

T.C. ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

ULAŞAN ve ERİŞEN TÜRKİYE 2016

UDH
T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

“

Ekonomik hayatın faaliyet ve canlılığı; ancak ulaşım vasıtalarının, yolların, trenlerin, limanların durumu ve derecesiyle orantılıdır.”

(1923)

“

Yol medeniyettir, yol gelişmedir, yol büyümedir.

Türkiye’nin son 14 yılda gerçekleştirdiği büyük kalkınma hamlesinin temel altyapısı ulaşımdır.”

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

“Ülkemizin rekabet gücüne ve toplumumuzun yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlayan, **güvenli, ekonomik, konforlu, hızlı ve çevreye duyarlı** hizmetlerin sunulduğu, kombine taşımacılığın ve lojistik merkezlerin etkin bir şekilde hayata geçirildiği bir ulaştırma ve lojistik sisteminin oluşturulması temel hedefimizdir. Son 14 yıldaki başarılarımız, geleceğe yönelik hedeflerimize ulaşma inancımızı güçlü tutmaktadır.

Yaptıklarımız, yapacaklarımızın teminatıdır.

Gerçekleştireceğimiz icraatlarla Türkiye’nin üretimini, üretkenliğini ve refahını daha üst noktalara taşıyacağız.”

Binali YILDIRIM
Başbakan

Önsöz

“Sarsılmaz Milli İrademiz ve Coğrafi Potansiyelimiz Güçlü Yeni Türkiye’nin Teminatıdır!”

Milli iradenin en önemli kaynağı devletin adaleti ve eşitliği yaşamın her alanında insanına temin etmesidir. Güven, inanç, birlik ve beraberlik bundan beslenir. Ulaştırma ve Haberleşme alanındaki çalışmalar da en temelde bu kaynağa hizmet etmektedir.

Zira görev alanlarımızın adalet terazisinin en hassas ağırlıklarını içinde barındırdığının bilincinde olarak yurdun her köşesindeki vatandaşlarımıza hizmet götürmeyi, sınırlarımız içindeki her noktayı ulaşılabilir ve erişilebilir kılmayı en temel görevimiz olarak benimsedik. 14 yıldır ulaşım ve haberleşme alanındaki öncelikli misyonumuz insanımızın hizmetlerimizden eşit olarak yararlanma hakkını teslim etmek oldu.

Vatandaşlarımızsa bütün projelerin birbiri ile doğrudan ilgili olduğunu, bir zincir gibi her adımımızın bir sonrakini ilgilendirdiğini idrak etti ve ülkeye hizmetin insana hizmet olduğunu hatırlayarak desteklerini bizden esirgemedi.

Bu bilinç sayesinde durmaksızın gelişen, küresel değerine değer katan aydınlık bir Türkiye'nin inşasını birlikte gerçekleştiriyoruz.

15 Temmuzda gördük ki milletimiz bu bilincin çok daha fazlasına zaten sonuna kadar sahip. 7 Ağustos Yenikapı ruhu siyasi tercih fark etmeksizin bu bilincin ne denli yüksek olduğunun en samimi göstergesi.

Ve biliyoruz ki bu bilinçle desteklenen her işin her eylemin kaderinde eninde sonunda başarı var. Türkiye bunu gördü, görmeye de devam edecek.

Üstelik milli irade gibi sarsılmaz bir gücün yanında bu kaderi destekleyen küresel avantajlara da fazlasıyla sahibiz.

Nitekim ülkemiz Asya ile Avrupa, Balkanlar ile Kafkaslar, Kafkaslar ile Orta Doğu arasında son derece önemli stratejik bir köprü. Kuzey ve Güney olmak üzere iki önemli ana ulaşım koridorunun tam ortasında yer alıyoruz. Bu koridorlar üzerinde taşımacılık ile ilgili yıllık 75 milyar dolarlık ticaret hacmi bulunuyor. Oluşturduğumuz orta koridor Kuzey ve Güney koridorlarına göre en kısa, kapıdan kapıya ulaşımın en rahat olduğu koridor ve bu vasfıyla öncelikli tercih edilebilirliği yüksek.

Yine 1.5 milyar insanın uçakla 3 saatte erişebileceği bir coğrafyadayız ve bölgedeki 35 trilyon dolarlık ticaret hacminden yararlanma imkanına sahibiz.

Gerçekleştirdiğimiz bütün yatırımlar, attığımız bütün adımlar yalnızca ülkemizdeki ulaşım ağını güçlendirmiyor, sahip olduğumuz bu muazzam konumu değerlendirmemizi sağlayarak küresel ölçekteki değerimizi artırıyor.

Sarsılmaz milli iradesiyle ve fevkalade özel konumuyla hep bir adım önde olacak doğal avantajlara sahip bir ülkenin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı olarak; yollarla, köprülerle, tünellerle, hızlı tren ağlarıyla, lojistik merkezlerle, yeni havalimanlarıyla, denizcilikteki yeni düzenlemeleri ile, bilgi otobanlarıyla kısacası hizmet alanımıza giren bütün sahalarda, yurdun her köşesinde durmaksızın çalışıyoruz.

Çünkü biliyoruz ki hizmet üretenlerin çabası milletin güçlü iradesi ve doğal avantajlarımızın işler hale getirilmesi ile birleşince hayaller gerçek olmaya devam edecek.

Çünkü biliyoruz ki yetinmekle değil çalışmakla, tüketen değil üreten taraf olmakla Türkiye gücüne güç katacak.

İstikrarla durmaksızın gelişen Türkiye'nin teminatı her daim ilerlemeye hazır kendine güvenen milleti ve doğal coğrafi avantajıdır.

Bütün bunları kapsayan yegane güvence ise demokrasidir.

Unutulmamalıdır ki; demokrasi nöbeti yalnızca meydanlarda tutulan bir nöbet değildir, daimidir. İşlerimizin başında, sorumluluklarımıza sonuna kadar sahip çıkarak ve gelecek nesillere birlik ve beraberliği ile bütün dünyaya örnek bir Türkiye bırakmak için mesai yaparak nöbetimizi sürdürüyoruz.

Ahmet ARSLAN

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

İçindekiler

19 / **Karayolu**

157 / **Demiryolu**

285 / **Havacılık ve Uzay Teknolojileri**

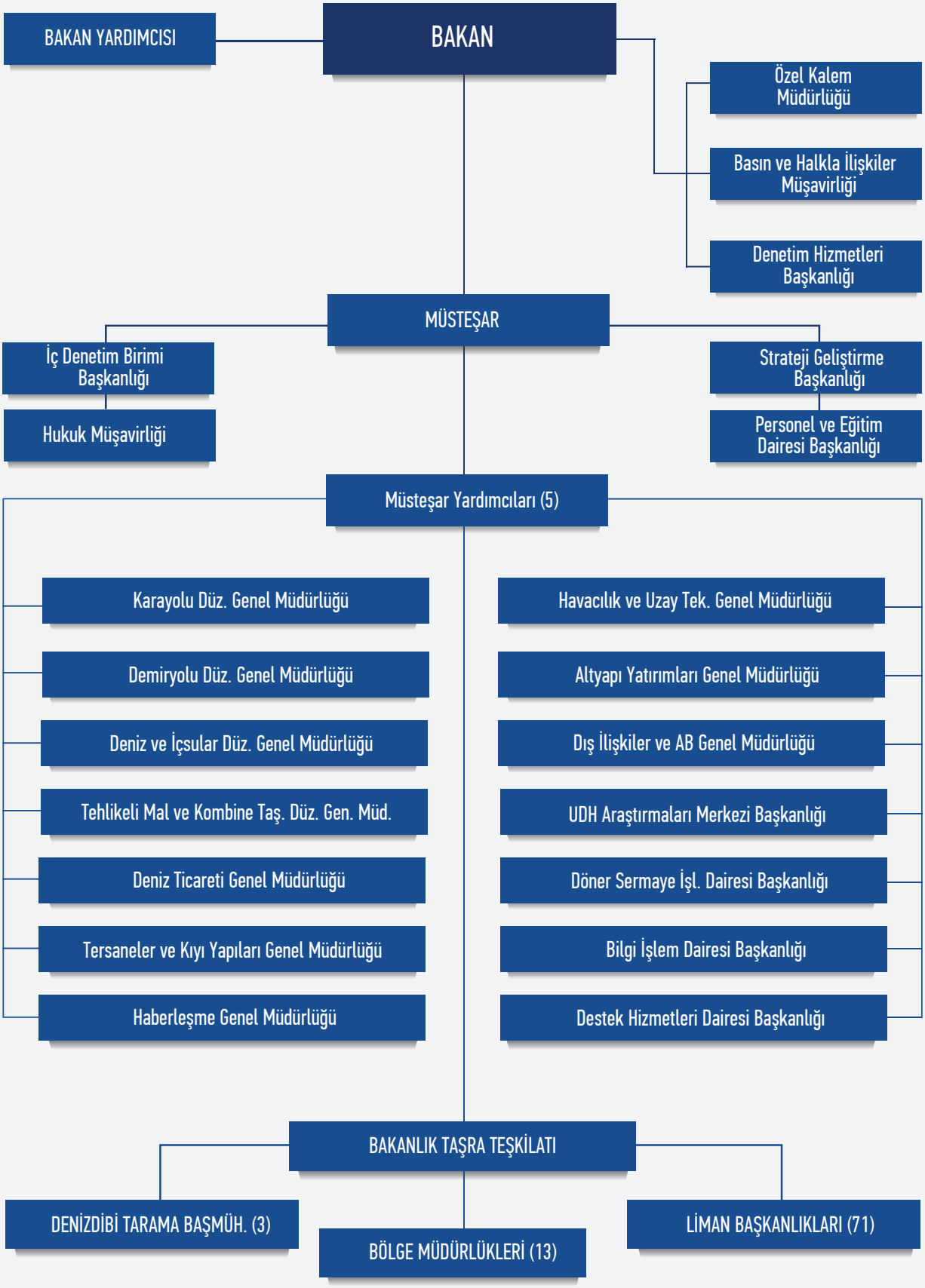
361 / **Denizcilik**

449 / **Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık**

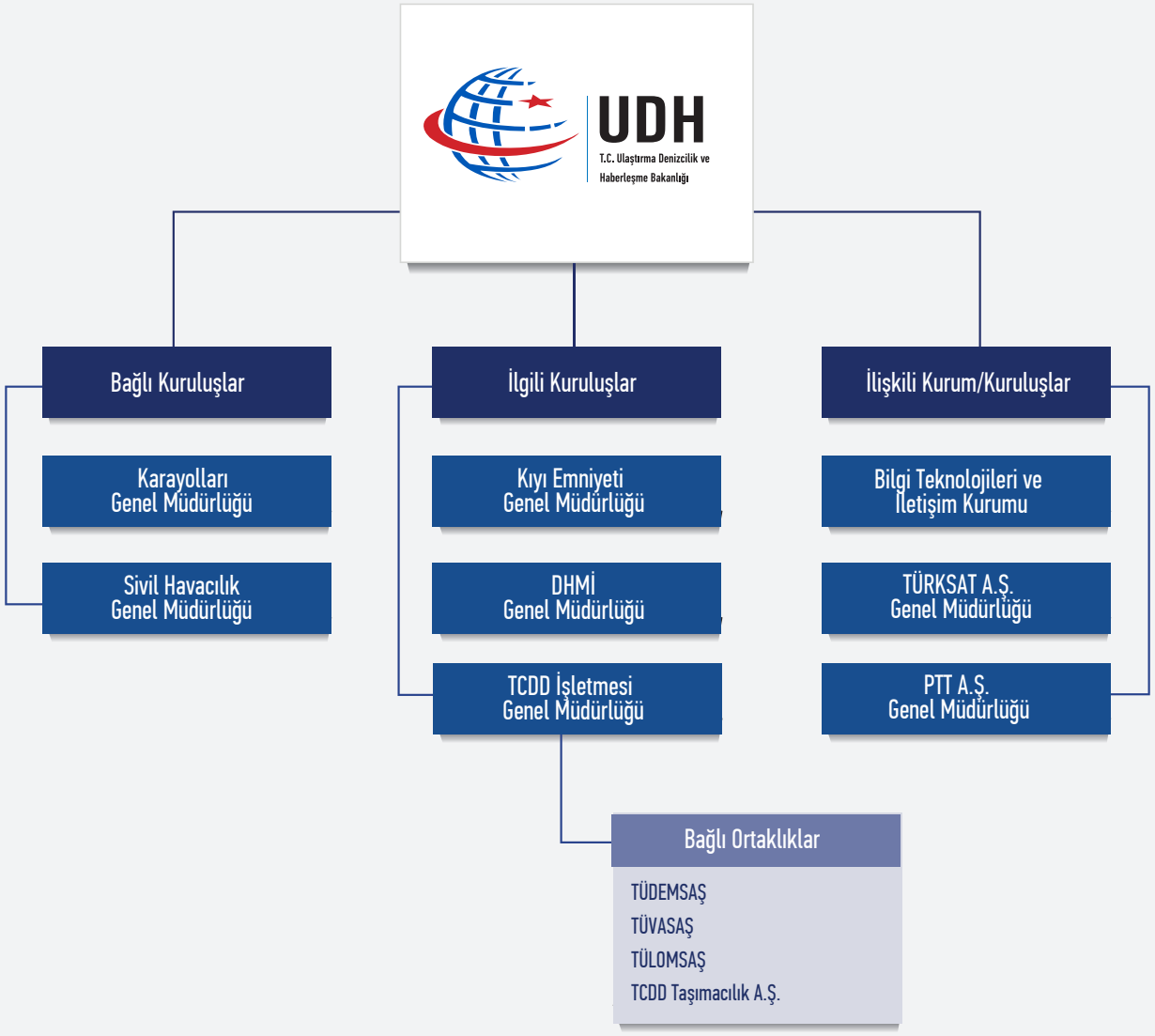
467 / **Haberleşme** (Bilgi Teknolojileri ve İletişim)

585 Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği İlişkileri
611 2023 Hedefleri
624 Bütçe Büyüklükleri
628 Personel
630 Mevzuat
666 Kısaltmalar

Organizasyon Şeması

Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşlar

Güçlü Ulaştırma, Ulaşan ve Erişen Yeni Türkiye

Ülkemiz, tarihinin en zor dönemeçlerinden birini yaşamaktadır.

15 Temmuz kanlı ve hain darbe girişimi; aziz ve asil milletimizin üstün feraseti, bütün dünyanın hayretler içinde izlediği fedakarlığı ve onmak bilmez ileri demokrasi hevesi sayesinde bertaraf edilmiştir. 15 Temmuz Şehitlerimizin hiç unutulmayacak yüce hatırası ve Gazilerimizin efsaneleşen özverileri, hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde, "Yeni Türkiye" hedefinin önündeki en zorlu yolları açan en önemli etkenlerdir. 15 Temmuz Şehitlerimizin ve Gazilerimizin bütün dünyaya örnek olan serdengeçtilikleri, Milli İrademizin ne kadar sağlam ve sarsılmaz olduğunun en bariz göstergesidir. Ülkeler ve devletler inanmış milletleri sayesinde ayakta kalıp, ilerleyebilmektedir. Türkiye de inanmış milleti sayesinde ufkun ötesini görebilecek kapasite ve potansiyele ulaşmıştır.

Öte yandan Orta Doğu kazanı her zamankinden daha fazla kaynamaktadır. Bu kazanın altına atılan odunlar ülkemizin de dahil olduğu bölgenin istikrarsızlaştırılmasına dönük hesapları ortaya sermektedir.

Bütün bu zorlu koşullar altında dahi Türkiye, gelişme ve kalkınma ivmesini arttırmaya devam etmektedir. Son 14 senelik birikim ve donanım, gelişme ve kalkınma yollarının her ne şekilde olursa olsun tıkanamayacağını göstermektedir. Altyapı yatırımlarının en önemli bileşeni olan Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı da bu bilinç ve hassasiyetle hareket etmektedir.

Altyapı yatırımları, ülkelerin refah seviyesinin en belirleyici unsurlarıdır. Bakanlık olarak biz de "Medeniyetin Beşiği" konumundaki ülkemizin dünya nezdindeki yerini tartışılmaz bir noktaya getirmeye gayret etmekteyiz. Dev yatırımlarla ülkemizin potansiyelini yükseltmekteyiz. Türkiye'nin tam ortasında bulunduğu uluslararası ulaşım koridorlarını güçlendirmekteyiz. Bu konuda sağlam ve çekinmez duruşumuzu sürdürerek, atılması imkansız denen cevval adımlar atmaktayız. Dünyanın gıptayla baktığı dev projeleri bir bir hayata geçirmekteyiz.

İç içe geçmiş "ulaşım çemberleri" çizmekteyiz. Ülkemizi yukarıdan aşağı, sağdan sola ulaşım

ağlarıyla örmekteyiz. Bu çemberler sadece Kafkaslar, Orta Doğu, Avrupa ve Asya'nın merkezindeki Türkiye'nin değil, bütün dünya ulaşım sisteminin en önemli halkalarını teşkil etmektedir. Türkiye "dünya ringi"nin merkezdeki halkalarından biridir. Bu rol, ülkemize dünya nezdinde olağanüstü sorumluluklar ve büyük yükler getirmektedir. Ancak Türkiye bütün bu yüklerin altından kalkabilecek, bütün bu sorumlulukların üstesinden gelebilecek kapasite ve donanıma sahip olduğunu yüksek potansiyelli ve profilli projeler üreterek ortaya koymuştur, koymaya devam etmektedir.

Kıtaları birleştiren ülkemiz Türkiye, toplam uzunluğu 50 bin km'nin biraz üzerinde olan 8 uluslararası aksın önemli bir bileşenidir. Bu 50 bin km'nin 12 bin km'si ülkemiz üzerinden geçmektedir. Türkiye; kısa adı TRACECA olan Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru, kısa adı TEM olan Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu gibi önemli uluslararası aksların merkezi durumundadır. Uluslararası ticaretin yeni dünya düzenindeki konumlanışı sayesinde Türkiye, bu büyük avantajı büyük kazanımlara dönüştürebilecek potansiyele sahiptir. Bakanlığımız bu koridorlar vasıtasıyla ülke ekonomisine katkılarını artırmaya devam edecektir. Bu çalışmalar milletimizin daha kaliteli, daha konforlu, daha ekonomik ve daha temiz hizmetler alabilmesi için de yapılmaktadır.

Bu perspektif ülkemizin bütün dünyada saygı uyandıran projelerin altına imza atmasını sağlamaktadır. Bu projelerin tamamının ayırt edici özellikleri, her şeyden önce "ufuk açıcı" olmalarıdır. Sadece milletimizin değil bütün insanlığın yararına yapılan yatırımların altında yatan temel felsefe; vizyoner bakış açısı, geleceği doğru okumaya çalışma ve dünyanın daha yaşanabilir bir yer haline getirilmesidir. Eşitliğin, adaletin, özgürlüğün tam tesis ve tahkim edildiği bir ülke ve dünya için Türkiye ve çalışmalarımız özelinde Bakanlığımız her daim elini taşın altına koymaya devam edecektir.

Yapımı 27 ay gibi kısa bir sürede tamamlanıp halkımızın ve dünyanın hizmetine sunulan Boğaz'ın İncisi Yavuz Sultan Selim Köprüsü, sadece fiziki özellikleri dünyanın kuvvetli köprülerinden biri değildir. Yavuz Sultan Selim sadece bir sanat eseri, sadece bir mühendislik şaheseri değildir. Yavuz Sultan Selim; açıldığı 26 Ağustos 2016'dan beri ekonomik, sosyal ve kültürel bağları güçlendiren büyük bir etkiye sahiptir. Pekin'den Londra'ya uzanan İpek Yolu'nun en önemli bileşenlerinden biridir. İnsanlar, kurumlar ve ülkeler arası alışverişi en üst düzeyde arttıran bir etkiye sahiptir. Köprü, 59 metrelik genişliğiyle dünyanın en geniş, 1.408 m'lik ana açıklığıyla üzerinde raylı sistem olan dünyanın en uzun, 320 metreyi aşan yüksekliğiyle de dünyanın en yüksek kulesine sahip asma köprüsüdür.

İstanbul ile İzmir arasındaki ulaşım süresini 9 saatten 3,5 saate indirecek Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Projesi'nin en büyük ayağını oluşturan Körfez'in Gerdanlığı Osmangazi Köprüsü ise, 30 Haziran 2016'da hizmete açılmıştır. Bu köprü de ekonomik, kültürel ve sosyal diyalogun geliştirilmesine yönelik olarak ortaya konan, Cumhuriyet tarihimizin en büyük projelerinden biridir. 1.550 m orta açıklığı ve toplam 2.682 m uzunluğu ile dünyanın en büyük orta açıklıklı asma köprüleri arasında 4. sırada yer almaktadır.

Marmaray'ın ikizi niteliğindeki Avrasya Tüneli, 20 Aralık 2016'da açılacaktır. 3.340 metre uzunluğunda ve 2 katlı olarak inşa edilmekte olan tünel; bir kat gidiş, bir kat dönüş için kullanılacak ve günde 100 binin üzerinde araca hizmet verebilecektir. Tünel dünya kenti İstanbul'un ulaşım sorunlarına köklü çözüm üretebilecek potansiyele sahiptir.

Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi, Tarihi İpek Yolu'nun en önemli bileşenlerinden biridir. Çin'in başkenti Pekin'den İngiltere'nin başkenti Londra'ya kesintisiz demiryolu ulaşımını sağlayacak olan Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu, bölgesel ticaret hacminin arttırılmasında başrollerden birini oynayacaktır.

Türkiye'nin havayolu sektöründeki en büyük projesi olan Yeni İstanbul Havalimanı, İstanbul'un dünyadaki en önemli transit merkezlerden biri olma konumunu güçlendirecektir. Kamu kaynağı kullanmadan YİD modeli ile gerçekleştirilmekte olan Havalimanı'nın yapımı 10,2 milyar AVRO tutacak, devlete ödenecek kira gelirleri ise 22,1milyar Avro+KDV olacaktır. Havacılık sektörünün tüm konforuna sahip, dünyanın en büyük havalimanının ilk etabının 26 Şubat 2018'de hizmete girmesi planlanmaktadır.

KanalİstanbuL, İstanbul'un batısında, Karadeniz ile Marmara Denizi arasında inşa edilecektir. KanalİstanbuL, yalnızca bir ulaşım projesi değildir, aynı zamanda bayındırlık, tarım, eğitim, istihdam, şehircilik, aile, konut, kültür, turizm, çevre gibi birçok sektörü ilgilendiren entegre bir projedir. Proje ile İstanbul Boğazı'ndaki yaşam ve kültürel varlıkları tehdit eden gemi trafiği minimize edilecek, boğazı geçmek için Marmara'da demirleyen gemilerin yarattığı çevre kirliliği ortadan kalkacaktır. KanalİstanbuL ile yapılacak kentsel dönüşüm sonucu yeni yaşam alanları oluşturulacaktır. İstanbul'un doğu ve batı yakasında 2 yeni şehir kurulacaktır. Yapılacak köprüler ile karayolu ve demiryolu ulaşımında da sıkıntı oluşmayacaktır.

İstanbul'un giderek çoğalan nüfusu ve buna bağlı olarak iki yaka arasında her geçen gün artan yolcu ve araç trafiğine çözüm olacak projelerden birisi de 3 Katlı Büyük İstanbul Tüneli'dir. Dünyada karayolu ile metronun bir arada olduğu ilk tünel olan Üç Katlı Büyük İstanbul Tüneli ile Boğaz'ın iki yakası 6. kez, denizin altından da 3. kez birleştirilmiş olacaktır. Günde 6,5 milyon insanımızın kullanacağı toplam 9 farklı raylı sistem, ekspres metro ile birbirine bağlanacaktır. 6,5 km uzunluğunda ve 17 metre çapında olacak Üç Katlı Büyük İstanbul Tüneli, deniz yüzeyinden 110 metre derinlikte döşenecektir. Tünel; karayolu bağlantıları ile birlikte, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün araç trafiğinin rahatlatılmasına önemli katkı sağlayacaktır.

Temeli Çanakkale Deniz Zaferimiz'e atfen 18 Mart 2017'de atılması planlanan Çanakkale 1915 Köprüsü; Ege, İç Anadolu'nun batısı, Adana-Konya aksı ve Batı Akdeniz Bölgeleri ile Trakya/Avrupa arasındaki yolculuklar/taşımalar için İstanbul Boğaz Geçişi'ne yeni bir alternatif oluşturacaktır. Dünyanın en uzun asma köprüsü olacak Çanakkale 1915'in kuleler arası açıklığı Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023'e ithafen 2023 metre olacaktır. Köprü Çanakkale Boğazı'nın ilk, Marmara Bölgesi'nin ise beşinci asma köprüsü olacaktır.

Bakanlığımız, kalkınmanın sürdürülebilir olmasını temin etmek maksadıyla son 14 sene-de bunların dışında çok önemli çalışmaların altına imza atmıştır.

Ulaştırma ve bilgi iletişim teknolojileri kalkınma planlamaları yapılırken üzerinde öncelikle durulması gereken iki sektördür. Bunlar ekonomik ve toplumsal ilerlemenin iki ana unsuru olduğu gibi, dünyanın geldiği noktada globalleşme kavramının en aktif içeriği olan entegrasyonu temin edecek ve onunla dirsek teması halindeki dallardır.

Hızlı ve ekonomik bir ulaştırma, tarım verimliğinin artırılması, ticaretin gelişmesi, turizmin milli ekonomiye katkısının artırılması, sanayinin çağa ayak uydurabilmesi ve kültürel zenginliklerin aktarılmasında en önemli araçtır. Uluslararası ticaretin gelişmesinde en önemli pay, hiç kuşkusuz ulaştırma sistemlerinindir. Öte yandan mal ve hizmet alışverişleri, ulaştırma sistemlerinin ve bilgi iletişim teknolojilerinin bugünkü haline gelmesine ve büyük aşamalar kaydetmesine vesile olmuştur. Yani arada arz ve talepten kaynaklanan interaktif bir ilişkinin olduğunun altının çizilmesi gerekmektedir. Bu ilişkinin dengeli bir şekilde yürütülmesi ise sistematik ve sürdürülebilir kalkınma ilkesinin temel düsturudur.

Bakanlığımız Türkiye'de bölgesel eşitsizlikleri ortadan kaldırmak için ortaya konan çabaların da merkezinde bulunmaktadır. Sadece kamu gücüne bağlı ekonomik kalkınmanın yeterli olmadığı aşikardır. Özel sektörün yatırım hamlelerine dahli ve kamu-özel işbirliğinin önünün açılmasını temin etme çalışmaları da sürdürülmektedir.

Bilgi toplumu kavramının günümüz dünyasının önceliği olduğu gerçeği kabul edilmektedir. Dünyayla entegrasyonun en önemli parçası olarak görülen bilgi toplumu kavramının uygulama sahalarına yansımasının Türkiye'de önünü açmak için gerekli tüm çaba gösterilmektedir.

Bu kapsamda;

Karayolunda,

- 2003'ten önce 6.101 km olan bölünmüş yol uzunluğu 24.813 km'ye,
- Otoyol uzunluğu 1.714 km'den 2.489 km'ye,
- Karayolu tünel uzunluğu 50 km'den 302 km'ye,
- Köprü ve viyadük uzunluğu 311 km'den 505 km'ye,
- Karayolunda serbest geçiş sağlanan ülke sayısı 12'den 24'e,
- İkili karayolu taşıma anlaşması sayısı ise 52'den 62'ye

Demiryolunda,

- Yüksek Hızlı ve Hızlı Demiryolu Hattı uzunluğu sıfırdan 1.213 km'ye,
- Demiryolu ile taşınan yolcu sayısı yaklaşık 77 milyondan yaklaşık 183 milyona,
- Demiryoluyla taşınan yük miktarı yaklaşık 16 milyon tondan yaklaşık 26 milyon tona,
- Sinyalli hat uzunluğu 2.449 km'den 5.008 km'ye,
- Elektrikli hat uzunluğu 2.122 km'den 3.938 km'ye,
- 2023 yılına kadar sayılarının 20'ye tamamlanması hedeflenen ve 2003'te 0 olan lojistik merkez sayısı ise 7'ye

Havacılıkta,

- Aktif havalimanı sayısı 26'dan 55'e,
- Yolcu sayısı 34 milyondan 182 milyona,
- Büyük gövdeli uçak sayısı 162'den 538'e,
- Yurtdışı uçuş noktası 60'tan 282'ye,
- Sektör cirosu 2.2 milyar dolardan 23.4 milyar dolara,
- Hava ulaştırma anlaşması bulunan ülke sayısı 81'den 165'e

Denizcilikte,

- Türk sahipli deniz filosu gemi sayısı (1.000 GT ve üzeri) 569'dan 1.421'e,
- Deniz yoluyla yapılan dış ticaret taşıması yaklaşık 150 milyon tondan yaklaşık 297 milyon tona,
- Deniz yoluyla yapılan dış ticaret taşıması 57 milyar dolardan yaklaşık 203 milyar dolara,
- Limanlarımızda elleçlenen yük miktarı yaklaşık 190 milyon tondan 410 milyon tona,
- Tersane sayısı 37'den 77'ye,
- Yat bağlama kapasitesi 8.500'den 18.261'e

Haberleşmede,

- Bilişim sektörü büyüklüğü yaklaşık 21 milyar TL'den 83,1 milyar TL'ye,
- Genişbant abone sayısı 20 binden yaklaşık 56 milyona,
- Fiber hat uzunluğu yaklaşık 278 bin km'ye,
- 4.5G abone sayısı yaklaşık 42 milyona,
- 16-74 yaş arası internet kullanım oranı yaklaşık yüzde 19'dan yüzde 61.2'ye,
- e-Devlet hizmet sayısı 1.565'e, kurum sayısı 262'ye, kullanıcı sayısı ise yaklaşık 30 milyona ulaştırılmıştır.

Bütün bu yüksek profilli ve potansiyelli projeler; asil, aziz ve payidar milletimizin yüksek refahı ve huzuru için yapılmıştır, yapılmaktadır, yapılacaktır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

"İnsanımız için,
Ülkemiz için,
Aydınlık bir gelecek için
Güçlü Ulaştırma ile Ulaşan ve Erişen Yeni Türkiye"

sloganıyla asil, aziz ve payidar milletimizin ve dünyanın önüne yollar sermeye devam edecektir.

KARAYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Giriş

“Ulaşım Koridorlarını Güçlendiriyoruz”

Karayolu tarihin en eski ulaşım modudur. İnsanoğlunun bir noktadan diğerine varmak için kullandığı en kısa mesafelerde oluşan patikalar, yerlerini teknolojinin geldiği son noktada en modern araç ve malzemelerden yapılan geometrik standartları bugün için tepe noktasına gelmiş asfalt yollara bırakmıştır. Karayolu, insanoğlunun çıktığı hayat yolunda eriştiği ulaşım altyapısının temelini teşkil etmektedir.

Ulaşım ihtiyaçlarının zaman içinde güncellenmesi ve çeşitlenmesi asfalta olan ihtiyacı kesmemiştir. Aksine artık uzayda dahi yol almaya başlayan ve sürülebilecek yaşam peşinde koşan insanoğlu, karayolunun ana mod olma rolünü pekiştirme yoluna gitmiştir. Standartları her geçen gün yükselen karayolunun önemi, yolcu ve yük taşımada diğer modlara göre geldiği noktada vurgulanmaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinde yolcu taşımacılığının yaklaşık yüzde 84'ünün, yük taşımacılığının ise yaklaşık yüzde 47'sinin karayolu ile yapılması bunun en bariz göstergesidir. Karayolu ulaşımı; noktalar arası kesintisiz taşımaya imkan vermesi, esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedenleriyle daha da gelişmektedir.

Ulaştırma sektöründe temel amaç; taşıma türleri arasında dengenin ve birbirini tamamlayıcılığın sağlandığı, kombine taşımacılığın yaygınlaştığı, çağdaş teknoloji ve uluslararası kurallarla uyumlu, çevreye duyarlı, ekonomik, güvenli ve hızlı taşımacılığın yapıldığı bir ulaştırma altyapısının oluşturulmasıdır. Karayolu, türler arası dengenin motorunu teşkil eden ve en fazla geçişkenlik sağlayan yapısı dolayısıyla en fazla rağbet gören mod olmayı sürdürmektedir. Bu avantaj karayoluna dünya çapında verilen önemi açıklamaktadır.

Ekonomik kalkınma ve toplum refahının gelişmesinde büyük önemi olan karayolu yolcu ve yük taşımacılığı, kendi bünyesinde başlı başına ekonomik bir faaliyet olduğu gibi, diğer sektörlere de çok yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu veya olumsuz yönde etkileyen bir hizmet türü konumundadır.

Karayolu, hâlihazırda dünyada en çok kullanılan ulaştırma modudur. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bu bilinçle hareket etmektedir. Sadece karayoluna dayanan ulaştırma sektörü; kirlenme, kazalar ve trafik tıkanıklığı ile

ekonominin gelişmesinin önünde engel teşkil edecektir. Karayolunun dışındaki modların entegre bir şekilde geliştirilmesi durumunda sektörün ekonomik kalkınmaya etkisi artacaktır.

Ülkemiz coğrafi konumu bakımından dünyanın en önemli kavşaklarından biri olarak değerlendirilmektedir. Kısaca İpek Yolu'nun yeniden canlandırılması amacıyla çok modlu ulaşım için şekillendirilen ve geliştirilen projelere uyumlu bir şekilde devasa karayolu projelerinin altına imza atmayı sürdürmekteyiz.

Karayolu geçişinin yanı sıra yüksek hızlı demiryolu geçişine de sahip dünyanın en geniş platformlu Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün de yer aldığı 405 km uzunluğundaki Kuzey Marmara Otoyolu Projesi'nin Odayeri-Kurtköy kesimi köprü ile birlikte 26 Ağustos 2016'da devreye girmiştir.

İstanbul ile İzmir arasındaki ulaşım süresini 9 saatten 3,5 saate indirecek Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Projesi'nin en büyük ayağını oluşturan Körfez'in Gerdanlığı Osmangazi Köprüsü ise 30 Haziran 2016'da hizmete açılmıştır.

Marmaray'ın ikizi niteliğindeki, lastik tekerlekli araçlar için tasarlanan Avrasya Tüneli, 20 Aralık 2016'da açılacaktır.

Bakanlığımız, yapımı devam eden projelerin bir an önce vatandaşlarımızın hizmetine sunulması için çalışmalarını sürdürmektedir. Kamu üzerindeki yatırım yükünün azaltılması ve otoyolların Kamu-Özel Ortaklığı yöntemiyle yapımına hız verilmesi bu kapsamda değerlendirilmelidir. Özellikle içlerinde Ankara-Niğde Otoyolu ve Çanakkale 1915 Köprüsü'nü de içeren Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu'nun bulunduğu toplam 631.5 km'lik otoyolun ihale çalışmaları devam etmektedir.

Sınır kapıları, limanlarımız, demiryolları ve hava meydanları ile bağlantıları sağlayacak olan toplam 12.146 km'lik Kuzey-Güney Koridorlarımızın 9.765 km'si (%80.4) ve 8.524 km'lik Doğu-Batı Koridorlarımızın 7.477 km'si (%88) tamamlanmıştır.

Yol güvenliği ve konforunun sağlanması için yapılan bir başka çalışma türü de BSK kaplamanın yaygınlaştırılmasıdır. 66.970 km'lik toplam yol ağımızın 20.517 km'si BSK ile kaplanmıştır. Sadece 2016 yılında 1.128 km'lik kaplama yapılmıştır.

Ülkemizin zor coğrafi koşulları olan bölgelerinde yol konforu ve güvenliği yüksek standartlı yollarla bütünleşen tüneller, köprüler ve viyadüklerle sağlanmaktadır.

Bu tünel, köprü ve viyadük gibi sanat eserleriyle bezenmiş yollarda yapılan Tehlikeli Madde Taşımacılığı'nın da emniyetli ve güvenli ve bir şekilde yapılması için gerekli yasal altyapı oluşturulup, uygulamaya 2015 yılından itibaren başlanmıştır.

Ülke genelinde yol kenarı denetim istasyonlarında sadece 2015 yılında 35,5 milyon, 2016'nın ilk 8 ayında ise yaklaşık 25,5 milyon aracın denetimi yapılmıştır. Yol ve sürüş güvenliğinin asli unsurlarından olan denetimlerin etkinleştirilmesi ve iyileştirilmesi için çalışmalarımız sürmektedir.

Bütün bu tedbirler ve iyileştirmeler daha çok insanımızın ve karayollarımızı kullanan dünya vatandaşlarının can ve mal güvenliğini en üst düzeyde temin etmek üzere geliştirilmiştir. Ülkemizde 100 milyon taşıt x km başına düşen can kaybı 2,17 düzeyindedir. İnsanımızın güvenliği ve sağlığını tehdit eden trafik canavarına karşı tedbirleri almaya devam etmekteyiz. 2023 hedefimiz bu sayının 1'e düşürülmesidir.

Karayolu Sektörü

Ulaştırma sistemleri ve hizmetleri modern ekonomilerin ve toplumsal gelişmenin temel öğesidir. 21.Yüzyıl dünyasında yeterli ve çağdaş ulaşım hizmeti olmaksızın sosyal ve ekonomik hayatı canlı ve dinamik tutmak mümkün değildir. Bu nedenle ulaşım uygulamalarında; modern teknolojilerle, çağdaş yaklaşım ve politikalar tercih edilerek, yatırımda ve işletmecilikte kaynakların etkin ve verimli kullanılması, mevcut altyapı ve tesislerin kapasitelerinin en üst düzeyde tutulması, çevresel, kentsel, insani ve tarihi değerleri koruyan ve destekleyen, büyük projelerde; toplumdaki her bireyin söz ve karar sahibi olduğu, meslek kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin her aşamada karar süreçlerine katıldığı, yöntem ve teknikler kullanılması artık bir zorunluluk olmuştur.

Devletlerin temel görevi de; ekonomik ve toplumsal gelişmenin ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde ulaşım kapasitesini yaratabilmek, ülke ve toplum çıkarlarına uygun taşıma sistemlerini kurmak ve koordine etmektir. Ulaştırma kendi bünyesinde başlı başına bir ekonomik faaliyet olduğu gibi diğer bütün sektörlerle yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu yönde etkileyen önemli bir hizmet sektörüdür. Ulaşım hizmetine olan talep; sosyal, kültürel ve ekonomik aktivitelerin sonucu oluşur. Ulaşım alt yapı ihtiyacı ise bu talebe bağlı olarak gelişir ve büyür. Pazar ekonomilerinin etkisiyle giderek ekonomisi büyüyen ve zenginleşen ülkemizde yolcu ve yük taşıma talebinin güvenli, konforlu ve zamanında karşılanma isteği ön plana çıkmaktadır. Günümüzde hemen her ülke için karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatlarının teknik ve ekonomik açıdan en uygun yerlerde kullanıldığı dengeli, sürdürülebilir ve rasyonel bir ulaştırma sistemine sahip olunmasının önemi büyüktür.

Ulaştırma kabiliyet ve kapasitesi ile taşıma maliyetleri; üretim yerinin belirlenmesi ile üretimin ve ticaretin hacmini etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır. Küresel pazarlara daha hızlı ve daha ekonomik ulaşan taraf, rekabet üstünlüğünü ele geçirmektedir. Her bölgenin rekabet gücü farklı unsurlara dayanmakla birlikte, bu konuda en önemli unsurun altyapı donanımı ve erişilebilirlik kapasiteleri olduğu muhakkaktır.

Türkiye'de bugün itibariyle oluşan yük ve yolcu taşıma talebi iki kaynaktan beslenmektedir. Bunlar; iç dinamiklerin oluşturduğu kaynak ile dış dinamikler yani Türkiye üzerinden

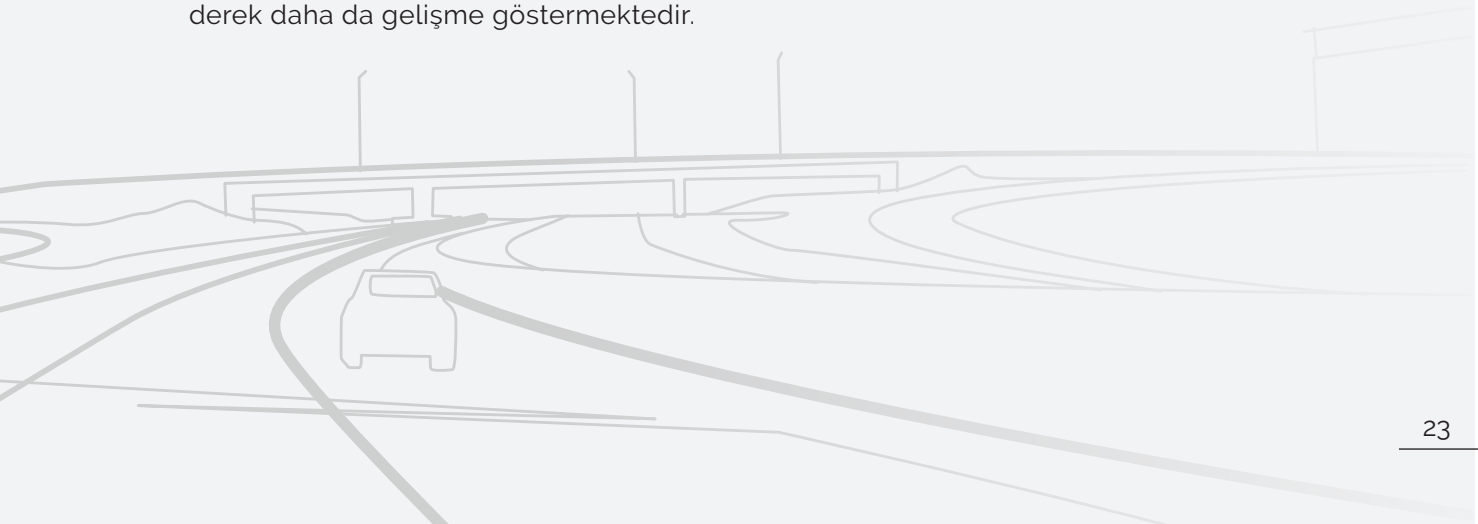
yapılan transit geçişlerdir. Türkiye; Asya, Avrupa, Kuzey Afrika arasında aktarma merkezi ve köprü konumu itibariyle avantajlı bir duruma sahiptir. Bakanlığımız, son yıllarda ülkemizde tamamlanan ve planlanan ulaştırma altyapı yatırımları ile bir "lojistik merkez" olma iddiasını gerçekleştirme kararlılığındadır.

Karayolu sektöründe; bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması ve geometrik standartlarının yükseltilmesi için çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz. Böylelikle yeni strateji ve gerçekleştirilen karayolu altyapı yatırımlarımızla yollarımızdaki hizmet seviyesini, seyahat konforunu ve trafik güvenliğini arttırmaktayız.

Son 14 yılda gelişmekte olan ülkelerin yanı sıra gelişmiş ülkelerde de ulaştırma, karayolu ve otomobil egemenliği altındadır. Özellikle yakın çevremizde bulunan Avrupa ülkelerinin son yıllarda ulaştırma türlerinin dağılımı incelendiğinde karayollarındaki yolcu taşımacılığının %83,5'e, yük taşımacılığının ise %46,6'ya ulaştığı görülmektedir. Karayolu ulaşımının; noktalar arasında kesintisiz taşımaya imkân vermesi, ayrıca esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedeniyle giderek daha da gelişme göstermektedir.

Ülkemizin de yer aldığı birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, özellikle yük taşımacılığında kara ulaşımının kullanılma oranı ve nüfusa göre hızla artan araç sahipliliğine bağlı olarak yeni yolların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir karayolu politikaları çerçevesinde projelerin hayata geçirilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Bakanlığımız öncülüğünde planlanan ve bir bir hayata kazandırılan projeler ve dev atılımlar, geleceğe emin adımlarla ilerleyen ulaştırma stratejilerimizin en belirgin örnekleridir.

Ülkemizde hızlı kentleşme sürecinde taşıt sahipliğinin hızlı bir artış sürecine girmesi ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması, karayollarındaki taşıt kullanımı da arttırmıştır. 2003-2015 yılları arasında Taşıt-Km değeri toplam %116, Ton-Km değeri %61, Yolcu-Km değeri ise %77 oranında artış göstermiştir. 2014 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 103 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında, 234 milyar ton x km ve 276 milyar yolcu x km değerleri; 2015 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 113 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında 244 milyar ton x km ve 291 milyar yolcu x km değerlerine ulaşmıştır. Söz konusu değerlerin 2023 yılında 365 milyar ton x km ve 378 milyar yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 350-500 ve toplam taşıt sayısının 450-650 olmasına karşılık ülkemizde bu değerler % 53 otomobil oranı olmak üzere toplam taşıt sayısı 253 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Son on dört yıldaki amacımız; mevcut yol ağımızın trafik güvenliğini artıracak, taşıt işletme maliyetini düşürecek, ayrıca tüm ülkede yerleşme birimlerine her mevsim ulaşılmasını sağlayacak yolların yapılması olmuştur. Yol ağının genişletilmesi ve standartların seçimine yönelik kararlarda; beklenen trafik artışı yanında bölgesel gelişmeye katkı, sağlanacak konfor ve zaman kazancı, trafik güvenliği, iç ve dış turizme getireceği yarar, ulusal güvenlik, diğer ulaşım türleri ile bütünleşme, ulusal ve uluslararası bağlantıların parçası olma gibi bir çok kriter göz önüne alınmıştır. 2003 yılı öncesi mevcut 6.101 km uzunluğundaki bölünmüş yol ağımızla sadece 6 ilimiz birbirine bağlıyken, 2003 yılından itibaren 18.712 km yol yapılarak bölünmüş yol ağımız toplamda 24.813 km'ye ulaşmış ve 75 ilimizin birbiri ile bağlantısı sağlanmıştır.

Büyük ölçekli finansman ihtiyacı olan otoyol projeleri, sağlanan istikrar ve ekonomiye duyulan güven sayesinde Kamu-Özel İşbirliği modeliyle hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda; ülkemizin en önemli şehirlerinden İstanbul ile Bursa ve İzmir'i birbirine bağlayacak olan 433 kilometre uzunluğundaki otoyol projesinin; 2016 yılında 40 km'lik Altınova – Gemlik kesimi, 2682 m uzunluğundaki İzmit Körfez Geçişi Asma Köprüsü'nün de dâhil olduğu 12 km uzunluğundaki Gebze-Altınova kesimi ile 6,5 km Kemalpaşa Kesimi olmak üzere 58,5 km'si tamamlanmış ve trafiğe açılmıştır. 2016 yılı sonuna kadar Kemalpaşa-Bornova Otogar Kav. (20 km) ve Orhangazi-Bursa Çevreyolu (25 km) olmak üzere projenin toplam 103,5 km'lik kısmının trafiğe açılması ve projenin tamamının 2018 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmiştir.

Karayolu geçişinin yanı sıra yüksek hızlı demiryolu geçişine sahip dünyanın en geniş platformlu Yavuz Sultan Selim köprüsünün de yer aldığı 148 km uzunluğundaki Kuzey Marmara Otoyolu projesinin Odayeri-Paşaköy Kesimi, Yavuz Sultan Selim köprüsü ile birlikte 26 Ağustos 2016 tarihinde trafiğe açılmıştır.

İstanbul-İzmir Otoyolunu Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne bağlayacak ve İstanbul'un giriş ve çıkışlarını da rahatlatacak mevcut otoyola paralel yeni bir otoyol inşaatını tamamlayacak ve Sakarya'dan Kocaeli'ne, Kocaeli'den İstanbul'a, İstanbul'dan Kınalı'ya, Kınalı'dan yeni inşa edeceğimiz Çanakkale Boğaz Köprüsü ile Balıkesir'e uzanan otoyollar hayata geçirilecektir. Böylelikle Marmara Bölgesini kesintisiz otoyol ağı ile örmüş olmanın yanı sıra, Avrupa ile Anadolu ve Asya'yı İstanbul Boğaz geçişleri dışında Çanakkale Boğaz Köprüsü ile birbirine bağlayarak yeni ve önemli bir alternatif ulaşım ağını kurmuş olacağız.

İhaleleri tamamlanıp yapım çalışmalarına başlanan Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri ve Kurtköy-Akyazı kesimi; YPK Kararları onaylanan ve 2016 yılında ihale edilecek olan Ankara-Niğde (Kırşehir Bağlantı Yolu Dahil), Kınalı – Tekirdağ – Çanakkale –Balıkesir Otoyolu (Çanakkale 1915 Boğaz Köprüsü Dâhil), Menemen-Aliağa- Çandarlı Otoyolu ile 2017 yılında ihalesi planlanan Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu ve Kırıkkale Çevreyolu, Mersin-Erdemli-Taşucu Otoyolu, Aydın-Denizli Otoyolları dışında 1.Grupta yer alan Antalya-Alanya ile Ankara-İzmir otoyollarının Yap-İşlet-Devret modeliyle yapımına başlanacaktır.

Denizli-Burdur, Sivrihisar-Bursa, Afyonkarahisar-Burdur-Antalya, Delice-Samsun, Gerede-Merzifon, ve Merzifon-Gürbulak, Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur ile Rize-Erzurum-Diyarbakır Otoyolu Projeleri'nin fizibilite ve proje çalışmaları devam etmekte olup 2023 yılına kadar yapımlarına başlanarak gerçekleştirilmesini hedefliyoruz.

Ülkemiz düne kadar doğu-batı aksında "koridor ülkesi" olarak tanımlanırken, bugün kuzey-güney akslarının da yer aldığı "üç kıtanın birleştiği dünyanın en kritik kavşağı" konumuna gelmiştir. Türkiye'nin ulaşım alt yapısını doğu-batı aksları yanı sıra kuzey-güney akslarını da kapsayacak şekilde yeniden ele alma gereğini gündeme getirmiştir. Doğu – Batı Karayolu Koridorlarındaki 8.524 km uzunluğundaki kesimlerden 7.477 km (7.106 km BY, 371 km TY) tamamlanarak trafiğe açılmış olup, 225 km'sinde (221 km BY ve 4 km TY) ihaleli olarak çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 822 km'lik yolun (650 km BY, 172 km'si TY) ise ihale edilmesi ile ilgili hazırlıklar devam etmektedir. 18 akstan oluşan 12.146 km uzunluğundaki Kuzey-Güney koridorlarının 9.765 km'sini (% 80,4) tamamladık, 1.224 km'sinde (% 10,1) çalışmalarımız devam etmekte, kalan 1.158 km'nin (% 9,5) ise ihale hazırlık çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Arazi yapıları nedeniyle düşük standartta olup, zorlu bir topografyaya sahip kesimlerde önemli tünel projelerini hayata geçirmekteyiz. Karayolu tünel uzunluğu son on dört yılda 50 km'den 306 kilometreye ulaşmış olup, Türkiye genelinde 309 kilometre uzunluğunda 93 adet tünelde de çalışmalar devam etmektedir. Devam eden bu çalışmalarımızdan özellikle Kuzey-Güney aksında yer alan bazı önemli tüneller 2016-2017 yıllarında hizmete açılacaktır. Bu tünellerin başlıcaları; Ovit Tüneli (Rize-Erzurum), Kırık Tüneli (Rize-Erzurum), Dallıkavak Tüneli (Rize-Erzurum), Cankurtaran Tüneli (Hopa-Borçka), Cudi Tünelleri (Cizre-Şırnak), Ilgaz Tüneli (Kastamonu-Çankırı), Geminbeli Tüneli (Suşehri-Sivas), Güzeldere Tüneli (Van-Hakkari), Akyazı Tüneli (Trabzon), Demirkapı Tüneli (Antalya-İbradı), Akdeniz Sahil Yolu Tünelleri (Mersin-Antalya), Kop Tüneli (Erzurum-Bayburt) ve Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri tünelleridir.

2016 yılında YİD Projelerinden İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolunda yer alan Orhangazi (Samanlı) Tüneli (7180 m), Selçukgazi Tüneli (2500 m), Belkahve Tüneli (3.210 m) ve Kuzey Marmara Otoyolunda yer alan Çamlık Tüneli (1.201 m) ve Riva Tüneli (1.200m) çift tüp tünel olarak tamamlanmıştır. Ayrıca Devlet ve İl Yollarımızda yer alan ve toplam uzunluğu 24.418 m olan 10 adet tünel (T7,Büyükeceli,Tekir, Erkenek, Kömürhan, Salmankaş, Hopa-Borçka T1 ve T2, Sapça, Aslankayası Tünelleri) vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

Cumhuriyetimizin kuruluşundan 2003 yılına kadar 50 km tünel yapıldığı dikkate alındığında 2015 yılında tamamlanan 56,5 km - 44 adet tünel ve 2016 yılında Eylül ayına kadar tamamlanan 42 km – 24 adet tünel zor topografyalardaki çalışmalarımızın en önemli göstergesidir.

Uzun açıklıklı teknolojik köprüleri sadece otoyol projelerimizde değil Devlet Yollarında da yapmaya başlamış bulunmaktayız. Adıyaman-Diyarbakır yolunda 610 metre uzunluğundaki Nissibi Köprüsü ile Elazığ-Ağın yolu üzerinde bulunan 520 m uzunluğundaki Ağın Köprüsü 2015 yılında trafiğe açılarak Atatürk ve Keban barajları karayoluyla geçilir hale getirilmişti. 2016 yılında YİD Projelerimizden İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolundaki Osman Gazi Köprüsü (2.682 m) ve Kuzey Marmara Otoyolundaki Yavuz Sultan Selim Köprüleri (2.186 m) ile birlikte 37,3 km uzunluğunda 74 adet köprüyü hizmete açmış bulunmaktayız. Ayrıca Devlet ve İl Yollarımızda açılan 2,5 km uzunluğundaki 30 adet köprüyü de dikkate aldığımızda 2016 yılında trafiğe açılan köprü ve viyadük sayısı toplam 104 adet (39,8 km)'dir.

Şehir geçişlerindeki karayolları trafiğinin emniyetli ve akıcı bir şekilde şehirlerarası trafiğe

katılımını sağlamak üzere yüksek standartlı çevre yolları yapımına hızla devam edilmektedir.

Bakanlığımızın sorumluluğu altındaki yol ağı Eylül 2016 tarihi itibarıyla, 31.126 km (% 46,5) devlet yolu, 33.355 km (% 49,8) il yolu ve 2.489 km (% 3,7) otoyol olmak üzere toplam 66.970 km'ye ulaşmıştır. Bu yol ağımızın 24.813 km'si diğer bir ifadeyle % 37'si bölünmüş yol olarak hizmet vermektedir. Üstyapı kaplaması olarak incelediğimizde bu yol ağının 42.663 km'si sathi kaplama, 20.517 km'si bitümlü sıcak karışım kaplama ve 3.790 km'si ise diğer (Parke, Stabilize, Toprak) kaplamalardır.

Son 14 yılda yapılan 18.712 km bölünmüş yolun, küresel finans krizinin bütün dünyayı etkileyen bir dönemde gerçekleşmesi; Türkiye'nin kriz sonrasında mukayeseli avantajlarının değiştiğini kavrayarak, yatırımlarını ulaştırma, altyapı ve enerji sektörlerine yöneltmesi sonucunda tezahür etmiş bulunmakta ve bu akıllı stratejinin sonuçları olumlu etkilerle izlenmektedir.

Ekonomik istikrarı yakalayıp bu uzun soluklu sürece kendini alıştırma gayretindeyken, diğer yandan da hizmet üretme imkânlarını geliştirmede karşılaşılan güçlükleri gidermeye daha fazla akıl yormamız gerektiğini çok iyi bilmekteyiz. Çünkü aktif istihdam politikaları; geniş anlamıyla ekonomik gelişmeyle birlikte aynı zamanda eşitliği ve sosyal güvenliği sağlamak amaçlarına da yönelik olduğundan, refah devletinin önemli bir unsurudur. Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 yılında 2.463 adet işyerinde 25.396 adedi kendi personeli olmak üzere 101.159 kişi istihdam ederek işsizlik sorunuyla da başarıyla mücadele etmektedir.

Karayolu altyapı hizmetlerinin gelişim süreci yıllar bazında ve Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyetleri kapsamında incelendiğinde, ülkenin ekonomik kalkınması ve refahın gelişimi ile karayolu altyapısı politikalarının gelişimlerine bakıldığında; 1923-1950 Erişebilirlik, 1950-1960 Yaz-Kış Geçit Veren Yollar Yapımı, 1960-1970 Asfalt Sathi Kaplama, 1970-1980 Bitümlü Sıcak Karışım Kaplama (BSK), 1985 sonrası Otoyol Yapım, Acil Eylem Planı kapsamında Bölünmüş Yolların yapımı, Akıllı Yollar, süreci devamında 2012-2023 YİD Projeleri ile devam etmektedir. 2023 yılına kadar YİD modeliyle 5.738 km otoyol yapımı hedeflenmekte olup, 2023 yılında Türkiye'nin otoyol ağ uzunluğu 8.227 km'ye, bölünmüş yol uzunluğu ise 36.500 km'ye erişecektir.

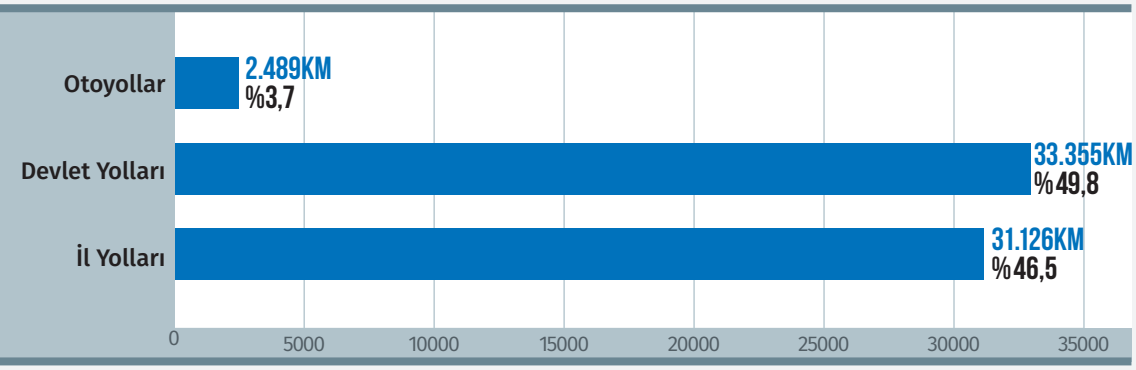

Sektörel Büyüklükler

Yol Ağı Durumu (66.970 km)

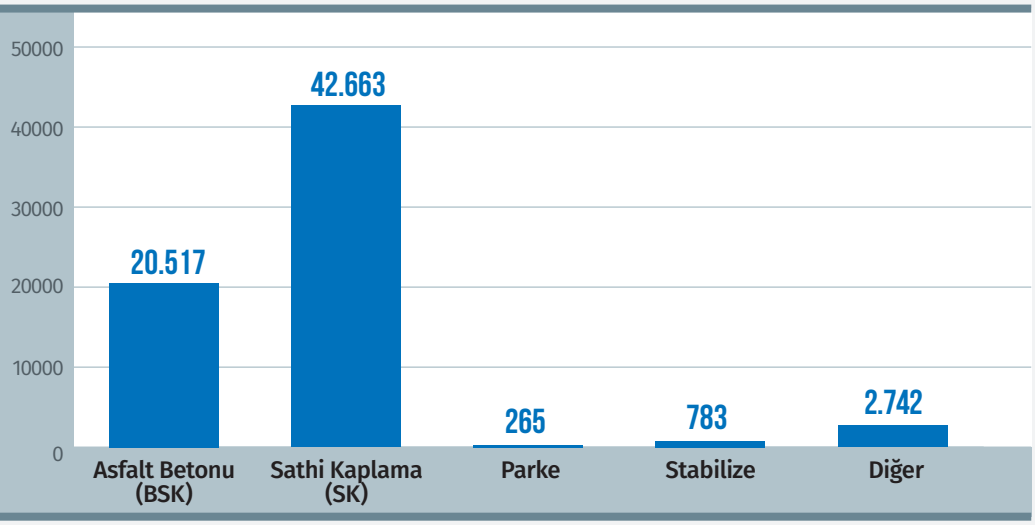
Bugün Karayolları Genel Müdürlüğünün yol ağında 2.489 km otoyol, 31.126 km devlet yolu ve 33.355 km il yolu olmak üzere toplam 66.970 km yol bulunmaktadır (Grafik 1). Bu yol ağının 24.813 km'si bölünmüş yoldur.

GRAFİK 01
YOL AĞI DURUMU

Üstyapı Satıh Durumu

GRAFİK 02
ÜST YAPI SATIH DURUMU
(KM)

Bölünmüş Yolların Satıh Durumu (24.813 km)

TABLO 1. BÖLÜNMÜŞ YOLLARIN SATIH DURUMU

BÖLÜNMÜŞ YOL	BSK (km)	SK (km)	TOPLAM (km)
2002 SONU	3.890	2.211	**6.101**
2003-2015	4.899	13.813	**18.712**
TOPLAM	**8.789**	**16.024**	**24.813**

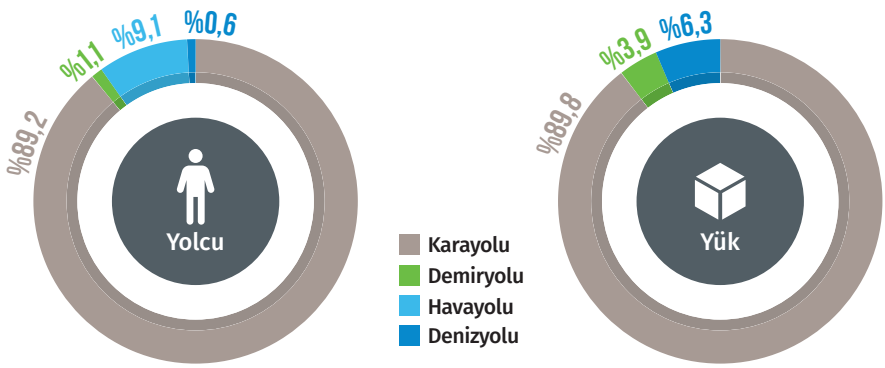
Karayolu Sistemi

Ülkemizde yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türü karayolu olup, 2015 yılı itibarıyla yurtiçi yolcu taşımacılığının %89,2'si ve yük taşımacılığının %89,8'i karayolu ile yapılmaktadır (Grafik 3).

GRAFİK 03

TÜRKİYE'DE ULAŞIM SEKTÖRLERİNE GÖRE **YURTİÇİ YOLCU VE YÜK TAŞIMA ORANLARI**

Kaynak: **UDHB**

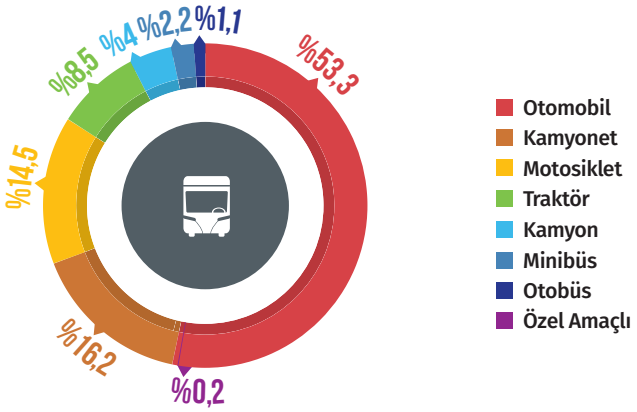
Karayolları ile 2015 yılında yapılan yük taşımacılığı 244 milyar ton-km'ye, yolcu taşımacılığı 291 milyar yolcu-km'ye ve gerçekleşen toplam yol kullanımı 113 milyar taşıt-km'ye ulaşmıştır.

2003-2015 yılları arasında taşıt-km değeri toplam % 116, ton-km değeri % 61 ve yolcu-km değeri %77'lik bir artış göstermiştir. 2023 yılında 365 milyon ton x km ve 378 milyon yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

2016 yılı Temmuz ayı itibarıyla ülkemizde toplam 20.643.246 adet taşıt bulunmakta ve bu taşıtların 11.011.463'ini (%53,3) otomobiller oluşturmaktadır (Grafik 4). Türkiye'de otomobil sahipliliği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında henüz doygunluk seviyesine ulaşmamış olup, 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 140 düzeyindedir.

GRAFİK 04

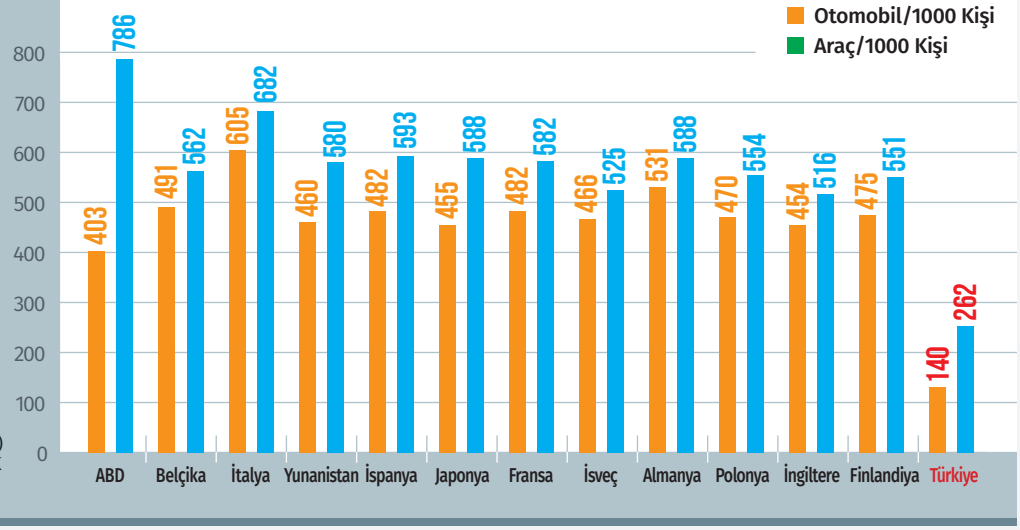
TAŞIT SAYILARI
(2016 TEMMUZ AYI İTİBARİYLE)

Kaynak:
TÜİK

GRAFİK 05

BAZI ÜLKELERDE 1.000 KİŞİYE DÜŞEN OTOMOBİL VE TAŞIT SAYISI

Kaynak:
IRF (Uluslararası Yol Federasyonu) **2013** (2011 Verileri), **TÜRKİYE** (TÜİK Ekim 2015 Verileri)

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 500'ler seviyesinde ve toplam taşıt sayısının 650'ler seviyesinde olmasına karşılık ülkemizde bu değerler otomobil sayısı için 140 ve toplam taşıt sayısı 262 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

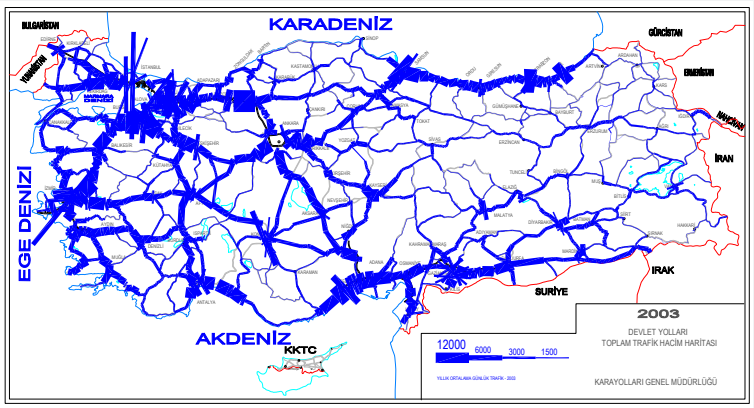
Ülkemizde taşıt sahipliğinin artışı ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması karayollarındaki taşıt kullanımını da arttırmıştır (Şekil 1-Harita 1).

Ülkemizde taşıt sahipliliğinin son on dört yılda %100'ün üzerinde artması, yolcu ve yük taşımacılığında önemli artışları beraberinde getirmiştir. 2003-2015 yılları arasında Taşıt-Km değeri toplam %116, Ton-Km değeri %61, Yolcu-Km değeri ise %77 oranında artış göstermiştir. Karayolu ile yapılan yolcu ve yük taşımacılığı önümüzdeki yıllarda da artmaya devam edecektir.

YIL	TAŞIT x KM (Milyar)		TON x KM (Milyar)		YOLCU x KM (Milyar)	
2003	52		152		164	
2015	113	%116	244	%61	291	%77
2023	172	%67	365	%56	378	%37

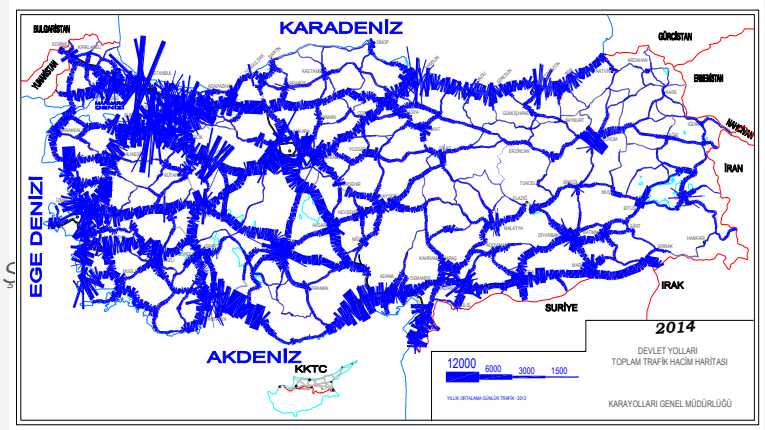
TRAFİK HACMİ (Milyar Taşıt-Km) (2003)

- 6.7 Otoyol
- 45.6 Devlet ve İl Yolları
- 52.3 Toplam

TRAFİK HACMİ (Milyar Taşıt-Km) (2015)

- 20.6 Otoyol ↑ 207
- 92.7 Devlet ve İl Yolları ↑ 103
- 113.3 Toplam ↑ 117

Harita 1. Trafik Hacim Artışı

Politika ve Düzenlemeler

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmeliklerle, karayolu taşımacılık sektöründe reform niteliğinde yeni bir dönem başlatılmıştır.

Bu dönemde yapılan yeni düzenlemelerle; mesleki yeterlilik, mali yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkeleri mevzuatımıza taşınmış ve bu ilkelere sahip işletmelerin faaliyet gösterebildiği bir taşımacılık sektörünün temelleri atılmıştır.

Bakanlığımız karayolu taşımacılığının ekonomik, teknik, sosyal ve ulusal güvenlik ihtiyaç ve amaçlarına uygun olarak yapılmasını ve bu hizmetlerin diğer ulaştırma hizmetlerine uyumunu sağlamak üzere önlemler alarak;

- Karayolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmekte,
- Anlaşmalar ve karma komisyon çalışmalarını yapmakta,
- Karayolu ulaştırmasında uluslararası düzeyde mevzuatı, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri takip ederek ve kurallara uygun yeni çözümler geliştirerek;
- Karayolu taşıma etkinliklerinde bulunacak taşımacı, acente ve komisyoncuların yeterlilik şartlarını düzenleyip, gereken durumlarda yetki belgesi vermekte ve denetlemekte,
- Karayolu taşımacılığında kamu ve özel sektör tarafından yürütülen faaliyetlerin kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarına göre gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almakta,
- Karayolu ulaştırmasında güvenli, kaliteli ve ekonomik hizmet sunmak için tedbirler almakta veya aldırmakta,

ve bu suretle daha iyi bir karayolu ulaşım hizmetinin sunulması adına karayolu sektörünün geliştirilmesi yönünde önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

2003 yılına kadar yürütülen hizmetlerin yasal dayanağı 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun iken, 2003 yılından başlamak üzere yürürlüğe konulan yasal düzenlemelerle, karayolu taşımacılığına ilişkin tüm hizmetler ve bu hizmetleri yürütmekle görevli birimler Bakanlığımız çatısı altında toplanmıştır.

Proje ve Faaliyetler

Yetki Belgesi Faaliyetleri

2003 yılı başı itibariyle sektörün belirli bir alanına mahsus 4.176 adet yetki belgesi düzenlenmişken, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyette bulunanlara, 01 Eylül 2016 tarihi itibariyle 537.100 adet yetki belgesi düzenlenmiştir (Tablo 2).

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör, mali ve mesleki yeterlilik ile mesleki itibar çerçevesinde kayıt altına alındı.
- Hizmet sunanlar ile hizmetten yararlananların hak ve yükümlülükleri belirlenerek, yasal boşluğa son verildi.
- Sektöre girişler kontrol altına alınarak atıl kapasite azaltıldı.
- Sektörde çalışanların uzmanlaşması ve bu sayede kurumsallaşmanın teşviki ile sektörde gelişme sağlandı.
- Vatandaşa sunulan hizmetin kalitesi artırıldı.

TABLO2. DÜZENLENEN YETKİ BELGESİ SAYILARI
(01.09.2016 İTİBARİYLE)

BELGE TÜRÜ	VERİLEN BELGE SAYISI
A TÜRÜ TOPLAM	247
B TÜRÜ TOPLAM	377
C TÜRÜ TOPLAM	2.860
D TÜRÜ TOPLAM	39.078
F TÜRÜ TOPLAM	2.410
G TÜRÜ TOPLAM	2.400
H TÜRÜ TOPLAM	1.291
L TÜRÜ TOPLAM	217
M TÜRÜ TOPLAM	39
N TÜRÜ TOPLAM	238
P TÜRÜ TOPLAM	59
R TÜRÜ TOPLAM	1.249
T TÜRÜ TOPLAM	289
K TÜRÜ TOPLAM	486.346
GENEL TOPLAM	**537.100**

MESLEKİ YETERLİLİK

2003 yılına kadar herhangi bir eğitime tabi olmadan ticari taşımacılık faaliyetlerinde bulunabilen işletme sahiplerine ve şoförlere Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ile mesleki yeterlilik eğitimi alma zorunluluğu getirilmiş ve bu yönetmelik kapsamında mesleki yeterlilik eğitimi vermek üzere 31.08.2016 tarihine kadar 380 adet eğitim merkezi Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir.

Bu merkezlerde eğitim alan kişiler için 11.06.2016 tarihine kadar 39 adet merkezi sınav yapılmış olup, bu sınavlara 1.202.946 kişi katılmıştır. Sınav sonucunda başarılı olan 491.059 kişiye Mesleki Yeterlilik Belgesi verilmiştir.

Ayrıca yapılan düzenlemeler neticesinde eğitim ve sınavdan muaf tutulanlar için 31.08.2016 tarihi itibariyle hak sahipleri adına düzenlenen mesleki yeterlilik belge sayısı 4.387.412 adet olmuştur.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör çalışanlarına mesleki eğitim verilmeye başlandı.
- Ülke genelinde bu alanda uzmanlaşmış eğitim kurumları oluşturuldu.
- Sektörün; konusunda uzman kişiler tarafından yönetilmesi ön plana çıkartıldı.
- Şoförlük mesleğine araç sürme becerisine ilave olarak taşımacılık mesleğine yönelik bilgi ve nitelik kazandırıldı.

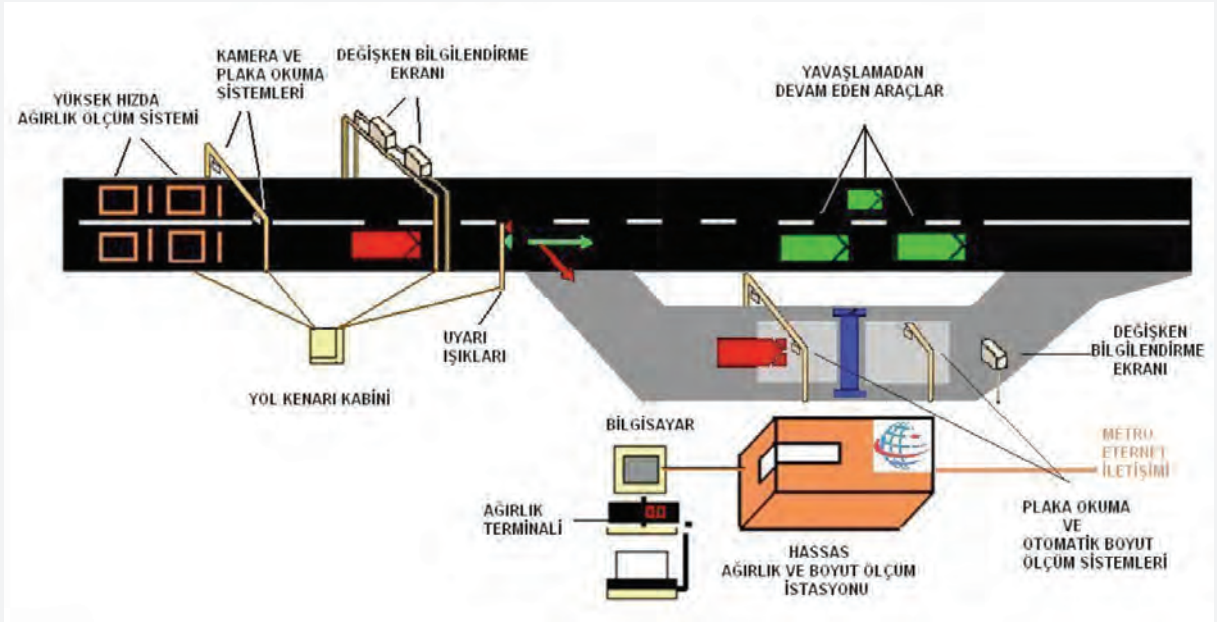
YOL KENARI DENETİM İSTASYONLARI

Araçların ağırlık ve boyut kontrollerinin yapılması görevi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda 5495 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Bakanlığımıza verilmiş ve mevcut 21 adet sabit ağırlık ve boyut kontrol istasyonu Karayolları Genel Müdürlüğünden devralınmıştır.

Bakanlığımıza verilen bu görevin yanısıra taşımacıların yetki belgeleri, araç muayeneleri ve şoförlerin mesleki yeterlik belgelerine sahip olup olmadıkları; Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri sorumluluğunda toplam 75 adet sabit yol kenarı denetim istasyonunda 7/24 saat esasına göre denetlenmektedir.

AB fonlarından yararlanılarak yapılan 23 adet Yol Kenarı Denetim İstasyonunun ekipman maliyetinin büyük kısmı AB kaynaklarından karşılanmış olacaktır.

Şekil 2. Ön İhbarlı Yol Kenarı Denetim İstasyonu Taslağı

DENETİM

Bakanlığımıza bağlı 77 adet Yol Kenarı Denetim İstasyonları ile seyyar kantarlarda yapılan denetimlerde;

- 2010 yılında **6.375.327 adet** araç kontrol edilerek, **93.530 adet** idari para cezası karar tutanağı,
- 2011 yılında **10.363.497 adet** araç kontrol edilerek, **128.643 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.
- 2012 yılında **16.053.723 adet** araç kontrol edilerek, **169.331 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.
- 2013 yılında **32.513.337 adet** araç kontrol edilerek, **166.507 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.
- 2014 yılında **35.140.649 adet** araç kontrol edilerek, **145.105 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.

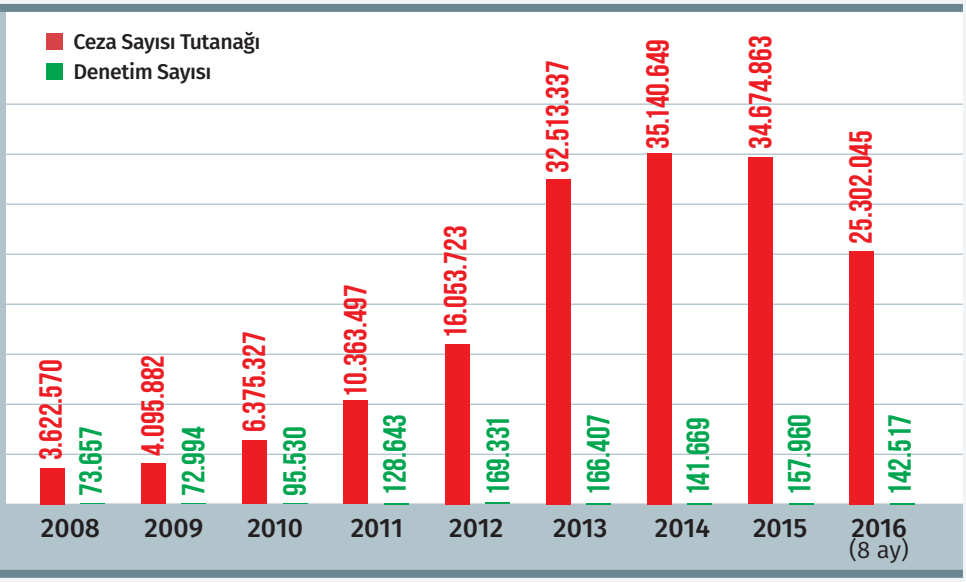

- 2015 yılında **34.674.863 adet** araç kontrol edilerek, **157.960 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.
- 01 Ocak – 31 Ağustos 2016 tarihleri arasında **25.302.045 adet** araç kontrol edilerek, **142.517 adet** idari para cezası karar tutanağı düzenlenmiştir.

Yapılan denetimler sonucunda;

- Sektör faaliyetlerinin yasal ve teknik kurallara uygun gerçekleştirilmesi büyük ölçüde sağlanmıştır.

GRAFİK 06
DENETİM
(ADET)

- Karayolu taşımacılık sektöründe haksız rekabetin önlenmesi yönünde gelişmeler sağlanmıştır.
- Karayollarının ömrü uzatılmıştır, karayolu bakım-onarım maliyetleri düşürülmüştür.
- Trafik güvenliğine ve çevrenin korunmasına katkı sağlanmıştır.
- Araç amortisman ve işletme giderleri düşürülmüştür.

ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI

2918 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle araç muayenelerini yapma ve yaptırma görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların teknik muayenelerini daha etkin ve sağlıklı bir şekilde yapacak gerçek ve tüzel kişilere ait muayene istasyonlarının açılması ve işletilmesine yönelik kuralları belirleyen "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra araç muayene hizmetleri özelleştirilmiştir. Bu çerçevede ülke genelinde 31.05.2016 tarihi itibariyle 81 ilde toplam 203 sabit, 76 seyyar istasyon, 13 adet seyyar traktör muayene istasyonu ve 5 adet Motosiklet muayene istasyonu hizmete açılmıştır.

Bu istasyonlarda; 01.01.2016-31.08.2016 tarihleri itibariyle 5.390.655 adet araç muayeneye tabi tutulmuş olup, 1.813.184 adet araç muayene tekrarı ile birlikte toplam muayene sayısı 7.203.839 adet olmuştur.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Teknik muayene işinin yeterli fiziki altyapı ve yetkin teknik personel eliyle gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Böylece trafiğin 3 ana unsurundan biri olan araçların güvenli olmaları büyük ölçüde sağlanmış ve muayene edilen her 10 araçtan 4'ü güvensiz iken güvenli hale getirilmiştir.
- Araçların yakıt ve işletme giderlerinden tasarruf edilmiştir.
- Yedek parça ve piyasada yapılan onarımlar disipline edilmiştir.

YOLCU TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yolcu ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Pazara giriş mesleki ve mali yeterlik şartlarına bağlanarak kontrol altına alınmıştır.
- Taşımaların zorunlu sigortalar kapsamında yapılması sağlanmıştır.
- Taşımaların daha güvenli ve konforlu araçlarla yapılması büyük ölçüde sağlanmıştır.

TABLO3. YOLCU TAŞIMALARI (2015-2016) YILI VERİLERİ

	Yıl	Firma Sayısı	Taşıt Sayısı
Yetki belgeli terminaller	2015	307	-
	2016	289	-
Yurtiçi ve Uluslararası tarifeli taşıma yapan firmalar	2015	422	9.568
	2016	425	10.102
Yurtiçi ve Uluslararası tarifesiz taşıma yapan firmalar	2015	4.118	50.287
	2016	4.166	46.185
İl içi ve 100 Km'ye kadar şehirlerarası taşıma yapan firmalar	2015	38.966	37.730
	2016	35.111	22.132

EŞYA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

TABLO4. EŞYA TAŞIMALARI (2015-2016) YILI VERİLERİ

	Yıl	Firma Sayısı	Taşıt Sayısı
Uluslararası ve Yurtiçi Taşıma Yapan Firmalar	2015	489.688	1.366.484
	2016	489.206	1.209.170

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yük gönderen ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Pazara giriş mesleki ve mali yeterlik şartlarına bağlanarak kontrol altına alınmıştır.
- Taşımaların daha güvenli ve ekonomik şekilde yapılması sağlanmıştır.
- Taşımacıların eskiye oranla daha tatminkâr gelir elde etmesi sağlanmıştır.

AFET VE ACİL DURUM PLANLAMALARI

3 Ocak 2014 tarihinde Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından Türkiye Afet Müdahale Planı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu plan dahilinde Bakanlığımızca iş ve işlemleri yürütülen 4 adet plan bulunmakta olup Nakliye Hizmetleri Grubu Planı koordinasyon iş ve işlemleri Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Bu kapsamda, tüm ulaştırma modlarında adet ve acil durum nakliye hizmetlerinin kim tarafından nasıl gerçekleşeceği, nasıl yönetileceği ve nasıl finanse edileceği söz konusu planın içeriğinde belirtilmektedir. Buna göre, TAMP 2.5.4 Finans ve İdari İşler Servisi bölümünde belirtildiği üzere afet öncesi hizmet grubunun hazırlık çalışmaları kapsamında gerek duyulabilecek finansman ihtiyacı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planında yer almaktadır. Genel bütçeli idarelerin afet ve acil durum yönetimi ile ilgili genel bütçeden yapacakları her türlü yatırımlar AFAD tarafından izlenir ve koordine edilmektedir. Ulusal ve yerel düzey planlama faaliyetleri tamamlanmış olup, 2016 sonu yılı itibariyle gerçek afet ve acil durumlara, tatbikatlara, eğitim faaliyetlerine ve özel sektör marifetiyle gerçekleştirilecek taşımalara ilişkin taşıma firmalarıyla yapılacak sözleşmelerin imzalanmasına yönelik bütçeleme işlemlerinin sonuca vardırılması hedeflenmektedir.

ESKİ MODEL TAŞITLARIN PİYASADAN ÇEKİLMESİ

Taşımacılık piyasasındaki mevcut arz fazlalığını azaltmak amacıyla 2007 yılında başlatılan proje kapsamında, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş, 1990 ve daha düşük modeldeki **kamyon, çekici, tanker, otobüs, minibüs ve kamyonet** cinsi ticari taşıtlar; taşıt sahiplerine herhangi bir zorunluluk getirilmeksizin bedeli karşılığında Bakanlığımız tarafından satın alınmış ve hurdaya ayrılma işlemleri kapsamında **30 Eylül 2014** tarihine kadar toplam **118.560 adet** araç için taşıt sahiplerine toplam **581.923.418 TL** ödeme yapılmıştır.

Sağlanan faydalar:

- Trafik güvenliği artırılmaktadır.
- Mevcut atıl kapasite azaltılmaktadır.
- Taşıt- km başına harcanan yakıt azaltılarak yakıt (enerji) tasarrufu sağlanmaktadır.
- Gürültü ve egzoz kirliliği azaltılmaktadır.
- Rekabet şartları iyileştirilmektedir.
- İç piyasanın demir/çelik ve hurda ihtiyacına katkı sağlanmaktadır.
- Araçların yenilenme fırsatı sağlanmaktadır.

SALDIRI SONUCU HAYATINI KAYBEDEN ŞOFÖR YAKINLARINA YARDIM YAPILMASI

4925 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, 01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşımacılık yaparken uğradıkları saldırı sonucu hayatını kaybeden şoförlerimizin ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine belli bir miktarda yardım yapılması uygulaması başlatılmıştır.

01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp, hayatını kaybeden şoförler için bu güne kadar;

- 16 aileye 30.000'er TL
- 29 aileye 35.000'er TL
- 57 aileye 40.000'er TL olmak üzere
- Toplam 102 aileye 3.775.000 TL ödeme yapılmıştır.

SAYISAL TAKOGRAF SİSTEMİ (STS)'NE GEÇİŞ

AB üyesi olmayan fakat AETR (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Araç Müretteba-tının Çalışmasıyla ilgili Avrupa Anlaşması)'na taraf olan ülkelerde 16 Haziran 2010 tarihinden sonra tescil edilen ve AB ülkelerine yapılan taşımalarda kullanılan yük ve yolcu araçlarında sayısal takograf (ST) cihazı kullanılması, 01 Ocak 2011 tarihinden itibaren zorunlu hale gelmiştir (Tablo 5).

Ülkemizde sayısal takograf sistemi uygulamasından sorumlu "Ulusal Otorite" olarak Bakanlığımız tayin edilmiş ve Bakanlığımızca bazı teknik iş ve işlemleri yerine getirmek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yetkilendirilmiştir.

TABLO 5. 1 EKİM 2010 - 1 EKİM 2016 TARİHİ İTİBARİYLE SAYISAL TAKOGRAF KARTLARI İLE İLGİLİ BİLGİ NOTU

KART TİPİ	Başvurusu Onaylanan (Onay İşlemi Gerçekleştirilen)	Teslim Edilen Kart Sayısı (Kart Teslim İşlemi Yapılan)
SÜRÜCÜ KARTI	283.366	276.641
SERVİS (ATÖLYE) KARTI	1.359	1.243
ŞİRKET KARTI	2.236	2.110
DENETİM KARTI	4.457	4.457
TOPLAM	**291.418**	**284.451**

KARAYOLU ALTYAPI PROJE VE FAALİYETLERİ

Harita 2. Karayolları Bölge Müdürlükleri

Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM); 11 Şubat 1950 tarih ve 5539 sayılı Kanun ile kurulmuş, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe sahip Katma Bütçeli bir Kuruluş iken; Başbakanlık Makamının 30 Ağustos 2007 tarih ve 10667 sayılı Kararının, 31 Ağustos 2007 tarih ve 26629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 25 Haziran 2010 tarihinde kabul edilen ve 13 Temmuz 2010 tarihli ve 27640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6001 sayılı "Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile KGM, kamu tüzel kişiliğe sahip Özel Bütçeli Kuruluşlar kapsamına alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Kanun ile Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat yapısı;

- Merkez Teşkilatı; Genel Müdür, 4 adet Genel Müdür Yardımcısı, 10 adet Ana Hizmet Birimi, 3 adet Danışma ve Denetim Birimi, 3 adet Yardımcı Hizmet Birimi,
- Taşra Teşkilatı; Genel Müdürlüğe bağlı 18 adet Bölge Müdürlüğü, 1 adet İkmal Müdürlüğü ve 1 adet Atölye Müdürlüğü, 118 Şube Şefliği, 25 Otoyol Bakım İşletme Şefliği ve bunlara bağlı 2.463 şantiyede Şantiye Şeflik ve Kontrollükler

şeklinde oluşturulmuştur.

Ayrıca aynı Kanunla, Karayolları Genel Müdürlüğünün görevleri; otoyollar, devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhlarını

tayin ve tespit etmek, plan ve programlar gereğince bu ağlar üzerindeki yol ve sanat yapılarını inşa etmek, onarmak, bu hususlarda teknik esasları tespit etmek, yolların sürekli açık tutulması ile ilgili bakım ve onarımı ile kâr mücadelesini yapmak, Otoyollar ve bunların üzerinde bulunan bakım ve işletme tesisleri ile hizmet tesislerinin, diğer mal ve hizmet üretim birimleri ile varlıklarının yapımını ve/veya bakım ve onarımını ve/veya işletmesini yapmak veya yaptırmak ve denetlemek ve tarif edilen işlerle ilgili diğer tamamlayıcı işleri gerçekleştirmek şeklinde açıklanmıştır.

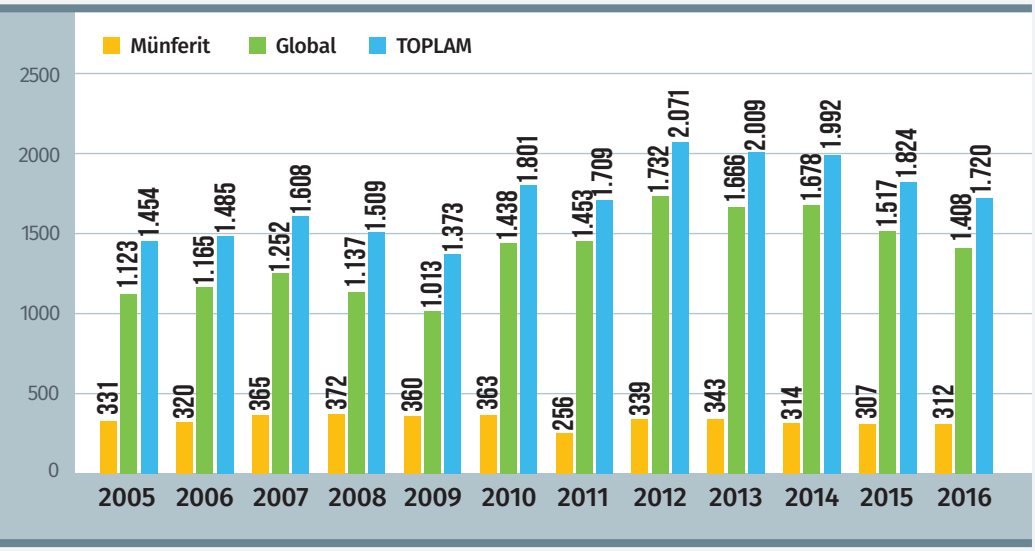
Karayolları Genel Müdürlüğü Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği 5 Eylül 2011 tarihli ve 28045 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2016 mali yılı bütçesi olarak 7 milyar 685 milyon 075 bin TL ayrılmış olup, 2015 mali yılı bütçe başlangıç ödeneği olan 7 Milyar 246 Milyon 304 Bin TL' ye göre % 6,06 oranında artışa tekabül etmektedir.

KGM Yatırım programında 312 adet münferit proje ve 72 adet global projenin detayında 1.408 adet proje olmak üzere toplam 1.720 adet proje mevcuttur (Grafik 7).

GRAFİK 07

PROJE STOKLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI

OTOYOLLAR

Mevcut **2.489 km** uzunluğundaki otoyol ağımız Avrupa ile Ortadoğu Ülkeleri arasında ulaşımı sağlamakta ve ülkemiz sınırları içerisindeki TEM Otoyolunun önemli bir kesimini oluşturmaktadır.

İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana gibi büyük şehirlerimizin civarında hizmet veren bu yollar ülkemizin en yoğun trafiğe sahip güzergâhları üzerinde bulunmaktadır.

1 Ocak 2003 itibariyle **1.714 km** olan otoyol ağımız Eylül 2016 tarihi itibariyle **2.489 km**'ye ulaşmıştır.

HİZMETE AÇIK ve YİD KAPSAMINDA YAPIM ÇALIŞMALARI TAMAMLANAN OTOYOLLAR

HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR

- İzmir-Aydın Otoyolu (İzmir Çevre Yolu Dâhil) 180 km
- Bursa Çevre Yolu 80 km
- Edirne Kınalı Otoyolu 235 km
- Kınalı Sakarya Otoyolu 185 km
- İstanbul 1. Çevre Yolu 117 km
- Sakarya Kazancı Gümüşova Gerede Otoyolu 192 km
- Ankara Gerede Otoyolu (Ankara Çevre Yolu Dâhil) 230 km
- Kemerhisar-Pozantı Otoyolu 161 km
- Tarsus-Pozantı 65 km
- Tarsus-Mersin 108 km
- Tarsus-Adana-Gaziantep 320 km
- Toprakkale-İskenderun 132 km
- Gaziantep Çevre Yolu 29 km
- Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolu 248 km
- Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu (Kemalpaşa Bağlantı Yolu) 6,5 km
- Gebze Orhangazi İzmir Otoyolu (Gebze-Gemlik Kesimi) 52 km
- Kuzey Marmara Otoyolu Odayeri-Paşaköy Kesimi 148 km

HİZMETE AÇIK O

Harita 3.

OTOYOLLAR **2.489 Km**

YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE YAPILACAK OTOYOL PROJELERİ

Avrupa'yı, Kafkaslara, Ortadoğu'ya ve Orta Asya'ya bağlayan, köprü konumundaki Türkiye'nin, batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkânını sağlayacak otoyol ağı 2023 yılına kadar planlanmış olup, Yap-İşlet-Devret modeliyle 5.945 km **(206,5 km tamamlandı)** uzunluğundaki **20 adet** projenin yapımı gerçekleştirilecektir (Harita 4-5-6-7).

Bu projelerden 206,5 km'lik kesimde yapım çalışmaları tamamlanmış, 631,5 km'lik kesiminde yapım çalışmaları devam etmekte olup kalan 5.107 km'lik kesimde ise proje ve planlama çalışmaları sürdürülmektedir.

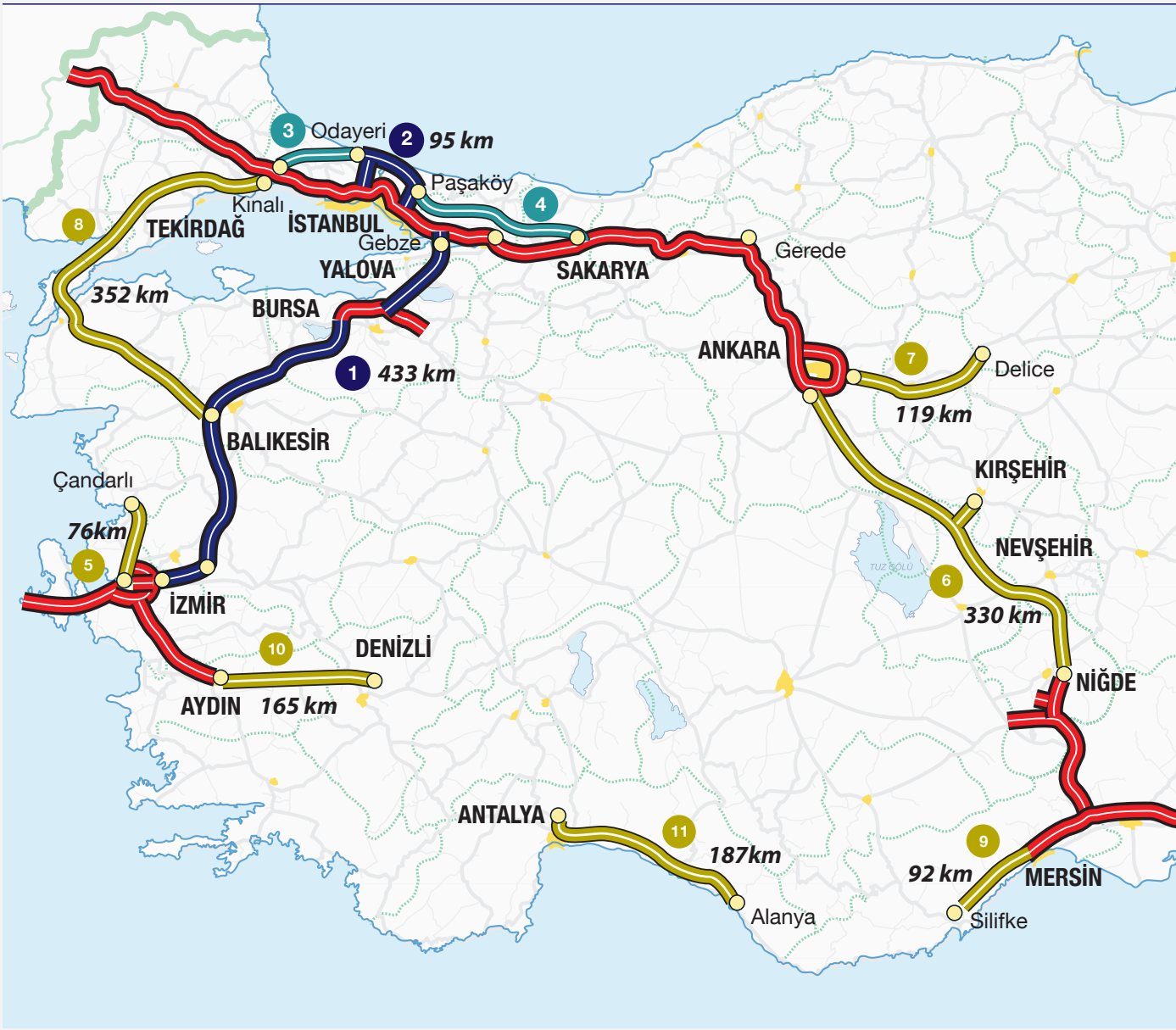
HEDEF 2023 VE SONRASI YİD OTOYOL PROJELERİ	5.945 km
a) Yapım Çalışmaları Tamamlanan	206,5 km
b) Yapım Çalışmaları Devam Eden	631,5 km
c) Planlanan	5.107 km

Harita 4.

A) Yapım Çalışmaları Tamamlanan YİD Otoyol Projeleri	**206,5 km**
1- Kuzey Marmara Otoyolu (Yavuz Sultan Selim Köprüsü dâhil) Odayeri-Kurtköy Kesimi	148 km
2-a) İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolu (Osmangazi Köprüsü Dahil 433 km uzunluğundaki otoyolun; Kemalpaşa Bağlantı Yolu (6,5 km), Gebze-Gemlik Kesimi (52 km) kesimleri ile Osmangazi Köprüsü açıldı.	58,5 km
B) Yapım Çalışmaları Devam Eden YİD Otoyol Projeleri	**631,5 km**
2-b) İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolu (Osmangazi Köprüsü Dahil) 433 km uzunluğundaki otoyolun 58,5 km'si açıldı.	374,5 km
3-Kuzey Marmara Otoyolu (Yavuz Sultan Selim Köprüsü hariç) Kınalı-Odayeri Kesimi – Avrupa	88 km
4-Kuzey Marmara Otoyolu (Yavuz Sultan Selim Köprüsü hariç) Kurtköy-Akyazı Kesimi - Asya	169 km

2023 Hedef YİD Projeleri (1. Grup)

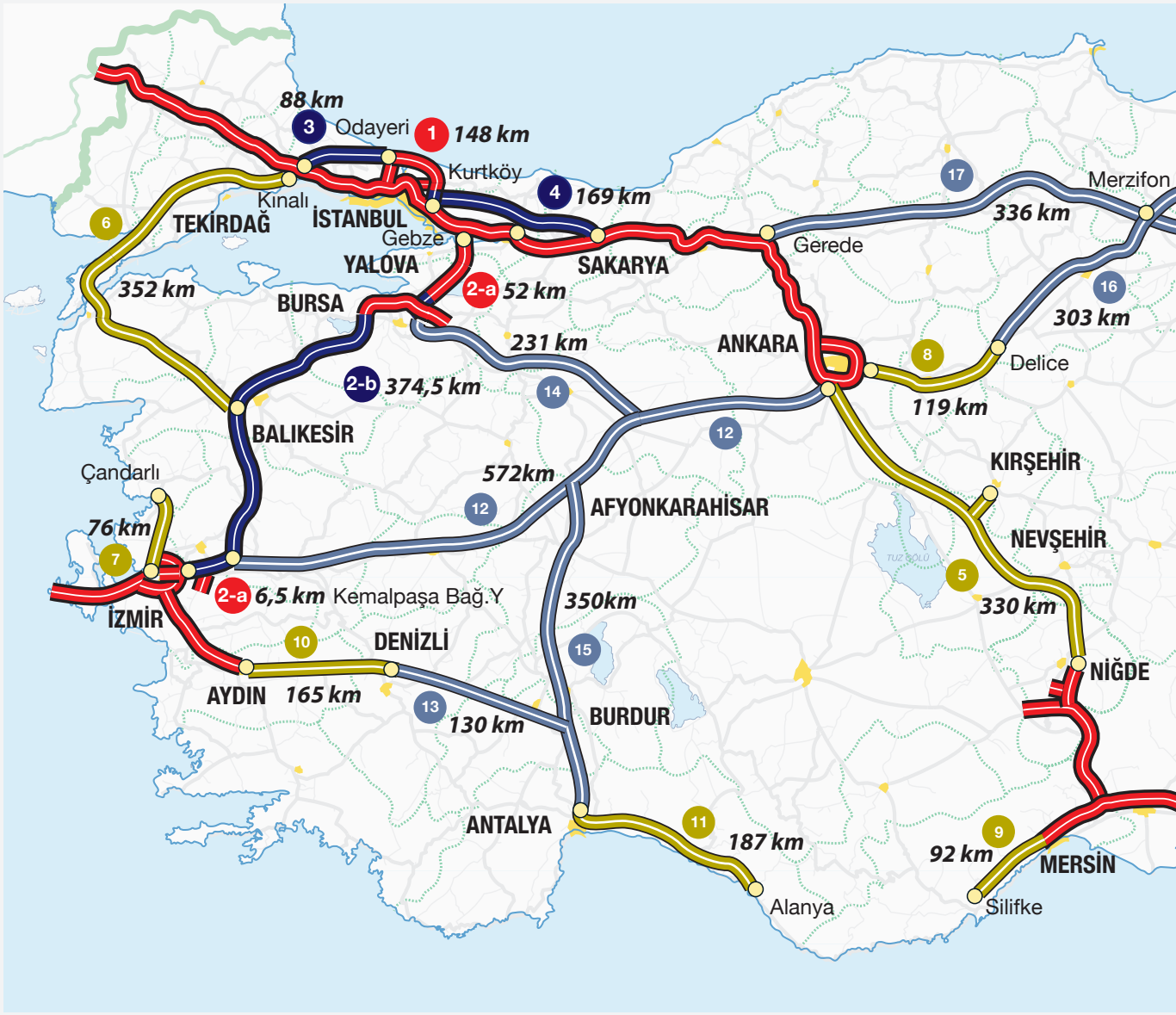

Harita 5.

2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1. GRUP)	1.893 km
5-Ankara-Niğde Otoyolu (Kırşehir Bağlantı Yolu Dahil)	330 km
6-Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu (Boğaz Köprüsü Geçişi Dâhil)	352 km
7-Menemen-Aliağa-Çandarlı Otoyolu	76 km
8- Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu	119 km
9- Mersin-Erdemli-Taşucu Otoyolu	92 km
10- Aydın-Denizli-Burdur Otoyolu (Aydın-Denizli Kesimi)	165 km
11- Afyon-Antalya-Alanya Otoyolu (Antalya-Alanya Kesimi) (31 km Bağlantı Yolu Dahil)	187 km
12- Ankara-İzmir Otoyolu	572 km

2023 Hedef YİD Projeleri (2. Grup)

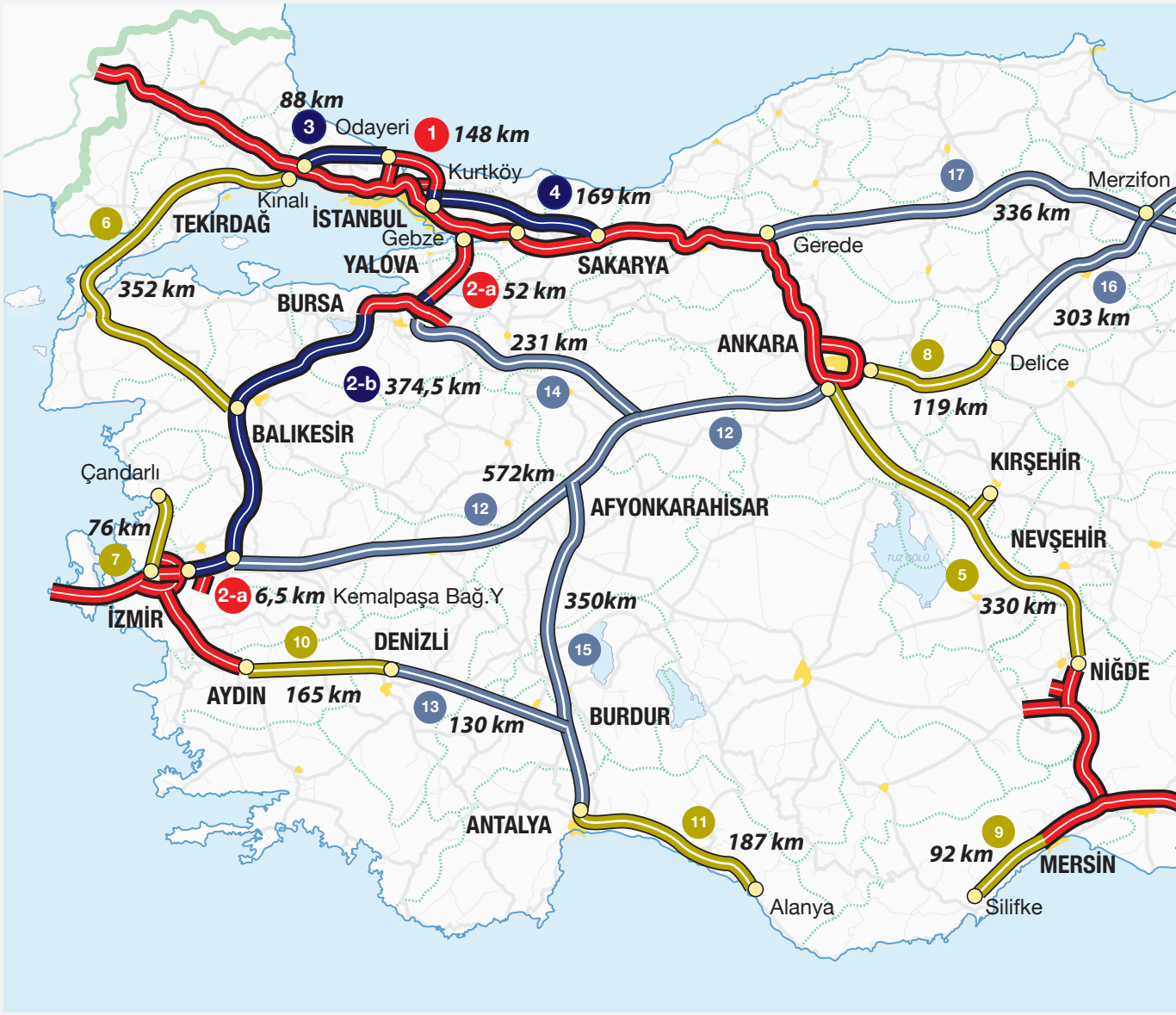

Harita 6.

2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. GRUP)	3.214 km
13- Aydın-Denizli-Burdur Otoyolu (Denizli-Burdur Kesimi)	130 km
14- Sivrihisar-Bursa Otoyolu	231 km
15- Afyon-Antalya-Alanya Otoyolu (Afyon-Ant. Kesimi)	350 km
16- Delice-Samsun Otoyolu	303 km
17- Gerede-Merzifon-Gürbulak Otoyolu (Gerede-Merzifon Kesimi)	336 km
18- Gerede-Merzifon-Gürbulak Otoyolu (Merzifon-Gürbulak Kesimi)	950 km
19- Şanlıurfa-Habur Otoyolu (Diyarbakır Bağlantı yolu Dâhil)	454 km
20- Rize-Erzurum-Diyarbakır-Habur Otoyolu	460 km

Yap-İşlet-Devret Projeleri (2023 Yılı Hedefleri)

Harita 7.

	HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR		2.489 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (Yapım Çalışmaları Devam Eden)	631,5 km	5.738 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1.Grup)	631,5 km	
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2.Grup	3.214 km	
	TOPLAM		8.227 km

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dâhil) (433 km)

Yap-İşlet - Devret (YİD) modeli ile yapılması planlanan birinci öncelikli projelerimizden Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez geçişi ve bağlantı yolları dâhil) Otoyolu Projesi'nin yapım çalışmaları devam etmektedir.

384 km otoyol ve 49 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 433 km uzunluğundadır.

Proje kapsamında yapımı tamamlanan Osmangazi Köprüsü (İzmit Körfez Köprüsü) 252 m kule yüksekliğine ve 35,93 m tabliye genişliğine sahiptir. Osmangazi Köprüsü 1.550 m orta açıklığı ve toplam 2.682 m boyu ile Dünyanın en büyük orta açıklıklı asma köprüleri arasında 4.sırada yer almaktadır.

Kamuoyunda "İstanbul - İzmir Otoyolu" olarak isimlendirilen projemiz;

Türkiye'nin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'u Türkiye'nin diğer büyük sanayi kentleri olan İzmit, Bursa, Balıkesir, Manisa üzerinden İzmir'e erişim kontrollü, yüksek standartlı, kesintisiz, güvenilir, emniyetli ve konforlu bir otoyol ile bağlayan, Türkiye Nüfusunun %50 si olan 38 milyon insanın yaşadığı, GSYİH'nın % 60'ını oluşturan coğrafyaya hizmet eden bir projedir.

Projenin Amacı

Gebze-Yalova-Bursa-Balıkesir-Manisa-İzmir (İzmit Körfez Geçişi Dâhil) Otoyolu güzergâhı, Avrupa Yolları kapsamında bulunan E–Yolları ağında yer almaktadır. Aynı zamanda TEM (Trans European North-South Motorway Project) güzergâhının bir parçası olan bu yol, Türkiye'nin hem yük hem de yolcu taşımacılığında trafik talebinin en yoğun olduğu ana karayolu koridorlarındandır

Ayrıca;

- Marmara Bölgesi ile Ege Bölgesi Otoyol ağı ile bağlanmış olacak ve mevcut Gebze-Orhangazi-İzmir aksının trafik yükü % 30 nispetinde azalacaktır.
- Seyahat süresi İstanbul'dan; Bursa'ya 3 saatten 1 saate, İzmir'e 8 saatten 4 saate, Eskişehir'e 4 saatten 2,5 saate inecektir.
- Marmara Bölgesinden büyük turizm potansiyeli olan Güney Ege Bölgesine ve Antalya'ya ulaşım daha kısalacaktır.
- Balıkesir ve Manisa sanayi yatırımları için yeni çekim alanı olacaktır.
- Güzergâh çevresinde yer alan Eskişehir-Bozüyük-Bilecik Bölgesinin sanayisine olumlu katkı sağlayacaktır.
- İzmir Limanı, Marmara Bölgesi Limanları ve yapımı planlanan Çandarlı Limanı ile bağlantı sağlanacaktır.
- Osman Gazi Köprüsü ile Körfezi geçme süresi 1 saatten 6 dakikaya inecektir.
- Taşıt-işletme giderleri düşecektir.
- Olumsuz çevresel etkiler (trafik sıkışıklığının neden olduğu emisyon artışları, gürültü kirliliği vb.) en aza inecektir.
- Yolun geometrik standardının yetersizliğinden kaynaklanan trafik kazalarında azalma sağlanacaktır.
- Osman Gazi Köprüsü (İzmit Körfez Geçişi Köprüsü) tamamlanarak 1 Temmuz 2016 tarihi itibariyle trafiğe açılmıştır.

Proje başlangıcı olan Gebze-Orhangazi-Bursa arasındaki 78 km.lik kesimin Gebze-Gemlik Kesimini oluşturan 52 km'lik kısmı tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 26 km'lik kesimde büyük sanat yapıları ile üst yapı çalışmalarına devam edilmekte olup 2016 yılı sonu itibariyle bu kesimin tamamının trafiğe açılması hedeflenmektedir.

- Bursa-Balıkesir-Kırkağaç-Manisa arasındaki kesimlerde toprak işleri, sanat yapıları ve üst yapı çalışmaları sürdürülmektedir.
- Manisa-İzmir arasında toprak işleri, sanat yapıları ve üstyapı işleri ile 2.238 m uzunluğundaki Bornova Viyadüğü, 407 m uzunluğundaki Turgutlu viyadüğünde çalışmalara devam edilmekte olup, Belkahve Tüneli'nde nihai beton kaplama çalışmaları tamamlanmıştır. Elektrik, elektronik ve elektromekanik işlerine devam edilmekte olup tünelin 2016 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir. Ayrıca(İzmir-Turgutlu) DY.Ayr.-Kemalpaşa arasındaki 6,5 km.lik bağlantı yolu tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

Toplam 433 km uzunluğundaki projenin;

- 2016 yılı sonu itibarıyla 26 km'lik Gemlik – Bursa kesimi,
- 2016 yılı sonu itibarıyla Kemalpaşa Ayr.-İzmir arasındaki 20 km.lik kesimin tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.
- Projenin tamamı Aralık 2018'de bitirilecektir.
- Sözleşmeye Göre Bitiş Yılı 2020

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri–Paşaköy Kesimi (İstanbul 3.Boğaz Köprüsü Dâhil) (148 km)

- Projenin toplam uzunluğu 148 km'dir. (102 km otoyol, 46 km bağlantı yolları olmak üzere toplam 148 km). Kuzey Marmara Otoyolu'nun Karadeniz Bölgesi ile İç Anadolu'ya bağlantılarını sağlayacak Hüseyinli-Şile (Kömürlük) Bağlantı yolu ile Paşaköy-Sultanbeyli (Kurtköy) Otoyolu Kesimi ve Mecidiye Bağlantısı da Projeye dahil edilmiştir.
- Proje kapsamında 2x4 şeritli otoyol ve 2x1 şeritli demiryolu geçişi aynı platformda olacak şekilde yapımı sürdürülen İstanbul 3.Boğaz Köprüsü (Yavuz Sultan Selim Köprüsü) yer almaktadır.
- Yavuz Sultan Selim Köprüsü, 59 metrelik tabliye genişliğiyle üzerinde 2x4 otoyolu ve 2x1 demiryolu geçişi olan dünyanın en geniş köprüsü, 1 408 m'lik ana açıklığıyla üzerinde raylı sistem olan dünyanın en uzun, 320 metreyi aşan yüksekliğiyle de dünyanın en yüksek kulesine sahip asma köprüsüdür.

Projenin Amacı

- Türkiye'nin gayri safi yurt içi milli hasılasına en yüksek katkıyı sağlayan, ülke ekonomisinin belkemiğini oluşturan ve nüfusun önemli bir bölümünün yaşadığı Marmara Bölgesinde mevcut yollarda artan trafik yoğunluğu sonucunda, yol güvenliği, seyahat süresinin uzaması gibi problemlerle karşı karşıya kalınmaktadır.
- Ülkemizin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'un önemli bir ekonomik, kültürel, turistik ve sosyal merkez olması nedeniyle, mevcut ulaşım sistemleri özellikle boğaz geçişlerinde kapasitelerinin üzerinde bir trafik yükü altındadır. İstanbul Boğazındaki mevcut 2 köprüde Yıllık Ortalama Günlük Trafik değeri 500.000'e yaklaşmıştır. Ayrıca mevcut 2 köprüde ağır taşıtlar için kısıtlamalar bulunmaktadır.
- Bugün İstanbul'da 2 adet havaalanı bulunmaktadır. 2013 yılında İstanbul 3. havalimanının YİD modeliyle ihalesi yapılmıştır. Kuzey Marmara Otoyolu ile boğazdaki trafik sıkışıklığı azalması ve ayrıca havalimanları arasında transit bağlantının sağlanması amaçlanmıştır.
- Yaklaşık 16-17 yıl önce hizmete giren İstanbul civarındaki TEM Otoyolunun bütün kesimlerinde (İzmit-Kınalı arasında) kapasitenin üzerinde trafik hacmi oluşmuştur. Son üç yılda trafik yoğunluğu, Avrupa Yakasındaki O-3 (TEM) Otoyolunda %16, %13 ve %10, Asya Yakasındaki O-4 (TEM) Otoyolunda ise %21, %16 ve %12

oranlarında artmıştır. Bu oranların bir diğer sonucu ise yakın gelecekte, bu otoyollarda daha fazla araç kuyruğunun olacağı ve dur-kalk düzeninin Hadımköy ile Kurtköy arasında fazlasıyla görülmeye başlanarak, trafiğin daha da aksayacağı gerçeğidir. Bu durum, ülke ekonomisini de olumsuz etkileyecektir. Bu güzergâhlarda; olumsuz hava şartları ve kaza anlarında, kapasitenin düşmesi nedeniyle ulaşım tamamen aksamakta ve şehir içi trafiği de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca hava kirliliği, çevre sorunları ve ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri – Paşaköy Kesimi (İstanbul 3. Boğaz Köprüsü Dahil) projesinin hizmete girmesiyle;

- İstanbul'un trafik yoğunluğu azaltılarak yakıt tasarrufu sağlanacak,
- Araçlar kesintisiz, emniyetli ve konforlu bir şekilde transit geçiş yapacak,
- Hem karayolu hem de demiryolu ağının mevcut olduğu köprüyle; Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan Türkiye'nin taşımacılık alternatifleri ve ticaret kapasitesi artacak,
- Yük taşıyan araçların ulaşım kısıtlamasının kalkmasıyla ithalat ve ihracatımızdaki zaman maliyeti düşecek,
- Gaz salımı düşecek,
- Yeni Havaalanı gibi mega projelerin şehir merkezi ile bağlantısı sağlanacak.

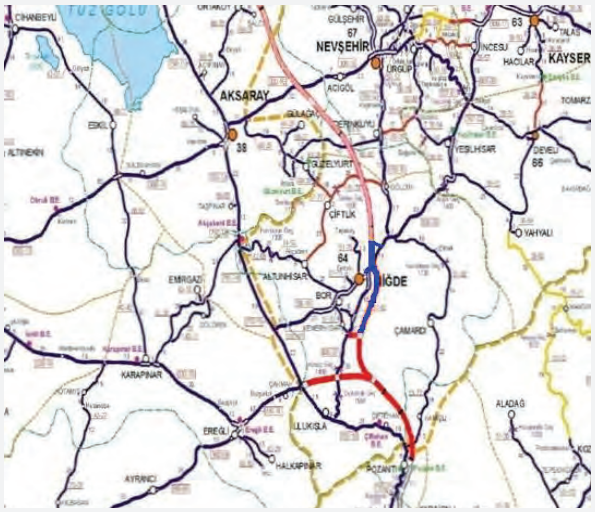
Projede Gelişmeler

- Sözleşmede öngörülen yapım süresi; sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra 2 yıl 6 ay, işletme süresi ise 7 yıl 8 ay 20 gün olmak üzere toplam yapım ve işletme süresi 10 yıl 2 ay 20 gündür.
- Kuzey Marmara Otoyolu (3.Boğaz Köprüsü Dahil) projesi (Odayeri-Paşaköy) Kesiminin ihalesi 20.04.2012 tarihinde yapılmış olup, 28.05.2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. 29.05.2013 tarihinde 3. Boğaz Köprüsünün temeli atılmıştır.
- Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve bağlantı yolları 26 Ağustos 2016 tarihinde trafiğe açılmıştır. Projenin Paşaköy-Kurtköy ve Hüseyinli-Şile Kesimlerinin 2016 yılı sonunda trafiğe açılması hedeflenmektedir.
- Projenin tamamında % 90 fiziksel gerçekleşme sağlanmıştır. Görevli Şirket tarafından 2,7 Milyar $'lık iş yapılmıştır.

YAPIMI TAMAMLANAN BAZI ÖNEMLİ OTOYOL PROJELERİ

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu (Kemerhisar ve Niğde Bağlantı Yolu Dahil)

Harita 8.

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu; 95,6 km otoyol gövde ve 55 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 150,6 km uzunluğundadır. 4 kesim halinde ihalesi yapılan bu projede, Eminlik-Çiftehan (15 km otoyol gövde) ve Kemerhisar-Eminlik (23,55 km otoyol gövde ve 31,38 km bağlantı yolu) kesimleri tamamlanarak trafiğe açılmış ve kesin kabulleri de yapılmıştır.

Çiftehan-Pozantı Kesimi tamamen (16 km otoyol gövde ve 2,5 km bağlantı yolu) trafiğe açık olup, bu kesimde servis alanında ve taş düşmelerine karşı yapılan koruma yapılarında çalışmalar da tamamlanmıştır.

Gölcük-Kemerhisar Kesimi 62,2 km (41 km otoyol gövde ve 21,2 km bağlantı yolu) uzunluğunda olup, kesimin tamamının kabulü yapılmıştır.

Kısaca 150,6 km uzunluğundaki Kemerhisar-Pozantı Otoyolu trafiğe açık durumdadır. (Harita 8).

KEMERHİSAR-EMİNLİK (54,9 km)

EMİNLİK -ÇİFTEHAN (15 km)

GÖLCÜK-KEMERHİSAR (62,2 km)

ÇİFTEHAN-POZANTI (18,5 km)

Bursa Çevre Yolu (Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi)

80 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolunun, 40 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolu Yalova Ayr.-Karacabey Köprülü Kavşağı Kesimi ile 40 km uzunluğundaki Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesiminin tamamı bitirilerek trafiğe açılmıştır. (Harita 9).

Harita 9.

İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu

188 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu'nun tamamı bitirilerek trafiğe hizmet vermektedir.

Konak Tüneli (İzmir-Urla-Çeşme Otoyolu İkiztepe-Konak-Doğanlar Kesimi)

İzmir'in uzun yıllardır kent içi trafiğinin can damarlarından olan, pek çok İzmirlinin yoğunluk sorununun çözülmesi gerektiğine inandığı Mürselpaşa Bulvarı üstünden Mustafa Kemalpaşa Bulvarına bağlanan trafik, tünel geçişi ile sağlanmıştır. Proje ile Kordon, Alsancak, Konak ve Çankaya'daki trafik yükü azaltılarak bu bölgelerde İzmirliler için daha fazla yaşam alanı oluşturulmuştur.

Proje 23,8 km Otoyol, 49 km Bağlantı Yolu ve 1674 m uzunluğunda 2x2 çift tüp Konak Tünelinden oluşmaktadır. (Konak Tüneli 1 674 m tünel ve 850 m bağlantı yolları olmak üzere 2 524 m uzunluğundadır). Ayrıca 200 m çapında köprülü dönel kavşak bulunmaktadır.

Yeşildere bölgesinde mevcut devlet yolu üzerine oturan ve tüm trafik sirkülasyonunu sağlayan 200 m çapında köprülü kavşakta çalışmalar tamamlanmış ve trafiğin hizmetine açılmıştır. Konak Tünelinin; 22 Mayıs 2015 tarihi itibariyle Geçici Kabulü yapılmış ve tünel trafiğe açılmıştır.

Avrasya Tüneli (İstanbul Boğazı Karayolu Boğaz Tüp Geçiş Projesi)

Anadolu Yakasında İstanbul-Ankara Devlet Yolu (E-5 Karayolu) ile Avrupa Yakasında tarihi yarımadadaki Kennedy Caddesini (Sahil yolu) birleştirecek, sadece otomobil ve minibüsler gibi hafif araçların kullanabileceği proje, iki şeritli çift kat 3,4 km uzunlukta TBM tünelden, 2 km NATM + Aç-Kapa karayolu tünellerinden ve 9,2 km mevcut yolların genişletilmesi ve iyileştirilmesinden oluşan toplam 14,6 km uzunluğunda bir karayolu projesidir (Harita 11).

1.245.121.188 ABD doları yatırım tutarı ile Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında tek seferde ihale edilmiş olması, bu projemizi ülkemiz açısından ayrıcalıklı hale getirmektedir.

Harita 11. Avrasya Tüneli

Projenin Amaçları

- İstanbul'da doğu-batı aksında özellikle doruk saatlerde yoğun trafik oluşmaktadır. Mevcut Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin trafik yüklerini paylaşarak İstanbul'un daha dengeli bir şehir içi ulaşımı hedefine katkıda bulunacaktır.
- Projenin başlangıç ve bitiş noktaları arasında karayolu ile yolculuk süresi ortalama 42 dakika olup, trafiğin yoğun olduğu saatlerde bu süre 60 dakika ile 100 dakika arasında değişmektedir. 120.000-130.000 araç/gün kapasitesiyle hizmet verecek proje ile seyahat süresi 15 dakika olacaktır.
- Trafikteki uzun seyahat süresi sebebiyle yoğun bir şekilde atmosfere salınan egzoz gazları ile CO, PM, Nox ve SO2 gibi zararlı gazlar, bu projenin gerçekleştirilmesi ile önemli ölçüde azalacaktır.
- Proje ile Tarihi Yarımadaya giren araç sayısı ve Tarihi Yarımada'da oluşan toplam transit yolculuk azalacaktır.
- Proje bitiş tarihi 30.08.2017 olmasına rağmen, projenin 2016 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir.

Teknik Özellikler

- Toplam Hat Uzunluğu : 14.6 km,
- TBM+NATM Tünel Uz. : 5.4 km.
- Yapım Süresi : 4 yıl 7 ay.
- İşletme Süresi : 24 yıl 5 ay.
- Yaklaşım tünelleri NATM (Yeni Avusturya Tünel Açma Metodu) ve Aç-Kapa Metodu ile inşa edilecektir.

- 30 Ocak 2013 itibariyle yer teslimi yapılarak 4 yıl, 7 aylık yatırım dönemi başlamıştır.
- İşletme Koordinasyon Protokolü (AYGM, KGM, İBB, EGM, ATAŞ arasında) Şubat 2013'te yapılmıştır.
- İnşaat tekniği olarak; deniz altında kalan kısım için ileri teknoloji ürünü TBM (Tünel Açma Makineleri), diğer bölümlerde ise "Aç-kapa" ve "NATM" (Yeni Avusturya Metodu) gibi geleneksel tünel açma yöntemlerinden yararlanılmaktadır.
- TBM'in dış çapı 13,7 metre, iç çapı 13,4 metredir.
- Tünel'in dış çapı 13,2 metre iç çapı 12 metredir.

BÖLÜNMÜŞ YOLLAR

1 Ocak 2003'te; 1.714 km'si otoyol olmak üzere toplam 6.101 km bölünmüş yol trafiğe hizmet vermekteydi.

1 Ocak 2003-Eylül 2016 tarihleri arasında ise 775 km'si otoyol olmak üzere toplam 18.712 km bölünmüş yol trafiğe açılmıştır. Eylül 2016 tarihi itibariyle Bölünmüş Yol uzunluğu 24.813 km'ye ulaşmıştır.

2016 yılı Eylül ayı itibariyle; 450 km'si BSK kaplamalı, 83 km'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olmak üzere toplam 533 km bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Tablo 6).

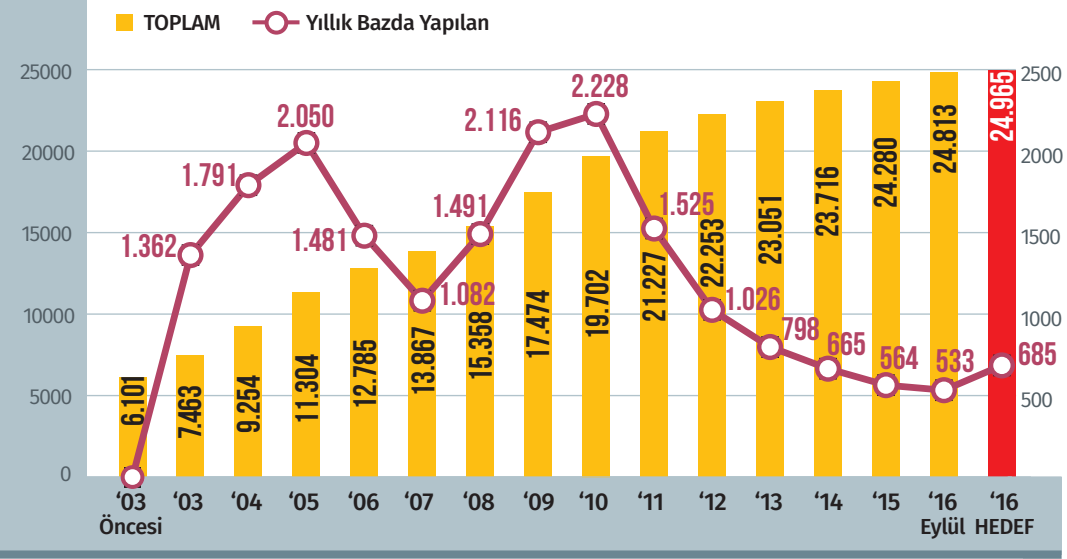
TABLO 6. BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)

	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)				
	DEVLET VE İL YOLLARI			OTOYOLLAR	GENEL TOPLAM
	BSK	SK	TOPLAM	BSK	
2003 ÖNCESİ	2.176	2.211	4.387	1.714	6.101
2003	243	1.080	1.323	39	1.362
2004	261	1.504	1.765	26	1.791
2005	336	1.709	2.045	5	2.050
2006	260	980	1.240	241	1.481
2007	76	1.006	1.082		1.082
2008	396	1.081	1.477	14	1.491
2009	285	1.717	2.002	114	2.116
2010	380	1.776	2.156	72	2.228
2011	194	1.320	1.514	11	1.525
2012	380	646	1.026		1.026
2013	370	420	790	8	798
2014	329	298	627	38	665
2015	362	195	557	7	564
2016	250	83	333	200	533
2003-2016	**4.124**	**13.813**	**17.937**	**775**	**18.712**
GENEL TOPLAM	**6.300**	**16.024**	**22.234**	**2.489**	**24.813**

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme ve Hedefler

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme

GRAFİK 08
BÖLÜNMÜŞ YOLLARDA GERÇEKLEŞME
(YIL SONU-KM)

2003 — 6.101 km (1.714 km Otoyol)

2016 Gerçekleşme — 24.813 km (533 km)

2016 Hedef — 24.965 km (685 km)

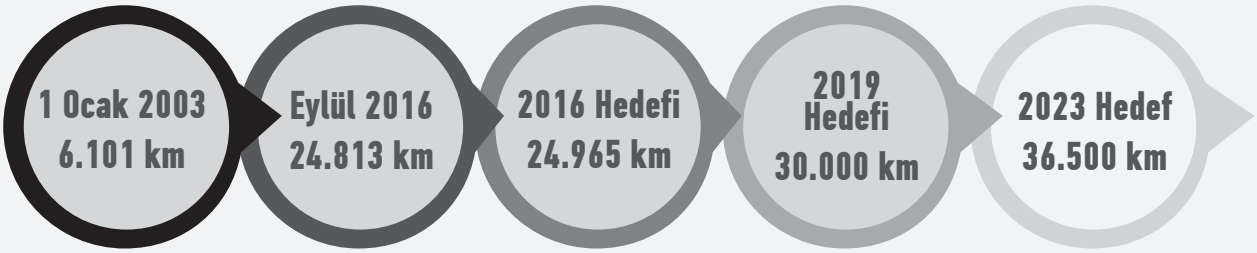
TABLO 7. BÖLÜNMÜŞ YOLLARDA İLLER BAZINDA GERÇEKLEŞMELER

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-Eylül 2016 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2016 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
1	ADANA	249	172,1	421,1
2	ADIYAMAN	23	178,6	201,6
3	AFYON	54	478,3	532,3
4	AĞRI	17	328,5	345,5
5	AMASYA	29	221,0	250,0
6	ANKARA	466	455,7	921,7
7	ANTALYA	197	332,5	529,5
8	ARTVİN	22	17,1	39,1
9	AYDIN	114	241,5	355,5
10	BALIKESİR	76	473,8	549,8
11	BİLECİK	22	144,4	166,4
12	BİNGÖL	5	218,5	223,5
13	BİTLİS	19	278,9	297,9
14	BOLU	173	117,1	290,1
15	BURDUR	47	187,2	234,2
16	BURSA	200	294,5	494,5
17	ÇANAKKALE	14	300,0	314,0
18	ÇANKIRI	18	216,6	234,6
19	ÇORUM	59	258,7	317,7
20	DENİZLİ	67	295,0	362,0
21	DİYARBAKIR	44	347,0	391,0
22	EDİRNE	70	185,7	255,7
23	ELAZIĞ	33	322,6	355,6
24	ERZİNCAN	14	302,9	316,9
25	ERZURUM	49	528,0	577,0
26	ESKİŞEHİR	90	214,0	304,0
27	GAZİANTEP	116	248,4	364,4
28	GİRESUN	28	84,6	112,6
29	GÜMÜŞHANE	1	90,1	91,1

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-Eylül 2016 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2016 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
30	HAKKARİ	1	79,2	80,2
31	HATAY	151	321,2	472,2
32	ISPARTA	92	101,7	193,7
33	İÇEL	279	198,4	477,4
34	İSTANBUL	468	316,8	784,8
35	İZMİR	403	281,6	684,6
36	KARS	22	191,0	213,0
37	KASTAMONU	47	255,8	302,8
38	KAYSERİ	83	446,6	529,6
39	KIRKLARELİ	77	137,5	214,5
40	KIRŞEHİR	21	118,0	139,0
41	KOCAELİ	153	106,8	259,8
42	KONYA	167	839,0	1006,0
43	KÜTAHYA	23	280,3	303,3
44	MALATYA	36	345,9	381,9
45	MANİSA	81	341,8	422,8
46	K.MARAŞ	72	226,5	298,5
47	MARDİN	28	223,6	251,6
48	MUĞLA	90	337,2	427,2
49	MUŞ	16	112,1	128,1
50	NEVŞEHİR	87	187,6	274,6
51	NİĞDE	54	237,3	291,3
52	ORDU	50	81,7	131,7
53	RİZE	20	107,2	127,2
54	SAKARYA	133	206,7	339,7
55	SAMSUN	120	186,3	306,3
56	SİİRT	7	113,5	120,5
57	SİNOP	4	112,4	116,4
58	SİVAS	24	718,6	742,6

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-Eylül 2016 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2016 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
59	TEKİRDAĞ	87	232,0	319,0
60	TOKAT	16	241,6	257,6
61	TRABZON	73	120,5	193,5
62	TUNCELİ	2	39,9	41,9
63	Ş.URFA	28	521,5	549,5
64	UŞAK	29	125,2	154,2
65	VAN	36	500,2	536,2
66	YOZGAT	44	316,9	360,9
67	ZONGULDAK	22	159,6	181,6
68	AKSARAY	17	190,6	207,6
69	BAYBURT	2	83,8	85,8
70	KARAMAN	19	134,5	153,5
71	KIRIKKALE	39	198,2	237,2
72	BATMAN	15	118,0	133,0
73	ŞIRNAK	25	162,2	187,2
74	BARTIN	7	66,8	73,8
75	ARDAHAN	0	69,5	69,5
76	IĞDIR	10	172,0	182,0
77	YALOVA	25	52,7	77,7
78	KARABÜK	7	110,0	117,0
79	KİLİS	2	32,5	34,5
80	OSMANİYE	105	41,0	146,0
81	DÜZCE	78	87,0	165,0
	AĞDAN ÇIKARILAN YOLLAR	288	189,9	477,9
TOPLAM		**6.101**	**18.712**	**24.813**

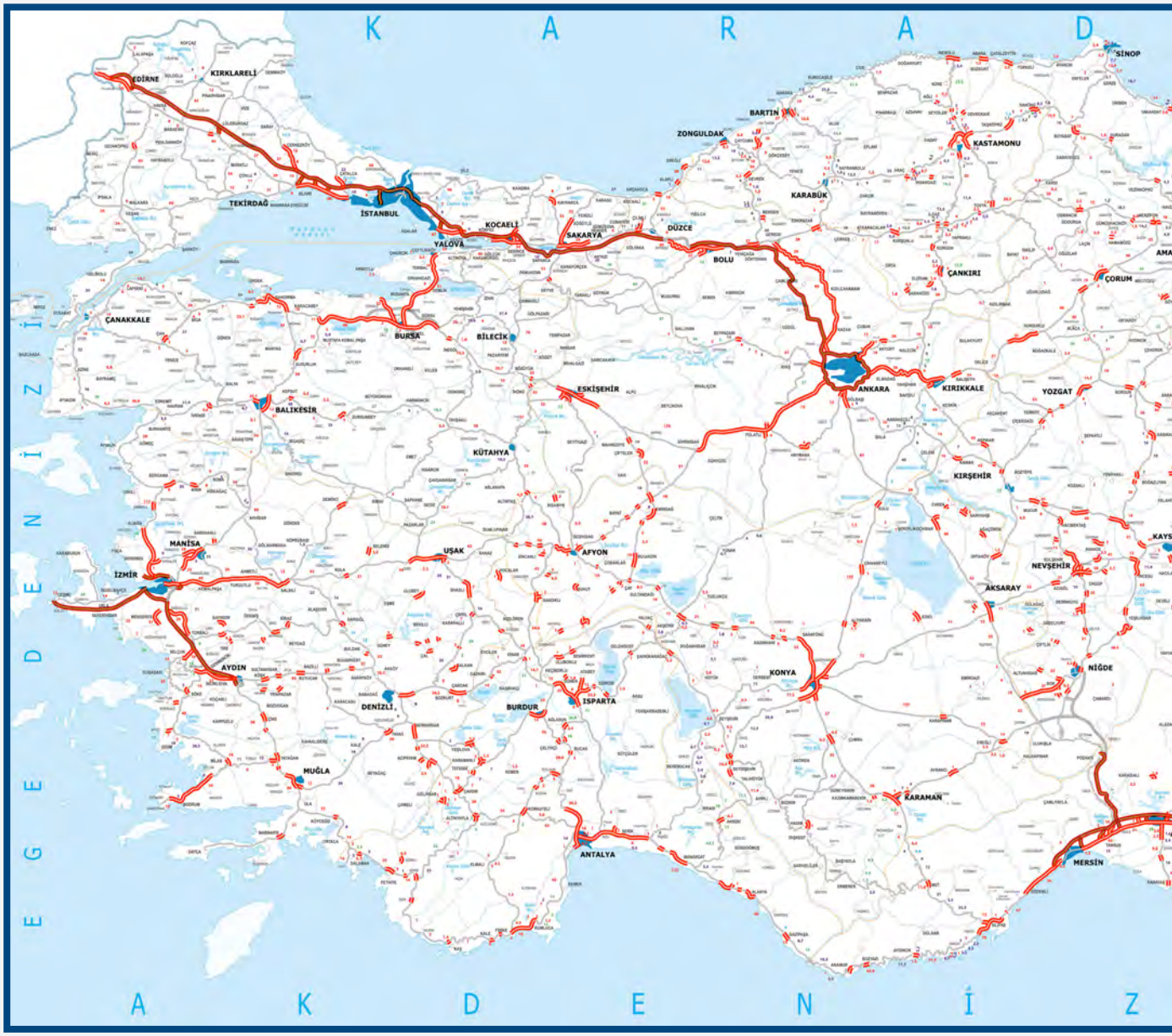
Bölünmüş Yollarda Hedefler

Harita 12. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (01.01.2003)

(Bölünmüş Yol Toplamı 6.101 km)

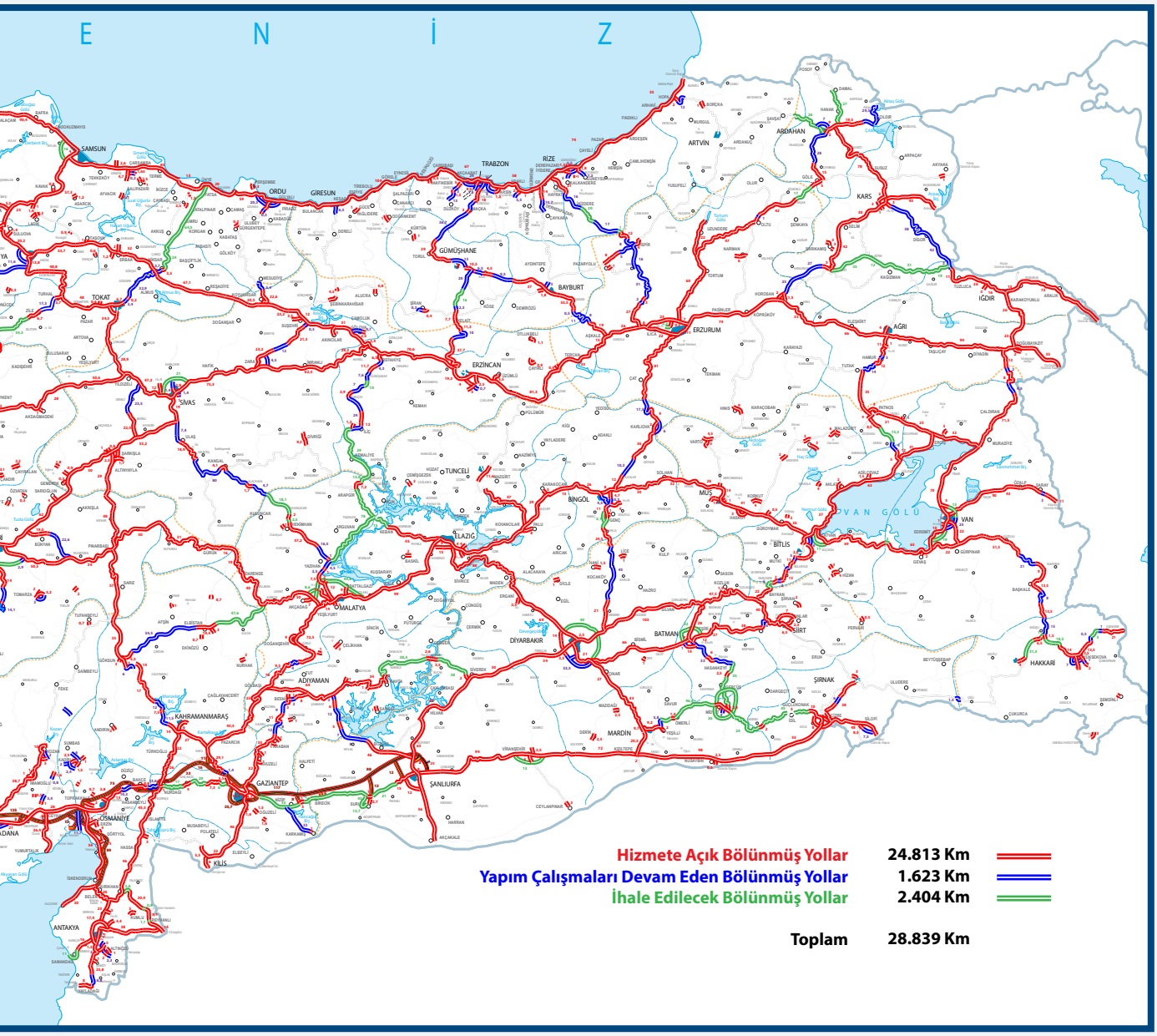

E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
IĞDIR
AĞRI
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
TOKAT
ERZURUM
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN GÖLÜ
VAN
ELAZIĞ
BİTLİS
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
SİİRT
HAKKARİ
ŞIRNAK
ADIYAMAN
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
KİLİS
ANTAKYA
Hizmete Açık Bölünmüş Yollar Toplamı
6.101 Km

Harita 13. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (Eylül 2016)

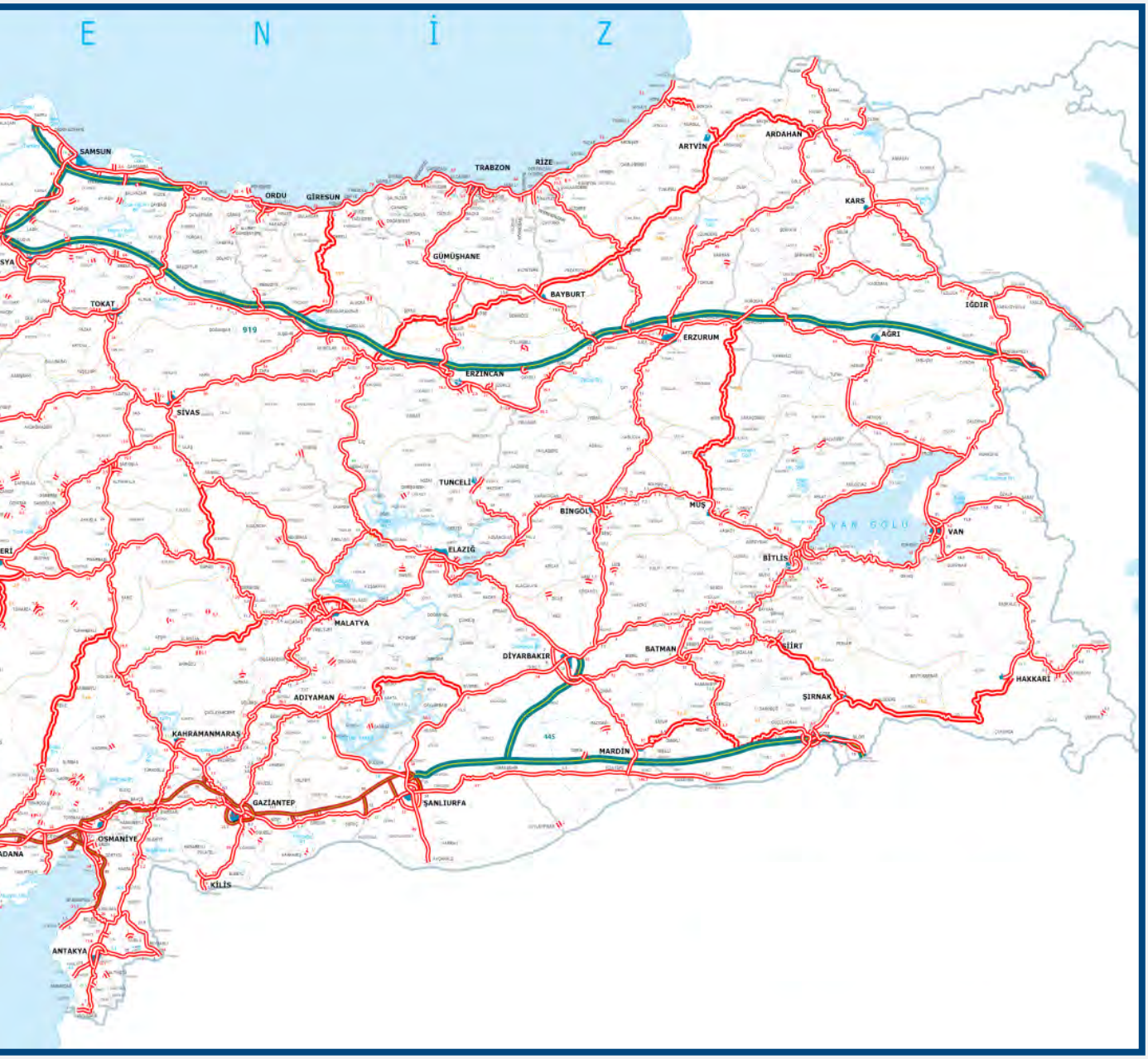
(Bölünmüş Yol Toplamı 24.813 km)

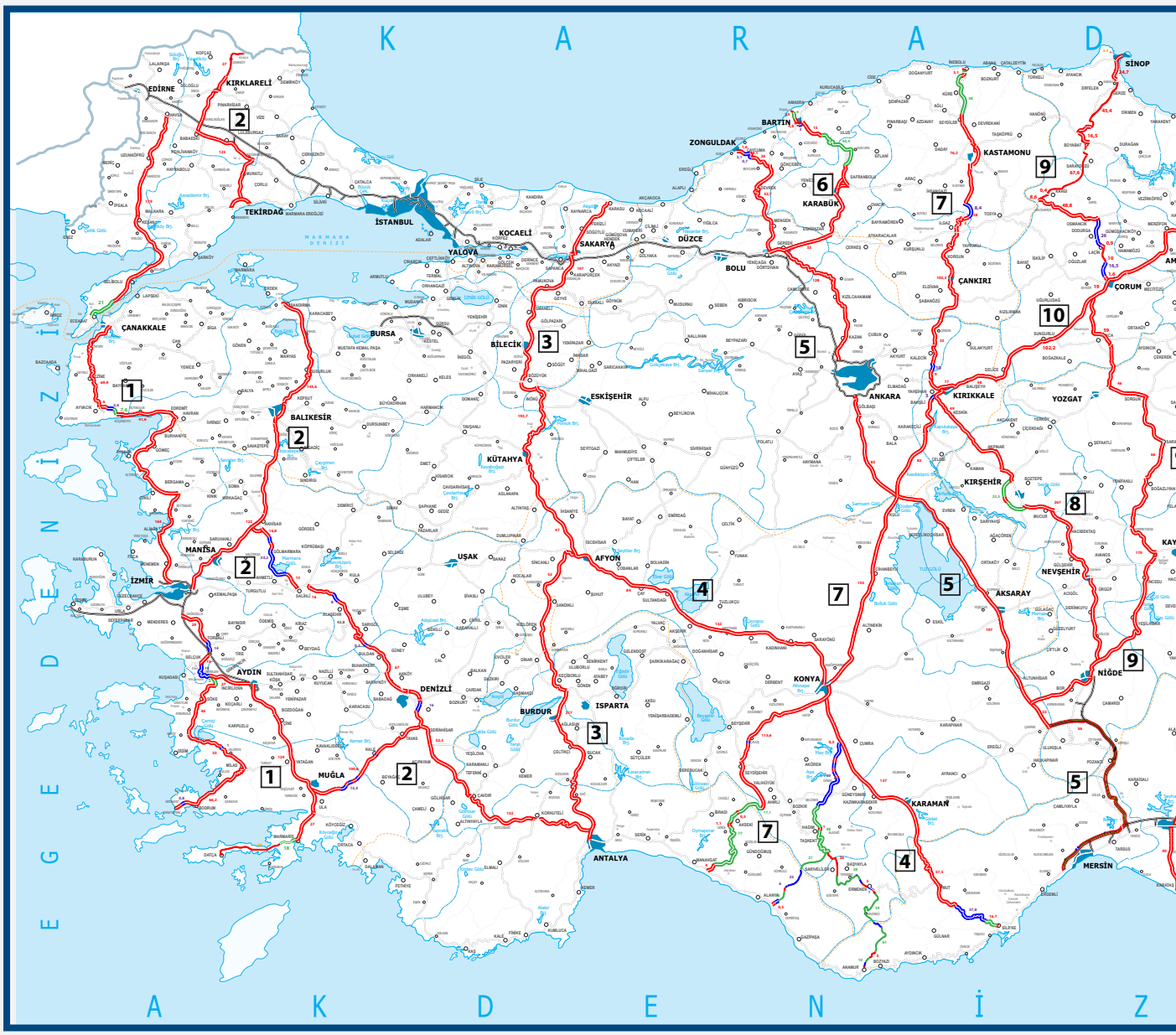

E N İ Z
SAMSUN
TRABZON
ORDU
GİRESUN
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
IĞDIR
AĞRI
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
ERZURUM
TOKAT
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN
VAN GÖLÜ
BİTLİS
ELAZIĞ
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
ŞIRNAK
SİİRT
HAKKARİ
ADIYAMAN
MARDİN
ŞANLIURFA
GAZİANTEP
KAHRAMANMARAŞ
OSMANİYE
KİLİS
ADANA
ANTAKYA
Hizmete Açık Bölünmüş Yollar 24.813 Km
Yapım Çalışmaları Devam Eden Bölünmüş Yollar 1.623 Km
İhale Edilecek Bölünmüş Yollar 2.404 Km
Toplam 28.839 Km

Harita 14. 2023 YILI BÖLÜNMÜŞ YOL HEDEFİ (36.500 km)

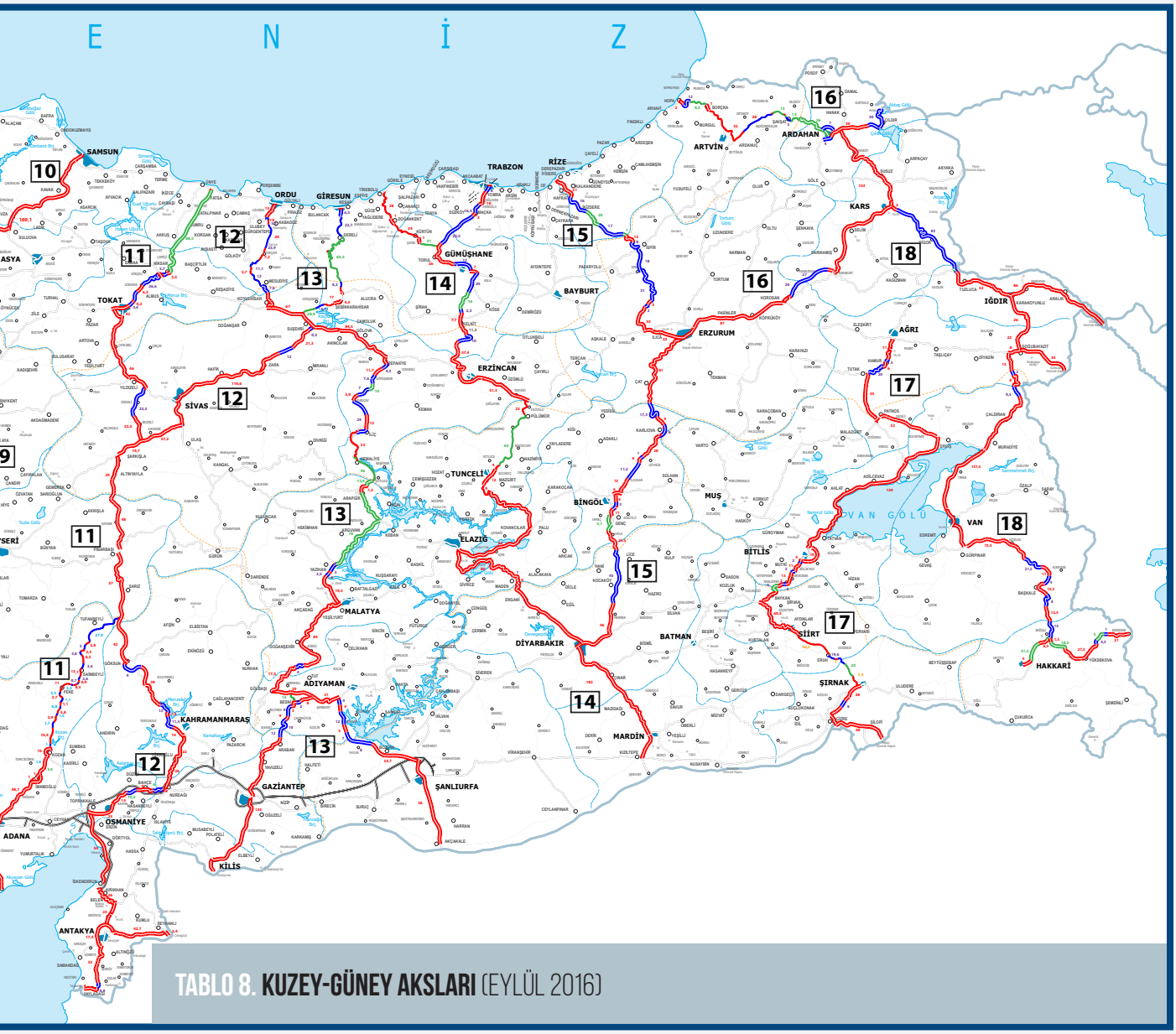

E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
TOKAT
IĞDIR
AĞRI
ERZURUM
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN GÖLÜ
VAN
BİTLİS
ELAZIĞ
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
SİİRT
HAKKARİ
ŞIRNAK
ADIYAMAN
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
KİLİS
ANTAKYA

Kuzey-Güney Aksları Yol Yapım Çalışmaları

1)Edirne-Çanakkale-İzmir-Aydın-Muğla
2)Aziziye S.K.-Kırklareli-Tekirdağ-Balıkesir-Antalya
3)Karasu-Sakarya-Kütahya-Afyon-Burdur-Antalya
4)Afyon-Konya-Karaman-(Silifke-Anamur-Alanya)
5)Zonguldak-Ankara-Aksaray-Mersin
6)Bartın-Karabük-Gerede
7)İnebolu-Kastamonu-Kırıkkale-Konya-Manavgat
8)Kırıkkale-Kırşehir-Nevşehir-Niğde
9)Sinop-Çorum-Kayseri-(Niğde-Mersin)Ayr.
10)Samsun-Çorum-Kırıkkale
11)Ünye-Tokat-Adana
12)Ordu-Sivas-İskenderun
13)Giresun-Malatya-Adıyaman-Gaziantep-Kilis
14)Trabzon-Gümüşhane-Erzincan-Diyarbakır-Mardin
15)Rize-Erzurum-Bingöl-Diyarbakır
16)Artvin-Ardahan-Kars-Erzurum
17)Ağrı-Bitlis-Siirt-Şırnak
18)Kars-Iğdır-Van-Hakkari

TABLO 8. KUZEY-GÜNEY AKSLARI (EYLÜL 2016)

	BÖLÜNMÜŞ YOL	TEK YOL	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	9.124 (% 93,4)	640 (% 6,6)	**9.765 (% 80,4)**
DEVAM EDEN KESİMLER	1.003 (% 82)	220 (% 18)	**1.224 (% 10,1)**
İHALE EDİLECEK KESİMLER	683 (% 59)	475 (% 41)	**1.158 (% 9,5)**
GENEL TOPLAM	**10.811 (% 89)**	**1.335 (% 11)**	**12.146**

Kalan 2.382 km uzunluğundaki kesimin 1.224 km'si devam etmekte olup, 1.158 km'sinin ise ihale hazırlıkları sürmektedir.

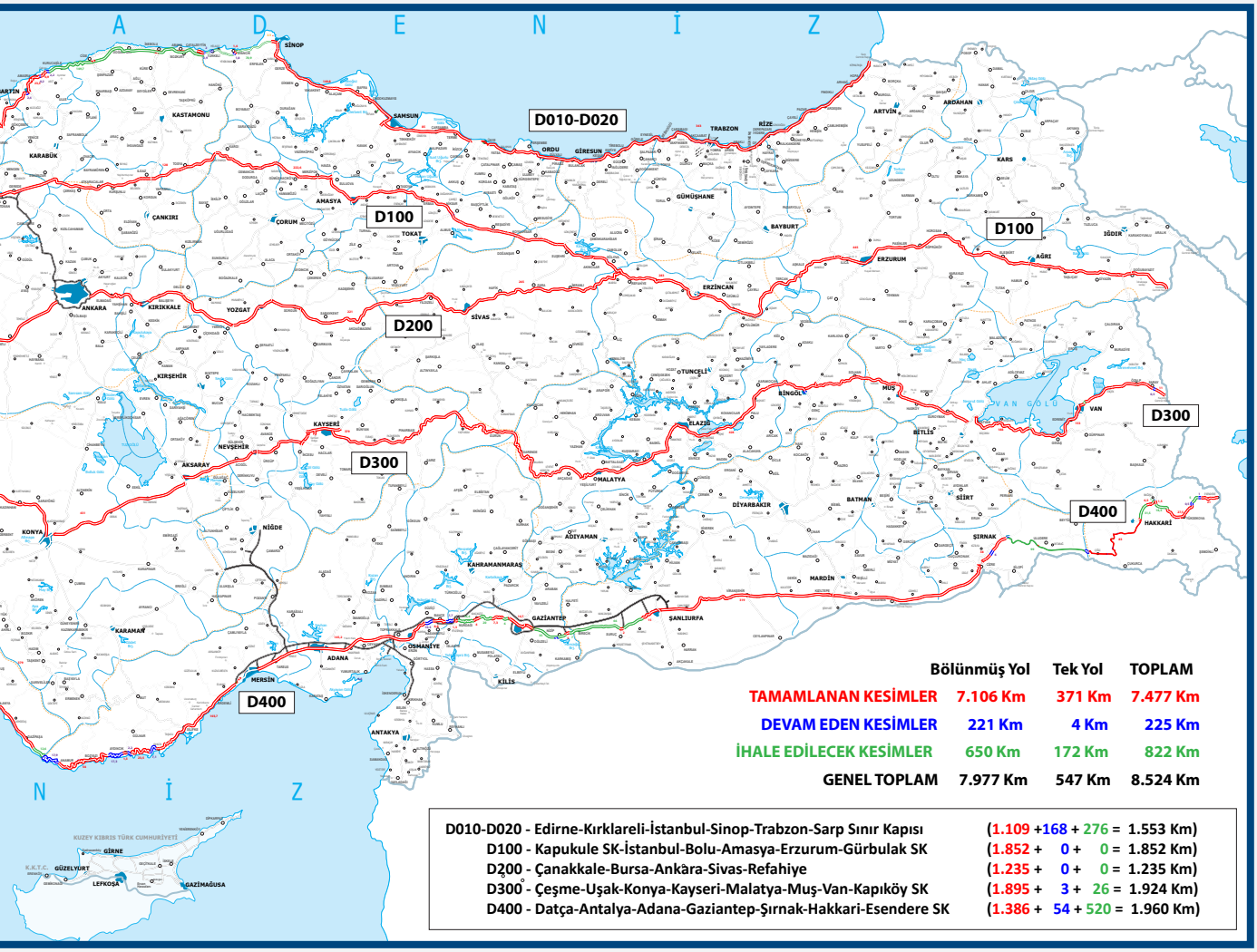
Doğu-Batı Aksları Yol Yapım Çalışmaları

Doğu'dan Batı'ya 5 aksta (tamamına yakını BY) ilerlememiz: % 89

- D010-D020 aksı, 1.553 km (1.257 km BY, 296 km TY) uzunluğunda olup, Edirne'den başlayarak İstanbul, Kocaeli, Sakarya, Zonguldak, Sinop, Trabzon ve Sarp Sınır Kapsına kadar devam etmektedir. Bu aksın 1.109 km'si tamamlanmış olup, 168 km'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 276 km de ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.
- D100 aksı, 1.852 km BY uzunluğunda olup, Kapıkule Sınır Kapısından başlayarak sırasıyla, İstanbul, Bolu, Amasya, Erzurum ve Gürbulak Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın tamamı BY olarak bitirilmiştir.
- D200 aksı, 1.235 km uzunluğunda olup, Çanakkale'den başlayarak sırasıyla Bursa, Ankara, Sivas ve Refahiye'de sonlanmaktadır. Bu aksın tamamı BY olarak bitirilmiştir.
- D300 aksı, 1924 km BY uzunluğunda olup, Çeşme'den başlayarak sırasıyla Uşak, Konya, Kayseri, Malatya, Muş, Van ve Kapıköy Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın 1.895 km'si tamamlanmış olup, 3 km'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 26 km'de ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.

- D400 aksı toplamda 1.960 km (1.709 km BY, 251 km TY) uzunluğunda olup, Datça'dan başlayarak sırasıyla Antalya, Adana, Gaziantep, Şırnak, Hakkâri ve son olarak Esendere Sınır Kapısında sonlanmaktadır. Bu aksın 1.386 km'si (1.234 km BY ve 152 km TY) tamamlanmış olup, 54 km BY'de çalışmalara devam edilmektedir. Kalan 520 km'de (421 km BY ve 99 km TY) ise ihale hazırlıkları yapılmaktadır.

	Bölünmüş Yol	Tek Yol	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	7.106 Km	371 Km	7.477 Km
DEVAM EDEN KESİMLER	221 Km	4 Km	225 Km
İHALE EDİLECEK KESİMLER	650 Km	172 Km	822 Km
GENEL TOPLAM	7.977 Km	547 Km	8.524 Km

D010-D020 - Edirne-Kırklareli-İstanbul-Sinop-Trabzon-Sarp Sınır Kapısı	(1.109	+168	+ 276 =	1.553 Km)
D100 - Kapukule SK-İstanbul-Bolu-Amasya-Erzurum-Gürbulak SK	(1.852 +	0 +	0 =	1.852 Km)
D200 - Çanakkale-Bursa-Ankara-Sivas-Refahiye	(1.235 +	0 +	0 =	1.235 Km)
D300 - Çeşme-Uşak-Konya-Kayseri-Malatya-Muş-Van-Kapıköy SK	(1.895 +	3 +	26 =	1.924 Km)
D400 - Datça-Antalya-Adana-Gaziantep-Şırnak-Hakkari-Esendere SK	(1.386 +	54 +	520 =	1.960 Km)

TABLO 8. DOĞU-BATI AKSLARI (EYLÜL 2016)

	TOPLAM UZUNLUK	BİTEN	ÇALIŞILAN	İHALE EDİLECEK
D010-D020	1.553	1.109	168	276
D100	1.852	1.852	0	0
D200	1.235	1.235	0	0
D300	1.924	1.895	3	26
D400	1.960	1.386	54	520
TOPLAM	**8.524**	**7.477 (% 88)**	**225 (%2,6)**	822 (%9,4)

BÖLÜNMÜŞ YOL ÇALIŞMALARINDAN KESİTLER

HASDAL KAVŞAĞI - KEMERBURGAZ - YASSIÖREN (BY)

Toplam 45 km olan bu yol, 2x2 olarak tamamlanmıştır. 2x3 proje revizyonu yapılmıştır. Toplam 19 km 2x3 olarak trafiğe açılmıştır. Yeni yapılacak 3.havaalanı bağlantısı için yaklaşık 14 km'lik ripaj hattı ihale kapsamına alınmıştır. Bu kesimdeki uygulama projeleri tamamlanmıştır.

İSTANBUL-ŞİLE-AĞVA (BY)

Toplam 58 km uzunluğu olan söz konusu projede 36 km'lik kesim 2x2 BY den 2x3 BY dönüştürülecek olup, 22 km'lik kesimin ise 2x3 BY olarak yapılması planlanmaktadır. 3 km'lik kesim binder seviyesinde tamamlanmış olup,16 km'lik kesimde ise çalışmalar devam etmektedir. Bu projenin 36 km'lik kesimi 2017 yılına kadar 2x2 BY den 2x3 BY dönüştürülmesi planlanmaktadır.

YASSIÖREN-SUBAŞI-ÇATALCA (BY)

Toplam uzunluğu 26 km olan bu yolun 15 km'lik kesimi tamamlanmıştır. Kalan kesimler ikmal ihalesi kapsamında yapılacaktır.

SÖKE - MİLAS - YATAĞAN (BY)

Toplam uzunluğu 125 km olan bu yolda 118 km BY (26 km BSK, 92 km SK) tamamlanmıştır. Kalan 7 km'nin SK-BY çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca daha önceki yıllarda SK-BY olarak tamamlanan Söke-Didim Ayr. arasında SK üzeri BSK Kaplama çalışmaları devam etmektedir.

SELÇUK-ORTAKLAR-AYDIN (BY)

Toplam uzunluğu 46 km olan bu yolun 27 km'lik kesimi BY (4 km BSK-23 km SK) tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Bu yolun kalan kesimlerinde çalışmalar devam etmektedir.

UŞAK-ÇİVRİL-DENİZLİ AYR. (BY)

Toplam uzunluğu 118 km olan yolun 92,6 km'si BY (55,20 km SK+ 37,4 km BSK kaplamalı olarak) tamamlanmıştır.

SALİHLİ-GÖLMARMARA-AKHİSAR (BY)

Toplam uzunluğu 64 km olan yolun 29,8 km.si (2,8 BSK+27 SK) BY olarak tamamlanmıştır. (İzmir-Ankara)Ayr.-Gölmarmara-Salihli-Alaşehir farklı seviyeli kavşağı tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Projenin tamamlanmasına yönelik ikmal ihalesi yapılmıştır.

AFYON - KONYA - EREĞLİ (BSK) (BY)

Toplam uzunluğu 396 km olan bu yol sathi kaplamalı BY olarak geçmiş yıllarda tamamlanmıştır. 268 km'lik kesim SK'dan BSK'ya dönüştürülmüştür. 128 km (BSK)'da çalışmalar devam etmektedir.

KONYA ÇEVREYOLU (BY)

Toplam 122 km olup 71 km'si Yatırım Programına alınıp ihale edilmiştir. Münferit Proje olarak 122 km'nin tamamının Yatırım Programına teklifi yapılmıştır. Proje kapsamında, 6 adet tünel, 14 adet viyadük vardır.

KARAMAN ÇEVRE YOLU (BY)

Projenin toplam uzunluğu 21 km'dir. Bu yolda 12 km (BY-BSK)'da çalışma devam etmektedir. Kalan 9 km'nin (BY-BSK) olarak ihale süreci devam etmektedir. Proje kapsamında 2 adet farklı seviyeli kavşak, 1 adet de diamond kavşak bulunmaktadır. Proje çalışmaları tamamlanmıştır.

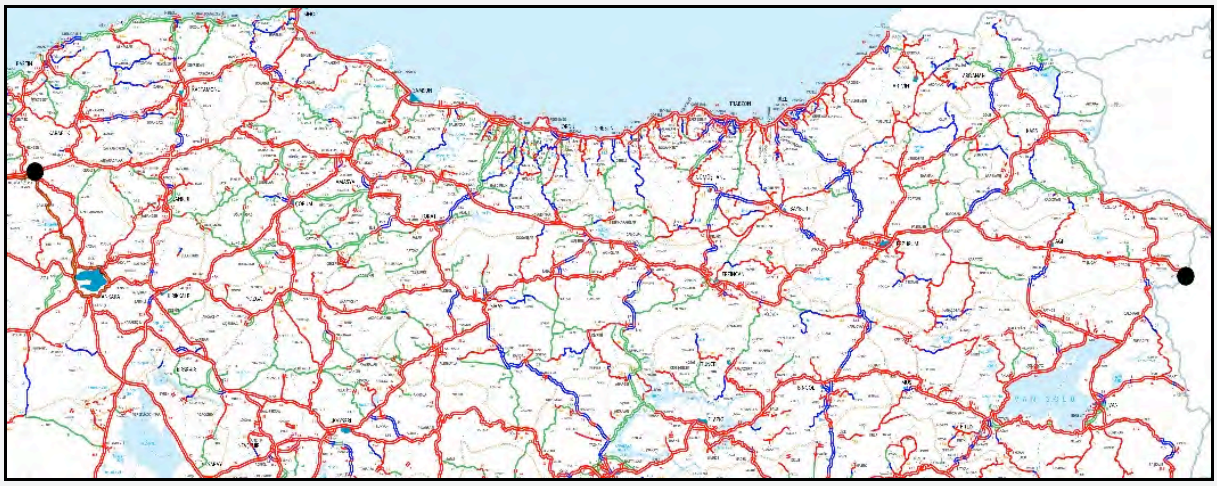
KONYA - KARAMAN - MUT - SİLİFKE (BY)

Toplam proje uzunluğu 249 km olan bu yol bölünmüş yol olarak tamamlanmıştır. BSK çalışmaları devam etmektedir. Bu yolda Kayraktepe Barajından dolayı 53 km'lik yeni revize proje hazırlanmış olup ihale edilmiştir. Bu proje kapsamında 9.070 m 10 adet tünel (Sertavul Tüneli dahil) ve 3.560m 10 adet viyadük yer almaktadır.

ANKARA KIRIKKALE YOZGAT SİVAS (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 421 km olan bu yolda 331 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. Kalan 90 km'lik BY-BSK çalışmaları 4 kesim halinde devam etmektedir.

KUZEY TETEK (GEREDE-MERZİFON–ERZİNCAN-AĞRI-GÜRBULAK SINIR KAPISI) (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 1.218 km olan bu yolda 1.044 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. 174 km (BY-BSK) 'da çalışmalar devam etmektedir. 260 m uzunluğundaki Mutu tünelinde nihai beton kaplama çalışmaları bitirilmiş olup tünel aydınlatması için proje ve keşif çalışmaları ile Pülümür Kavşağındaki yapım çalışmaları devam etmektedir.

ANKARA - ÇANKIRI - KASTAMONU (ILGAZ TÜNELİ DAHİL)

Toplam uzunluğu 227 km olan bu yolda 206 km (96 km BY-BSK ve 110 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 21 km'de BY-BSK çalışmaları devam etmektedir. Bu proje kapsamında çift tüp Ilgaz Dağı Tüneli (10767 m) ve bağlantı yollarında çalışmalar devam etmektedir. Kazı destek çalışmaları ve 10.250 m nihai kaplaması tamamlanmıştır.

KAHRAMANMARAŞ - GÖKSUN-KAYSERİ 6.BÖLGE HUDUDU (BY)

Toplam 124 km uzunluğunda olup, 34 km BY-BSK, 48 km BY-SK olmak üzere 82 km'si tamamlanmıştır. Kalan 42 km'de 6 adet (11012 m) çift tüp tünel ve 7 adet (2023 m) viyadük bulunmaktadır. 3 adet tünel (4556 m) tamamlanmış olup 1 adet 1205 m ve 1 adet 2545 m uzunluklarındaki tünellerde kazı destek ve kaplama betonu imalatları tamamlanmıştır. Ayrıca 2 adet 570 m çift köprü tamamlanmıştır.

NURDAĞI - ISLAHİYE - KIRIKHAN - REYHANLI CİLVEGÖZÜ SINIR KAPISI (BY)

Toplam uzunluğu 139,2 km olan bu yolda, 38,2 km (BY-BSK) ve 95,5 km (BY-SK) tamamlanmıştır. SK'lı olarak tamamlanan kesimlerden 60 km'lik kesimde SK>BSK çalışması devam etmektedir. Kalan 5,5 km'lik kesim, ihale süreci devam etmekte olan Kırıkhan-Reyhanlı Yolu bünyesinde yapılacaktır.Bu proje kapsamında, 1 adet 217 m uzunluğundaki çift köprü yapım çalışmaları tamamlanmıştır.

MUT-ERMENEK (ERMENEK ÇEVREYOLU DAHİL)

Toplam uzunluğu 88 km olan yolda 2,5 km BY/BSK 51,5 km TY olarak tamamlanmıştır.

Kalan kesimlerde, Çamlıca Viyadüğü'nde ve Ermenek Çevre Yolu'nda çalışmalar devam etmektedir.

ORDU ÇEVREYOLU (BY)

2x2 BY-BSK standardındaki projenin uzunluğu 21,4 km.dir. Güzergahta toplam 18.982 m uzunluğunda 6 adet çift tüp tünel, 7 adet viyadük, 1 adet köprü, 3 adet köprülü kavşak bulunmaktadır. Yapım çalışmaları devam eden yolda mevcut keşif ile Proje başı - Otogar Kavşağı arasındaki 10,7 km'lik kesim 2016 yılında tamamlanarak trafiğe açılacaktır. Boztepe ve Öceli Tünellerinin Ağustos 2016 tarihinde bitirilmesi hedeflenmektedir. Elektromekanik işlerinin ihale hazırlıkları devam etmektedir.

ÜNYE-NİKSAR-TOKAT

Proje uzunluğu 141 km olan bu yolda toplam uzunluğu 14,5 km olan 7 adet tünel, toplam uzunluğu 5,4 km olan 35 adet köprü ve toplam uzunluğu 1,1 km olan 2 adet aç-kapa yapısı bulunmaktadır. Bahse konu projede toprak işleri ve sanat yapıları çalışmaları devam etmektedir.

ORDU-MESUDİYE-KOYULHİSAR AYR. (BY)

Proje uzunluğu 126 km olup 70 km (44 km BY, 26 km TY) tamamlanmış, kalan (7,6 km'si BY) 29 km'de çalışmalar devam etmektedir.

Proje kapsamında 25 adet tek tüp toplam 15.137 m tünel bulunmaktadır. 21 adet tek tüp toplam 10.394 m tünel ve 1 adet 330 m uzunluğunda viyadük tamamlanmıştır. Ayrıca toplam uzunluğu 150 m olan 2 adet çift köprü ve toplam uzunluğu 123 m olan 3 adet tek köprünün yapımı devam etmektedir.

(HİLVAN-ŞANLIURFA)AYR. – BOZOVA -ADIYAMAN (BY)

Toplam uzunluğu 86,6 km olan bu yol (2x2) olarak ihale edilmiş ancak projesi (2x3) olarak revize edilmiştir. 65 km'si BY-SK olarak tamamlanmış olup kalan 21,6 km'lik kesimde yapım çalışmaları devam etmektedir. Diyarbakır sınırları içerisindeki 4 km'lik eksik kesimin 2016 yılında Karababa köprüsüyle birlikte ayrıca ihale edilmesi planlanmaktadır.

DİYARBAKIR - SİLVAN - BAYKAN - BİTLİS (BY)

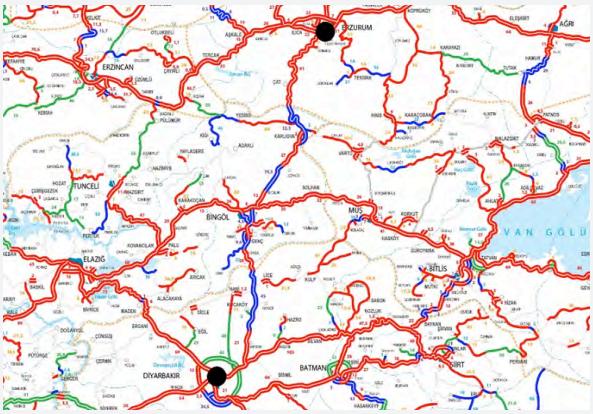
Toplam uzunluğu 214 km olan bu yolun 201 km'si BY olarak (26 km BSK, 175 km SK) olarak tamamlanmıştır. Kalan 13 km'de çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca; proje sonunda heyelan nedeniyle girilemeyen 200 m'lik kesim için heyelan önleme proje çalışmaları hazırlanmıştır.

VAN–BAŞKALE-YÜKSEKOVA-ESENDERE (BY)

Toplam uzunluğu 235 km olan yolun 163 km'si (48 km'si BSK, 115 km' si SK kaplamalı) tamamlanarak trafiğe açılmıştır. 72 km'lik kesimde yapım çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca 3.200 m uzunluğundaki Güzeldere Tünelinin yapım çalışmalarına başlanılmış ve 240 m kazı destek seviyesinde tamamlanmıştır.

ERZURUM-BİNGÖL-DİYARBAKIR (BY)

Toplam uzunluğu 291 km olan bu yolda, 211 km (33 km BY-BSK ve 178 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan kesimlerde çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında 4 adet 234 m çift köprü bulunmaktadır.

ANTALYA-ALANYA-MERSİN (AKDENİZ SAHİL YOLU) (BY)

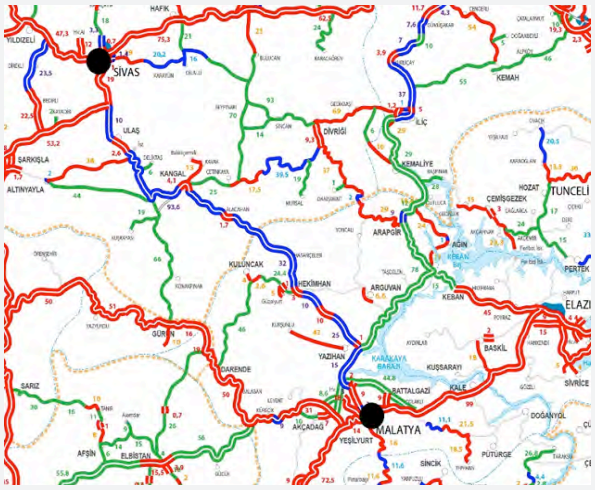
Toplam uzunluğu 446 km olan bu yolda 382 km (230 BY-BSK ve 152 km BY-SK) tamamlanmıştır. 64 km'de çalışmalar devam etmektedir. Akdeniz Sahil Yolu kapsamında 28.3 km uzunluğunda 23 adet çift tüp ve 4 adet tek tüp tünel ile 5340 m uzunluğunda 15 adet viyadük bulunmaktadır. Toplam 3435 m uzunluğunda 4 adet çift tüp ve toplam 2235 m uzunluğunda 4 adet tek tüp tünelin yapımı tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

BARTIN - AMASRA - ÇAKRAZ - KURUCAŞİLE - CİDE (BY)

Toplam uzunluğu 77,6 km olan bu yolda, 30,2 km (3,2 km BY-BSK, 27 km BY/SK) tamamlanmıştır. Kalan 47,4 km'lik kesimde çalışmalar devam etmektedir. Bu proje kapsamında 38.104 m uzunluğunda 9 adet çift tüp tünel bulunmaktadır. 1 adet 1936 m boyunda çift tüp tünel (T1) ve 1 adet 20 m boyunda çift köprü (Büyükdere) tamamlanıp trafiğe açılmıştır. 1 adet 1.529 m boyunda çift tüp tünel (T2) kazı destek seviyesinde ve 261 m uzunluğundaki Cumayanı Viyadüğü elevasyon seviyesinde tamamlanmıştır. T-2 Tünelinin kalan işleri ile birlikte, 2x2.306 m uzunluğundaki T-3 Tüneli, 2x267 m uzunluğundaki Cumayanı Viyadüğü, 60 m uzunluğundaki Gölderesi-1 Köprüsü ile Kalaycı Köyü-Meydan Köyü arasındaki 5,7 km lik kesimdeki BSK BY çalışmalarının ve ikincil işlerin tamamlanabilmesi için ikmal ihalesi yapılacaktır.

SİVAS- KANGAL- HEKİMHAN- MALATYA (BY)

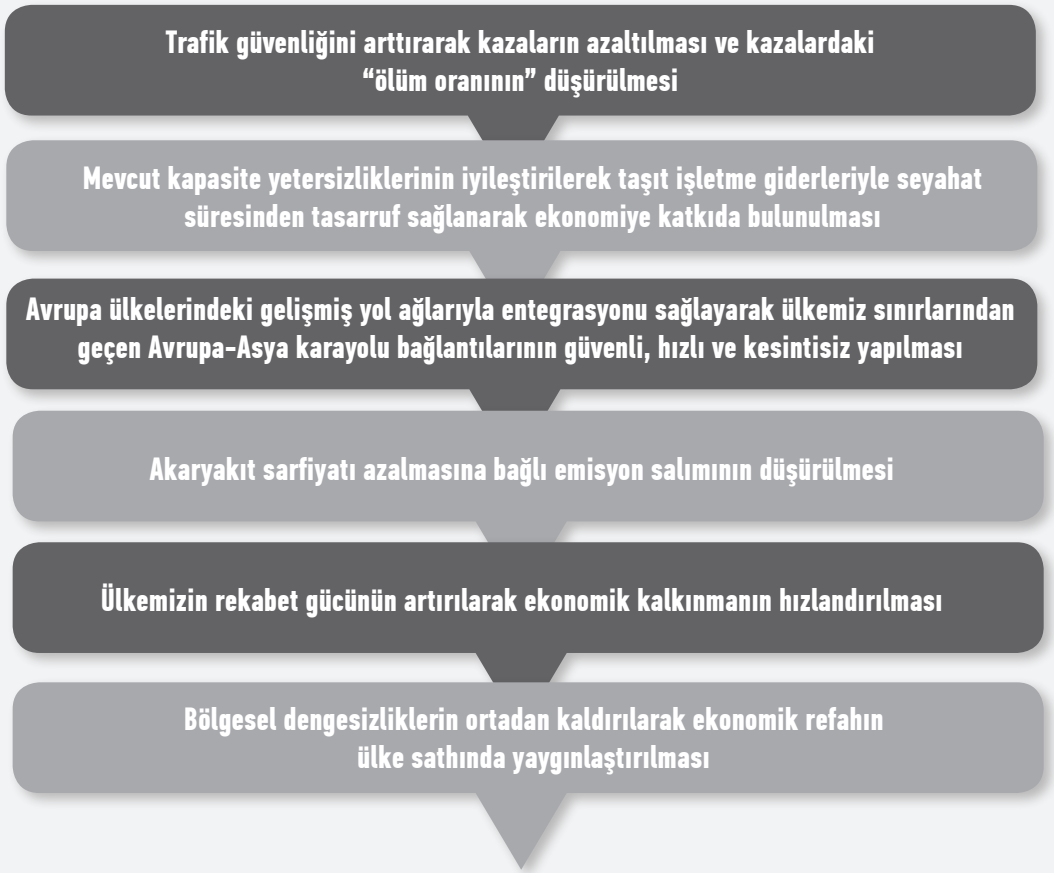
Toplam uzunluğu 216 km olan bu yolda 58 km (BY-BSK) ve 22 km (BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 136 km'de çalışmalar devam etmektedir.

Bu proje kapsamında 1 adet tek tüp ve 4 adet çift tüp olmak üzere 5 adet 3.242 m boyunda tünel ve toplam uzunluğu 1.030 m olan 18 adet köprü bulunmakta olup 1 adet tek tüp, 1 adet çift tüp toplam 1.492 m tünel ve 541 m uzunluğunda 3 adet köprü tamamlanmıştır.

KARS-DİGOR-(KAĞIZMAN-TUZLUCA) AYR.

79 km uzunluğunda ve BY-SK standardındaki yolda 20.08.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak çalışmalara başlanmıştır.

BÖLÜNMÜŞ YOLLARIN SAĞLADIĞI FAYDALAR

Bölünmüş yol yapımıyla hedeflediğimiz konulardan biri, mevcut kapasite yetersizliklerini iyileştirerek, taşıt işletme giderlerinden sağlanan tasarrufla ekonomiye katkıda bulunmak, yolların fiziki ve geometrik standartlarını yükselterek yol kullanıcılarının seyahat konforunu artırmak ve seyahat süresini kısaltmaktır.

2003 yılından itibaren bugüne kadar 18.712 km bölünmüş yolun yapılması ve yollarımızın işletme performansının artırılması sonucu sağlanan kesintisiz trafik akışıyla, seyahat eden vatandaşlarımızın yıllık 209,5 milyon saat zaman ile yaklaşık 1.271 milyon litre akaryakıt tasarrufu olmuştur. Seyahat süresindeki kısalmalardan yaklaşık 7 milyar 821 milyon TL işgücü tasarrufu, akaryakıt tasarrufundan ise yaklaşık 4 milyar 661 milyon TL olmak üzere toplam yıllık 12 milyar 482 milyon TL ekonomik fayda sağlanmıştır.

Mevcut durum itibarıyla bölünmüş yolların toplam uzunluğu 24.813 km olup bölünmüş yollarda seyahat eden vatandaşlarımızın yıllık 278 milyon saat zaman ile yaklaşık 1.686 milyon litre akaryakıt tasarrufu olmuştur. Seyahat süresindeki kısalmalardan yaklaşık 10 milyar 371 milyon TL işgücü tasarrufu, akaryakıt tasarrufundan ise yaklaşık 6 milyar 181 milyon TL olmak üzere toplam yıllık 16 milyar 552 milyon TL ekonomik fayda sağlanmıştır.

Bunların yanı sıra emisyon salımından da 3 milyon 260 bin ton azalma sağlanmıştır.

Şekil 3. Bölünmüş Yolun Sağladığı Faydalar

Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

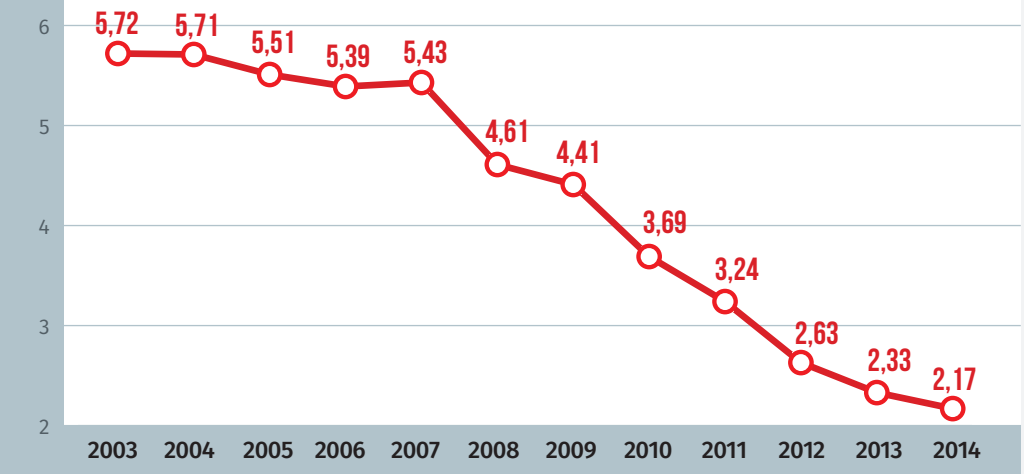
Bölünmüş yol projelerinde en önemli amaçlarımızdan biri; trafik güvenliğini artırarak kazaları azaltmak ve kazalardaki "ölüm oranını" düşürmektir. Bölünmüş yol yapılmadan önce iki yönlü olarak trafiğe hizmet veren (özellikle yüksek eğimli kesimlerde) yollarda ağır vasıtaların çok yavaş seyretmesi nedeniyle otomobillerin sollama fırsatı bulamadığı kesimlerde risk alarak hatalı sollama yapmaları sonucu ölümlü ve yaralanmalı kazalar olmaktaydı. Ancak bölünmüş yolların yapılmasıyla birlikte otomobillerin yaptığı riskli sollama ortadan kalkmış, seyahat hızında süreklilik ve rahatlama sağlanarak yollarımızdaki seyahat konforu artmıştır. Ayrıca, bölünmüş yol çalışmaları ile yol geometrik yapısındaki kazalara sebebiyet veren düşük yarıçaplı yatay ve düşey geometride yapılan iyileştirmelerle duruş görüş mesafeleri artırılmış; kavşak geometrilerinde yapılan iyileştirmelerle de kavşak alanı içerisindeki belirsiz alanlar giderilmiş, yanal görüş mesafesi artırılarak kaza şiddetinde azalmalar sağlanmıştır. Bölünmüş yolların hizmete alınması ve yollarımızın geometrik standartlarının iyileştirilmesi sonucunda; kaza karakterleri değişmiş ve özellikle kafa kafaya çarpışmaların önlenmesi sonucu ölümlü kazaların sayısında azalmalar olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ülkemizdeki Motorlu Kara Taşıtları sayısı; 2003 yılında 8.903.843 olup 2016 Temmuz ayı sonu itibarıyla 20.643.246 adede ulaşmış ve taşıt sayısı son 14 yılda yaklaşık %132 artmıştır. (20.643.246 taşıtın 11.011.463 adedini yani %53,3'ünü otomobiller oluşturmaktadır). Ta-

şıt sayısındaki bu artışa rağmen 2015 yılında meydana gelen ölümlü ve yaralanmalı kazalardaki kusur oranları incelendiğinde; sürücünün kusur oranı % 89,76 iken yoldan kaynaklanan kusur oranının % 0,54 seviyesinde olduğu görülmektedir.

- 2003-2014 yılları arasında; 100 Milyon Taşıt x Km başına düşen can kaybı % 62 oranında azalmıştır.
- Yollarımızda hareketlilik 2 kat, trafikteki araç sayısı ise 2,3 kat artmıştır.

GRAFİK 09
CAN KAYBI
(100 MİLYON TAŞIT X KM)

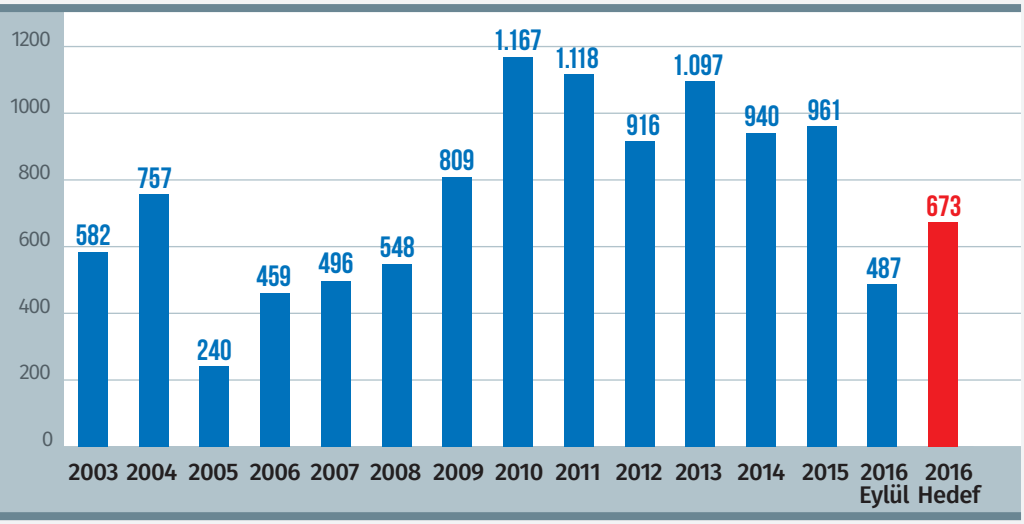

TEK PLATFORMLU YOLLAR

1 Ocak 2003-Eylül 2016 tarihleri arasında 1.321 km'si BSK kaplamalı, 9.256 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 10.577 km tek platformlu yol tamamlanmıştır.

Güvenlik yolları dâhil 2016 yılında 673 km tek platformlu yolun yapımı hedeflenmiş olup, 2016 yılı Eylül ayı itibariyle 487 km uzunluğundaki tek platformlu yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Grafik 10).

GRAFİK 10
TEK PLATFORMLU YOLLAR
(KM)

TÜNELLER

Tünel Yapım çalışmaları kapsamında 2003-Eylül 2016 tarihleri arasında; 256 km uzunluğunda 212 adet tünel tamamlanmıştır. Kısaca, gidiş ve dönüş yönleri ayrı ayrı uzunluğa dâhil edilmiş olup; 2003 öncesi 50 km olan toplam tünel uzunluğu, 2003-Eylül 2016 yılları arasında yapılan 256 km ile birlikte % 512 artış göstererek 306 km uzunluğa ulaşmıştır. Tüm yollarımızda toplam 76,5 km uzunluğunda 175 adet tek tüp tünel ve 229 km uzunluğunda 120 adet çift tüp tünel hizmet vermektedir. (Toplam tek tüp tünel uzunluğu 306 km'dir).
2015 yılında 57 km uzunluğunda 44 adet tünel yapımı tamamlanmıştır. 2016 yılında ise 42 km uzunluğunda 24 adet tünel yapılmıştır. (Bunların 14,1 km uzunluğunda 4 Adedi YİD Projeleri kapsamında tamamlanan tünellerdir). Kısaca son iki yılda trafiğe açılan tünel uzunluğu; Cumhuriyetimizin kuruluşundan 2003 yılına kadar yapılan tünel uzunluğunun 2 katına yakındır.(%198)

2016 yılında YİD Projelerinden İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolunda yer alan Orhangazi (Samanlı) Tüneli (7180 m), Selçukgazi Tüneli (2500 m), Belkahve Tüneli (3.210 m) ve Kuzey Marmara Otoyolunda yer alan Çamlık Tüneli (1201 m) çift tüp tünel olarak tamamlanmıştır. Kuzey Marmara Otoyolundaki Riva Tüneli (1200) çift tüp tünel olarak tamamlanmıştır. Ayrıca Devlet ve İl Yollarımızda yer alan ve toplam uzunluğu 24.418 m olan 10 adet tünel (T7, Büyükeceli, Tekir, Erkenek, Kömürhan, Salmankaş, Hopa-Borçka T1 ve T2, Sapça, Aslankayası Tünelleri) vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

309 km uzunluğunda 93 adet tünelde de yapım çalışmalarımız devam etmektedir. Devam eden bu çalışmalarımızdan özellikle Kuzey-Güney aksında yer alan bazı önemli tüneller 2016-2017 yıllarında hizmete açılacaktır. Bu tünellerin başlıcaları; Ovit Tüneli (Rize-Erzurum), Cankurtaran Tüneli (Hopa-Borçka), Cudi Tünelleri (Cizre-Şırnak), Ilgaz Tüneli (Kastamonu-Çankırı), Geminbeli Tüneli (Suşehri-Sivas), Dallıkavak Tüneli (Rize-Erzurum), Güzeldere Tüneli (Van-Hakkari), Akyazı Tüneli (Trabzon), Kırık Tüneli (Rize-Erzurum), Demirkapı Tüneli (Antalya-İbradı) ve Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri tünelleridir.

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 700 km uzunluğunda 470 adet tünelin trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

YAPIMI TAMAMLANAN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Orhangazi (Samanlı) Tüneli (Bursa)

YİD (Yap-İşlet-Devret) modeliyle yapım çalışmaları yürütülen İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolunun Gebze-Orhangazi arasında bulunan Samanlı Dağındaki Orhangazi Tüneli 2x2 olup tek tüp uzunluğu olarak 7.180 m uzunluğundadır. (2x3.590 m). Orhangazi Tüneli trafiğe hizmet veren Türkiye'nin en uzun otoyol tünelidir.

Selçukgazi Tüneli (Bursa)

YİD modeliyle yapım çalışmaları devam eden İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolunun Gemlik-Bursa arasında bulunan Selçukgazi Tüneli 2x2 olup tek tüp uzunluğu olarak 2.500 m uzunluğundadır. (2x1.250 m). Fiziki gerçekleşmesi %95 seviyesinde olan tünel ikincil işlerle birlikte Aralık 2016'da tamamlanacaktır.

Belkahve Tüneli (İzmir)

YİD modeliyle yapım çalışmaları devam eden İstanbul-Bursa-İzmir Otoyolunun İzmir Bornova'da bulunan Belkahve Tüneli 2x2 olup tek tüp uzunluğu olarak 3.210 m uzunluğundadır. (2x1.605 m). Fiziki gerçekleşmesi % 96 seviyesinde olan tünel ikincil işlerle birlikte Kasım 2016'da tamamlanacaktır.

Çamlık Tüneli (İstanbul)

YİD modeliyle yapım çalışmaları tamamlanan Kuzey Marmara Otoyolu (Odayeri-Kurtköy) kesiminde ve Asya Yakasında yer alan Çamlık Tüneli 2x2 olup tek tüp uzunluğu olarak 1.201 m uzunluğundadır (555+646 m). Çamlık Tüneli, 22 metre çapı ve 236 metrekare kazı alanıyla Türkiye ve Avrupa'nın en geniş tüneli olma özelliğine sahiptir.

Erkenek Tüneli (Malatya)

Malatya - Darende Ayrımı – Adıyaman Gölbaşı yolu kapsamında yer alan Erkenek Tüneli 2x1.816 m'dir. 2011 yılında başlanmış olan tünelin ikincil işler ihalesi 06.04.2016 tarihinde yapılmıştır. Fiziki gerçekleşmesi % 92 seviyesinde olan tünel ikincil işlerle birlikte Aralık 2016'da tamamlanacaktır.

Kömürhan Tüneli (Malatya)

Malatya-Elazığ yolunda yer alan 2x2.400 m uzunluğundaki Kömürhan Tüneli, Köprüsü ve Yolu yapım işinde çalışmalar 06.01.2014 tarihinde başlamıştır. Tünel ikincil işler hariç tamamlanmıştır. (Kazı, destekleme ve nihai beton imalatları bitirilmiştir). Köprüyle birlikte 2017 yılında açılacaktır.

Salmankaş Tüneli (Bayburt)

Trabzon-Araklı-Bayburt yolunda 2x4.120 m (8.240 m) uzunluğundaki Salmankaş Tüneli ve bağlantı yollarının tamamlanmasıyla; Trabzon – Bayburt arası 16 km kısalacaktır. 2014 yılında başlanmış olan tünelin 2016 yılı Aralık ayında Elektromekanik işleriyle birlikte bitirilmesi hedeflenmektedir.

YAPIMI DEVAM EDEN BAZI TÜNEL PROJELERİ

TABLO 9. YAPIMI DEVAM EDEN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Tünel Adı	Güzergâh	Uzunluğu
Ovit Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 14
Kırık Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 7,1
Dallıkavak Tüneli	Rize-Erzurum	2 x 3,1
Cankurtaran Tüneli	Hopa-Borçka	2 x 5,2
Cudi Tünelleri	Cizre-Şırnak	2 x 1,4
Akdeniz Sahil Yolu Tünelleri	Mersin-Antalya (27 Adet)	28,3
Ordu Çevre Yolu Tünelleri	Ordu	2x9,4
Geminbeli Tüneli	Suşehri-Sivas	2 x 4,2
Eğribel Tüneli	Dereli-Şebinkarahisar	2 x 5,9
Kop Tüneli	Erzurum-Bayburt	2 x 6,5
Güzeldere Tüneli	Van-Hakkâri	2 x 3,1
Akyazı Tüneli	Trabzon	2 x 2,2
Zigana Tüneli	Trabzon-Gümüşhane	2 x 14,5
Demirkapı Tüneli	Antalya-İbradı	1x5
Ilgaz Tüneli	Çankırı-Kastamonu	2x5,4
Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri Tünelleri	Kahramanmaraş-Kayseri (9 Adet)	2x15,8
Karasu Tüneli	Kaynarca-Karasu	2x4,1

309 km uzunluğunda 93 tünelde çalışmalarımız devam etmektedir.

Ovit Tüneli

Rize (İkizdere)-Erzurum (İspir) yolunda 17,3 km'lik proje bünyesinde 14 km çift tüp tünel (Ovit Tüneli) ile 3,3 km bağlantı yolları bulunmaktadır. Ovit Tüneli faaliyete geçtiğinde Türkiye'nin ve Avrupa'nın birinci, dünyanın ikinci en uzun çift tüplü karayolu tüneli olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Tamamlanması ile güzergâh 3,8 km kısalacaktır.

Standardı düşük ve yılın 6 ayı kar nedeniyle geçit vermeyen İkizdere-İspir Yolunda Ovit Tünelinin yapılması ile birlikte Kuzey-Güney koridorlarında en önemli akslardan biri olan 15. aksın yol standartları da yükseltilmiş olacaktır. Bu proje, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki illerin önce Doğu Karadeniz Bölgesine oradan da diğer komşu ülkelere yüksek standartlı bir yol ile bağlanması suretiyle GAP ürünlerinin önemli bir bölümünün Karadeniz limanlarına çıkarılarak Rusya, Ukrayna, Kafkaslar ve Türki Cumhuriyetlere ulaştırılmasında önemli bir potansiyele sahiptir.

Kırık Tüneli

Kırık Tüneli İkizdere İlçesi üzerinden İspir'e ve Erzurum'a bağlamaktadır. 15,8 km'lik Proje bünyesinde 7.105 m çift tüp tünel ve 8.679 m bağlantı yolları bulunmaktadır.

Tünelin tamamlanmasıyla mevcut yol 33 km kısalacaktır. 2014 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kırık Tüneli'nin faaliyete geçmesiyle Rize-Erzurum karayolu transit taşımacılığa uygun hale gelecektir. Karadeniz limanlarına ulaşımın rahatlaması ile bölge ülkelerinin uluslararası ticaretini Karadeniz üzerinden konforlu ve güvenli yapması sağlanacaktır.

Dallıkavak Tüneli

Erzurum İspir yolunda yer alan 2 x 3.100 m uzunluğundaki Dallıkavak Tüneli toplamda 6,2 km'dir. 2017 yılında tamamlanması planlanan tünelle yolda 4,4 km kısalma sağlanacaktır. 2012 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Erzurum-İspir yolunun en yüksek geçitlerinden biri olan Dallıkavak geçidi 2359 rakımda olup, kış aylarında tipi kar yağışı gibi sebeplerden dolayı trafik akışı zaman zaman durmaktadır. Yapılan Dallıkavak tünelinin tamamlanmasıyla kotta 254 m kazanç sağlayarak trafik yaz kış kesintisiz akacaktır. Rize-Erzurum yolu Ovit, Kırık ve Dallıkavak Tünellerinin tamamlanmasıyla 41,2 km kısalacaktır.

Cankurtaran Tüneli

Artvin – Ardahan – Kars - Erzurum aksı üzerinde bulunan 2x5,2 km (10.4 km) uzunluğundaki Cankurtaran Tüneli yapımının tamamlanması ile birlikte Hopa-Borçka yolu 12 km kısalacaktır.

2010 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Elekromekanik işleri ihale edilerek sözleşme imzalanmıştır.

Cankurtaran tünelinin yapımının gerçekleşmesiyle; karlanmanın sorun yarattığı 700 m kotlarındaki Cankurtaran tepesinden uzaklaşılacak, bu şekilde Karadeniz Bölgesi ile Doğu Anadolu Bölgesi, dolayısıyla Orta Doğu ülkeleri arasında önemli bir köprü görevi üstlenen bu güzergâhta yol konforu ve trafik güvenliği yönünden önemli ölçüde fayda sağlanacaktır.

Cudi Tüneli

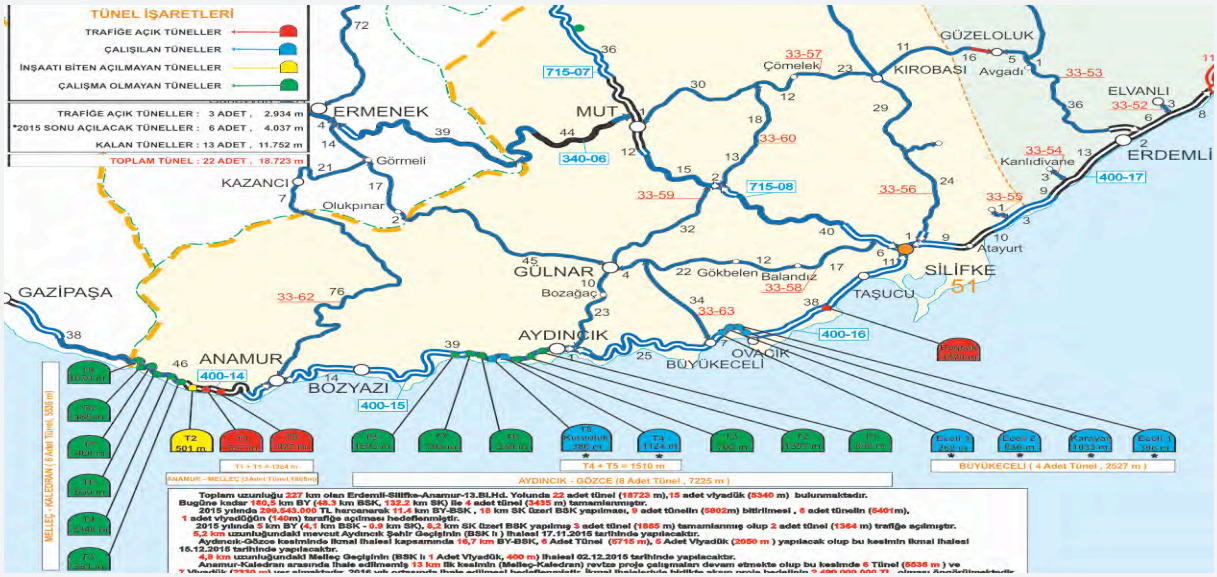

Cizre – Şırnak Devlet yolu üzerinde bulunan toplam 2x1.466 m uzunluğundaki tünellerden 2x709 m (1418 m) olan Cudi-1 Tüneli nihai beton seviyesinde tamamlanmıştır.2x757 m (1514 m) olan Cudi-2 tünelinde çalışmalar devam etmektedir. Cudi-1 ve Cudi-2 tünellerinin elektromekanik işleri ihale edilerek sözleşme imzalanmıştır. Tünellerin tamamlanmasıyla Cizre–Şırnak yolu 8 km kısalacaktır.

2011 yılında başlanmış olan tünellerin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Cudi Tünelinin üzerinde bulunduğu Cizre – Şırnak Devlet Yolu; Şırnak, Siirt, Hakkari ve Van illerini dış ticarette önemli rol oynayan ve bölge ekonomisine ciddi katkılar sağlayan Güney TETEK yoluna (Habur Sınır Kapısı) bağlayan tek ana arterdir. Ayrıca mevcut Cizre – Şırnak Devlet yolunun önemli bir kesimi DSİ. tarafından projelendirilmiş olan Cizre Barajı ile Kızılsu Barajı altında kalmaktadır. Bu çerçevede, Güzergahın Cudi Dağı Geçişi Bölgesinde, bu oldukça engebeli bölgenin bir Devlet Yolu ve ana ulaşım kanalı standartlarında geçişini sağlamak amacıyla, Cudi-I 727 m ve 690.80 m boylarında ve Cudi-II 727 m ve 786 m, ikişer şeritli çift tüplü iki tünel oluşturulması kaçınılmaz olmuştur.

Akdeniz Sahil Yolu Tünelleri

Antalya-Mersin Akdeniz Sahil Yolu kapsamında 28.3 km uzunluğunda 23 adet çift tüp ve 4 adet tek tüp tünel ile 5340 m uzunluğunda 15 adet viyadük bulunmaktadır.

Akdeniz Sahil Yolu 489 km uzunluğunda olup, yeni yapılan projeler ile 26 km kısalma sağlanarak yol 463 km'ye düşecektir.

2011 yılında başlanmış olan tünellerin 2019 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Ordu Çevreyolu Tünelleri

21,4 km uzunluğundaki Ordu Çevre Yolunda yer alan 6 adet çift tüp tünelin toplam uzunluğu 2 x 9.491 m.dir.

Tamamlanmasıyla yolda yaklaşık 45 dakika zaman tasarrufu elde edilecektir. Ayrıca Km:21+000-31+750 arası tamamlandığında mevcut Ordu Şehir Geçişindeki 11 adet sinyalize hemzemin kavşaklardan 9 adedi By-pass edilmiş olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünellerden Boztepe ve Öceli Tünellerinin Ağustos 2016 tarihinde bitirilmesi hedeflenmektedir. Elektromekanik işlerinin ihale hazırlıkları devam etmektedir. 2016 yılı sonu itibariyle proje başı olan Perşembe Kavşağı ile Otogar Kavşağı arasındaki 10,7 km.lik kesimin, aşınma seviyesinde tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir.

Civil Viyadüğü

Terzili Tüneli Giriş Portalı

Öceli Tüneli

Boztepe Tüneli

Geminbeli Tüneli

Sivas-Zara-Geminbeli-Suşehri yolunda yer alan 2 x 4.227 m (8.454 m) uzunluğundaki Geminbeli Tüneli'nin 2017 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Doğu ve Orta Karadeniz'i Orta Anadolu'ya ve güneye bağlayan ana arter yol ağı üzerindedir. Uzun süren kış aylarında sürekli kar ve buz mücadelesi yapılan bir güzergâhta, hem can ve mal güvenliği sağlanacak hem de mevcut güzergâhı 3 km kısalttığı için ulaşım maliyetlerinde tasarruf sağlanacaktır.

Eğribel Tüneli

Eğribel Tünelinin yapım ihalesi Aralık 2014 ayında gerçekleştirilmiştir.Proje bünyesinde 5.905 m çift tüp tünel ve 1.782 m bağlantı yolları bulunmaktadır. Tünelin 2018 yılında bitirilmesi planlanmaktadır.

Kop Tüneli

Erzurum Bayburt yolunda bulunan 2 x 6.500 m uzunluğundaki Kop Tüneli tamamlandığında Gürbulak Sınır Kapısı'nın Trabzon Limanı'na ulaşımı kolaylaşacaktır. 2012 yılında başlanmış olan tünelin 2018 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapılarında, gerek ülke içi ve gerekse komşu ülkelerle gidiş gelişlerde büyük gelişmeler ve canlılık yaşanacaktır.

Güzeldere Tüneli

Van-Başkale karayolunda üzerindeki 2x3137 m (6274 m) uzunluğunda çift şeritli inşa edilen tünelin tamamlanmasıyla yolda 2.2 km kısalma olacaktır. 2013 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Akyazı Tüneli

Kanuni Bulvarı'nın Yıldızlı ile Beşirli arasındaki bağlantısını sağlayan 2x2.250 m uzunluğundaki Akyazı Tüneline 2013 yılında başlanmış olup 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kanuni Bulvarı Projesi 24 km. uzunluğunda olup, Trabzon Şehir Geçişindeki trafik yoğunluğunu azaltmak ve şehrin güneye doğru nefes almasını sağlamak amacıyla 2013 yılında ihale edilmiştir. Projenin uygulanmasıyla Akçaabat ve Maçka istikametinden gelip şehir merkezine gidecek trafik için ve şehir merkezindeki trafiği ana artere toplayıp Akçaabat ve Maçka istikametlerine kolaylıkla yönlendirilmesi amaçlanmıştır.

Zigana Tüneli

Trabzon-Aşkale yolu kapsamında olan Zigana Tüneli 2x14.500 m uzunluğundadır. Tünelin 2019 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Demirkapı Tüneli

Antalya'nın İbradı ilçesindeki Akdağ'da 5 kilometrelik tek tüp şeklinde yapımı devam eden Demirkapı Tünelinin tamamlanmasıyla yolda 7 km kısalma olacaktır.

2013 yılında başlanmış olan tünelin 2017 yılı Aralık ayında elektromekanik işleriyle birlikte bitirilmesi hedeflenmektedir.

Ilgaz Tüneli

Çankırı- Kastamonu yolu kapsamında olan Ilgaz Tüneli 2x5.381 m (10762 m) uzunluğundadır. Tünelin tamamlanmasıyla yolda 5,2 km kısalma olacaktır.

2012 yılında başlanmış olan tünelin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri Tünelleri

Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri 6. Bölge Hududu yolu kapsamındaki toplam 2x15,58 m uzunluğundaki 9 adet tünelin 3'ü elektromekanik işleri ile birlikte tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

2 adet tünelde yapım çalışmaları devam etmektedir. Elektromekanik işlerinin ise projesi hazırlanmaktadır.

2012 yılında başlanmış olan tünellerin 2016 yılı Aralık ayında bitirilmesi hedeflenmektedir.

Tünellerin tamamlanmasıyla Kahramanmaraş-Göksun-Kayseri 6. Bölge Hududu yolunda toplam 7.148 m kısalma olacaktır.

KÖPRÜLER

Son 14 yılda köprü yapım çalışmaları kapsamında 194 km uzunluğunda 2.016 adet köprünün yapımı tamamlanmış olup, 847 adet köprünün bakım ve onarımı, 583 adet tarihi köprünün Restorasyon Uygulama Projeleri ile 200 adet tarihi köprünün de Restorasyon Uygulama Çalışmaları tamamlanmıştır. Eylül 2016 tarihi itibariyle ülkemizdeki trafiğe hizmet veren toplam 7.983 adet köprünün uzunluğu 505 km'ye ulaşmıştır.

2016 Eylül ayı itibariyle ihaleleri tamamlanan şantiyelerde köprü yapım, köprü bakım ve tarihi köprü çalışmaları devam etmektedir. Devam eden çalışmalardan 104 adet (39,8 km) uzunluğunda köprünün yapımı ve 10 adet köprünün bakım ve onarımı ile 45 adet tarihi köprünün restorasyon uygulama projeleri ile 3 adet tarihi köprü restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 573 km uzunluğunda 9071 adet köprü ve viyadüğün trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

TABLO 10. YAPIMI TAMAMLANAN BAZI KÖPRÜ PROJELERİ

	Köprü	Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI BİTEN	Ağın Köprüsü	520	Elazığ İli, (Elazığ-Arapkir) Ayr.-Ağın Yolu	2015 Ekim	Keban Barajında su tutulması sonucu ulaşımı sağlayan yol su altında kalmış olup, ulaşım feribotla sağlanmaktadır. Orta açıklığı 280 m, uzunluğu 520 m olan Köprünün tamamlanması ile birlikte Ağın İlçesi tekrar kesintisiz kara ulaşımına kavuşmuştur.
	Nissibi Köprüsü	610	Adıyaman İli, Adıyaman-Kahta-Siverek-Diyarbakır Yolu	2015 Mayıs	Atatürk Barajında su tutulması sonucunda ulaşım bu noktada feribotla sağlanmaktadır. Yörenin tarih ve kültür turizmi açısından yüksek potansiyele sahip olması, bölgenin sosyo - ekonomik kalkınmasına katkıda bulunması ve birçok ilin bağlantısını sağlayan köprünün tamamlanması ile yöre halkının mağduriyeti giderilmiştir. Nissibi Köprüsü; orta açıklığı 400 m, toplamda 610 m uzunluğunda ve 24.50 metre genişliğinde, 2x2 taşıma yoluna sahip, gergin eğik kablo askılı (Cable Stayed) olarak yapılmıştır.

Ağın Köprüsü (Açılış Ekim 2015)

Nissibi Köprüsü (Açılış Mayıs 2015)

TABLO11. YAPIMI DEVAM EDEN BAZI KÖPRÜ PROJELERİ

Köprü		Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI DEVAM EDEN	Kömürhan	660	Elazığ-Malatya Devlet Yolu	Hedef: Kasım 2017	Stratejik öneme haiz mevcut Kömürhan Köprüsünün ekonomik ömrünü tamamlaması ve trafik yükünü kaldıramaması nedeni ile yeni köprü inşa edilmektedir. Yapım ihalesi tamamlanmış olup, işe 06.01.2014'te başlanılmıştır. İşin bünyesinde yapılacak olan 2 x 2410 m çift tüp tünel ile Fırat Nehrini (Karakaya Baraj Gölü) 2 x 50 = 100 m açıklığında Ardgerme Köprü ve devamında 380 m açıklığında Eğik Askılı Asma Köprü ile geçilerek mevcut bölünmüş yola adaptasyon sağlanmış olacaktır.
	Hasankeyf 1-2 Köprüsü	465 1083	Batman İli, Batman-Midyat Yolu	Hedef: Aralık 2017	Batman-Midyat Yolunun baraj altında kalması nedeniyle güzergâh değişikliği yapılmıştır. Bunun sonucunda yeni yol güzergâhı üzerinde bulunan Hasankeyf Grubu Köprülerinden Batman-Hasankeyf Yolunda bulunan HASANKEYF-1 ve HASANKEYF-2 Köprüleri yapılmaktadır. Genel olarak; hibrit bir köprü olacaktır. İlk 9 numaralı (8 açıklık) aksa kadar olan kesim prekast olarak, geri kalan 9 ile 14 numaralı aks (5 açıklık) Dengeli Konsol olarak anılacaktır. Prekast kısım; 40 metre uzunluğunda 8 adet açıklığı ile 320 metre öngermeli betonarme kiriş olacaktır. Dengeli Konsol kısmı ise; (86+3x(168)+91)=681 m kutu kesit ardgermeli betonarme olacaktır. Toplam açıklık 1001 m, genişliği ise 2x11 = 22 m olacaktır. Maksimum ayak yüksekliği 96 m, olup, maksimum açıklık 168 m olacaktır.
	Şehzadeler Köprüsü	490	Amasya İli	Hedef : Kasım 2017	Dengeli konsol olarak tasarlanmış Şehzadeler köprü grubunda Şehzadeler ve Üniversite köprülerinde işe 28.12.2011 tarihi itibariyle başlanılmıştır.

Yeni Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Elazığ - Malatya Devlet Yolu üzerinde yer alan Kömürhan Köprüsü, Doğu Anadolu Bölgesi ile Orta Anadolu ve Akdeniz Bölgelerini birbirine bağlayan yollar üzerinde stratejik bir konuma sahiptir. Bu yolların öneminin artması ile Kömürhan Köprüsü de daha fazla önem kazanmış bulunmaktadır.

Elazığ-Malatya karayolunun bölünmüş yola dönüştürülmesi ile mevcut köprünün yanına yeni bir köprünün yapılması ihtiyacı doğmuştur. Yeni Kömürhan Köprüsünün uzunluğu 660 metre olup, tek açıklıklı gergin eğik kablo askılı (Cable-Stayed) köprü olarak projelendirilmiştir. Pilon yüksekliği 168,5 m olan köprü bitirildiğinde 2x2 taşıt yoluna hizmet verecektir.

Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Hasankeyf-1 Köprüsü (Batman)

Mardin ili Dargeçit ilçesinde bulunan Ilısu Barajı ve Hidroelektrik Santrali inşaatının tamamlanıp su tutulmasından sonra oluşacak rezervuar alanı içinde kalan yolların rölekasyonu yapılacaktır. Hasankeyf yerleşkesi içinde yer alan rölekasyon yollarının Dicle nehri geçişi için Hasankeyf-2 köprüsü ve kavşak geçişlerini sağlamak için Hasankeyf-1 köprüsünün yapımı amaçlanmıştır.

Şehzadeler Viyadüğü (Amasya)

DSİ Göletini geçerek 11,6 km uzunluğundaki Amasya Çevre Yolunu tamamlayacak ve daha önce şehir merkezinden yapılan geçişler artık şehir dışından yapılacaktır. Bölgedeki ulaşımın daha rahat ve daha güvenli bir şekilde yapılmasına imkan verecektir.

TARİHİ KÖPRÜLER

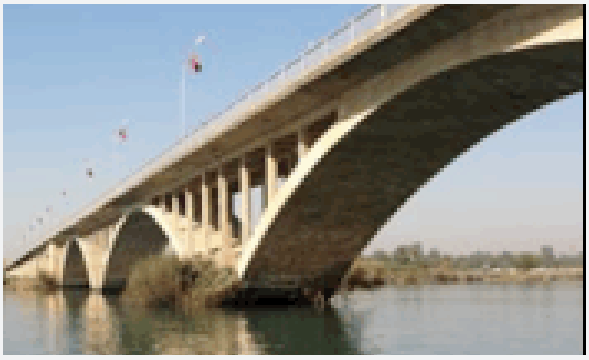
Tarihi Koyunbaba Köprüsü / ÇORUM

Çorum İli Osmancık İlçesi merkezinde, Kızılırmak Nehri üzerinde bulunan ve Osmanlı Padişahı II. Bayezıt tarafından 1485 yılında yaptırılmış olan köprü, 258 m uzunluğunda olup, 7.50 m genişliğinde ve 15 kemer açıklığından oluşmaktadır. Köprüde, 2014 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

Tarihi Birecik Betonarme Kemer Köprüsü / ŞANLIURFA

Şanlıurfa ili, Birecik ilçesinde, Fırat Nehri üzerinde yer alan ve 1956 yılında yapımı tamamlanmış olan, 720 metre uzunluğundaki tescilli Tarihi Birecik Betonarme Kemer Köprüsünde, 2015 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

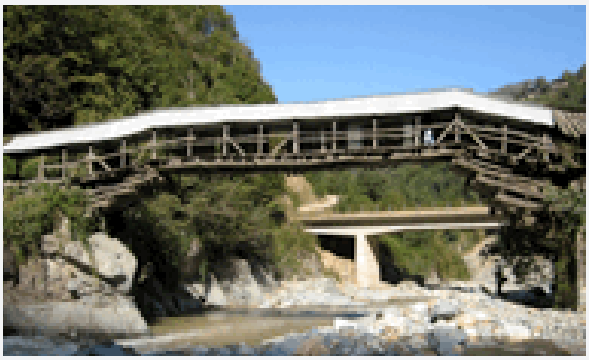
Tarihi Kura Çelik Köprüsü / ARDAHAN

Ardahan ili, Kent Merkezinde, Kura Nehri üzerinde yer alan ve 19. Yy. sonunda inşa edilen 81 metre uzunluğunda, 6.20 metre genişliğindeki 2 açıklıklı Tarihi Kura Çelik Köprüsünde, 2015 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

Tarihi Buzlupınar Ahşap Köprüsü / RİZE

Rize ili, Çayeli İlçesinde bulunan 25m uzunluğundaki Osmanlı Dönemi eseri ahşap köprüde; 2014 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları halen devam etmektedir.

Tarihi Kesikköprü / SİVAS

Sivas ili, Eski Sivas- Kayseri Yolu'nda bulunan 326 m uzunluğundaki Selçuklu Dönemi eseri köprüde; 2012 yılında başlayan restorasyon uygulama çalışmaları 2015 yılında tamamlanmıştır.

Tarihi Dokuzgöz Köprüsü / KÜTAHYA

Kütahya ili, Simav İlçesinde bulunan 54.10 m uzunluğunda, 3.40 m genişliğindeki 15. yy. Osmanlı Dönemi eseri olan köprüde; Restorasyon Uygulama Çalışmaları 2015 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Ilısu Barajı ve HES Projesi Etki Alanı İçinde Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları / BATMAN, SİİRT, DİYARBAKIR

Enerji Sektörü Yatırımları altında bulunan "Ilısu Baraj Gölü ve HES Projesi Etki Alanında Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları" İşi kapsamında yer alan 11 adet tarihi köprüden 4 adeti 2014 yılında, 4 adeti ise 2015 yılı itibari ile tamamlanmıştır. Tarihi Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü'de dâhil olmak üzere 2 adet Tarihi Köprünün ise korunmasına yönelik Restorasyon Uygulama Çalışmaları devam etmektedir.

Tarihi Uzunköprü (Ergene) / EDİRNE

Edirne İli, Uzunköprü İlçesi, Ergene Nehri üzerinde, Sultan II. Murat döneminde 1427-1443 (H.831-847) yılları arasında 1392 m uzunluğunda inşa edilmiş olan Tarihi UZUNKÖPRÜ; dünyanın günümüze ulaşan en uzun taş köprüsü olma özelliğine sahiptir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Genel Müdürlüğümüz arasında yürütülen ortak bir çalışma ile UNESCO tarafından Geçici Dünya Miras Listesine alınmıştır. Restorasyon Uygulama Projeleri onaylanan Tarihi UZUNKÖPRÜ'nün, restorasyon uygulama çalışmalarına 2016 yılında başlanması planlanmaktadır.

ATA YADİGARI TARİHİ KÖPRÜLERİMİZ

2003-2015 YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI TAMAMLANMIŞ OLAN TARİHİ KÖPRÜLER

Tarihi Mostar Köprüsü / BOSNA-HERSEK

Mimar Sinan'ın öğrencilerinden Mimar Hayreddin tarafından 16.yy. da inşa edilmiş olan köprü; Yugoslavya iç savaşı sırasında 9 Kasım 1993 tarihinde yıkılmıştır.

Tarihi Mostar Köprüsü'nün yeniden yapımı; Dünya Bankası ve UNESCO işbirliği ile KGM teknik danışmanlığında bir Türk firması tarafından gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında yeniden yapımı tamamlanan köprü; 2005 tarihinde UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmıştır.

Yıkılmadan Önce 1990

Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1993

Tarihi Konjic Köprüsü / BOSNA-HERSEK

Sultan IV. Mehmet'in fermanı ile 17. yy. da inşa edilmiş olan köprü; 2. Dünya Savaşı sırasında yıkılmıştır. Restorasyon Uygulama Projeleri KGM, Tarihi Köprüler Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanmış ve köprünün restorasyon uygulamasına ait Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol kapsamında, KGM tarafından gerçekleştirilmiş olup, 2009 tarihinde tamamlanmıştır.

Yıkılmadan Önce 1945

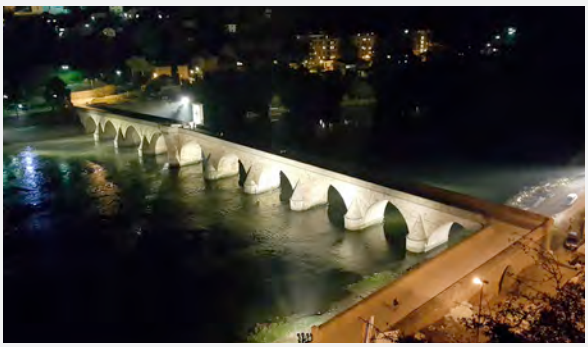
Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1945

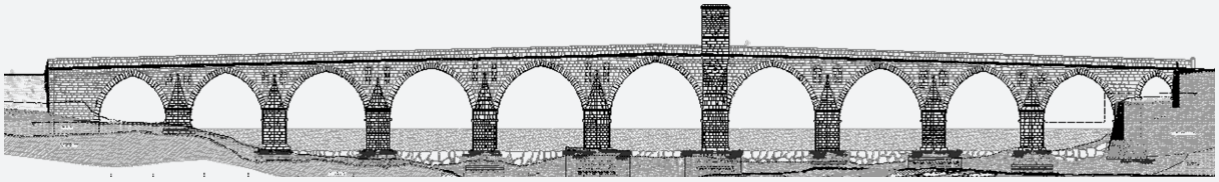
2016 YILINDA YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN TARİHİ KÖPRÜLER

TARİHİ SOKOLLU MEHMET PAŞA (DRİNA) KÖPRÜSÜ / Vişegrad / BOSNA-HERSEK

Bosna-Hersek'in Sırp Cumhuriyeti bölgesindeki Vişegrad şehrinde, Drina Nehri üzerinde bulunan ve Osmanlı İmparatorluğu Sadrazamlarından Sokollu Mehmet Paşa emriyle, Mimar Sinan tarafından 1571-1577 yılları arasında 12 gözlü olarak inşa edilmiş olan köprünün uzunluğu toplam 229m olup, genişliği 7,25 metredir. Köprünün Restorasyon Uygulama Projelerinin; Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol kapsamında, KGM tarafından gerçekleştirilmiş olup, Restorasyon Uygulamasına ait kontrolluk hizmetleri ise yine Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülerek, Restorasyon Uygulama ile Aydınlatma Çalışmaları 2015 yılı sonunda tamamlanmıştır. 2016 yılı Mayıs Ayı itibariyle köprünün çevre düzenleme çalışmaları da tamamlanmış olup, köprünün 2016 yılı içerisinde açılışının yapılması planlanmaktadır.

ASFALT YAPIM VE ONARIM ÇALIŞMALARI

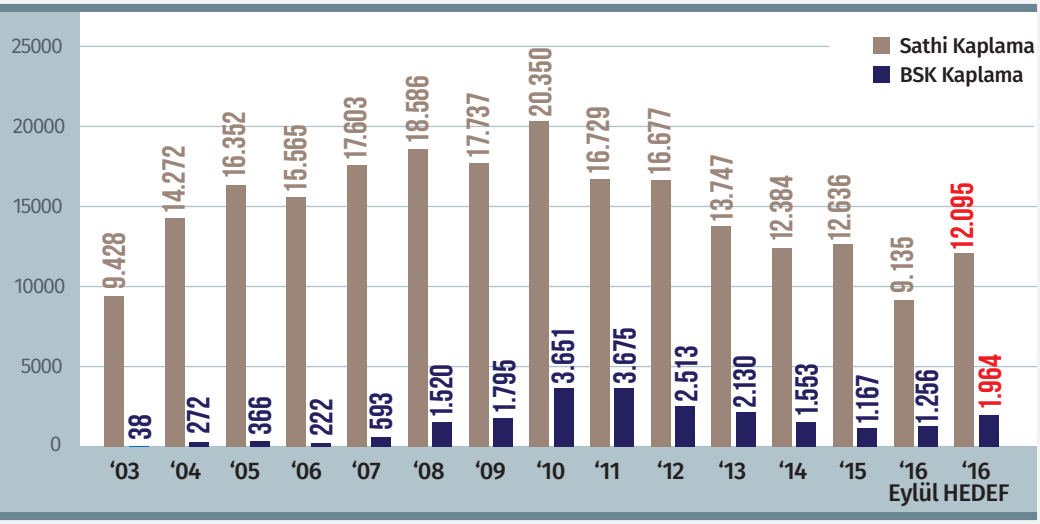
1 Ocak 2003 öncesi yıllık ortalama 7.000 km asfalt çalışmaları ve onarımı yapılmakta iken 1 Ocak 2003'ten sonra yıllık ortalama 17.124 km çalışma yapılmıştır.

2016 yılında 1.964 km BSK yapımı, 12.095 km sathi kaplama onarım ve yenilemesi olmak üzere toplam 14.059 km asfalt yapım ve onarım çalışması hedeflenmiştir. Eylül 2016 tarihi itibariyle 1.256 km'si BSK kaplamalı, 9.135 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 10.391 km yolda asfalt yapım ve onarım çalışması yapılmıştır (Grafik 11).

GRAFİK 11
ASFALT VE ONARIM ÇALIŞMALARI (KM)

BAKIM ÇALIŞMALARI

Devlet ve İl yollarımızda yolun inşa edildiği sahanın yol üst yapısının, yol ile ilgili yapı ve tesislerin muhafazası, ömürlerinin uzatılması, güvenli trafik akımının sağlanması amacıyla, yol sathında onarım ya da yenileme çalışmaları ile birlikte köprü, menfez, sanat yapısı gibi yapıların onarılması, taşkın ve erozyonla mücadele, drenaj sistemleri, hendek ve menfezlerin temizlenmesi, yol boyu ağaçlandırılması gibi benzer faaliyetler yürütülmektedir.

Yolun hizmet süresinin uzatılması için rutin bakım hizmetleri, bütün yurt sathına yayılmış 118 Şube Şefliği, 291 Bakımevi olmak üzere toplam 409 merkezden yürütülmektedir. Bakım merkezlerimize, yollarımızda bakım onarım ve kar mücadelesi çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için bakım hizmetlerinde kullanılacak akaryakıt, bitüm, agrega ve makinelerin yedek parçaları temin edilerek nakledilip, çalışmalara hazır halde depolanmaktadır. Normal bakım hizmetlerinde asfalt yama yapılması için, son 14 yılda 15.016.433 m3 yama malzemesi kullanılmıştır.

Bakım çalışmaları içerisinde kar ve buzla mücadele önemli bir yer tutmaktadır. Kışın yollardaki kar ve buza karşı mücadele ederek trafiğin güvenli ve kesintisiz akışını sağlamak bu faaliyetler içerisinde yer almaktadır. Kar ve buzla mücadele çalışmalarının yapılması işinde son 14 yılda 908.861 ton tuz ve aşındırıcı olarak 1.268.232 m3 agrega kullanılmıştır. 2003 yılında Devlet ve İl yollarında toplam 63.702 m uzunluğunda kar siperi mevcut iken 350.520 m kar siperine ulaşılmıştır.

Olağanüstü bakım çalışmalarında ise heyelan, sel, seylap, deprem gibi doğal afetler sonucu, karayollarının hasar görmesi durumunda olaya mümkün olan en kısa zamanda müdahale edilerek yolun trafiğe açılması için yapılması gereken kazı, dolgu, nakliye ve düzeltme işleri yapılmaktadır.

KAR VE BUZ MÜCADELESİ

Karayolları Genel Müdürlüğünce 2015–2016 Yılı Kış Programında Yurt genelinde 62.800 km yolda Kar ve Buz Mücadelesi verilmektedir.

Yurt genelinde yollarımızda daimi açık tutulan gereken 54.677 km,

Araç, personel, kullanılan malzeme ile kar ve buzla mücadele merkezleri de dikkate alınarak imkân buldukça açılacak 8.123 km,

Ayrıca, kar mücadelesi dışında kalan 3.444 km yol ağımız mevcuttur.

Kar mücadele merkezlerinde kullanılan malzemeler, kış gelmeden tedarik edilerek yeteri kadar stoklanmaktadır. 2015 yılında bu kapsamda:

197.000 Ton Tuz, 208.000 m3 Agrega, 76 Ton Üre, 623 Ton Kimyasal Buz Çözücü malzeme depolanmıştır. Ayrıca, karın yola inmesini önlemesi açısından büyük faydaları olan 373 km Kar Siperi sabitlenmiştir.

2015 – 2016 YILI KIŞ PROGRAMI KAR MÜCADELESİ

Kar Mücadele Merkezleri (Refüj Mahalli)	406 Adet
Makine ve Ekipman	7.526 Adet
Mücadeleye Fiilen Katılan Personel Sayısı	8.917 Adet

YOL BOYU PEYZAJ VE AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMASI

Bakım çalışmaları içerisindeki, karayolunun doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en az düzeye indirmek, şev stabilitesine katkıda bulunmak, gürültü ve egzoz gazlarına karşı engel oluşturmak, yola estetik bir görünüm kazandırarak güvenli trafik akışının sağlanmasına yardımcı olmak ve yolun araziye fonksiyonel olarak uyumunu sağlamak amacıyla yapılan yol boyu gelişimi çalışmaları kapsamında, yapılan protokoller ile İl Orman Müdürlükleri, özel işletmeler ve Belediyeler tarafından son 14 yılda 35 Milyon adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir. 2016 yılında dikilen fidan sayısı Eylül ayı itibariyle 2.486.677 adettir.

TRAFİK GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003 - Eylül 2016 tarihleri arasında 254,8 Milyon m2 yatay işaretleme, 1.779.000 m2 düşey işaretleme ve 19.446 km oto korkuluk yapılmıştır. Ayrıca 2.219 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi ile 1.297 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

2016 yılında;

- Eylül 2016 tarihi itibariyle; 12.790.026 m2 yatay işaretleme, 111.370 m2 düşey işaretleme ve 1.435 km oto korkuluk yapılmıştır.

- Eylül 2016 tarihi itibariyle; 100 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
- Eylül 2016 tarihi itibariyle 10 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ (AUS)

Dünyada artık hızlı bir bütünleşme süreci yaşanmaktadır. Coğrafi sınırlar ortadan kalkmakta, ülkeler arasında siyasi sınırlar şeffaflaşmaktadır. Bilimde ve teknolojide ulaşılan muazzam yeniliklerin, yakın tarihlere kadar hayal olan birçok düşünceyi, pratiğe taşımakta olduğuna tanık oluyoruz. Her alanda olduğu gibi hiç şüphe yok ki karayolu ulaştırma faaliyetlerini de artık yalnızca ulusal boyutlarda değil, daha ileri giderek bölgesel ve küresel çaplarda ele almamız kaçınılmazdır.

Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS); mevcut yolun kapasitesini bilgi ve iletişim teknolojileri kullanarak artırmakta, yol ve çevre trafik bilgisi sağlayarak trafik sıkışıklarını azaltmakta, anlık bilgilerin kullanıcılara iletilmesini sağlamakta, trafik sıkışıklıklarından dolayı oluşan zararlı gazları azaltarak çevreyi korumaktadır. AUS sistemleri ile yollardaki kontrol ve yönetim kabiliyeti artacak, kazalara hızlı müdahale imkânı sağlanacak, alternatif güzergâh ve şerit yönetimi sağlanacak, yol kullanıcılarına yol ve hava durumuna dair anlık bilgiler verilerek trafik güvenliğine ve konforuna katkıda bulunulacaktır.

Ulusal AUS Strateji Belgesi (2023)

Orta Vadeli Program (2012-2014) ile sorumluluğu Bakanlığımıza verilen Ulusal AUS Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları, 2012 yılının Şubat ayı itibariyle başlatılmış olup, 2012 yılı Mayıs ayında kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplumdan yaklaşık 500 temsilcinin katılımıyla "AUS Çalıştayı" icra edilmiştir.

"Ulusal AUS Strateji Belgesi Taslak Raporu" söz konusu çalıştay sonucunda elde edilen görüş ve öneriler dikkate alınarak çalışma grubu tarafından hazırlanmış olup, 2012 yılının Aralık ayında ilgili tüm kamu kurumları, belediyeler ve üniversiteler ile sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile paylaşılmış ve belgeye dair görüşler ile eylem önerileri istenmiştir. Gelen görüşler ve eylem önerileri derlenerek, 2013 yılı Nisan ayında yapılan Final Çalıştayı ile Strateji Belgesi ve Eylem Planının son şekli verilmiştir.

Ulusal AUS Strateji Belgesi eki Eylem Planı (2014-2016) nda toplam 38 adet eylem yer almaktadır. Eylem Planı içinde Bakanlığımız 19 adet, Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler 11 adet, İçişleri Bakanlığı 9 adet, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 3 adet, YÖK ve Mesleki Yeterlilik Kurumu da birer adet eylemde sorumlu kuruluş olarak görevlendirilmiştir. Bu eylemlerden 11'inin 2015 yılı sonunda, 18'inin ise 2016 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Mevzuat uyumu, standartların belirlenmesi gibi sürekli olarak güncelleme gerektirebilecek nitelikteki 9 eylem için 2023 yılı hedef konulmuştur.

İmzaları tamamlanan Strateji Belgesi ve eki Eylem Planı hakkında 29.08.2014 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu kararı çıkmıştır.

2023 yılı için hazırlanan bu Stratejinin vizyonu "Tüm ulaşım hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileriyle yönetildiği ve yönlendirildiği kendi içinde ve dünya ile entegre bir Türkiye"dir.

Strateji Belgesinde beş adet stratejik amaç belirlenmiştir:

- Ülke genelinde AUS'nin planlama ve entegrasyonu için gereken mevzuatın ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre geliştirilmesi,

- Küresel düzeyde rekabet edebilecek bir AUS sektörü oluşturulması,
- AUS uygulamalarının ülke çapında yaygınlaştırılarak trafik güvenliğinin ve mobilitenin arttırılması,
- Hareket kısıtlılığı olanların ulaşım araçlarına ve hizmetlerine erişiminin AUS ile kolaylaştırılması,
- Karayolu ulaştırması kaynaklı yakıt tüketimi ve emisyonlarının azaltılması.

AUS Mimarisi

Karayolu ağında da var olan uygulamalara ilaveten daha kapsamlı ve yaygın bir Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamasının hizmete sunulması, hem yol kullanıcıları hem de Karayolları Genel Müdürlüğü için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

Karayolu ağında; birbiri ile uyumlu, ihtiyaçlara hitap eden, mümkün olan en son yenilikleri kapsayan ve diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alan Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamalarının olması hedeflenmiştir. Dünyada yaygın ve başarılı bir şekilde AUS uygulamalarını kullanan ülkelerin incelenmesi, ülkemize uygun bir AUS mimarisinin oluşturulması, standartlara uygun, tümleşik, genişletilebilir ve en son teknolojilerin kullanıldığı sistemlerin tesis edilmesi ve bu sistemleri yöneten merkezlerin yapısının yerli ve yabancı uzmanlardan faydalanılarak oluşturulması amacıyla danışmanlık hizmeti satın alınmış ve hazırlık sürecindeki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Kurulacak sistemlerin teknik yapısını oluşturan bu çalışma kapsamında yapılan işler şunlardır:

Ülke Raporlarının hazırlanması

Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda gerek ülkemizin gerekse bu alanda önemli aşamalar kat etmiş olan Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Japonya ve Güney Kore'nin durumunu açıklayan ülke raporları hazırlanmıştır. Bu raporlar ile Akıllı Ulaşım Sistemleri için ülkemizde yapılması gerekenlere dair fikirler elde edilmiştir.

Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Uygulama Planının hazırlanması

Ülkemiz için karayolu ağı ve karayolu ağının diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alınarak Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi Taslağı ile Uygulama Planı hazırlanmıştır.

Teknik Şartnameler ve Birim Fiyat Tariflerinin hazırlanması

Bu kapsamda Akıllı Ulaşım Sistemleri bünyesinde kullanılacak 40'ın üzerinde teknik şartname hazırlanmıştır.

Eğitim ve Teknik Raporların hazırlanması

İdare personelinin Akıllı Ulaşım Sistemlerine dair bilgisinin artmasına ve ufkunun genişlemesine katkı sağlamak amacıyla sinyalizasyon sistemleri, AUS standartları ve haberleşme protokolleri, AUS mimarisi vb. gibi konularda eğitimler verilmiştir.

Oluşturulan teknik dokümanlar aynı zamanda bu sektörde hizmet veren diğer kurum ve kuruluşlar ile özel firmalar için de bir kılavuz niteliği taşıyacaktır. Hazırlanan bu teknik dokümanlar Karayolları Genel Müdürlüğü tara-

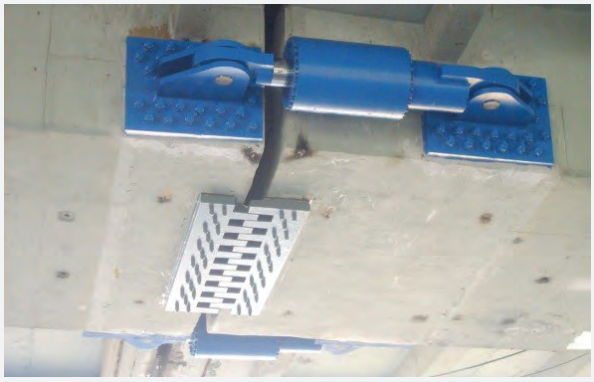
fından düzenli aralıklarla güncellenerek yeni teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve kurulacak tümleşik Akıllı Ulaşım Sistemleri yapısının korunması sağlanacaktır. Ayrıca yolun bakımı ve trafiğine dair verilerin toplandığı, yönetimsel kararlara dönüştürüldüğü, sürücülerin hava ve yol şartları ile sürekli bilgilendirilmesinin sağlandığı Trafik Yönetim Sistemi Merkezlerinin kurulması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda her bir Karayolları Bölge Müdürlüğünde bir adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (TYSM) ve Karayolları Genel Müdürlüğünde Ana Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (ATYSM) olmak üzere toplam 18 adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezinin kurulması planlanmıştır. Yol güzergâhına tesis edilecek tüm sistemler anılan bu merkezlerin kontrolü altında işlevlerini yerine getirecektir. Bu planlama kapsamında ilk olarak Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü'nde (Antalya) Trafik Yönetim Sistemi Merkezi Binasının yapımı tamamlanmıştır. 3 adet Bölge Müdürlüğüne ait Trafik Yönetim Sistemi Merkezi binasına dair proje çalışmaları tamamlanmış olup 9 adet Bölge Müdürlüğü Trafik Yönetim Sistemi Merkezlerinin projelendirilmesi için de ihale yapılmıştır.

AUS kapsamında kurulacak olan bu sistemlerin birbiri ile ve diğer ulaşım modları ile haberleşmesini sağlayacak etkin bir haberleşme alt yapısının da kurulması hedeflerimiz arasındadır. İletişim fiber optik kablo ve kablosuz iletişim sistemleri ile sağlanacaktır. Bu kapsamda pilot bölge olan Karayolları 13. Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanı içerisinde 500 km'lik yol ağında fiber optik haberleşme altyapısı tesisi için ihale yapılmış olup değerlendirme süreci devam etmektedir.

Pilot bölge için sahada ve merkezde kurulacak sistemlerin tespit edilmesi çalışması başlatılmış olup şu an devam etmektedir.

SİSMİK TAKVİYE ÇALIŞMALARI (BÜYÜK SANAT YAPILARI)

Mevcut yapıların yeni deprem şartnamelerine uygun hale getirilerek depremlerde daha iyi bir performans göstermesi amacıyla sismik takviye çalışmaları yapılmaktadır. 213 adet viyadük, köprü ve tünelin sismik takviyeleri tamamlanmış olup, 44 adet köprü ve viyadükte depreme karşı güçlendirme çalışmaları devam etmektedir. (Şekil 4-5).

Şekil 4.

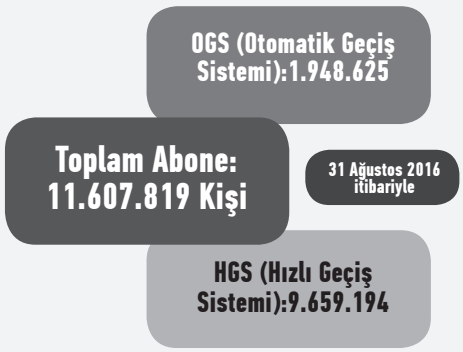
Şekil 5.

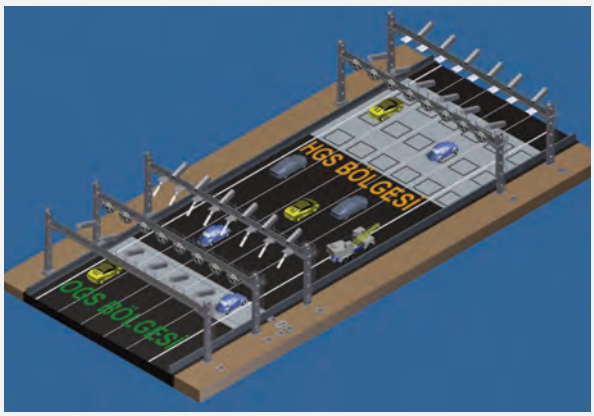
OGS – HGS ÇALIŞMALARI

Otomatik Geçiş Sistemlerinde (OGS) aktif etiket bedelinin maliyetini düşürmek amacıyla, pasif etiketli geçiş sistemi olan Hızlı Geçiş Sistemi (HGS), PTT ile yapılan protokol kapsamında sistem kurulumları tamamlanarak 17.09.2012 günü saat 06:00 itibariyle Ankara, İstanbul ve İzmir Otoyolları ile Boğaz Köprülerinde, 21.09.2012 günü saat 08:00 itibariyle Güney Otoyolunda hizmete alınmıştır.

HGS Sistemi; araç üzerinde bulunan RFID etiketleri ile radyo frekansı kullanılarak nesneleri tekil ve otomatik olarak tanıma yöntemidir. HGS Sistemi; engelsiz geçiş, geçiş anında otomatik ücret tahsili, trafik akışında süreklilik, pasif RFID teknolojisi sayesinde uzun kullanım ömrü ve düşük maliyetli olması gibi avantajlar sunmaktadır. Ayrıca, Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi, İstanbul FSM Köprüsü ve İzmir Seferihisar ücret toplama alanlarında devreye alınmıştır. Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi sayesinde gişe adaları ve OGS/HGS şerit farklılıkları ortadan kalkacak, şerit ve yol genişlikleri yolun devamıyla uyumlu hale getirilecektir. Böylelikle ücret toplama alanlarında, trafik akışını olumsuz etkileyen genişleme ve daralmalar da ortadan kaldırılmıştır.

AR-GE ÇALIŞMALARI

Ülkemiz ulaştırma sektörüne yön vererek kalkınmasında önemli bir yer üstlenen Kurumumuz; sorumluluk alanında bulunan karayolu yapım, bakım, trafik güvenliği gibi konularda ihtiyaç duyduğu, ülkemiz şartlarına uygun, yeni teknik ve teknolojileri yakalamak üzere çalışmalarına devam etmektedir.

Bu bilinçle, yol kullanıcılarının beklentileri doğrultusunda konforlu, güvenli, uzun ömürlü, çevre dostu yol üstyapıları yapmak için yeni malzemeler, karışımlar, tasarım metotları, üretim, yapım, teknik ve teknolojileri üzerinde sürekli çalışılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda önemli ölçüde teknik, ekonomik ve çevresel kazanımlar elde edilmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğü Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Laboratuvarları yol yapım, bakım ve işletiminde kullanılan tüm malzemelerin testlerinin yapılabildiği uluslararası düzeyde hizmet veren yeni ürün ve sistem geliştiren laboratuvarlar haline getirilmiştir. Bu kapsamda iç piyasa yanında, yurtdışında hizmet veren Türk firmalarının teknik problemlerinin çözüldüğü ve uluslararası geçerliliği olan raporların üretildiği bir merkez konumundadır.

2012 Yılında yürürlüğe giren KGM Ar-Ge Yönergesi ile birlikte, Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyet alanlarıyla ilgili öncelikli araştırma alanlarımız doğrultusunda bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayacak Ar-Ge Projeleri desteklenmeye başlanmıştır. Çok kısa bir sürede, Ar-Ge Yönergesi ile elde edilen olumlu gelişmeler, Genel Müdürlüğümüzün Ar-Ge geleceği açısından önemli adımlar oluşturmaktadır.

Ar-Ge projeleri ile üniversiteler, enstitüler, kamu kuruluşları ve özel sektör işbirliği ile seçkin çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmalarda Genel Müdürlüğümüzün Kalite Yönetim Sistemi kapsamında, uluslararası izlenebilirliğe sahip gelişmiş teknolojik altyapı imkânları ve laboratuvarları kullanılmakta olup ülkemizde diğer kurum ve kuruluşlara öncü faaliyetler yürütülmektedir.

Can güvenliğinin sağlandığı, teknolojiye ve uluslararası hukuk ve kurallara uyumlu, çevrenin en üst düzeyde korunduğu bir ortamda, karayolu ulaşımının sağlanabileceği Ar-Ge projelerinin hayata geçirilmesinin sağlanması amacıyla Genel Müdürlüğümüzün Ar-Ge Projeleri 4 Grupta toplanmaktadır.

- A Tipi Projeler: Münhasıran Genel Müdürlük bünyesinde yürütülecek projeler
- B Tipi Projeler: Genel Müdürlük ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ve/veya üniversiteler, enstitüler ve/veya özel sektör kuruluşları ile proje sözleşmesi hükümlerine göre ortaklaşa yürütülecek projeler
- C Tipi Projeler: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında, yerli ve/veya yabancı gerçek ve tüzel kişilere, danışmanlık veya hizmet alımı ihalesi ile yaptırılacak projeler
- D Tipi Projeler: TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlar bünyesinde yürütülecek projeler

2016 yılı Ağustos ayı itibariyle; Genel Müdürlüğümüz, Ar-Ge Faaliyetleri kapsamında toplamda 46 adet Ar-Ge projesi üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Bu projelerden 21 tanesi tamamlanmış, proje sonuçları üzerinde

performans ve izleme faaliyetleri devam etmektedir. 25 adet proje ise halen yürütülmektedir.

A Tipi projelerimiz toplam14 adet olup, 9 adedi sonuçlanmış, 5 adedi halen devam etmektedir.

B Tipi projelerimiz toplam 20 adet olup, 5 adedi sonuçlanmış, 15 adedi halen devam etmektedir.

C Tipi projelerimiz toplam 2 adet olup halen devam etmektedir.

D Tipi projelerimiz toplam 10 adet olup, 7 adedi sonuçlanmış, 3 adedi halen devam etmektedir.

Ar-Ge Yönergesinin yürürlüğe girmesi ile birlikte 2012 yılı itibariyle üniversite, enstitü ve özel sektörden proje teklifleri alınmaya başlamıştır. Bu kapsamda 2013 yılı içerisinde 11 adet proje, 2014 yılı içerisinde 8 adet proje, 2015 yılında 1 adet proje, 2016 yılında ise 2 adet proje başlatılmıştır. Toplam 15 adet proje halen yürütülmektedir.

Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme (KAMAG 1007) Programı kapsamında Karayolları Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen toplam 8 adet TÜBİTAK projesinin, 7 adedi sonuçlanmış, 1 adedi ise halen devam etmektedir. Ayrıca, devam eden 2 adet AB Çerçeve programı kapsamında desteklenen proje ile birlikte TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ile protokol kapsamında 1 adet Ar-Ge projesi yürütülmektedir.

Küreselleşen dünyamızda her konuda olduğu gibi asfalt kullanımında da uluslararası işbirliği yapılarak bu çerçevede çalışmalar gerçekleştirmek zorunlu hale gelmiştir. Bu düşünce ile Karayolu sektöründe Avrupa'nın en büyük işbirliği kuruluşu olan "Avrupa Ulusal Karayolu Araştırma Laboratuvarları Forumu" na 2013 yılında üye olunmuştur. Bu organizasyona üye olmakla birlikte farklı yol otoriteleri ile bir araya gelerek birlikte ortak çalışma alanları belirleme ve böylece ülkeler arası ortak projeler yürütebilme, üye ülkelerin yürüttüğü projelerle ilgili bilgi ve dokümanlara ulaşabilme, periyodik yapılan toplantılara katılarak alınan kararlara ortak olabilme imkanı sağlanmıştır.

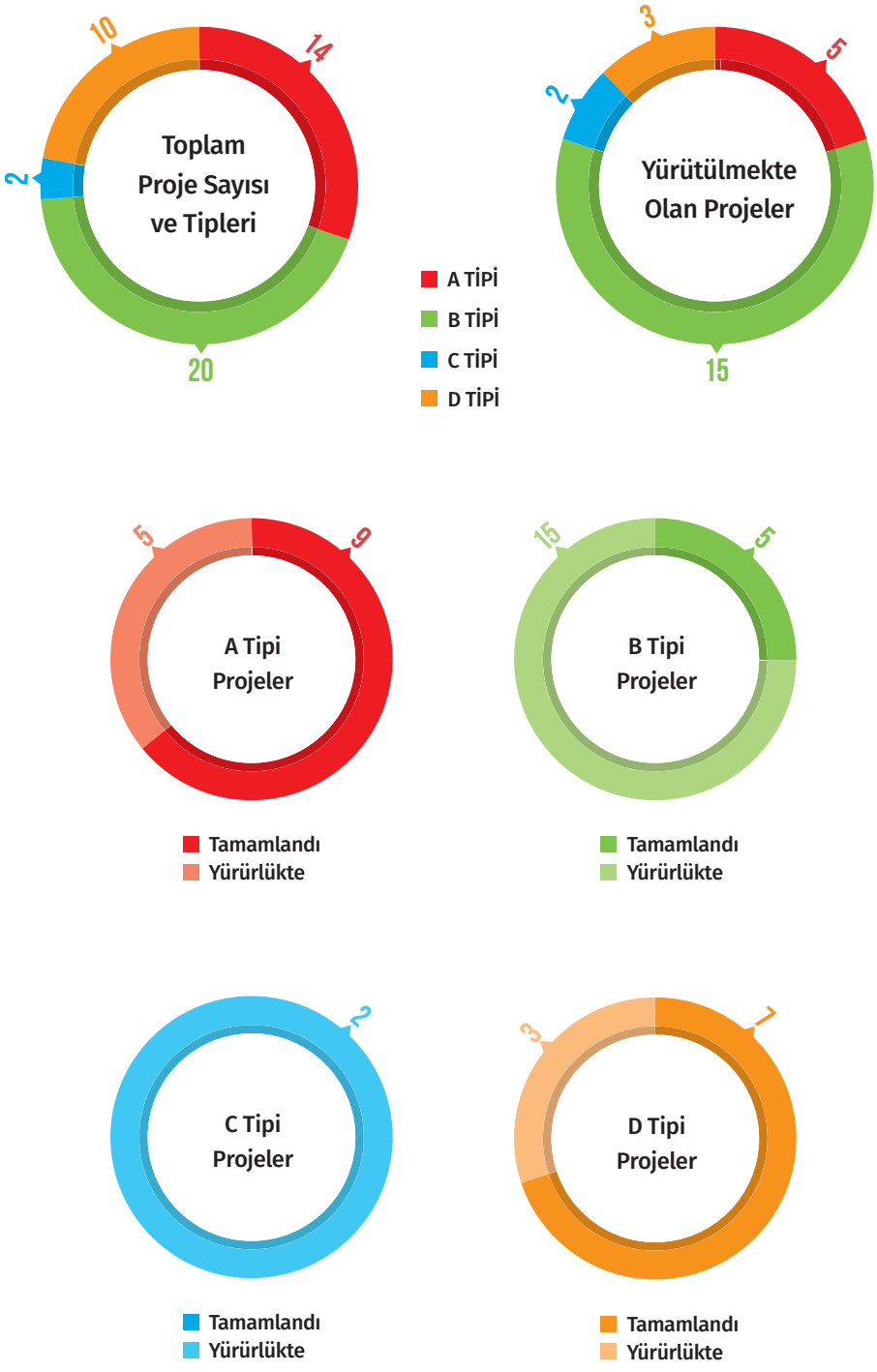
Avrupa Birliği 7. Çerçeve İşbirliği Özel Programı kapsamında daha güvenli, maliyet etkin, yeşil (çevre dostu) yol altyapısı ve malzemeleri için Avrupa Birliği ile uyumlu hale getirilmiş sertifikasyon yönteminin geliştirilmesine yönelik Türkiye (KGM), İspanya, Almanya, İsveç, Belçika, Fransa, Hollanda ve Polonya'dan toplam 13 kurum, kuruluş, şirket ve araştırma merkezinin katıldığı LCE4ROADS projesi yürütülmektedir.

Ayrıca Horizon 2020 kapsamında Ulaştırma Altyapısının İzleme Bazlı Bakımı İçin İnce Film Algılama Sensörünün Geliştirilmesi (SENSKIN) Projesi 01.06.2015 tarihinde başlatılmıştır. Türkiye, Yunanistan, Almanya, İtalya, İngiltere, Belçika, Ukrayna ve ABD'den toplam 15 kurum/kuruluş/araştırma merkezi, proje ortağı olarak yer almaktadır.

Ar-Ge Projeleri ile Elde Edilen Kazanımlar

- "Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi" Projesi TÜBİTAK'ın "Kamu Araştırma Projelerini Destekleme Programı" kapsamında Türkiye'de ilk tamamlanan Kamu Projesi olma özelliğindedir.

GRAFİK
12
PROJELER

- Yol üstyapı tasarımına yönelik TÜBİTAK projesi ile yol üstyapısı maliyetleri % 16 azaltılmıştır.
- BSK performansları üzerine yapılan TÜBİTAK projesi ile bakım maliyetleri azaltılmış, aşınma imalatlarının ömrü % 33 arttırılmıştır.
- Sathi kaplamaların performansının artırılması projesi ile sathi kaplamanın ömrü % 30 arttırılmaktadır.
- Bitüm sınıfının seçimi ve üstyapı yönetim sisteminin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri ile üstyapı bakım-onarım maliyetlerinde yaklaşık %30 civarında tasarruf sağlanması öngörülmektedir.
- Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi projesi ile üretilen su bazlı boyaların solvent bazlı boyaya göre daha dayanıklı olması ve çözücü olarak solvent (tiner) yerine su kullanıldığından yıllık 8 000 000 TL tasarruf beklenmekte, ayrıca çevreye verilen %25 oranında zararlı emisyonların azaltılması planlanmaktadır.
- Son 5 yıl içinde yaklaşık 6.400.000 ton Taş Mastik Asfalt (TMA) imalatı gerçekleştirilerek, yolun proje ömrü artırılmış, taşıtların çevreye verdiği gürültü azaltılmıştır. Bu uygulama ile yol ömrünün en az 3 yıl artacağı ve bakım onarım masraflarının azalacağı, ayrıca avantajlı yüzey özellikleri nedeniyle trafik kazalarının azalacağı Kurumumuzca öngörülmektedir.
- 2007 yılından itibaren başlatılan Geri Kazanım (Recycling) uygulaması sonucunda toplam 710.000 ton kazılan asfalt kaplama yeniden kullanılarak yaklaşık 52 milyon TL tasarruf elde edilmiştir.
- "Ilık Karışım Asfalt (IKA) Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi" isimli TÜBİTAK destekli Ar-Ge projesinde ılık asfaltların ülkemizde uygulanmasıyla; ılık karışım asfalt üretimde kullanılan enerjinin azaltılarak asfalt üretim maliyetlerinin düşürülmesi, çevreye verilen zararlı emisyonların azaltılması, inşaat sezonunun ve üstyapıların ömürlerinin uzatılması, daha az bakım-onarım maliyeti, daha uzun mesafelere taşıma ve işçilere daha temiz bir çalışma ortamının sağlanması hedeflenmiştir.

TABLO 12. ÖZKAYNAKLAR İLE KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜNYESİNDE YÜRÜTÜLEN AR-GE PROJELERİ (A TİPİ)

Proje No	Projenin Adı	Durumu	Projenin Başlama Tarihi Bitiş Tarihi
KGM-ARGE/2004-1	Beton Yollar Deneme Uygulamaları	Yürürlükte	2004
KGM-ARGE/2006-1	Asfalt Kaplamaların Plentte Geri Kazanımı "Recycling"	Sonuçlandırıldı	2006-2008
KGM-ARGE/2007-1	Yüksek Plastisiteli Killerde Grup Davranışının Zemin Çivilerinin Sıyrılma Kapasitesi Üzerindeki Etkisi	Sonuçlandırıldı	2007 -2009
KGM-ARGE/2009-1	Karayolları Üstyapı Yönetim Sistemi Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2009-2012
KGM-ARGE/2009-2	Bitümlü Bağlayıcıların Performansının Arttırılması	Sonuçlandırıldı	2009-2012
KGM-ARGE/2009-3	Kazılmış Asfalt Malzemelerin Alttemel Malzemesinde Kullanılması	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2009-2010
KGM-ARGE/2010-1	BSK'da Kireç Kullanımının Araştırılması	Sonuçlandırıldı (Proje sonuçları değerlendiriliyor)	2010-2011
KGM-ARGE/2010-2	Poroz Asfalt Uygulama Çalışmalarının Yapılması	Sonuçlandırıldı	2010-2012
KGM-ARGE/2010-3	Öğütülmüş Atık Lastiklerden Üretilen Kauçuk Esaslı Katkıların Bitümlü Sıcak Karışım Kaplamalarda Kullanımının Araştırılması	Sonuçlandırıldı	2010-2011
KGM-ARGE/2011-1	Asfalt Kaplamaların Yerinde Geri Kazanımı "Recycling"	Sonuçlandırıldı	2011-2011
KGM-ARGE/2011-2	Farklı Kayaç Türlerinde Tek Eksenli Basma Dayanımının Nokta Yükü Endeksine Oranının Deneysel Çalışmalarla Belirlenmesi	Yürürlükte	2011
KGM-ARGE/2013-16	Kireçtaşının Taş Mastik Asfalt Tabakasında Agrega Olarak Kullanımının Araştırılması	Yürürlükte	2013-2016
KGM-ARGE/2013-16	Pomzanın TMA Karışımlarında Kullanılması	Yürürlükte	2013-2016
KGM-ARGE/2015-1	Emülsiyon Astar Bağlayıcıların Karayolu Üstyapılarında Kullanımının Araştırılması	Yürürlükte	-

TABLO 13. DİĞER KURUM VE KURULUŞLAR İLE YÜRÜTÜLEN PROJELER (B TİPİ)

Proje No	Projenin Adı	Proje Başvurusunda Bulunan	Durumu
KGM-ARGE/2012-3	Geosentetiklerle Güçlendirilmiş Esnek Yol Kaplamalarının Tekrarlı Yükler Altındaki Performansının Değerlendirilmesi	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-5	Asfalt Kaplamalar için Koruma Amaçlı Çatlak Kaplama Malzemesi Şartnamesi ve El Kitapçığı Dokümanlarının Geliştirilmesi	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi ve Texas Üniversitesi	Sonuçlandırıldı
KGM-ARGE/2012-7	Çelik Üretiminde Elde Edilen Cürufun Yol Yapımında Kullanımı, Performansı ve Mevzuat Önerisinin Oluşturulması	İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-8	Asfalt Geri Dönüşümünün Yol Üstyapılarında Maksimum Düzeyde Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Şartnamelere Uyarlanması	Heritage Research Group	Sonuçlandırıldı
KGM-ARGE/2012-12	Karayolu Üstyapı Bozulmalarının Modellenmesi, Sürüş Konforuna Etkilerinin Araştırılması	İstanbul Üniversitesi / İnşaat Mühendisliği Bölümü	Sonuçlandırıldı
KGM-ARGE/2012-13	Değişik Üstyapı Tipleri İçin Gürültü Seviyelerinin Belirlenmesi ve Yüzey Özellikleriyle İlişkilendirilmesi	Bahçeşehir Üniversitesi/ Uygar Araştırma Merkezi	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-21	Kazılmış Asfalt Kaplamaların Alttemel ve Temel Malzemesi Olarak Kullanım Şartlarının Araştırılması	Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-22	Sıkışma Kontrolünde Nükleer Metoda Alternatif Sistemlerin Araştırılması	Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-25	Kireç ile Stabilize Edilen Zeminlerin Karayolu Üstyapısında Kullanımlarında Zeminin Arazideki Ufalama Seviyesinin Etkisinin Araştırılması ve Kireç Stabilizasyonu için Esneklik Modülüne Dayanan Bir Tasarım Prosedürü Hazırlanması	İstanbul Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü	Sonuçlandırıldı
KGM-ARGE/2012-30	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Plastik Limitteki Drenajlı Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi ile Saptanması	Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2012-31	Yoğrulmuş (remolde) Zeminlerin Drenajsız Kesme Dayanımının Kesme Kutusu Deneyi ile Saptanması	Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü	Sonuçlandırıldı

TABLO 14. 2014 YILI SÖZLEŞMELERİ

Proje No	Projenin Başlığı	Proje Başvurusunda Bulunan	Durumu
KGM-ARGE/2013-4	Çeşitli SBS Polimerlerin Bitüm ve Bitümlü Sıcak Karışımlar Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması ve Ülke Koşullarına En uygun Modifiyelerin Belirlenmesi	Ege Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2013-11	Yeni Nesil Hareketli Beton Otokorkuluk Üretimi, Test Edilmesi ve Şartnamelerinin Oluşturulması	Mustafa Kemal Üniversitesi Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2013-12	Acil Kaçış Rampaları Projelendirme ve Tasarım Rehberinin Oluşturulması	Mustafa Kemal Üniversitesi Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2013-16	Uzun Işımalı Nanofosforesans Reflektörler	Çukurova Üniversitesi	Yürürlükte
KGM-ARGE/2013-21	Sıkıştırılmış Ara Zeminlerin Drenajlı ve Drenajsız Kayma Dayanımı Parametrelerinin İlişkilendirilmesi	Gazi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte
KGM-ARGE/2013-24	Geogridlerin Karayollarında Kullanım Yöntemlerinin Araştırılması ve Şartnamesinin Hazırlanması	Süleyman Demirel Üniversitesi	Yürürlükte

TABLO 15. 2015 YILI SÖZLEŞMELERİ

Proje No	Projenin Başlığı	Proje Başvurusunda Bulunan	Durumu
KGM-ARGE/2014-1	Elektrik Ark Fırın (EAF) Cürufu ve Dere Malzemesinin Aşınma ve TMA Aşınma Yüzeylerinde Pürüzlendirme Malzemesi Olarak Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Pürüzlendirme Uygulama Yönteminin Geliştirilmesi	Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Yürürlükte

TABLO 16. 2016 YILI SÖZLEŞMELERİ

Proje No	Projenin Başlığı	Proje Başvurusunda Bulunan	Durumu
KGM-ARGE/2016-1	Şistlerdeki Bozunma Derecelerinin Yol Yarma Tasarımlarına Olan Etkilerinin Jeolojik-Jeoteknik Açıdan Değerlendirilerek Tasarım Abaklarının Oluşturulması	Mersin Üniversitesi	Yürürlükte
KGM-ARGE/2016-3	Puzolanik, Toz, Saf Bağlayıcı Mineral ile zeminlerin yerinde güçlendirilmesi ve fiziksel-mühendislik özelliklerinin geliştirilmesi	Jags Innovative Products İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Kocaeli Üniversitesi Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü	Yürürlükte

TABLO 17. KGM TARAFINDAN HİZMET ALIMI İLE YÜRÜTÜLEN PROJELER (C TİPİ)

Proje No	Projenin Başlığı	Durumu	Projenin Başlama-Bitiş Tarihi
KGM-ARGE/2014-2	Üstyapı Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi ve Üstyapı Teknik Dokümanlarının Güncellenmesi	Yürürlükte	01/10/2014 -30/05/2016 (20 ay)
KGM-ARGE/2015-2	Asfalt Kaplamalarda Kullanılan Soğuk Yama Katkılarının Tanımlanması ve Uygulama Yöntemlerinin Geliştirilmesi	Yürürlükte	12/01/2016- 12/01/2018 (24 ay)

TABLO 18. TÜBİTAK - AB DESTEKLİ PROJELER (D TİPİ)

Proje No	Projenin Başlığı	Durumu	Projenin Başlama-Bitiş Tarihi
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi	Sonuçlandırıldı	01.01.2006 01.07.2007
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Mekanistik – Ampirik Yol Üstyapı Tasarımında Esneklik Modülünün Şartnamelere Uyarlanması	Sonuçlandırıldı	01.01.2006 31.07.2008
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Sathi Kaplama Uygulamalarının İyileştirilmesi ve Performans Modelinin Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	15.06.2008 15.06.2011
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayolları Köprü Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	01.09.2009 01.03.2012
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Türkiye Köprü Mühendisliğinde Tasarım ve Yapıma İlişkin Teknolojilerin Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	01.09.2011 01.09.2014
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi ve Soğuk Uygulanan Solvent Bazlı Yatay İşaretleme Yol Çizgi Boyası Yol Performans Özelliklerinin Arttırılması	Sonuçlandırıldı	01.10.2010 01.04.2014
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Ilık Karışım Asfalt Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi	Sonuçlandırıldı	15.09.2012 15.09.2015
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Kalsiyum Klorür Üretim Teknolojisi ve Sıvı Buz Önleyici/ Çözücü Malzemenin Geliştirilmesi	Yürürlükte	01.02.2014 01.02.2017
AVRUPA BIRLIĞI 7. ÇERÇEVE PROGRAMI	LCE4ROADS	Yürürlükte	01.10.2013 30.09.2016
AVRUPA BIRLIĞI H2020	SENSKIN	Yürürlükte	01.06.2015 31.12.2018

TABLO 19. ARAŞTIRMA ALANLARINA GÖRE YÜRÜTÜLEN AR-GE PROJELERİ

Alan	Alt Alan	Proje Sayısı
Çevre	Geri kazanım	3
	Gürültü kirliliği	1
	Sürdürülebilir Ulaşım	1
	Zemin/kaya mekaniği, temel mühendisliği	5
Yapım, Bakım ve Onarım	Yol üstyapıları	1
Yol Yapı Malzemeleri	Beton ve betonarme malzemeleri	1
	Bağlayıcı malzemeler (çimento, kireç vb)	1
	Bitümlü bağlayıcılar ve bitümlü karışımlar	4
	Trafik, bakım ve güvenlik malzemeleri	4
	Yama malzemeleri	1
Cihaz, Ekipman, Sistem, Ölçüm ve Tasarım	Cihaz, ekipman, sistem, ölçüm ve tasarım teknolojileri	2
	Yönetim Sistemleri	1
	TOPLAM	**25**

Uluslararası İlişkiler

ULUSLARARASI KARAYOLU GÜZERGÂHLARI

Ülkemiz; Asya, Afrika ve Avrupa'nın birbirine en yakın olduğu ve Avrupa ile Asya'nın birleştiği bir noktada olması nedeniyle tarihte birçok büyük uygarlığın doğduğu yer olmuştur.

Ülkemizin coğrafi konumuna bakıldığında; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine yaklaştığı noktadadır. Doğal bir köprü olan Ülkemiz Asya, Orta Asya, Kafkas Cumhuriyetleri ile Karadeniz ve hatta Pasifik ülkelerini birbirine bağlayan Avrupa-Asya Uluslararası Ulaştırma ağlarının merkezinde bulunmaktadır.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında geniş bir alanda bulunan Türkiye'ye doğu-batı eksenli bu genişlik önemli bir jeopolitik konum sağlamakta ve uluslararası ulaştırma koridorları çerçevesindeki çalışmalarda rolümüzün önemini arttırmaktadır. Bu nedenle, bu bölgeler arasında yapılacak olan her türlü ulaştırma faaliyetinin geçiş bölgesinde olan Türkiye'de ulaşım koridorları büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, ülkemiz bölgesel ve bölgeler arası karayolu bağlantısını sağlamaya yönelik birçok uluslararası projede yerini almaktadır.

Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK – UN/ECE) E-Yolları - Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ - BSEC), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT - ECO), Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP), Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA) ve Avrasya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) gibi uluslararası organizasyonlar ve projeler, çalışmalarına aktif olarak katıldıklarımızdır.

Uluslararası karayolu güzergahları aynı zamanda Karadeniz, Akdeniz ve Ege'de yer alan limanlara ve sınır kapılarına da bağlantı sağlayarak, bölgesinde ticaret ve turizmin gelişimine katkı sağlamaktadır (Tablo 20,21 - Harita 17,18).

TABLO 20. ÜLKEMİZDEKİ ULUSLARARASI KARAYOLU KORİDORLARI

GÜZERGAHLAR	UZUNLUK (KM)
Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM)	6.940
E-Yolları Ana Trafik Güzergahları İçin Avrupa Anlaşması (AGR)	9.353
Karadeniz Ekonomik İşbirliği – KEİ (BSEC)	4.472
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı – EİT (ECO)	9.987
Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (UN/ESCAP)	5.262
Avrupa, Kafkasya ve Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA)	8.365
Avrasya Karayolu Bağlantıları (EATL)	5.663

Harita 17. Türkiye'nin Uluslararası Karayolu Koridorları

TÜRKİYE'DEKİ ULUSLARARASI YOL GÜZERGAHLARI
INTERNATIONAL ROADS IN TURKEY

		TOTAL (KM)
TEM	Trans European North South Motorway	6 940
E Yolları	E Roads	9 353
KEİ Yolları	BSEC Roads	4 472
EİT Yolları	ECO Roads	9 987
ESCAP Yolları	ESCAP Roads	5 247
Avr.Kaf.As.Ulaş.Kor.	TRACECA	8 365
Pan - Avrupa Kor.	Pan-European Transport Corridors	261
Avrasya Ulaş.Bağl.	EATL	5 663

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
STRATEJİK PLANLAMA ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ

GENERAL DIRECTORATE OF HIGHWAYS
DEPARTMENT OF STRATEGY DEVELOPMENT
DIVISION OF STRATEGIC PLANNING

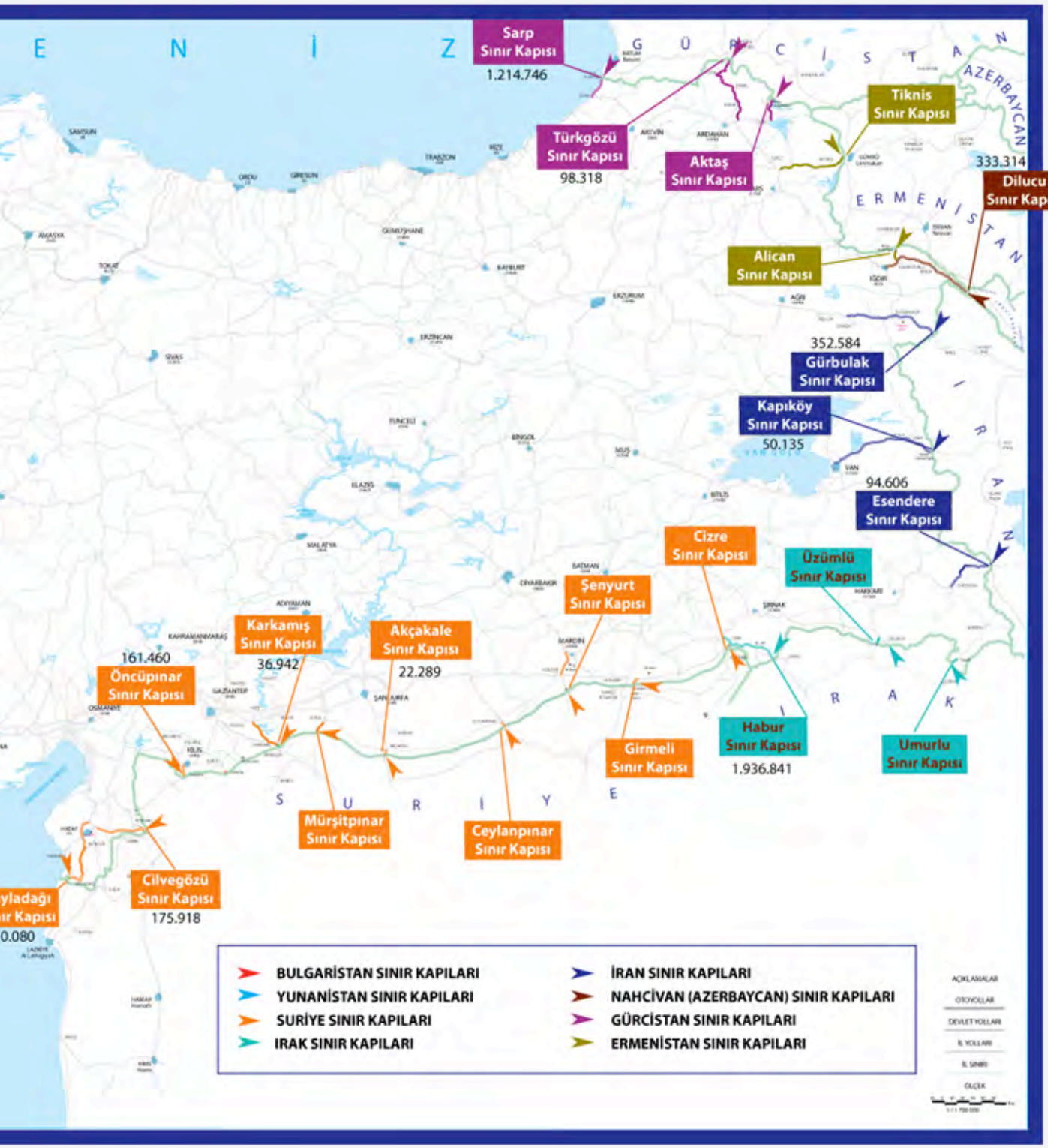
TABLO 21. KARAYOLLARI SINIR KAPILARI

Sıra No	Sınır Kapısı	Bulunduğu İl	Bağladığı Ülke	Bağlantı Sağlayan Karayolu
1	İpsala Sınır Kapısı	Edirne	Yunanistan	Tekirdağ – Malkara – İpsala Sınır Kapısı
2	Karaağaç (Pazarkule) Sınır Kapısı	Edirne		03 Otoyolu Ayr.-Pazarkule Sınır kapısı
3	Kapıkule Sınır Kapısı	Edirne	Bulgaristan	Otoyol Ayr.-Kapıkule
4	Aziziye (Dereköy) Sınır Kapısı	Kırklareli		Kırklareli-Dereköy-Aziziye Sınır Kapısı
5	Hamzabeyli Sınır Kapısı	Edirne		Edirne-Lalalpaşa-Hamzabeyli
6	Karkamış Sınır Kapısı	Gaziantep	Suriye	Nizip-Karkamış İl Yolu
7	Öncüpınar Sınır Kapısı	Kilis		Kilis-Öncüpınar Devlet yolu
8	Cilvegözü Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Reyhanlı Devlet Yolu
9	Yayladağı Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Yayladağ Devlet Yolu
10	Cizre Sınır Kapısı	Şırnak-Cizre		Şırnak- Cizre (Kapalı)
11	Girmeli Sınır Kapısı	Mardin-Nusaybin		Nusaybin Ayrım-Girmeli Sınır Kapısı
12	Şenyurt Sınır Kapısı	Mardin		Kızıltepe Kavşağı-Şenyurt Sınır Kapısı
13	Ceylanpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Viranşehir Ayrım-Ceylanpınar Sınır Kapısı
14	Akçakale Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Akçakale-Sınır Kapısı
15	Mürşitpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Suruç-Mürşitpınar Sınır Kapısı
16	Umurlu Sınır Kapısı	Hakkari	Irak	Şemdinli-Derecik İl Yolu
17	Habur Sınır Kapısı	Şırnak-Silopi		Silopi-Habur Sınır Kapısı
18	Üzümlü Sınır Kapısı	Hakkari-Çukurca		Çukurca-Üzümlü Sınır Kapısı
19	Sarp Sınır Kapısı	Artvin-Hopa	Gürcistan	Hopa-Kemalpaşa-Sarp
20	Türkgözü Sınır Kapısı	Ardahan-Posof		Ardahan Ayr.-Damal-Posof-Türkgözü Sınır K.
21	Aktaş Sınır Kapısı	Ardahan-Çıldır		Çıldır-Aktaş
22	Tiknis Sınır Kapısı	Kars	Ermenistan	(Kars-Ardahan)Ayr.-Akyaka
23	Alican Sınır Kapısı	Iğdır		(Iğdır-Aralık)Ayr-Alican Sınır Kapısı
24	Dilucu Sınır Kapısı	Iğdır	Nahcivan (Azerbaycan)	Iğdır-Aralık-Dilucu Sınır Kapısı
25	Gürbulak Sınır Kapısı	Ağrı-Doğubeyazıt	İran	Diyadin Ayr.Doğubayazıt-Gürbulak Devlet Yolu
26	Kapıköy Sınır Kapısı	Van-Özalp		Van-Özalp-Kapıköy Sınır Kapısı
27	Esendere Sınır Kapısı	Hakkâri-Yüksekova		Yüksekova-Esendere Sınır Kapısı

Uzunluk (km)	Yolun Standardı (OY-BY-TY)	Satıh Durumu (BSK-SK)	Yıllık Giriş Çıkış Yapan Araç Sayısı (YOGT)
110	BY	BSK	1.419
7	5,6 km BY-BSK (Çalışmalar Dev.Ed.)	5,6 BSK - 1,4 SK	751
17	11 km BY- 6 km OY	BSK	6.076
41	13 km BY- 28 km TY	BSK	501
39	2 km BY- 37 km TY	BSK	1.480
32	BY	BSK	2.372
8	6 BY- 2 TY	6 BSK- 2 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	4.031
45	BY	38 BSK- 7 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	10.524
51	BY	16,8 BSK- 34,2 SK (Çalışmalar Dev.Ed.)	3.427
Kapalı			
1	BY	BSK	Kapalı
13	TY	SK	2.365
1	TY	Kilitli parke	3.708
1	BY	BSK	5.866
11	TY	SK	1.913
75	TY	65 SK- STABİLİZE	
15	BY	BSK	14.117
8	TY	Toprak	
18	BY	BSK	6.787
77	TY	SK	1.382
20	TY	SK	Açılışı yapılmış olup, YOGT sayımı yapılmamıştır.
53	TY	SK	513
6	TY	BSK	810
86	BY	19 BSK- 67 SK	2.687
77	BY	BSK	4.746
102	99 BY-3 TY	24,5 BSK- 74,5 SK	4894
41	6,5 TY- 34,5 BY	11 BSK- 30 SK	3.507

Harita 18. Türkiye'nin Karayolu Sınır Kapıları

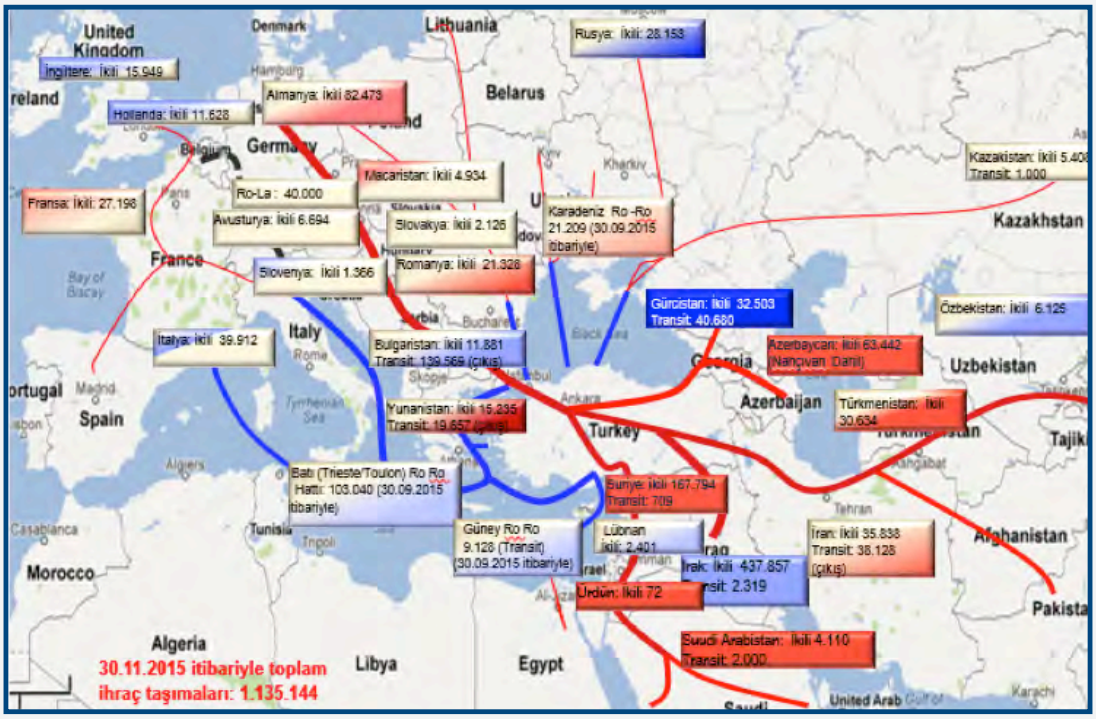

Sarp Sınır Kapısı
1.214.746
Türkgözü Sınır Kapısı
98.318
Aktaş Sınır Kapısı
Tiknis Sınır Kapısı
333.314
Dilucu Sınır Kapısı
Alican Sınır Kapısı
352.584
Gürbulak Sınır Kapısı
Kapıköy Sınır Kapısı
50.135
94.606
Esendere Sınır Kapısı
Cizre Sınır Kapısı
Üzümlü Sınır Kapısı
Şenyurt Sınır Kapısı
Karkamış Sınır Kapısı
36.942
Akçakale Sınır Kapısı
22.289
161.460
Öncüpınar Sınır Kapısı
Habur Sınır Kapısı
1.936.841
Umurlu Sınır Kapısı
Girmeli Sınır Kapısı
Mürşitpınar Sınır Kapısı
Ceylanpınar Sınır Kapısı
Cilvegözü Sınır Kapısı
175.918
BULGARİSTAN SINIR KAPILARI
YUNANİSTAN SINIR KAPILARI
SURİYE SINIR KAPILARI
IRAK SINIR KAPILARI
İRAN SINIR KAPILARI
NAHCİVAN (AZERBAYCAN) SINIR KAPILARI
GÜRCİSTAN SINIR KAPILARI
ERMENİSTAN SINIR KAPILARI

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

AB mevzuatına içerik olarak % 98 oranında uyum sağlanmıştır. Böylece, karayolu taşımacılığı, AB'ye adaylık sürecinde en hazır sektörlerden biri haline getirilmiştir.

58 ülke ile İkili Karayolu Taşıma Anlaşmamız mevcuttur. Türk taşımacısı Avrupa, Asya ve Afrika'yı kapsayan geniş bir dünya coğrafyasında faaliyet göstermektedir.

Harita 19. Türk Taşımacılar Tarafından Kullanılan Ana Güzergâhlar

2012 yılı toplam taşıma sayısı: 1.205.699
2013 yılı toplam taşıma sayısı: 1.284.107
2014 yılı toplam taşıma sayısı :1.270.306
2015 yılı toplam taşıma sayısı :1.251.572
2016 yılı Ağustos ayı itibariyle taşıma sayısı:659.045

Bu Alanda Yapılan Çalışmalar Sonucunda;

- Yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyonu (KUKK) Toplantılarıyla artırılan geçiş belgeleri ve UBAK belgeleri sayısındaki önemli artış oranlarıyla taşımacılarımızın hareket kabiliyeti artırılmıştır.
- Çin Halk Cumhuriyeti ile Karayolu Taşıma Anlaşması paraflanmıştır.

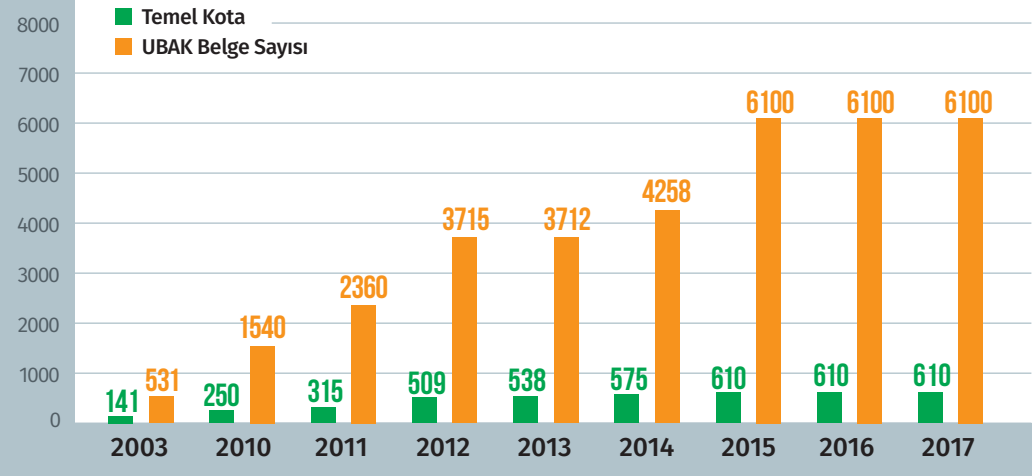
UBAK İZİN BELGELERİ

UBAK (CEMT: Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı (UBAK) 1953 tarihinde imzalanan bir Protokol ile kurulan ve temel amacı Üye ülkeler arasında karayolu taşımacılığının kolaylaştırılmasını ve bu kapsamda çevreye duyarlı, sürdürülebilir bir taşımacılık anlayışıyla üye ülkeler arasında aşamalı bir liberalizasyon sağlanmasını amaçlayan çok taraflı uluslararası bir platformdur.

UBAK İzin Belgeleri, her yıl ülkelerin temel kotası ve araç kategorilerine göre belirlenmiş katsayı çarpanları dikkate alınarak Uluslararası Taşımacılık Forumu (Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı) Sekretaryasından ülkelerin talep ettiği oranlara binaen temin edilmektedir.

2017 yılı baz kota: 610 belge sayımız 6.100 olarak belirlenmiştir. (Grafik 13).

GRAFİK 13
UBAK İZİN BELGELERİ

İkili anlaşma ve protokollerle uluslararası geçiş kotalarında sağlanan 3 misli artışla taşımacılarımızın hareket kabiliyetleri daha da artırılmıştır. Ayrıca, 43 ülke arasında en büyük kota miktarına sahip olduğumuz UBAK belgeleri ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında taşımacılarımıza Avrupa Birliği'nde daha serbest bir dolaşım hakkı sağlanmıştır.

Temel hedefimiz; 2023-2035 döneminde Kuzey Afrika ve Uzak Asya ülkelerini de kapsayacak şekilde 50 ülke ile geçiş belgesiz ve kotasız bir uluslararası eşya taşımacılığı düzeni oluşturmaktır.

GAP (GÜNEYDOĞU ANADOLU), DAP (DOĞU ANADOLU), DOKAP (DOĞU KARADENİZ) ve KOP (KONYA OVASI) İLLERİ İÇİN YAPILANLAR

GAP İLLERİ

GAP illerine 2003-2016 yılları arasında toplam **1.915,9 km** *Bölünmüş yol yapılarak toplam* **12 milyar 801 milyon TL** *yatırım yapılmıştır.*

- Adıyaman
- Batman
- Diyarbakır
- Gaziantep
- Kilis
- Mardin
- Siirt
- Şanlıurfa
- Şırnak

ADIYAMAN

2003 öncesi 23 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 158,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 181,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 197.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 860.556.559 TL harcandı.

BATMAN

2003 öncesi 15 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 121 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 134 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 68.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 979.483.733 TL harcandı.

DİYARBAKIR
2003 öncesi 44 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 344 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 388 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 194.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.375.851.136 TL harcandı.

GAZİANTEP
2003 öncesi 116,2 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 241,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 357,7 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.014.600.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.621.530.000 TL harcandı.

KİLİS
2003 öncesi 1,5 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 33 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 34,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 16.200.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 191.604.000 TL harcandı.

MARDİN
2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 222,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 250,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 44.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 937.806.055 TL harcandı.

SİİRT
2003 öncesi 7 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 112,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 119,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 30.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 880.740.694 TL harcandı.

ŞANLIURFA
2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 522,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 550,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 575.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.619.328.591 TL harcandı.

ŞIRNAK
2003 öncesi 25 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 147,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 172,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 157.400.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.333.800.575 TL harcandı.

DAP İLLERİ

DAP illerine 2003-2016 yılları arasında toplam **4.078,2 km** *Bölünmüş yol yapılarak toplam* **27 milyar 544 milyon TL** *yatırım yapılmıştır.*

- Ağrı
- Ardahan
- Bingöl
- Bitlis
- Elazığ
- Erzincan
- Erzurum
- Hakkâri
- Iğdır
- Kars
- Malatya
- Muş
- Sivas
- Tunceli
- Van

AĞRI

2003 öncesi 17 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 321 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 338 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 77.500.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.363.819.393 TL harcandı.

ARDAHAN

2003 öncesi bölünmüş yol yokken 2003-2016 yılları arasında 69 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 69 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 94.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 524.410.000 TL harcandı.

BİNGÖL
2003 öncesi 5 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 193,8 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 198,8 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 61.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.218.679.861 TL harcandı.

BİTLİS
2003 öncesi 19 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 260 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 279 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 97.800.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.079.985.425 TL harcandı.

ELAZIĞ
2003 öncesi 33 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 321,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 354,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 67.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.662.444.150 TL harcandı.

ERZİNCAN
2003 öncesi 14 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 294 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 308 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 63.600.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.310.591.000 TL harcandı.

ERZURUM
2003 öncesi 49 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 523 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 572 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 429.800.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.599.282.213 TL harcandı.

HAKKARİ
2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 76 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 77 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 111.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.264.253.003 TL harcandı.

IĞDIR
2003 öncesi 10 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 172 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 182 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 30.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 278.520.000 TL harcandı.

KARS

2003 öncesi 22 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 191 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 213 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 35.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 657.387.000 TL harcandı.

MALATYA

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 321,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 359,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 172.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.505.823.288 TL harcandı.

MUŞ

2003 öncesi 16 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 106 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 122 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 48.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.034.937.776 TL harcandı.

SİVAS

2003 öncesi 24 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 702 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 726 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 332.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 4.312.999.000 TL harcandı.

TUNCELİ

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 39,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 41,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 144.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 513.165.682 TL harcandı.

VAN

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 487 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 523 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 139.400.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.217.680.132 TL harcandı.

DOKAP İLLERİ

DOKAP illerine 2003-2016 yılları arasında toplam **744,3 km** *Bölünmüş yol yapılarak toplam* **25 milyar 927 milyon TL** *yatırım yapılmıştır.*

- Artvin
- Bayburt
- Giresun
- Gümüşhane
- Ordu
- Rize
- Samsun
- Trabzon

ARTVİN

2003 öncesi 22,1 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 17 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 39,1 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 811.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.468.095.000 TL harcandı.

BAYBURT

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 76,3 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 78,3 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 73.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 834.417.000 TL harcandı.

GİRESUN

2003 öncesi 27,5 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 85,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 112,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.384.200.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.174.242.000 TL harcandı.

GÜMÜŞHANE

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 83,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 84,9 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 298.800.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 2.227.953.000 TL harcandı.

ORDU

2003 öncesi 50,2 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 77 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 127,2 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 662.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.672.606.249 TL harcandı.

RİZE

2003 öncesi 20,2 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 105,3 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 125,5 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.621.600.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 5.104.493.000 TL harcandı.

SAMSUN

2003 öncesi 119,9 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 183,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 303 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 329.100.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.273.434.718 TL harcandı.

TRABZON

2003 öncesi 73 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 116,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 189,6 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 1.990.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 5.171.973.000 TL harcandı.

KOP İLLERİ

KOP illerine 2003-2016 yılları arasında toplam **2.253 km** *Bölünmüş yol yapılarak toplam* **10 milyar 639 milyon TL** *yatırım yapılmıştır.*

- Aksaray
- Karaman
- Kırıkkale
- Kırşehir
- Konya
- Nevşehir
- Niğde
- Yozgat

AKSARAY

2003 öncesi 17 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 191 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 208 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 26.900.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 668.581.000 TL harcandı.

KARAMAN

2003 öncesi 19 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 135 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 154 km'ye çıkarılmıştır. 1993-2002 arası 67.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 778.524.000 TL harcandı.

KIRIKKALE

2003 öncesi 39 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 194 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 233 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 253.000.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 903.750.000 TL harcandı.

KIRŞEHİR

2003 öncesi 21 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 145 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 166 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 67.700.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 396.286.708 TL harcandı.

KONYA

2003 öncesi 167 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 834 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 1001 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 456.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.186.222.000 TL harcandı.

NEVŞEHİR

2003 öncesi 87 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 188 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 275 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 111.200.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 361.149.692 TL harcandı.

NİĞDE

2003 öncesi 54 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 239 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 293 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 483.000.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 3.301.728.400 TL harcandı.

YOZGAT

2003 öncesi 44 km bölünmüş yol varken 2003-2016 yılları arasında 327 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 371 km'ye çıkarılmıştır.

1993-2002 arası 243.300.000 TL harcanmışken 2003-2016 arası 1.042.957.504 TL harcandı.

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- TCDD BAĞLI ORTAKLIKLARINA AİT FAALİYETLER

Giriş

“Buharlı Trenlerden YHT Teknolojisine...”

Ortaya çıktığı dönemde (18. ve 19. yy) dünyayı yeniden şekillendiren Sanayi Devrimi'nin ve gelişmenin en önemli simgelerinden biri olan tren, lokomotifi vasıtasıyla günümüzün dinamizminin timsali olmaya devam etmektedir.

Tren ve lokomotif; tarihsel gerçekler göz önünde bulundurulduğunda kalkınma hamleleri, toplumsal dönüşüm ve entegrasyon açısından yadsınamaz işlevini bugün de sürdürmektedirler. Demiryolu yatırımları sadece ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynamamakta, aynı zamanda bilimsel, sosyal ve kültürel alanları derinlemesine etkilemektedir. Demiryolu, geçtiği her yeri başka yerlere daha da yakınlaştırmaktadır. Modern hayatın gerektirdiği sosyal, kültürel ve ekonomik alışverişi daha da kolaylaştırmakta, bölgeler, ülkeler ve kıtalararası kaynaşmayı temin etmektedir.

Türkiye de özellikle son on dört yıllık süreçte demiryolu moduna verdiği önemin ve yaptığı yatırımların karşılığını almaya başlamıştır. 2023 hedeflerimize odaklanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar meyvelerini vermeye başlamıştır.

Bakanlığımız, demiryolunun ve toplu taşımanın dünya çapındaki öneminin farkındadır. Buna yönelik olarak son on dört yılda demiryolu sektöründe devrim niteliğinde adımlar atılmıştır. Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarındaki demiryolu hamlesi felsefesi küllerinden doğmuş ve serpilmeye başlamıştır. Bu sektörde 2000'li yılların başına kadar süren atalet, ülkemizin silkinmesi ve dünya gerçeklerine yüzünü dönmesi sayesinde atılmıştır.

2003 yılından bu yana sürdürülen yoğun ve hummalı çalışmalar sonunda Türkiye, bir demiryolu ülkesi olma konusunda kayda değer bir ilerleme göstermiştir.

Türkiye; Yüksek Hızlı ve Hızlı tren atağımız sayesinde dünyada 8., Avrupa'da 6. Yüksek Hızlı Tren işletmecisi ülke unvanına kavuşmuştur. Yüksek Hızlı Trenlerimizin ilk olarak 2009 yılında Ankara-Eskişehir hattında başlayan serüveni, 2011'de açılan Ankara-Konya ve 2014'te

hizmete giren Ankara-İstanbul hatlarında devam etmektedir. Bu iller ve bunların arasındaki Bilecik, Sakarya, Kocaeli kentlerimizde yaşayan yaklaşık 28 milyon vatandaşımız, yani nüfusumuzun yüzde 33'ü YHT konforu ve hızından yararlanmaktadır. Ana hedeflerimizden biri bu oranı ilk etapta yüzde 52'ye çıkarmaktır. Önümüzdeki dönemde YHT hatlarına dahil olacak illerimiz Kırıkkale, Yozgat, Sivas, Bursa, Afyonkarahisar, Uşak, Manisa, İzmir ve Karaman'dır. Ankara-Sivas, Eskişehir-Bursa, Ankara-İzmir ve Konya-Karaman hatlarımızda hummalı çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımızın demiryollarımızın gelişimine gösterdiği özen sadece YHT hatlarının devreye sokulmasıyla sınırlı değildir. Mevcut 11.319 km'lik konvansiyonel demiryolu hattımızın bugüne kadar 10.030 km'si adeta yeniden yapılmışçasına yenilenmiştir. Eski raylar üzerinde hareket eden ve insanımızın hayatını riske atan trenlerimiz artık çağın koşullarına uygun hatlar üzerinde taşımacılık hizmetini yerine getirmektedir.

Demiryolu ulaşımında güvenliği tehdit eden unsurlardan ikisi de elektrifikasyon ve sinyalizasyondur. 2003 yılında yüzde 19 olan elektrikli hat oranı 2016'da yüzde 31'e ulaşmıştır. Elektrifikasyon çalışmalarımız 2.375 km'lik konvansiynel hatta devam etmektedir. 2003'te yüzde 22 olan sinyalli hat ise oranı 2016'da yüzde 40'a çıkarılmıştır. Halihazırda 2.411 km'lik konvansiyonel hatta sinyalizasyon çalışmalarımız tüm hızıyla sürmektedir. 2023'te tüm hatlarımız sinyalli ve elektrikli hale getirilecektir.

Demiryolu sektöründe dışa bağımlılığı azaltmak ve zaman içinde sıfıra düşürmeye yönelik hedeflerimiz vardır. Tam bir demiryolu ülkesi olmanın kaçınılmaz gerekliliklerinden en önemlisi budur. Bakanlığımız bu hedefler doğrultusunda Yerli ve Milli Demiryolu atağını hayata geçirmiştir. Milli Sinyalizasyon Projesi ve Milli Tren Projesi bu hedeflerin iki ana ayağını oluşturmaktadır. Milli Yüksek Hızlı Trenimizin 2018'de hizmete alınması planlanmaktadır. Yerlilik ve millilik iddiamızın göstergelerinden biri de kurduğumuz yerli demiryolu endüstrisidir. Adapazarı'ndaki Hızlı Tren, Çankırı'daki Hızlı Tren Makas, Sivas'taki Beton Travers ve Karabük'teki Ray fabrikaları Türkiye'yi bölgesinde ileri demiryolu sanayisi merkezi yapacak önemli mihenk taşlarıdır.

Türkiye'nin bölgesinde lider ve dünyada söz sahibi olabilmesi için demiryollarına yapılan yatırımlar lojistik merkezlerle taçlandırılmıştır. Kurulması planlanan 20 lojistik merkezden şimdiye kadar 7'si işletmeye alınmıştır. 6'sında inşa çalışmaları sürmektedir. 2023'te 20 lojistik merkezimiz toplam 34.2 milyon ton yük kapasitesiyle tüm sektörlere hizmet verecektir. Bu merkezler sayesinde üretimin maliyeti düşecek ve kurulan iltisak hatlarıyla beraber kombine taşımacılık gelişecektir.

Bakanlık olarak demiryolu sektörüne şimdiye kadar yaptığımız yatırımlar, bugün için yeterli düzeyde olmakla birlikte 2023 ve sonrası hedeflerimiz dikkate alındığında özel sektörün konuya dahlinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Demiryolu sektörünün serbestleşmesi ve özel sektörün işletmeci olarak sektöre katılımının sağlanması, rekabetin güçlenmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bakanlığımız buna uygun projeler üzerine yoğunlaşmış, mevzuat açısından üzerine düşenleri yerine getirmiştir. Sektörün yeniden yapılandırılması için tüm detaylar düşünülmüş ve sektör serbestleşmeye hazır hale getirilmiştir.

Demiryolu Sektörü

Tarihin akışında önemli etkisi olan icatlardan biri olan ve 19. Yüzyılın ilk yarısında ticarileşerek faaliyete geçen tren ve ray; sanayiyi, ticareti, kültürü değiştiren ve dönüştüren; sanata, edebiyata kısacası insanlığı ilgilendiren hemen her şeye ve her konuya etki eden bir alan olmuştur.

Demir ray üzerinde yolculuğa başlayan lokomotifler, bugün toplumsal dönüşüm ve entegrasyonun başrol oyuncusu durumundadır. Demiryolu yatırımları ekonomik kalkınmanın yanında bilimsel, sosyal ve kültürel gelişme ile bütünleşmeyi sağlamak adına önemini artırmaktadır. Demiryolu; geçtiği her yerleşim yerini modern hayatla tanıştırmaktadır. Demiryolunun kamu hizmetlerinin ulaştırılmasına yaptığı azami olumlu etki insanların yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan adımların büyümesini sağlamıştır.

Bakanlığımız, demiryollarını sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin en önemli halkalarından biri olarak görmüş ve 1951'den 2003 yılı sonuna kadar ihmal edilen bu sektörü canlandırmak için yoğun çaba sarf etmiştir. Yılda ancak 18 kilometre olmak üzere toplam 945 kilometre demiryolu yapılan 1951-2004 yılları arasında oluşan derin boşluk, son 12 yıllık yoğun faaliyet takvimi ile doldurulmuş ve 1856-1923, 1923-1950, 1951-2003 dönemleri ile karşılaştırıldığında en yoğun çalışmanın yapıldığı yıllar olmuştur.

Teknolojik ve bilimsel gelişmeler ülkeleri birbirine hiç olmadığı kadar yakınlaştırmıştır. Küreselleşme ile siyasal ve sosyal entegrasyonun tamamlanması için ulaştırma modlarının da entegre edilmesi gereksinimi hasıl olmuştur. Demiryolunun önemi bu sayede daha iyi anlaşılmıştır. Başta Avrupa Birliği ve Uzak Doğu ülkeleri olmak üzere, ray üzerine yapılan yatırımların ana sebepleri saymakla bitmemektedir. Dünyada en çok kullanılan mod olan karayolu ulaştırmasına atfedilen önemin tek başına bir anlam ifade etmediği son otuz yıllık süreçte kavranmıştır.

Bütün ulaşım modlarının dengeli ve birbiriyle entegre şekilde geliştirilmesi düşüncesinin öncelikli devlet politikasına dönüşmesinden

Yüksek Hızlı Tren

demiryollarımız da faydalanmıştır. Demiryoluna verilen önem, belirlenen hedeflere ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiş ve yatırım ödeneği yıldan yıla katlanarak artmıştır. Demiryolu, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır.

- Yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu projelerinin hayata geçirilmesi,
- Mevcut yolların, araç filosunun, gar ve istasyonların modernizasyonu,
- Demiryolu ağının üretim merkezleri ve limanlara bağlanması,
- Özel sektörle birlikte ileri demiryolu sanayinin geliştirilmesi,
- Özellikle ihracatta büyük imkan sağ-

laması beklenen lojistik merkezlerle ülkemizin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi,

- Uzak Asya'dan Batı Avrupa'ya uzanacak olan Modern Demir İpekyolu'nun hayata geçirilerek iki kıta arasında kesintisiz demiryolu koridoru oluşturulması,
- Daha etkin ve verimli bir sektör haline getirilmesi ile özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesinin sağlanması için sektörün yeniden yapılandırılması ve serbestleştirme sürecinin tamamlanması,
- Sektördeki yeni demiryolu endüstrileriyle, yerli demiryolu endüstrisinin geliştirilmesi ana hedefleri doğrultusunda birçok büyük proje başarıyla hayata geçirilmiş birçoğunun da hayata geçirilmesi için yoğun bir şekilde çalışılmaktadır.

Türkiye'nin 40 yıllık hayali olan yüksek hızlı demiryolu projeleri gerçekleştirilmiştir. Ankara-Eskişehir-İstanbul, Ankara-Konya ve Konya- Eskişehir-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yüksek hızlı demiryolu hattına sahip dünyada 8. , Avrupa'da 6. ülke konumuna yükselen Türkiye'de artık yepyeni bir dönem başlamıştır. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu hattı 2018 yılı sonunda; çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmekte olan Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hattı ve Ankara-Bursa hattının ise 2019 yılında tamamlanarak işletmeye açılması planlanmaktadır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/ Boğaz Tüp Geçişiyle Modern Demir İpekyolu hayata geçirilmekte, Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'da, bir buçuk asırlık rüyamız olan, dünya otoritelerinin mühendislik harikası olarak kabul ettiği, çift akıntının olduğu Boğaz'da, balıkların bile göç yolları dikkate alınarak yapılan, çevreci, dünyanın en derin batırma tüp tüneli tekniğiyle inşa edilen Marmaray 2013 yılında hizmete alınmıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. Çoğu yapıldığı günden bu yana el değmeyen mevcut demiryolu ağının 10.031 km'sinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır. Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti artırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiş, demiryolunun taşımacılıktaki payı artmıştır.

Üretim merkezlerinin, organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesine öncelik verilmiştir. Ülkemizin öncelikli lojistik değer ihtiva eden OSB, fabrika ve limanlarına lojistik merkezler planlayıp ve bunların bir kısmını da kurmak suretiyle; ulusal, bölgesel ve küresel taşımacılık açısından yeni bir taşımacılık konsepti geliştirilmiştir.

65. Hükümet Programı ve 10. Kalkınma Planında da yer alan "Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı" hayata geçirilecektir. Programla ülkemizde lojistik sektörünün büyüme potansiyeline katkısını artırmayı ve ülkemizin Lojistik Performans Endeksinde ilk 15 ülke arasına girmesi amaçlanmaktadır.

Demiryolu sektörünü düzenleyen yasa çıkarılmış, sektörde serbestleşme yasal altyapısı sağlanmış, özel sektörün demiryolu taşımacılığı yapmasının yolu açılmıştır. Bu bağlamda demiryollarının altyapı ve işletmecilik olarak ayrılma süreci sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

Demiryolu sektöründe;

- 3.500 km yüksek hızlı demiryolu, 8.500 km hızlı demiryolu ve 1.000 km konvansiyonel demiryolu olmak üzere 13.000 km demiryolu yapılarak toplam 25.000 km demiryolu uzunluğuna ulaşılması,
- 4.400 km'lik hat yenilemesi yapılarak tüm hatların yenilenmesinin tamamlanması,
- Demiryolu taşımacılık payının; yolcuda %10 ve yükte %15'e çıkarılması,
- Demiryolu sektörünün serbestleşme sürecinin tamamlanması, şeklinde 2023 hedefleri belirlenmiştir.

2023-2035 yılları arasında;

- 6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkartılması,
- Demiryolu ağının diğer ulaştırma sistemleri ile entegrasyonunu sağlayacak şekilde akıllı ulaşım altyapıları ve sistemlerinin geliştirilmesi,
- Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantılarının tamamlanarak Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru haline gelinmesi,
- Demiryolu yük taşımacılığında %20 'ye, yolcu taşımacılığında ise %15'e ulaşılması, hedeflenmektedir.

10.Kalkınma Planında yer alan demiryolu sektör hedefleri şu şekildedir;

Ulaştırma planlamasında koridor yaklaşımına geçilmesi esastır. Yük taşımacılığında, kombine taşımacılık uygulamaları geliştirilecektir. Hızlı tren ağı, Ankara merkez olmak üzere ;

- İstanbul-Ankara-Sivas,
- Ankara-Afyonkarahisar-İzmir,
- Ankara-Konya,
- İstanbul-Eskişehir-Antalya koridorlarından oluşmaktadır.

Trafik yoğunluğuna bağlı olarak belirlenen öncelik sırasına göre mevcut tek hatlı demiryolları çift hatlı hale getirilecektir.

Şebekenin ihtiyaç duyduğu sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımları hızlandırılacaktır.

Avrupa ile kesintisiz ve uyumlu demiryolu ulaşımının sağlanmasına yönelik teknik ve idari karşılıklı işletilebilirlik düzenlemelerine uyum sağlanacaktır. Limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları tamamlanacaktır. Demiryollarında yapımı planlanan 20 lojistik merkez (7 adet lojistik merkez hizmete açıktır) tamamlanacaktır. Lojistik alanda çalışan tüm kurumlar arası eş güdümü sağlamak üzere 'Lojistik Koordinasyon Kurulu' kurulacak ve Türkiye'de ilk defa bir lojistik master planı hazırlanacaktır. Bütüncül bir lojistik mevzuatı hazırlanarak yürürlüğe konulacaktır.

Kalkınma Planındaki hedeflere yönelik çalışmalar tüm hızıyla devam etmektedir.

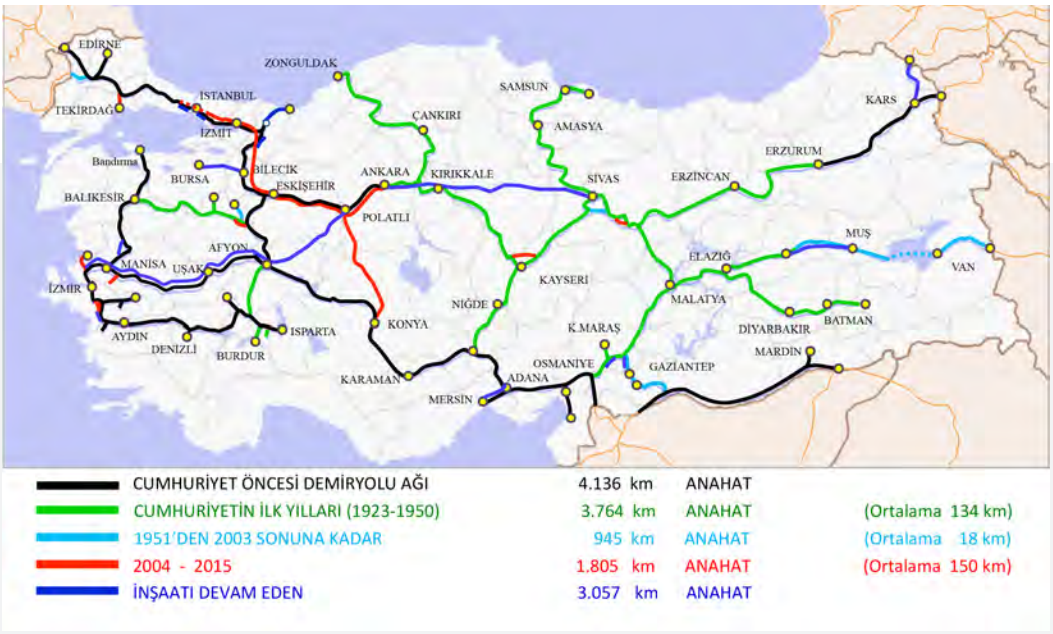
Demiryollarımızın Günümüze Kadar Tarihsel Gelişimi

1830 yılında ticari olarak işletilmeye başlayan demiryollarının tarihi; modern dünyayı şekillendirirken sürükleyici, büyüleyici ve dur durak bilmeden varlığını devam ettiren bir süreç karşımıza çıkarmıştır. Dünyada demiryollarının tarihine bakıldığında küresel anlamdaki devasa etkilerini görmek mümkündür. Avrupa'daki en önemli ağların gelişimi, İngiliz teknolojisinin etkisi, Hindistan'da ve çok daha sonra Çin'de muazzam sistemlerin oluşturulması ve ayrıca ABD'de kıta aşan hatların yapılması incelendiğinde; demiryollarının nasıl geliştiği, daha hızlı, rahat ve güvenli hale geldiği çok daha iyi anlaşılabilir. Bu gelişmelerin, insanların hayatını nasıl değiştirdiği ve diğer birçok değişimin de nasıl öncüsü olduğu görülmektedir. Demiryollarının, yaşadığımız dünyanın şekillenmesine nasıl yardımcı olduğu, hemen her ülkede kalkınmaya ve değişikliğe nasıl ivme kazandırdığı açıkça ortadadır. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse demiryolları dünyayı 19. yüzyılın ilk çeyreğiyle son çeyreği arasında, insanların neredeyse köylerinden bile çıkmadığı veya en yakındaki kasaba pazarının ötesine geçemediği bir durumdan, kıtaların aylar yerine birkaç gün içinde aşılabileceği bir duruma dönüştürmüştür.

Tren, buhardan aldığı güçle başlayan serüvenini manyetizmanın hızıyla sürdürmektedir. Lokomotifinin çekiş gücü, artık neredeyse uçağa yaklaşan hızı, trenin işlevselliğini ve etkinliğini katlayarak artırmaktadır. Yüksek hızlı tren teknolojisinin geldiği noktada lokomotif ve vagonların raylarla ilişkisi, yolculuğun başlangıç ve bitiş noktalarında sonlanır hale gelmiştir. Hızlı ve konforlu ulaşım arayan yolcular eğilimlerini ve tercihlerini değiştirmektedir. Demiryolunun kombine taşımacılıkta sağladığı avantajlar ise rayların üstünlüğünü katlamaktadır.

Anadolu insanı da, buharlı lokomotifin dünyada ilk defa kullanılmasından 33 yıl sonra 1856 yılında demiryolu ile tanışmıştır. 23 Eylül 1856 tarihinde İzmir-Aydın hattının inşasına başlanması bu coğrafyanın sosyal, kültürel ve ekonomik olarak şekillenmesinde de bir milat olmuştur.

Harita 1. 1856'dan 2016'ya Demiryolları

Demiryolu ulaşımının devlet politikası olarak ele alındığı 1923-1950 döneminde, yılda ortalama 134 kilometre olmak üzere toplam 3.764 kilometre demiryolu yapılmıştır. Bu dönemde demiryolları, gelişmeyi ve kalkınmayı kuşatan, bütün sosyal yönleriyle bir modernleşme projesi olarak ele alınmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki demiryolu hamlesi, sadece bir ulaşım yatırımı olarak irdelendiğinde eksik kalacaktır. Bir ulaşım türünün toplumu nasıl değiştirdiğinin en özgün örneklerinden biri Türk Demiryollarının bu dönemidir.

Bu döneme dikkat edildiğinde, demiryolunun atölyesinden okuluna, sosyal tesislerinden kısım hekimliklerine, spor kulüplerinden matbaasına büyük bir kuşatıcılıkla öncü olduğu; esasında toplumsal değişimi sağlayanın da bu kuşatıcılık olduğu görülecektir.

O dönemde demiryolları bir kalkınma hamlesi, bir ulaşım seferberliği, bir modernleşme projesi olduğu kadar zikrettiğimiz sonuç ve göstergelerden dolayı aynı zamanda adı konulmamış bir sosyal sorumluluk projesidir.

Ne yazık ki, demiryolu merkezli bu sorumluluk projesi 1946'dan sonra tedricen, 1950'den sonra ise dönemsel rüzgarların etkisiyle, 2003 yılına kadar rafa kaldırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası konjonktürünün getirdiği karayolu ağırlıklı ulaşım politikalarının öncelendiği ve bir durgunluk devresinin yaşandığı 1951'den 2003 yılı sonuna kadar geçen yıllar demiryollarının bütünüyle ihmal edildiği bir dönem olmuş ve sadece 945 kilometre demiryolu yapılmıştır.

2003-2004 yıllarında; sonrasında uygulamaya geçirilecek olan önemli yatırım projeleri planlanarak, yatırım stratejileri demiryollarında ortaya konulmuştur.

2004-2015 yılları arasında ise yılda ortalama 150 kilometre olmak üzere toplam 1.805 kilometre demiryolu yapılmıştır. Hali hazırda 3.229 kilometrelik demiryolu inşası ise devam etmektedir.

Ülkemiz özellikle son 13 yıllık süreçte demiryolu ulaşımına verdiği önemin ve eş zamanlı yaptığı yatırımların karşılığını almaya başlamıştır. 2023 hedeflerimize odaklanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar, artık meyvelerini vermektedir.

1856-1920/1923 Osmanlı Dönemi; bu dönemden 4.136 kilometrelik bir demiryolu Cumhuriyete miras kalmıştır. (Harita 1).

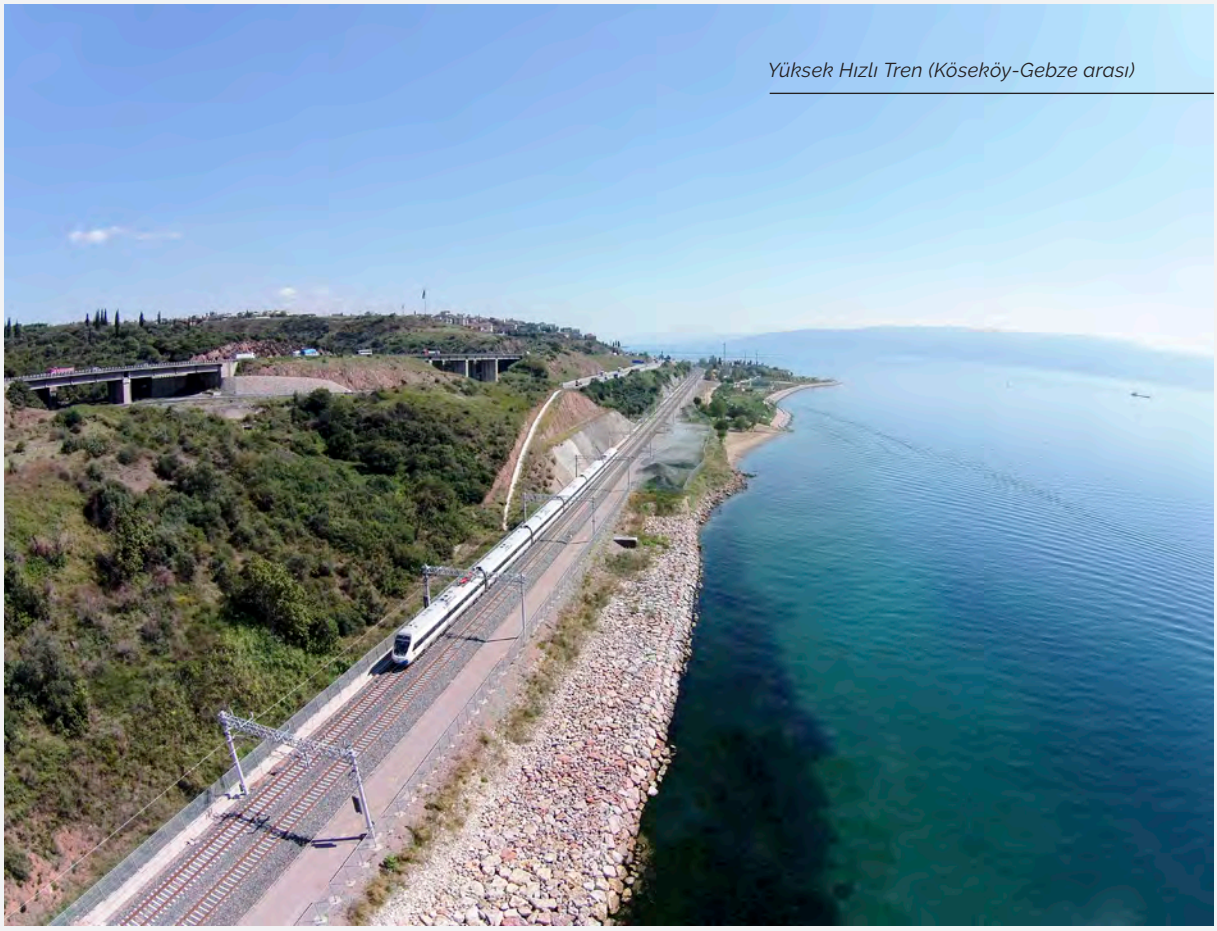
Sektörel Büyüklükler

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve kalkınma sürecinde lokomotif görevi gören Demiryolları, 50 yıllık ihmalden sonra, 2003 yılından bu yana Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi altın çağını yaşamaktadır. Demiryoluna verilen önem 2023 hedeflerine ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiştir. 2003 yılından bugüne kadar demiryolu sektöründe 53,4 Milyar TL harcama yapılmıştır.

Türkiye'nin hızına hız katan yüksek hızlı demiryolu projeleri adım adım gerçekleştirilerek; Ankara-Eskişehir-İstanbul, Ankara-Konya, Konya-Eskişehir-İstanbul yüksek hızlı demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern İpek Demiryolu hayata geçirilmekte ve Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'un bilinen tarihini değiştiren, olası en yüksek depreme dayanaklı, en son teknoloji ile inşa edilen dünyanın en özgün ulaşım projesi MARMARAY 2013 yılında halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Birbirinden farklı pek çok inşa yöntemi kullanılarak yapılan Ankara-İstanbul ve Konya-İstanbul YHT 2014 yılında hizmete açılmıştır. Böylece, ülkemizin büyük kentleri birbirine YHT ile bağlanmıştır.

Yüksek Hızlı Tren (Köseköy-Gebze arası)

2003 yılından bugüne kadar 360 km ilave konvansiyonel hat ve 1.213 km yüksek hızlı tren hattı işletmeye alınarak ülkemizin demiryolu ağı 12.532 km'ye yükseltilmiştir. (Tablo1)

TABLO 1. DEMİRYOLU HAT UZUNLUĞU (KM)

	Konvansiyonel (Ana Hatlar)	Konvansiyonel (İltisak+İstasyon Hatları)	Konvansiyonel Hat Toplamı	Yüksek Hızlı Tren Hatları	Toplam Hat Uzunluğu
2003	8.697	2.262	10.959		10.959
2004	8.697	2.271	10.968		10.968
2005	8.697	2.276	10.973		10.973
2006	8.697	2.287	10.984		10.984
2007	8.697	2.294	10.991		10.991
2008	8.699	2.306	11.005		11.005
2009	8.686	2.322	11.008	397	11.405
2010	8.716	2.332	11.052	888	11.940
2011	8.770	2.342	11.112	888	12.000
2012	8.770	2.350	11.120	888	12.008
2013	8.846	2.363	11.209	888	12.097
2014	8.907	2.369	11.272	1.213	12.485
2015	8.949	2.370	11.319	1.213	12.532
2016 Eylül	8.949	2.370	11.319	1.213	12.532

Not:Sökülüp yeniden yapılan 233 km'lik demiryolu hattı, toplam demiryolu hattına dahil edilmemiştir.

Ankara-Sivas, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı ve Bursa-Bilecik, Konya-Karaman ve Adana-Mersin Hızlı Demiryolu hatlarında ise yapım çalışmaları sürdürülmektedir.

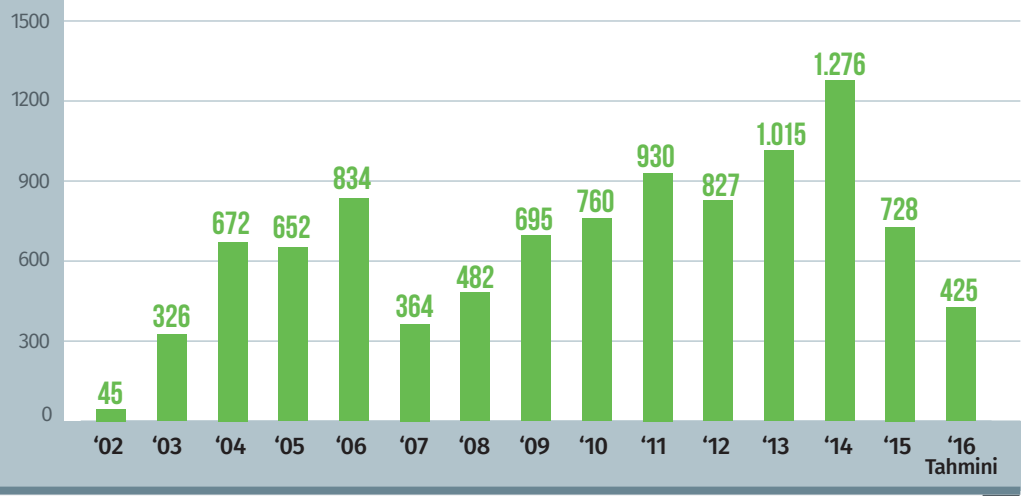
Demiryolunda kullanılan ray, makas, travers, bağlantı malzemelerini üreten endüstriler Türkiye'de kurularak üretime başlanmış ve geliştirilen milli sinyal projesinde uygulama aşamasına geçilmiştir.

İzmir'de şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren EGERAY/İZBAN hayata geçirilmiş; bu proje yerel yönetim-merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve ödül almıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve adeta yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. 12 yıl içerisinde 11.319 km'lik konvansiyonel hattın 10.031 km'sinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır (Grafik 1).

GRAFİK 01

KOMPLE BAKIM VE YENİLEMESİ YAPILAN DEMİRYOLU HAT UZUNLUĞU (KM) (31 ARALIK 2016 TAHMİNİ)

Kaynak: TCDD

Böylece; tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti arttırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiştir.

Yük taşımacılık potansiyeli yüksek olan bölgelere yapımı planlanan 20 adet lojistik merkezin birçoğunun hayata geçirilmesi ve (7 adet yapımı tamamlanan, 6 adet devam eden) organize sanayi bölgelerinin tüm demiryolu ağına ve limanlara bağlantısının sağlanması ile kombine taşımacılığın geliştirilmesi hedefine ülkemizi daha da yaklaştırmıştır.

Yük taşımacılığında blok tren uygulamasına geçilmiş ve demiryoluyla yapılan yük taşımaları daha hızlı, etkin ve verimli bir şekle dönüştürülmüştür. Bugün ulusal ve uluslararası blok tren seferleri yapılmaktadır.

Çeken çekilen araç filosu ciddi anlamda yenilenmiş, ilk defa YHT'ler araç parkına kazandırılmış, yerli DMU tren setleri ile elektrikli ve dizel anahat lokomotifleri üretilmiş ve hizmete verilmiştir.

DE Anahat Lokomotif

Elektrikli Anahat Lokomotif

TABLO2. ÇEKEN ARAÇ DURUMU (ADET)

	YHT		Anahat Dizelli Lokomotif		Manevra Dizelli Lokomotif		Elektrikli Lokomotif		Elektrikli Dizi		Dizelli Dizi	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
2003			470	371	74	56	74	56	88	74	49	31
2004			457	380	68	50	73	53	87	73	49	32
2005			461	379	68	49	71	53	86	72	49	33
2006			477	397	58	49	67	54	84	76	46	36
2007			472	406	58	48	67	58	83	78	44	35
2008			494	419	55	44	64	52	83	73	44	32
2009	7	6	502	409	48	38	64	56	83	70	52	41
2010	12	11	435	387	109	83	64	52	99	91	55	46
2011	12	11	433	381	109	81	45	40	101	91	56	44
2012	12	10	433	367	109	76	56	46	108	103	67	49
2013	12	10	428	341	109	75	53	45	113	106	77	47
2014	12	10	434	339	106	75	80	72	117	109	80	60
2015	13	13	439	340	108	77	94	58	117	100	80	60
2016	13	13	434	354	108	71	125	90	117	101	80	48

M: Mevcut, F: Faal (Kaynak: TCDD)

TABLO 3. ÇEKİLEN ARAÇ DURUMU (ADET)

	YOLCU VAGONLARI		YÜK VAGONLARI	
	Mevcut-Adet	Kapasite -Kişi	Mevcut-Adet	Kapasite-Ton
2003	965	55.414	16.070	624.405
2004	993	56.860	16.004	625.697
2005	996	56.865	16.102	642.349
2006	993	55.377	16.320	664.328
2007	1.010	56.421	17.041	691.634
2008	995	54.822	17.079	682.800
2009	990	54.196	17.607	696.990
2010	965	53.774	17.773	698.836
2011	962	52.866	18.200	761.832
2012	944	52.071	18.167	752.181
2013	933	50.585	18.607	808.215
2014	916	49.962	18.967	837.016
2015	913	49.782	18.841	832.499
2016	916	49.946	18.881	834.266

YHT işletmeciliği başta olmak üzere, bölgesel tren ve banliyö işletmeciliğinde Elektrikli-Dizel tren seti taşımacılığına geçildiğinden, süreçte yolcu vagonlarının azaltımına devam edilecektir.

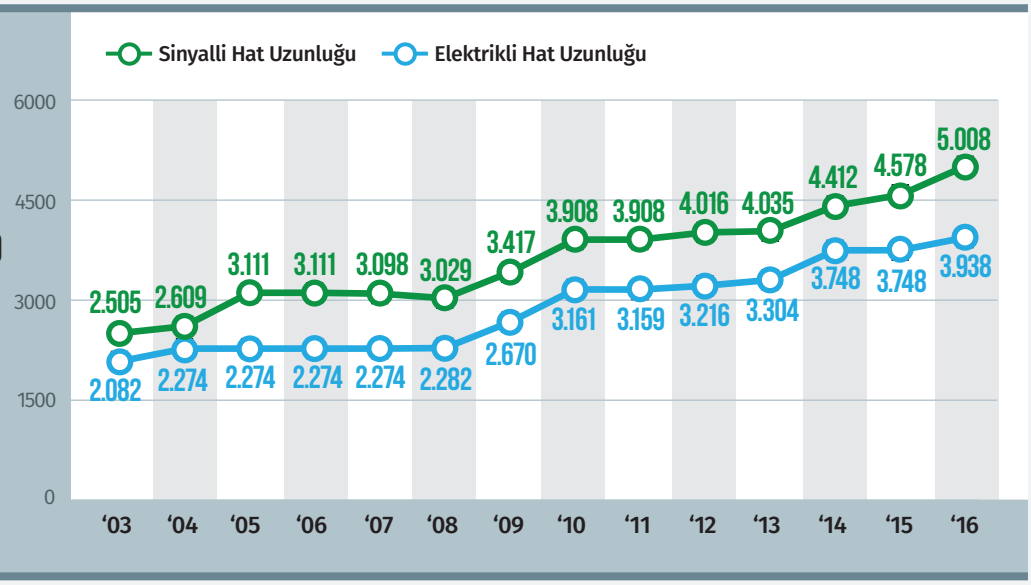

Mevcut sistemin modernizasyonu kapsamında sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımlarına da önem verilmiş ve tüm hatların elektrikli ve sinyalli hale getirilmesi çalışmalarına hız verilmiştir. 2003 yılında 2.505 km olan sinyalli hat uzunluğu 1 Ekim 2016 itibari ile 5.008 km'ye; 2.082 km olan elektrikli hat uzunluğu 3.938 km'ye yükseltilmiştir. (Grafik 2)

GRAFİK 02

ELEKTRİKLİ-SİNYALLİ (YHT+KONVANSİYONEL) HAT UZUNLUĞU (KM) (1 EKİM 2016)

Kaynak: **TCDD**

Demiryolunda serbestleşmeyi sağlayan yasal düzenleme ile demiryollarının altyapı ve taşımacılık olarak ayrılma süreci başlamış, özel sektörün de demiryolu taşımacılığı yapmasına imkan tanınmıştır.

39 yıl aradan sonra ilk kez bir il merkezi, Tekirdağ-Muratlı hattı ile demiryolu ağına bağlanmıştır.

Kentlerdeki gar ve istasyonların modernizasyonu sağlanarak buralar cazibe merkezi haline getirilmiş, kentlerin tarihi, kültürel ve sosyal hayatına kazandırılmıştır.

Trafik güvenliğinin arttırılması için karayolu ile demiryolunun kesiştiği hemzemin geçitler 4.810'dan 3.081'e düşürülmüştür. Mevcut hemzemin geçitlerde iyileştirilmeler devam etmekte olup, 1066 adeti kontrollü hale getirilmiştir. 300 hemzemin geçidin ise alt-üst geçit haline getirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Politika ve Düzenlemeler

Demiryolu Sektörünün Serbestleşmesi, Yapılanma Ve Rekabet

Gelişmiş ülke demiryollarına bakıldığında, sektörün değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Türk demiryollarının gelişmesinin ivme kazanarak devam etmesi, taşımacılıktan demiryolu endüstrisine, eğitimden AR-GE'ye, yan sanayiden müşavirlik hizmetlerine, altyapı inşaatından sertifikasyona bütün alanlarda özel sektörün de işin içinde olduğu efektif bir mekanizmayı zorunlu kılmaktadır.

Bu ise demiryollarımızın yeniden yapılanmasıyla ancak mümkün olabilecektir. Yeniden yapılanmanın yasal altyapısı oluşturulmuş ve süreç devam etmektedir.

Ülkemizde demiryolu ulaşım faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaşım türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak amacıyla, 26/09/2011 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılan ve 01/11/2011 tarihli 28102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile:

A) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü;

- Emniyet düzenlemeleri makamı
- İşletmecileri yetkilendirme makamı
- Rekabeti düzenleme makamı
- Kamu hizmet sözleşmeleri yöneticisi olarak,

B) Tüm taşıma türlerini içine alan ve bir düzenleme ve denetim otoritesi olarak, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü,

C) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu;

- Tüm taşıma türleri için Bağımsız İnceleme ve Tavsiye Birimi olarak kurulmuştur.

TCDD'nin Yeniden Yapılanması

1/5/2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanun" un yürürlüğe girmesiyle de;

- TCDD'nin demiryolu altyapı işletmecisi olarak yeniden yapılandırılması,
- TCDD Bağlı Ortaklığı olan TCDD Taşımacılık A.Ş. 'nin kurularak yük ve yolcu taşımacılığı yapması ile özel sektöründe yük ve yolcu taşımacılığı yapmasının önünün açılması,
- Demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi olarak kamu tüzel kişileri ile şirketlerin yetkilendirilmesi

gibi hususlar düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulamasına yönelik olarak TCDD'nin izleyeceği Strateji ve Yapısal Eylem Planına göre;

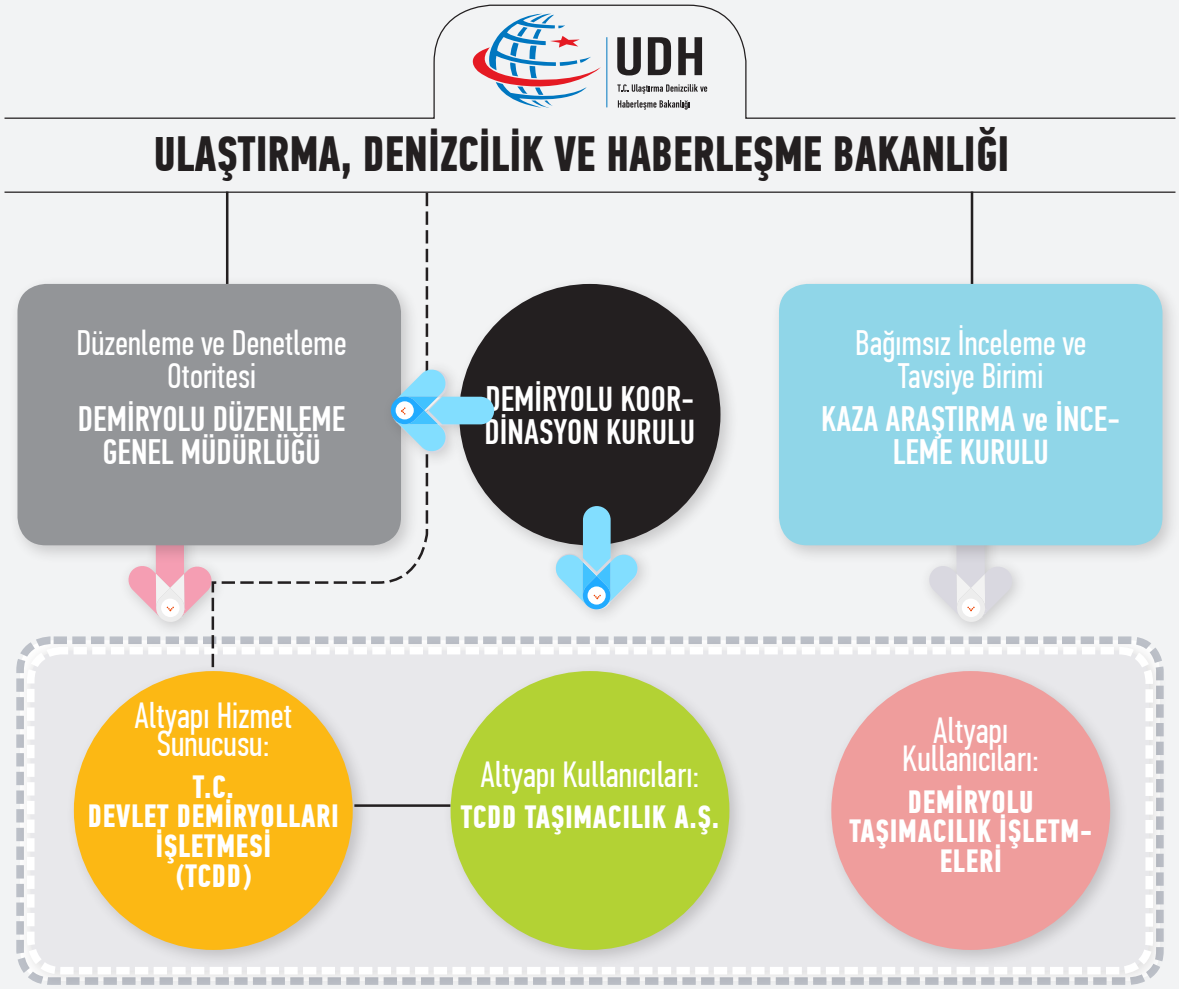
- TCDD Taşımacılık A.Ş. 14 Haziran 2016 tarihinde tescil edildi.
- TCDD'de halen uygulanmakta olan mevzuat ile kurumsal yönetim sistemleri yeni yapıya uygun hale getirilmektedir.

İş birimlerine dayalı yeni organizasyon yapıları hesapların ayrıştırılmasını ve takibini kolaylaştıracaktır. Mevcut finans kaynakları yönetim sistemi yeni yapıya uyarlanmaktadır.

Yeni yapıda oluşturulacak kâr ve maliyet merkezleri sayesinde gelirler ve giderler daha etkin bir şekilde izlenebilecektir.

TCDD Yapısal Eylem Planında öngörüldüğü üzere TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez ve taşra teşkilat yapıları onaylanmış ve uygulamaya geçilmektedir.

Yeni durumda; diğer demiryolu tren işletmeciliği şirketleri sektöre girdiğinde fiili serbestleşme gerçekleşecek, özel sektör kendi trenleri ve kendi personeli ile demiryollarında yük ve yolcu taşımacılığı yapma imkânına kavuşacaktır.

Şekil 1. Yeni Demiryolu Sektör Yapısı

Sektör İle İlgili Tamamlanan İkincil Mevzuat Ve Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Çalışmaları

a.Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik

Demiryolu hemzemin geçitlerinin ve bunlara ait koruma sistemlerinin yapımına, bakımına, işletilmesine ve işaretlemesine ilişkin standartları, usul ve esasları, ilgililerin yetki ve sorumluluklarını belirleyerek demiryolu hemzemin geçitlerinde demiryolu ve karayolu trafiğinin düzenini ve güvenliğini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. 03.07.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

b.Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği

Ulusal demiryolu altyapı ağına erişim için demiryolu tren işletmecilerine altyapı kapasite tahsisine ilişkin düzenlemeleri içeren Yönetmelik 02.05.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

c.Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği

Ulusal demiryolu alt yapısında işletilecek demiryolu araçlarının tescil ve sicil işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirleyen « Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği» 16.07.2015 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

ç.Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği

Bu Yönetmelik ile ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde çalıştırılacak ve tip onayı alınmamış yeni üretilecek demiryolu araçlarına tip onayı verilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir. 18.11.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

d.Demiryolu Emniyet Yönetmeliği

Bu Yönetmelik, Türkiye sınırları içinde demiryolu taşımacılığında faaliyet gösteren demiryolu altyapı işletmecileri, demiryolu tren işletmecileri ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerinin emniyetli bir işletmecilik yapabilmesi için Emniyet Yönetim Sistemlerini kurarak emniyet belgelerinin verilmesini amaçlamaktadır. İşletmeciler Emniyet Yönetim sistemlerini Bakanlık tarafından yayınlanan kılavuzlar ve ortak emniyet yöntemleri doğrultusunda kuracaklardır. Yönetmelik 19.11.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

e.Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği

Bu Yönetmelik ile, Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yapılan her türlü demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde düzenin sağlanması; demiryolu altyapı işletmecileri ve tren işletmecileri ile organizatör, acente, komisyoncu, gar veya istasyon işletmecisi faaliyetinde bulunanların hizmet esasları, mali yeterlik, mesleki yeterlik ve mesleki saygınlık şartlarının belirlenmesi, bu faaliyetlerde bulunanların; hakları, yetkileri, yükümlülükleri ve sorumluluklarının tespit edilmesi; yetkilendirilme-

si ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmıştır. Yönetmelik 19.08.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

f.Demiryolu Yolcu Taşımacılığında Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği

Belirli bir hat üzerinde herhangi bir demiryolu tren işletmecisinin ticari şartlarda veremediği bir demiryolu yolcu taşımacılığı hizmetinin verilmesini sağlamak amacıyla ve bir sözleşmeye dayalı olarak demiryolu yolcu taşımacılığı hizmetlerinin sağlanmasına dair usul ve esasları düzenleyecek Yönetmelik 6461 sayılı Kanunun 8 maddesinin 3. fıkrası gereğince Bakanlar Kurulu Kararı olarak 20.08.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu hizmeti yükümlülüğü; 01.05.2018 tarihine kadar TCDD Taşımacılık AŞ tarafından yerine getirilecektir.

g.Ulusal Araç Kayıt Sistemi (sNVR)

Demiryolu araçları kaydının, Ulusal Demiryolu Aracı Kayıt Sistemi (NVR) ile yapılması amacıyla Avrupa Demiryolu Ajansı'ndan (ERA) yazılım satın alınmıştır. Bu sayede, ulusal demiryolu ulaştırma sistemine dahil edilen araçların kaydı ve takibi yapılabilecektir. Demiryolu araçları kayıt sistemi Kasım 2015 ayı itibariyle devreye alınmıştır.

Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliğine göre 2016 Ağustos ayı itibariyle 49 özel sektör firmasına ait 3863 adet demiryolu aracının tescil ve sicil kaydı yapılmıştır.

Ayrıca; TCDD Taşımacılık A.Ş.'ne ait 21520 adet demiryolu aracının 2016 yılı sonuna kadar tescil ve sicil kaydının yapılması planlanmaktadır.

Devam eden ikincil mevzuat çalışmaları

a.Tren Makinist Yönetmeliği

Tren makinistinin görevini, emniyetli bir şekilde yapabilmesi için asgari mesleki yeterlilikleri, sağlık şartları, çalışma saatleri ve sahip olması gereken belgeler ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla, hazırlanan taslak Yönetmelik sektör paydaşlarından gelen görüşler çerçevesinde düzenlenmiş olup, son kontrollerinin yapılaması sonucunda yayınlanacaktır.

b.Demiryolu Emniyet Kritik Görevler Yönetmeliği

Demiryolu faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personelin sahip olması gereken mesleki yeterlilik belgeleri ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan taslak Yönetmelik sektör paydaşlarından gelen görüşler çerçevesinde düzenlenmiş olup, son kontrollerinin yapılması sonucunda yayınlanacaktır.

c.Demiryolu Eğitim ve Sınav Merkezi Yönetmeliği

Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde emniyet kritik görevleri yapan personele yönelik eğitimlerin, sınavların ve belgelendirmesinin yapılacağı eğitim ve sınav merkezinin sağlaması gereken asgari koşullar ile bu merkezin yetkilendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan taslak Yönetmelik sektör paydaşlarından gelen görüşler çerçevesinde düzenlenmiş olup, son kontrollerinin yapılması sonucunda yayınlanacaktır.

ç.Demiryolu Sistemleri Karşılıklı İşletilebilirlik Yönetmeliği ve Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi Tebliği

Demiryolu alt sistemlerinin (altyapı, elektrifikasyon, sinyalizasyon, araçlar, vb.) karşılıklı işletilebilirlik esaslarının belirlenmesine yönelik "Demiryolu Sistemleri Karşılıklı İşletilebilirlik Yönetmeliği" çalışmaları devam etmektedir. Bu yönetmelik çalışmasının AB tarafından onaylanmasını müteakip, demiryolu alt sistemlerinin uygunluğunu değerlendirecek ve belgelendirecek olan kuruluşlara dair "Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesi Tebliği" yayımlanacaktır.

d.Yolcu Hakları Yönetmeliği

Bu yönetmelik, demiryolu ile seyahat eden yolcuların aldıkları hizmetlerin kalitesinin arttırılması için, seyahat öncesinde, seyahat esnasında, seyahat sonrasında ve kendilerini etkileyen kaza ve olayların ertesinde sahip olacakları hakları, bu hakların geçerli olduğu durumları ve yolculara hizmet sunan kuruluşların yerine getirmesi gereken yükümlülükleri belirlemek amacıyla hazırlanmaktadır.

e.Altyapı İşletmeciliği ve Yetkilendirilmesi Yönetmeliği

Bu Yönetmelik ile, 6461 sayılı yasa kapsamında özel sektörün de altyapı inşa ve altyapı işletmeciliği yapabilmesi serbestisi getirildiğinden altyapı inşa ve altyapı işletmecilerinin yetkilendirilmesi düzenlenecektir.

Devam eden diğer faaliyetler

a.Demiryolu Sistemleri Teknik Şartnamesi

Söz konusu proje ile yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu sistemlerinin sağlıklı gelişimi ve standardizasyonuna yönelik olarak, demiryolu altyapısı ile çeken ve çekilen araçların kullanımı için asgari emniyet sınır ve şartları ile demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde kullanılan yük ve yolcu garları veya istasyonları ve benzeri yapıların asgari nitelikleri belirlenecektir. Paydaşlarla yapılan çeşitli görüşmeler neticesinde taslak sonuç raporu çalışması tamamlanmış olup, nihai sonuç raporu çalışmaları devam etmektedir.

Proje ve Faaliyetler

Demiryollarında, 2003-2005 yılları arasında uzman kişi ve kuruluşların müşterek çalışmasıyla plan, program ve stratejiler hazırlanmış, ülkenin ve toplumun ihtiyacı, büyüme eğilimleri, küresel ve bölgesel potansiyel dikkate alınarak, bütün ulaşım modlarının eşzamanlı geliştirilmesi bir hükümet kararına dönüştürülmüştür.

Demiryolları, bir buçuk asrı aşan tarihinde hiç olmadığı kadar gündeme gelen, yatırım yapılan, toplumsal beklenti çıtasının alabildiğine yükseldiği bir sektör haline gelmiştir.

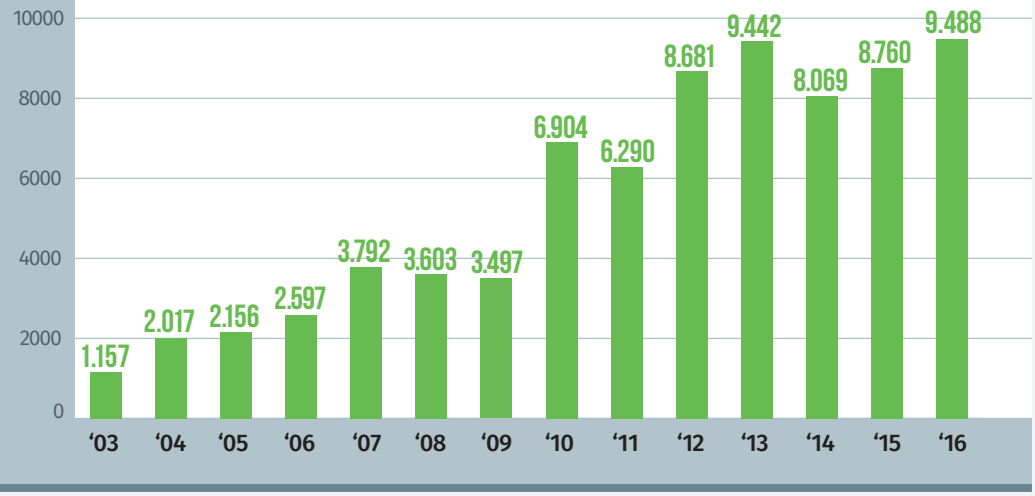
2003 yılında 50 yıl sürdürülen ulaşım politikalarında köklü bir değişikliğe gidilerek, adeta yok sayılan demiryolları yeniden devlet politikası olarak kabul edilmiş ve tarihinde görülmedik şekilde yatırım ödeneği arttırılarak büyük bir değişim ve dönüşüm süreci başlatılmıştır.

2003 yılında 1.157 milyon TL olan demiryolu sektörü ödeneği, yıldan yıla katlanarak artmış ve 2016 yılında 9 Milyar 488 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Demiryolu Sektörü, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır. (Grafik 3).

Demiryollarında başlatılan yeni yol yapımından araçların yenilenmesine, kent içi ulaşımdan modernizasyon projelerine kadar eş zamanlı çalışmalarla hiçbir alan ihmal edilmeden bütünlüklü ve diğer ulaşım modlarıyla entegre bir demiryolu kalkınma hamlesi başlatılmıştır.

GRAFİK 03

2003'DEN 2015'E DEMİRYOLU SEKTÖRÜ ÖDENEKLERİ
(MİLYON TL)

Türkiye-Gürcistan (Kars-Tiflis Demiryolu) İnşaatı

Türkiye-Gürcistan Demiryolu İnşaatı'nın yapımıyla; ülkemiz ile Gürcistan, Azerbaycan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri arasındaki kesintisiz demiryolu bağlantısının sağlanarak tarihi İpek Yolu'nun canlandırılması ve bu şekilde ülkeler arası ekonomik ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. (Harita 2).

Demiryolu hattının, ülkemizdeki uzunluğu 79 km, Gürcistan tarafındaki uzunluğu ise 29 km'dir. Türkiye-Gürcistan (Kars-Ahılkelek) Demiryolu Hattı yapımına 2008 yılında başlanmış olup inşaat faaliyetleri sürdürülmektedir. Ayrıca Ahılkelek-Bakü arasındaki kesimin yenilenme çalışmaları da eş zamanlı olarak devam etmektedir.

Hat, işletmeye alındığında; 1 Milyon yolcu ve 6,5 Milyon ton yük taşıma kapasitesine sahip olacaktır. 2034 yılı sonunda ise; 3 Milyon yolcu ve 17 Milyon ton yük taşıma kapasitesine ulaşılacaktır.

- Toplam Tünel Boyu: 18 km.
- Toplam Delme Tünel Boyu: 6,75 km. (4 Adet) (tamamlanmıştır.)
- Toplam Aç Kapa Tünel Boyu: 11,24 km. (18 Adet) (11,24 km. tamamlanmıştır.)
- Toplam Viyadük Uzunluğu: 550 m. (2 Adet)
- Toplam Altgeçit-Menfez: 96 Adet

Türkiye-Gürcistan (Kars-Tiflis) Demiryolu Alt ve Üst Yapı İkmal İnşaatı

İhalesi 26.03.2012 tarihinde yapılan söz konusu işin sözleşmesi 08.04.2013 tarihinde imzalanmış ve 10.04.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. Kamu İhale Kurumu'nun kararı ile mevcut firma tarafından kalan işlerin tamamlanması hükmü verilmiştir. Yüklenici firmanın yeniden işe başlaması talimatı verilmiş olup süreç devam etmektedir. 2016 yılı sonunda test sürüşlerine başlanılması hedeflenmektedir.

Harita 2. Kars-Tiflis Demiryolu Projesi

Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi ve Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi

Avrupa yakasında bulunan Halkalı ile Asya yakasında bulunan Gebze ilçelerini kesintisiz, modern ve yüksek kapasiteli bir banliyö demiryolu sistemiyle birbirine bağlamak amacıyla; İstanbul'daki banliyö demiryolu sisteminin iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi inşa işidir. Üç bölümden oluşmaktadır;

1. İstanbul Boğazı altında 1387 metre batırma tünel ile birlikte yaklaşım tünelleri, üç adet yeraltı ve iki adet yerüstü istasyonunun inşası.
2. Mevcut Gebze-Halkalı arasındaki 63 km'lik banliyö demiryolu sisteminin hemzeminde üç hatta çıkartılarak iyileştirilmesi ve tamamen yeni elektromekanik bir sisteme kavuşturulması.
3. 440 adet Demiryolu aracı imali.

Projenin En Önemli Amaçları:

- İstanbul'un **ulaşım sorunlarına** uzun süreli çözümler getirilmesi,
- Var olan banliyö hatlarının **işletme problemlerinin** ortadan kaldırılması,
- Proje ile Asya-Avrupa kıtalarının **deniz altından** kesintisiz bir demiryolu sistemi ile birbirine bağlanması,
- İstanbul'un güvenli, konforlu, dayanıklı şehir içi ve şehirlerarası **modern bir demiryolu** sistemine kavuşturulması,
- Yolculuk sürelerinin kısalması ve yüksek sayıdaki **banliyö treni yolcusuna** daha konforlu bir yolculuk sağlanması,
- Motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarından kaynaklanan **hava kirliliğinin azalması** ve İstanbul'un hava kalitesinin arttırılması,
- İstanbul'un **tarihi merkezindeki** araç sayısının azaltılarak tarihi ve kültürel çevrenin korunmasına katkı sağlanması,
- İş ve kültür merkezlerine kolay, rahat ve çabuk ulaşım sağlayarak kentin değişik **noktalarını birbirlerine** yaklaştıracak ve kentin ekonomik yaşamına da canlılık katacak olması,
- Mevcut **boğaz köprülerindeki** trafik yükünün hafifletilmesi,
- En Önemlisi **Asya ile Avrupa'yı** demiryolu ile birbirine bağlayarak Asya ve Avrupa yakaları arasında yüksek kapasiteli toplu taşım imkânı sağlanacak olmasıdır.

Marmaray Projesi:

Marmaray Projesi; Asya yakasında Ayrılıkçeşme ile Avrupa yakasında Kazlıçeşme arasındaki toplam 13,6 km'lik güzergâhta inşa edilen bir projedir. Asya ve Avrupa yakasındaki banliyö demiryolu sistemlerini İstanbul Boğazı tabanından birleştirmek suretiyle Pekin'den Londra'ya kadar kesintisiz bir demiryolu ulaşımını sağlayacaktır. Marmaray Projesi Türkiye Cumhuriyeti ile Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasında Resmi Kalkınma Yardımı (ODA) Kredileri çerçevesinde imzalanan kredi anlaşması kapsamında finanse edilmiştir.

Projenin Kapsamı:

Kazlıçeşme-Ayrılıkçeşme arası 13,6 km güzergâhta Boğaz tabanındaki Batırma Tüp Tünel ve boğazın iki yakasındaki Yaklaşım Tünelleri ile 3 adet yer altı 2 adet yüzey istasyon inşaatını kapsamaktadır.

Kazlıçeşme ile Ayrılıkçeşme arasındaki 13.6 km'lik güzergahta;

Boğaz geçişi kesimi tünel inşaatı ve mimari işler ile hat, kataner ve sinyalizasyon sistemleri tamamlanarak 2013 yılında hizmete sunulmuştur.

Marmaray Projesinin Teknik Özellikleri:

Hem Avrupa hem de Asya yakasında şehrin altında delme tüneller ile toplam uzunluğu 13,6 km olan Marmaray, tek hatta 12,2km. (iki hat 19,4km) uzunluğunda yaklaşım tünelleri ile boğazın altında 1387m. uzunluğundaki, su yüzeyinden itibaren maksimum 60m. derinlikte, 8,6m. yüksekliğinde ve 15,3m. genişliğinde 1 gidiş 1 geliş olmak üzere 2 hattan müteşekkil 11 adet Batırma Tünel Birimi olarak inşaa edilmiştir.

TBM Tünel

Batırma Tüp Tünel

Üsküdar İstasyonu Peron Katı

Sirkeci Batı Havalandırma Binası

Sirkeci İstasyonu Cağaloğlu Girişi

Sirkeci İstasyonu

Sirkeci Peron Katı

Yenikapı İstasyonu Genel Görünüm

Yenikapı İstasyonu Yolcu Katı

Yenikapı İstasyonu Peron Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Genel Görünüm

Kazlıçeşme İstasyonu Yolcu Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Peron Katı

Ayrılıkçeşme Genel Görünüm ve Kavşak düzenlemeleri

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi: İnşaat, Elektrik Ve Mekanik Sistemler

Projenin ikinci bölümü olan 63 km uzunluğundaki "Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi" kısmen Avrupa Yatırım Bankası (AYB), kısmen de Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) tarafından finanse edilmektedir.

Sözkonusu proje; hat işleri, sinyal sistemi, yerüstü istasyonları, işletme, kontrol merkezi ve güç kaynağı sistemi de dahil olmak üzere altyapı ve tüm elektromekanik işlerini kapsamaktadır.

İşin Kapsamı:

- Mevcut (iki hatlı) banliyö hatları iyileştirilecek ve yüzeysel metroya dönüştürülerek hat sayısı 3'e çıkartılacaktır.
- Güzergahta bulunan toplam 36 istasyon yenilenerek modern istasyonlar haline getirilecek ve 2 yeni istasyon inşa edilecektir.
- İki hatta banliyö trenleri çalışacaktır.
- 3.hat şehirlerarası yük ve yolcu trenleri tarafından kullanılacaktır.
- Banliyö işletmesi başladığında Kazlıçeşme-Söğütlüçeşme arası 18 dakika, Gebze Halkalı arası ise yaklaşık 105 dakika sürecektir.

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının Güncel Durumu:

- Gebze-Pendik arası 20 km.lik güzergahta 3 hat olarak yapımı planlanan hatlardan olan T3 şehirlerarası tren hattı ile Gebze ve Pendik şehirlerarası tren istasyonları ve bu kesimdeki elektrifikasyon ve sinyalizasyon işlemleri tamamlanarak 25 Temmuz 2014 tarihinde Ankara-İstanbul YHT Projesi ile birlikte işletmeye verilmiştir. Bu bölgedeki diğer iki hat ile 10 adet banliyö istasyon imalatları tamamlanma aşamasındadır.
- Ayrılıkçeşmesi ve Kazlıçeşme arası Marmaray Projesi BC1 kesiminde 13,6 km ve 5 istasyondan oluşan banliyö sisteminin elektrifikasyon ve sinyalizasyonu tamamlanarak 2013 yılında işletmeye verilmiştir.

Gebze Bölgesi

Halkalı İstasyonu

Gebze İstasyonu

Gebze İstasyonu Platform Katı

Gebze İstasyonu Peron Görünüm

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

Pendik İstasyonu genel görünüm

Pendik-İbrahimağa Kesimi İnşaat çalışmaları

Demiryolu Aracı İmali

440 adet (34 Adet 10 Araçlık Tren dizisi ve 20 Adet 5 Araçlık Tren dizisi) Demiryolu Aracının;

- Tasarımı, üretimi ve teslim edilmesi,
- Kullanılan malzeme, tesis ve işçiliğin sözleşme gerekliliklerini karşıladığını kanıtlamak için gerekli tüm testler,
- Personel eğitimi,
- İşlerin işletmeye alınması,
- Bitirme öncesi ve bitirme sonrası testler,
- Gerekli tüm yedek parça ve aletlerin temini,
- 5 yıl boyunca işlerin tamamının bakımı,
- Bakım süresi boyunca araçların yedek parçalarının öngörülmesi ve temini işlerini kapsamaktadır.

"Demiryolu Aracı İmali" için, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından finansman sağlanmıştır.

Marmaray Projesi güzergâhında kullanılacak 34x10 ve 20x5 olmak üzere 440 aracın imalatı tamamlanmıştır. Bu araçlardan 300 adedinin montajı Türkiye'deki Adapazarı EUROTEM fabrikasında gerçekleştirilmiştir.

Araçlar Edirne, Haydarpaşa ve Sirkeci Geçici Gare sahalarında depolanmakta ve korunmaktadır. Bunlardan TCDD'ye teslimi gerçekleştirilen 16 adet 5 araçlı dizinin sinyal ve telsiz ekipmanlarının montajı tamamlanarak hali hazırda Marmaray işletmesinde kullanılmaktadır.

Gebze-Halkalı Banliyö Hattı ve Boğaz Tüp Geçişi Araçları

YÜKSEK HIZLI VE HIZLI DEMİRYOLU YAPIMI

Yüksek hızlı demiryolu yapımında, Ankara merkez olmak üzere İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir ve Ankara-Konya koridorları çekirdek ağ olarak belirlenmiştir. 15 büyük ilimizin yüksek hızlı trenle birbirine bağlanması planlanarak öncelikle Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Konya-İstanbul ve Ankara-İstanbul hatlarında YHT işletmeciliğine başlanılmış ve Türkiye yüksek hızlı tren işletmeciliğinde dünyada sekizinci Avrupa'da altıncı ülke olmuştur. Hedefler doğrultusunda 1.213 km Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının inşası tamamlanmıştır. Ankara-Sivas, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolunun inşası ve Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolunun ise projesi devam etmektedir (Harita 3).

Devam eden ve planlanan projeler sayesinde ülkemiz doğudan bat ıya, kuzeyden güneye yüksek hızlı ve hızlı demiryolu ağlarıyla örülmektedir. Böylece YHT'ler, büyükşehirler arasında bağlantıyı sağlayarak ulaşılabilirlik kavramını yeniden dizayn edecek ve şehirlerimizi bir demiryolu hattıyla değil tüm dinamikleriyle birleştirip yeni bir bölgesel gelişme koridoru oluşturacaktır.

Harita 3. Yüksek Hızlı Demiryolu Ağı

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin en büyük iki kenti olan Ankara-İstanbul arasındaki seyahat süresinin azaltılması, hızlı, konforlu ve güvenli bir ulaşım imkânı oluşturulması ve dolayısıyla ulaşımdaki demiryolu payının artırılması amacıyla Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin ilk etabını oluşturan Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında hizmete açılmıştır. YHT'ler vatandaşların en hızlı, en konforlu ve en güvenli şekilde Ankara-Eskişehir arasında yolculuk yapmasını sağlayarak demiryolcular açısından başlıca motivasyon kaynağı olmuştur. Vatandaşlarımız, artık neredeyse unuttukları demiryolu seyahatini yeniden hatırlamıştır.

Eskişehir-Pendik kesiminin inşası da tamamlanarak 25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmıştır. 513 km'lik koridor uzunluğunda azami 250 km/sa hıza sahip Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesiyle iki büyük kent arasındaki seyahat süresi 4 saat olmuştur. (Harita 4)

Ankara- İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hattı kısa zamanda Marmaray ile bütünleşerek Avrupa'dan Asya'ya kesintisiz ulaşım sağlayacaktır. Ülkemizin en büyük iki şehrini birbirine bağlayan bu projeyle kentler arasında sosyal, ekonomik ve kültürel etkileşim artacak ve Avrupa Birliği üyelik sürecinde olan ülkemiz, ulaşım altyapısıyla da AB'ye hazır hale gelecektir.

YHT bağlantılı Eskişehir-Bursa arasında otobüsler, Kütahya, Afyonkarahisar ve Denizli arasında da trenler çalıştırılmaya başlanılarak söz konusu şehirler arasındaki seyahat sürelerinde de önemli kısalmalar olmuştur.

Türkiye'nin hızına hız katan YHT'nin İstanbul'a ulaşmasıyla 28 milyon vatandaşımıza ulaşımda YHT ile seyahat seçeneği sunulmuştur.

Ankara-İstanbul YHT

Harita 4.Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-İstanbul YHT (Bilecik Viyadük)

Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Yerli müteahhitlerce, yerli iş gücüyle ve öz kaynaklarla gerçekleştirilen Ankara-Konya YHT Projesi 2011 yılında hizmete girmiştir. Ankara-İstanbul Projesi'nin üzerinde bulunan Polatlı'dan güneye ayrılarak, 212 km uzunluğunda maksimum 300 km/s hıza uygun yüksek hızlı demiryolu inşa edilmiştir. (Harita 5)

Böylece, Türklerin Anadolu'daki ilk Başkenti Konya ile Ülkemizin başkenti Ankara birbirine çok daha yakın hale gelmiştir. Ayrıca; Karaman, Antalya/Alanya ilinin YHT'ler ile Ankara'ya bağlantısını sağlamak üzere, Konya'dan Otobüs ile YHT bağlantılı seferler yapılmaktadır.

Proje öncesi konvansiyonel trenler Eskişehir-Kütahya-Afyon güzergâhını kullanarak Ankara'dan Konya'ya 10 saat 30 dakikada ulaşabiliyordu. Yüksek Hızlı Tren yol almaya başlayınca, seyahat süresi 1 saat 45 dakikaya inmiştir. Önümüzdeki dönemde Başkentray projesinin tamamlanmasıyla bu süre 1 saat 30 dakikaya düşecektir.

Ankara-Eskişehir, Ankara-İstanbul ve Ankara-Konya YHT'lerden sonra modern ve hızlı yolculukta 4. bir adım da Konya-İstanbul YHT'lerin seferlere konulması olmuştur.

Konya-İstanbul arasında otobüsle 11 saat olan iki kent arası seyahat süresi 4,5 saate inmiştir.

Ankara-Konya YHT

Harita 5. Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Küçük Asya ile İpek yolu güzergahındaki Asya Ülkelerini birleştiren demiryolu koridorunun önemli akslarından biri olan Ankara-Sivas YHT'nin yapımı devam etmektedir. Sivas-Erzincan, Erzincan-Erzurum-Kars hızlı tren hatlarıyla birlikte Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projesiyle entegre edilmesi hedeflenmektedir.

Mevcut Ankara-Sivas demiryolu 603 km olup seyahat süresi 12 saattir. İki kent arasındaki seyahat süresini kısaltacak projeyle maksimum 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli yeni yüksek hızlı demiryolu yapımı hedeflenmiştir. Bu sayede hat 198 km kısalarak 405 km olacak ve seyahat süresi 12 saatten 2 saate inecektir (Harita 6).

Ankara-İstanbul ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarının işletmeye açılması ile birlikte de, ülkemizin doğusu ile batısı arasındaki bağlantıyı sağlayacak olan Ankara-Sivas güzergahında YHT'lerin önemi kaçınılmaz bir şekilde artacaktır.

Ankara-Sivas YHT (Yozgat OSB Mevkii)

Ankara-Sivas YHT (Kırıkkale Mevki)

Harita 6. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-Sivas YHT (Akdağmadeni Mevkii)

Ankara-Sivas YHT (Çöken Mevkii)

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Sanayisi, turizm potansiyeli ve limanıyla ülkemizin 3. büyük kenti olan İzmir'i ve güzergâhındaki Manisa, Uşak ve Afyonkarahisar'ı Ankara'ya kapı komşusu yapmak için başlatılan Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin yapımı devam etmektedir.

Mevcut Ankara-İzmir demiryolu 824 kilometre olup, seyahat süresi yaklaşık 14 saattir. İki şehir arası mesafeyi 624 kilometreye ve seyahat süresini 3 saat 30 dakikaya düşürecektir. (Harita 7).

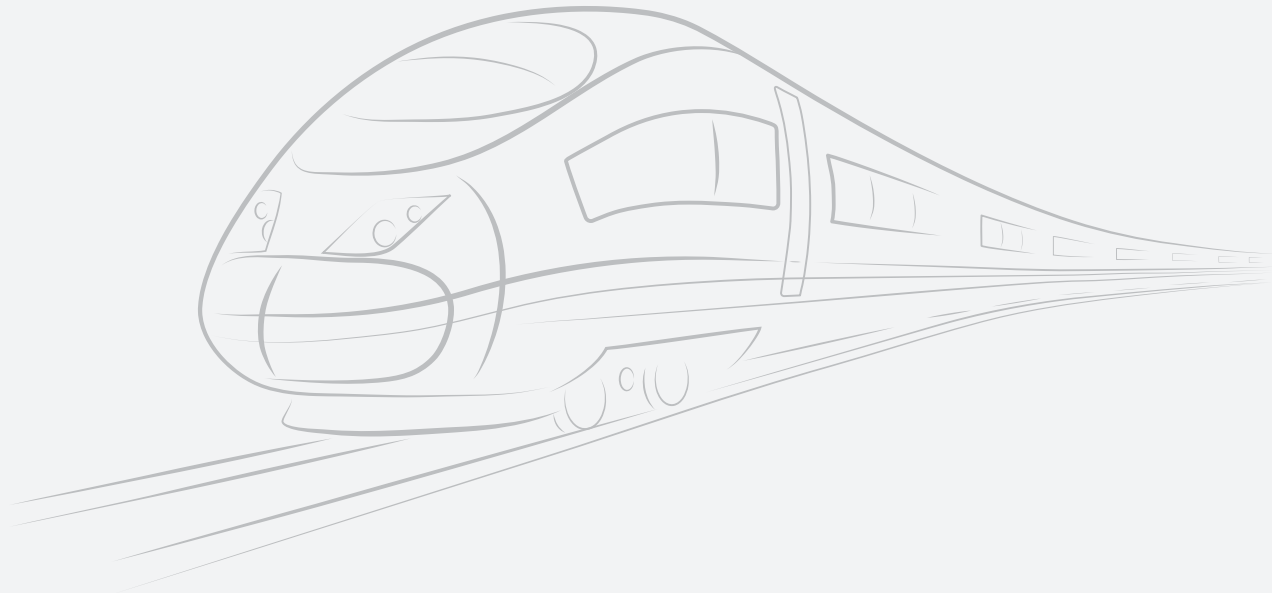

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu

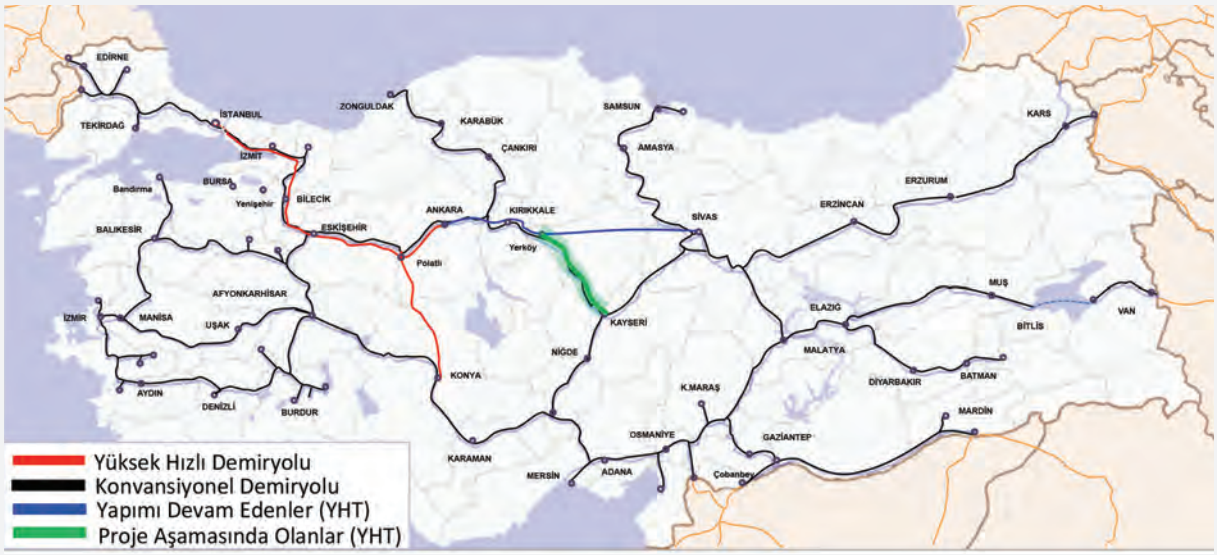
Harita 7. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Kayseri-Yerköy arasında 250 km/saate uygun 142 km'lik çift hatlı, elektrikli ve sinyalli yüksek hızlı demiryolu hattı yapılacaktır. Kayseri-Yerköy YHT projesi Ankara-Sivas YHT hattına Yerköy'den bağlantısı sağlanacaktır. (Harita 8).

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Harita 8. Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

YHT GAR PROJELERİ

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projelerinin hayata geçirilip trenin tekerleğinin dönmeye başlamasından sonra en az demiryolu yapımı kadar önemli olan YHT Gar Komplekslerinin yapımı da önceliklendirilerek YHT'lerin ulaştığı şehirlerin yeni Garlara kavuşturulması için çalışmalara başlanılmıştır.

Ankara YHT Gar

Ankara YHT Garı, uluslararası standartlar dikkate alınarak ve diğer ülkelerdeki yüksek hızlı tren garlarının yapısı, düzeni, kullanım ve işletme şekilleri incelenerek projelendirilmiştir.

Ankara Gar ve çevresini başkent için cazibe merkezi haline dönüştürmeyi hedefleyen proje, günümüz teknolojisi ve mimari anlayışının yanında hız ve dinamizmi simgeleyecek ve sektörün yeni vizyonunu temsil edecek şekilde tasarlanmıştır.

178 bin m2 inşaat alanı ve 32 bin m2 yapı izdüşüm alanına sahip YHT garda otel, alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar, metro ve banliyö bağlantısı olacaktır.

Yeni garda, aynı anda 12 YHT setinin bulunabileceği 420 metre uzunluğunda 6 adet hat yer almaktadır.

Yap-İşlet-Devret modeliyle inşası devam eden Ankara Yüksek Hızlı Tren Garında % 99 fiziki ilerleme sağlanmış olup, 29 Ekim 2016 tarihinde hizmete verilecektir.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara YHT Gar Yapımı

Konya YHT Gar

Konya mevcut tren garının, YHT seferlerine hazırlık amacı ile bakım ve onarımı yapılmıştır. Ancak mevcut gara ulaşım sınırlı ve garın kent merkezi ile entegrasyonu zayıftır. Başta Ankara-Konya Hattı olmak üzere, Konya-İstanbul hattının açılması akabinde mevcut gar yolcu kapasitesini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle Konya Buğdaypazarı Mevkiine yeni bir gar yapılması öngörülmüştür.

Ankara YHT Garında olduğu gibi alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar içerecek olan gar yapım ihalesi yapılmış olup sözleşmesi imzalanmıştır.

Konya YHT Gar Projesi

Ankara Etimesgut YHT Gar Kompleksi

YHT Gar Kompleksi 157,7 hektarlık alanda kurulmakta olup, kompleksin içerisinde YHT Batı Garı, Yüksek Hızlı Tren Ana Bakım Deposu ve Batı Terminali ile YHT Eğitim Tesisleri bulunmaktadır.

Demiryollarının 2023 yılı hedefleri doğrultusunda, ülkemizin YHT İşletmecilik ağının ağırlık merkezini Ankara oluşturacaktır. Bu nedenle YHT Bakım ağının ana merkezi de Ankara olarak belirlenmiştir. Ankara Ana Bakım Tesisinin yapımı devam etmektedir.

Bakım tesisinin konumu belirlenirken; mevcut kalkış-varış gara yakınlığı, demiryolu hattı kenarında olması, boş ve düz veya az engebeli bir arazi olması, kamulaştırma maliyetleri düşüklüğü, imar planına uygunluk ve ulaşılabilirlik etkenleri göz önünde bulundurulmuştur.

YHT hatlarında kullanılacak YHT setlerinin planlı bakım ve gare ihtiyacının 46.568 m2 kapalı alan gerektirmesi, yüksek hızlı tren işletmeciliğinde kalifiye personel yetiştirilmesi için eğitim tesis ihtiyacı, Yolcu sayısının artması nedeniyle oluşan yeni gar ihtiyacı için Etimesgut/Ankara'da YHT Gar Kompleksinin kurulması kararlaştırılmıştır.

Etimesgut'ta kurulan ana YHT bakım kompleksinde;

- Bakım işlerinde havaya herhangi bir gaz salınmayacak ve toprak ile suyu kirletecek herhangi bir kimyasal madde kullanılmayacak,

- Bakım işlemleri sırasında oluşabilecek yağ vb. atıklara yönelik olarak, Bakım Tesisinde biyolojik ve kimyasal arıtma ünitesi yer alacak,
- Tren Yıkama Binası ayrıca bir biyolojik arıtma ünitesine sahip olup, atık suyun %90 oranında geri kazanımı sağlanacak
- Arıtma ünitelerinde biriken yağ atıkları özel bir haznede depolanıp, bertaraf edilecek,
- Kanalizasyon şebekesine yağ atılımı söz konusu olmayacak
- Tüm tesisteki demiryolu altyapısının elektrikli olması nedeniyle tren manevralarının gürültü olmayacaktır.

Sonuç olarak, YHT Bakım Tesisleri için proje çalışmaları titizlikle yürütülmüş; insan ve çevre sağlığı ile ilgili kriterler de göz önünde bulundurulmuştur. Sözkonusu YHT Bakım Kompleksinin yapımında % 98 fiziki ilerleme sağlanmıştır. 29 Ekim 2016 tarihinde açılışı yapılacaktır.

Söz konusu yerde Ana bakım deposunun kurulmasının yanında, ayrıca Yeni YHT Batı Garı da kurulacaktır. Yeni inşa edilecek gar ile batı yönünde hızlı tren duruşlarının Sincan yerine bu yeni garda yapılması planlanmıştır. Batı YHT Garı, karayolundan kısa sürede erişim sağlanabilmesi için Ayaş Yolu, Ankara Çevre Yolu ve İstasyon caddesi ortasında kalan YHT Gar Kompleksi içerisinde olacak şekilde projelendirilmiş ve Başkent Ray banliyö sistemi ile entegre edilmiştir.

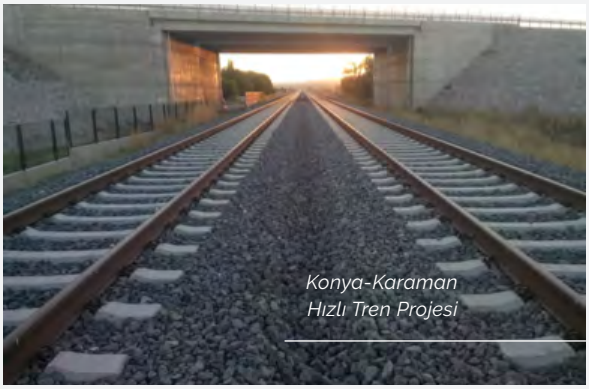

Etimesgut YHT Gar Kompleksi

HIZLI VE KONVANSİYONEL DEMİRYOLU YAPIM PROJELERİ

Yüksek hızlı demiryolu yapım projelerinin yanı sıra hızlı ve konvansiyonel demiryolu yapımları da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda 2003-2016 yılları arasında 359 km'lik konvansiyonel demiryolu inşaatı tamamlanmıştır. 782 km'lik hızlı demiryolu ve 541 km'lik konvansiyonel demiryolunun inşaatı ise devam etmektedir.

2003 yılından bu yana Tecer-Kangal (Sivas), Kemalpaşa-Turgutlu ve Kayseri Kuzey Geçişi yeni demiryolu; Menemen-Aliağa II. hat, Tekirdağ-Muratlı çift hat, Cumaovası-Tepeköy, Arifiye-Pamukova ve Kütahya-Alayunt II.hat yapımları; Başkentray Projesinin 1.Etabı, Marmaray'ın tüp geçişi ve iltisak (bağlantı) hatları tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır.

Konya-Karaman Hızlı Tren Projesi

En son 1971 yılında Van ilimizin demiryolu ile tanışmasından 39 yıl sonra ilk defa 2010 yılında bir ilimize daha yeni demiryolu hattı bağlantısı sağlanmıştır. 36 km'lik Tekirdağ-Muratlı arası demiryolu çift hatlı hale getirilmiştir.

Konya-Karaman, Adana-Mersin, Tepeköy-Selçuk, Kars-Tiflis (Türkiye kesimi), Adapazarı-Karasu, Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı, Gebze-Halkalı (Marmaray), Akçagöze-Başpınar ve Fevzipaşa varyantlarının inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Tekirdağ- Muratlı

Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Projesi

Bursa-Mudanya arası 42 km'lik demiryolu hattının yapımına, 1873 yılında başlanmış ve 1891 yılında bitirilmiştir. 1892-1951 yılları arasında hizmet veren bu hat, 1953 yılında kapatılarak sökülmüştür.

Demiryolu tarihimiz açısından; demiryoluyla ilk tanışan şehirlerimizden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlantısının sağlanması Bakanlığımızca ele alınmış ve Ocak 2012'de inşaatına başlanılmıştır. Söz konusu 110 km'lik hattın altyapısı maksimum 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli olarak inşa edilmektedir (Harita 9).

Projenin tamamlanmasıyla gelişmiş sanayi şehri olan Bursa'nın 1953'den beri devam eden demiryolu hasreti sona erecek, Bursa; İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya bağlanacaktır. Ankara-Bursa arası 2 saat 15 dakika, Bursa-Eskişehir arası 1 saat ve Bursa-İstanbul ise 2 saat 15 dakika olacaktır.

Ülkemizin gerek nüfus, gerekse oluşturulan katma değer bakımından önde gelen şehirlerinden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlanmasıyla sosyo-ekonomik değeri daha da yükselecektir.

Söz konusu Bursa-Bilecik Hızlı Tren Projesinin ilk etabı olan Bursa-Yenişehir kesiminde inşa çalışmaları, Yenişehir-Bilecik kesiminde ise kesin proje hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir.

Proje tamamlandığında hatta hem yolcu, hem de hızlı yük trenleri çalıştırılacaktır. Yolcu trenleri saatte 200, yük trenleri ise 100 kilometre\saat ile çalışacaktır. Ayrıca, Bursa ve Yenişehir'e hızlı tren ve tren garları yapılacak olup, buradaki hava alanında da hızlı tren istasyonu inşa edilecektir.

Harita 9. Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Hattı

Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı (Tünel 4 Demirtaş Mevkii)

Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı
Osmangazi/Demirtaş Mevkii (Tünel-5 ve 6 Giriş)

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Projesi

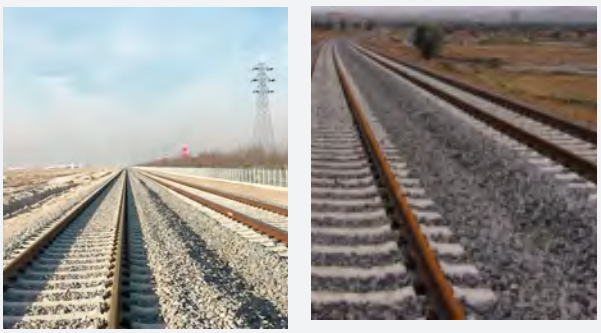
Ankara-Konya ve Ankara-Eskişehir-İstanbul arasında büyük bir başarı ile sürdürülen yüksek hızlı tren işletmeciliğinin yanı sıra mevcut koridorların 200 km/h hıza uygun çift hatlı hale getirilerek hızlı tren işletmeciliğine geçilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda; 102 km'lik Konya – Karaman arası demiryolu 200 km/sa hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli hale getirilmektedir. Yapımına 2014 yılında başlanan projenin altyapı ve üstyapı işleri bitmiştir. Elektrifikasyon yapım işi için yüklenici firmaya yer teslimi yapılmış olup çalışmalara başlanmıştır. Sinyalizasyon yapım işi için ise ihale KİK süreci devam etmektedir. Proje tamamlandığında Konya-Karaman arası seyahat süresi 1 saat 13 dakikadan 40 dakikaya düşecektir (Harita 10).

Bu proje; Karaman - Ulukışla - Mersin - Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa -Mardin güzergahını izleyen Hızlı Demiryolu Koridorunun ilk halkasını da oluşturmaktadır.

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Harita 10. Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

Karaman - Niğde (Ulukışla) - Mersin (Yenice) Hızlı Demiryolu Projesi

Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya YHT işletmeciliğinin ve Konya-Karaman Hızlı demiryolunun inşasına başlanmasıyla; hayata geçirilmesi önemli hale gelen ve ülkemizin hem yolcu hem de yük taşımacılığı potansiyelinin yüksek olduğu Karaman – Niğde – Mersin – Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa - Mardin hattı önceliklendirilmiş bir koridor haline gelmiştir.

Karaman - Niğde (Ulukışla) - Mersin (Yenice) hızlı tren projesi 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır. Bu hatta hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacaktır (Harita 11).

135 km'lik Karaman-Ulukışla kesiminin hızlı çift hatlı hale getirilmesi için altyapı ve üstyapı yapım işinde çalışmalar başlamıştır.

109 km'lik Ulukışla-Yenice arasına yeni çift hatlı demiryolu kesin proje hazırlama çalışmalarına başlanılmıştır.

Harita 11. Karaman-Ulukışla-Yenice Hızlı Demiryolu Hattı

Mersin-Adana Hızlı Demiryolu Projesi

Hat kapasitesi artırılarak Konya, Karaman, Kayseri ve Gaziantep'ten gelen yüklerin Mersin Limanı'na daha hızlı aktarılmasını sağlayacak, yıllık yolcu taşımasını yaklaşık 3 kat artıracak Mersin-Adana arasında Hızlı Demiryolu hattının yapımı planlanmıştır (Harita 12).

67 km uzunluğunda 3.ve 4.hat yapımı kapsamında yapım çalışmaları devam etmektedir.

Harita 12. Mersin-Adana Hızlı Demiryolu Hattı

Bahçe-Nurdağı (Fevzipaşa varyantı)

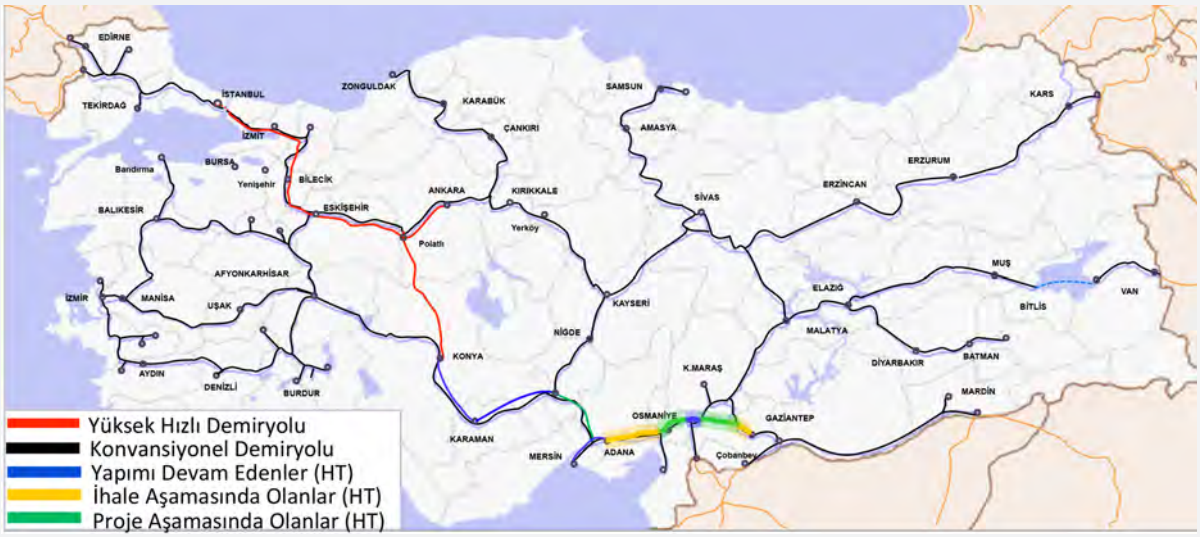
Akçagöze-Başpınar varyantı

Adana – Osmaniye – Gaziantep Hızlı Demiryolu Projesi

Mevcut durumda, Adana – Osmaniye – Gaziantep – Şanlıurfa - Mardin koridorunda yolcu trenlerinin azami hızı 120 km/sa ve yük trenlerinin ise 65 km/sa'dır. Bu kesimde hızlı demiryolu projelerimiz tamamlandıktan sonra yolcu trenleri 160-200 km/sa ve yük trenleri ise 100 km/sa hız yapabilecektir. Böylece, seyahat süreleri kısalacak, konforlu ve kaliteli bir hizmet sunulmuş olacaktır. (Harita 13).

Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Hattı kapsamında;

- Adana-İncirlik-Toprakkale arasındaki 79 km'lik kesimin hızlı çift hatlı hale getirilmesine ait yapım işi için ihale değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.
- Toprakkale-Bahçe arasında 58 km'lik kesimin çift hatlı hızlı demiryolu yapılmasına yönelik proje hazırlama çalışmaları tamamlanmış olup inceleme aşamasındadır. 2016 yılı içinde yapım ihalesine çıkılması hedeflenmiştir.
- Bahçe-Nurdağı arasındaki Fevzipaşa Varyantının yapımı devam etmektedir. Proje kapsamında 10 km'si tünel olmak üzere 17 km'lik 160 km/saat hıza uygun elektrikli, sinyalli çift hat yapılacaktır.
- Nurdağ-Başpınar arasında 160 -200 km/h hıza uygun, yeni çift hatlı, elektrikli ve sinyalli 56 km demiryolu yapılması planlanmıştır. Proje ile Nurdağ-Narlı-Başpınar arasındaki 121 km'lik koridor yaklaşık 65 km kısalacaktır. Yapım ihalesi yapılmış olup değerlendirmeler devam etmektedir.
- Yapımı devam eden Akçagöze-Başpınar varyant projesi kapsamında 5,2 km'lik 2 adet tünel inşa edilecek ve 27 km'lik mevut hat 11 km'ye düşerek 16 km kısalacaktır. Yük trenlerinin seyir süresi 45 dakikadan 10 dakikaya düşecektir.

Harita 13. Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Demiryolu Hattı

Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Projesi

Doğu-Batı koridorunun devamı niteliğinde olan ve Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi'ne bağlantı sağlayarak tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandıracak Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattının 0-80 km'ler arasının altyapı yapım ihalesi hazırlık çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Diğer kesimlerde ise proje hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir (Harita 14).

Mürşitpınar-Şanlıurfa Hızlı Demiryolu Projesi

İlçeleriyle birlikte ele alındığında tarihî ve kültürel miras bakımından pek çok zenginliği barındıran ve GAP Bölgesinin önemli şehirlerinden birisi olan Şanlıurfa'yı ana demiryolu ağına bağlayacak olan Mürşitpınar-Şanlıurfa Yeni Demiryolunun proje çalışmaları devam etmesine rağmen güney sınırımızdaki karışıklıklardan dolayı alternatif olarak kuzeyden Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin-Nusaybin yeni demiryolu hattı yapılması planlanmış olup bu hatta yönelik proje hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin güney komşularıyla ticarette büyük önem arz eden projelerden biri de Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesidir. Bu proje, sadece Türkiye, Suriye ya da Irak arasında değil, Avrupa ile Ortadoğu arasında da demiryolu taşımacılığının daha etkin hale gelmesini sağlayacaktır. Söz konusu hat, bölgedeki gelişmelerle birlikte Ortadoğu'ya ihracatta demiryolu katkısını ciddi ölçüde artıracak, bölge ekonomisinin gelişmesini sağlayacaktır.

GAP Eylem Planı kapsamında çalışmaları sürdürülen Nusaybin-Habur hızlı demiryolunda proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Harita 14.Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattı

Diğer Yeni Demiryolu ve İkinci Hat Yapımları

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı; Murat Nehri üzerinde inşa edilecek dört adet baraj yapımı nedeniyle etkilenen 114 km'lik mevcut demiryolu hattının deplase edilmesi amacıyla gerçekleştirilen projenin yapımında % 56 fiziki ilerleme sağlanmıştır.

Tepeköy-Selçuk II. Hat yapımı: 26 km'lik hattın kazı ve dolgu çalışmaları ile sanat yapıları inşaatı devam etmektedir. % 18 ilerleme sağlanmıştır.

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı

İltisak (Bağlantı Hattı) Yapım Projesi

Ülkemizin genel ulaştırma politikası içinde önemli bir yer tutan yük taşımacılığının, demiryollarıyla yapılmasının daha etkin hale getirilmesine yönelik olarak, mevcut demiryolları hatlarına yapılacak ek hatlar ile kapıdan kapıya taşınmasını sağlamak amacıyla iltisak hatları yapımına büyük önem verilmekte olup halen 15 adet iltisak hattının yapımına, 45 adedinin ise proje çalışmalarına devam edilmektedir. 2003 yılında 390 km olan iltisak hattımız 433 km'ye yükselmiştir. (Harita 15)

Harita 15. İltisak Hatları

PROJE YAPIMI DEVAM EDEN ÖNEMLİ HIZLI TREN HATLARI

Antalya-Eskişehir Hızlı Tren Hattı

Ülkemizin turizm başkenti ve tarım yönünden de en önemli kentlerimizden olan Antalya'yı İstanbul'a bağlamak için Antalya-Burdur/Isparta-Afyonkarahisar-Kütahya (Alayunt) -Eskişehir hızlı tren projesi geliştirilmiştir. 423 km güzergâh uzunluğuna sahip proje Eskişehir – Kütahya (Alayunt)-Afyonkarahisar (Zafer Havaalanı), Afyonkarahisar – Burdur, Burdur - Antalya kesimlerinden oluşmaktadır.

Eskişehir-Afyonkarahisar kesiminde proje çalışmalarına başlanmış, diğer kesimlerde ise ihale değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

Antalya-Kayseri Hızlı Tren Hattı

Ülkemizin turizm merkezleri olan Antalya, Konya ve Kapadokya bölgesini Kayseri'ye ve dolayısıyla hızlı demiryolu ağına bağlayacak proje; Kayseri-Nevşehir, Nevşehir-Aksaray, Aksaray-Konya, Konya-Manavgat, Manavgat-Alanya, Manavgat-Antalya kesimlerinden oluşmakta olup tüm kesimlerde proje çalışmaları devam etmektedir.

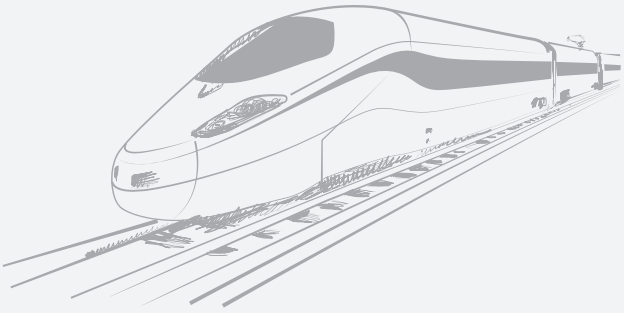
Yaklaşık 642 km uzunluğa sahip Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri hızlı tren projesiyle hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacak şekilde 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır.

Samsun-Çorum-Kırıkkale Hızlı Tren Hattı

Samsun İlini, İç Anadolu ve Akdeniz Bölgesine bağlayacak ve ülkemizin en önemli kuzey-güney aksı olacak proje ile sözkonusu demiryolu koridor yüksek standartlı hale dönüştürülecektir. Ayrıca, Yerköy – Kırşehir – Aksaray - Ulukışla Demiryolu projesinin tamamlanması ile Samsun-Mersin limanları arası demiryolu bağlantısı sağlanarak kuzeyden güneye kısa sürede ulaşılması hedeflenmektedir.

Kesin proje hazırlama ihalelerine Delice-Çorum, Çorum-Merzifon ve Merzifon-Samsun olmak üzere 3 kesim halinde çıkılması planlanmıştır.

Delice-Çorum-Merzifon kesimlerinde projelendirme çalışmaları, Merzifon-Samsun kesiminde ise ihale süreci devam etmektedir.

Kırıkkale (Delice)-Kırşehir-Aksaray-Niğde (Ulukışla) Hızlı Tren Hattı

İç Anadolu bölgesini Akdeniz Bölgesine bağlayacak ve ülkemizin en önemli kuzey-güney aksı olacak yaklaşık 296 km güzergah uzunluğuna sahip Yerköy-Kırşehir-Aksaray-Niğde (Ulukışla) hızlı tren projesi 200 km/sa hıza uygun çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır. Bu hatta hem yük hem de yolcu taşımacılığı yapılacaktır.

Aksaray-Ulukışla kesiminde proje çalışmaları, Delice-Kırşehir kesiminde ihale değerlendirme çalışmaları, Kırşehir-Aksaray kesiminde ise ihale hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Erzincan-Erzurum-Kars Hızlı Tren Hattı

414 km uzunluğundaki yeni çift hatlı, sinyalli ve elektrikli 200 km/sa hıza uygun Erzincan-Erzurum-Kars projesi, yatırım programına etüd-proje olarak alınmıştır.

2018 yılında kesin proje çalışmalarının bitimini müteakip yapım ihalesine çıkılması planlanmaktadır.

Erzincan-Erzurum-Kars Hızlı Tren Hattı'nın tamamlanması ile Edirne'den Kars'a uzanan doğu-batı koridorumuz tamamlanacak. Böylece; Erzincan, Londra'dan Pekin'e ulaşan ipek demiryolunun önemli bir parçası haline gelecektir.

LOJİSTİK MERKEZLER

Lojistik Merkezler; içerisinde ulusal ve uluslararası taşımacılık, lojistik ve yükün dağıtımı ile ilgili tüm faaliyetlerin birçok işletmeci tarafından gerçekleştirildiği alanlardır.

Lojistik merkezlerin yer seçim kriterlerinin ve işletme kurallarının belirlenmesi maksadıyla hazırlanmakta olan, Türkiye Lojistik Master Planı ile;

a. Atıl yatırımların önlenmesi için "Türkiye lojistik köy, merkez veya üslerin" haritasının çıkartılması ve ulaşım türleriyle optimum bağlantısının sağlanarak kombine taşımacılığın artırılması,

b. Lojistik köy, merkez veya üslerin verimli ve etkin bir şekilde çalışması için asgari coğrafi, fiziki ve işletme standartları ile kurulmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

planlanmıştır.

Lojistik sektörümüz hızla gelişmektedir. Diğer ulaşım sistemleri ile entegre bir demiryolu hizmeti sunmak ve kombine taşımacılığı geliştirmek için lojistik merkez yapımı ile önemli sanayi ve üretim merkezlerinin demiryolu ağımıza bağlantılarının yapılmasına devam edilecektir.

Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı

10. Kalkınma planında yer alan ve 25 adet Öncelikli Dönüşüm Programlarından biri olan bu programla, Türkiye'nin ihracat, büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında, son yıllarda hızlı bir gelişme gösteren lojistiğin büyüme potansiyelimize katkısının arttırılması ve 2016 yılında yayımlanan lojistik performans endeksinde 160 ülke arasında 34. Sırada yer alan ülkemizin 2023 yılı hedeflerine göre ilk 15 ülke arasına girmesi amaçlanmaktadır. Programın genel koordinatörlüğü Kalkınma Bakanlığı ve Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Lojistik Merkezler Kurulması Projesi ile etkin karayolu ulaşımı olan ve müşteriler tarafından tercih edilebilir kent merkezlerinin dışındaki alanlarda, ihtiyaçlara cevap verebilecek özellikte alanlar oluşturulması, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun olarak, özellikle organize sanayi bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan bölgelerin yeniden yapılandırılmaları amaçlanmıştır.

Lojistik merkezlerin, öncelikle organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu İstanbul (Halkalı), Kocaeli (Köseköy), Eskişehir (Hasanbey), Balıkesir (Gökköy), Kayseri (Boğazköprü), Samsun (Gelemen), Denizli (Kaklık), Mersin (Yenice), Erzurum (Palandöken), Uşak, Konya (Kayacık), İstanbul (Yeşilbayır), Bilecik (Bozüyük), Kahramanmaraş (Türkoğlu), Mardin, Sivas, Kars, İzmir (Kemalpaşa), Şırnak (Habur) ve Bitlis (Tatvan) olmak üzere toplam 20 yerde inşa edilmesi planlanmıştır (Harita 16).

Samsun, Uşak, Denizli (Kaklık), Köseköy, Halkalı, Eskişehir (Hasanbey) ve Balıkesir (Gökköy) işletmeye açılmıştır. Bozüyük, Mardin, Erzurum, Mersin (Yenice), Kahramanmaraş (Türkoğlu), İzmir (Kemalpaşa) lojistik merkezlerinde inşaat işleri devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Harita 16. Lojistik Merkezler

Bir lojistik merkezde;

- Konteyner yükleme boşaltma ve stok alanları,
- Gümrüklü sahalar,
- Müşteri ofisleri, otopark, tır parkı
- Bankalar, restoranlar, oteller, bakım-onarım ve yıkama tesisleri, akaryakıt istasyonları, antrepolar,
- Tren teşkil kabul ve sevk yolları bulunmaktadır.

a.Türkiye Lojistik Master Planı (TLMP)

10. Kalkınma Planı 1.18 no'lu ''Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı'' içerisinde yer alan ''Lojistik Master Planının'' yapılması amacıyla, ülkemizin uluslararası konumunun güçlenmesi, sanayi ürünlerinin toplam maliyet içindeki lojistik maliyet yükünün azaltılması, intermodal taşımacılığın teşvik edilmesi, karayoluna göre daha ekonomik olan demiryolu taşıma payının artırılması, nihai ürünlerin tüketim pazarlarına ulaşım süresinin kısaltılması vb. hususlarla ilgili olarak ihtiyaçların belirlenmesine yönelik ''Türkiye Lojistik Master Planı'' hazırlanması işi ihalesi yapılmıştır.

Lojistik merkezlerin yer seçim kriterlerinin ve işletme kurallarının belirlenmesi maksadıyla hazırlanmakta olan, Türkiye Lojistik Master Planı ile;

a. Atıl yatırımların önlenmesi için "Türkiye lojistik köy, merkez veya üslerin" haritasının çıkartılması ve ulaşım türleriyle optimum bağlantısının sağlanarak kombine taşımacılığın artırılması,
b. Lojistik köy, merkez veya üslerin verimli ve etkin bir şekilde çalışması için asgari coğrafi, fiziki ve işletme standartları ile kurulmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, planlanmıştır.

b.Lojistik Mevzuatı

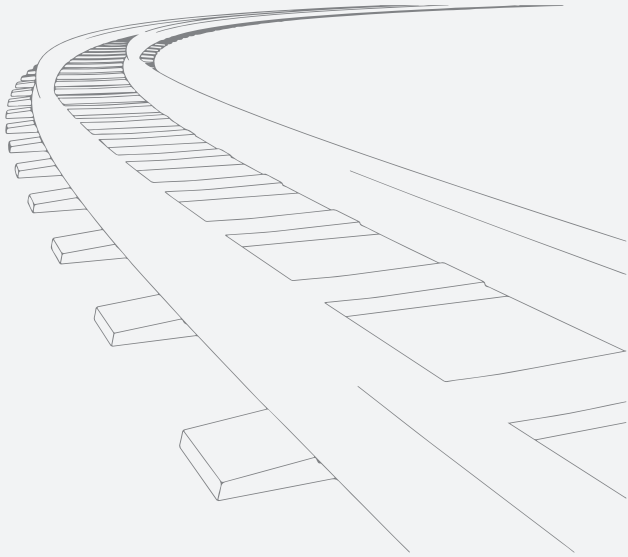
Türkiye Lojistik Master Planı'nın hazırlanması çalışmalarına paralel olarak Lojistik Merkez, Köy ve Üslerin Kurulumu ve Kapasitesi ile İlgili ihtiyaç duyulacak Yönetmeliklerin taslaklarını hazırlama çalışmaları yapılacaktır.

c.Lojistik Koordinasyon Kurulu

Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programına uygun olarak, kamu kurum ve kuruluşlarının lojistik konusunda üstlenecekleri rolleri belirlemek ve tüm taşımacılık modlarını içerecek şekilde hazırlanacak lojistik mevzuatı düzenlemelerinin koordinasyonunu sağlamak üzere «Lojistik Koordinasyon Kurulu» 28 Ocak 2016 tarihli ve 29607 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/2 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kurulmuştur. Kurul'un başkanlığını Bakanlığımız Müsteşarı, sekretarya hizmetlerini Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü yürütmektedir. Kurul'un görevleri;

- Lojistik ile ilgili iş ve hizmetlerde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının üstlenecekleri rolleri belirlemek,
- Lojistik ile ilgili müşterek konularda eşgüdüm tesis etmek,
- Lojistik ile ilgili ortak karar alınmasını gerektiren hallerde prensip kararları almak,
- Lojistik mevzuatı düzenlemelerinin koordinasyonunu sağlamak olarak belirlenmiştir.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı

270 adet firmanın faaliyet gösterdiği Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinin, mevcut demiryolu ağına bağlanarak günümüzde ortaya çıkan yıllık 3 milyon ton mertebesindeki yük taşımacılığına hizmet vermek amacıyla planlanan 27 km. uzunluğundaki Kemalpaşa OSB Demiryolu Bağlantı Hattı 11 Mart 2014 tarihinde tamamlanmıştır.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Bağlantısı

Harita 17.
Kemalpaşa
Lojistik Köyü İnşaatı

KENT İÇİ RAYLI SİSTEM PROJELERİ

Bakanlık olarak ülkemizde şehir içi raylı sistemlerinin yaygınlaşmasını sağlamak üzere mahalli idarelere desteğimiz son yıllarda büyük oranda artmıştır.

Ankara'da Kızılay-Çayyolu ve Batıkent-Sincan metro hatlarını tamamlayarak hizmete açtık. Tandoğan-Keçiören metro hattının altyapısını tamamlayarak 2016 yılında hizmete alınması planlanmıştır. Atatürk Kültür Merkezi-Kızılay Metro hattının inşa edilmesi ile birlikte, Keçiören Kızılay'a doğrudan bağlanacaktır.

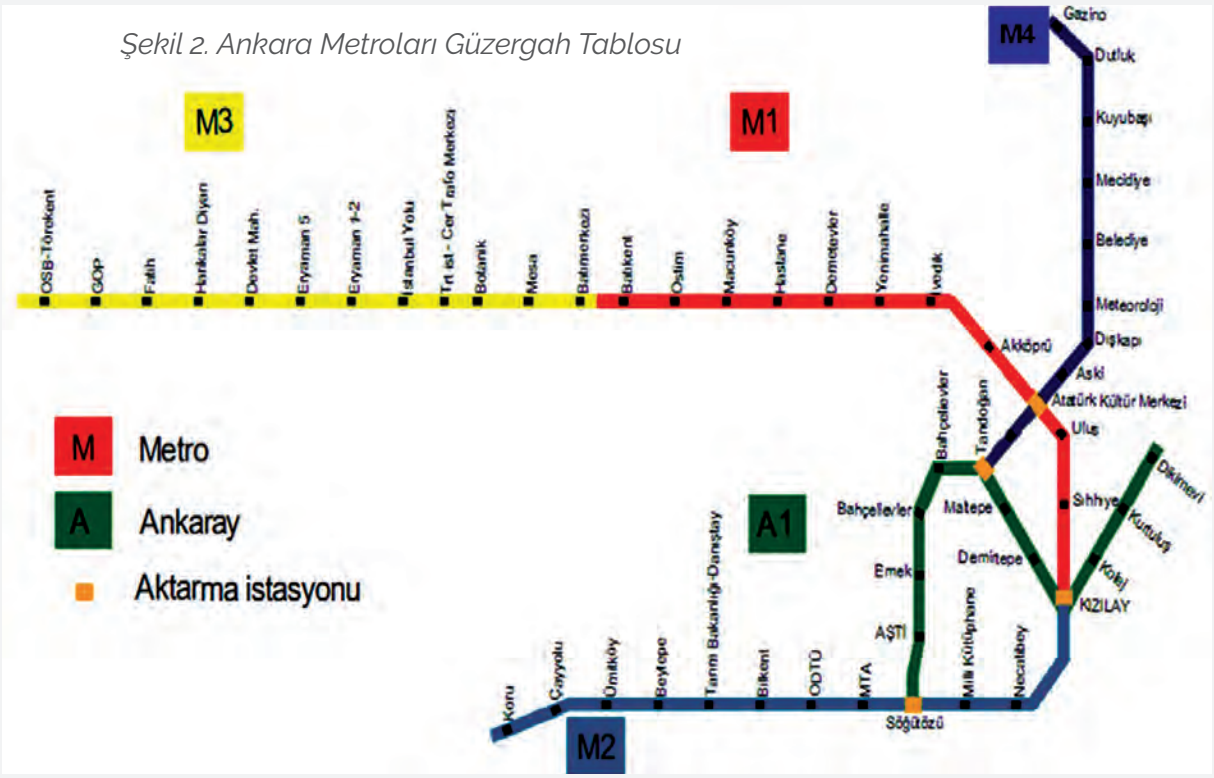
İstanbul'da Levent-Hisarüstü hattı 2015 yılı sonunda hizmete açılmıştır. Antalya Meydan-Havaalanı-Expo tramway projesi Expo açılışı ile birlikte yapılmıştır. Bakırköy (İDO)-Bahçelievler-Kirazlı metrosu, Sabiha Gökçen havalimanı bağlantısı metrosu, Konya Raylı Sistem Hattı projelerinin yapımına başlanmıştır.

Havalimanları ile kentiçi ulaşım sistemlerinin irtibatlandırılması politikamız çerçevesinde, İstanbul 3. Havalimanı, Sabiha Gökçen, Antalya ve Esenboğa Havalimanlarının şehir içi raylı sistemlerle bağlantısını kurmak üzere çalışmalarımız devam etmektedir.

Kentiçi demiryolu ulaşımını geliştirmek üzere Ankara'da Başkentray ve Gaziantep'te Gaziray projeleri yapım ihalesi aşamasındadır. İzmir'de Egeray'ın Kuzeyde Bergama'ya Güneyde Selçuk'a kadar uzatılması, Kayseri, Adana, Antalya gibi büyükşehirlerde de benzer projelere başlanılması planlanmaktadır.

ANKARA METROLARI

Şekil 2. Ankara Metroları Güzergah Tablosu

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu 16,59 km uzunluğunda çift hatlı ve 11 istasyondan oluşmaktadır (Şekil 2.-3.) Söz konusu metro hattı ikmal edilerek, 13.03.2014 tarihinde törenle hizmete sunulmuş olup, işletilmek üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir.

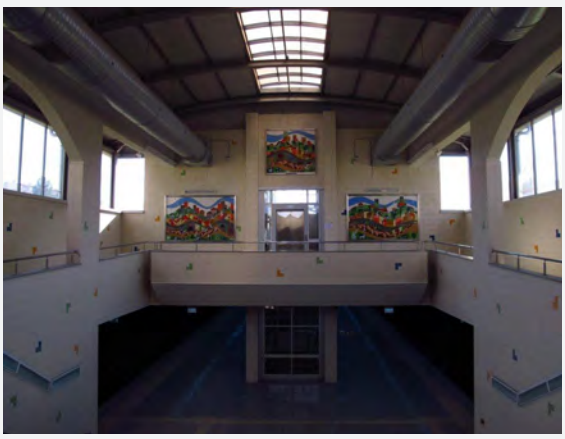

Şekil 3. Kızılay-Çayyolu Metro Hattı (M2)

- Hat uzunluğu : 16.590 m.
- İstasyon Adedi : 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi: 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Kızılay'dan Koru'ya kadar yapılmış olan hat sırasıyla; Necatibey, Milli Kütüphane, Söğütözü, MTA, ODTÜ, Bilkent, Tarım Bakanlığı-Danıştay, Beytepe, Ümitköy, Çayyolu, Koru İstasyonlarından geçmektedir. (Şekil 3.)

Koru İstasyonu

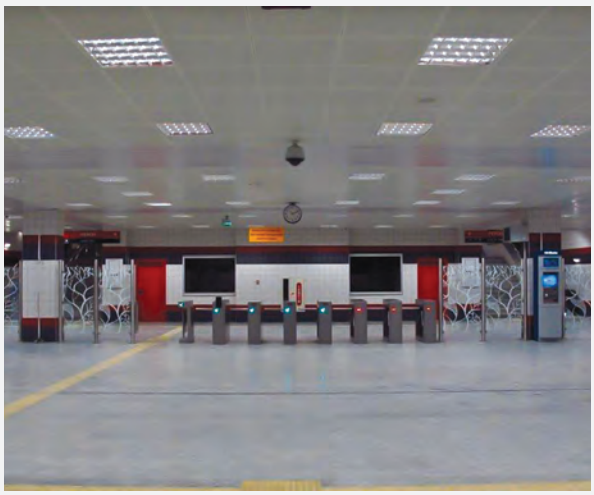
Batıkent-Sincan (M3) Metrosu

15,36 km uzunluğunda çift hat ve 11 adet istasyon inşaatı işini kapsamaktadır. Sözkonusu metro hattı ikmal edilmiş ve 12.02.2014 tarihinde törenle hizmete açılmış ve Ankara Büyükşehir Belediyesine işletilmek üzere teslim edilmiştir.

- Hat uzunluğu : 15.360 m.
- İstasyon Adedi : 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi : 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Şekil 4. Batıkent-Sincan Metro Hattı (M3)

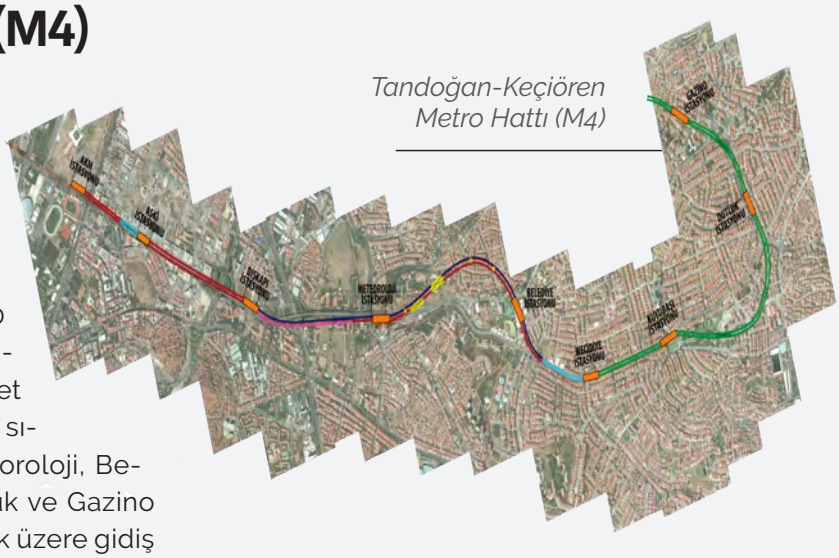

Batıkent Merkez İstasyonu

Harikalar Diyarı İstasyonu

Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu

Tandoğan-Keçiören Metro Hattı (M4)

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro hattı uzunluğu 9.220m'dir. Hattın 3.980 metresi TBM, 2.300 metresi NATM (delme-patlama), 460 metresi aç-kapa yöntemi ile yapılmıştır. Proje kapsamında 9 adet istasyon bulunmakta olup, bunlar sırasıyla; AKM, ASKİ, Dışkapı, Meteoroloji, Belediye, Mecidiye, Kuyubaşı, Dutluk ve Gazino istasyonlarıdır. Çift hat tünel olmak üzere gidiş geliş toplam 18.440m hat uzunluğuna sahiptir.

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattının, AKM İstasyonundan mevcut Batıkent-Kızılay (M1) Metro Hattına bağlantısı yapılmakta olup, bahse konu bağlantı tüneli 927m tek hat tünelden oluşmaktadır. Bunun, 563 metresi TBM, 38 metresi NATM, 140 metresi aç-kapa, 100 metresi U kesit ve 86 metresi makas yapısından oluşmaktadır. Bahse konu bağlantı hattı sayesinde Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattından mevcut Batıkent-Kızılay (M1) Metro Hattına yolcu aktarımı yapılabilecektir.

Hat boyu ulaşım süresi 16dk olarak planlanmıştır. Metro hattı hizmete girdiğinde tek yönde saatte ortalama 50.000 yolcu, günde ortalama 700-800 bin yolcu taşınacaktır.

Tandoğan-Keçiören (M4) Metro Hattı Kalan İnşaat İşleri:

- Fiziki Gerçekleşme: %98.77
- 9 İstasyon-9.220 m Çift Hat Tünel
- 3.980 m TBM Hat
- 2.300 m NATM Hat
- 460 m Aç-Kapa Hat
- 2.480 m İstasyon ve Makas Yapıları
- 18.440 m Ray Döşenmesi
- 350.000 m3 Betonarme İmalat
- 9.800 m Altyapı Aktarımı
- 42.000 m Fore Kazık İmalatı
- 41.500 m2 Diyafram Duvar İmalatı
- 640 m3 Kazı-Hafriyat Yapılması

Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu M1-M4(AKM) Bağlantı Hattı Acil Tamamlama İşleri:

- Fiziki Gerçekleşme: %94,31
- Toplam Hat Uzunluğu: 927m
- U Kesit Hat Yapısı: 100m
- Aç-Kapa Hat Yapısı: 140m
- TBM Hat Yapısı: 563m
- Makas Yapısı: 86m
- Natm Tünel Yapısı: 38m

İstasyon işleri

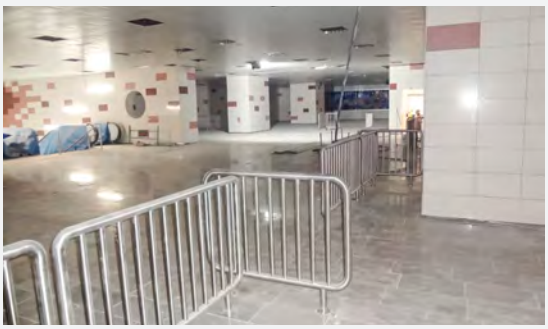
Mecidiye, Kuyubaşı, Dutluk ve Gazino İstasyonları %99, ASKİ ve Meteoroloji İstasyonları %99.50, AKM İstasyonu %99.46 ve Dışkapı İstasyonu ise %99.51 oranında tamamlanmıştır.

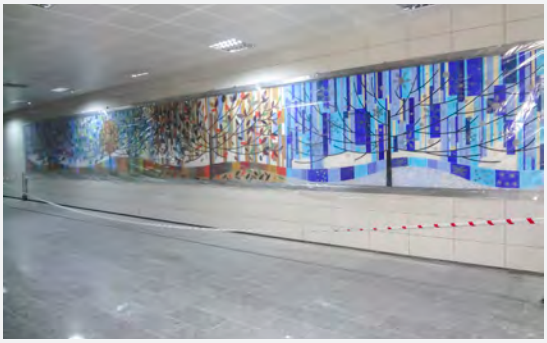
AKM İstasyonu Bilet Holü Katı

ASKİ İstasyonu Peron Katı

Dışkapı İstasyonu Bilet Holü Katı

Meteoroloji İstasyonu Bilet Holü Katı

Belediye İstasyonu Bilet Holü

Mecidiye İstasyonu Peron Katı

Kuyubaşı İstasyonu Peron Katı

Dutluk İstasyonu Bilet Holü Katı

Gazino İstasyonu Peron Katı

Tünel İşleri

Meteoroloji-Belediye İstasyonları arası Makas Yapısı
Gazino-Dutluk İstasyonları arası Makas Yapısı

Ray Montajı İşleri

Ray ve 3.ray montajı hat boyu gerçekleşme oranı %99.40'dır.

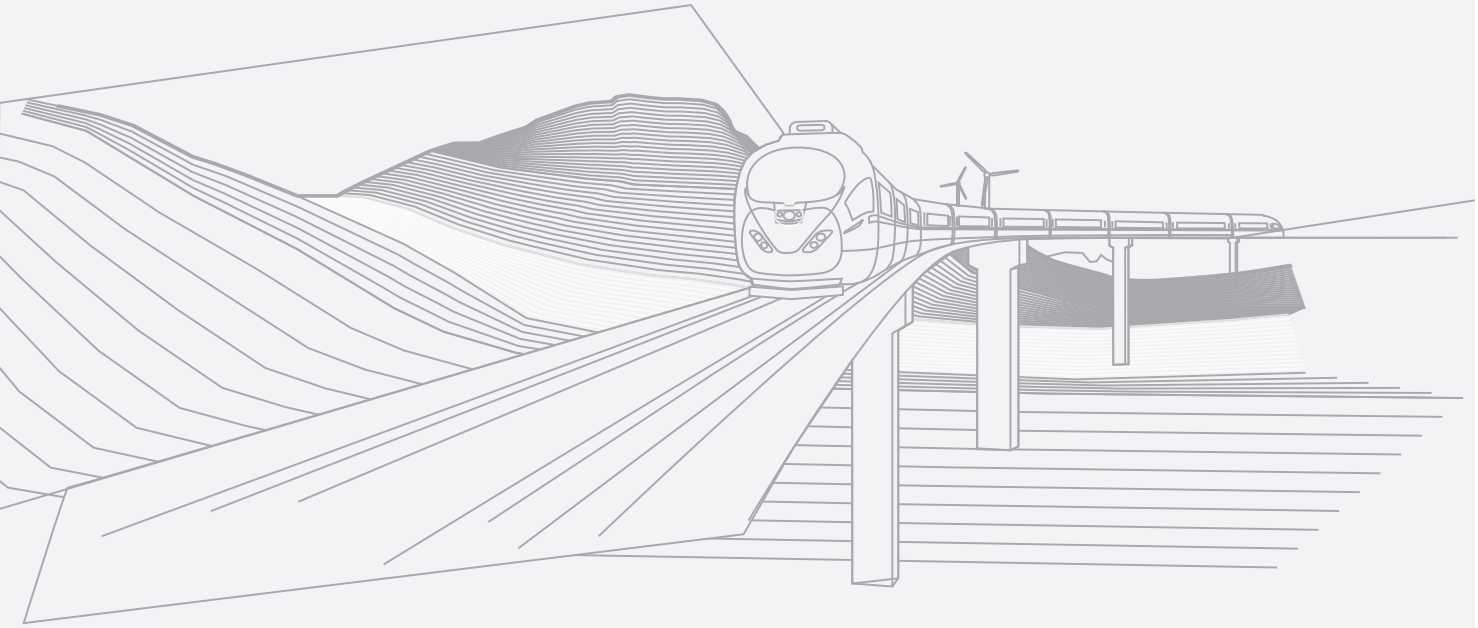
Doğrudan Tespitli Ray Montajı-3.Ray Montajı

Ankara Metroları Araç Alımı

- 13.08.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.
- 391.230.000 ABD Doları Sözleşme Bedelli Projede Araçların gövdesi, paslanmaz çelikten imal edilecektir. Gövde dahil, ilk 75 araçta minimum %30 yerli katkı oranı, kalan araçlarda ise minimum %51 yerli katkı oranı şart olarak belirtilmiştir.

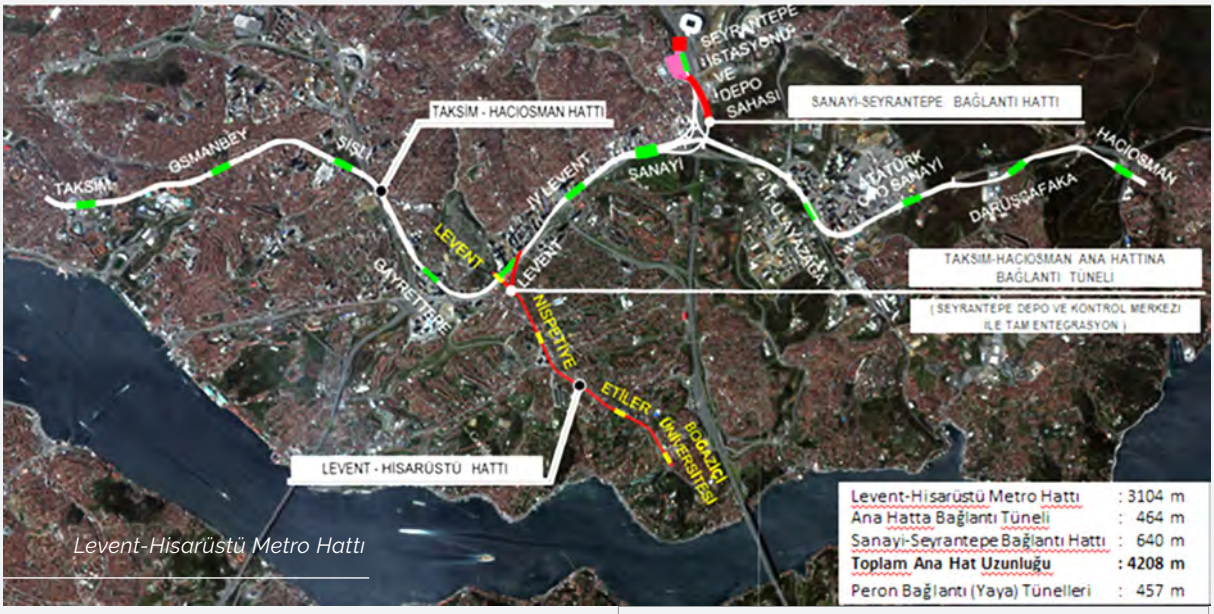

Ankara Metro Araçları

İSTANBUL METROLARI

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

- 4.208 m.lik ve 4 istasyondan oluşan metro hattından oluşmaktadır.
- 14 ayda 4 km. tünel kazısı bitirilmiştir.
- Levent-Hisarüstü arası 19 Nisan 2015 tarihinde işletmeye açılmıştır. Sanayi-Seyrantepe arası 10 Eylül 2015 tarihinde Kısmi Geçici Kabulü(sinyal sistemi hariç) yapılmış olup 11 Eylül 2015 tarihinde yolculu işletmeye başlanmıştır.

İlk tren sürüş denemesi

Etiler İstasyonu

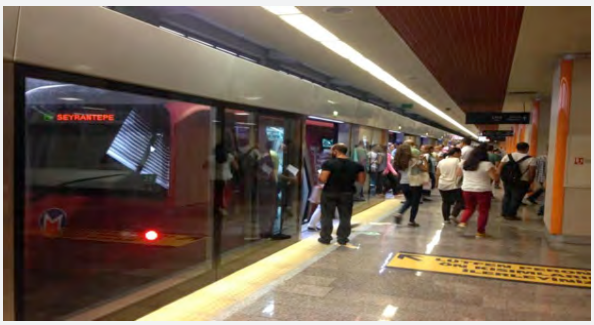

Levent İstasyonu

Boğaziçi Üniversitesi İstasyonu

Sanayi-Seyrantepe yolculu işletme

Bakırköy (İDO)-Bağcılar (Kirazlı) Metro

25.09.2014 tarihinde ihale dosyası satışlarına başlanılmıştır.
Ağır metro sınıfında yüksek taşıma kapasiteli (günde 1 milyon yolcu/yıl) metro hattı projesidir. 8,9 km uzunluğundaki metro hattının inşaatı ile elektromekanik sistemlerinin temin, montaj ve işletmeye alma işleri yapılmaktadır. 13.03.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak işlere başlanılmış olup işin bitim tarihi 15.06.2018'dir.

Bakırköy (İDO)-Bağcılar (Kirazlı) Metro Hattı

- 8.9 km hat uzunluğu,
- 7 istasyon,
- Devir protokolü imzalanmıştır.

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

Sabiha Gökçen Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

Proje Bedeli : 807.921.000 TL
(2015 yatırım programına yer alan bedel)

Sözleşme Bedeli :169.500.810,80 Euro

İş Bitim Tarihi : 28.02.2018

Hat Boyu : 7400 m.

Hat Sayısı : Çift Hat-Elektrikli-Sinyalizasyonlu.

Proje Hızı : 80 km/sa.

İstasyon Sayısı : 4 adet.

Yaklaşık 7,4 km uzunluğundaki raylı toplu taşıma sisteminin inşaat ve elektro mekanik sistemlerinin temin, montaj ve işletmeye alınma işlerini kapsamaktadır.

İstanbul'un Anadolu yakası, güvenli, dakik ve ucuz toplu ulaşımla Havalimanına ulaşacaktır. Kadıköy-Kartal-Kaynarca Metro Hattına bağlantı sağlanacaktır.

Çekmeköy hattının Çekmeköy-Sultanbeyli uzatmasının Sabiha Gökçen Hava Limanına erişmesi sayesinde Marmaray yolcuları; Sabiha Gökçen Havalimanına ve planlanan YHT istasyonuna ulaşacak.

04 Aralık 2014 tarihinde "Sabiha Gökçen Havalimanı Raylı Sistem Bağlantısı İnşaat ve Elektromekanik Sistemler Temin, Montaj ve İşletmeye Alma İşleri" işi ihalesi yapılmış olup, en avantajlı teklif sahibi Gülermak-YSE Adi Ortaklığı ile 04.03.2015 tarihinde firma ile sözleşme imzalanmış ve 16.03.2015 yer teslimi yapılarak işlere başlanmıştır. Projenin Sözleşmeye göre iş bitim tarihi 28.02.2018'dir.

Antalya-Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi

Antalya-Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi

Teknik Özellikler

Meydan-Havaalanı-Expo Tramvay Projesi 19,1 km uzunluğundadır.

Projenin Amacı ve Faydaları:

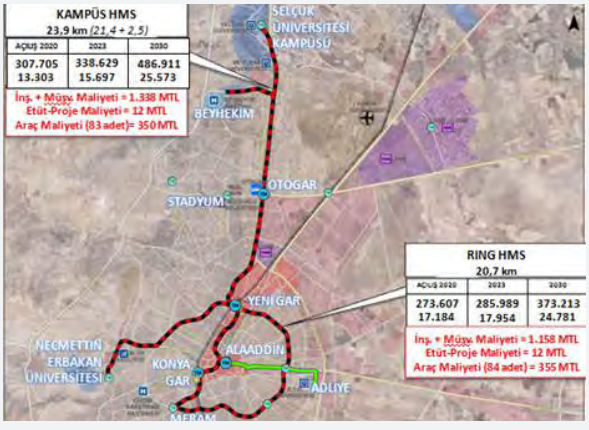
Antalya II. Aşama (Meydan-Havaalanı-Expo 2016) 19,1 km. uzunluğunda 15 istasyondan oluşan raylı sistem projesidir. Mevcut 1. Aşama Tramvay hattına entegre olarak yapılmakta olan projeyle; Antalya şehir merkezinin Antalya Havalimanına ve EXPO 2016'ya kesintisiz bağlantısı sağlanmaktadır.

09.09.2015 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. 17.09.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak işlere başlanılmış olup sözleşme süresi 450 gün'dür. İş bitim tarihi 10.12.2016'dır. Meydan-Havaalanı-EXPO güzergahındaki yaklaşık 19 km çift hat raylı sistemin altyapı, üstyapı ve elektrifikasyon işlemi tamamlanarak 22.04.2016 tarihinde açılışı gerçekleştirilmiş ve 2016 Haziran ayı içerisinde de yolculu işletmeye başlanılmıştır. Eksik imalatların tamamlanmasına yönelik çalışmalar 10.12.2016 tarihine kadar bitirilecektir.

Konya Raylı Sistem Hattı

01.04.2015 tarih ve 2015/7505 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; Kampüs-Beyhekim-Yenigar-Gar-Meram Bel. HRS hattı yapım işi (23,9 km) Necmettin Erbakan Ün.-Beyşehir-Yeni YHT-Fetih Cad.-Meram Bel HRS Yapım işi (20,7 km) toplam 44,6 km'lik hattın devri alınmıştır.

Konya hafif raylı sistem hatları tek başlık altında değerlendirilmektedir. Proje Etüt-Proje işi olarak 2015 yılı yatırım programına dahil edilmiştir. Konya Raylı Sistem Hatları Etüt Proje Tutarı 2016 yatırım programında 30.161.000 TL belirlenmiştir. 29.01.2016 tarihinde Etüt-Proje Sözleşmesi imzalanmıştır ve etüt proje işinde 1. kısmın teslim süresi 10 ay, tüm işlerin tamamlanma süresi 18 aydır. Yatırım programına dahil edilmesini müteakip 1. kısım öncelikli olmak üzere projenin yapım ihalesi gerçekleştirilerek inşasına başlanacaktır.

Konya Raylı Sistem Hattı

Kampüs-Yeni YHT Gar-Gar-Meram HRS Hattı

Mevcut Üniversite-Alaaddin arasındaki tramvay hattına yönelik ileriki yıllarda oluşacak yolculuk talebi karşılanacaktır. Yeni yapılacak YHT Garını geçerek mevcut Gara ve Meram Belediyesine, Beyhekim Hastaneler bölgesine hizmet etmesi planlanan 23,9 km'lik Hafif Raylı Sistem hattıdır. Toplam ana hat uzunluğu 23,9 km

Kampüs-Yeni YHT Gar-Gar-Meram HRS Hattı

Necmettin Erbakan Ün.-Beyşehir -Yeni YHT-Fetih Cad.-Meram Bel HRS Hattı

20,7 km'lik uzunluğundaki hat, Kampüs-Beyhekim-Yeni YHT Gar-Gar-Meram Bel. HRS hattı, Mevcut Alaaddin-Adliye Tramvay hattı ile ve gelecekte ön görülen Karatay ve Güney HRS (TCDD) hatları ile entegre olarak raylı sistem hatlarını birbirine bağlamaktadır.

İzmir Körfez Geçişi (İZKARAY)

Yaklaşık 12,2 km uzunluğunda planlanan körfez geçişinin 6,7 km.si deniz geçişidir.

Deniz geçişinin 1797 metrelik kesimi batırma tüp tünel, 4158 metrelik kesimi köprülü geçiş 760 metrelik kesimi yapay adadır. Kesin jeolojik-jeoteknik araştırma raporu ve sanat yapıları projelendirme çalışmalarına başlanılmıştır. Proje çalışmaları ve ÇED süreci 2016 yılında tamamlanacaktır. İzmir Körfez Geçişinin tamamlanması ile İzmir kenti kuzey aksından gelen trafik kent içine girmeden İzmir Körfezi güney aksına ulaşım sağlanacaktır. Yaklaşık 12 km uzunluğundaki Körfez Geçişi projesi 31 km uzunluğundaki çevre yoluna göre 19 km, 52 km uzunluğundaki çevre yoluna göre ise 40 km kısalacaktır. Kuzeyde; Çevre Otoyolu, Atatürk Organize Sanayi Bölgesinden güneyde, İnciraltı mevkiinde Çeşme Otoyolu ile birleşecektir.

Karayolu ve raylı sistem olarak planlanan İzmir Körfez Geçişi, her iki yakada mevcut veya planlanan metro ve banliyö raylı sistemlerinin de aynı şekilde bağlantısını sağlayacaktır.

Yerel Yönetim İşbirliği İle Yapılan Raylı Toplu Taşıma Projeleri

Yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak kent içi ulaşımda metro standardında yolcu taşımacılığı sağlayabilmek için EGERAY ve GAZİRAY Projeleri geliştirilmiştir. Ayrıca Ankara'da TCDD tarafından BAŞKENTRAY Projesi hazırlanmıştır.

- EGERAY/İZBAN
- GAZİRAY
- BAŞKENTRAY

Harita 18.Egeray

Egeray/İzban

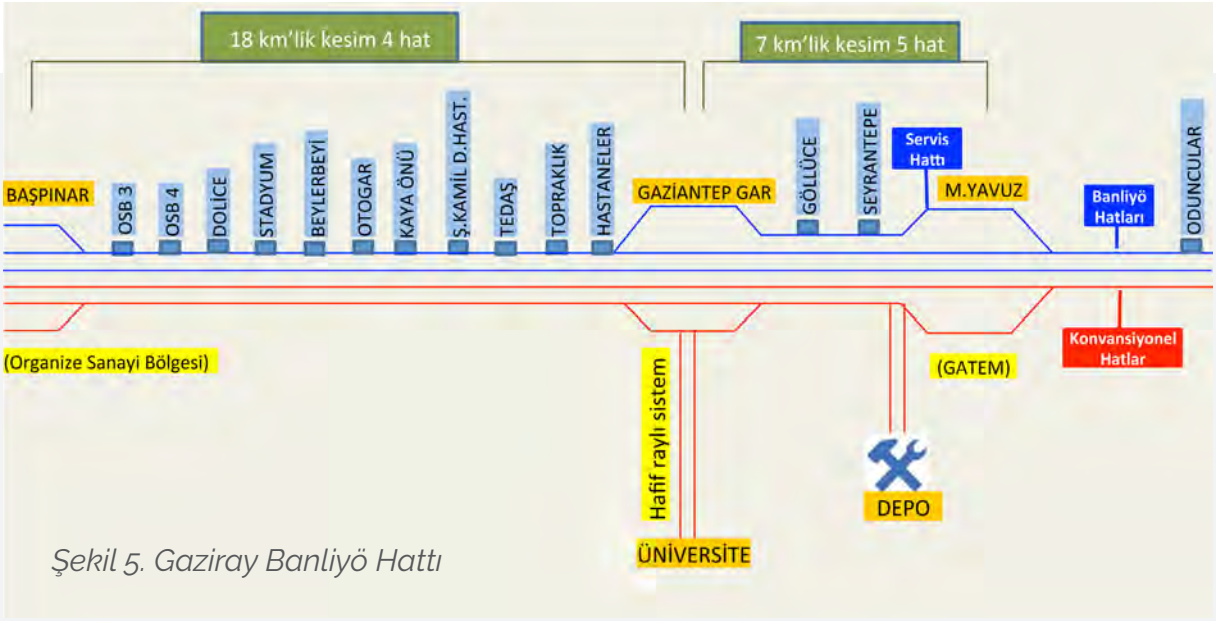
İzmir'in trafik sorununa kalıcı bir çözüm üretmek amacıyla Bakanlığımız, TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğine gidilerek EGERAY Projesi 2011 yılında hayata geçirilmiştir. TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından metro standardında ortak banliyö işletmeciliği yapılması için Belediye ile % 50'şer hisseli ortak bir şirket (İZBAN A.Ş.) kurulmuştur.

2005 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokolle başlayan EGERAY Projesinde, Aliağa-Cumaovası arasında 2011 yılından itibaren 31 istasyon ile 79 km'lik çift hatlı Cumaovası-Alsancak-Aliağa parkurunda metro standardında ticari işletmeciliğe başlanılmıştır. Günde ortalama 180 bin yolcu seyahat etmektedir. (Harita 18).

Proje güneyde Cumaovası'ndan sonra Torbalı'ya kadar uzatılmış ve Şubat 2016'da halkımızın hizmetine verilmiştir. Hattın güneyde Selçuk'a kadar uzatılması, kuzeyde ise Aliağa'dan Bergama'ya uzatılarak günlük yolcu sayısının 575 bine çıkması planlanmaktadır.

İzmir'de hayata geçirilen bu proje, yerel yönetim, merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) tarafından ödüle layık görülmüştür.

Şekil 5. Gaziray Banliyö Hattı

Gaziray

Organize Sanayi Bölgesinden başlayıp Küçük Sanayi Bölgesine kadar uzanan 25 kilometrelik bir banliyö hattı yapılması için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol dahilinde, OSB'deki Başpınar İstasyonundan başlayıp, Gaziantep merkezden geçerek Küçük Sanayi Bölgesindeki Mustafayavuz'a ulaşacaktır. TCDD ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) arasında protokol imzalanmıştır. TCDD tarafından gerçekleştirilen Altyapı-Üstyapı yapım işlerine yönelik 01.09.2016'da mali ve teknik teklifler alınmıştır. (Şekil 5).

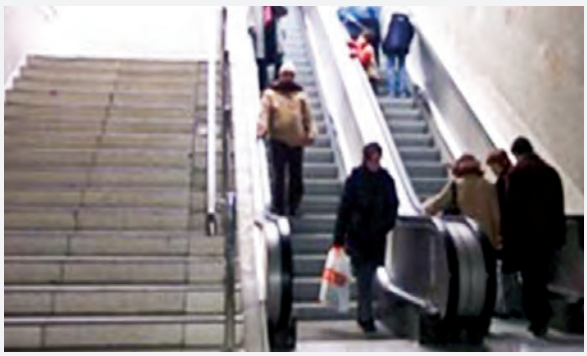
Başkentray

Ankara, YHT işletmeciliğinin merkezi olacağı için, şehrin doğusunda ve batısında yük ve yolcu taşımacılığında yeterli trafik kapasitesi oluşturmak ve Sincan- Kayaş arası banliyö işletmeciliğinde metro standardında çağdaş bir hizmet verebilmek amacıyla BAŞKENTRAY Projesi geliştirilmiştir.

Proje ile Ankaray ve metroya bağlantı sağlanacaktır. YHT trenleri ile konvansiyonel yolcu-yük trenlerinin ve Sincan-Kayaş arasında banliyö trenlerinin daha konforlu ve düzenli çalışabilmesi için Ankara-Behiçbey arası altı hat ve Behiçbey-Sincan arası beş hat ve Ankara-Kayaş arası ise dört hat olacak şekilde projelendirilmiştir. Proje kapsamında, engelli vatandaşlarımızın erişim ihtiyaçları dikkate alınarak 25 istasyon binası ve bekleme peronu ile alt-üst geçitler yapılacaktır. Mevcut peronlar yeniden düzenlenerek metro standardına getirilecektir.

Başkentray'ın 1. etabı olan Ankara-Sincan arasında kuzeyden ilave hat çalışması proje kapsamında yapılmıştır. Bu bağlamda Ankara-Behiçbey arasında yeni çift hat, Behiçbey-Sincan arasında yeni tek hat olmak üzere yeni yol yapımı ve karayolu alt geçidi inşası ile güzergahta sinyalizasyon ve elektrifikasyon işleri tamamlanmıştır. Başkentrayın 2. Etabında Sincan-Kayaş arasında çalışmalar devam etmektedir.

Başkentray İstasyon Tasarımı

SİNYALİZASYON VE ELEKTRİFİKASYON YAPIM PROJELERİ

Hat kapasitesini arttırmak, işletme maliyetini düşürmek, karbon salımını azaltmak, güvenli taşımacılığı sağlamak, ulaşımda elektrik enerjisini kullanarak dışa bağımlılığı azaltmak, zaman ve personel tasarrufu sağlamak amacıyla 2003 yılı itibarıyla % 78'i sinyalsiz ve % 80'i elektriksiz olan konvansiyonel hatlarımızın sinyalli ve elektrikli hale getirilmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda; 2016 yılı Ekim ayı itibariyle toplam demiryolu ağının %40'ı sinyalli %31.5'i elektrikli hale getirilmiştir. Ayrıca 2.414 km'de sinyalizasyon ve 2.301 km'de ise elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir (Harita 19-20).

Söz konusu elektrifikasyon ve sinyalizasyon yapım çalışmalarının tamamlanmasıyla 2018 yılında mevcut konvansiyonel hatlarımızın elektrifikasyonda oranı % 65, sinyalizasyonda ise % 67 olacaktır. Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon projelerinde yerli katkıyı artırmak ve millileştirme stratejisi kapsamında bir takım çalışmalar yapılarak sonuçları alınmaya başlanmıştır.

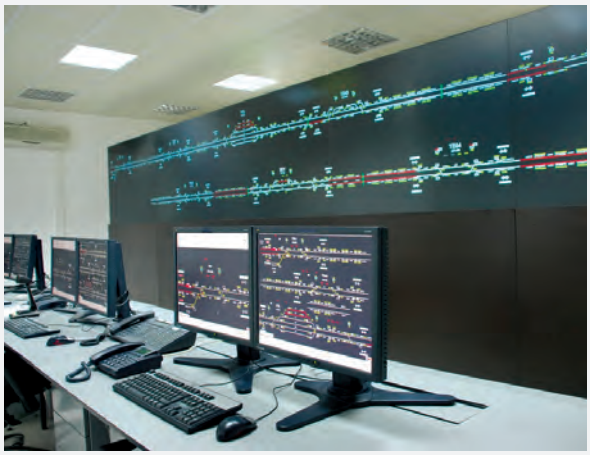

Harita 19. Sinyalizasyon Yapımı

Harita 20. Elektrifikasyon Yapımı

Elektrifikasyon projelerinde maliyet avantajı sağlanması, yerli firmaların (Kamu İhale Kanununa göre yerli istekliler lehine %15 maliyet avantajı verilerek) desteklenmesi ve yerlilik oranının artırılması amacıyla projeler belirli uzunlukta kısımlara ayrılarak ihaleleri gerçekleştirilmiştir.

Sinyalizasyon Sistemleri

Elektrifikasyon Sistemleri

Konvansiyonel Hatta Yapımı Devam Eden Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Yapımı Projeleri

Yapılan ve halen inşası devam eden Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon projelerindeki gelişmeler ise şöyledir;

- Pehlivanköy-Uzunköprü-Hudut Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; 2013 yılında tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- Boğazköprü-Ulukışla-Yenice, Mersin-Yenice, Adana-Toprakkale Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; bu koridorda yük trafiğinin yoğun olması nedeniyle yapımına başlanılan sinyalizasyon inşaatında % 95 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Boğazköprü-Ulukışla-Yenice kesimi hizmete verilmiştir. Kalan kesimleriyle birlikte hattın tamamı 2016 yılı sonunda işletmeye açılacaktır. Ayrıca bu kesimde elektrifikasyon yapımı da devam etmekte olup, % 72 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Adana-Toprakkale kesimi açılmıştır.
- Irmak-Karabük-Zonguldak Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Karabük-Zonguldak arası rehabilitasyon ve sinyalizasyon çalışmaları tamamlanarak geçici kabulü yapılmıştır. Karabük-Irmak arası altyapı iyileştirmeleri ve sinyalizasyon çalışmaları devam etmektedir. Proje genelinde % 98 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Projenin elektrifikasyon proje çalışmaları tamamlanma aşamasındadır.
- Eskişehir-Kütahya-Balıkesir Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; Sinyalizasyon ve elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir. Sinyalizasyonda %51, elektrifikasyonda %73 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- Bandırma-Balıkesir-Manisa Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon sistemlerinin yapımı için altyapı çalışmalarına paralel değişiklikler yapılarak çalışmalar sürdürülmektedir. Sinyalizasyonda %12, elektrifikasyonda ise %77 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- Kayaş – Irmak – Kırıkkale - Çetinkaya Elektrifikasyon Projesi; Elektrifikasyon yapımında %20 fiziki ilerleme sağlanmıştır.
- Tekirdağ-Muratlı Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; Projenin sinyalizasyon kısmında çalışmalar devam etmekte olup, %87 fiziki ilerleme sağlanmıştır. 2016 yılı sonunda açılması planlanmaktadır. Projenin elektrifikasyon kısmı tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- Cumaovası-Tepeköy Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon çalışmaları tamamlanarak hizmete açılmıştır.
- Konya-Karaman-Ulukışla Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Konya-Karaman arasında elektrifikasyon yapımı başlamıştır, Konya- Karaman-Ulukışla arasında ise sinyalizasyon yapım ihale KİK süreci devam etmektedir.
- Manisa-Uşak-Afyonkarahisar Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Projelendirme çalışmaları devam etmektedir.
- Samsun-Sivas (Kalın) Rehabilitasyon ve Sinyalizasyon projesi; Modernizasyon Projesi kapsamında hattın iyileştirilmesi ile sinyalizasyon ve telekomünikasyon tesislerinin kurulumu sağlanacaktır. Proje, Avrupa Birliği'nden sağlanan hibe ile ortak finanse edilmektedir. Samsun'dan Kalın istikametine doğru yapım çalışmalarına başlanmıştır.

Milli Sinyalizasyon Projesi

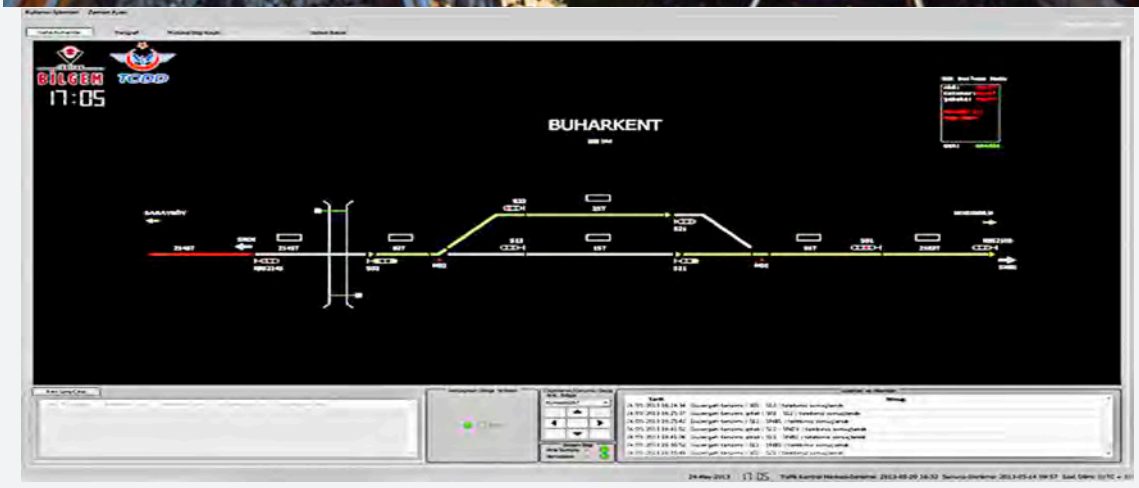
Ülkemizde ilk defa demiryolu projelerinde, yurt dışından temin edilen sinyalizasyon sistemlerinin millileştirilmesi amacı ile TÜBİTAK 1007 Programı kapsamında; TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve İTÜ işbirliği ile Milli Demiryolu Sinyalizasyon Projesi (UDSP) başarıyla tamamlanmış olup Mithatpaşa (Adapazarı) istasyonunda prototip çalışma tamamlanarak, devreye alınmıştır.

Proje kapsamında, sinyalizasyon sistemlerinin en mühim unsuru kabul edilen anklaşman sistemi (sinyalizasyon sistemi karar merkezi), trafik kontrol merkezi ve donanım simülatörü olmak üzere üç ana bileşen geliştirilmiştir.

Milli Demiryolu Sinyalizasyon Sisteminin yurt genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmekte olup, Afyon-Denizli-Isparta/Burdur ve Denizli-Ortaklar arasında milli sinyalizasyonda imalat çalışmalarına başlanılmıştır. Bu hattın tamamlanmasıyla ilk defa şebekemizde bir ana hat kesiminde tamamı milli tasarım ve dizayna sahip olan bir sinyal projesi yapılmış olacaktır.

Proje kapsamında; Denizli-Ortaklar hattında Horsunlu-Buharkent istasyonları devreye alınarak deneme işletmesine başlanmıştır. Afyon-Denizli-Isparta/Burdur TÜBİTAK tarafından yazılım çalışmaları devam etmektedir. Yol boyu sinyalizasyon çalışmaları da TCDD tarafından yapılmaktadır.

Milli Sinyalizasyon Sistemi

YERLİ DEMİRYOLU SANAYİİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikasının Kurulması

Türkiye'de teknolojisi bulunmayan her türlü Elektrikli Tren Dizisi ve Kentiçi Raylı Taşımacılık Vasıtaları ile Hızlı Tren Setleri ve hızlı tren yolcu vagonlarının üretimini yapmak üzere Hyundai-ROTEM (Güney Kore), TCDD ve yerli özel sektör kuruluşları ortaklığı ile 2006 yılında Hyundai-Eurotem şirketi kurulmuştur.

Hızlı tren setleri ve modern metro araçları üretecek şekilde tasarlanan fabrikada İstanbul Metrosuna ait 92 vagondan 84'ü ile TCDD'ye ait 32 set banliyö treninin 96 araçtan 75'inin kısmi üretimi ve montajı bu tesislerde gerçekleştirilmiştir. İstanbul Yenikapı Metro Hattında hizmet verecek olan alüminyum gövdeli 68 araçtan oluşan 17 tren setinin proje çalışmaları devam etmektedir.

Marmaray araçlarından (440 adet) 300 adedinin üretimleri gerçekleştirilmiştir. İZBAN'ın siparişi olan 120 araçlık 40 adet tren setinin üretimi gerçekleştirilip teslim edilmiştir. Ayrıca İzmir Büyükşehir Belediyesine ve Antalya Büyükşehir Belediyesine yönelik tren setlerinin yapımına devam edilmektedir.

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikası

Marmaray Araçları

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde üretilemeyen her türlü konvansiyonel ve yüksek hıza uygun makasların üretimini gerçekleştirmek üzere 2010 yılında VADEMSAŞ (Voestalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurulmuştur. Şirketin, Çankırı tesislerinde imalata başlanmıştır.

Yılda 500 adet konvansiyonel makas ile 100 adet hızlı tren makası üretim kapasitesi bulunmaktadır.

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikası

Sivas Modern Beton Travers Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde yüksek kapasiteli modern bir beton travers fabrikası kurulması için yürütülen çalışmalar neticesinde; SİTAŞ (Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurularak üretime başlanılmıştır.

Fabrika, yıllık 1.039.500 adet ön germeli beton travers üretim kapasitesine, 8.700 m2 kapalı alana ve 11.300 m2 açık alana sahiptir.

Sivas Modern Beton Travers Fabrikası

Diğer Yerli Demiryolu Sanayi Yatırımları

TCDD'nin demiryollarında katettiği mesafeye paralel olarak bahsi geçen yerli demiryolu sanayii yatırımları haricinde Bakanlığımızın vermiş olduğu teknik destek sayesinde; küçük bağlantı malzemelerinin üretimleri ülkemizin farklı illerinde bulunan özel sektöre ait fabrikalarca yapılmaktadır. Ülkemizde özel sektöre ait 9 adet Beton Travers Fabrikası bulunmaktadır. Karabük İlinde KARDEMİR A.Ş. tarafından uluslararası standartlarda ray üretimi yapılmaktadır.

Milli Tren Projesi

Milli tren projesi kapsamında milli yüksek hızlı tren seti, yeni nesil milli EMU, DMU ve yeni nesil yük vagonu üretimi ile ilgili olarak 2012 yılında çalışmalara başlanılmıştır.

Milli tren projesinin paydaşları TÜBİTAK, ASELSAN, HAVELSAN, İTÜ, Anadolu raylı ulaşım sistemleri (ARUS), Eskişehir raylı sistemler kümelenmesi (RSK)'dir.

Projede bugüne kadar tamamlanan faaliyetler;

- 2018 yılına kadar olan araç ihtiyacı ve tipleri belirlendi,
- Projenin bütçesi oluşturuldu,
- Prototip üretimlerine yönelik takvim tamamlandı,
- Gerekli proje grupları ve koordinasyon grupları oluşturularak ortakların işbirliklerin içerikleri belirlendi,
- İş paketleri oluşturuldu,
- İş planları tamamlandı,
- Milli tren lansmanı yapıldı.

Milli Tren, EMU, DMU ve Yeni Nesil Vagon

Milli Yüksek Hızlı Tren: konsept tasarım tema seçimi yapılmış olup, endüstriyel mühendislik ve NoBo hizmet alımı çalışmaları devam etmektedir. Aralık 2018 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

Yeni Nesil Milli EMU ve DMU: Konsept tasarım yapılmış, mühendislik tasarımı çalışmaları komponent seçimi aşamasına gelmiştir. Komponentlerin şartnameleri hazırlanmış, temin çalışmalarına başlatılmıştır. Alüminyum gövdeli olarak üretilecek araçların gövde üretimi için Atölye yapımı, tezgah temini projeleri tamamlanmış ihale günleri belirlenmiştir. 5 araçlı ilk prototip dizinin 2018 yılı sonunda bitirilmesine yönelik proje takvimine uygun çalışmalar sürdürülmektedir.

Yeni Nesil Milli Yük Vagonu: Konsept tasarımı ve mühendislik tasarımı tamamlanmış olup imalat çalışmaları devam etmektedir. Yeni nesil yük vagonunun Aralık 2016'da hizmete alınması planlanmaktadır.

Harita 21. Yol Yenilemeleri

DEMİRYOLU YENİLEMELERİ VE BAKIM-ONARIM ARACI TEMİNİ

Demiryollarında bir taraftan hızlı ve konvansiyonel hatlar yapılırken, diğer taraftan da mevcut hatların yenilenmesine ağırlık verilmiştir.

Mevcut hatlarımızın yenileme, bakım ve onarımı için ihtiyaç duyulan rayın ülkemizde üretilmesini sağlayabilmek amacıyla Bakanlığımızca KARDEMİR'e teknik destek verilmiş ve bu sayede 60 kg/m'lik raylar üretilerek yol yenilemelerinde ilk kez 60 kg/m'lik raylar ve B70 beton traversler kullanılmaya başlanılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında İzmir-Aydın Hattı 156 yıl sonra altyapısıyla birlikte yenilenmiştir. Ayrıca, Adana-Mersin, Kütahya-Eskişehir ve Gaziantep-Karkamış-Nusaybin arası hatlarda yenilenen yollar arasındadır.

2002 yılından bu yana 10.030 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2012 yılında 827 km, 2013 yılında 1.015 km, 2014 yılında 1.276 km, 2015 yılında 728 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibariyle de 425 km yol yenilemesi gerçekleştirilecektir. (Harita 21).

Son 14 yıllık dönemde;

Makine parkımıza 121 adet yol tamir makinası ve 23 adet iş makinası eklenerek toplam yol ve iş makinası sayımız bu süreçte ıskat edilen makinalar dikkate alındığında 252 adetten 356 adete yükselmiştir.

Toplam 2184 adet yardımcı yol ekipmanı temin edilerek, 2003 yılında 861 adet olan yardım yardımcı yol ekipmanı sayımız, 2016 yılı eylül ayı itibari ile 2.696 adete,

Toplam 610 adet ölçüm aleti temin edilerek 2003 yılında 150 adet olan ölçüm aleti sayımız, 2016 yılı eylül ayı itibariyle 760 adede çıkartılmıştır.

50 adet poz otosu, 8 adet karküreme makinesi 1adet makas panel serme makinesi, 2 adet mobil kaynak makinesi, 1 adet tahribatsız muayene makinesi, 15 adet elavatörlü atık vagonu temin çalışmaları devam etmektedir.

Yenilenen Demiryolları

ÇEKEN- ÇEKİLEN ARAÇLARIN TEMİN VE MODERNİZASYONU

Demiryolu inovasyon atılımı mevcut diğer donanımlıları da göz ardı etmeyecek şekilde yenilenerek taçlandırılmaktadır. Bu kapsamda çeken-çekilen araçlarımızdan lokomotif ve yük vagonu filosunun gençleştirilmesi imalat ve temin çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

YHT Setleri Temini

Açılan yüksek hızlı demiryolu hatlarımızda yolcu taşımacılığı yapmak için 250 km/saat hıza uygun işletmecilik 6 vagondan oluşan 411 yolcu taşıma kapasiteli 12 adet yüksek hızlı tren seti 2009 yılından bu yana Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya YHT hatlarımızda hizmet vermektedir.

Saatte 300 km hız yapabilen 7 adet çok yüksek hızlı tren setinden 1 adeti temin edilmiş olup, Ankara-Konya YHT hattında hizmet vermektedir. Kalan 6 adet tren setinden, 5 adeti teslim alınmış olup Türkiye'de testleri devam etmektedir. Kalan 1 adeti ise Ekim ayında teslim alınacaktır. Ayrıca, TCDD yatırım programında olan 106 adet YHT seti temin projesi kapsamında;

- 10 adet YHT seti ayrı bir ihaleyle temin edilecektir.
- 80 adet YHT seti ise öğrenme tabanlı teknoloji transferi yöntemiyle Ülkemizin milli Yüksek Hızlı Tren teknolojisine sahip olmasını sağlayacak şekilde ihale edilecektir.
- 80 adet YHT seti ihalesinin 20 adedi yerli katkı payı aranmadan temin edilecektir.

250 km/sa hıza sahip YHT seti

- 60 adedinde ise en az %53 yerli katkı payı aranarak temin edilecek olup, 60. YHT seti üretim bandından indiğinde yerlilik payının %85 olması hedeflenmektedir.
- Kalan 16 adet YHT seti ise Milli Yüksek Hızlı Tren Projesi kapsamında imal edilecektir.

Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren işletmeye alınan 12 adet tren seti; saatte 250 km hız yapabilen, 411 kişi taşıma kapasiteli, 6'şar adet vagondan müteşekkildir. Vagonlar business ve 1. sınıf olmak üzere iki tip olup, koltuklar business vagonlarda 2+1, 1. sınıf vagonlarda ise 2+2 olarak dizayn edilmiştir. Vagonlarda entegre TFT ekran, klima, tren izleme, anons, müzik ve görsel yayın sistemi yer almaktadır. 1. sınıf vagonlarda ayrıca engelli yolcular için düzenlenmiş bölümler mevcuttur.

Bir adedi temin edilen ve işletmeye alınan YHT seti; saatte 300 km hız yapabilen, 446 kişi taşıma kapasiteli, 8'er adet vagondan müteşekkildir.

300 km/sa hıza sahip YHT seti

Anahat Lokomotif Temini

2003 yılında blok tren işletmeciliğine geçişle birlikte yük taşıma kapasitesinin artırılması için TCDD'nin bağlı ortaklığı olan TÜLOMSAŞ'ta General Motor (GM) Lisansı ve %51 yerlilik oranıyla 2003-2009 yılları arasında toplam 89 adet dizel anahat lokomotifi imal edilmiştir.

Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş

80 adet elektrikli lokomotiften; 8 adeti Güney Kore' de imalatı tamamlanarak ülkemize getirilmiş 72 adeti ise TÜLOMSAŞ'da üretilerek Teşekkülümüze teslim edilmiştir. Proje kapsamında 10 yıllık üretim lisansı da temin edilmiştir.

Elektrikli Ana Hat Lokomotifi

Ayrıca, TÜLOMSAŞ'ta GE (General Electric) firması işbirliği ile 50 adet lokomotif üretilmesi planlanmıştır. Bunlardan 20 adedi üretilerek Teşekkülümüze teslim edilmiş; ayrıca 9 adeti Almanya, 1 adeti Amerika ve 1 adeti İngiltere'ye olmak üzere 11 adet lokomotif ihraç edilmiştir. Böylece dizel lokomotif sektöründe TÜLOMSAŞ, GE firması işbirliği ile dünyaya açılmıştır.

Ayrıca, TÜLOMSAŞ'ta GE (General Electric) firması işbirliği ile 50 adet lokomotif üretilmesi planlanmıştır. Bunlardan 20 adedi üretilerek Teşekkülümüze teslim edilmiş; ayrıca 9 adeti Almanya, 1 adeti Amerika ve 1 adeti İngiltere'ye olmak üzere 11 adet lokomotif ihraç edilmiştir. Böylece dizel lokomotif sektöründe TÜLOMSAŞ, GE firması işbirliği ile dünyaya açılmıştır.

DE Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

Yüksek yakıt sarfiyatı ve bakım giderlerine sahip lokomotiflerin servisten çekilebilmesi için yerlerine daha düşük işletme giderlerine sahip TÜLOMSAŞ tarafından üretilen 20 lokomotif işletmeye alınmış olup ayrıca TCDD tarafından 20 lokomotif siparişi daha verilmiştir.

Elektrikli (EMU) ve Dizel Tren Seti (DMU) Temini

Banliyö hatlarında çalıştırılmak üzere imal ve temini planlanan üçer adet 23000 seri vagondan oluşan 32 set banliyö treninin tamamı teslim alınarak hizmete sunulmuştur.

Orta mesafeli taşımacılıkta kullanılmak üzere temin edilen iki üniteli 12 adet 15000 seri dizel tren setinin tamamıyla yolcu taşımacılığına başlanmış olup, Eskişehir-Kütahya-Tavşanlı ve Sivas-Divriği, Zonguldak-Karabük hatlarında yapılan seferlerde kullanılmaktadır.

Banliyö Tren Seti (EMU)

Dizel Tren Seti DMU

Yerli İlk Dizel Tren Seti

Ülkemiz yerli demiryolu sanayiinin gelişmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması için, kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta, yolcularımıza daha hızlı ve konforlu bir hizmet sunmak ve işletme maliyetini düşürmek amacıyla araç filomuzun 52 adet dizel tren seti ile yenilenmesi planlanmaktadır. Bu proje, dünya demiryolu pazarında kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta kullanılan araçların üretiminde pay sahibi olma hedefimize bizi bir adım daha yaklaştıracaktır.

TÜVASAŞ'ta ilk yerli dizel tren seti olan Anadolu'dan 24 adet 30000 seri set (84 araç) teslim alınmış olup, Adana-Mersin, Adana-Karaman, Basmane-Denizli, Basmane-Ödemiş parkurlarında işletilmektedir. Bunlara ilave olarak 28 setin (124 araç) imalatı devam etmektedir.

Yerli Dizel Tren Seti DMU

Çekilen Araçların İmali ve Modernizasyon

Yolcu ve yük taşımacılığının artırılması amacıyla hem yolcu hem de yük vagonu temin çalışmaları sürdürülmektedir. 2003 yılından bugüne kadar 7.447 adet yük vagonu ve 155 adet yolcu vagonu TCDD'nin bağlı ortaklıklarından temin edilmiştir.

2015 yılında TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ'ta 224 adet yük vagonu imal edilmiştir.

Yük Vagonu

FERİBOT ALIMI, İSKELE TEVSİİ, BAKIM-ONARIM TESİSİ YAPIMI

Ülkemiz üzerinden Avrupa-Asya bağlantısını sağlayan yük koridorunda yaklaşık 75 milyar dolar olan taşımacılık hacminden daha yüksek pay alabilmek amacıyla Van Gölü geçişindeki düşük kapasiteli ve teknik ömrünü doldurmuş eski feribotların yerine 2 adet 50 vagon (4000 Ton) ve 350 yolcu taşıma kapasiteli feribot alımına karar verilmiştir.

Böylece, yakıt ve personel tasarrufunun yanında Van Gölü'ndeki taşıma kapasitesi ortalama 7 kat artırılacaktır. 1.Feribotun geçici kabulü yapılmış olup 2. Feribotun yapımına devam edilmektedir.

Van Gölü Geçişi

Van Gölü Yeni Feribot

Van Göl Geçişi

TREN PLANLAMA VE TRAFİK YÖNETİM SİSTEMİ PROJESİ

Türk Demiryolu sektörünün Avrupa Birliği mevzuatlarına uygun olarak üye ülkelerle karşılıklı işletilebilirlik teknik şartlarına uyumluluğu sağlayacak reform hareketleri hızlı bir şekilde devam etmekte olup; bu reform hareketleri kapsamında ileri teknolojiye sahip bütün demiryolu ağını kapsayacak şekilde merkezi yeni bir tren planlama, merkezi trafik izleme ve YHT hatları için etkin bir entegre trafik yönetim sisteminin geliştirilmesi, uygulanması, yüklenmesi ve devreye alınması amaçlanmıştır. 27.03.2014 tarihinde projeye başlanılmış olup; 2017 yılında projenin tamamlanması planlanmaktadır.

Tren Planlama ve Trafik Yönetim Sistemi

GAR VE İSTASYONLARIN MODERNİZASYONU

Garlarımızın kent merkezlerinde cazibe merkezi haline getirilmesi için 2003 yılından bugüne kadar gar ve istasyonlarımızın bakımı planlı bir şekilde yapılmakta olup ve onarımlar sonrasında bu gar ve istasyonlar kurumsal kimliğe ve engelli erişebilirliğine uygun hale getirilmektedir.

Gar ve İstasyon

İşletme Faaliyetleri

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİNİN KURUMSAL KÜLTÜR HALİNE GETİRİLMESİ

Ülkemizde yüksek hızlı tren seferlerinin 2009 yılında başlaması ile birlikte daha da önem kazanan emniyet hizmetlerinin daha etkin yürütülmesi için emniyet yönetim sisteminin kurulması hedeflenmiştir.

Ayrıca demiryollarının serbestleşmesini de kapsayan yeni Demiryolu Kanunu ile piyasaya girecek yeni aktörlere altyapı yöneticisi olan TCDD arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı yürütülmesi konusunda EYS sisteminin önemli katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Emniyet Yönetim Sistemleri; altyapı yöneticisi ve demiryolu işletmeleri tarafından Ulusal Emniyet Kuralları ve karşılıklı işletilebilirlik teknik şartnamelerinde belirtilen emniyet gereklilikleri ile uyumlu olarak genel yapının kurulması, izlenmesi ve iyileştirilmesini sağlayan organizasyonlardır.

Genel hatlarıyla EYS sistemleri; demiryolu alanında karar veren yöneticilere bir süreç önermekte ve bu süreç yoluyla demiryolu emniyetini tehdit eden risklerin kabul edilebilir düzeylere indirilmesi amaçlanmaktadır.

Artan YHT seferleri ile birlikte, Avrupa Birliği ülkelerinde 2004 yılından itibaren uygulanması zorunlu hale getirilen 2004/49/EC sayılı Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak YHT Bölge Müdürlüğünde Emniyet Yönetim Sistemi Kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2011-2012 yılları arasındaki 18 aylık sürede İstanbul Üniversitesi'nin koordinatörlüğünde TCDD, Avusturya Demiryolları (ÖBB) Emniyet Yönetim Sistemi

Emniyet Yönetim Sisteminin Kurumsal Kültür Haline Getirilmesi

Şekil 6.Emniyet Yönetim Sistemi Temel Esaslarından Sürekli İyileştirme Sürecinin Girdileri

uzmanları ile Alman uzmanlardan oluşan 27 kişilik bir ekiple birlikte çalışılarak Emniyet Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Bunun dışında çeşitli ülke demiryolu sistemleri ve özellikle EYS uygulamaları incelenerek Türkiye'deki EYS uygulaması şekillendirilmektedir. (Şekil 6).

Yine aynı hedef doğrultusunda Emniyet Yönetim Sisteminin tüm TCDD şebekesinde kurulması için TCDD Genel Müdürlüğünde doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak ve Bölge Müdürlüklerinde doğrudan Bölge Müdürüne bağlı Emniyet Yönetim Sistemi Müdürlükleri kurulmuştur.

Emniyet yönetim sistemi birimlerinin misyonu, tüm TCDD hatlarında 2004/49/EC sayılı Avrupa Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak Emniyet Yönetim Sistemini kurmak, takibini yapmak ve emniyet kültürünü yaygınlaştırarak kaza ve olay sayılarını kabul edilebilir seviyelere çekmektir.

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

Yük Taşımacılığı

Yeni yollar ve iltisak hatlarının yapılması, mevcut yolların yenilenmesi ve özellikle 2004 yılında blok tren işletmeciliğine geçilmesi sonucu yük taşımaları önemli oranda artırılmış, bununla birlikte kaynakların daha etkin kullanımı sağlanmıştır.

Kaynakların etkin kullanımı kapsamında taşıma maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte müşteri memnuniyeti de önemli ölçüde artırılmıştır.

Yük taşıma miktarlarında her geçen yıl artışlar kaydedilmiştir. 2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınırken, 2015 yılında taşınan yük miktarı 25.9 milyon ton olmuştur. (Grafik 4).

TCDD'nin hedefleri arasında yer alan özel sektörün demiryolu sektörüne katılımını sağlama konusundaki çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmaya başlanmıştır. TCDD hatlarında işletilen özel sektöre ait vagon sayısı 2003 yılında 771 adet iken bugün itibariyle 4.146'ya yükselmiştir.

Sahibine ait vagonlarla daha çok konteynır taşımacılığı yapılmaktadır. 2015 yılındaki sahibine ait vagonlarla yapılan yük taşıma miktarı 8,5 milyon ton olup, toplam demiryolu yük taşıması içindeki payı %33'lere ulaşmıştır. Diğer bir ifade ile konteyner taşımacılığının ülkemizde de yaygınlaştırılması sağlanarak çağa ayak uydurulmuştur.

GRAFİK
04
YÜK TAŞIMASI
(MİLYON TON)

Yük Taşımacılığı

Yük taşımalarının artırılmasında uluslararası taşımalardaki artışlar da etkili olmuştur. Türkiye-Avrupa, Türkiye-Orta Doğu, Türkiye-Orta Asya ülkeleri arasında karşılıklı blok yük trenler çalıştırılmaktadır. Avrupa-Asya arasındaki transit koridorlar içerisinde yer alan Güney Trans Asya Demiryolu Hattının gelişimine önemli katkı sağlayacak olan "Pakistan-İran-Türkiye Demiryolu Hattı" ile Pakistan'ın ve Hindistan'ın Avrupa, Orta Doğu, Orta Asya ve Çin bağlantısı sağlanmıştır.

Yük taşımasının artırılmasına yönelik diğer bir uygulama ise yüksek taşıma potansiyeli olan işletmelere doğrudan demiryolu bağlantısı yapılarak kapıdan kapıya taşıma olanağı sağlanmasıdır.

Ülkemizde mevcut ulaşım sisteminin etkin hale getirilmesi amacıyla, gelişmiş ülkeler ile eş zamanlı olarak lojistik merkez kurulması projelerine başlanılmıştır. Ekonomik ve güvenli bir ulaşım olanağı sağlamak için yapılan çalışmalar kapsamında 20 yerde lojistik merkez inşasına karar verilerek, inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. Lojistik merkezler ülkemizdeki taşıma maliyetlerini istenilen seviyeye çekmekte etkili olacaktır. TCDD tarafından, kent merkezi içinde kalmış yük garlarının; Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, etkin karayolu ve deniz ulaşımı bağlantısı olan ve tercih edilebilir bir alanda, yük lojistik ihtiyaçlarına cevap verebilecek özellikte, modern, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun şekilde, Organize Sanayi Bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan yerlerdeki 7 adet lojistik merkez işletmeye açılmıştır. 6 adedin inşası devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Lojistik merkezlerin işletime açılması halinde, lojistik sektörüne ilave yıllık 27 milyon ton taşıma üretmesi, 9 milyon m2 konteyner stok ve elleçleme sahası kazandırması beklenmektedir.

Ülkemizde demiryolu ile yapılan yük taşımacılığının payı; demiryolu alt-üst yapısında başlatılan projelerin hayata geçirilmesiyle birlikte 2023 yılında toplam yük taşımacılığı payında %15 seviyesine çıkartılacaktır.

Çevre bilincinin her geçen gün geliştiği günümüzde, çevre dostu demiryolu sisteminden beklentiler giderek artmaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinin karayolu sistemine koydukları kotayı giderek artırdıkları göz önüne alındığında, demiryolu sisteminin geliştirilmesinin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır.

Yolcu Taşımacılığı

2003 yılında başlanılan "demiryolu seferberliği" sonrasında demiryolu yolcu taşımacılığında da artışlar görülmüş olup, 2003 yılında 77 milyon yolcu taşınırken, 2016 yılında % 140 artış ile 185 milyon yolcu taşınmıştır. (Grafik 5).

Banliyö Taşımacılığı

Banliyö taşımacılığında 2015 yılında 159 milyon yolcu taşınmış olup, 2016 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 3 artışla banliyö yolcu sayısının 164 milyona ulaşması beklenmektedir.

Sincan-Kayaş banliyö hattında 2015 yılında 11,1 milyon, 2016 yılı Ocak-Temmuz döneminde 5,5 milyon yolcu seyahat etmiştir (Başkentray Projesi yapım çalışmaları nedeniyle 11 Temmuz 2016 tarihinde seferlere ara verilmiştir).

Marmaray Projesi "Haydarpaşa-Gebze, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektromekanik Sistemler" işi kapsamında;

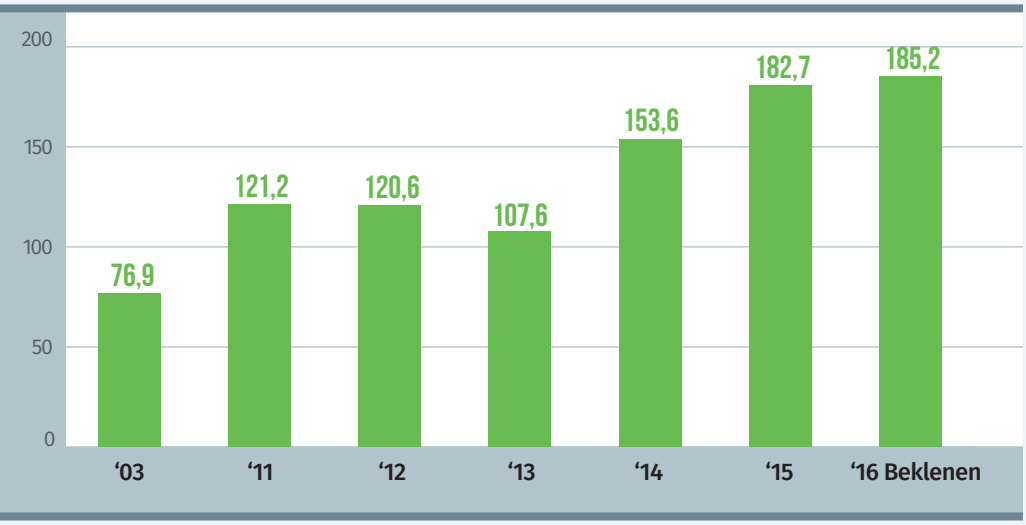
29.04.2012 tarihinden itibaren Gebze-Pendik hat kesimi, 19.06.2013 tarihinde de Haydarpaşa-Pendik parkuru banliyö işletmeciliğine kapatılmıştır.

01.03.2013 tarihinden itibaren Kazlıçeşme-Halkalı arasında banliyö seferleri iptal edilmiş olup, Sirkeci-Yedikule arasında ise 12.08.2013 tarihinden itibaren banliyö trenleri işletilmemektedir.

29 Ekim 2013 tarihinde hizmete giren Marmaray'da ise, başlangıcından 1 Eylül 2016 tarihine kadar 151 milyon yolcu seyahat etmiştir. Bugün itibarı ile 10 dakika sefer aralığı ile günde 219 tren işletilmekte olup, günlük 180 bin yolcu taşınmaktadır.

EGERAY banliyö işletmeciliğinde 2013 yılında 61,2 milyon, 2014 yılında 75,2 milyon, 2015 yılında 87 milyon, 2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde 60 milyon yolcu seyahat etmiştir.

GRAFİK 05
YOLCU TAŞIMASI
(MİLYON ADET)

Marmaray'da Yolculuk

Anahat Yolcu Taşımacılığı

TCDD yurtiçi, uluslararası ve kombine yolcu taşımacılığı yapmaktadır. 2016 Ağustos itibariyle günde toplam 10 adet Mavi, 16 adet Ekspres, 34 adet Bölgesel Ekspres, 50 adet Ray otobüsü ve mototren, 88 adet DMU, 10 adet Yolcu, 6 adet Karma, 6 adet Uluslararası Ekspres olmak üzere toplam 260 adet Yurtiçi Anahat ve Uluslararası Ekspres işletilmektedir.

Yoğun bölgesel yolcu taşımacılığı yapılan hat kesimlerinde hizmet kalitesinin artırılması amacıyla temin edilen 12 adet DMU tren ve TÜVASAŞ'ca üretilen 24 adet DMU tren seti İzmir-Denizli/Nazilli/Aydın/Söke/Ödemiş/Tire, Adana-Mersin, Adana-Karaman, Eskişehir-Kütahya/Tavşanlı, Sivas-Divriği, Zonguldak-Karabük hatlarında hizmete verilmiştir.

TCDD'de 444 82 33 no'lu özel servis numarası ile verilen hizmetlerin geliştirilmesi ve hizmet ağının genişletilmesi için Çağrı Merkezi hizmeti kurularak 9 Temmuz 2011 tarihinden itibaren hizmet verilmeye başlanmıştır. Bu gün itibarı ile Çağrı Merkezi ile verilen hizmet yılda ortalama 4,8 milyona ulaşmıştır.

YHT'lerle Yolcu Taşımacılığı

YHT'lerle 13 Mart 2009-31 Ağustos 2016 tarihleri arasında Ankara-Eskişehir hattında 13,3 milyon yolcu, 24 Ağustos 2011 - 31 Ağustos 2016 tarihleri arasında Ankara-Konya hattında 8,4 milyon yolcu, 24 Mart 2013-17 Aralık 2014 tarihleri arasında Eskişehir-Konya hattında 446 bin yolcu (Konya-İstanbul hattının açılmasıyla seferleri kaldırılmıştır), Ankara-İstanbul hattında 27 Temmuz 2014-31 Ağustos 2016 tarihleri arasında 4,4 milyon yolcu, Konya-İstanbul hattında 18 Aralık 2014-31 Ağustos 2016 tarihleri arasında 1,2 milyon yolcu olmak üzere YHT ile seyahat eden yolcu sayısı 28 milyondur.

YHT'lerle 2015 yılında 5,7 milyon, 2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde 3,9 milyon yolcu taşınmış olup, 2016 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 4 artışla YHT yolcu sayısının 5,9 milyon olması beklenmektedir.

Ankara-Eskişehir YHT: Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi'nin 1.etabı olan Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren yolcu taşımacılığına başlanmış ve bugün itibariyle Ankara-Eskişehir arasında günde toplam 22 seferle hizmet verilmektedir.

YHT öncesinde konvansiyonel trenlerle günde ortalama 572 yolcu taşınırken, YHT sonrasında bu sayı günde ortalama 7.000 yolcuya ulaşmıştır. Daha önce Ankara-Eskişehir arasında % 8 olan demiryolu yolcu taşıma payı YHT sonrası % 72'ye ulaşmıştır.

Ankara-Eskişehir YHT
(Sincan-Esenkent arası)

Ankara-Eskişehir YHT'lerin sefere başlamasıyla birlikte Kütahya ve Tavşanlı'ya trenle, Bursa'ya ise otobüsle kombine yolcu taşımacılığına başlanmıştır. Eskişehir-Kütahya arasında 6 (3+3) sefer, Tavşanlı-Kütahya-Eskişehir 2 (1+1) sefer, Eskişehir-Bursa arasında 20 (10+10) otobüs seferi ile kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-Konya YHT: Ankara-Konya arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 24 Ağustos 2011 tarihinde başlamıştır. Bu parkurda günde 14 seferle hizmet verilmektedir.

Ankara-Konya YHT'leri ile bağlantılı Konya-Karaman arasında 10 (5+5), Konya-Antalya/Alanya arasında 11 (6+5) otobüs seferiyle kombine yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. (daha önce Konya-Karaman arasında YHT bağlantılı tren seferleri çalıştırılırken, yol çalışmaları nedeniyle tren seferleri kaldırılmıştır. 2016 Ekim sonunda yeniden tren seferleri başlayacaktır).

YHT'den önce Ankara-Konya arasında yolcu taşıma payı olmayan demiryolunun YHT sonrası % 66 pay aldığı görülmektedir.

Konya-İstanbul (Pendik) YHT: Konya-İstanbul arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 18 Aralık 2014 tarihinde başlamıştır. Bu hatta bugün itibarıyla günde 4 seferle hizmet verilmekte, 2.000'in üzerinde yolcu taşınmaktadır. YHT hattı açıldıktan sonra Konya-İstanbul arasındaki YHT taşıma payı % 17 olmuştur. Konya-İstanbul YHT'leri ile bağlantılı Konya'dan Karaman'a günde 1+1=2 otobüs seferiyle kombine yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Ayrıca Konya-İstanbul YHT'leri ile Eskişehir'den otobüs aktarmalı Konya – Bursa arasında kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-İstanbul (Pendik): Ankara-İstanbul YHT işletmeciliği 27 Temmuz 2014 tarihinde başlamıştır. Günde 12 sefer yapılmakta, 6 bine

YHT'de Yolculuk

yakın yolcu taşınmaktadır. YHT hattı açıldıktan sonra Ankara-İstanbul arasındaki YHT taşıma payı % 15 olmuştur.

İstanbul YHT'lerinin sefere başlamasıyla havayolu ve yurtdışı YHT işletmeciliğinde uygulanan esnek tarife uygulamasına geçilmiş, Hesaplı, Standart ve Esnek adı altında 3 ayrı bilet tipi oluşturulmuştur.

Sınırlı sayıda koltuk "erken al-az öde" mantığı ile hesaplı bilet adı altında bilet satış hizmeti verilmektedir.

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT hatlarının işletmeye açılmasından sonra yapılan "Yüksek Hızlı Trende Beklentiler ve Sosyal Algı Araştırmasına" göre:

- Katılımcıların % 90'ı YHT'nin ülkemiz için gurur verici bir gelişme olduğunu belirtmişler, kendilerini gelişmiş bir ülkenin vatandaşı olarak hissetmiş, geleceğe güven duymuş, ülkemizde kısa sürede pek çok şeyin değiştiği duygusunu yaşamışlardır.
- YHT ile seyahat eden yolcuların yüzde 95'i YHT'lerin konforundan, havalandırmasından, sessizliğinden memnundur.

Araştırmaya katılanların;

- %78'i YHT'lerin yaşadıkları şehrin ticari yaşamına canlılık getirdiğini,
- % 80'i turizme katkı sağladığını,
- %80'i maliyeti ne olursa olsun, YHT yatırımlarının devam etmesini,
- %65'i YHT'lerin ülkemizi gelişmiş ülkelerin arasına dahil ettiğini

düşünmektedir.

Yine akabinde yapılan bir araştırmaya göre;

- Tren garının şehir merkezinde olması YHT'yi tercih sebebidir % 90
- YHT gittiği illerin sosyal hayatını olumlu etkileyecek % 87
- YHT gittiği illerin ekonomisine katkı yapacak % 96
- YHT ile ulaşılabilecek iller eğitim tercihimi etkiler % 77

sonuçlarına ulaşılmıştır.

Liman Faaliyetleri

Yolcu ve yük taşımalarının yanında önemli faaliyetlerden birisi de liman elleçlemeleridir. 2003 yılında 41,5 milyon ton liman elleçlemesi yapılırken, özel sektörün dinamizmi ile 2015 yılı % 37 artışla liman elleçlemesi 57 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı hedeflenen tonaj miktarı ise 57,1 milyon ton olarak beklenmektedir.(Grafik 6).

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.12.2004 tarih ve 2004/128 sayılı kararı ile TCDD tarafından işletilen limanlardan Mersin, İzmir, İskenderun, Samsun, Bandırma ve Derince Limanları, işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede TCDD'ye bağlı 6 limandan; Mersin Limanı 11 Mayıs 2007, Samsun Limanı 30 Mart 2010, Bandırma Limanı 18 Mayıs 2010, İskenderun Limanı 31 Aralık 2011 ve Derince Limanı 2 Mart 2015 tarihlerinde ihaleyi kazanan firmalara işletme hakkı devri yapılmıştır. İzmir Limanın özelleştirme çalışmaları devam etmektedir.

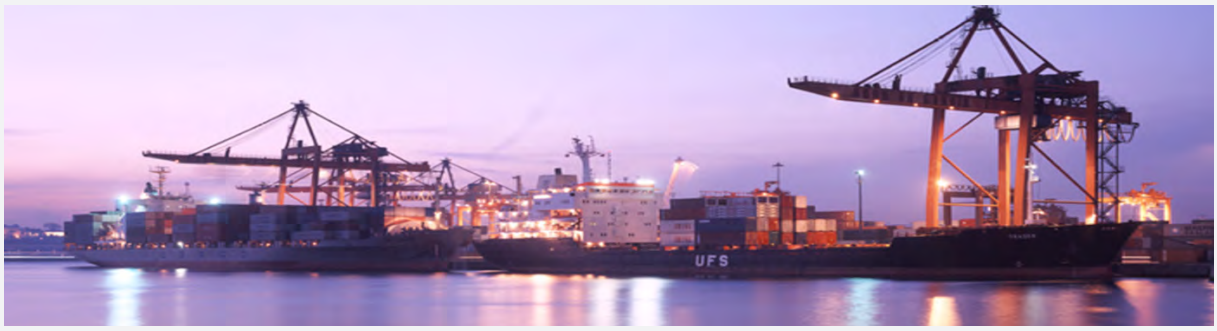
İzmir Limanı Rehabilitasyon Projesi kapsamında İzmir Körfezi içerisinde Liman Yaklaşım (Navigasyon) Kanalı, Liman Baseni ve Manevra

Dairesi ile II. Kısım Konteyner Terminali Sahası olarak adlandırılan alanlarda dip taraması yapılacaktır. Proje kapsamında gerçekleştirilecek tarama işlemlerinin yanı sıra liman sahası içerisinde rıhtım ötelemeleri, yeni rıhtımların yapılması ve yeni sahaların iyileştirilmiş tarama malzemesi kullanılarak doldurulması yoluyla 356.000 m2 ilave saha kazandırılacaktır.

İzmir Limanına gelen konteyner gemileri ortalama 200 m. uzunluğunda ve 4.000 TEU kapasiteye sahip olup, projenin tamamlanmasıyla, 350 m. uzunluğunda ve 10.000 TEU kapasiteli gemilerin limana yanaşması sağlanacaktır.

Liman rehabilitasyonu ile istihdam ve yeni çalışma alanları gelişecektir. Bununla birlikte İzmir ve hinterlandında ekonomik yönde gelişme beklenmektedir.

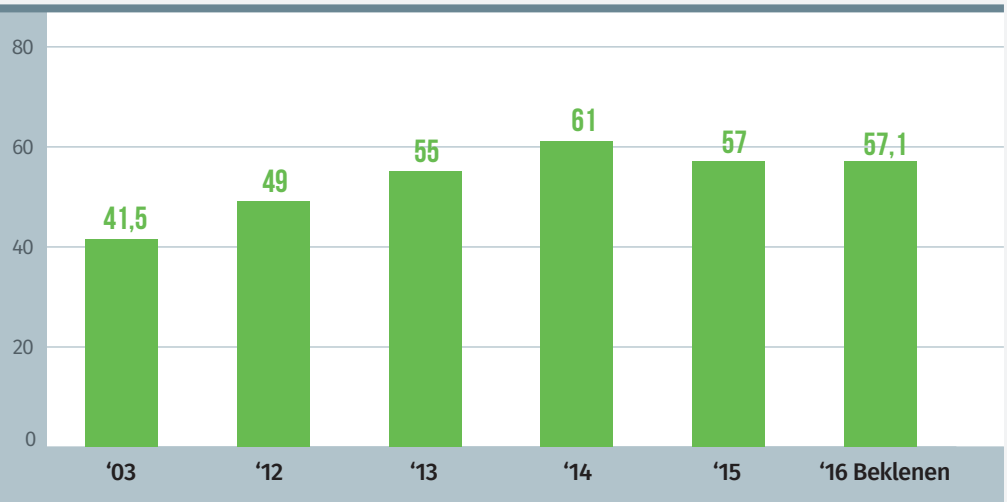
Liman kapasitesi 1.000.000 TEU dan 2.500.000 TEU' ya çıkacak, Liman kapasitesinin artışı ile liman gelirleri de yaklaşık 100 Milyon Dolar'dan 300 Milyon Dolara çıkacaktır.

Liman Faaliyetleri

GRAFİK 06

LİMAN ELLEÇLEMESİ
(MİLYON TON)

Demiryolu Bağlantılı Gümrük Sınır Kapıları ve Limanlar

Ülkemiz ile komşu ülkeleri birbirine bağlayan sınır istasyonları;

Suriye	: Nusaybin, Islahiye, Çobanbey
Yunanistan	: Uzunköprü
Bulgaristan	: Kapıkule
İran	: Kapıköy
Ermenistan	: Doğukapı

olarak sıralanabilir.

Doğukapı sınır kapısı, Ermenistan ile yaşanılan sıkıntılar nedeniyle, Nusaybin, İslahiye ve Çobanbey sınır kapıları ise Suriye'de yaşanılan iç savaş nedeniyle kapalı durumdadır.

Ayrıca, 11 adet limana demiryolu bağlantısı bulunmaktadır. (Haydarpaşa, Derince, İzmir, Bandırma, Mersin, Samsun, İskenderun, Tekirdağ, Zonguldak, Yılport ve Evyap)

Harita 22. Demiryolu bağlantılı sınır istasyonları ve Limanlar

DEMİRYOLU AR-GE FAALİYETLERİ

Demiryolu sektöründe, yerli demiryolu sanayinin oluşturulması, sektöre yönelik ar-ge faaliyetlerinin artırılması ile doğrudan ilişkilidir. Bu doğrultuda, özellikle üniversitelerimizde yürütülen çalışmaların artması önemlidir. Özel sektör kuruluşları ve üniversiteler arasında işbirliklerinin geliştirilmesi ve AR-GE faaliyetlerinin artırılması için TCDD bünyesinde Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi kurulmuştur.

Demiryolu Araştırma Ve Teknoloji Merkezi (DATEM)

Demiryolu alanında dünyadaki gelişmeleri takip etmek, yeni ihtiyaçları tespit ederek AR-GE projeleri geliştirmek, yeni çözümler sağlamak ve mevcut sistemleri iyileştirmek amacıyla TCDD bünyesinde DATEM kurulmuştur. DATEM' e bağlı Jeoteknik Hizmetler Grup Müdürlüğünde faaliyetini sürdüren Balast ve Agrega laboratuvarı ülkemizde bu alanda akredite olmuş ilk laboratuvardır.

AB 7. Çerçeve Programı Kapsamında Yer Alan Projeler

Bilim, teknoloji ve araştırma alanında Türkiye'nin AB ile bütünleşmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiş bir araştırma programı olan 7. Çerçeve Programına TCDD de katılmaktadır.

AB 7. Çerçeve Programı kapsamında katılım sağlanan projeler aşağıdadır:

Cream Projesi: Bu proje kapsamında, Avrupa'daki demiryolu yük taşımacılığında mevcut hukuki, teknik ve performans durumları konusunda ve ana yük taşıma koridorlarına ilişkin olarak araştırma yapmak üzere, altyapı yöneticileri, demiryolu idareleri, yük operatörleri, intermodal operatörleri, nakliyeciler ve müşteriler yer almaktadır. 2007 yılında başlayan proje 2011 yılında tamamlanmıştır.

Supergreen Projesi: Ulaştırma konu başlığında 2008 yılında açılan "Yüzey Ulaştırmasının Geliştirilmesi" çağrısı altında sunulmuş bir koordinasyon projesidir. Projenin amacı AB Lojistik Eylem Planı'nda bahsedilen yeşil koridorlar kavramının geliştirilmesine yardımcı olmaktır. 2013 yılında tamamlanmıştır.

Protectrail Projesi: Demiryolu ulaşımının Avrupa çapında entegre güvenliği için demiryolu-sanayi ortaklığını kapsayan bir projedir. Halen devam etmekte olup, Haziran-2014 yılında tamamlanmıştır. Projenin amacı; demiryolu hizmetlerine yönelik güvenlik tehditlerini ve bunların olası etkilerini incelemek, bu tehditlerin önlenmesi için fayda/maliyet yönünden en etkin çözümleri belirlemek ve bu sayede demiryolu işletmecilerinin ve sanayicilerinin rekabetçiliğini güçlendirmektir.

Restrail Projesi: Bu projenin amacı, demiryolu mülkiyet alanlarında meydana gelen kazalar ile ihlalleri azaltmak ve bu olaylar sonucu meydana gelen hizmet aksamalarını ve aksayan hizmet sonucu oluşan mali kayıpları en aza indirmek olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Spectrum Projesi: Bu proje ile yükte hafif, pahada ağır, zamana duyarlı ürünlerin taşımacılığında yeni teknoloji ve yöntemlerin geliştirilmesi amaçlanmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Mainline Projesi: Proje ile ekonomik kayıplar ve çevresel etkileri azaltmak için demiryolu taşımacılığı altyapısının bakımı, yenilenmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

Secur-ed Projesi: Büyük ve kalabalık kentlerde ulaşım hizmeti veren kuruluşlar için toplu taşımanın güvenliğini arttıracak sistemler sunmak amacıyla geliştirilen projede aralarında DB, SNCF, UNIFE, Alstom, Bombardier, Siemens'in de bulunduğu 39 farklı ulaştırma işletmesi, güvenlik teknolojileri firması, üniversite, demiryolu sanayicisi, STK ve KOBİ firmasıyla çalışılmış olup, proje başarıyla tamamlanmıştır.

CAPACITY4RAIL Projesi: Altyapı tasarımı, yük taşımacılığı, işletmecilik, kapasite kullanımı ve gelişmiş izleme teknolojileri için tutarlı, yenilikçi ve sürdürülebilir çözümler sunarak gelecek demiryolu sistemlerinin önünü açmayı amaçlayan projede çalışmalar devam etmektedir.

TÜBİTAK 1007 Programı Kapsamında Yürütülen Projeler

Hafifletilmiş Yeni Yük Vagonu Tasarımı ve Prototip İmalatı Projesi: Projenin amacı; yük vagonlarının ölü ağırlıklarının minimum seviyeye indirilmesidir. TCDD, İTÜ ve TÜLOMSAŞ işbirliğinde tamamlanan proje kapsamında, ülkemizde tamamen özkaynaklar kullanılarak bir hafifletilmiş yeni yük vagonu tasarımı ve imalatı gerçekleştirilmiş, vagon şasisi ve diğer aksesuarları üzerinde yapılarak modifikasyonlar ile ilgili standart ve emniyet kriterlerinden taviz verilmeden, belirlenmiş yükleme ve seyir şartlarını sağlayan, dara oranı mevcut vagonlara kıyasla % 18 daha az olan çok daha verimli hale getirilmiş bir vagon tasarımı yapılmıştır. Projede yaygınlaştırma aşamasına geçilmiştir.

aE1000 Tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirilmesi Projesi: TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile yürütülmekte olan Projede; TCDD tarafından halen kullanılmakta olan DH 11000 lokomotiflerin E 1000 tipi lokomotife dönüştürülmesi hedeflenmiştir. Gelinen durumda Cer ve dinamik davranış testleri dahil tüm testler tamamlanmış olup yaygınlaştırma aşamasına geçiş çalışmaları devam etmektedir.

Raylı Sistemler Trafik Eğitim Sistemi Projesi: Projenin amacı; TCDD tren trafiğini yöneten personelin eğitim sürecinin bilişim teknolojisi ile desteklenmesidir. Proje süreçleri halen devam etmekte olup, TCDD ile TÜBİTAK-BİLGEM tarafından yürütülmektedir. 2017 yılı itibariyle tamamlanması planlanmaktadır.

Mantarı Sertleştirilmiş Raylar İçin Yerli Üretim Teknolojisinin Geliştirilmesi ve Ön Üretimi Projesi: TCDD'nin ihtiyacı olan mantarı sertleştirilmiş rayları yerli kaynaktan ve daha ekonomik şekilde temin edebilmesini sağlamak için geliştirilen projede ülkemizin tek ray haddehanesi olan Kardemir A.Ş. Ray Haddehanesi'nde bu teknolojinin uygulanması hedeflenmektedir. Gelinen durumda çalışmalar devam etmekte olup 2017 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

2016 YILI İÇERİSİNDE TÜBİTAK 1007 PROGRAMINA ALINAN DEMİRYOLU PROJELERİ

Elektrikli Anahat Lokomotifi Tasarımı ve Prototip İmalatı

Proje için TÜBİTAK Başkanlığınca Şubat 2016 ayı içerisinde çağrıya çıkılmıştır. Proje kapsamında, Tren Kontrol ve Yönetim Sistemi (TKYS), Cer Sistemi, Yardımcı Güç Ünitesi ve bu bileşenlerin kullanıldığı özgün bir Elektrikli Anahat Lokomotifinin tasarım ve prototip imalatının TSI kriterlerini sağlayacak şekilde yerli imkanlarla gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Proje çalışmaları sürmektedir.

TLM16V185 Tipi Ağır Dizel Motorun Modernizasyonu

Proje için TÜBİTAK Başkanlığınca Şubat 2016 ayı içerisinde çağrıya çıkılmıştır. Proje kapsamında, Teşekkülümüzün kullanmakta olduğu TLM16V185 tipi ağır dizel motorlarının yakıt tüketimi ve diğer performans değerlerinin yerli imkânlarla geliştirilmesi hedeflenmektedir. Proje çalışmaları sürmektedir.

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK HABERLEŞME BAKANLIĞI AR-GE MERKEZİNDE ÇAĞRIYA ÇIKILAN PROJELER

Milli Tren Setleri (Elektrikli Tren Seti (EMU) ve Merkezi Kontrol, Yönetim ve İzleme (TCMS) Sistemlerinin Geliştirilmesi

Gerçek zamanlı gömülü sistem mimarisinde, tren setinin tüm çevresel ekipmanlarını kumanda eden ve kaydını tutan, Merkezi işlemci ünitesi ve çevresel kontrol üniteleri tasarlanacaktır. Bu kapsamda; tren boyunca ana veri yolu (Multifunction Vehicle Bus), emniyet döngüsü yazılım ve donanımını (SafetyLoop), tren yönetim sistemi yazılım ve donanımını (Transportation Management System), tren alt bileşenleri ara yüzleri arasında iletişimin kontrolü ve izlemesini sağlamak amaçlanmaktadır. Proje değerlendirme aşamasındadır.

Demiryolları Araç ve Yük Takip Sistemi

Proje kapsamında demiryollarındaki tüm araçların, yüklerin anlık olarak izlenmesi ; demiryollarındaki mobilitenin optimizasyonunun sağlanması hedeflenmektedir. Proje değerlendirme aşamasındadır.

Tren içi Kapalı Devre Görüntü Kayıt, Değerlendirme ve Akıllı İzleme Sistemi

Bu proje ile trenlerin servisi esnasında yolcu hareketlerinin, makinist davranışlarının, seyir esnasında hattın izlenmesi, kaydedilmesi ve görüntülerin anlık ve geriye dönük değerlendirilerek herhangi bir olumsuzluğun tespit edilmesi ve soruna anında müdahale edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, sistem yazılımı-donanımı ve otomatik değerlendirme-bilgilendirme sistemi geliştirilecektir. Proje değerlendirme aşamasındadır.

Uluslararası İlişkiler

Çoklu İlişkiler

Demiryolu ile Uluslararası Taşımalar için Hükümetler Arası Örgüt

Türkiye Cumhuriyeti, asıl amacı üye devletler arasında demiryolu ile yapılan uluslararası doğrudan yolcu, yük ve bagaj taşımalarına uygulanan tek tip bir hukuk rejimi düzenlemek ve bu rejimin uygulanması ve gelişimini sağlamak olan OTIF üyesidir. Bu çerçevede Demiryolu ile Uluslararası Taşımalara İlişkin Sözleşme COTIF'e de taraftır.

Ülkemiz OTIF'te Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü (DDGM) tarafından temsil edilmektedir.

DDGM, OTIF nezdinde ECM (Bakımdan Sorumlu Kuruluş) sertifikasyon otoritesi olarak 31 Temmuz 2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. TCDD, DDGM tarafından yapılan sertifikasyon neticesinde 29 Ağustos 2013 tarihinde OTIF'in Bakımdan Sorumlu Kuruluşu (ECM) olmuştur.

Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC)

1922 yılında kurulan ve 5 kıtadan yaklaşık 200 üyesi bulunan UIC, demiryolları arasında işbirliğini geliştiren dünya çapında en büyük organizasyon olup, faaliyetleri demiryolu taşımacılığının geliştirilmesi ile ilgili tüm alanları kapsamaktadır.

TCDD, yılda iki kez düzenlenen Genel Kurul ve İcra Kurulu toplantılarına aktif şekilde katılım sağlamaktadır. 2007 yılından bu yana, İcra Kurulu'nda yer almakta olup, söz konusu Kurul'da oy hakkına sahiptir.

TCDD, UIC içerisinde faaliyet gösteren 6 Bölgesel Kurul'dan hem Avrupa Bölgesel Kurulu hem de Orta Doğu Bölgesel Kurulu (RAME) üyesidir. 2007 yılından bu yana ise RAME Başkanlığını yürütmektedir.

Ayrıca, Orta Doğu Bölgesinin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak ve demiryolu alanında daha fazla deneyim alışverişinde bulunmak amacıyla, RAME bünyesinde faaliyet göstermek üzere, 2012 yılında Eskişehir'de Ortadoğu Demiryolu Eğitim Merkezi (MERTCe) kurulmuş olup, halen uluslararası eğitim faaliyetlerine devam etmektedir.

TCDD, UIC'nin üst yönetiminde söz sahibi olmasının yanı sıra, UIC tarafından dünya çapında düzenlenen kongreler, eğitimler ve etkinliklerde aktif olarak yer almakta olup, bu tür büyük etkinliklerin ülkemizde düzenlenmesi konusunda UIC ile yakın işbirliği yapmaktadır.

Birleşmiş Milletler (BM)

Asya ve Avrupa arasında bir köprü konumunda olan ülkemizin stratejik konumunun demiryolu ve lojistik sektörleri açısından en iyi şekilde değerlendirilmesi amacıyla, her iki kıtanın demiryolu idarelerini bir araya getiren BM ile yakın işbirliği içerisinde bulunulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda TCDD, 56 üyesi bulunan BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) ve 62 üyesi bulunan BM Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) tarafından yürütülen çalışmalara aktif katılım sağlamaktadır.

Avrupa Birliği (AB) ile İlişkiler

Üyelik Müzakere Çalışmaları TCDD, Bakanlığımız tarafından koordine edilen Taşımacılık Politikası ve Trans-Avrupa Ağları (TEN) fasıllarına demiryolu alanı ile ilgili hususlarda destek vermektedir.

Türkiye-AB Taşımacılık Faslı Diyaloğu kapsamında Avrupa Demiryolu Ajansı (ERA)'na yapılan ziyaret ile ülkemizde ve Brüksel'de gerçekleştirilen Demiryolu Çalışma Grubu toplantılarına TCDD'den katılım sağlanması, bu bağlamda yapılan önemli faaliyetler arasındadır.

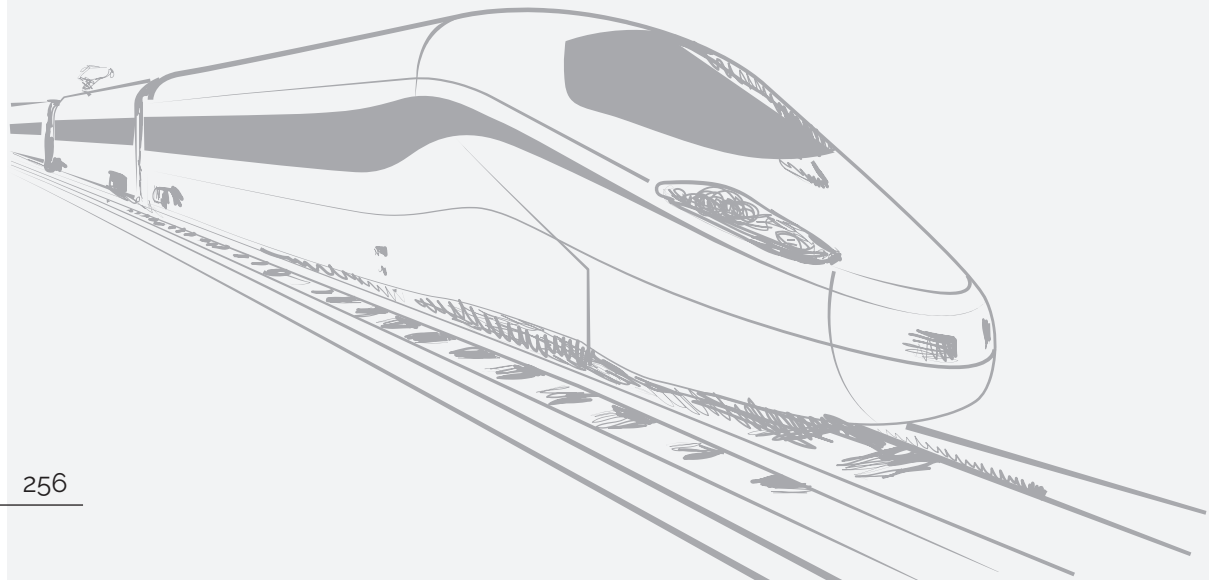
Ayrıca, 1315/2013 sayılı AB Tüzüğü ekinde yer alan Trans-Avrupa Ulaştırma Ağı (TEN-T)'na dâhil ülkemiz ulaştırma ağını gösteren haritaların güncellenmesi amacıyla yürütülen çalışmalara da katkı sağlanmaktadır.

Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA):Ülkemizin taraf olduğu TRACECA Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere TCDD katkı sağlamaktadır.

Avrupa Demiryolu ve Altyapı Şirketler Topluluğu (CER):70'ten fazla üye ve ortağı olan CER'e TCDD üyedir. TCDD, CER'in karar alma organı olması itibarıyla önem taşıyan ve yılda en az iki defa düzenlenen CER Genel Kuruluna katılım sağlamaya önem göstermektedir. Ayrıca, CER İnsan Kaynakları Yöneticileri Grubu Toplantılarına ve CER Gümrük-Demiryolu Ortak Toplantıları ile gündemleri göz önünde bulundurularak CER'in diğer çalışma gruplarının toplantılarına TCDD'den katılım sağlanmaktadır.

İKİLİ İLİŞKİLER

TCDD, doğrudan taşımacılık yaptığı Almanya, Macaristan, Avusturya, Bulgaristan, Yunanistan ve İran gibi ülkelerin demiryolu idareleri ile sıkı işbirliği içerisinde çalışmaktadır. Ayrıca, ülkemiz ile demiryolu bağlantısı kurulması çalışmaları devam eden Gürcistan ve Azerbaycan ile yakın temas içindedir. Bunların yanı sıra teknik bilgi ve becerinin artırılması amacıyla Japonya, Güney Kore, Çin, Fransa, Almanya ve İspanya başta olmak üzere birçok ülke ile işbirliği faaliyetleri yürütmekte ve demiryolu sektörü hakkında eğitim ihtiyacı bulunan Cibuti ve Etiyopya gibi ülkelere de destek sağlanmaktadır.

TCDD Bağlı Ortaklıklarına Ait Faaliyetler

TÜLOMSAŞ

GİRİŞ

Demiryolu araçları üretimi ve bakımı konusunda 122 yıllık deneyime sahip olan TÜLOMSAŞ'ın kuruluş amacı, öncelikle TCDD Genel Müdürlüğü'nün çeken ve çekilen araçları ile bunlara ait alt komponentlerin (çeşitli tipte dizel elektrikli, dizel hidrolik ve elektrikli lokomotif, yük vagonu, dizel motor, cer motoru, vb.) imalat, bakım, onarım ve revizyon ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Son yıllarda TÜLOMSAŞ;

Üretim ve inovasyon, tasarım ve yüksek teknoloji, nitelikli insan kaynağı ve kalifikasyon ile AB sertifikasyon gerekliliklerinin karşılanması konusundaki çalışmaları ile önemli farklar yaratmıştır.

Rekabetçi bir kuruluş olarak, alternatif pazarlara açılma hedefleri çerçevesinde iç ve dış müşteri taleplerine yönelik faaliyetler de artarak sürdürülmekte; pazara sunulan yeni nesil demiryolu araçları ile ürün çeşidinde ve müşteri sayısında önemli artışlar elde edilmektedir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

İşletme Faaliyetleri

LOKOMOTİF SEKTÖRÜ

TÜLOMSAŞ'TA AYNI ANDA YENİ NESİL İKİ FARKLI LOKOMOTİF PROJESİ BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR.

E 68000 Tipi Elektrikli Lokomotif

E 36000 Tipi Dizel Elektrikli Lokomotif

HAFTADA 1, AYDA 4 ADET ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF

AYDA 2 ADET DİZEL ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF

HEDEFİMİZ **3 GÜNDE BİR LOKOMOTİF İMALATI**

BAKIM - ONARIM VE REVİZYON

AYNI ANDA 50 LOKOMOTİFİN BAKIM-ONARIM VE REVİZYON İŞLEMLERİNİ GERÇEKLEŞTİRMEK

KALİTE,MALİYET VE TESLİM SÜRESİNDE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİNE SÜREKLİLİK KAZANDIRMAK

BAKIM ONARIM VE REVİZYONDA YENİ YAKLAŞIMIMIZ

- 2003 yılından önceki dönemde aynı anda 10-12 lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu yapılabilmekte iken, 2016 yılı itibarı ile bu sayı 50' ye ulaşmıştır.
- Bakım onarım ve revizyonda yan sanayi desteğinden azami ölçüde yararlanılmaktadır.

DE 22000 Tipi

E 43000 Tipi Lokomotif

DE 33000 Tipi Lokomotif

HEDEFİMİZ AYDA 10 LOKOMOTİF BAKIM ONARIM VE REVİZYONU

VAGON SEKTÖRÜ

- Çeşitli tipte yeni teknoloji ürünü yük vagon tasarım ve imalatı gerçekleştirilmektedir.
- Yük vagonu sektöründe yurt dışına açılma çalışmaları sürmektedir.
- İthalden 2. El vagon girişinin önüne geçilmektedir.
- 2007 yılından itibaren özel sektör lojistik firmaları için yaklaşık 700 adet yük vagonu üretimi gerçekleştirilmiştir.
- TÜLOMSAŞ' ın yan sanayi oluşturma ve destekleme politikaları sonucunda, Türkiye genelinde değişik illerde 10'a yakın vagon üreticisi özel sektör firması oluşmuştur.

HER TALEBE UYGUN YÜK VAGONLARINI TASARIMDAN İMALATA YERLİ OLARAK ÜRETİYORUZ...

AB UYUMLU YÜK VAGONU TASARIM VE ÜRETİM PROJELERİ

% 100 YERLİ TASARIM TSI SERTİFİKALI RİLNSS TİPİ VAGON

TSI SERTİFİKALI EANOSS TİPİ VAGON

% 100 YERLİ TASARIM HAFİFLETİLMİŞ YÜK VAGONU

HEDEFİMİZ AVRUPA'YA İHRACAT

SERTİFİKASYON VE KALİTE

Türkiye'de İlk Defa Yerli Olarak AB'ye Uyumlu TSI Sertifikalı Yük Vagonunu TÜLOMSAŞ Üretti.

- Şirketimiz, yerli kurum ve kuruluşlarla birlikte TSI sertifikasyonu için gerekli olan her türlü dinamik ve statik testleri yapma imkanına sahiptir.
- AB gerekleri kapsamında vagon onarımı yapan kuruluşlar için bir gereklilik olan ECM sertifikasyonunda çalışmalar tamamlanmıştır. Şirketimiz 30 Haziran 2016 itibarı ile belge almıştır.

MOTOR SEKTÖRÜ

MARİN MOTOR

TÜLOMSAŞ Marka Motorlar Denizcilik Sektöründe

- Denizcilik Sektörüne yönelik olarak Van Gölü Feribotları için TÜLOMSAŞ ve Yerli Çözüm ortaklarıyla Dizel Jeneratör Seti İmalatı gerçekleştirilmiştir.
- TÜLOMSAŞ marka motorlar ile gemi motoru temininde dışa bağımlılıktan kurtulmak hedeflenmiştir. Ayrıca geç teslimden kaynaklanan olumsuzluklar giderilmiş, yerli ve ucuz yedek parça ile hızlı servis imkanı elde edilmiş olacaktır.

CER MOTORU

- Eurotem- Marmaray araçlarında kullanılmak üzere cer motoru imalatı gerçekleştirilmiştir.
- İZBAN için cer motoru imalatı yapılmıştır.

Doğru Akım teknolojisine sahip cer motorları:

- Yerlileştirme kapsamında TCDD için DE 33000 tipi Dizel Elektrikli Lokomotiflerde kullanılmak üzere D78 Tipi Cer motoru imalatı yapılmıştır.
- Lokomotiflere ait cer motoru imalatı, bakım ve onarımı ile HRS (Hafif Raylı Sistem) cer motoru imalatı, bakım ve onarımlarına devam edilmektedir.

HEDEFİMİZ

YILDA 1000 ADET CER MOTORU ÜRETİM KAPASİTESİ

AR-GE ÇALIŞMALARI

E 1000 Elektrikli Lokomotif Projesi

Yazılım ve Donanımda Milli Teknolojimizin kullanıldığı Lokomotifimizin testleri başarı ile tamamlanmış, seri üretime geçilmiştir.

- TCDD'nin desteği, TÜBİTAK ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile projelendirilen E 1000 Tipi Elektrikli Lokomotifin üretimi tamamlanmıştır.
- Proje ile, Türkiye'de ilk defa yerlileştirme kapsamında olan ve dünyada birkaç firma tarafından üretilen Cer konvertörü, Merkezi Kontrol Ünitesi , Kumanda Masası ve Cer Kontrol Ünitesinin tasarımı ve imalatı TÜBİTAK MAM ile birlikte yürütülmüştür.

Ayrıca, Milli Elektrikli Lokomotifin Cer Trafosu ve Yardımcı Konvertör Ünitesi Türkiye'de **ilk kez yerli üreticiler tarafından imal edilmiştir.**

HEDEFİMİZ

MİLLİ LOKOMOTİFLER VE MİLLİ YHT

MİLLİ YÜKSEK HIZLI TREN

- Milli Yüksek Hızlı Tren Projesi TÜLOMSAŞ'ın Proje Sorumluluğunda sürdürülmekte olup, Konsept Tasarım tamamlanmıştır
- SİP modeli ile Milli Yüksek Hızlı Tren teknolojisinin TCDD Genel Müdürlüğünün ihtiyacı olan yeni YHT' lerin temini için yapılacak ihale kapsamında lisans ve teknoloji transferi sağlanarak gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
- Ayrıca TCDD için temin edilecek YHT'ler için yerlilik kapsamında TÜLOMSAŞ komple boji imalatı ve montajı, cer motoru imalatı, tren setlerinin montajının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.
- TÜLOMSAŞ kendi tesislerinde gerçekleştirmeyi planladığı YHT üretimi ile ilgili stratejisini tanımlamıştır.

HAFİFLETİLMİŞ YÜK VAGONU PROJESİ

- TCDD'nin desteği ile Hafifletilmiş Yük Vagonu tasarımı ve prototip imalatı projesi Kamu Projeleri kapsamında TÜLOMSAŞ, İTÜ ve TÜBİTAK işbirliği ile tamamlanmıştır.
- Halen kullanılan vagonların darası ortalama 24 ton'dur. Bu proje ile vagon darası 19,7 tona indirilmiş olacak ve vagon başına 4,3 ton , 12 vagonluk katar başına 51,6 ton daha fazla yük taşınabilecektir.

Bir Dizide 51.6 Ton Daha Fazla Yük

Proje çok amaçlı, yeni bir platform vagon tasarımı olup; TCDD ve lojistik firmalarının en çok ihtiyaç duyduğu, en fazla talep ettiği vagon tiplerinden birisidir.

DİZEL ELEKTRİKLİ MANEVRA LOKOMOTİFİ PROJESİ

- Kamu kuruluşları ile özel sektörfirmalarının ihtiyaçlarının karşılanması amacına yönelik olarak Dizel Elektrikli Lokomotif proje çalışması başlatılmıştır.

E 1000 ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF TECRÜBESİ İLE

DİZEL MOTOR MODERNİZASYON PROJESİ

HEDEFİMİZ

%15 YAKIT TASARRUFU

- TÜBİTAK ve özel sektör kuruluşları ile birlikte TCDD İşletmesinde yaygın olarak kullanılmakta olan DE 24000 tipi lokomotiflerin dizel motorlarının modernizasyonu hedeflenmektedir.

EKONOMİYE KATKI

BÖLGESEL ETKİLER

Yan Sanayide 20.000 Kişiye İstihdam

- Ülke genelinde 34 ilde yaklaşık 1000 firmadan mal ve hizmet temin edilmektedir,
- Ülke genelinde TÜLOMSAŞ'ın faaliyetleri için mal ve hizmet temin edilen firmalarda istihdam edilen çalışan sayısı 20.000 kişiyi aşmıştır

HEDEFİMİZ

SÜREKLİ İSTİHDAM VE EKONOMİK KATMADEĞER ARTIŞI

- Yürüttüğümüz üretim projelerinde birlikte çalıştığımız bazı yan sanayi firmalar ihracat yapar hale gelmişlerdir.
- Yan sanayilerimiz AR-GE yapabilme kabiliyeti kazanmışlardır.

GLOBAL ETKİLER

- Stratejik Ortaklık Anlaşmaları kapsamında GE firması ile Dizel Elektrikli lokomotif, Rotem Firması ile Elektrikli lokomotiflerin yurtdışına yönelik pazarlama ve satış faaliyetleri etkin bir şekilde sürdürülmektedir.
- 2003 yılından bu güne kadar ürün bazında ihracat yapılan ülkeler;
- Amerika, Almanya, İngiltere, İran ve Irak ülkelerine lokomotif ihraç edilmiştir.
- Fransa, Almanya ve Tayland' a lokomotif ve dizel motor parçaları ihraç edilmiştir.

TÜLOMSAŞ'ta 20 Ülke İle İşbirliği Ve İhracat Çalışmaları Sürdürülmektedir.

2020 YILINA DOĞRU STRATEJİK AMAÇLAR

- Yeni teknoloji kazanımı
- Teknolojinin etkin kullanımı ile karlılığın artırılması
- Yurt içi ve yurt dışı pazarlarda daha etkin olarak yer alınması
- Sektörün mal ve hizmet tedariki kapsamında yurt geneline yaygınlaştırılması
- Demiryolu araç sektöründe Milli çözümlerle AR-GE ve İnovasyon faaliyetlerinin artırılması
- YHT üretim teknolojisine sahip olunması

TÜVASAŞ

25 Ekim 1951 tarihinde Vagon Tamir Atölyesi adı altında kurulmuş olan ve daha sonraki yıllarda farklı isimler alan Tüvasaş bugünkü statüsünü 1985 yılında kazanarak Türkiye Vagon Sanayi Anonim Şirketi (TÜVASAŞ) adını almış ve faaliyetlerini bu isimle sürdürmektedir. Kuruluşundan itibaren Yolcu Taşıyan Raylı Taşıt araçları ihtiyacını dışa bağımlı olmadan karşılama hedefine yönelik çalışmalarını imkanlar dahilinde başarı ile sürdürmüştür. Son yıllarda demiryollarına verilen olağanüstü önem ve buna bağlı olarak verilen destekler sayesinde hem ürün çeşidini artırarak yepyeni projelere imza atmış hem de yurt dışına açılarak Avrupa Birliği ülkelerine yolcu vagonu ihraç edecek duruma gelmiştir.

ÖNEMLİ PROJE VE FAALİYETLER

Milli Tren (Yerli EMU/DEMU) Projesi

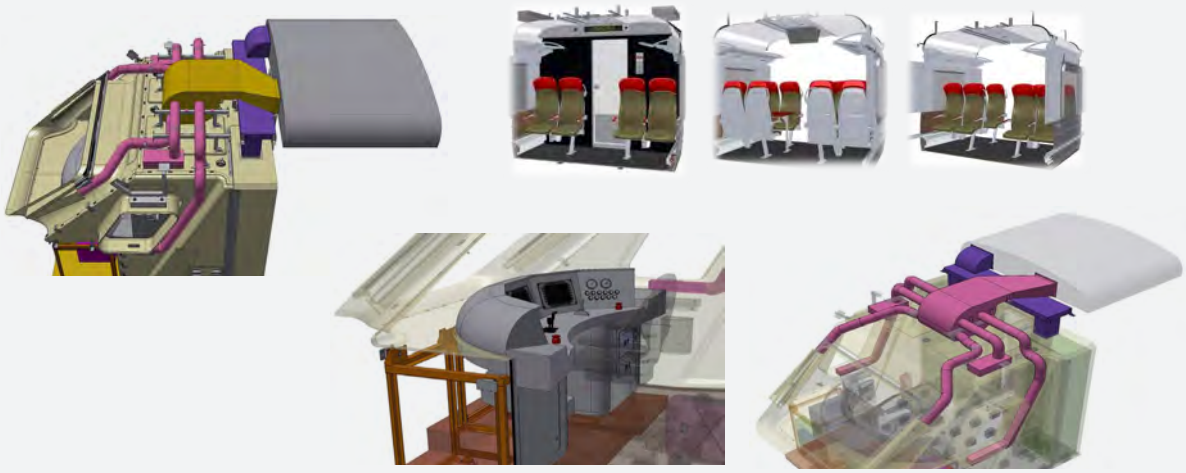
TÜVASAŞ tarafından TCDD için imal edilecek olan Alüminyum Gövdeli, 160 Km/h hıza sahip, Şehirlerarasında 3'lü, 4'lü, 5'li ve 6'lı setler halinde çalıştırılacak Elektrikli Tren Seti (EMU) Projesi çalışmaları aralıksız sürdürülmekte ve gelinen aşamada;

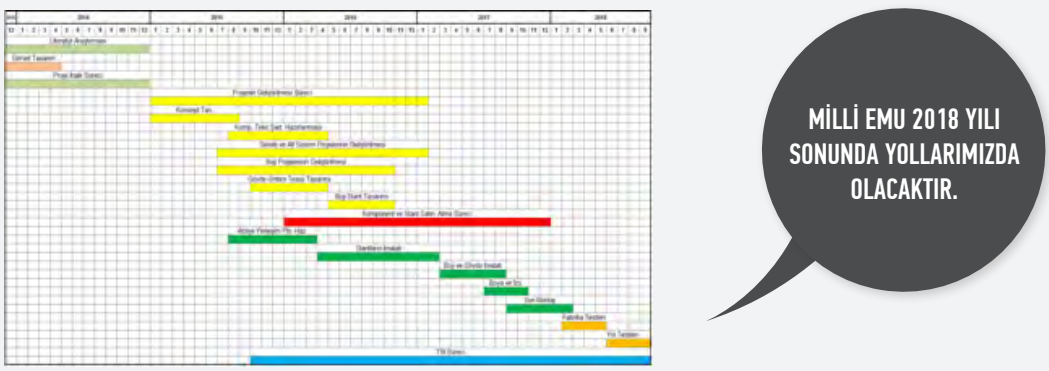
- 23.12.2014 tarihinde Proje hizmet alımı sözleşmesi,
- 02.10.2015 tarihinde TSI sertifikasyon hizmet alım sözleşmesi imzalanmış,
- Araçların Proje çalışmaları sürdürülmekte,
- Araç komponentlerinin (İklimlendirme Sis., Kapılar, Trafo, Pantograf, Elektrik motorları ve Dişli Sistemleri, Amortisörler, Süspan sistemleri, Tekerlek takımları, Fren Sis. vb.) şartnameleri tamamlanmış, temin süreçleri başlatılmış,

ELEKTRİKLİ TREN SETİ (EMU) KONFİGÜRASYONU

- Alüminyum Gövde üretim tesisi kurulumu için Yatırım Ödeneği alınmış ve araç üretim atölyesi yapımı için gereken proje çalışmaları bitirilmiştir.
- Tesiste Kullanılacak Kaynaklı Otomasyon Sistemleri ve Talaşlı İmalat tezgahları temini için ihale süreci devam etmektedir.

MİLLİ EMU 2018 YILI SONUNDA YOLLARIMIZDA OLACAKTIR.

Dizel Tren Seti (DMU) Üretimi Projesi

2010 yılı Ağustos ayından itibaren TCDD için imalatına başlanan ve 2013 yılı sonunda tamamı üretilerek işletmeye verilen 84 araçlık (12 x 3+12 x 4) Dizel Tren Setlerine ilave olarak 2016-2018 yılları arasında üretilmek üzere TCDD tarafından sipariş edilen 124 adet Dizel Tren Seti araçlarının üretimi başlatılmış,2017 yılında 46, 2018 yılında ise kalan 49 aracın üretimi yapılarak TCDD'ye teslim edilmesi planlanmıştır.

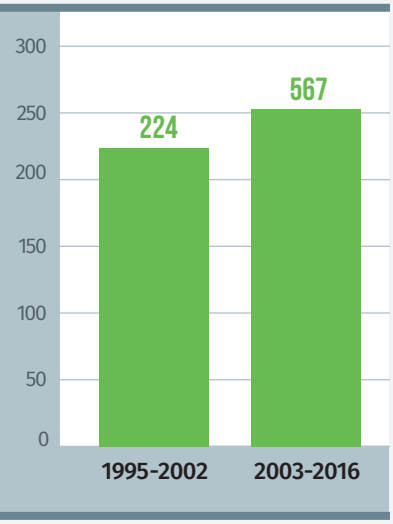

GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

2005 yılından itibaren İmalat ve Modernizasyon Faaliyetleri kapsamında;

- TCDD işletmesi için farklı tiplerde 203 adet Yolcu Vagonu, 84 adet Dizel Tren Seti aracı üretilmiş,
- 224 adet eski tip Klimasız Vagon, modernizasyon programları kapsamında yenilenerek 140 km/h hıza sahip Klimalı Yolcu Vagonlarına dönüştürülmüştür.
- Bulgaristan Demiryollarına 30 adet TSI standartlarında Yataklı Yolcu Vagonu
- Irak Demiryolları için de 26 adet çeşitli tiplerde vagonlar üretilmiştir.

GRAFİK 07
YOLCU VAGON İMALATI VE MODERNİZASYONU

Raylı Taşıt üretim sektörü; yüksek istihdam ve katma değer üreten, ülke ekonomisine faydası tartışmasız önemli stratejik bir sektördür. TÜVASAŞ 50 yılı aşkın bir sürede elde ettiği birikimi, yeniliklere uyum kabiliyeti, yetişmiş insan kaynakları ve toplam kalite yönetimi anlayışıyla, sektöründe hem bölgemizin hem de ülkemizin ekonomisine sağladığı katkıyla büyümekte ve gelişmektedir. TÜVASAŞ benimsediği misyon ve belirlediği vizyon doğrultusunda başarılarını sürdürecektir.

Irak Demiryolları için 2015 yılında üretilen 14 adet çeşitli tiplerdeki vagonlar 14.04.2014 tarihinde Irak'a sevkedilmiş, 27.07.2015 tarihinde Irak Demiryolları tarafından kabulü yapılmıştır.

Bulgaristan Demiryolları için üretilen Yataklı Vagonlar, 2017 yılında yürürlüğe girecek olan Avrupa Birliği TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik Standartları) sertifikasyonuna sahip olup, Konvansiyonel Yolcu Vagonları için bu sertifikasyonu alan ilk kurum TÜVASAŞ olmuştur.

TÜDEMSAŞ

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklıklarından birisi de Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü olup, 1939 yılında Cer Atölyesi adı altında Sivas' ta kurulmuştur. Kuruluş 1975 yılında SİDEMAS (Sivas Demiryolu Makinaları Sanayii Müessesesi) adını, 1986 yılında ise TÜDEMSAŞ adını almıştır.

Şirkette; TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan muhtelif tipte yük vagonlarının imalatı, mevcut yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonları ile bu vagonlara ait yedek parça imalatı yapılmaktadır. Aynı yıl içerisinde sipariş edilen 3-4 farklı tipte yük vagonunu TSI (Technical specifications for interoperability)'a göre üretip, işletmeye sunulabilmektedir.

Uzun yıllara dayalı iş tecrübesi, bilgi birikimi ve teknik donanımı sayesinde ihtiyaç duyulan her türlü yük vagonunu, kısa süre içerisinde ve büyük miktarlarda üretebilecek kapasitede olup, alanında Türkiye'deki en büyük sanayi kuruluşudur.

Yedek parçalar

Vagon üretim çalışmasından bir görüntü

Vagon üretim sahasından bir görüntü

TÜDEMSAŞ' ta üretilen vagon tiplerinden bazıları

TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ ve TCDD'ye ait tüm Servis ve Bölgelerde tamir edilen demiryolu araçları ile özel sektörün ihtiyacı olan,

- Tampon,
- Yaprak Susta,
- Fren Hava Hortumu
- Buraj Kazması
- Vidalı Koşum Takımı

gibi birçok yedek parça TÜDEMSAŞ'ta üretilmektedir.

Vagon Üretim ve Onarım Gerçekleşmeleri

TABLO 4. YILLARA GÖRE VAGON ÜRETİMİ VE ONARIMI

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
2003-2014 Yılları Vagon Üretimi (Adet)													
135	15	306	418	574	604	700	400	435	480	630	502	100	258
2003-2014 Yılları Vagon Onarımı (Adet)													
2.649	2.270	1.748	2.157	1.760	2.282	2.385	2.668	2.520	2.505	2.200	2.653	1.998	1.442

- 1953 yılından 01.09.2016 tarihine kadar 31 tipte toplam 21.543 adet vagonun üretimi gerçekleştirilmiştir. Bunlardan 200 adet Zaes tipi, 150 adet Zas tipi sarnıç vagonu 2002-2003 yıllarında IRAK' a ihraç edilmiş; 60 adet Sgss tipi konteyner vagonu 2013 yılında yurt içinde özel şirkete teslim edilmiştir.
- 1939 yılından 01.09.2016 tarihine kadar değişik tipte toplam 345.152 adet vagonun bakım, onarımı ve revizyonu gerçekleştirilmiştir.

Kalite Sistemleri ve Sertifikasyon Çalışmaları

TÜDEMSAŞ son yıllarda kalite sistemleri ve belgelendirme çalışmalarına önem vermiş, bu sistemlere yönelik sertifikasyon çalışmalarını tamamlayarak yurt içinde ve yurt dışında sektörün gerektirdiği her türlü sertifikayı almıştır.

- TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi
- TS 18001:2008 OHSAS İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi
- EN 15085-2 Demiryolu Araçları ve Bileşenlerinin Kaynak Standardı

TÜDEMSAŞ Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) standartlarında vagon üretmekte birlikte bu vagonların Trans Avrupa Demiryolu Ağlarında (TEN) kesintisiz ve güvenli olarak çalıştırılmasını sağlamak amacıyla ortaya konulmuş düzenlemeleri ifade eden Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları (TSI) sertifikasyon çalışmaları Rgns, Sgns ve Talns tipi yük vagonları için tamamlanmıştır. Zacens ve Sggmrs tipi yük vagonlar için çalışmalar devam etmektedir.

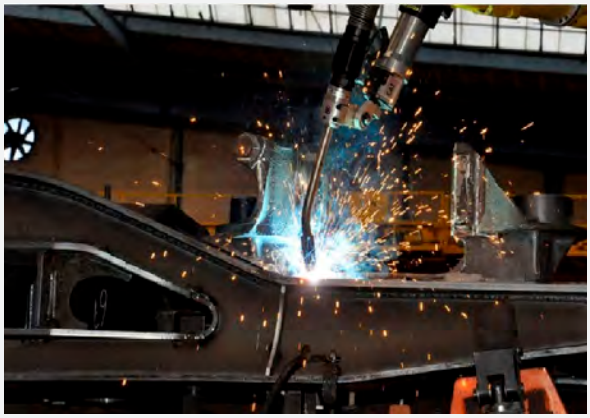
Ayrıca Avrupa Birliği tarafından, yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının yapıldığı tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarından istenmekte olan ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikasyonu 15 Temmuz itibariyle tamamlanmıştır. Alınan sertifika şu ana kadar Türkiye'de alınmış en kapsamlı belgedir.

Teknik Altyapı

Şirket bünyesinde bulunan fabrikalar, sektörün gerektirdiği her türlü teknolojik tezgâhlara sahip olup (Yatay İşleme Merkezleri, CNC Torna Tezgâhlar, CNC Tekerlek Tornaları, CNC Makas, CNC Abkant vb. gibi) değişik yatırımlarla kendisini sürekli geliştirmektedir.

Vagon Onarım Fabrikasında, onarımı yapılacak olan vagonlar Türkiye'de bir ilk olan Robotlu Vagon Kumlama Tesisinde robotlar yardımıyla kumlanmaktadır. Tamir edilecek bojiler ise kumlama kabininde otomatik olarak kumlanmaktadır.

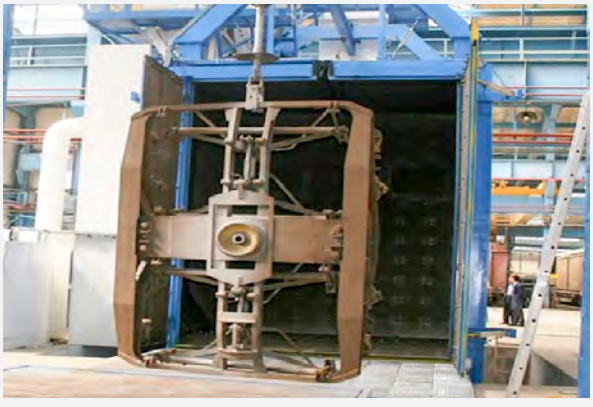
Boji Robot Kaynak Ünitesi

CNC tezgâhlar

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi

Boji Kumlama Tesisi

Test Üniteleri

Vagon Üretim Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında; yeni üretilen bojilerin statik testleri ile vagonların fren testleri yapılmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında ise, bakım, onarım ve revizyonları tamamlanan vagonların fren sistemleri ile fren sisteminin önemli alt bileşenlerinden valf ve regülatörlerin tamir ve bakımları yapılmakta ve bilgisayar destekli modern test cihazları ile test edilmektedir.

Valf Test Cihazı

Boji Test İstasyonu

Statik Fren Testi

Gabari Ölçüm İstasyonu

2016 YILI FAALİYETLERİ

Vagon Üretimi

2016 vagon üretim programı 415 adet Rgns, 185 adet Sgns, 50 adet Talns, 10 adet Zacens ve 2 adet Sggmrs olarak TSI şartlarına uygun üretilecek şekilde planlanmıştır ve üretimi devam etmektedir.

Vagon üretim çalışması

415 Adet TSI Şartlarına Uygun Rgns Tipi Yük Vagonu (01.09.2016 itibariyle 151 adet üretilmiştir)

Rgns tipi vagon

200 Adet TSI Şartlarına Uygun Sgns Tipi Yük Vagonu (01.09.2016 itibariyle 111 adet üretilmiştir)

Sgns tipi vagon

50 Adet TSI Şartlarına Uygun Talns Tipi Yük Vagonu (01.09.2016 itibariyle üretim hazırlıkları devam etmektedir)

Talns tipi vagon

10 Adet TSI Şartlarına Uygun Zacens Tipi Yük Vagonu(01.09.2016 itibariyle üretim hazırlıkları devam etmektedir)

Zacens tipi vagon

Ülkemiz 2023 Vizyonu demiryolu hedefleri arasında yer alan, yük vagonlarının üretim ve bakımında özel sektör payının artırılması hedefi doğrultusunda, iş gücü eksikliğinden doğan açığı kapatabilmek için emek yoğun işler mahalli piyasaya ihale edilerek, paydaşlık esasına dayalı işbirlikleri oluşturulmaktadır.

Bu iş birlikleri sayesinde; TÜDEMSAŞ'ın uzun yıllara dayalı iş tecrübesi ve bilgi birikimi özel sektöre aktarılmakta, onların enerjisi ve dinamizmi sektöre kazandırılarak, bölgemiz ve ülkemiz demiryolu sanayisinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu sayede ülkemizin önümüzdeki yıllarda küresel ölçekteki demiryolu pastasından daha fazla pay alınması hedeflenmektedir.

Türkiye genelinde ve özellikle bölgede demiryolu yan sanayisinin yeni yeni oluşup gelişmeye başlaması ve sektörle ilişkili farklı iş kollarında (döküm, dövme, çelik konstrüksiyon gibi iş kollarında) tecrübeli firma sayısının az olması nedeniyle, yan sanayiden temin edilen ürünlerin teslimatlarında, standartlara uygunluk, kalite ve zamanında teslimat yapabilme açısından ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar TÜDEMSAŞ'ın büyüyen üretim hedefinde sapmalara neden olmaktadır.

Vagon Bakım, Onarım ve Revizyonu:

Şirketimizde 2013 yılıyla birlikte kalite anlayışı tamamen değiştirilmiş olup, yapılan bakım ve onarımın kalitesi sürekli artırılmaktadır. 2016 yılında vagon bakım, onarım ve revizyon programı toplam 2585 Adet olarak hedeflenmiştir.

Vagon Onarım Aşamaları

Vagon Onarım Tadilatı

TCDD araç parkında atıl durumda bulunan 300 adet Gbs tipi Kapalı Vagon, TÜDEMSAŞ mühendislerince geliştirilen yeni bir projeyle, ekonomiye yeniden kazandırılması adına Lgs tipi konteyner taşıma vagonuna dönüştürülmeye başlanmıştır. 01.09.2016 itibarı ile 97 adedinin dönüşümü tamamlanmıştır.

Gbs tipi vagon ve dönüştürülmüş hali

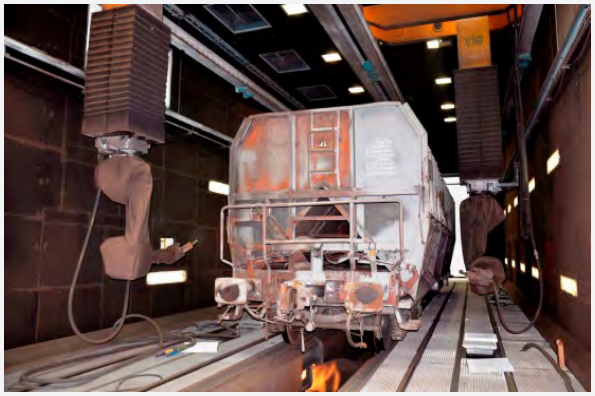
Yatırım Programı Detayı ve Gerçekleşmeleri

TABLO 7. 2016 YILI YATIRIM PROGRAMI VE GERÇEKLEŞMELERİ (TL)

PROJE	PROGRAM	GERÇEKLEŞME
TEZGAH VE TESİS TEMİNİ	**1.710.000**	
Vagon Kantarı	547.000	Sözleşmesi imzalandı
Boji Döndürme Tezgahı	180.000	Sözleşmesi imzalandı
Metal Şerit Testere Tezgahı	113.440	Sözleşmesi imzalandı
BOYA VE KURUTMA HOLÜ	**700.000**	**İhale aşamasında**
ECM Bakım Fonksiyonu Belgesi Temini için Vagon Onarım Fabrikasının Reorganizasyonu	**1.165.000**	**İhale aşamasında**
İDAME VE YENİLEME PROJESİ	**4.921.000**	**4.047.914**
Büyük bakım ve Onarım İşleri	4.030.000	3.628.000
Küçük Çaplı Alet, Cihaz ve Donanımlar	631.000	263.494
Bilgisayar Yazılım ve Donanımı	60.000	33.970
Vinç	200.000	122.450
TOPLAM	**8.496.000**	**4.047.914**

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi:

Şirkette bakım, onarım ve revizyonları yapılmak üzere gelen tüm yük vagonlarının; yıkanması ve insan faktörü olmadan, robotlar yardımıyla kumlanmasının yapıldığı tesis işletmeye alınmıştır. Tesis özellikleri ve yaptığı iş itibariyle Türkiye'de bir ilktir.

Kumlama robotları

Vagon kumlama tesisi

Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi:

Atıl durumda bulunan eski adı ile Pratik Sanat Okulu, TÜDEMSAŞ, TCDD ve özel sektör bünyesinde çalışan kaynakçıları eğitmek ve yeni kaynakçılar yetiştirmek üzere Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi olarak düzenlenmiş ve 2013 yılı Haziran ayından beri hizmet vermeye başlamıştır.

TABLO 8. KAYNAK EĞİTİMİ VE TEKNOLOJİLERİ MERKEZİ

EĞİTİM VERİLEN	1537 Kişi
SERTİFİKA ALAN	1093 Kişi
DAĞILIM	
TÜDEMSAŞ PERSONELİ	793 Kişi
TCDD PERSONELİ	198 Kişi
ÖZEL SEKTÖR PERSONELİ	101 Kişi
DENETİMLİ SERBESTLİK YASASI ÇERÇEVESİNDE SERTİFİKALANDIRILAN PERSONEL	15 Kişi

Kaynak Eğitim Merkezinde, karıştığı ufak çaplı suçlardan dolayı toplumdan soyutlanmış gençlere kaynakçılık eğitimi verilerek meslek edinmeleri sağlanıp, topluma yeniden kazandırılmaları hedefi doğrultusunda Denetimli Serbestlik Yasasından faydalanmış 15 kişiye kaynak eğitimi verilmiş ve sertifikalandırılmaları sağlanmıştır.

Teknik alt yapısı, eğitim imkânları ve eğitim kadrosu değerlendirildiğinde, Türkiye'nin 3 büyük kaynak eğitim merkezinden biri olan bu tesisin bölgemizde başka bir örneği bulunmamaktadır.

Kaynak Teknolojileri Eğitim Merkezinden Görüntüler

Kaynak Teknolojileri Eğitim Merkezinden Görüntüler

Fabrika Sahalarının Modernizasyonu:

1 Mayıs 2013 tarihinde yürürlüğe giren Demiryollarının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanunun alt mevzuat çalışmaları tamamlanmış olup, önümüzdeki dönemde sektörde ciddi bir genişleme sağlanacağı ve pazara girecek yeni oyuncularla birlikte ciddi bir yük vagonu ihtiyacı doğacağı değerlendirilmektedir. Bunun yanında Avrupa ile uyum çerçevesinde ülkemizin imza koyduğu uluslararası anlaşmalar gereği, yeni üretilen yük vagonlarının TSI'a uygun olması gerekirken, eski yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında yapılması gerekmektedir.

Bu teknik düzenlemelere hazırlık bağlamında; fabrika sahaları, kalite kontrol laboratuvarları modernize edilmiş, malzeme stok sahaları bir yandan genişletilirken, diğer yandan yenilenmiştir. Bu sayede TÜDEMSAŞ daha modern bir yapıya kavuşmuştur.

Bunun yanında uzun süredir bekleyen hareketsiz malzemeler ve tezgâhlar ile hurdaların ekonomiye kazandırılması doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır.

Malzeme stok sahalarının TSI ve ECM kapsamında yenilenmesi

Yeni Vagon Onarım Fabrikası:

2008 yılında kapatılan dökümhane fabrikamız, 2015 yılı itibariyle Vagon Onarım Fabrikası olarak baştan sona yenilendi. Burada tamir ve bakımları yapılan vagonlar ECM Bakım Yönetim Sistemine uygun şekilde tamir edilmekte olup, ECM Sertifikasyon çalışmaları tamamlanmıştır.

Yeni Vagon Onarım Fabrikası

2016-2019 HEDEFLERİ

Vagon Üretim Hedefi

TABLO 9. 2016-2019 YILLARI ÜRETİM HEDEFİ (ADET)

VAGON TİPİ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı
Rgns Tipi Yük Vagonu	415	100	400	-
Sgns Tipi Yük Vagonu	185	-	200	550
Talns Tipi Yük Vagonu	50	250	-	-
Zans Tipi (Petrol Taşıma) Vagonu	-	-	-	250
Zacens Tipi Yük Vagonu	10	190	-	-
Sggmrs Tipi Yük Vagonu (Milli Tren)	2	148	-	-
Uagoos Tipi Yük Vagonu	-	-	-	200
Habillnss Tipi (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı) Yük Vagonu	-	-	122	-
Sgmmnss Tipi Yük Vagonu	-	100	100	-
Sdgmns Tipi Yük Vagonu	-	50	50	-
Rgns Adaptör Tipi Yük Vagonu	-	7	-	-
Lgs Tipi Dönüşüm Vagonu	-	8	-	-
TOPLAM	662	853	872	1000

İhracat Hedefi

TABLO 10. 2016-2019 YILLARI İHRACAT HEDEFLERİMİZ (ADET)

VAGON ONARIMI	2016	2017	2018	2019
Vagon İhracat Hedefimiz	-	100	100	200
Boji İhracat Hedefimiz	-	100	200	200

Vagon Onarım Hedefi

TABLO 11. 2016-2019 YILLARI ONARIM HEDEFİ (ADET)

VAGON ONARIMI	2016	2017	2018	2019
V0 –Revizyon Grubu Yük Vagonu-Hasar Onarımı-Vagon Tadilatı	2.585	2.520	2.620	2.720

Satış Kâr Hedefi

TABLO 12. 2016-2019 YILLARI SATIŞ-KAR HEDEFİ (MİLYON TL)

	2016	2017	2018	2019
Satış Hasılatı	454,4	391,0	391,8	431,7
Kâr	14,9	15,4	15,5	16,4

Yatırım Hedefi

TABLO 13. 2016-2019 YILLARI YATIRIM HEDEFİ (BİN TL)

YATIRIM	2016	2017	2018	2019
(BİN TL)(Cari yıl fiyatlarıyla)	8.496	23.250	9.300	10.000

AR-GE ÇALIŞMALARI

Falns tipi Vagonların Pnömatik Hale Dönüştürülmesi Projesi:

Proje tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerine ait, yeni bir konsept olarak geliştirilen ve 2011-2013 yılları arasında 780 adet üretilen Falns tipi cevher taşıma vagonuna pnömatik sistemler eklenerek geliştirme çalışması yapılmıştır.

Pnömatik Falns tipi

Tamamen yerli ekipmanlarla yapılan çalışmada 5 vagon dönüştürülmüş ve işletme testleri tamamlanmıştır.

Başarı ile tamamlanan testler sonrasında TCDD'nin sipariş vermesiyle araç parkında bulunan bu tip tüm vagonların dönüştürülmesi planlanmaktadır.

Milli Tren - Yeni Nesil Milli Yük Vagonu Projesi:

Ülkemizi önümüzdeki yıllarda, demiryolu teknolojisini üreten ve ihtiyacı olan ülkelere de ihraç eden bir ülke durumuna getirecek olan "Milli Tren Projesi" çalışmaları tamamlanmıştır. "Milli Tren Projesi" nin içinde yer alan "Yeni Nesil Milli Yük Vagonu" projesinin proje yürütücüsü TÜDEMSAŞ' tır. TCDD koordinatörlüğünde, TÜDEMSAŞ Ar-Ge Dairesi Başkanlığı ve diğer ünitelerden çok sayıda teknik personel proje üzerinde çalışmıştır.

Proje çalışma grubunda yer alan paydaşlarımızla (Cumhuriyet Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, TCDD Cer ve Yük Dairesi Başkanlığı) yapılan toplantıda hazırlanan konsept ve teknik şartnameler paylaşılmış olup, ortaya atılan görüşlerle projeye son şekli verilmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucunda;

- Vagon Şekli: Sggmrs 90' Tipi Konteyner Taşıma Vagonu,
- Boji Tipi: H tipi Yeni Nesil Boji
- Fren Sistemi: Kompakt Fren Sistemi

olarak belirlenmiş ve proje çalışmalarında prototip üretimi ve sertifikasyon çalışmalarına başlanmıştır.

Yeni nesil milli yük vagonu (Sggmrs 90' Tipi Konteyner Taşıma Vagonu)

2016 yılının sonunda 2 adet prototip üretilerek seri üretime hazır hale getirilecek, 2017 yılında 148 adet üretimi yapılacaktır.

Yeni nesil milli yük vagonunda kullanılacak H tipi boji

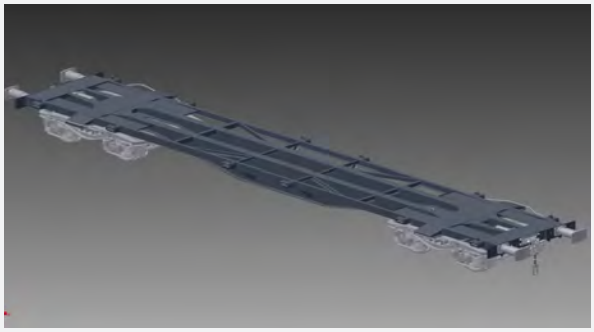
2016-2019 Yıllarını İçeren AR-GE Projeleri:

TÜDEMSAŞ sektörde yaşanan gelişmeler çerçevesinde teknolojik yatırımlara devam ederek, yenilikçi ürünlerle küresel pazarda yer almak istemektedir. Teknik altyapısını ve Ar-Ge faaliyetlerini geliştirecek katma değeri yüksek ürünlere odaklanarak, yerli imkânlar geliştirmek ve ihracata yönelik yeni fırsatları değerlendirmek öncelikleri arasındadır. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde yapacağı Ar-Ge çalışmaları şu şekildedir:

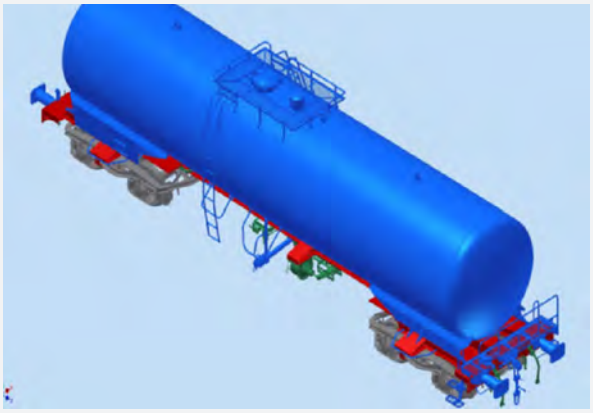
2015-2019 Yılları Arasında:

12 farklı tipte vagon ve 3 farklı tip boji için 2'şer adet prototip üretilerek TSI sertifikasyonlarının tamamlanması ve seri üretimlerinin yapılması planlanmıştır.

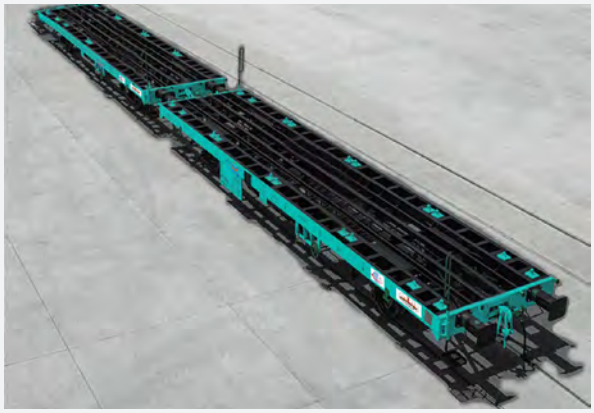
Şu ana kadar üç farklı tipte vagon ile bir tip bojinin TSI sertifikasyonu tamamlanmıştır.

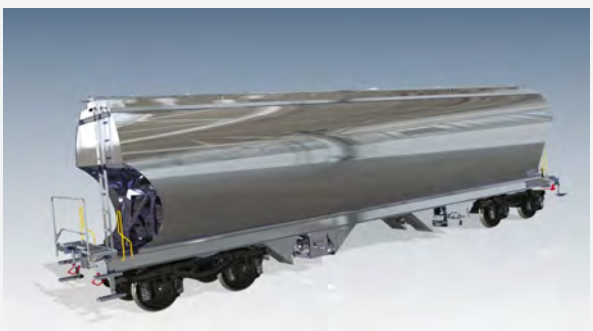
Sgmmnss 45' Bojili Platform Vagonu (2016)

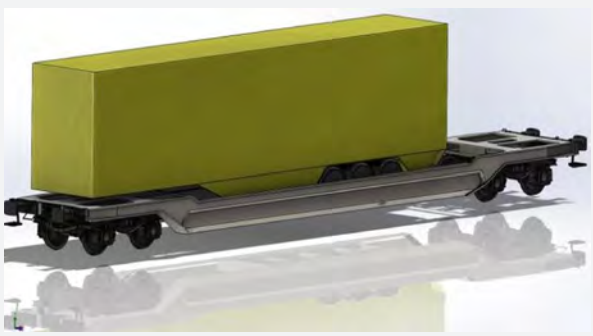
87 m³'lük Zacns Tipi Sarnıç Vagonu (2017)

Laags 40' Konteyner Taşıyıcı İkiz Vagon (2018)

Uagoos Tipi Tahıl Vagonu (2018)

Sdgmns Semitreyler Taşıyıcı Vagon (2019)

GELECEK BEKLENTİLERİMİZ

- Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartlarına (TSI) göre üretim sayesinde 2017 yılından itibaren boji ve vagon ihracatı yapmak,
- Vagon Onarım Fabrikamızda 2016 yılı sonunda ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında, Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikası gereklerine göre bakım, onarım ve revizyon yapmak,
- Demiryolu yük araçlarının üretimi ve demiryolu yük taşımacılığına özel sektörün enerjisini ve dinamizmini katarak, paydaşlık esasına dayalı işbirliklerini daha da geliştirerek, Şirketin ulusal ve uluslararası arenadaki rekabet gücünü artırmak ve verimlilik düzeyini yükseltmek,
- Demiryolu yük araçlarının üretimi, bakım ve onarımı ile yedek parçalarının tedariki noktasında bölgesinde gelişmeye başlayan demiryolu yan sanayisini daha da büyüterek, bölgeyi TÜDEMSAŞ üzerinden yük vagonu üretim üssü haline getirmek,

HAVACILIK
VE UZAY TEKNOLOJİLERİ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Giriş

“Gözümüz Yükseklerde”

Türkiye, bölgesinde lider dünyada söz sahibi ülke olma ilkesi doğrultusunda emin adımlarla ilerlemektedir. Bu hedef ulaştırma faaliyetlerinin geldiği noktayla doğru orantılıdır. Havacılık ve uzay etkinliklerinin dünya nezdinde ne denli öneme sahip olduğu ortadadır. Bu alanlarda gelişmiş ve söz sahibi ülkeler, dünya politikalarını, bir başka deyişle dünyanın yörüngesini ve geleceğini belirlemektedir. Gelişmiş ülkelerin dünyanın atmosferinde ve uzayın derinliklerinde katettiği yol, insanlığın geleceğini belirlemede sergiledikleri rolleri her geçen gün pekiştirmektedir.

Türkiye, bu denklemin dışında kalamayacak kadar köklü ve büyük bir medeniyetin parçasıdır. Geleceğin vizyonu, Türkiye'nin özellikle sivil havacılık ve uzay çalışmalarında son 14 senede ürettiği politikaların temel belirleyici unsuru olmuştur. Ülkemiz bu sayede çok kısa bir süre içinde sivil havacılık alanında büyük bir aşama ve mesafe kaydedererek, dünya sivil havacılığı nezdinde saygı uyandıran bir noktaya gelmiştir. Türk ulaştırma sisteminin en önemli dişlilerinden biri havacılıktır.

Bakanlığımız, 2003 yılından bu yana sektörün gelişmesi için köklü adımlar atmıştır. Havacılık faaliyetlerinde de diğer sektörlerde olduğu gibi özel sektörün ve rekabetin önü açılmıştır. Rekabetin sağladığı gelişme ivmesi Türk sivil havacılık sistemini kökten değiştirmiş ve dünyayla yarışır noktaya getirmiştir. Bu başarılı dönem ve içinde yürütülen etkinlikler, ülkemize dünyada hatırı sayılır prestij kazandırmakla kalmamış, “Sivil Havacılıkta Türk Modeli” olarak adlandırılmaya başlamıştır.

Türkiye'de Kamu-Özel İşbirliği çerçevesinde hayata geçirilen projelerin en önemli avantajı milli bütçe dışında alternatif finans ve yatırım kaynaklarıyla gerçekleştiriliyor olmasıdır. Özel sektörün sivil havacılıkta önünün açılması, özellikle seyahat maliyetlerinde büyük düşüşlerin yaşanmasını ve “Havayolunun Halkın Yolu” olmasını sağlamıştır.

Sektördeki muazzam hareketlenme talepleri arttırmış, ülkemizde 29 yeni havalimanının aktif uçuş ağına eklenmesini temin etmiştir. Şu an için yurt içi uçuş ağımızda 55 havalimanımız mevcuttur. Önümüzdeki dönemde Edirne-Kırklareli, Yozgat, Tokat, Rize-Artvin, Bayburt-Gümüşhane (Salyazı), Niğde-Aksaray, Karaman ve Batı Antalya Havalimanlarının yapımı planlanmaktadır. Yurt içinde havayolunu

kullanan vatandaşlarımız ve yabancı konuklarımızın yüzde 90'ı hali hazırda karayoluyla 100 km mesafe kaydederek herhangi bir havalimanına erişebilmektedir. 2023'te havayolunu yurt içinde kullanan her birey 100 km mesafe katettikten sonra herhangi bir havalimanına ulaşabilecektir.

Sektördeki ivmelenme ve yenileşme hareketi talepleri de belirlemeye başlamıştır. Yeni havalimanlarımız dünyadaki rakipleriyle fiziki şartlar ve modernlik açısından yarışmaktadır. Büyük gövdeli uçak sayısının 162'den 538'e çıkması da taleplerin arz ile karşılanmasına örnektir.

Toplam yolcu sayısı 2003 yılına göre yaklaşık 6 kat artıp 2015 yılı sonunda 181.5 milyona gelmiştir. Bu ülkemizde havacılığın ne denli geliştiğine ve havacılık hizmetlerinin ne denli içselleştirildiğine dair göz ardı edilemeyecek bir gerçektir.

Havacılık anlaşmamız bulunan ülke sayısının 81'den 165'e çıkması Türk sivil havacılığına büyük katkı sağlamıştır. 2003 yılında 2 havayolu şirketi ile yurt dışında 60 noktaya uçuş gerçekleştirilmekteydi. Yurt dışı uçuş ağımız 6 havayolu şirketiyle 115 ülkede 282 noktaya ulaşmıştır. Yüzde 370 artış söz konusudur.

Bu uçuşların çoğunluğunu gerçekleştiren THY artık küresel ölçekte bir şirket, dünya çapında değerli bir markamızdır. Türk Hava Yolları, Avrupa'nın en hızlı büyüyen ve en iyi havayolu şirketi ilan edilmektedir.

Türkiye, havayolu yolcu sayısında dünyada 8., Avrupa'da 3. sıradadır.

Tüm bunlar ülkemizin sivil havacılıkta dünya ortalamasının 3 katı fazla büyümesini sağlamıştır. Bundan sonra atılacak adımlarla dünya genelinde edindiğimiz saygın konumu pekiştirme niyetindeyiz.

İstanbul Yeni Havalimanı'nın yıllık 90 milyon yolcu kapasiteli ilk etabı 2018'in ilk çeyreğinde devreye girecektir. Bu, ülkemizin prestijini arttırmakla kalmayacak, İstanbul'u ve ülkemizi dünyanın en önemli transit merkezlerinden biri haline getirecektir. Cumhuriyet tarihimizin en büyük projesi olan İstanbul Yeni Havalimanı ile Türkiye'nin havacılık tarihinde yeni bir sayfa açılacaktır.

Türkiye her alanda olduğu gibi havacılık ve uzay teknolojileri alanında da yerlileşme ve millileşme hedefine her geçen gün daha da yaklaşmaktadır. Milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkanlarımızla kendi tesislerimizde yapılması için büyük gayret göstermekteyiz.

Türkiye'de üretilen ve uluslararası alanda sertifikalandırılan ilk Türk sivil imalatı olan HÜRKUŞ eğitim uçağı tip sertifikasını almıştır. Bu, Milli Bölgesel Yolcu Uçağı üretimi için de önemli bir kilometre taşı olacaktır.

Ülkemiz, uzay çalışmalarında da büyük mesafe katetmiştir. Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi (USET) 2015'te hizmete girmiştir. 2020'de uzaydaki yerini alacak olan yüzde 100 yerli ve milli uydumuz Türksat 6A'nın testleri bu merkezimizde gerçekleştirilecektir. Türkiye'de yürütülen ve yürütülecek tüm uzay faaliyetlerinde merkezi koordinasyon ve uluslararası temsil yapısı geliştirilecek olan Türk Uzay Ajansı'nın kurulması için yoğun çalışmalarımız sürmektedir.

Havacılık ve uzay sektöründe atılacak her adım bu konuda ileri gelen ve referans gösterilecek bir ülke olmamızın önünü açacaktır.

Havacılık Sektörü

Havacılık ve Uzay Teknolojileri, dünyada baş döndürücü bir hızla gelişmekte, gerek uluslararası gerekse kıtalararası entegrasyon ve bütünleşmede büyük rol oynamakta, hatta öncülük etmektedir. Havacılık sektörü, 2003 yılından itibaren yakalanan istikrar, alınan tedbirler ve serbestleşme politikası ile yılda ortalama %10'un üzerinde büyümüş ve bu büyüme, ülkemizin ekonomik gelişim ile zenginliğinde önemli bir aktör haline gelmesini sağlamıştır.

Hava ulaşımının geliştirilmesi; uluslararası ticaretin genişlemesini ve insanların daha hızlı ve kolay seyahat etmesini ve turizmin gelişmesini sağlamaktadır. Ayrıca modern ve güvenilir bir havacılık sistemi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki hedeflerinin gerçekleştirilmesine de katkı vermektedir.

Günümüz dünyasında havacılık sektörü, ülkeler arasında kurduğu kültürel ve ticari köprülerle devletlerin sosyo-ekonomik refahının yükselmesinde önemli rol oynamaktadır. Havacılık sektörünün haiz olduğu stratejik önemi nedeniyle gelişmiş ve yeni teknolojileri bünyesinde barındıran ülkeler, ticari, kültürel ve askeri alanlarda büyük avantajlar elde etmekte ve önemli bir güç haline gelmektedirler.

Hava taşımacılığının ülkelerin istikbalinde taşıdığı önem çerçevesinde Bakanlığımız tarafından sektörün geliştirilmesi amacıyla köklü adımlar atılarak, havacılık faaliyetlerinin özel sektöre ve rekabete açılması sağlanmıştır. Rekabetin itici gücüyle büyük bir gelişim ve dönüşüm yaşayan sivil havacılığımız, başarı hikayesi ile dünya havacılığının odak noktası haline gelmiştir.

Bakanlığımız tarafından "sivil havacılık" alanında oluşturulan mevzuata uygun olarak geliştirilen politikalar çerçevesinde seyahat maliyetlerindeki düşme, havalimanlarının fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve modern bir çehreye kavuşturulması, yeni havalimanlarının dünyadaki rakipleriyle yarışacak nitelikte inşa edilmesi gibi faktörler sektöre ivme kazandırmıştır. "Her Türk Vatandaşı Hayatında En Az Bir Kere Uçağa Binecek" sloganıyla yola çıkılarak 2003 yılında başlatılan "Havacılıkta Serbestleşme Projesi" ile çapraz uçuşların canlandırılması sonucunda gerek taşınan yolcu sayısında gerekse uçuş sayısında önemli artışlar gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, sivil havacılıkta yapılan atılımlar ve elde edilen başarılar ile bu gün dünyada örnek gösterilen bir ülke haline gelinmiş ve ICAO'nun 2016 yılı Konsey Üyeliği'ne adaylık sürecine girilmiştir.

Havacılık sektöründe yaşanan değişimleri genel anlamda ifade etmek gerekirse; ülkemizde aktif havalimanı sayısı 2003 yılında 26 iken 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 55'e ulaşmıştır. İç hatlardaki yolcu sayısı 10,61 katına çıkarak 2015 yılında 97.041.210'e, havayolunu kullanan toplam yolcu sayısı ise 5,27 katına çıkarak 2015 yılında 181.437.004'e ulaşmıştır. 2003 yılında 162 olan toplam uçak sayısı 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 538'e, koltuk kapasitesi 27.599'dan 100.326'e ve kargo kapasitesi ise 303 tondan 1759 tona ulaşmıştır.

"Dünyada Ulaşamadığımız Hiçbir Nokta Kalmayacak" hedefiyle hareket eden Türk Sivil Havacılığı sayesinde dünyanın en geniş uçuş ağına sahip ülkesi olarak kabul edilmekteyiz. 2003 yılında yurtdışında 60 noktaya uçuluyorken, 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla toplam 282 noktaya uçuş gerçekleştirilmektedir.

Türk Sivil Havacılık Sektörü rekor bir bü-

yüme performansı sergilemiş ve 2003 yılında 65.000 civarında olan çalışan sayısı 2015 yılı sonu itibarıyla 191.716'ya ulaşmıştır. 2003 yılında 2,2 milyar dolar olan sektör cirosu ise 2015 yılı sonunda 23,4 milyar dolara ulaşmıştır. Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede havacılık sektöründe kriz yaşanırken ve şirketler küçülmeye giderken, Türkiye'de havacılık sektörü büyümeyi sürdürmektedir.

Türk Sivil Havacılığı sadece niceliksel gelişmelerle değil aynı zamanda uçuş emniyeti ve havacılık güvenliği konusunda da büyük aşamalar kaydetmiş bulunmaktadır. Son dönemde yapılan mevzuat çalışmaları ile uluslararası havacılık standart ve kurallarına uygun olarak faaliyetlerin yürütülmesi konusunda da önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ülkemizin sivil havacılık güvenliği ile ilgili kritik hususlarda uluslararası mevzuata uyumluluk oranının %93'e kadar yükseldiği ICAO denetimlerinde tespit edilmiştir.

Ayrıca, ICAO'nun belirlediği standartların uygulanması noktasında gösterilen kararlılık ile Türkiye küresel havacılık sisteminin uçuş emniyeti temelinde sürdürülebilir büyümesine de çok önemli katkılar sağlamaktadır. ICAO ile yapılan işbirliği ve eğitim anlaşmaları ile bulunduğu coğrafyadaki ülkelere katkı sağlayarak bölgesel anlamda güçlü bir aktör konumuna gelmiştir.

Sivil havacılık sektöründe yaşanan gelişmeler ile dünyada gerçekleşen değişim, yakın gelecekte Türkiye'nin dünya havacılığının çok önemli bir merkezi olacağını da göstermektedir.

Bakanlığımız önümüzdeki dönemde yürüteceği faaliyetlerle ülkemizde havacılığı daha da yaygınlaştırmayı ve amatör havacılığın illerde yaygınlaşmasını hedeflemektedir. Bölgesel işbirlikleri de yoğunlaştırılarak Türkiye'nin başta komşu ülkeler olmak üzere, havacılıkta az gelişmiş ülkelerle tecrübelerini paylaşması sağlanacak ve havacılıkla ilgili olarak gerçekleştirilecek etkinliklerle de destek programları başlatılacaktır.

Türkiye'de Kamu-özel sektör işbirliğiyle gerçekleşen yatırım projelerinde Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli son derece başarılı olmuştur. Bu modele birçok ülkede Türk modeli de denilmektedir. Bunun en önemli avantajı, devletin kasasından para çıkmadan yatırımların özel kesim tarafından gerçekleştiriliyor olmasıdır. Özellikle kamu ve özel kesimin işbirliği halinde bu projelerin gerçekleştirilmesi ülkemiz açısından gurur vericidir.

İstanbul/Atatürk, Antalya, Ankara/Esenboğa, Muğla/Dalaman, İzmir/Adnan Menderes, Muğla/Milas-Bodrum ve Zafer Havalimanları; Yap-İşlet-Devret modeli ile kamu kaynağı kullanılmadan gerçekleştirilmiş önemli terminal ve havalimanlarımızdır.

OAG Mega Hubs Bağlantı İndeksi[1] Raporu'na göre İstanbul Atatürk Havalimanı Pekin ve Frankfurt'un önüne geçerek bağlantı indeksinde Dünya'da 29. Sırada, Avrupa'da ise Londra Heathrow'un ardından 2. Sırada yer almıştır.

İstanbul'un bu avantajlı konumunu pekiştirecek ve bir dünya merkezine dönüştürecek olan Yeni Havalimanının yapımına başlanılmıştır. Yaklaşık 10,2 milyar avro tutarındaki yatırım ve 22,1 milyar avro kira geliri olan bu devasa projenin ilk etabının 2018 yılında hizmete alınacak olması, İstanbul'un uluslararası bir aktarma merkezi olma konumunu güçlendirecektir. 2018 yılında uçuşların başlaması planlanan İstanbul Yeni Havalimanı, tüm fazlarıyla tamamlandığında yıllık 150 milyon yolcu kapasitesi ile dünyanın en büyük havalimanı olacaktır.

Halkımıza çağdaş ve en iyi koşullarda hizmet sağlama hedefi doğrultusunda; son üç yılda Şırnak /Şerafettin Elçi, Bingöl, Kastamonu, Iğdır, Hakkari/Yüksekova Selahaddin Eyyubi ve Ordu-Giresun ile birlikte ülkemize 6 yeni Havalimanı daha kazandırılmıştır. Son yıllarda açılan havalimanlarının yanı sıra, Çukurova Havalimanının yapımına devam edilecektir. Ayrıca, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına 2'nci pist yapımına başlanmış olup Esenboğa Havalimanına 3'üncü pist için çalışmalar da sürdürülmektedir.

Erzincan, Hatay, Elazığ, Adıyaman, Kars/Harakani, Konya, Balıkesir, Mardin, Ağrı/Ahmed-i Hani, Diyarbakır havalimanlarının terminal binaları yenilenmiştir. Sinop, Çanakkale ve Van/Ferit Melen ve havalimanlarının terminallerinin yapımına devam edilmektedir.

Kısa dönemde yapımı planlanan Balıkesir-Merkez, Kahramanmaraş, Muş ve Gaziantep Havalimanı terminalleri ile ülkemiz havalimanlarının tamamına yakınında bir iyileşme sağlanmış olacaktır.

Sivil havacılık bakım, onarım ve eğitim hizmetlerinde ülkemizin uluslararası alanda üs olma hedefi doğrultusunda; İstanbul Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları başta olmak üzere, yeni bakım-onarım merkezleri hizmete girmiştir. Bu sayede AB ülkelerinin tescilindeki uçaklar da dâhil olmak üzere

1 OAG Bağlantı indeksine ait yayımlanan raporun tarihi Ekim 2015'dir.

yabancı tescilli uçaklara bakım-onarım hizmetleri yüksek standartlarda sunulmaktadır.

Ülkemiz nüfusunun halen yüzde 90'ı karayoluyla 100 kilometre seyahat ettiğinde bir havalimanına ulaşabilmektedir. Nüfusumuzun tamamına yakınının 100 kilometre mesafede seyahat ederek bir havalimanına ulaşması hedefini gerçekleştirmek için yeni havalimanları yapımına devam edilecektir.

2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girme hedefimiz doğrultusunda, havacılık sektöründeki faaliyetlerimizin havacılık ve uzay teknolojileri alanındaki çalışmaları da kapsayacak şekilde sürdürülmesi; milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkânlarımızla kendi tesislerimizde yapılması, havacılık ve uzay teknolojilerinin geliştirilmesi için bu yöndeki tüm faaliyetleri koordine edecek Türkiye Uzay Ajansı'nın kurulması önem arz etmektedir.

Her ilerleme beraberinde yeni ihtiyaçları getirmektedir. İlerlemenin; teknolojik yeniliklerin öncelikli uygulandığı ve buna mukabil kuralların sürekli değiştiği havacılık ve uzay sektöründe yaşanıyor olması, bir yandan ihtiyaçların çeşitliliğini arttırırken, diğer yandan da hiç vakit kaybedilmeden hayata geçirilmesi gibi büyük bir sorumluluğu beraberinde getirmektedir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

538
Uçak Sayısı

100.326
Koltuk Kapasitesi

1.866.175
Kargo Kapasitesi

UÇULMAYAN YE

55
İç Hat Uçuş Noktası

282
Dış Hat Uçuş Noktası

181.4 Milyon
Toplam Yolcu Sayısı

191.716
Personel Sayısı
(2015)

23,4 Milyar $
Sektör Cirosu
(2015)

R KALMAYACAK

Sektörel Büyüklükler

Ülkemizin Dünya Hava Ulaşım Sektöründeki Yeri

Dünya kıtalarının ortasında (Doğu-Batı/Kuzey-Güney eksenlerinde) yer alan Türkiye, coğrafi konumunun getirdiği üstünlük sayesinde, hava taşımacılığında stratejik olarak önemli bir yere sahip bulunmakta ve her geçen gün artan hava trafiği ile hava taşımacılığı yarışında önemini ortaya koymaktadır.

2015 yılı sonunda havalimanı yolcu trafiğine göre ülkemiz; Dünya'da Hindistan'ın ardından 8. sırada, Avrupa'da ise Almanya'nın ardından 3. sırada yer almıştır.

Türkiye, Dünya ve Avrupa Havalimanları toplam yolcu sayısı sıralamasında;

- 2003 yılında Dünyada 18. sırada, 2014 yılında 9. sırada iken, 2015 yılında bir basamak yükselerek Hindistan'ın ardından 8. sıraya yerleşmiştir.
- 2003 yılında Avrupa ülkeleri arasında 7. sırada yer almakta iken, 2013 yılında 5. sıraya, 2014 yılında ise Almanya'nın ardından 3. sıraya yerleşmiştir. 2015 yılında 3. sıradaki pozisyonunu korumuştur.

"ICAO Annual Report 2015" raporuna göre;
Türkiye,

- RPK (Ücretli Yolcu-Kilometre) sıralamasında dünyada 10.

TABLO 1-2. TÜRKİYE'NİN DÜNYA VE AVRUPA HAVAYOLU YOLCU SIRALAMASI

DÜNYA YOLCU SIRALAMALARI 2015	
ÜLKE	TOPLAM
ABD	1.584.817.235
Çin	917.939.505
Japonya	273.416.722
İngiltere	255.030.142
Almanya	217.339.457
Brezilya	216.022.929
Hindistan	213.421.980
Türkiye	**181.437.004**
İspanya	171.086.550
Endonezya	167.001.939
Fransa	163.005.977
İtalya	156.907.536
Rusya	153.926.470
Avustralya	148.343.530
Kanada	127.907.683
Tayland	124.062.847
Güney Kore	118.914.093
Meksika	113.708.856
BAE	111.881.573
Malezya	86.785.228
TOPLAM	5.502.957.256

AVRUPA YOLCU SIRALAMALARI 2015	
ÜLKE	TOPLAM
İngiltere	255.030.142
Almanya	217.339.457
Türkiye	**181.437.004**
İspanya	171.086.550
Fransa	163.005.977
İtalya	156.907.536
Rusya	153.926.470
Hollanda	64.309.363
Norveç	53.684.136
İsviçre	49.526.072
TOPLAM	1.466.252.707

(Kaynak: ENAC 2015 Raporu)

- RTK (Ücretli Ton-Kilometre) sıralamasında 10.
- FTK (Yük Ton-Kilometre) sıralamasında ise 14. sırada yer almaktadır.

Atatürk Havalimanı, en büyük 25 havalimanı arasında;

- Yolcu sayısı bakımından Dünyada 11. Avrupa'da 3.
- Uçak trafiği bakımından ise Dünyada 12. Avrupa'da 5. sırada yer almaktadır.

"ICAO Air Transport Yearly Monitor 2015" verilerine göre;

- THY, 2015 yılında Havayolu işletmeleri arasında Dünyada 13. Avrupa'da 4. sırada yer almaktadır.

Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı

Yapılan projeler ve gelişmeler; havayolu sektörümüzün uluslararası alandaki başarısı ile aldığı mesafeyi açıkça gözler önüne sermektedir (Tablo 1-2, Grafik 1).

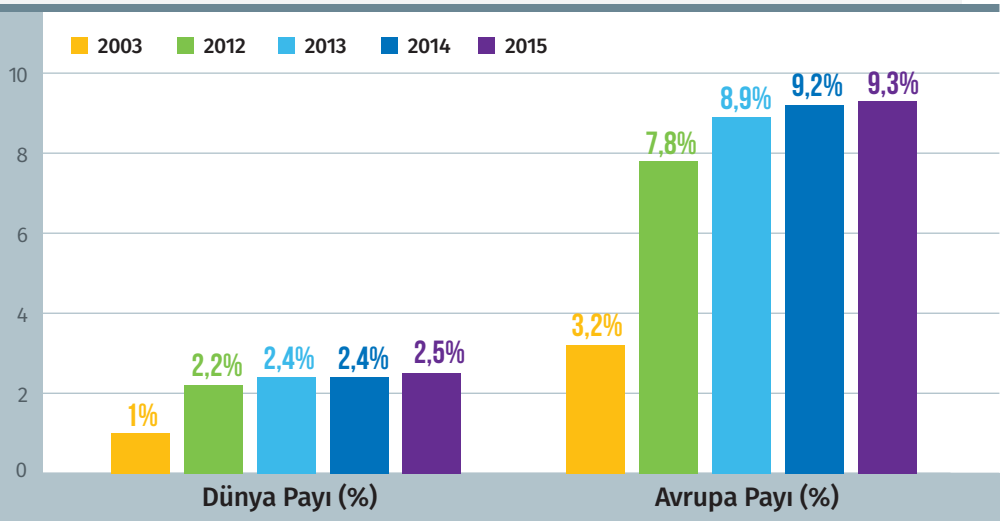
Böylece Türkiye'nin Dünya ve Avrupa havayolu yolculuklarındaki payı giderek yükselmiş ve 2015 yılında Dünyada % 2,5 yolcu payına, Avrupa'da ise % 9,3 yolcu payına erişilmiştir.

İstanbul Atatürk Havalimanı 2015 yılında yolcu sayısına göre Dünya'da ilk 20 büyük havalimanı arasında 11. sırada, Avrupa'da ise 3. sırada yer almıştır.

GRAFİK 01

TÜRKİYE'NİN DÜNYA VE AVRUPA HAVAYOLU YOLCULUKLARINDAKİ PAYI (%)

Kaynak:
Veri Kaynağı: ENAC Worldwide Traffic Report, 2015

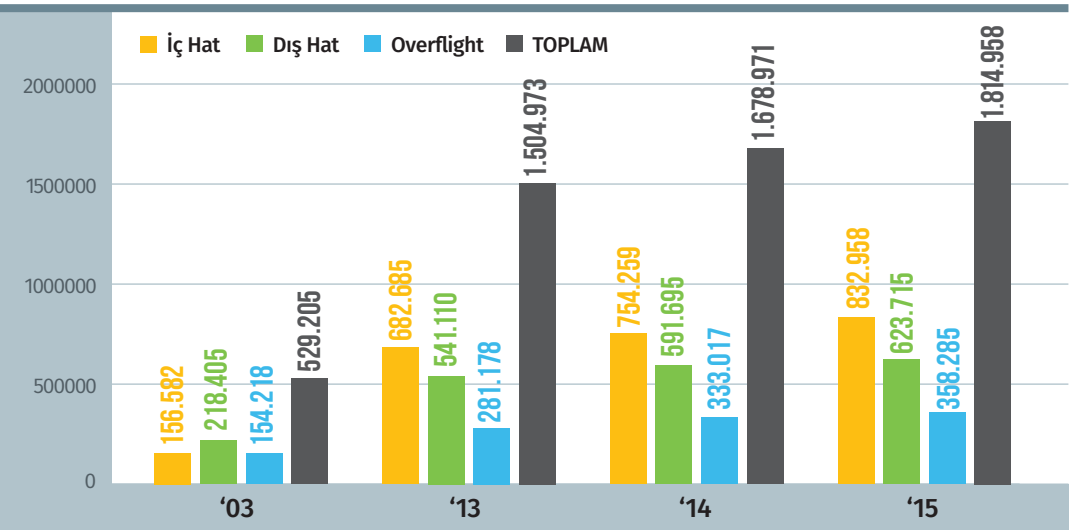

TABLO 3. İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANININ DÜNYA VE AVRUPA HAVAYOLU YOLCU SIRALAMASI

2015 Dünya Sıralaması	Havalimanı		2015 Yolcu Sayısı (Milyon)	Artış 15/14 (%)	2015 Avrupa Sıralaması
1	Atlanta		101,5m	5,5	
2	Beijing	Capital	89,9m	4,4	
3	Dubai		78m	10,7	
4	Chicago	O'Hare	76,9m	9,8	
5	Tokyo	Haneda	75,6m	3,4	
6	London	Heathrow	75m	2,2	1
7	Los Angeles	International	74,6m	5,7	
8	Hong Kong		68,3m	8,3	
9	Paris	Charles de Gaulle	65,8m	3,1	2
10	Dallas/Fort Worth	International	64,1m	1,0	
11	İstanbul	Atatürk	61,8m	8,2	3
12	Frankfurt		61m	2,5	4
13	Shanghai		60,1m	16,3	
14	Amsterdam		58,3m	6,0	5
15	New York	JFK	56,9m	6,7	

(Kaynak: **ENAC Worldwide Traffic Report, 2015**)

GRAFİK 02
TOPLAM UÇAK TRAFİĞİ

İç Hat, Dış Hat, Toplam Uçak ve Yolcu Sayısındaki Artış Oranları

Uçak Trafiğinde % 243 Artış

2003 yılında üst geçişlerle birlikte hizmet verilen uçak trafiği 529.205 olarak gerçekleşirken, bu rakam 2015 yılı sonunda % 243 artarak 1.814.958'e ulaşmıştır. 2015 sonu gerçekleşmesi bir önceki yıla göre % 8 artışla 1.814.958'dir. (Grafik 2)

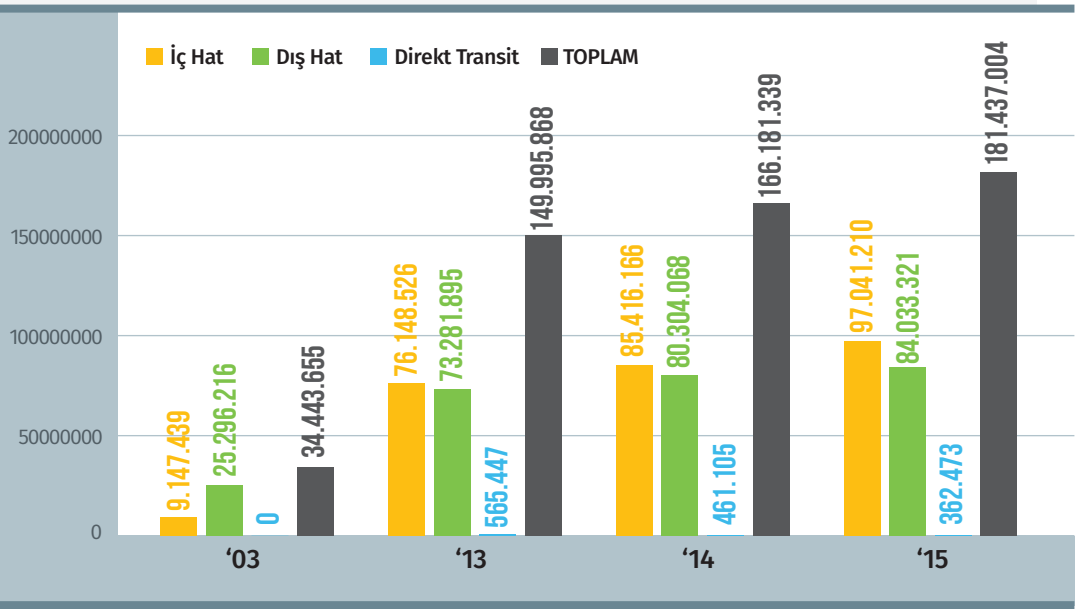
İç Hat Yolcu Sayısında % 961 Artış

İç hat yolculuklara olan talep son 13 yılda kesintisiz sürmüştür. 2003 yılında 9.147.439 kişi olan iç hat yolcu trafiği, 2015 yılı sonunda % 961 oranında artarak 97.041.210 kişiye ulaşmıştır. Bu sayı bir önceki yıla (2014) göre % 14 artış göstermektedir. (Grafik 3)

Toplam Yolcu Sayısında % 427 Artış

2003 yılında 34.443.655 kişi olan toplam yolcu trafiği (direkt transit dâhil), 2015 yılı sonunda % 427 artarak 181.437.004 kişiye ulaşmıştır. Bu sayı bir önceki yıla (2014) göre % 9 artış göstermektedir. (Grafik 3)

GRAFİK 03
TOPLAM YOLCU TRAFİĞİ

2015 yılında İstanbul Atatürk Havalimanı liderliğini korumuştur;

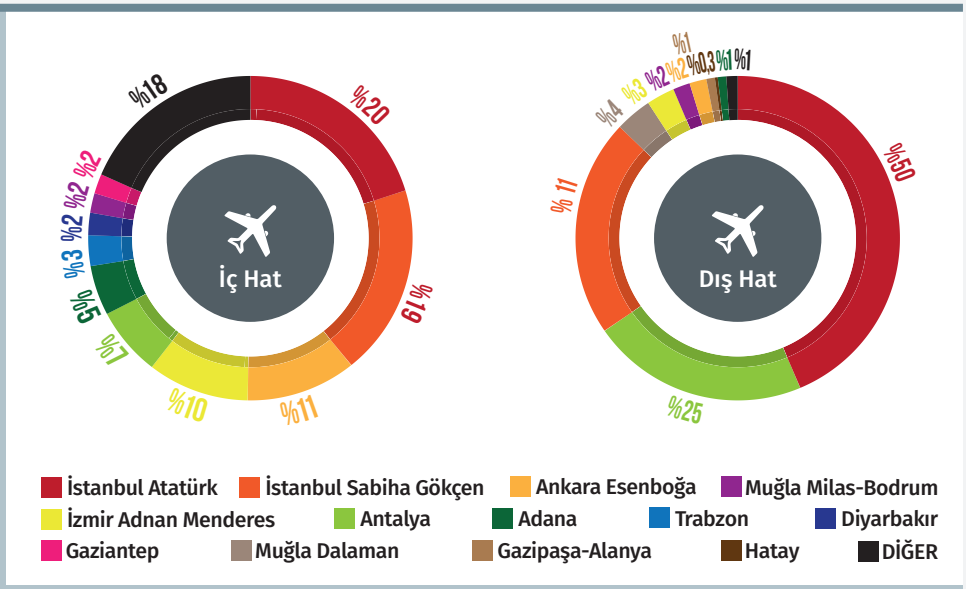
2015 yılı sonu iç hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralaması; (Grafik 4)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (19.333.873 iç hat yolcu, % 20 pay ile)
2. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (18.525.649 iç hat yolcu, % 19 pay ile)
3. Ankara Esenboğa Havalimanı (10.562.282 iç hat yolcu, % 11 pay ile)

2015 yılı sonu dış hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralaması ise; (Grafik 4)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (41.998.251 dış hat yolcu, % 50 pay ile)
2. Antalya Havalimanı (20.863.040 dış hat yolcu, %25 pay ile)
3. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (9.583.089 dış hat yolcu, % 11 pay ile) şeklinde gerçekleşmiştir.

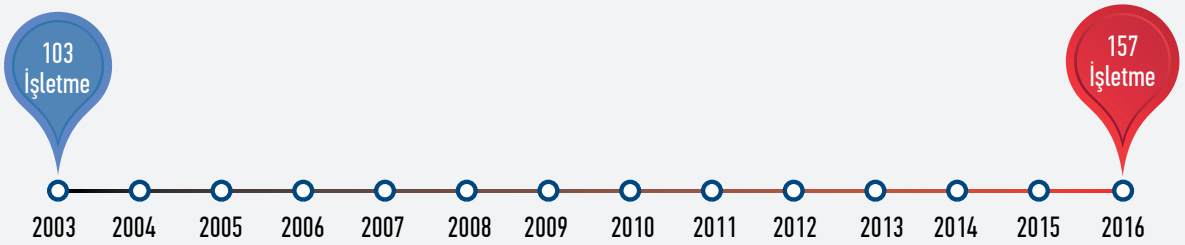
GRAFİK 04
İÇ HAT VE DIŞ HAT YOLCU PAYLARI
2015

2003-2016 YILLARI ARASINDA FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELER

Hava Taşıma İşletmeleri

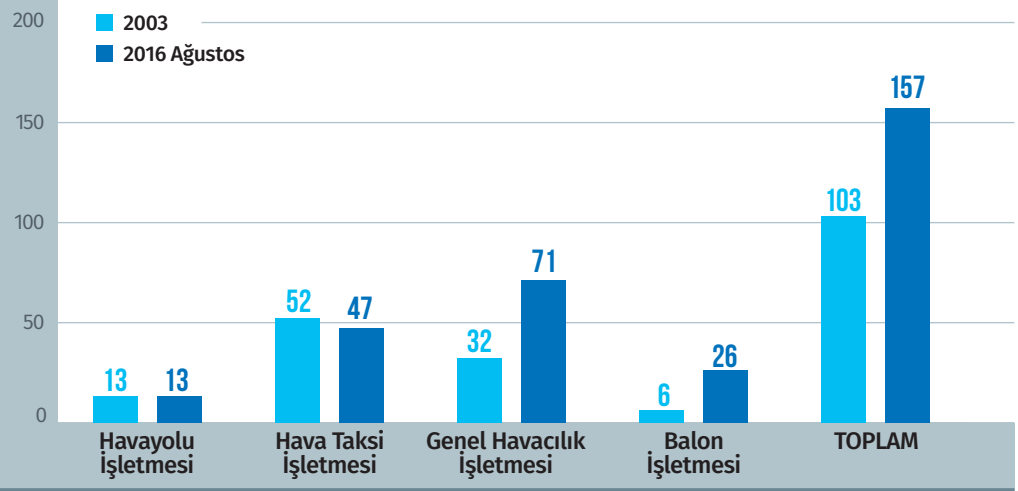
Sivil havacılık sektöründeki gelişmelerle birlikte Hava Taşıma İşletmeleri sayısı %52,43'lük bir artışla 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 157'ye ulaşmıştır (Grafik 5).

TABLO 4. HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ

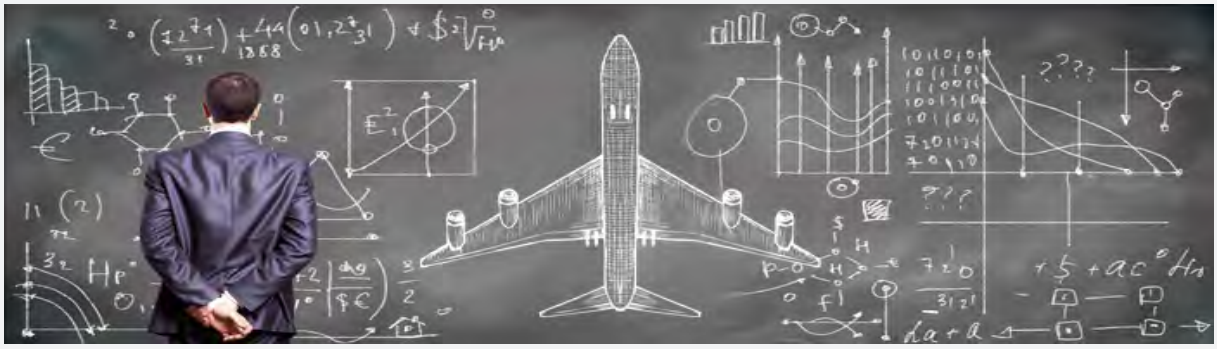
	2003	2016 Ağustos	Artış- Azalış %
Havayolu İşletmesi	13	13	-
Hava Taksi İşletmesi	52	47	-9,62
Genel Havacılık İşletmesi	32	71	121,88
Balon İşletmesi	6	26	333,33
TOPLAM	103	157	52,43

GRAFİK 05
HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ

Bakım ve Eğitim İşletmeleri

Bakım ve Eğitim işletmeleri % 210,00 artışla 124'e ulaşmıştır (Tablo 5)

TABLO 5. BAKIM VE EĞİTİM İŞLETMELERİ

	2003	2016 Ağustos	Artış- Azalış %
Bakım Organizasyonu	19	77	305,26
Uçuş Eğitim - Tip Eğitim Organizasyonu	21	47	123,81
TOPLAM	40	124	210,00

Hava Aracı ve Yolcu/Kargo Kapasiteleri

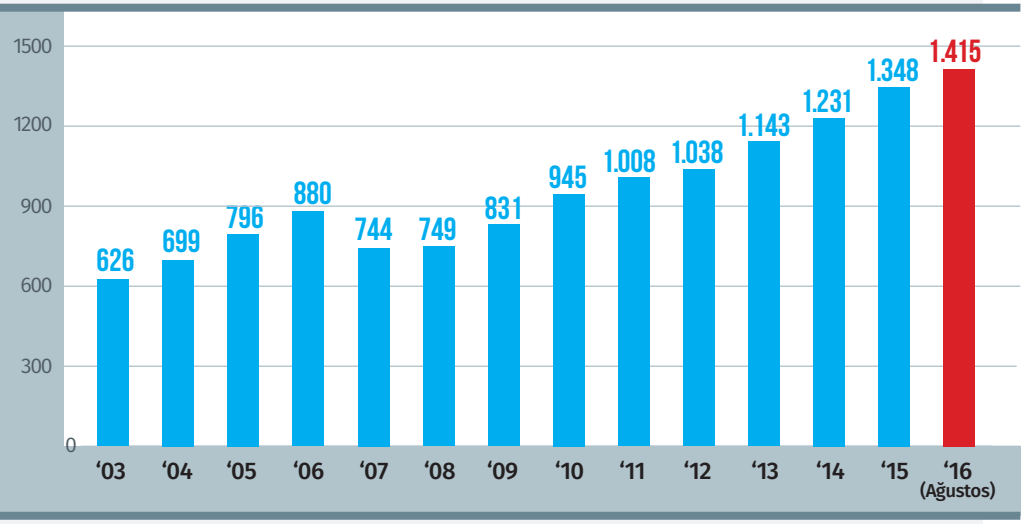
2003 yılında 162 olan yolcu uçağı sayısı 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 538'e, koltuk kapasitesi 27.599'dan 100.326'ya, kargo kapasitesi ise 302.737 kg'dan 1.866.175 kg'a ulaşmıştır.

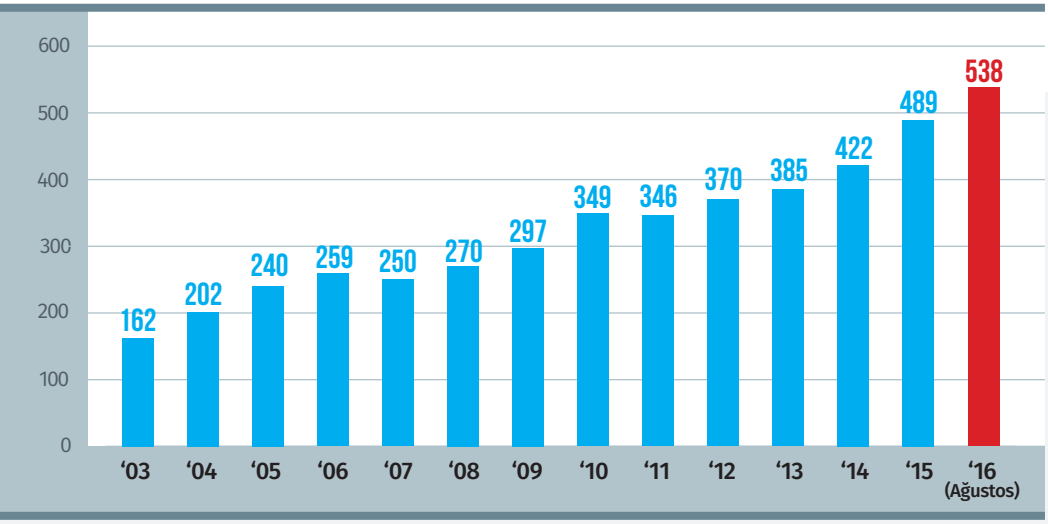
TABLO 6. HAVA ARACI VE YOLCU/KARGO KAPASİTELERİ

	Havayolu			Hava Aracı Sayıları				
	Uçak Sayısı	Koltuk Kapasitesi	Kargo Kapasitesi (Kg)	Hava Taksi	Genel Havacılık	Balon	Zirai Mücadele	Toplam
2003	162	27.599	302.737	131	162	34	137	**626**
2004	202	34.403	471.734	129	202	36	130	**699**
2005	240	39.903	649.562	157	240	36	123	**796**
2006	259	42.335	873.539	192	259	43	127	**880**
2007	250	40.185	962.539	243	129	44	78	**744**
2008	270	43.524	1.093.096	223	136	57	63	**749**
2009	297	47.972	1.121.108	254	153	67	60	**831**
2010	349	56.638	1.118.933	244	196	97	59	**945**
2011	346	55.662	1.136.866	244	241	108	69	**1008**
2012	370	65.208	1.264.513	198	243	167	60	**1038**
2013	385	66.639	1.639.130	214	283	203	58	**1143**
2014	422	76.297	1.349.875	212	322	213	62	**1231**
2015	489	90.259	1.759.600	219	336	241	62	**1347**
08.2016	538	100.326	1.866.175	231	341	243	62	**1415**

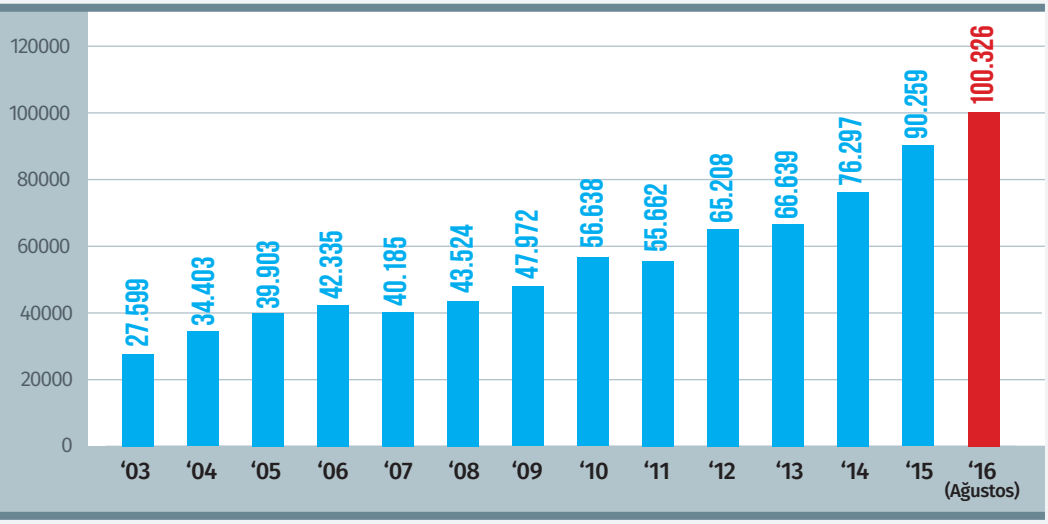
GRAFİK 06
TOPLAM HAVA ARACI SAYISI

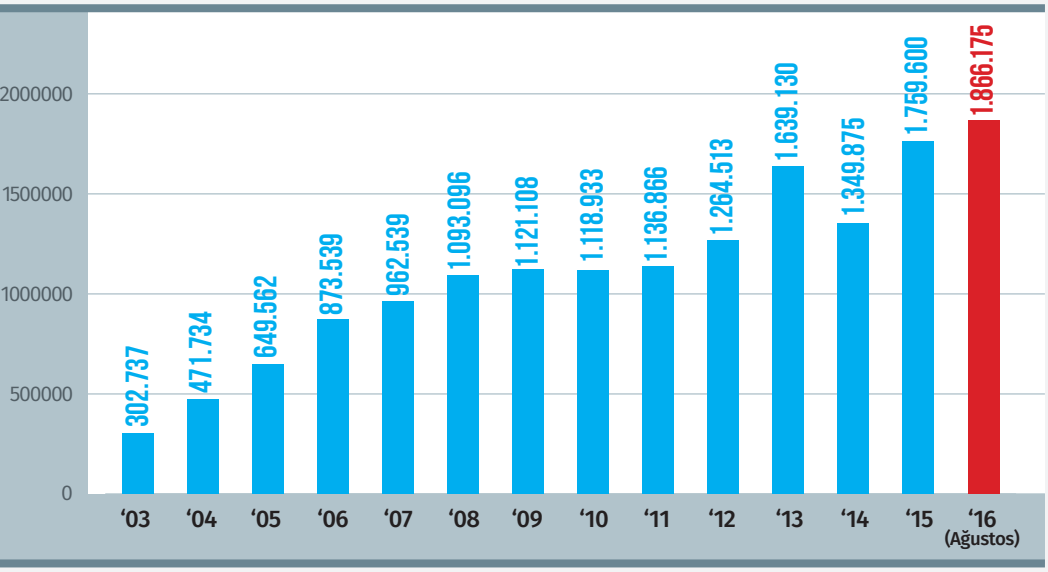
GRAFİK 07
UÇAK SAYISI

GRAFİK 08
KOLTUK KAPASİTESİ

GRAFİK 09
KARGO KAPASİTESİ

Yer Hizmetlerinde Çalışma Ruhsatı Verilen Şirketler

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla A, B ve C grubu çalışma ruhsatlı şirket sayısı 46'ya ulaşmıştır. Yer hizmeti faaliyetinde bulunan işletmelere 4 tanesi 2016 yılının ilk sekiz ayında olmak üzere 2003 yılından itibaren toplam 702 ruhsat verilmiştir.

TABLO 7. RUHSAT VERİLEN ŞİRKETLER VE RUHSAT SAYISI

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Ağustos
Verilen Çalışma Ruhsatı	28	19	4	30	39	157	125	91	43	29	43	65	25	4
Çalışma Ruhsatlı Şirket Sayısı														
A Grubu*	2	2	2	2	2	3	4	4	4	3	3	3	3	3
B Grubu*	14	14	14	13	13	12	11	13	13	14	16	16	16	15
C Grubu*	21	22	22	25	27	29	26	27	28	29	28	28	27	28
TOPLAM	**37**	**38**	**38**	**40**	**42**	**44**	**41**	**44**	**45**	**46**	**47**	**47**	**46**	**46**

***A Grubu Çalışma Ruhsatı:** En az üç uluslararası trafiğe açık havaalanında teşkilatlanarak hava taşıyıcılarına yer hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

***B Grubu Çalışma Ruhsatı:** Yer hizmet türlerinin tamamını veya bir kısmını kendileri için yapacak hava taşıyıcılarına her bir hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

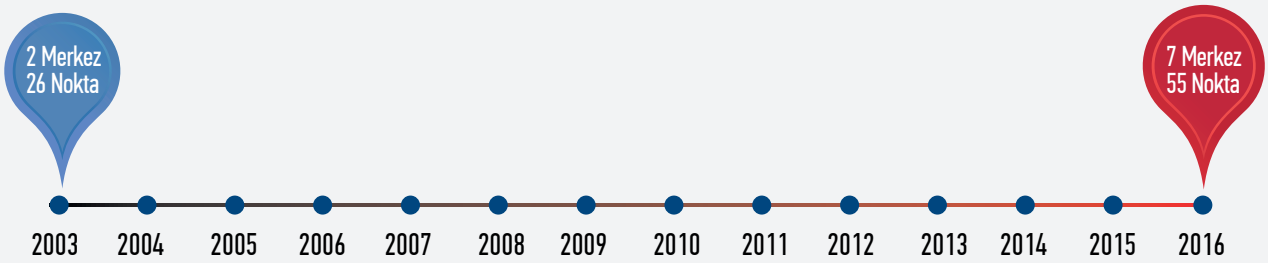
***C Grubu Çalışma Ruhsatı:** Temsil, gözetim ve yönetim, uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi, ikram servis ile uçuş operasyon hizmetini yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

UÇUŞ BİLGİLERİ

İç Hat Uçuş Bilgileri

İç hatlarda 2003 yılında 2 merkezden 26 noktaya uçuş gerçekleştirilirken 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 7 merkezden 55 noktaya ulaşılmaktadır.

Merkezler ve uçuş noktaları aşağıda yer verilmiştir.

TABLO 8. İÇ HAT UÇUŞ BİLGİLERİ

	2003	2013	2014	2015	2016 Ağustos
Uçuş Merkezi	2	7	7	7	7
Uçuş Noktası	26	52	53	55	55

TABLO 9. İÇ HAT UÇUŞ MERKEZLERİ

1	Ankara Esenboğa Havalimanı
2	İstanbul Atatürk Havalimanı
3	İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı
4	İzmir Adnan Menderes Havalimanı
5	Antalya Havalimanı
6	Adana Havalimanı
7	Trabzon Havalimanı

TABLO 10. İÇ HAT UÇUŞ NOKTALARI

Adana Havalimanı	İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı
Adıyaman Havalimanı	İzmir Adnan Menderes Havalimanı
Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı	Kahramanmaraş Havalimanı
Amasya Merzifon Havalimanı	Kapadokya Havalimanı
Ankara Esenboğa Havalimanı	Kars Harakani Havalimanı
Gazipaşa - Alanya Havalimanı	Kastamonu Havalimanı
Antalya Havalimanı	Kayseri Havalimanı
Aydın Çıldır Havalimanı	Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı
Balıkesir Koca Seyit Havalimanı	Konya Havalimanı
Balıkesir Merkez Havalimanı	Malatya Havalimanı
Batman Havalimanı	Mardin Havalimanı
Bingöl Havalimanı	Muğla Dalaman Havalimanı
Bursa Yenişehir Havalimanı	Muğla Milas - Bodrum Havalimanı
Çanakkale Gökçeada Havalimanı	Muş Havalimanı
Çanakkale Havalimanı	Ordu Giresun Havalimanı
Denizli Çardak Havalimanı	Samsun Çarşamba Havalimanı
Diyarbakır Havalimanı	Siirt Havalimanı
Elazığ Havalimanı	Sinop Havalimanı
Erzincan Havalimanı	Sivas Nuri Demirağ Havalimanı
Erzurum Havalimanı	Şanlıurfa Gap Havalimanı
Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı	Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı
Gaziantep Havalimanı	Tekirdağ Çorlu Havalimanı
Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı	Tokat Havalimanı
Hatay Havalimanı	Trabzon Havalimanı
Iğdır Havalimanı	Uşak Havalimanı
Isparta Süleyman Demirel Havalimanı	Van Ferit Melen Havalimanı
İstanbul Atatürk Havalimanı	Zafer Havalimanı
	Zonguldak Çaycuma Havalimanı

2003
2 Merkez
26 Nokta

İç hatlarda Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi TÜRKİYE

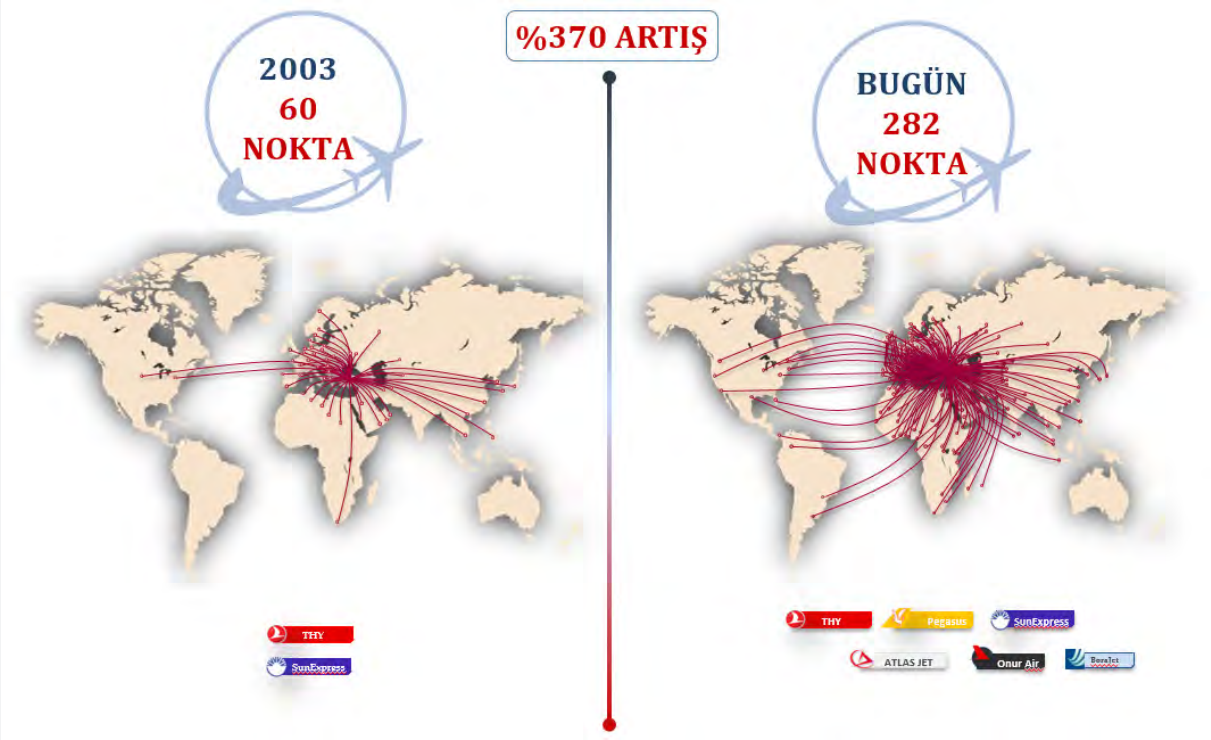

Bugün
7 Merkez
55 Nokta

Dış Hat Uçuş Bilgileri

Dış hatlarda 2003 yılında 60 noktaya uçuş gerçekleştirilirken 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 115 ülkede 282 noktaya uçuş gerçekleştirilmektedir.

Uçuş yapılan ülkeler ve uçuş noktalarına ilişkin bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

TABLO 11. UÇUŞ YAPILAN ÜLKELER

1	ABD
2	AFGANİSTAN
3	ALMANYA
4	ARJANTİN
5	ARNAVUTLUK
6	AVUSTURYA
7	AZERBAYCAN
8	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
9	BAHREYN
10	BELARUS
11	BELÇİKA
12	BANGLADEŞ
13	BENİN
14	BİRLEŞİK KRALLIK
15	BOSNA HERSEK
16	BREZİLYA
17	BULGARİSTAN
18	BURKINA FASO
19	CEZAYİR
20	CİBUTİ CUMHURİYETİ
21	ÇAD
22	ÇEK CUMHURİYETİ
23	ÇİN
24	DANİMARKA
25	DEM. KONGO CUMHURİYETİ
26	ENDONEZYA
27	ERİTRE
28	ESTONYA
29	ETİYOPYA
30	FAS
31	FİLDİŞİ SAHİLLERİ
32	FİLİPİNLER
33	FİNLANDİYA
34	FRANSA
35	GABON
36	GANA
37	GÜNEY AFRİKA
38	GÜNEY KORE
39	GÜRCİSTAN
40	HIRVATİSTAN
41	HİNDİSTAN
42	HOLLANDA
43	HONG KONG
44	IRAK
45	İRAN
46	İRLANDA
47	İSPANYA
48	İSRAİL
49	İSVEÇ
50	İSVİÇRE
51	İTALYA
52	JAPONYA
53	KAMERUN
54	KANADA
55	KARADAĞ
56	KATAR
57	KAZAKİSTAN
58	KENYA
59	KIRGIZİSTAN
60	KOLOMBİYA
61	KOSOVA
62	KUVEYT
63	KKTC
64	LETONYA
65	LİBYA
66	LİTVANYA
67	LÜBNAN
68	LÜKSEMBURG
69	MACARİSTAN
70	MADAGASKAR
71	MAKEDONYA
72	MALDİVLER
73	MALEZYA
74	MALİ
75	MALTA
76	MAURİTİUS
77	MISIR
78	MOĞOLİSTAN
79	MOLDOVA
80	MORİTANYA
81	MOZAMBİK
82	NEPAL
83	NİJER
84	NİJERYA
85	NORVEÇ
86	ÖZBEKİSTAN
87	PAKİSTAN
88	PANAMA CİTY
89	POLONYA
90	PORTEKİZ
91	ROMANYA
92	RUANDA
93	RUSYA
94	SENEGAL
95	SIRBİSTAN
96	SİNGAPUR
97	SLOVAKYA
98	SLOVENYA
99	SOMALİ
100	SRİ LANKA
101	SUDAN
102	SUUDİ ARABİSTAN
103	TACİKİSTAN
104	TANZANYA
105	TAYLAND
106	TAYVAN
107	TUNUS
108	TÜRKMENİSTAN
109	UGANDA
110	UKRAYNA
111	UMMAN
112	ÜRDÜN
113	VİETNAM
114	YEMEN
115	YUNANİSTAN

Havacılık Sektöründe İstihdam ve Ciro

Ülkemizde 2003 yılından itibaren yapılan yasal düzenlemeler sonrasında sektörde faaliyet gösteren havayolu şirketlerinin artmasıyla birlikte hızla büyüyen havacılık sektörü, artan altyapı ve filo yatırımları, bağlantı sayısı ve uçak biletleri fiyat düzenlemeleri sonucunda gelişmeye devam etmektedir. Sektörde istihdam edilen personel sayısı 2003 yılında 65 bin civarında iken, 2015 yılsonu itibarıyla 191 bini aşmıştır. Son on iki yıl içerisinde sektörün toplam cirosu 11 katına yükselmiş ve 2,2 milyar dolardan 23,4 milyar dolara ulaşmıştır.

TABLO 12. HAVACILIK SEKTÖRÜNDEKİ İSTİHDAM VE CİRO MİKTARI

YILLAR	PERSONEL SAYISI	CİRO MİKTARI
2003	65.000	2,2 Milyar Dolar
2010	133.407	14,9 Milyar Dolar
2011	151.694	17,2 Milyar Dolar
2012	167.161	21,4 Milyar Dolar
2013	180.570	23,8 Milyar Dolar
2014	187.459	26,6 Milyar Dolar
2015	191.716	23,4 Milyar Dolar

Sektörel Denetimler

Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama faaliyetlerinden sorumlu Bakanlığımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, havacılık faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı olarak bölgede lider bir konumda yürütmektedir.

2015 yılında toplam 4.407 ve 2016 yılı Ağustos sonu itibarıyla da 204 adet SAFA, 17 adet SANA, 1.633 adet SACA ve 967 adet diğer denetimler olmak üzere toplam 2.821 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

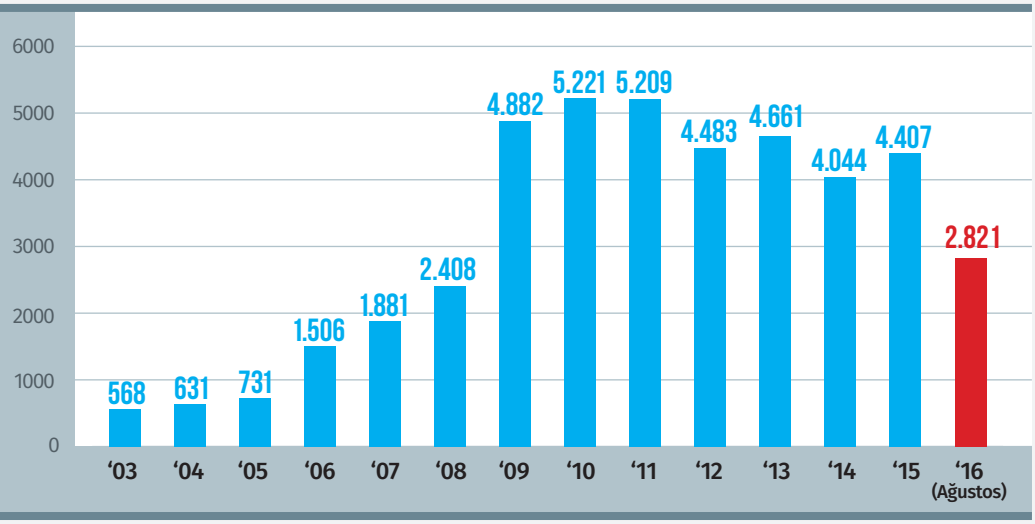
SAFA: Safety Assesment of Foreign Aircraft (Yabancı Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi)

SANA: Safety Assesment of National Aircraft (Yerli Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi)

Denetimlerin sayısından ziyade uçuş emniyetini artıracak şekilde etkinliklerin geliştirilmesi amacıyla, sektörün kendini denetleyen ve kendi içinde performansa bağlı denetimler yapar hale gelmesi hedeflenmiştir.

GRAFİK 10
SEKTÖREL DENETİMLER

Bununla birlikte etkin, verimli, hızlı ve güvenilir denetim anlayışı ile ülkemiz havayollarının uluslararası alanda bulgu ortalamalarının düşürülmesine yönelik olarak gerçekleştirilen SAFA-SANA denetimlerine hız verilmiş olup, ulusal hedef belirlenerek sektörün bu hedef doğrultusunda önleyici tedbirler alması amacıyla takip sistemi hayata geçirilmiştir.

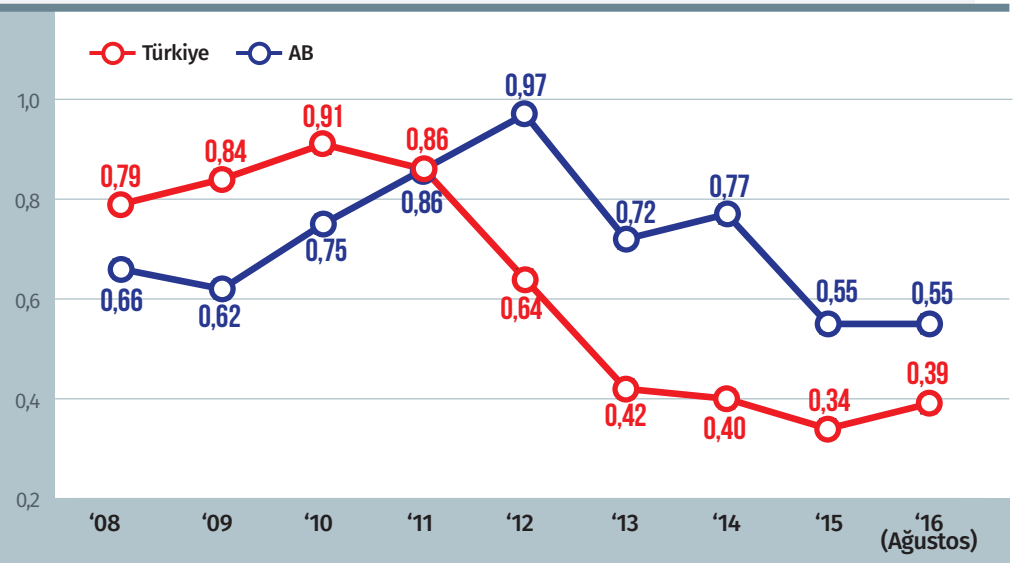
Yapılan etkin ve yoğun denetimler ile SAFA puanı Avrupa Birliği üye ülkelerinin Ağustos 2016 tarihi itibarıyla 0,55 olan değerinden daha iyi bir değer olan 0,39 değerine ulaşmıştır.

ICAO tarafından Türk sivil havacılığına yapılan denetlemelerde, ülkemizin sivil havacılık güvenliği ile ilgili kritik hususlarda uluslararası mevzuata uyumluluk oranının yüzde 93'e kadar yükseldiği tespit edilmiştir.

Türk Tescilli uçakların Emniyet Değerlendirme oranı, AB tescilli uçaklardan % 21 daha iyi durumdadır.

GRAFİK 11

2008-2016 SAFA BULGU ORANLARI

Kaynak:
(European Aviation Safety Agency) **Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı SAFA Program Koordinatörlüğü**

TABLO 13. 2008-2016 SAFA BULGU ORANLARI

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Ağustos
AB	0,66	0,62	0,75	0,86	0,97	0,72	0,77	0,55	0,55
TÜRKİYE	0,79	0,84	0,91	0,86	0,64	0,42	0,40	0,34	0,39

Politika ve Düzenlemeler

Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama faaliyetlerinden sorumlu olan Bakanlığımız, havacılık faaliyetlerini bölgesinde lider bir konumda bulunmanın verdiği sorumluluk anlayışı ile emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı bir şekilde yürütme hedefi doğrultusunda politika ve düzenlemelere devam etmektedir.

Son yıllarda uygulanan politikalar ile dünyada büyük bir rekabetin yaşandığı ve hızlı değişimlerin gerçekleştirilerek, gelişmiş teknolojilerin kullanıldığı sivil havacılık sektörünün birçok alanında Türkiye, dünyada ve Avrupa'da üst sıralarda yer almaktadır.

Bu gelişmeler, Türkiye'yi küresel düzeyde söz sahibi bir ülke konumuna getirmiştir. Bu kapsamda ülkemiz;

- Uluslararası alanda ICAO'nun emniyet ile ilgili aldığı kararların Avrupa bölgesindeki uygulamalarını izlemek amacıyla kurulan Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu'nda başkan yardımcılığı,
- Havacılık emniyeti alanında mevzuat geliştirmek ve üye ülkelerde emniyet denetimleri yapmak amacıyla kurulan ECAC'da başkan yardımcılığı,
- Avrupa hava trafik yönetimini ve emniyetini geliştirmek amacıyla kurulan EUROCONTROL Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi başkanlığı ile EUROCONTROL Emniyet Düzenleme Komisyonu'nda başkan yardımcılığı,
- D8 Sivil Havacılık Komisyonu'nda başkan yardımcılığı,
- Avrupa'nın havacılık emniyetinin sağlanması için duyulan eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan JAA-TO'da yönetim kurulu üyeliği ve başkan yardımcılığı görevlerini etkin bir şekilde sürdürmektedir.

Ayrıca, Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz, ICAO Konseyi'ndeki 36 üye ülkeden biri olmak amacıyla, 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur. Konsey üyeliğimiz, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ile ülkemizin dünya sivil havacılığına yön vermesi ve havacılıkta hak ettiği görünürlüğü sağlaması bakımından büyük önem taşımaktadır.

ICAO üyesi tüm ülkelerle anlaşma imzalanması hedefi doğrultusunda yürütülen çalışmalarla, ülkemizle Hava Ulaştırma Anlaşması bulunan ülke sayısı 165'e ulaşmıştır. Bu anlaşmalar neticesinde uçuş ağımız, hızla genişlemiş ve 115 ülkede 282 noktaya ulaşmıştır.

2003 yılında "Her Türk Vatandaşı Hayatında En Az Bir Kere Uçağa Binecek" hedefiyle çıkılan yolda, havayolu ulaşımı tabana yayılmış, milyonlarca insan bu sayede ilk defa havayolunu kullanmış ve bütün toplum katmanları uçakla seyahat edebilir hale gelmiştir. Ülke genelinde faaliyet gösteren 55 havalimanı ile her 100 km'de bir havalimanı hedefi yakalanmıştır. Bakanlığımız havacılığı daha da yaygınlaştırarak artık önümüzdeki dönemde her ilde amatör havacılığı geliştirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin 2023 yılı havacılık hedefleri doğrultusunda, büyük gövdeli uçak sayısının 750'ye, iç ve dış hatlarda toplam yolcu sayını 350 milyona ve dünyadaki toplam uçuş noktasının ise 500'e çıkarılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından yapılan etkin ve yoğun denetimlerle ülkemiz 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla Avrupa Birliği üye ülkelerinin 0,55 olan hava aracı bulgu ortalamasından çok daha iyi bir seviye olan 0,39 değerine ulaşmıştır.

Bakanlığımız tarafından;

- Türkiye'nin Sivil Havacılık alanında AB'ye uyumu çerçevesinde Twinning Projesi,
- Kargo taşımacılığında zaman ve maddi kaybın önüne geçilmesi amacıyla başlatılan Güvenli Kargo Projesi,
- Havalimanlarında faaliyet gösteren kuruluşların çevreye ve insan sağlığına verdikleri veya verebilecekleri zararların ortadan kaldırılabilmesini amaçlayan Yeşil Havalimanı Projesi,
- Bakanlığımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü personeline, havacılık sektörü çalışanlarına ve bölge ülkelerinden gelen havacılık personeline uluslararası standartlarda havacılık eğitimi vermesi amaçlanan Türk Sivil Havacılık Akademisi Projesi çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, Türkiye'de üretilen ve uluslararası alanda sertifikalandırılan ilk Türk sivil imalatı olan HÜRKUŞ Eğitim Uçağı için verilen Tip Sertifikası, hem Türkiye'yi "imalatçı ülke" konumuna yükseltmiş hem de Bakanlığımızın böyle bir uçağı denetleyerek uygunluk verebilme kabiliyetine ulaştığının bir göstergesi olmuştur.

Bakanlığımız, 2016 yılında toplam 35 adet mevzuat yayımlayarak Türk Sivil Havacılığına yön vermeye devam etmektedir. Ülkemizdeki Sivil Havacılık faaliyetlerini düzenlemek amacıyla 2016 yılında;

- Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği,
- Genel Havacılık Yönetmeliği,
- Meteorolojik Acil Durum Komitesi (MADKOM) Genelgesi,
- Sivil Hava araçlarının Devlet Hava Aracı Olarak Kullanılması Hakkında Genelge,
- İnsansız Hava Aracı Sistemleri Talimatı,
- İniş Şeritleri Talimatı gibi bazı önemli mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır.

Asya, Avrupa ve Afrika olmak üzere kıtaların ve köprülerin buluşma noktasında yer alan Türkiye'nin, dünyanın en büyük havalimanlarından biri olacak 150 milyon yolcu kapasiteli İstanbul 3. Havalimanı'nın 2018 yılı içinde hizmete açılmasıyla birlikte Türkiye'nin havacılıkta dünyada ilk 5 ülkenin içinde yer alarak en önemli hub'lardan biri olacağı düşünülmektedir.

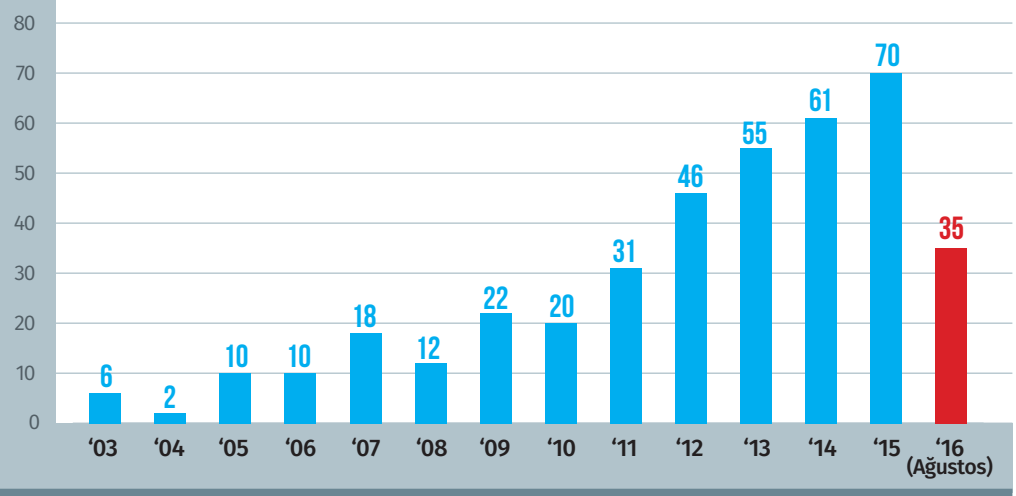
MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Gelişen sivil havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentileri çerçevesinde uluslararası standartların en üst düzeyde uygulanması amacıyla mevzuat çalışmaları da tüm hızıyla sürmektedir. Uluslararası havacılık standartlarının ülkemizde en üst seviyede uygulanması amacıyla 14 yılda 398 adet yasal düzenleme hayata geçirilmiştir.

TABLO 14. 2003-2016 YAYIMLANAN MEVZUAT

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Ağustos
Kanunlar	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Yönetmelikler	-	1	2	7	6	2	1	3	5	9	14	5	5	5
Talimatlar vb.	6	1	7	3	12	10	21	17	25	37	41	56	65	30
TOPLAM	**6**	**2**	**10**	**10**	**18**	**12**	**22**	**20**	**31**	**46**	**55**	**61**	**70**	**35**

GRAFİK 12
YAYIMLANAN MEVZUAT

Proje ve Faaliyetler

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görev ve yetki çerçevesinde; ülkemizde havacılık ve uzay teknolojilerinin geliştirilmesi, havacılık ve uzay sektörünün desteklenmesi amacıyla çalışmalara devam edilmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz proje ve faaliyetler şunlardır:

Türkiye Uzay Ajansı Kurulması

64. Hükümetimizin Eylem Planında 91 No'lu Eylem olarak yer alan Türkiye Uzay Ajansı kurulması hususu 65. Hükümet programında da yer almıştır.

21'nci yüzyılın şekillenmesine yön veren uzay teknolojileri, ülkelerin ekonomisine ve gelişmesine katkı sağlayan yeni ve öncelikli bir kalkınma sektörü haline gelmiştir. Çağımızda insanlığın, bilimsel ve teknolojik gelişimi, atmosfer dışına taşarak uzayı da kapsayacak boyutlara ulaşmıştır. 20'nci yüzyıl nasıl havacılık teknolojilerinin yüzyılı olduysa 21'inci yüzyıl da uzay teknolojilerinin yüzyılı olacaktır.

Uzayın imkânlarından daha fazla yararlanabilmek amacıyla; gözlem, haberleşme ve bölgesel konum belirleme uyduları, uzay istasyonları, fırlatma sistemleri, uzayın keşfi araştırmaları ve bu araştırmalar sonucu elde edilecek bilgilerin sanayide ve kamusal hizmetlerin yürütülmesi alanlarında kullanılabilmesi amacıyla;

Ülkemizin 2023 yılında dünyanın ilk on büyük ekonomisi içerisinde olma hedefine uygun olarak, diğer gelişmiş ülkelerdeki uzay organizasyonları da dikkate alınarak TÜRKİYE UZAY AJANSI kurulmasına yönelik kanun taslağı hazırlık çalışmaları tamamlanmış olup ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerine sunulmuştur.

Havacılık Teknolojileri Test ve Mükemmeliyet Merkezi Fizibilite Etüdü Projesi

Havacılık sanayimizin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan test merkezleri, laboratuvarlar vb. altyapıların yer alacağı Havacılık Teknolojileri Test ve Mükemmeliyet Merkezi kurulması için Bakanlığımız ile TÜBİTAK arasında sözleşme imzalanarak fizibilite çalışmalarına başlanılmıştır. Proje kapsamında;

- Havacılık sanayinin mevcut altyapı, kabiliyet ve kapasitesinin geliştirilmesi,
- Havacılık ürünlerinin geliştirilmesinin desteklenmesi, üretilen mevcut ürünlerin standartlarının yükseltilmesi ve havacılık sanayimizin dünya ile rekabet edebilir hale getirilmesi,
- Havacılık sanayini destekleyecek ekosistemin oluşturulması sağlanacaktır.

Uluslararası İşbirliklerinin Geliştirilmesi Çalışmaları

Uydu ve Uzay teknolojileri alanlarında Ülkemiz menfaatlerinin korunması, Uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi ve uzayın tüm insanlığın yararına barışçıl amaçlarla kullanılması için başta Birleşmiş Milletler kuruluşları olmak üzere;

- Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi (UNOOSA),
- Birleşmiş Milletler Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi (UNCOPUOS),
- Asya Pasifik Uzay Ajansları Forumu (APRSAF),
- Asya Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü (APSCO),
- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU),

gibi çeşitli uluslararası kuruluşlarca yürütülmekte olan faaliyetlere katılım sağlanmaktadır.

- Japonya Uzay Ajansı (JAXA) ile "Uluslararası Uzay İstasyonu"nda yer alan Japonya'ya ait KIBO modülünde; uzay uyumlu malzeme geliştirilmesi deneyleri yapılması ve Ülkemize ait bir deneysel uydunun uzaya fırlatılması gibi konularda işbirliği çalışmaları yapılmaktadır.
- Ayrıca, NASA (ABD), DLR (Almanya), CSA (Kanada) gibi çeşitli ülkelerin uzay ajanslarıyla uydu ve uzay teknolojileri ile havacılık teknolojileri alanlarında işbirliği geliştirme çalışmaları yapılmaktadır.

Twinning Projesi

Proje ile Türkiye'nin Sivil Havacılık alanında AB'ye uyumu amaçlanmaktadır. Bakanlığımız kapasitenin geliştirilmesine yönelik olarak, Fransa ile Romanya konsorsiyumundan iki yıl süreyle destek alacaktır.

Bu proje 2,5 Milyon Euro'luk AB Fonları ile desteklenen bir projedir.

Proje Nisan 2014'te başlatılmış olup Nisan 2015'te projeden daha fazla verim alınabilmesi adına hedeflerin gözden geçirilmesi amacıyla askıya alınmıştır. Proje revize edilen hedeflerle birlikte 29 Şubat 2016 tarihinde yeniden başlatılmış olup Eylül 2017'de tamamlanması öngörülmektedir.

Ayrıca Proje kapsamında bugüne kadar 17 durum değerlendirmesi faaliyeti ile 19 eğitim gerçekleştirilmiştir. Önümüzdeki dönemde ise 16 çalıştay, 24 eğitim ve 13 çalışma ziyareti gerçekleştirilecektir.

Güvenli Kargo Projesi

Uluslararası Havayolu Taşımacıları Birliği (IATA) ile Türkiye arasında yürütülmekte olan önemli projelerden biridir.

Havalimanları ve ulusal mevzuatların öncelikle AB ile uyumlu hale getirilmesinin bir sonucu olarak, "Güvenli Kargo" projesinin hayata geçmesi ile birlikte ülkemizde üretilen ürünlerin güvenliği kaynağında sağlanarak; havalimanlarında güvenlik taramasına maruz kalmayacaktır.

Bu sayede kargolar daha hızlı hareket ederek ciddi anlamda zaman ve maddi kaybın önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Tek Nokta Güvenlik Projesi

Tek nokta güvenlik (one-stop security) temel olarak ülkelerin birbirlerinin uyguladıkları havacılık güvenliği tedbirlerinin eşdeğerliğini karşılıklı olarak tanımasına ve tekrarın önlemesine dayanmaktadır.

Bir ülkede taranan yolcu karşılıklı tanıma olan ikinci bir ülkede transfer olması durumunda güvenlik kontrolünden muaf tutulmaktadır.

AB söz konusu olduğunda ise üçüncü bir ülke ile 28 ülke adına Avrupa Komisyonu'nun karşılıklı bir anlaşma ile bu eşdeğerliği tanıması anlaşılmalıdır.

AB bir ülke ile tek nokta güvenlik anlaşması imzaladığında dört temel alanda karşılıklı muafiyet sağlar. Bu muafiyetler;

- Yolcular ve kabin bagajları
- Uçak altı bagajlar
- Kargo ve posta
- Hava aracı güvenliği

Yeşil Havalimanı (Green Airport) Projesi

Havalimanlarında faaliyet gösteren kuruluşların çevreye ve insan sağlığa verdikleri veya verebilecekleri zararların ortadan kaldırılabilmesi amaçlanmıştır.

Yeşil Kuruluş unvanı almaya hak kazanan işletme sayısı Ağustos ayı itibarıyla 137'ye ulaşmıştır.

Türk Sivil Havacılık Akademisi Projesi

AB Finansmanlı proje toplamda; teknik yardım, inşaat, kontrolörlük ve tedarik olmak üzere dört kısımdan oluşmaktadır.

Proje bütçesi toplamda yaklaşık 15.800.000 Avro'dur.

Proje ile hedeflenen; Bakanlığımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü personeline, havacılık sektörü çalışanlarına ve bölge ülkelerinden gelen havacılık personeline uluslararası standartlarda havacılık eğitimi verilmesidir.

AB bu projeyi, Ortadoğu, Afrika ve Asya ülkeleri vatandaşlarının Türkiye'ye kolay seyahati sebebiyle desteklemektedir.

Eğitim merkezi faaliyete geçtiğinde ICAO ile işbirliği içerisinde burslu eğitimler verilecektir.

İnşaat Projesi Çalışmaları

İhale makamı Merkezi Finans ve İhale Birimi'nin yönetiminde, projenin dört temel bileşeninden biri olan inşaat projesi için müşavir firma, müteahhit firmaya 02.02.2016 tarihinde işe başlama emrini vermiştir.

Türk Sivil Havacılık Akademisi'nin temeli 7 Eylül 2016 tarihinde İstanbul Atatürk Havalimanı bölgesinde bulunan inşaat alanında düzenlenen törenle atılmıştır.

Teknik Yardım Projesi Çalışmaları

Teknik yardım projesi 31.03.2015 tarihinde başlamıştır ve 31.03.2017 tarihine kadar devam edecektir. Proje kapsamında;

Eğitim ihtiyaç analizi yapılmış ve 157 adet eğitim verilmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nde 12 adet eğitim düzenlenmiş olup 100 personel eğitimlere katılmıştır.

Eğitim merkezi logo çalışmaları tamamlanmıştır.

6-8 Mayıs tarihlerinde IFTE Havacılık Eğitimi Fuarı'na katılım sağlanarak projenin tanıtımı yapılmış ve ilgililer bilgilendirilmiştir.

60 eğitmen adayının yetiştirilmesi için hazırlanan 'Eğitimcinin Eğitimi Programı' ilanı kamuoyuna duyurulmuş ve başvuru süreci Mayıs ayında tamamlanmıştır. Uzmanlar tarafından yapılan ilk değerlendirmeler ışığında uygun görülen adaylarla mülakat yapılmış olup, değerlendirme aşaması devam etmektedir.

İnsansız Hava Araçlarıyla İlgili Faaliyetler

- Kullanım amacına göre; hobi/eğlence ve ticari olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

- Şehir dışı ve talimatımıza göre yasak bölgeler hariç ticari/hobi uçuşlar serbesttir.
- Şehir içi, meskun mahal, kalabalık, çok kalabalık, askeri bölge, havalimanı gibi yerlerde özel izin alınması gerekmektedir.
- 22 Şubat 2016 tarihinde SHT-İHA Talimatı yayımlanmıştır.
    - *Sektör ve Kamu temsilcileri ile ortak çalışma yapılmıştır.*
    - *Eğitim kuruluşları konusunda 22 Nisan 2016'da revize edilmiştir.*
- (500 gr - 25 kg) aralığındaki insansız hava araçları için Kayıt Sistemi oluşturulmuştur. " **iha.shgm.gov.tr** "
- ICA RPAS Paneline ve JARUS grubuna üye olunmuştur.
- 2016 yılı Ağustos sonu itibarıyla insansız hava aracı kullanıcı sayısı 9.405'e, insansız hava aracı sayısı ise 6.942'ye ulaşmıştır.
- İlerleyen dönemlerde İHA'larla ilgili farkındalığın arttırılması, ithal izinlerinin kolaylaştırılması, uçuş izinlerinin online yapılabilmesi, valiliklere yetki devri, spor kulübü veya derneklere yetki devri yapılması, kayıt sisteminin tamamen Bakanlığımız Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bünyesine alınması ile distribütör ve satıcı modülü oluşturulması planlanmaktadır.

Siber Güvenlikle İlgili Faaliyetler

Sektörel SOME (Siber Olaylara Müdahale Ekipleri) olarak,

- 31.12.2015 tarihinde Kurumsal SOME Genelgesi yayımlanmıştır.
- 11.03.2016 tarihinde Tüm Havacılık Sektörü SOME konusunda bir araya getirilmiştir.
- ECAC Cyber Threat Study Group Üyeliği yapılmıştır.
- FKM hizmeti ve Kurumsal yedekleme yapısı güçlendirilmiştir.

- DDOS ve Firewall güvenlik hizmetleri güçlendirilmiştir.
- İlerleyen dönemlerde siber güvenlikle ilgili Havacılık Sektörü Siber Çalışma Grubu'nun kurulması, havacılık sektörü siber risk analizinin yapılması ve Eylül ayı içinde denetimlere başlanılması planlanmaktadır.

Hürkuş'a Tip Sertifikası Verildi

Türkiye'de üretilen ve uluslararası alanda sertifikalandırılan ilk Türk sivil imalatı olan HÜRKUŞ Eğitim Uçağı için Tip Sertifikası, 18 Ağustos 2016 tarihinde Milli Savunma Bakanı Sayın Fikri IŞIK ve Bakanımız Sayın Ahmet ASLAN'ın katılımlarıyla gerçekleşmiş olan törenle Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TUSAŞ)'ye teslim edilmiştir.

HÜRKUŞ, tasarım, imalat ve üretim testlerinin yanı sıra sertifikasyon testinden de geçerek TİP Sertifikasını almaya hak kazanmış olup, Bakanlığımızın vermiş olduğu bu sertifika ile uçuş hürriyetine kavuşmuştur.

Bu sertifika, Türkiye'yi "imalatçı ülke" konumuna yükseltmiş ve ayrıca TUSAŞ'a, bir uçağın ana tasarımcısı ve üreticisi olarak tüm aerodinamik, yapısal ve sistemsel tasarım, üretim kabiliyetini kazandırmış ve bu kabiliyetin testlerle doğrulandığı tescil edilmiştir.

Aynı zamanda bu sertifika, Bakanlığımızın böyle bir uçağı denetleyerek uygunluk verebilme kabiliyetine ulaştığının da bir göstergesi olmuştur.

HAVAYOLU SEKTÖRÜ ALTYAPI VE ÜSTYAPI YATIRIMLARI

Havalimanları

2003-2016 Yılları Arasında Yapılan Havalimanları

Havacılık sektöründe 2003 yılı öncesi, sektördeki talep yetersizliği nedeniyle Bakanlar Kurulu Kararlarıyla mevcut havalimanları hizmete kapatılmışken, Bakanlığımızca gerçekleştirilen mevzuat düzenlemeleri neticesinde 2003 yılında başlatılmış olan "Bölgesel Havayolu Taşımacılığı" uygulamaları ile uçak trafiğine kapalı bulunan havalimanları açılmış, uçak seferi bulunmayan hava limanlarına uçuşlar başlamış, bunun yanı sıra da öz kaynaklarımız ile sektöre yeni havalimanları kazandırılmıştır.

Bu havalimanları;

- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2003)
- Tokat Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2006)
- Uşak Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2006)
- Balıkesir-Merkez Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2007)
- Zonguldak Çaycuma Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2007)
- Sinop Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2008)
- Hatay Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2007)
- Şanlıurfa-GAP Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Amasya-Merzifon Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Gazipaşa-Alanya Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Çanakkale Gökçeada Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2011)

Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı

Ordu-Giresun Havalimanı

- Aydın-Çıldır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Iğdır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Zafer Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Bingöl Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Kastamonu Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2015)
- Ordu-Giresun Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2015)

Etüt Proje Aşamasında Olan Havalimanı Projeleri

Karaman Havalimanı İnşaatı İşi

Karaman ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımı çalışmaları tamamlanmıştır. İhale çalışmaları devam etmektedir.

Altyapı Tesisleri İnşaatı

Altyapı Kesin Proje çalışmalarına başlanılmış olup söz konusu havalimanında;

- Pist : 3400 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120m.'lik kısmı anti-icing.)
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü imalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Üstyapı Tesisleri İnşaatı

Terminal binası ve diğer üstyapı tesisleri ile ilgili olarak işletmeci kuruluş DHMİ Genel Müdürlüğü' nden alınan ihtiyaç programı doğrultusunda Uygulama Projelerine temel teşkil edecek Avan Projeler oluşturulmuş olup, Uygulama Projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmaların 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Söz konusu havalimanında;

2.000.000 yolcuya hitap edecek yaklaşık 20.000 m2 Terminal Binası (İç/Dış Hatlar)

Teknik Blok, Kule, Hizmet Binaları ve Diğer Üniteleri ile bağlantı yolları ve otoparklar yapılması planlanmaktadır.

Batı Antalya Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Batı Antalya'nın yurtiçi ve yurtdışı turizm potansiyeli açısından önemli merkezlerinden olan Kaş, Kalkan, Demre, Finike ve Kumluca ilçelerinin aynı zamanda narenciye ve seracılık faaliyetleri yönünden de yurtiçi ve yurtdışı talebinin karşılanmasında büyük orana sahip olduğu bilinmektedir.

Bölgenin Antalya Havalimanına yaklaşık 170 km. Dalaman Havalimanına yaklaşık 200 km. mesafede oluşu; gerek bölgedeki turizm tesislerine ulaşımı gerekse de narenciye ve seracılık faaliyetlerinden elde edilen ürünün iç-dış piyasaya ulaştırılmasında zaman ve konfor açısından olumsuz yönde etkilenmektedir.

Bu sebeple bölgede yapılacak yeni bir havalimanı ile bu tür sorunların büyük ölçüde bertaraf edilebileceği, ulaşımın daha kısa zamanda ve konforlu olması ile birlikte bölgeye gelen konaklamacı sayısındaki artışa neden olarak turizmin büyümesine katkı sağlayacaktır.

Ayrıca bölgede elde edilen ürünün iç ve dış pazara kısa zamanda ve taze olarak ulaşımı da sağlanacak olup ülkemiz ekonomisine büyük katkı getirecektir.

Bölgenin tarihsel dokusu göz önünde bulundurularak Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kuruluna etüd çalışmaları yapılan Havalimanı Alternatif Alanlarına ilişkin bilgiler gönderilmiş olup Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma

Kurulunun vereceği görüşlere esas Etüd ve Proje çalışmaları nihai hale gelebilecektir.

Yer seçimi çalışmaları devam etmekte olup tamamlanmasını müteakip; ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımına yönelik çalışmalar başlatılacaktır.

Yozgat Havalimanı Altyapı Tesisleri İnşaatı İşi

Yozgat ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü, Zemin Etüdü ve Halihazır Harita Alımı çalışmaları tamamlanmış olup Altyapı Kesin Proje çalışmalarına başlanılmıştır.

Söz konusu havalimanında;

- Pist : 2600 x 45 m.
- Apron : 300 x 120 m. (60x120.'lik kısmı anti-icing.)
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Çevre yolu ve tel örgüsü imalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

TERMİNALLER

2003-2016 YILLARI ARASINDA YAPILAN/ GENİŞLETİLEN TERMİNALLER

- Bursa-Yenişehir Havalimanı (2003)
- Erzurum Havalimanı (2005)
- Gaziantep Havalimanı Terminal Binası (2005)
- Malatya Havalimanı Terminal Binasının Büyütülmesi (2005)
- Kayseri Havalimanı Dış Hatlar Terminali (2007)
- Çanakkale Havalimanı (2007)
- Denizli-Çardak Havalimanı (2007)
- Trabzon Havalimanı İç Hatlar Terminali (2008)
- Batman Havalimanı Terminal Binası (2010)
- Diyarbakır Havalimanı Terminal Binasının Genişletilmesi (2010)
- Kayseri Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası (2010)
- Malatya Havalimanı Terminali Aks İlavesi (2010)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Yeni İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminal Binası (2010)

Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı

- Erzincan Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Hatay Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Van Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlavesi (2011)
- Adana Havalimanı Çelik Konstrüksiyon Gelen Yolcu Salonu (2012)
- Elazığ Havalimanı Terminal Binası (2012)
- Iğdır Havalimanı Terminal Binası (2012)
- Bingöl Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Adıyaman Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Kars Harakani Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Konya Havalimanı Terminal Binası (2014)
- Mardin Havalimanı Terminal Binası (2014)
- Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası (2014)
- Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı Terminal Binası (2015)
- Ordu Giresun Havalimanı Terminal Binası (2015)

Diyarbakır Havalimanı

2016 YILINDA YAPIMI DEVAM EDEN TERMİNALLER

Van - Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlave Edilmesi İşi

Van-Ferit Melen Havalimanı Terminal Binasının 15 Aks büyütülmesi işinin yapımı 2011 yılında tamamlanmıştır. Ancak, 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem sonucunda eski terminal binası yıkımı gerektiğinden 2012 yılı yatırım programında "Van-Ferit Melen Havalimanı Yeni Terminal Binası Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı" adıyla yeni bir proje eklenmiştir. Proje kapsamında yeni terminal binasına 16 adet aks ilavesi ile birlikte yeni teknik blok ve kule yapımı bulunmaktadır. İşin 2016 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Sinop Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İşi

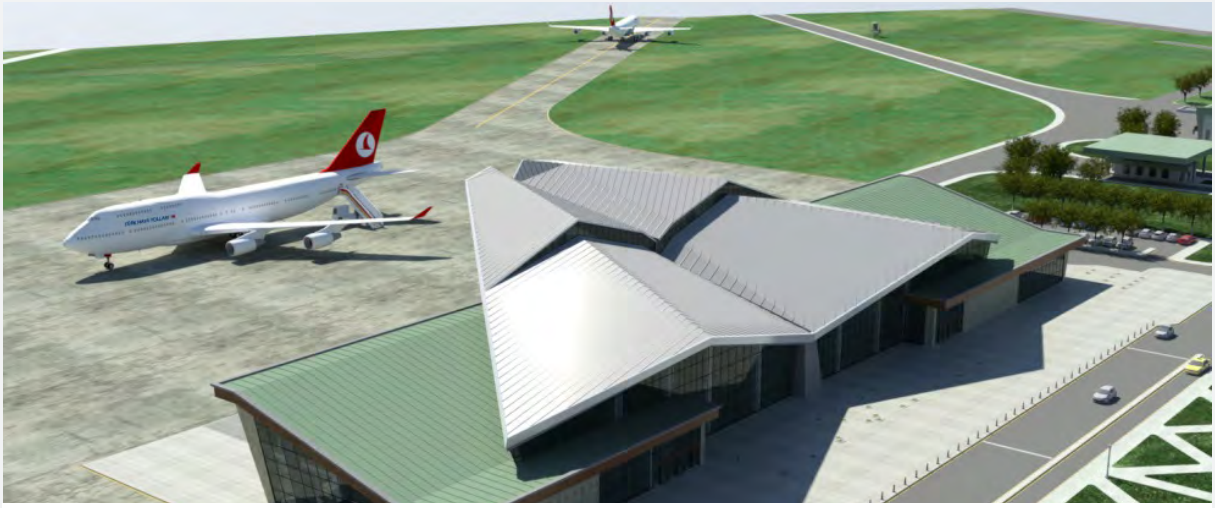
Sinop Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri işinin tamamlanması neticesinde; 650 m2 terminal binasında hizmet vermekte olan Sinop Havalimanı, 12.695 m2'lik bir iç ve dış hatlar terminal binasına kavuşmuş olacaktır. Ayrıca; iş kapsamında apron bariyer binası, giriş kontrol binası, ısı-güç merkezi, otopark ve iç yollar yapımı da bulunmaktadır. Projenin 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Çanakkale Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İşi

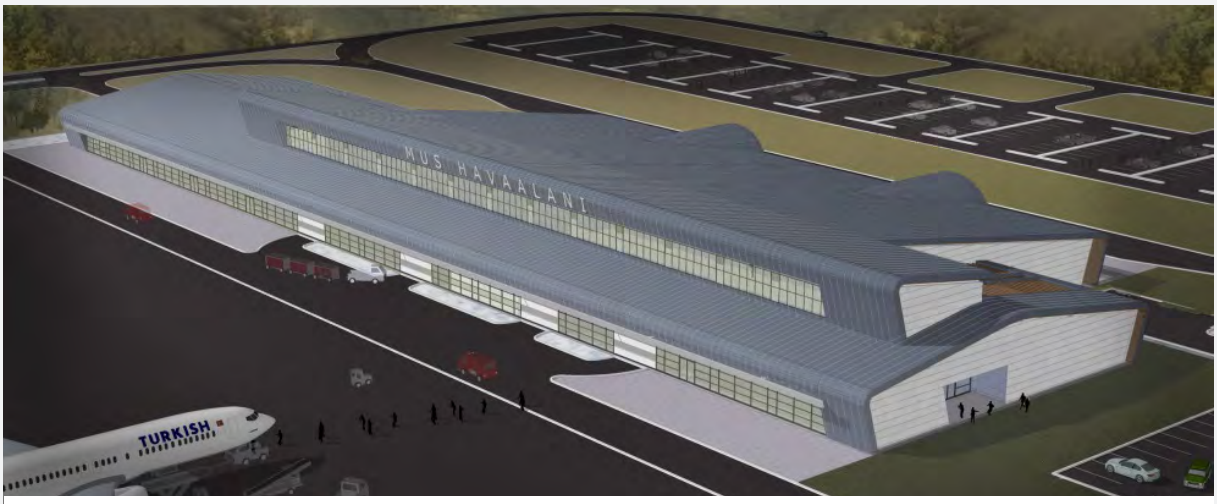
Mevcut terminal binası 1200 m2 olan Çanakkale Havalimanı, proje tamamlandığında 10.800 m2 yeni bir terminal binasına sahip olacaktır. Ayrıca iş kapsamında kule, apron ve bağlantı taksiyolu yapımı da bulunmaktadır. Projenin 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

ETÜD-PROJE AŞAMASINDA OLAN TERMİNALLER

Balıkesir Merkez Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri Yapımı

İşin kapsamında 6.175 m2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımı ile 4 uçak park kapasiteli apron, bağlantı taksiyolu, iç bağlantı yolları, apron bariyer binası, genel maksatlı garaj binası, itfaiye binası, ısı-güç merkezi, otopark ve giriş nizamiye binası yapımı planlanmaktadır.

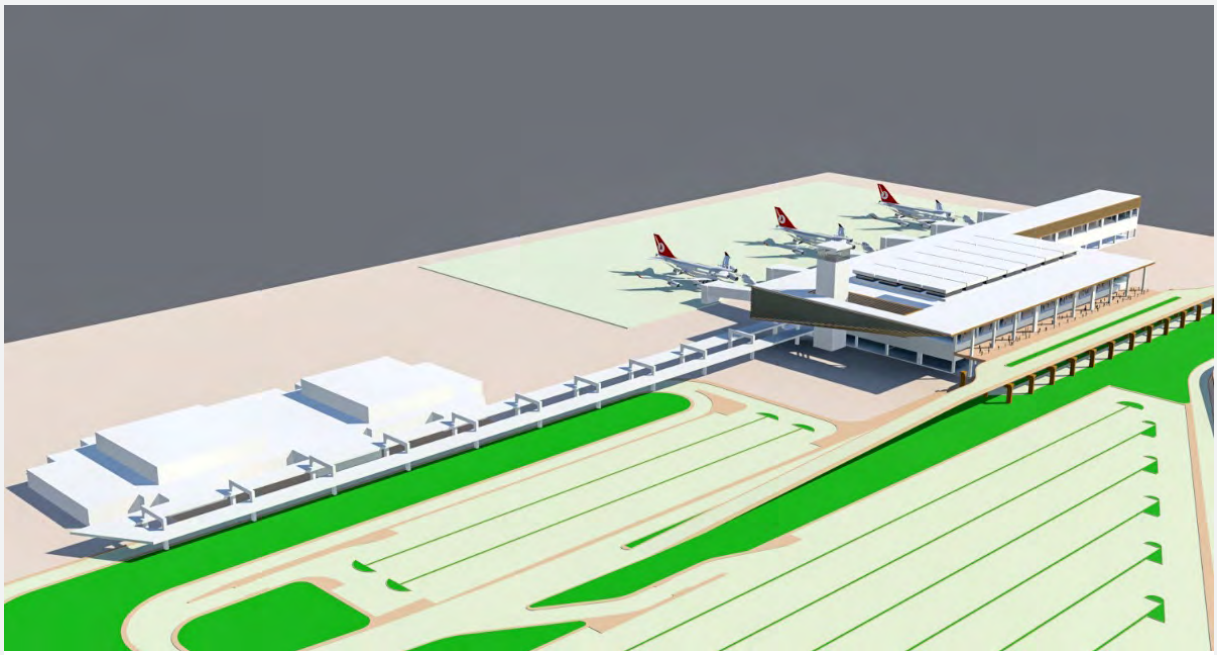
Muş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

İşin kapsamında 11.410 m2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımının yanı sıra; apron ve taksiyolu kaplamalarının yenilenmesi, ısı-güç merkezi, otopark ve dahili yollar yapımı bulunmaktadır.

Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

İş kapsamında; Kahramanmaraş Havalimanına 21.520 m2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası, teknik blok ve kule, açık otopark alanları ile giriş nizamiye binaları yapımı işleri bulunmaktadır.

Gaziantep Havalimanı Terminal Binası Yapımı

İş kapsamında; Gaziantep Havalimanına 67.085 m2 yolcu köprülü yeni iç hatlar terminal binası yapımının yanı sıra 6 uçak park kapasiteli apron ve otopark yapımı ile mevcut terminal binasının dış hatlar olarak düzenlenmesi işleri bulunmaktadır.

PAT SAHALARI

2003-2016 Yılları Arasında Yapılan Havalimanı Pat Sahaları Yatırımları

- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Dalaman Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Gaziantep Havalimanı Alt yapı İnşaatı (2003)
- Atatürk Havalimanı Yeni Apron Yapılması ve PAT Sahalarının Onarımı (2003)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2004)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahası Büyük Onarımı ve Müteferrik İşler İnşaatı (2004)
- Trabzon Havalimanı Apron Tevsii ve Müteferrik İşler İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pisti ile Apron Bağlantı Yolları Yapımı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pist ve Apron İkmali, Çevre Yolu Yapımı ve Pat Sahaları Aydınlatma Altyapısı İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Pist ve 06/24 Pisti 06 Tarafı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2004)
- Antalya Havalimanı II. Pist İnşaatı ve İlave Apron Yapımı (2005)
- Gökçeada Havalimanı Alt Yapı İnşaatı (2005)
- Esenboğa Havalimanı 03L-R / 21L-R Pist Başı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2006)
- Trabzon Havalimanı 11/29 Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi ve Regülatör Binası Yapımı (2006)
- Tokat Havalimanı 22/04 Pistinin Rehabilitasyonu İnşaatı (2006)
- Gaziantep Havalimanı Pistinin Standartlara Uygun Hale Getirilmesi İşi (2006)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Pist Genişletilmesi ve Müteferrik İşler İnşaatı (2006)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Kahramanmaraş Havalimanı Pist Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi (2007)

- Kars Harakani Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Apron Genişletilmesi, Pist Sonu Cebi Yapılması (2007)
- Mardin Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)
- Hatay Havalimanı Alt Yapı İkmal İnşaatı (2008)
- Malatya Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İnşaatı (2008)
- Antalya Havalimanı Askeri Pist Onarımı ve İlave Taksiyolları Yapımı (2008)
- Antalya Havalimanı 18/36 Pisti Paralel Taksiyolu Banket Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)
- Çanakkale Havalimanı Apron Büyütülmesi İşi (2008)
- Malatya Havalimanı Paralel Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi (2009)
- Samsun Çarşamba Havalimanı İlave Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İkmal İnşaatı (2009)
- Uşak Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Pist ve Apron Genişletilmesi, Pist Aydınlatılması (2010)
- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Esenboğa Havalimanı Pistinin CAT III Standartlarına Getirilmesi İşi (2010)
- Kahramanmaraş Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi İşi (2010)
- Erzurum Havalimanı Pistinin CAT II Standartlarına Getirilmesi ve PAT Sahaları Onarımı, Tadili ve Apron Yapılması (2010)
- Siirt Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Pist Onarımı (2010)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Balıkesir Koca Seyit Havalimanı PAT Sahaları, Alt Yapı Tesisleri İnşaatı (2010)
- Iğdır Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler İnşaatı (2011)
- Atatürk Havalimanı 05/23 Pist Onarımı ve Uzatılması İşi (2011)
- Antalya Havalimanı Paralel Taksiyolu Yapımı ve Bağlantı Taksiyolu Yapımı (2011)
- Erzincan Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2011)
- Konya Havalimanı Apron Yapımı (2011)
- Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Pist Genişletmesi (2011)
- Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı PAT Sahalarının Geliştirilmesi (2011)
- Trabzon Havalimanı Apron Büyütülmesi (2012)
- Mardin Havalimanı Pist Genişletmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2012)
- Adıyaman Havalimanı Pist Genişletilmesi ile Apron ve Taksiyolu Yapımı (2012)

- Kastamonu Havalimanı PAT Sahaları Onarım ve Tevsii (2012)
- Bingöl Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler (2012)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Tekirdağ-Çorlu Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi, Onarımı Ve 05 Pist Başı Aydınlatma Sisteminin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi (2013)
- Hatay Havalimanı Apron Genişletilmesi ile Şerit Sahaların Standart Hale Getirilmesi (2013)
- Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı İşi (2013)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu Yapımı (2013)
- Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı (2013)
- Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2014)
- Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsii ile Yeni Apron ve Taksiyolu Yapımı (2014)
- Malatya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Çevre Tel Örgüsü Yapılması (2016)
- Konya Havalimanı II. Apron Bağlantı Taksiyolu, Apron Bariyer Binası ve Acil Çıkış Yolları Yapılması (2016)

2016 Yılında Devam Eden Havalimanları Pat Sahası Yatırımları

Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsii

Gaziantep Havalimanı Pist Rehabilitasyonu İkmal İnşaatı

Balıkesir Koca Seyit Havalimanı Drenaj Kanallarının Rehabilitasyonu ile Resa ve Şerit Sahalarının Tanzimi

Van Ferit Melen Havalimanı 03 Pist Başı Bataklık Bataklık Alanın Doldurulması ve Şerit Sahaların Düzenlenmesi

Sinop Havalimanı Apron Taksiyolu Çevre Güvenlik Yolu ve Aydınlatması ile RESA Şerit Sahası ve Glide Path Altyapısının Tesis Edilmesi

Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı Bağlantı Taksiyolu Yapımı ile İlave Apron Yapılması

Sabiha Gökçen Havalimanı II. Pist Ve Mütemmimleri

(Savunma Sanayi Müsteşarlığı ile yapılan protokol kapsamında proje ve ihale hazırlıkları, ihalesi ve teknik kontrolü ve hizmetleri DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir.)

HAVAYOLU SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Havacılık sektöründeki yatırımlarla ilgili olarak; Bakanlığımızın büyük başarıları arasında, kamu-özel sektör işbirliği olarak adlandırılan projeler de yer almaktadır.

Uluslararası rekabetin artmasının bir diğer sonucu olarak da içinde bulunduğumuz yüzyıl, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin büyük bir hızla birbirini izlediği ve küreselleşme sürecinin başladığı bir dönem olmuştur.

Bu süreç, öncelikle devletlerin ekonomideki rollerini küçültme ve özel sektörün dinamizminden giderek daha fazla yararlanma anlayışını gündeme taşımış, bilahare yatırımların finansmanında alternatif kaynak arayışları başlamıştır.

Bu arayış öncelikle "özelleştirme" politikalarını tetiklerken, özelleştirme uygulamalarının yanı sıra da "kamu-özel sektör işbirliği" projeleri olarak adlandırdığımız yeni finansman modelleri ülke yatırımlarında popüler olmuştur.

Dünyada yaşanan bu gelişmelerin ülkemize yansımaları ise, son 15 yıllık dönemde giderek yoğunlaşmış ve özellikle de "Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projeleri"nden Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, 1990'lı yıllardan itibaren ülkemizde oldukça yaygın olarak kullanılan bir finansman modeli haline gelmiştir.

Kısa bir süre içerisinde yasal mevzuatı da teşkil edilen bu model, ülkemizde en büyük başarıyı havalimanları uygulamasında yakalamıştır.

Türkiye'de uygulanan YİD modelinin ana amacı; ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak ihtiyacı duyulan projelerin gerçekleşmesinde, kamu kaynağı kullanılmadan özel sektör imkânları ve finansmanıyla yatırımların çok daha kısa sürede gerçekleştirilmesidir.

2003-2016 YILLARI ARASINDA TAMAMLANAN PROJELER

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali 1 Nisan 1998 tarihinde hizmete verilmiş, 13.09.2007 tarihinde işletme süresi sona ermiştir.

Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihalesi 4 Kasım 2003 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binası ve artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen II. pist 7 Nisan 2005 tarihinde hizmete açılmıştır. Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binasının işletme süresi 22.09.2009 tarihinde sona ermiştir.

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Atatürk Havalimanına YİD modeli ile 2000 yılında kazandırılan Yeni Dış Hatlar Terminalinin işletme süresi 02.07.2005 tarihinde sona ermiştir.

Esenboğa Havalimanı İç Hatlar Ve Dış Hatlar Terminali

Esenboğa Havalimanı'nda, 24 ay gibi kısa bir sürede tamamlanan yeni İç ve Dış hatlar terminali 16 Ekim 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup YİD sözleşmesi 24 Mayıs 2023 tarihinde sona erecektir.

Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen yeni dış hatlar terminal binası 1 Temmuz 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup YİD sözleşmesi 28 Nisan 2015 tarihinde sona ermiştir.

Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen Adnan Menderes Havalimanı dış hatlar terminalinin açılışı 9 Eylül 2006 tarihinde yapılarak 13.09.2006 tarihinde işletme süresi başlamış olup 10.01.2015 tarihinde sona ermiştir.

Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında Milas-Bodrum Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ve Mütemmimleri 16.05.2012 tarihinde hizmete girmiştir. YİD sözleşmesi 22.10.2015 tarihinde sona ermiştir.

Zafer Havalimanı

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında pist, apron, taksiyolları ve terminali ve mütemmim tesisleriyle Zafer Havalimanı 29.10.2012 tarihinde hizmete verilmiştir. YİD sözleşmesi 2044 yılında sona erecektir.

2016 YILINDA DEVAM EDEN PROJELER

İstanbul Yeni Havalimanı

Dünyanın en büyük havalimanı projesi...

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi; İstanbul'un Avrupa yakasında Yeniköy ve Akpınar yerleşimleri arasında Karadeniz sahil şeridinde yer alan yaklaşık 76,5 milyon m2 büyüklüğündeki alana yapılmaktadır.

Söz konusu projenin Yap-İşlet-Devret modeli ile 03.05.2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiş olup 19.11.2013 tarihinde Uygulama Söz-

leşmesi imzalanmıştır. Projenin gerçekleştirileceği alanın yer teslimi 01.05.2015 tarihinde yapılmış ve 1. Etap yatırım dönemi başlamıştır. I. Etap iki fazdan oluşmakta olup 1. Fazı 42 ayda, 2. Fazı ise 16 ayda olmak üzere toplamda en geç 58 ay içerisinde tamamlanacaktır. Belirlenen takvime göre İstanbul Yeni Havalimanı'nın ilk etabının 2018 yılında hizmete girmesi planlanmaktadır.

İlk etap yatırımların başlaması ile birlikte, inşaat dönemi süresince yılda ortalama 80.000 kişiye ek istihdam imkânı oluşturulacaktır. Havalimanının hizmete girmesi ile birlikte ise yıllık ortalama 120.000 kişiye iş imkânı doğacaktır.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi toplam 4 etapta gerçekleştirilecek olup, tüm etaplar tamamlandığında;

- Toplam 1,3 milyon m2 kapalı alanlı yıllık yolcu kapasitesi 150 milyon olan, yolcu köprülü ve aralarındaki ulaşım raylı sistem bağlantısı ile sağlanacak olan terminal binaları,
- 6 adet pist,
- Paralel taksiyolları,
- Yaklaşık 6,5 milyon m2 büyüklüğünde apron,
- VIP, kargo ve genel havacılık terminalleri,
- Devlet konukevi,

- Yeterli kapasiteye sahip açık ve kapalı otoparklar,
- Teknik blok ve kuleler,
- İtfaiye, garaj binaları, kuvvet santralleri, arıtma ve çöp toplama tesisleri gibi tüm havalimanı destek binaları,
- Hastane, otel, ibadethaneler, müze, konferans ve sergi salonları vb.

gibi modern bir havalimanında olması gereken tüm tesisleri içerecek, havacılık sektörünün tüm konforuna sahip, dünyanın en büyük havalimanı İstanbul'da hizmete girmiş olacaktır.

Havalimanı projesi; kendi enerjisini üreten, çevreci, doğa dostu, engelsiz ve yeşil havalimanı olarak gerçekleştirilmektedir.

Çukurova Bölgesel Havalimanı

YİD modeli ile gerçekleştirilen Çukurova Bölgesel Havalimanı projesinin 07.03.2013 tarihinden itibaren 36 aylık yapım süresi başlamıştır. Ancak; Görevli Şirketin sorumluluğunda yürütülmesi gereken havalimanı inşaatının onaylı iş programının çok gerisinde kalması ve tüm ikazlara rağmen bir ilerleme kaydedilmemesi nedeniyle "Sözleşmenin Feshi" başlıklı 3/b. Madde hükmü çerçevesinde Uygulama Sözleşmesi 31.08.2015 tarihinde fesih edilmiştir.

Yüksek Planlama Kurulunun 26.02.2016 tarih ve 2016/3 sayılı Kararı ile Çukurova Bölgesel Havalimanının YİD modeli kapsamından çıkartılarak DHMi Genel Müdürlüğü öz kaynakları ile yapılmak üzere Yatırım Programına dahil edilmesine karar verilmiştir.

"Çukurova Bölgesel Havalimanı Altyapı Tesisleri Yapımı" işinin ihalesi gerçekleştirilmiş olup "Çukurova Bölgesel Havalimanı Üst Yapı Tesisleri Yapımı" işi için proje çalışmaları devam etmektedir.

İş kapsamında;

- 3500m.x60m. Pist, 3500m.x45m. Paralel Taksi Yolu (Emergency Pist), Ana pist sonlarında 60m.x60m. emergency pist sonlarında 45m.x60m. boyutlarında emniyet sahaları ve onların sonunda da 120m.x180m. ve 90m. x180m. boyutlarında RESA sahaları,
- Apron, Özel Hangarlar Bölgesi Apronu, Kargo Terminal Apronu,
- Yer Hizmet Araçları Park Alanı, Otopark ve Bağlantı Yolları, VIP-CIP Binası,
- İç Ve Dış Hatlar Terminal Binası (İdari ofis mahallerini de içeren), Havalimanı Oteli (Misafirhane / Eğitim Tesisi / Yemekhane mahallerini de içeren),
- Teknik Blok ve Kule, Kaza Yangın İstasyonu Binası, Genel Hizmetler - Özel Hizmetler Araç Garajı,
- Kara Araçları Akaryakıt İkmal Tesisleri, Su Deposu, Isı ve Güç Merkezi,
- Kargo Terminali (İdari ofis mahallerini de içeren),
- Havalimanı Giriş Kontrol Noktası Binası, Apron Bariyer Binası, Çöp Toplama ve Ayıklama Merkezi, Regülatör Binaları,
- Çevre Tel Örgüleri, Çevre Güvenlik Yolu ile Sistem ve Tesisleri yapımı planlanmaktadır.

Rize-Artvin Havalimanı İnşaatı İşi

Rize – Artvin ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik tamamı deniz dolgusu üzerinde olacak bir havalimanı yapılması planlanmaktadır.

ÇED, Fizibilite Etüdü çalışmaları tamamlanmış olup, Altyapı ihalesine çıkılacaktır.

Altyapı Tesisleri İnşaatı

- Pist : 3000 x 45 m.
- Apron : 240 x 120 m. (60x120 m.'lik kısmı anti-icing)
- Taksiyolu : 265 x 24 m.
- Koruyucu Mendirek
- Çevre yolu ve tel örgüsü imalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Üstyapı Tesisleri İnşaatı

Terminal Binası ve diğer üstyapı tesisleri ile ilgili olarak işletmeci DHMİ Genel Müdürlüğü'nden alınan ihtiyaç programı doğrultusunda uygulama projelerine temel teşkil edecek Avan Projeler oluşturulmuş olup, Uygulama Projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmalara 2016 yılının son çeyreğinde başlanılacaktır.

Söz konusu havalimanında;

2.000.000 yolcuya hitap edecek yaklaşık 20.000 m2 Terminal Binası (İç/Dış Hatlar)

Teknik Blok, Kule, Hizmet Binaları ve Diğer Üniteleri ile bağlantı yolları ve otoparklar yapılması planlanmaktadır.

2005-2016 Yılları Arası Kiralama Yoluyla İşletme Hakkı Devredilen Terminal Binaları

Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; işletme hakkının kiralama suretiyle devirleri gerçekleştirilmiştir.

Bu projeler ise;

Atatürk Havalimanı Dış ve İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark ile Genel Havacılık Terminali

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası, Katlı Otoparkı, İç Hatlar Terminal Binası ve Genel Havacılık Terminali; 5335 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında 03.07.2005 tarihi itibariyle 15,5 yıl süre ile kiralanmış olup işletme süresi 03.01.2021 tarihinde sona erecektir.

Antalya Havalimanı, I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP Binası, İç Hatlar Terminali ile Bu Terminallere Ait Mütemmimler

Antalya Havalimanı; I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimleri için 22.05.2007 tarihinde kira sözleşmesi imzalanarak işletme hakkı devredilmiştir. 14.09.2007 tarihi itibariyle I. Etap Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali, CIP Binası ve Mütemmim tesisleri, kiracı şirkete devir- teslim edilerek 17 yıl 3 ay 17 gün süre ile kira dönemi başlatılmıştır. II. Etap Dış Hatlar Terminali ile bu Terminallere ait Mütemmimlerinin işletimi ise 23.09.2009 tarihinde başlamış olup işletme süresi 15 yıl 3 ay 8 gündür. Terminallerin işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Zonguldak-Çaycuma Havalimanı

Zonguldak/Çaycuma Havalimanının işletimiyle ilgili 04.10.2006 tarihinde kira sözleşmesi imzalanmış ve 01.11.2006 tarihinde devir-teslimi yapılmıştır. Zonguldak-Çaycuma Havalimanı 25 yıllığına kiralanmış olup işletim süresi 20.08.2032 tarihinde sona erecektir.

Gazipaşa-Alanya Havalimanı

Gazipaşa-Alanya Havalimanına ilişkin sözleşme 04.01.2008 tarihinde imzalanmış ve 01.02.2008 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiştir. Gazipaşa-Alanya Havalimanı 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup işletim süresi 13.07.2034 tarihinde sona erecektir.

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimler

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerine ilişkin imzalanan kira sözleşmesine istinaden tesis 02.01.2012 tarihinde kiracıya teslim edilmiş olup tesisin işletim süresi 31.12.2032 tarihinde sona erecektir. Aynı zamanda, sözleşme kapsamında şirket tarafından yeni bir iç hatlar terminalinin yapımı tamamlanarak 23.03.2014 tarihinde hizmete verilmiştir.

Aydın Çıldır Havalimanı

Aydın Çıldır Havalimanı ihalesi 09.04.2012 tarihinde yapılmış olup, sözleşmesi 25.06.2012 tarihinde imzalanmıştır. 20.07.2012 tarihinde yer teslimi yapılmış olup işletim süresi 20 yıldır.

Milas-Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali İle İç Hatlar Terminali Ve Mütemmimleri

Milas/Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali ile İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin işletme hakkının devrine ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 11.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 15.07.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2035 tarihinde sona erecektir.

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri ile Yeni İç Hatlar Terminal Binası Yapımına ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 22.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 01.08.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2040 tarihinde sona erecektir. Proje kapsamında; yeni bir terminal binası da inşa edilecektir.

UZAY VE UYDU ALANINDAKİ PROJE VE FAALİYETLER

UYDU TASARIM ÇALIŞMALARI

TÜRKSAT A.Ş HAKKINDA

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş. , karasal altyapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurt içindeki abonelerine analog ve sayısal TV, geniş bant internet, sabit telefon hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş. işlettiği Türksat 2A, Türksat 3A, Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının yanı sıra; ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projelerini de gerçekleştirmektedir.

Türksat 3A, 4A ve 4B uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat 6A programında görev almaktadır.

Önemli Yatırımlar

Türksat 4A&4B Uydu Projeleri

Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Türksat 4A uydusu 14 Şubat 2014'te, Türksat 4B uydusu ise 16 Ekim 2015'te Kazakistan Baykonur Uzay Üssü'nden uzaya fırlatılmıştır.

Ticari faaliyetlerine 21 Ocak 2016 tarihi itibariyle başlayan Türksat 4B haberleşme uydusu üzerinden Ku frekans bandında TV yayıncılığına ilave olarak Ka frekans bandındaki spot kapsama alanları ile yüksek hızlı ve daha düşük maliyetlere sahip internet erişim hizmetleri sunulmaktadır.

Türksat 4B uydusu ile birlikte 50° Doğu yörüngesinde ilk defa Türksat uydusu işletilmeye başlanmıştır.

Türksat 5A&5B Uydu Projeleri

Türksat A.Ş. gerek ülkemize ait yörünge haklarını korumak gerekse de ülkemizin uydu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uydu alanındaki yatırımlarına devam etmektedir.

Buna göre 31° Doğu yörüngesinde işletilmek üzere Türksat 5A, 42° Doğu yörüngesinde uydularımızın yedekliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere Türksat 5B uydu projeleri çalışmaları devam etmektedir.

Yerli firmaların katkı sağlayacağı projede, uydu üretici firmalara Bilgi Talep Dokümanı (RFI -

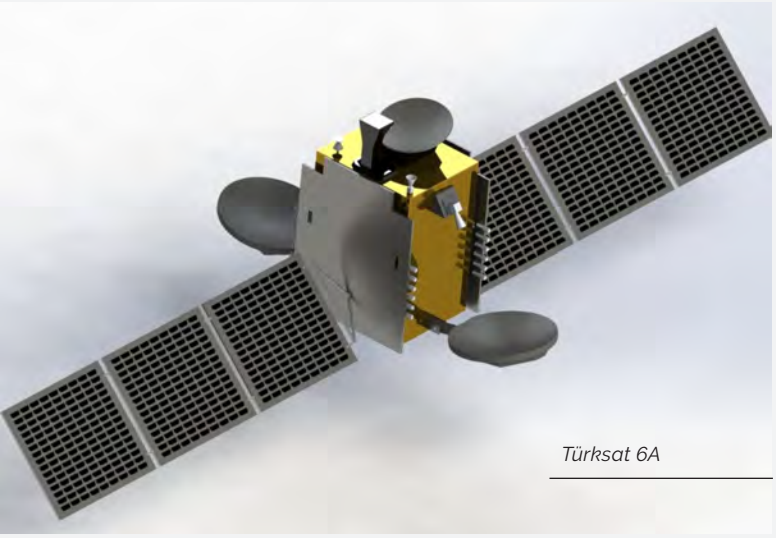
Request For Information) 10 Aralık 2014'te, Teklife Çağrı Dokümanı (RFP - Request For Proposal) ise 17 Kasım 2015'te gönderilmiştir.

Eylül 2016 itibariyle uydu üreticisi firmaların RFP cevapları değerlendirilmiş ve firmalarla yapılan karşılıklı değerlendirme toplantılarının ardından tüm üretici firmalardan En İyi ve En Son Teklif (BAFO-Best And Final Offer) istenmiş olup, gelen cevaplar komisyonlarca değerlendirilmektedir.

Türksat 5A ve Türksat 5B uydularının üretimine 2016 yılında başlanması ve Türksat 5A'nın 2018'de, Türksat 5B'nin de 2019 yılında uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Yerli Haberleşme Uydusu: Türksat 6A

Yerli Haberleşme Uydusu Projesi Türksat 6A'nın sözleşmesi, 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmıştır.

Türksat 6A

Projede Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve TÜRKSAT müşteri kurum, TÜBİTAK Uzay Enstitüsü proje yönetici kurum, TAI, ASELSAN ve CTech proje yüklenici kurumlar olarak yer almaktadır.

Proje bütçesi (uydu fırlatma ve sigorta bütçesi hariç) 545.957.040 TL olarak oluşturulmuştur. Projeye Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın 368.830.776 TL, TÜBİTAK'ın 147.397.547 TL ve TÜRKSAT'ın 29.728.716 TL katkı vermesi kararlaştırılmıştır.

Japonya'da teknoloji transfer programında yetişen Türksat mühendisleri de bu projede görev almaktadır.

Türksat 6A projesinde, Ön Tasarım Gözden Geçirme (PDR) fazı 31 Aralık 2015 tarihinde tamamlanmış olup, Kritik Gözden Geçirme (CDR) fazına ilişkin çalışmalar planlandığı şekilde devam etmektedir.

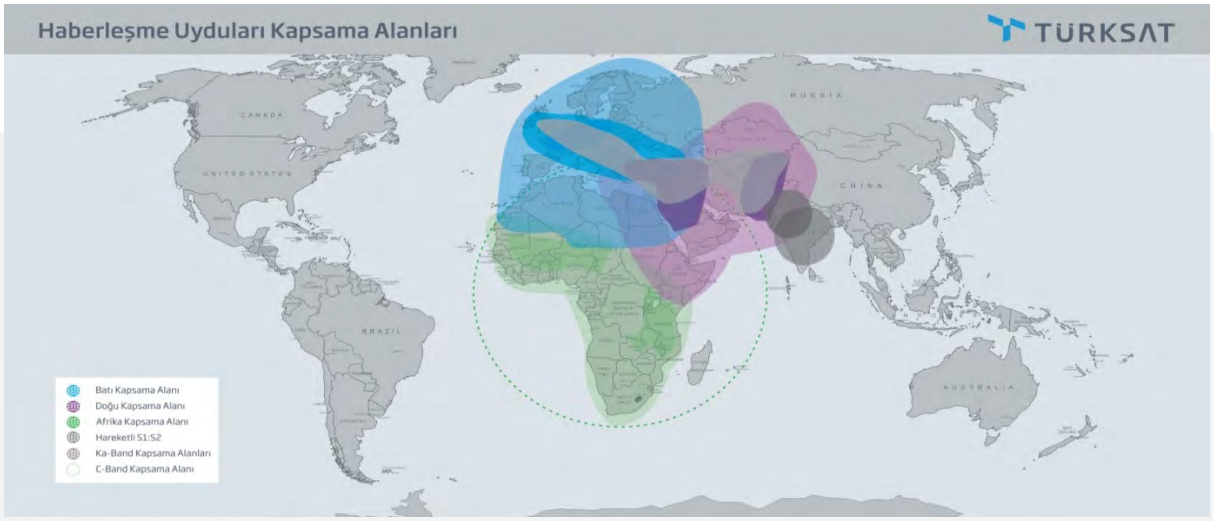
Türksat 6A yerli haberleşme uydusu, TUSAŞ arazisinde bulunan ve SSM, TUSAŞ ve TÜRKSAT işbirliğiyle gerçekleştirilen Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test (USET) Merkezi'nde üretilmektedir.

Türksat 6A uydusunun 2019 yılında tamamlanması ve uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Türksat Uyduları ve Yayıncılık Hizmetleri

TABLO 15. TÜRKSAT UYDU FİLOSU

Uydu	1B	1C	T2A	T3A	T4A	T4B
Fırlatma Tarihi	Ağustos 1994	Temmuz 1996	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	Ekim 2015
Konum	42° E	31° E	42° E	42° E	42° E	50° E
Hizmet Yılı	14	12	15	20	30	30
Görev Bitiş Tarihi	Aralık 2004	Eylül 2010	2016	2028	2044	2045

Türksat A.Ş. 42° Doğu lokasyonunda, Türksat 2A, Türksat 3A, Türksat 4A ve 50° Doğu lokasyonunda Türksat 4B olmak üzere aktif olarak kullandığı 4 uyduya sahiptir. Türksat 4B uydusu, 16 Ekim 2015 tarihinde uzaya fırlatılmış ve yörünge testlerinin tamamlanmasıyla 21 Ocak 2016 tarihi itibariyle ticari faaliyetine başlamıştır.

Uydularımızdan yayın yapan TV sayısı 2004 yılı sonunda 76 iken, 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 1 adedi Ultra HD ve 135 adedi HD olmak üzere 535'e ulaşmıştır. Yurtdışından yayın yapan TV kanallarının sayısı ise 120'dir. Türksat uyduları ve bu uydular üzerindeki trafik, Türksat Yer Kontrol İstasyonları tarafından yönetilmektedir. Uydular 7/24 esasına göre kontrol edilmekte ve izlenmekte, uyduların manevralarının planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

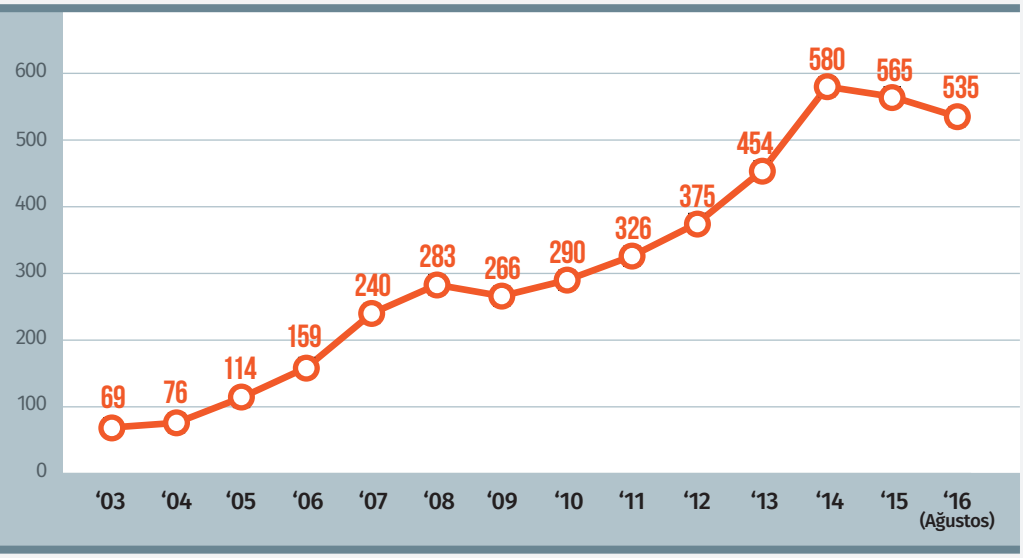
Uydu frekans gözlem faaliyetleri çerçevesinde uydu kapasiteleri üzerinden transmisyon yapması planlanan her türlü taşıyıcının yayın parametrelerinin belirlenmesi ve yayındaki taşıyıcıların belirlenen parametreler çerçevesinde kesintisiz bir şekilde yayınlara devam edebilmeleri için 7/24 saat esasına göre denetim ve takip faaliyetleri yürütülmektedir.

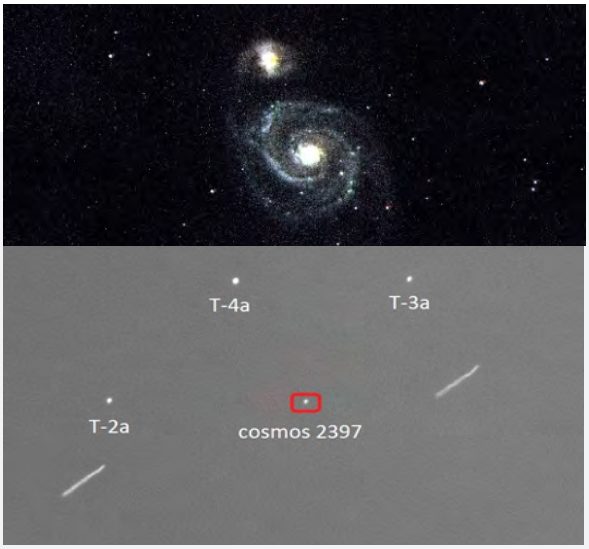
AR-GE Projeleri

Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sistemi Projesi

Türksat Gözlemevi ile uydularımızın görüntüleri alınarak gerekli ölçümler gerçekleştirilmektedir. Gözlemevi ile kayıt edilen görüntülerin kullanılacağı ve uydularımızın güvenliği açısından önem arz eden Uzay Cisimleri Takip

GRAFİK 13
UYDULARIMIZDAN YAYIN YAPAN TV SAYISI

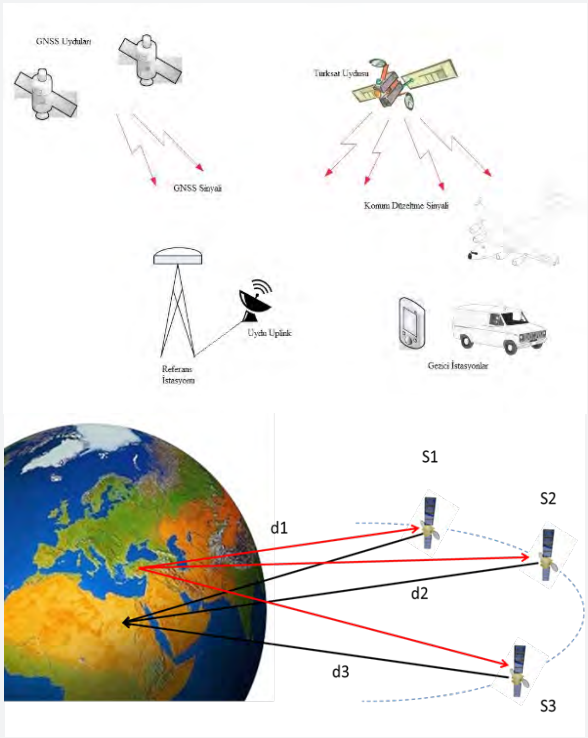

ve Uyarı Sisteminin geliştirilmesi amacıyla TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına başvuru gerçekleştirilmiştir.

Bölgesel Konumlama ve Konumlama Destek Sistemi Projeleri

Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi projesi ile Türksat uyduları kullanılarak bağımsız bir konum belirleme sistemi geliştirilmektedir. 31˚, 42˚ ve 50˚ Doğu yörüngelerindeki uydularımız kullanılarak oluşturulan sistemin hassasiyeti ve etkinliği yeni uydularla genişletilebilecektir. Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi'nin temelini oluşturan TürkNAV Bölgesel Konumlama simülatörünün üretimi tamamlanmıştır. TürkNAV sistemi kullanılarak simülasyonlar ve uydu dahil testler gerçekleştirilmektedir.

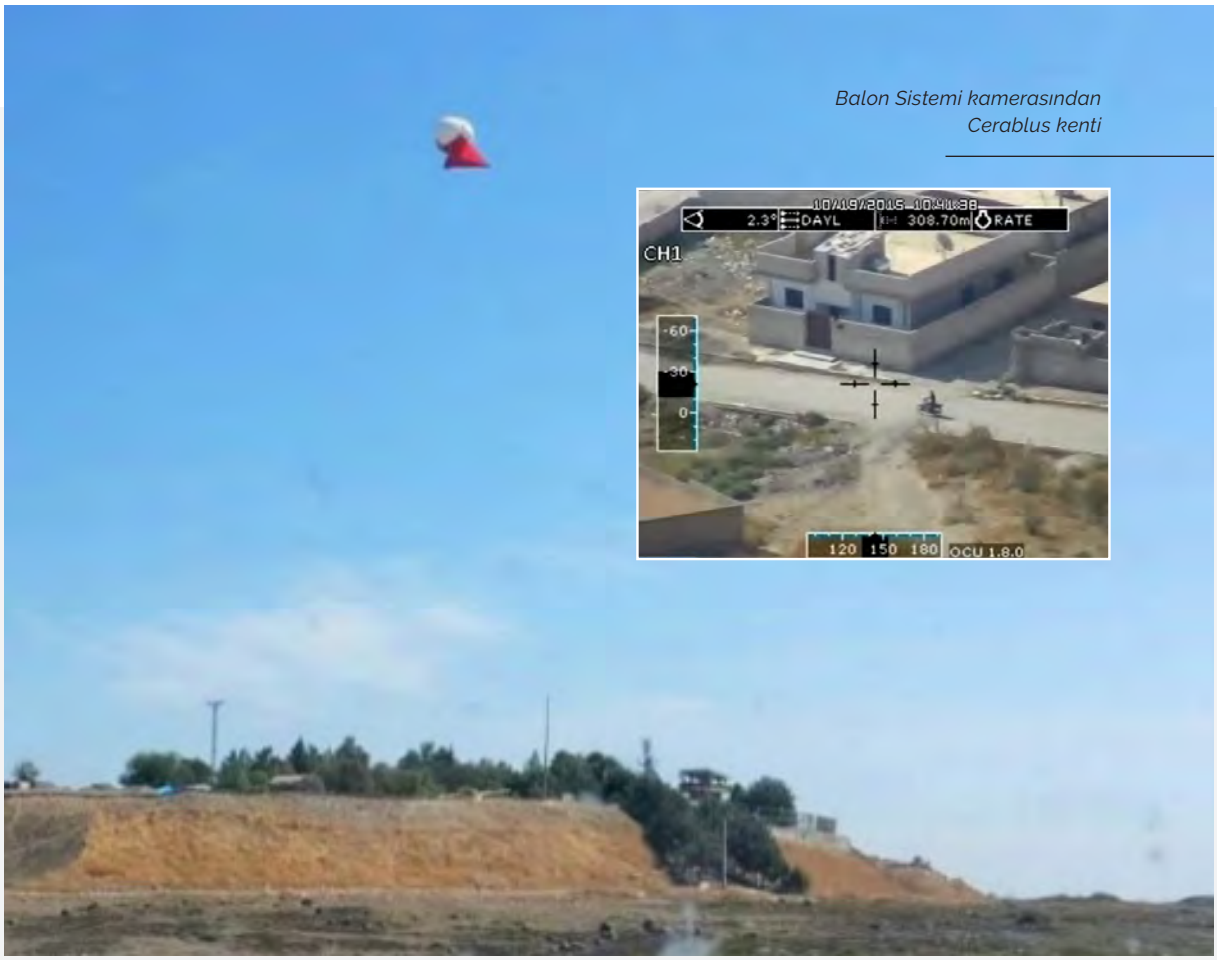

Konumlama Destek Sistemi, GPS uydularının konumlama hassasiyetinin artırılması amacıyla Türksat uyduları üzerinden konumlama destek sinyalinin yayınlanması prensibine dayanmaktadır. Gölbaşı merkez kampüsümüzde üretilen düzeltme sinyali uydu üzerinden yayınlanmakta ve uydu anteni ile alınarak GPS alıcısına aktarılmaktadır. Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir, Muğla ve Erzurum illerinde gerçekleştirilen ölçümlerde santimetre seviyesinde hassasiyet yakalanmıştır.

Türksat Balon Sistemi Projesi

Türksat Balon Sistemi, kablo güdümlü helyum balonu kullanılarak 1.000 metreye kadar irtifada yüksek çözünürlükte görüntüyü kesintisiz bir şekilde sunabilen bir sistemdir. Sistemde 25 m^3 ile 150 m^3 aralığında farklı hacimlerde helyum balonu kullanılabilmektedir. Helyum balonları yerli imkânlar kullanılarak üretilmektedir. Sistemde kullanılan vinç sistemi ile içerisinden elektrik iletimi için bakır kablo geçen halat yerli imkânlar ile üretilmektedir. Sistem üzerine farklı ağırlıkta ve farklı görevler (gözlem, radar, internet hizmeti vb.) için faydalı yükler monte edilebilmektedir.

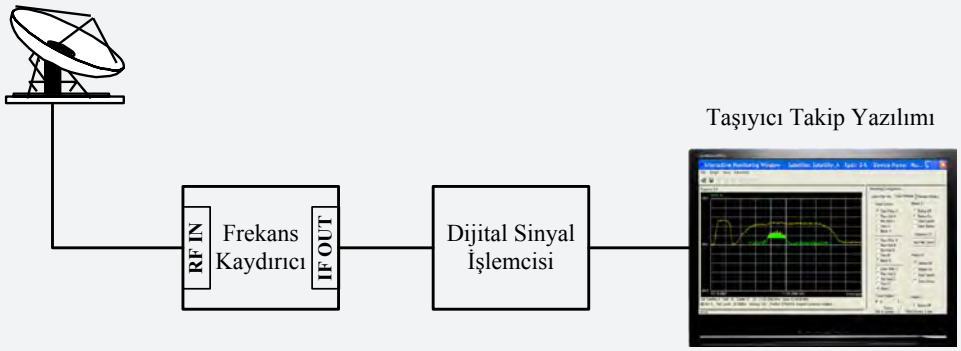
Türksat Balon Sistemi Genel Kurmay Başkanlığının talebi doğrultusunda Gaziantep ili Karkamış ilçesi Köprübatı sınır karakolunda Eylül-Ekim 2015 tarihlerinde test edilmiş ve başarılı bulunmuştur. Balon Sisteminin Genel Kurmay Başkanlığı talepleri doğrultusunda geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Balon Sistemi kamerasından Cerablus kenti

Taşıyıcı Takip Sistemi Geliştirilmesi Projesi

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi ile imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde başlatılan proje ile Türksat uyduları üzerinde yer alan taşıyıcıların sürekli olarak gözlemleneceği ve çeşitli performans parametrelerinin hesaplanarak raporlanabileceği bir sistem geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Taşıyıcı Takip Sistemi Blok Diyagramı

DİĞER PROJELER

Seyrüsefer Yardımcı Cihazları Yenilenmesi Projesi

Havacılık sektörü hata kabul etmeyen, önceden belirlenen kural, plan ve usullerin uygulanması ile operasyonların sürdürüldüğü bir ulaşım türüdür. Bunu her zaman göz önünde bulundurarak, hizmetlerin gerektirdiği ileri teknoloji ürünü sistem ve araçlar azami ölçülerde kullanılmaktadır.

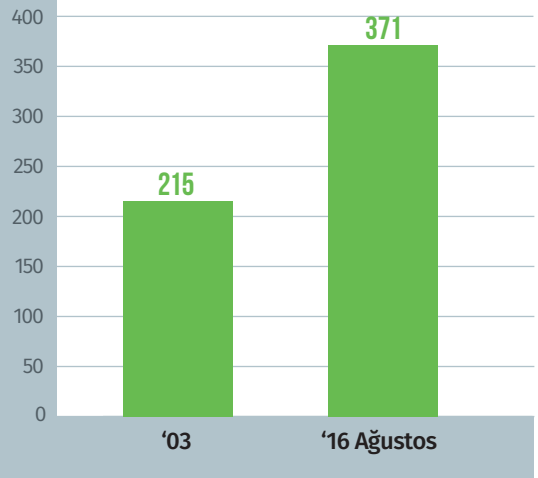
Bugün, dünya ve Avrupa havacılık ölçeğinde kullanılan hava seyrüsefer ve havalimanları işletme sistem ve araçları aynı ölçütlerde, hatta daha yeni ürünlerle modernize edilerek kullanılmaktadır.

2003 yılında 215 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı hizmet verirken, büyük bir kısmı yenilenmiş ve 2016 yılı Ağustos ayı itibariyle 371'e ulaşmıştır (Grafik 14).

Bu seyrüsefer cihazlarından havalimanlarına tesis edilen ILS sayıları ise 2003 yılında 29 iken, 2016 yılında 65'e ulaşmıştır.

GRAFİK 14
HİZMET VEREN HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZI SAYISI

Uluslararası İlişkiler

Uluslararası kuruluşlarda 2016 yılında da etkin görevler üstlenilerek Ülkemizin Dünya sivil havacılığında söz sahibi olması sağlanmıştır.

TABLO 16. ÜYESİ OLDUĞUMUZ ULUSLARARASI KURULUŞLAR VE GÖREVLERİMİZ

Kuruluş Adı	Kuruluş Tarihi ve Yeri	Kuruluş Amacı	Açıklama	Görevlerimiz
ICAO (International Civil Aviation Organization)	1944 Montreal	Bütün dünyada uluslararası sivil havacılığın emin ve düzenli gelişmesini ve sürdürülmesini sağlamak	Hâlihazırda 191 üyesi bulunan kuruluşa ülkemiz 1945 yılında üye olmuştur.	
ECAC (European Civil Aviation Conference)	1955 Fransa	Havacılık emniyeti alanında mevzuat geliştirmek ve üye ülkelerde emniyet denetimleri yapmak	44 üyeye sahip olan kuruluş ICAO'nun bölgesel (Avrupa) bir organizasyonudur.	Başkan Yardımcılığı
ICAO Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu	1947 Paris	ICAO'nun, emniyet ile ilgili aldığı kararların Avrupa bölgesindeki uygulamalarını izlemek	Kuruluşun 57 üyesi bulunmaktadır.	Başkan Yardımcılığı
EUROCONTROL (European Organisation for the Safety of Air Navigation)	1960 Brüksel	Avrupa hava trafik yönetimini ve emniyetini geliştirmek	40 ülkenin üye olduğu bu kuruluşta, ülkemiz Emniyet Düzenleme Komisyonu'nda Başkan Yardımcılığı, Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi'nde ise Başkanlık görevlerini yürütmektedir.	PC Başkanlığı SRC Başkan Yardımcılığı
D8 Sivil Havacılık Komisyonu	2007 İstanbul	D8 ülkeleri sivil havacılık otoriteleri arasında koordinasyon ve işbirliğini geliştirmek	D8 ülkeleri organizasyonu bünyesinde kurulan bir komisyondur.	Başkan Yardımcılığı
JAA –TO (Joint Aviation Authorities – Training Organization)	**1955 Fransa**	Avrupa havacılık emniyetinin sağlanması için duyulan eğitim ihtiyacını karşılamak	ECAC'ın bir alt organizasyonu olup, ECAC üyesi olan 44 ülke aynı zamanda bu organizasyona da üyedir.	Yönetim Kurulu Üyeliği, Başkan Yardımcılığı

TABLO 17. İLİŞKİDE OLDUĞUMUZ ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Kuruluş Adı	Kuruluş Tarihi ve Yeri	Kuruluş Amacı	Açıklama
EASA (European Aviation Safety Agency)	2002 Köln	Her türlü hava aracı, uçuş, üretim, denetleme ile ilgili mevzuatlarının oluşturulması ve uygulanmasını kontrol edip uçuş ve yer güvenliğini sağlanması	AB üye ülkelerinin oluşturduğu sivil havacılık ajansıdır.
IATA (International Air Transport Association)	1945 Montreal	Emniyetli, güvenli ve ekonomik hava ulaşımını sağlayabilmek	Havayolu ve yer hizmet şirketlerinin üye olabildiği, uluslararası bir ticaret kuruluşudur.
ACI (Airports Council International)	1991	Hükümetler ve uluslararası kuruluşlar ile havalimanlarının çıkarlarını temsil ederek, havalimanlarında standartlar, politikalar ve önerilen uygulamaların geliştirilmesi ve dünyadaki standartlarını yükseltmek, bilgi ve eğitim olanakları sağlanmasını amaçlamaktadır.	SHGM ile ACI arasında işbirliğini geliştirme protokolü imzalanmıştır.

D-8 Sivil Havacılık Çalışma Grubu 10. Genel Müdürler Ve Uzmanlar Toplantısı

- Genel Müdürlüğümüzün ev sahipliğinde, 23-24 Mayıs tarihlerinde Nevşehir'de düzenlenmiştir.
- D-8 üyesi ülkelerin sivil havacılık otoritelerini buluşturarak sivil havacılık alanındaki ilişkilerin geliştirilmesi amaçlanmış ve Türkiye'nin ICAO Konsey üyeliği için destek istenmiştir. Bunun yanı sıra ülkemizin tanıtımına ve turizm sektörüne de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Toplantıya D-8 üyesi ülkelerin (Türkiye, Nijerya, İran, Pakistan, Mısır, Bangladeş, Malezya ve Endonezya) Sivil Havacılık Genel müdürleri ile üye ülkelerden 45 delege ve 60 sivil havacılık temsilcisi katılmıştır.
- Ayrıca bu toplantıda Nijerya ve Malezya ile ikili müzakereler gerçekleştirilmiş olup, Malezya ile yapılan görüşmeler neticesinde haftalık 14 frekans olan uçuş hakkı 32 frekansa çıkarılmıştır.

TABLO 18. İKİLİ MÜZAKERELER VE HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI BULUNAN ÜLKE SAYILARI

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Ağustos
İkili Müzakere Sayısı	7	11	11	7	13	16	58	29	51	43	73	54	62	6
Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı	81	81	84	86	88	90	107	111	122	143	157	163	165	165

2016 ICAO Konsey Üyeliği Seçimi

Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz ICAO Konseyi'ndeki 36 üyeden biri olmak amacıyla 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur.

Konsey üyeliği, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ve dünya sivil havacılığına yön vererek, sektörümüzün rekabet gücünün arttırılması bakımlarından büyük önem arz etmektedir.

TURKEY
CANDIDATE FOR 2016 ICAO COUNCIL ELECTIONS

HEDEFİMİZ
ICAO üyesi tüm ülkelerle anlaşma imzalamak

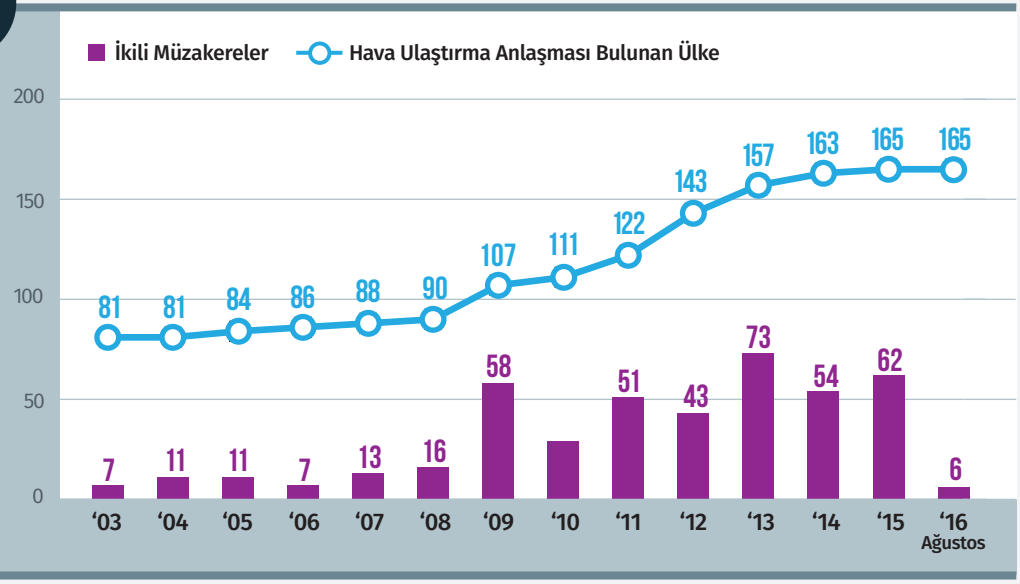
Hava Ulaştırma Anlaşmaları Ve Sivil Havacılık Müzakereleri

2003 yılında 81 olan hava ulaştırma anlaşması bulunan ülke sayısı, 2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 165'e ulaşmıştır.

2016 yılı içerisinde toplam 6 müzakere gerçekleştirilmiş olup, böylece 2003 yılından itibaren Türkiye'nin imza altına aldığı ikili anlaşma sayısı 441'e yükselmiş ve gerçekleştirilen anlaşmalar neticesinde, yurtdışı uçuş ağımız 115 ülkede 282 noktaya ulaşmıştır.

Ülkeler arasında karşılıklı seferlerin yapılmasını sağlayan ikili hava ulaştırma anlaşmaları sayısı, ikili hava ulaştırma anlaşmalarının güncellenmesi ve yenilerinin yapılması, havayolu şirketlerimizin daha çok ülkeye daha çok sayıda sefer yapmalarının önünü açmaktadır.

GRAFİK 15
MÜZAKERELER

ANLAŞMAMIZ BULUNAN ÜLKELER
2003 YILINDA 81 ÜLKE
BUGÜN 165 ÜLKE
GRONLAND
ALASKA
KANADA
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ
RUSYA
KAZAKİSTAN
TÜRKİYE
İRAN
ÇİN
CEZAYİR
HİNDİSTAN
ENDONEZYA
AVUSTRALYA
Anlaşmamız olup uçuş gerçekleştirilen ülkeler ⇨ 113
Özel statülü ve geçici uçuş gerçekleştirilen ülkeler ⇨ 2
Anlaşmamız olduğu halde henüz uçuş gerçekleştirilmeyen ülkeler ⇨ 52
Henüz anlaşmamız olmayan ülkeler ⇨ 26
Hava Ulaştırma Anlaşması olan ülke sayımızı 81'den 165'e çıkardık.
DÜNYADA ULAŞAMADIĞIMIZ HİÇBİR ÜLKE KALMAYACAK

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla 6 adet müzakere yapılmış olup, detayları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

TABLO 19. 2016 YILINDA YAPILAN MÜZAKERELER

SIRA	TARİH	MÜZAKERE YERİ	ÜLKE ADI
1	09.02.2016	MOLDOVA-KİŞİNEV	MOLDOVA
2	18.02.2016	LÜBNAN-BEYRUT	LÜBNAN
3	09.03.2016	ANKARA	FRANSA
4	12.05.2016	ANKARA	MOLDOVA
5	24.05.2016	NEVŞEHİR	MALEZYA
6	24.05.2016	NEVŞEHİR	NİJERYA

Uluslararası Başarılar

İstanbul Atatürk Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- "Yılın Havalimanı" : 2016 Air Transport News Awards
- "Avrupa'da Hizmet Kalitesini En Fazla Geliştiren Havalimanı" : ACI ASQ 2015
- "En Fazla Yeni Uzun Menzilli Güzergaha Sahip Havalimanı" : Euro Annies 2015
- "Yeni Rotalar Kazandıran Havalimanı" : Euro Annies 2014
- "Yolcu Trafiği en çok artan Havalimanı" : Euro Annies 2013
- "Güney Avrupa'nın en iyi Havalimanı" 2013: Skytrax, Cenevre
- "Yılın Havalimanı" 2013: ATN News Ödülleri, Kanada
- "Transit Uçuşların Cazibe Merkezi" 2009-2010: En iyi 50 Seyahat Merkezi Ödülleri, Monocle Dergisi
- "Güney Avrupa'nın En İyi 2. Havalimanı" 2009 İngiltere -Skytrax
- "Yüksek Övgüye Değer Ödülü" 2007: 13. Dünya Güzergâh Geliştirme Forumu, Routes
- "En İyi 2. Havalimanı" 2003: www.travelquality.com
- "Avrupa'nın En Konforlu Dış Hatlar Terminali" 2002: Deutsche Aeroconsult
- "Mühendislik Akademi Ödülü" 2002: ACEC-Amerikan Mühendislik Konseyi
- "Orta Doğu ve Balkanlar'ın En Güvenli Havalimanı" 2001: Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi (FAA)

Havalimanları Dünya Liginde SINIF ATLADI

İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Çevreci uygulamalarıyla öne çıkan Adnan Menderes Havalimanı, ACI (Airports Council International) Europe Karbon Akreditasyonu programında izleme seviyesinden azaltma seviyesine yükselerek, "Avrupanın Çevreye En Duyarlı Havalimanı" seçilmiştir.
- Ekolojik ve Yenilik Açısından En İyi Havalimanı" Emerging Markets Airport Awards 2011
- "Eko-Yenilik Ödülü" 2010: ACI Europa
- "Yeşil Havalimanı dalında 1. Havalimanı" DOHA Havacılık-2009- KATAR

Ankara Esenboğa Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- '5-10 milyon yolcu'' kategorisinde "En Hızlı Büyüyen Havalimanı" dalında ikincilik: Euro Annies 2014
- "Avrupa'nın en iyi havalimanı" 2009: ACI (Airports Council International)

Antalya Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- 2013 yılında "Karbon Akreditasyon" programında "optimizasyon" seviyesine ikinci kere ulaşan Antalya Havalimanı Türkiye'de bu seviyeye ulaşan ilk ve tek havalimanı olmakla birlikte Avrupa'da da bu seviyeye ulaşan dokuz kurum arasında yer almıştır.
- 2012 yılında yapılan Dünyanın karbon salınımı en düşük 8 havalimanı arasına girmeyi başaran Antalya Havalimanı, "Havalimanı Karbon Akreditasyon Optimisation" sertifikası ile ödüllendirilmiştir.
- Antalya Havalimanı 2011 yılında Avrupa Havalimanları Birliği (ACI Europe) tarafından "10-25 milyon yolcu" kategorisinde "Avrupa'nın En İyi Havalimanı" seçilmiştir.
- Sürdürdüğü çevre yönetim sistemleri ve kalite politikalarıyla İş Sağlığı, Kalite Yönetimi, Çevre Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti alanlarında dört farklı TSE belgesine sahip tek havalimanı olan ICF Airports Antalya Havalimanı, bir defa da karbon emisyonu azaltımından ötürü 17 Haziran 2011 tarihinde Lizbon'da ACI Avrupa tarafından belgelendirilmiştir.

Muğla Dalaman Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Mimarisiyle 2006 yılında Londra'da "Çevreye Duyarlılık" ödülü kazanmıştır. Ayrıca; Havalimanımızın Dış Hatlar Yolcu Terminali hizmete girdiği 2006 yılında "Dünya'nın En İyi Terminalleri" sıralamasında 13 üncü sırada yer almıştır.

Muğla Milas-Bodrum Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- WAF – Dünya Mimarlık Festivalinde, Milas-Bodrum Uluslararası Havalimanı projemiz yarışmaya katıldığı "Ulaşım" kategorisinde 2012 yılının büyük ödülüne layık bulunmuştur.

İşletme Faaliyetleri

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Tarihçe

Türkiye Havalimanlarının işletilmesi ile Türkiye Hava sahasındaki hava trafiğinin düzenlenmesi ve kontrolü görevi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğünce yerine getirilmektedir.

Türk Sivil Havacılık sektörünün altyapısını oluşturan tesis ve donanımıyla, 1933 yılından bu yana değişik isim ve statülerle hizmetlerini yürütmekte olan DHMİ Genel Müdürlüğü, 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ve 08.11.1984 tarihli Ana Statüsü çerçevesinde tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kuruluşun Ana Statüsü ile belirlenen amaç ve faaliyet konuları ise; Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

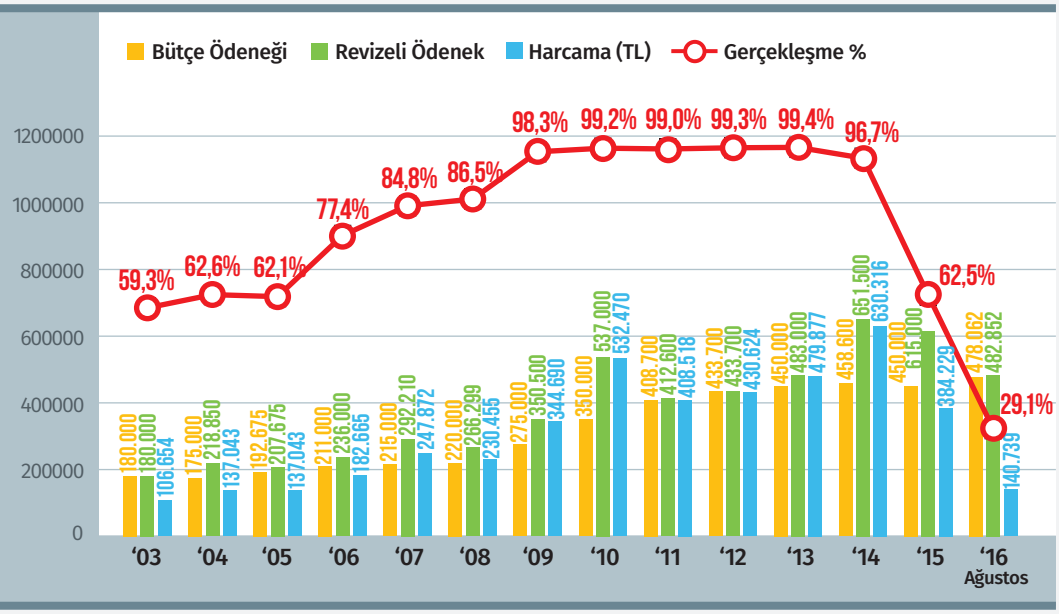
Personel Durumu

DHMİ Genel Müdürlüğünde 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 9.511 personel görev yapmaktadır.

Yatırım Gerçekleşmeleri

Yıllar itibariyle, DHMİ Genel Müdürlüğü yatırımlarının nakdi ve fiziki gerçekleşme oranlarında da çok ciddi artışlar gerçekleşmiştir. 2016 Yılı Yatırım Programı kapsamında DHMİ Genel Müdürlüğü'ne 37 proje için 478.062.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup 2016 yılı içerisinde tahsis edilen 4.790.000 TL ek ödenek ile toplam ödenek 482.852.000 TL'ye yükselmiştir. 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle de % 29,1 nakdi gerçekleşme sağlanmıştır (Grafik 16).

GRAFİK 16
2003-2016 YILLARI YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ (BİN)

DENİZCİLİK

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Giriş

“Denizlerin Gücünü Kalkınmanın Gücüne Dönüştürüyoruz”

Türkiye, ulaştırmanın diğer türlerinde olduğu gibi denizcilik sektöründe de dünyada öncü ülkelerden biri olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Ülkemiz, dünyanın en değerli coğrafyalarından biridir. Hem karasal hem de deniz bağlantısı olan, uluslararası ticarete yön veren önemli koridorların merkezindeki konumu, ülkemizin potansiyelini ortaya koymaktadır. Kombine taşımacılığın önemli bileşenlerinden biri olan deniz taşımacılığında son 14 senede atılan adımlar bu alanda ülkemizin üzerindeki ölü toprağına su serpmiştir. Türkiye, denizcilik alanındaki potansiyelini tam kullanabilen ve referans olarak gösterilebilecek bir ülke olmak için çok önemli aşamalar kaydetmiştir.

Bakanlığımız; denizcilik sektöründe Türkiye'yi küresel deniz taşımacılığı ile entegre transit bir liman ülkesine dönüştürmeyi, Türk deniz ticaret filosunu yenileyerek 10 milyar tona ulaşan dünya deniz ticaret hacminden daha fazla pay almayı, gemi ve yat inşa sanayimizi yenilikçi teknolojilerle donatarak daha rekabetçi bir hale getirmeyi hedeflemektedir. Buna yönelik çalışmalarımız her geçen gün daha da hız kazanmaktadır.

Son 14 yılda yapılan atılımlar neredeyse dibe vurmuş Türk denizcilik sektörünü ayağa kaldırmış, Avrupa ve dünya katında hatırı sayılır noktalara getirmiştir. Ancak potansiyelimizin tamamını kullanabilmek için daha fazla yatırım ve iş üretme kabiliyetinin arttırılması gerekmektedir.

Bakanlığımız bu konuda üzerine düşeni yerine getirmektedir. Özellikle “Üç Denize Üç Büyük Liman” Projesi, bölgemizdeki ticaret hacminin arttırılması ve ülkemizin bölgesel transit liman üssü konumunun güçlenmesi açılarından büyük önem arz etmektedir.

Nihai kapasitesi 12 milyon TEU/Yıl olan Kuzey Ege Çandarlı Limanı Avrupa'nın en büyük 10 transit limanı arasında yer alacaktır. Bu liman Türkiye'nin küresel pazarlara açılan önemli bir kapısı olacaktır.

Karadeniz'in çıkış kapısı olarak nitelendirilen ve 25 milyon Ton/Yıl kapasiteli Filyos Limanı'nın altyapısı oluşmaya başlamıştır.

Mersin Konteyner Limanı da Doğu Akdeniz, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yönelik gelecekteki talebi karşılamak üzere, elverişli konumu nedeniyle konteyner aktarma merkezi olarak planlanmıştır.

Türkiye bu üç liman tamamlandığında bölgesinde ve dünyada deniz ticaret hacmi açısından çok önemli bir noktaya erişmiş olacaktır. Üç projenin de bir an önce bitirilmesi için gerekli ve hummalı çalışmalar tüm hızıyla devam etmektedir.

Denizcilik sektörünün gelişmesi açısından üzerinde durduğumuz bir diğer önemli çalışma Ro-Ro hatlarının yayılması ve geliştirilmesidir. 2010 yılından bugüne kadar 16 yeni Ro-Ro hattı açılmıştır. Toplam Ro-Ro hattı sayımız 21'dir. Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2015 yılında yüzde 113'lük artış gerçekleşmiştir. Kabotaj hattında taşınan yolcu sayısı yaklaşık 100 milyondan yaklaşık 156 milyona, taşınan araç sayısı 6.2 milyondan 13 milyona çıkmıştır. Bu sayıların arttırılması gerekmektedir. Buna yönelik tedbirler alınmaya devam etmektedir.

Türk sahipli deniz ticaret filomuz 2003 yılına göre yaklaşık 3 kat artış göstermiştir. 1.000 GT ve üzeri 569 adet gemi sayısı 1.535'e çıkarılmıştır. Bu, Avrupa ve dünya katında rekabet gücümüzün 3 kat arttığının göstergesidir. Ancak filomuzun Türkiye'nin denizcilik alanında hedeflediği rekabet gücü açısından hem yenilenmesi hem de geliştirilmesi gerekmektedir. Tersane sayısının 37'den 77'ye çıkarılması da bu hedefe yönelik olarak atılmış önemli adımlardan biridir. Türkiye, 2023 yılında dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmeyi amaçlamaktadır. Denizcilik faaliyetleri olmaksızın bu hedef gerçeğe dönüştürülemeyecektir.

Denizcilik sektöründeki bu gelişmeler kombine taşımacılığın da önünü açacaktır. Ulaştırmada entegrasyon ve kombine taşımacılık ilkeleri kapsamında, ana limanlar demiryolu ağına bağlanacaktır.

"Sözde değil özde denizci millet" olmak ve Beyaz Liste'deki (Paris MOU) konumumuzun güçlendirilmesi için denizcilik sektöründeki hedeflerimizin gelişmenin ruhuna uygun olarak güncellenmesi ve bu güncellemelere uygun iş üretmek gerekmektedir.

Denizcilik Sektörü

Dünyada taşınan yüklerin hacim olarak yaklaşık %80'i, değer olarak ise yaklaşık %70'i denizyolu ile taşınmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde denizyolu ile yapılan ithalat-ihracat taşıma oranları çok daha yüksek bir paya sahiptir. Ortaya konulan projeksiyonların ötesinde küresel bazda denizyolu ile yapılan yük hacmi son yarım yüzyılda 20 kat büyümüştür. Lojistik sektöründe deniz taşımacılığı parasal olarak ağırlıklı paya sahiptir. Bu durum denizcilik sektörünü küresel ticarette en stratejik sektör konumuna getirmiştir.

Bu gelişmeler ışığında denizcilik, sadece bir taşımacılık türü olmaktan çıkmış, dünya ticaret hacmindeki artış ve hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojilerine paralel olarak yük ve yolcu taşımacılığı başta olmak üzere, gemi inşa sanayi, liman ve gemilerde kullanılan yeni teknolojiler, sektörel enerji verimliliğinin arttırılması, liman hizmetleri, deniz turizmi ve yatçılık, canlı ve cansız doğal kaynakların ve deniz çevresinin yönetimini kapsayan daha geniş bir endüstri, ticaret ve hizmet dalına dönüşmüştür.

Ülkemiz açısından da stratejik sektörlerin başında gelen denizcilik sektörüne yönelik Bakanlığımızın misyonu, toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesine ve ülke kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla, lojistik zincirinin en önemli halkası olan denizcilik alanında dengeli, güvenli, ekonomik, erişilebilir, ekolojik yapıyı gözeten, sürdürülebilir, kaliteli hizmet verilmesini sağlamak ve denetlemek olarak belirlenmiştir.

Türkiye; Avrupa, Asya, Kafkasya ve Ortadoğu ile olan eşsiz bağlantısı ve Afrika'ya komşu coğrafyası ile kıtaların, ticaret ve enerji yollarının, kültürel etkileşimlerin kavşağında olan bir ülkedir. Bu coğrafi konum, ulaşım ve enerji sistemlerinin entegrasyonu, kurumsal ve yasal altyapısı ile daha fazla katma değer ve nitelikli bir kalkınma sağlamaktadır.

Bu doğrultuda; ülkemizin GSYH açısından 2023'te dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi ve ihracatta 500 milyar Dolar seviyelerine ulaşması amacıyla, bölgesel liderlik ve etkili küresel oyuncu kimliğini kazanmak için gerekli adımlar atılmaktadır.

Ülke kalkınmasına paralel olarak Türk denizciliği son dönemde uygulanan politikalar ile 2023 hedeflerine hızla yaklaşmaktadır. Keza, atılan adımlardan ilki 2004 yılında başlatılan ÖTV'siz yakıt uygulaması ile kabotaj taşımacılığı canlandırılmıştır. Bugüne kadar sektöre toplamda 5 milyar 251 milyon TL destek sağlanmıştır.

Kruvaziyer turizminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda, limanlarımızı ziyaret eden yolcu sayısı 2015 yılında 2003 yılına göre %225 oranında artış göstermiştir. Kruvaziyer turizminde yaşanan en gurur verici gelişme ise 2011, 2012 ve 2013 yılında İzmir'in Avrupa'nın en iyi kruvaziyer destinasyonu ödülüne üst üste üç kez layık görülmesidir.

Son on yılda, denizciliğimizin her alanında olduğu gibi Türk sahipli deniz ticaret filomuz da kayda değer bir artış göstererek 2003 yılında 8,7 milyon DWT kapasite ile dünyada 18'inci sırada iken 2015 yılında 29,2 milyon DWT'lik kapasite ile 14'üncü sıraya yükselmiştir.

Yıllarca kara listede olan Türk Bayraklı gemilerimizin beyaz listeye geçişi sağlanarak ticaret filomuzun uluslararası itibarı artırılmıştır. Yaptığımız yoğun denetimler, Türk Bayraklı gemilerin 2008 yılından itibaren Paris Mamorandumu (Paris MoU) kapsamında beyaz listede yer almasını sağlamış olup, 2013 yılında tutulma oranı %3'ün altında yer alarak, şimdiye kadar

ki en düşük oran yakalanmıştır. 2013 yılında Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Gönüllü Üye Devlet Denetim Programı (VIMSAS)'ndan başarıyla geçmesi ile birlikte Türk Bayraklı gemiler Paris MoU'da Düşük Riskli Bayraklar arasında yer almış ve bu sayede düşük risk grubunda olan gemilerimizin denetim periyodunun 36 aya çıkması sağlanmıştır. Ayrıca, diğer memorandumlarda yapılan denetimlerde Bakanlığımızca yakından takip edilmekte ve Türk Bayraklı gemilerin performansları düzenli olarak izlenmektedir

Denizde seyir, can, mal emniyetinin sağlanması ve deniz kirliliğinin önlenmesi amacıyla taraf olduğumuz Akdeniz ve Karadeniz Memorandumları kapsamında ülkemiz limanlarına uğrak yapan yabancı bayraklı gemiler, ulusal ve uluslararası mevzuat kapsamında denetlenmektedir. 2015 yılında bu kapsamda limanlarımıza uğrak yapan 1954 yabancı bayraklı gemi denetlenmiş ve 232 gemi eksiklikleri sebebi ile tutulmuştur.

Türk Bayraklı gemilerde Bakanlığımız adına denetim ve belgelendirme yapan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar, Bakanlığımızca yakından takip edilmektedir. 2015 yılında ilk kez Yetkilendirilmiş Kuruluşların Türkiye temsilcilikleriyle birlikte merkezleri de Bakanlığımızca denetlenmeye başlanmıştır. Ayrıca, söz konusu Yetkilendirilmiş Kuruluşların yapmış olduğu denetim ve belgelendirme faaliyetleri ile Yetkilendirilmiş Kuruluşların performansları Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Bakanlığımızda görev yapan gemi denetim uzmanlarımızın uluslararası mevzuatın değişikliklerini takip edebilmeleri amacıyla, taraf olduğumuz Memorandumlar ve Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı (EMSA) aracılığıyla uluslararası eğitimlere düzenli katılım sağlanmaktadır.

Kıyılarımızda seyir, can, mal ve çevre emniyeti ve deniz güvenliğinin arttırılması amacıyla gemi takip ve kontrol sistemleri kurulmuştur. Seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırılması ve deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi kapsamında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) 30 Aralık 2003 yılı itibariyle hizmete başlamıştır. Söz konusu sistem ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege denizalanı kontrol altına alınmıştır. İzmit Körfezi (İzmit GTH), İzmir Körfezi ve Kuzey Ege (İzmir GTH) ile Mersin ve İskenderun Körfezi'ni kapsayan (Mersin GTH) Bölgesel Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) Sistemleri ile tek bir ülke resminin oluşturulduğu ve Ankara'da kurulacak olan Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) bileşenlerinden oluşan Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi kapsamında; İzmit, İzmir ve Mersin GTH Merkezleri tamamlanmış olup, GTYM çalışmalarına devam edilmektedir.

Ayrıca, Gemilerin Uzak Mesafeden Tanımlanması ve İzlenmesi (LRIT) Sistemi 2009 yılında kurulmuş olup, limanlarımıza gelen tüm gemilerin 1000 deniz mili mesafeden, Türk Bayraklı gemilerin ise dünyanın neresinde olursa olsun takibi imkânı sağlanmıştır.

2007 yılında ülkemiz etrafındaki tüm denizlerimizi kapsayan Ulusal Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS/AIS-Auotomatic Identification System) kurularak, kıyılarımızda seyir emniyeti ve deniz güvenliği arttırılmıştır. OTS kapsamında alınan bilgiler, Ankara'daki OTS ana merkezine iletilmekte ve Ankara'dan Türk Arama Kurtarma Sahası içerisinde seyir yapan gemiler anlık olarak izlenebilmektedir.

2002 yılında kazalara karşı acil durumlara müdahale sistemi bulunmazken, bugün her kıyı tesisi ve yetkilendirilen firmalar bu sistemin en önemli unsurları olmuştur. Bakanlık olarak

Acil Müdahale Merkezleri kurulmaya başlanmış olup 2017 yılında hizmete başlayacaktır.

Denizci millet sloganımızın bir uygulaması olarak toplumda deniz sevgisini yerleştirmek, deniz kültürünü yaygınlaştırmak için yurt genelinde amatör denizciliği özendirici çalışmalar yapılmakta ve bu amaçla deniz kültürünü tanıtım ve eğitim merkezleri projesi başlatılmıştır. İnternet ortamından Amatör Denizci Eğitim Sistemi ile ücretsiz eğitim verilmeye başlanmıştır.

Dünyanın en kaliteli yatlarını inşa edebilen gemi inşa sanayimiz ulaştığı modern imkânlar sayesinde yılda 3 milyar Dolara yakın ihracat yapmayı başarmış ve yat inşa siparişlerinde de dünyada 3'üncü sıraya yükselmiştir.

Özellikle gemi inşa sanayinde büyük atılımlar yapılmış, verilen desteklerle tersane sayısı 37'den 77'ye yükseltilmiş, gemi inşa sanayimiz adet bazındaki dünya sipariş sıralamasında 5 inciliğe kadar yükselmiştir. Sektörde 2008'den bu yana devam etmekte olan küresel finansal krizin etkileri halen devam etmektedir. Ancak tersanelerimiz bu dönemde bakım onarım faaliyetlerini arttırabilmeyi başarmışlardır.

Türkiye, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yayınlanan ve üye ülkelerin gemiadamlarının eğitimi ve belgelendirilmesi ile ilgili "Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW 78)" gereklerini tam olarak yerine getirdiğini gösteren "Beyaz Liste"de yer almaktadır. Bu sayede ülkemiz gemiadamlarının eğitim ve belgelendirilmesinin tanınmasına yönelik diğer ülkelerle anlaşma yapılabilmektedir.

Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı tarafından ülkemizin gemiadamlarının eğitim ve belgelendirme sisteminin Avrupa Birliği mevzuatına uygunluğu ile ilgili olarak Bakanlığımızda yaptığı izleme ve değerlendirme faaliyetleri başarıyla yürütülmüştür. Bu sayede, tarafımızdan verilen gemiadamı yeterlik belgelerinin AB üyesi ülkeler tarafından tanınmasının önü açılmıştır.

Bu kapsamda 31 ülke ile protokol imzalanmış ve Türk gemiadamları yeterlik belgeleri; Almanya, İtalya, Portekiz, Malta gibi AB üyesi ülkeler ve büyük deniz ticaret filosuna sahip diğer ülkeler tarafından tanınmakta ve bu ülkelere ait gemilerde Türk gemiadamları çalışabilmektedir.

Deniz taşımacılığında, lojistik zincirinin en önemli parçalarından biri olan limanlar, genellikle kent merkezlerinde veya yakınında hizmet vermekte olup, limanların çevre ile daha uyumlu tesisler olmalarına yönelik olarak; azami ölçüde enerji tasarrufunun sağlanması ve liman operasyonlarında enerji verimliliğinin en yüksek seviyede tutulması ile anılan tesislerin çevre hassasiyetlerinin üst seviyelere çıkartılarak daha yeşil limanların ülkeye kazandırılması önem arz etmektedir. Bu nedenle, "Yeşil Liman" (Green Port) projesi başlatılmıştır. Bakanlığımız uhdesinde yürüttüğümüz proje kapsamında, 2015 yılı Temmuz ayında ilk Yeşil Liman sertifikası verilmiştir.

2023 yılında 500 milyar dolar ihracat yapmayı hedefleyen ülkemizin bu hedefe ulaşabilmesi için ihtiyaç duyacağı büyük ölçekli liman yatırımları hayata geçirilmektedir. Önümüzdeki dönemde "Üç Denizde Üç Büyük Liman" projesi kapsamında, İzmir Çandarlı, Zonguldak Filyos ve Mersin Konteyner Limanlarının hayata geçirilmesi için çalışılmaktadır.

Tersanelerimizde daha yüksek katma değerli, nitelikli ve özel tip gemilerin üretimi ile gezi teknesi ve yat üretiminde modern üretim tesislerinin kurulması özendirilecektir.

Sektörel Büyüklükler

Gemi sanayinde yerli katkı oranını artırmak için üretim odaklı gemi yan sanayi ürünleri desteklenecektir. Yat limanı kapasitemiz arttırılacak, bu alandaki yatırımlara kamu özel ortaklığı modeli ile devam edilecek, kıyılarda tekne bağlama imkânları ile halkın denize erişim imkânı arttırılacaktır.

Denizlerimizde, seyir, can, mal ve çevre emniyetini artıran her türlü takip ve izleme sistemlerinin kurulumu tamamlanacaktır.

Nihayetinde denizcilikte ana hedefimiz, dünya denizciliğinin her alanında lider denizci ülkeler arasında yer almaktır.

Ötv'siz Yakıt Uygulaması

Denizciliğin gelişmesi ve karayolu ağırlıklı dâhili taşımacılığın denizyoluna kaydırılması amacıyla, 16 Temmuz 2003 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığı'nın 31.12.2003 tarihinde yayımlanan 6 Seri Numaralı Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği ile deniz araçlarında Özel Tüketim Vergisi İndirilmiş Yakıt Uygulaması 01 Ocak 2004 tarihinde başlatılmıştır.

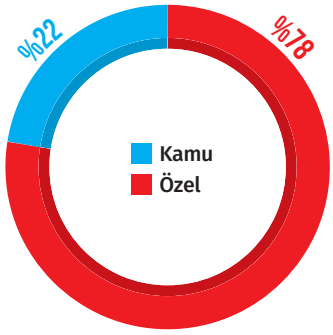
Kabotaj hattında çalışan yük, yolcu, balıkçı, bilimsel araştırma gemileri ve ticari yatlar ile hizmet araçları bu uygulamadan yararlanmaktadır. Ayrıca, 2009 yılı itibariyle bu kapsama iç sularda faaliyet göstermekte olan kamuya ait yük ve yolcu gemileri ve 2012 yılsonu itibariyle özel sektöre ait iç sularda faaliyet gösteren yük ve yolcu gemileri de dâhil edilmiştir.

ÖTV'siz yakıt uygulamasının başladığı 01.01.2004 tarihinden 2016 Ağustos tarihine kadar, toplamda sektöre 5 milyar 251 milyon TL destek sağlanmış olup, bu desteğin %22'si kamu, %78'i özel sektör tarafından kullanılmıştır (Grafik 1).

GRAFİK 01

VERİLEN TEŞVİK MİKTARI (TL) % DAĞILIMI (2014-2016 AĞUSTOS)

Kaynak: **UDHB-DTGM**

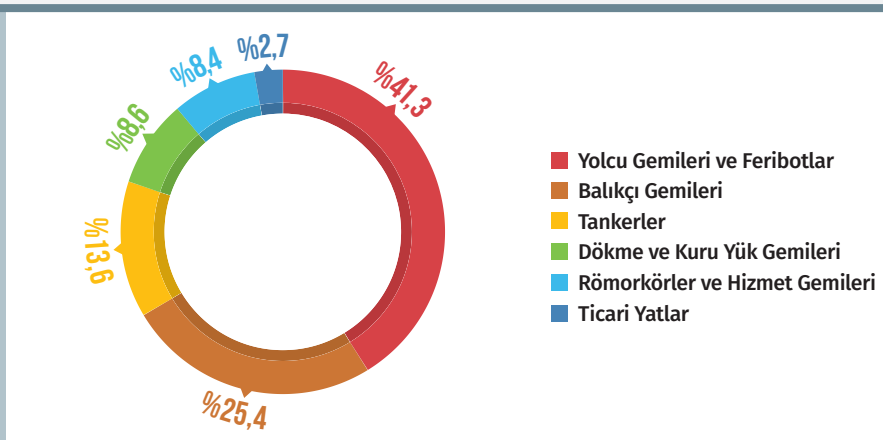
2016 Temmuz ayı sonu itibariyle, kullanılan ÖTV'siz yakıt miktarının gemi cinsleri bazında dağılımına bakıldığında; en büyük payı %41,3'lük oranla yolcu gemileri ve feribotların aldığı, en düşük payı ise %2,7'lik oranla ticari yatların aldığı görülmektedir. Balıkçı gemilerinin payı ise %25,4 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

ÖTV'siz Yakıt Uygulaması İle SEKTÖRE YILLIK 417 MİLYON TL DESTEK SAĞLANDI

GRAFİK 02

GEMİ CİNSLERİNE GÖRE ÖTV'SİZ YAKIT KULLANIM ORANI
(2014-2016 AĞUSTOS)

Kaynak:
UDHB-DTGM

Denizyolu Taşımacılığındaki Gelişmeler

En ucuz ve çevre dostu olan denizyolu ulaşımının teşvik edilmesini sağlayan ÖTV'siz Yakıt Uygulaması, karayolu taşımacılığını önemli ölçüde denize kaydırmıştır.

Denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için alınan önlem ve düzenlemeler neticesinde; Marmara Denizi'nde yeni hatlar kurulmuş, mevcut hatlarda ise araç ve yolcu taşıma kapasiteleri artmıştır.

Kabotaj Hattı Çalışmaları

Ambarlı-Bandırma Hattı

Özellikle yük taşıyan ağır vasıtaların taşınmasında 2003 yılına göre 2015 yılında %904 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise %856 artış beklenmektedir (Grafik 3).

Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatları

Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2015 yılında %307 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise %266 artış beklenmektedir (Grafik 4).

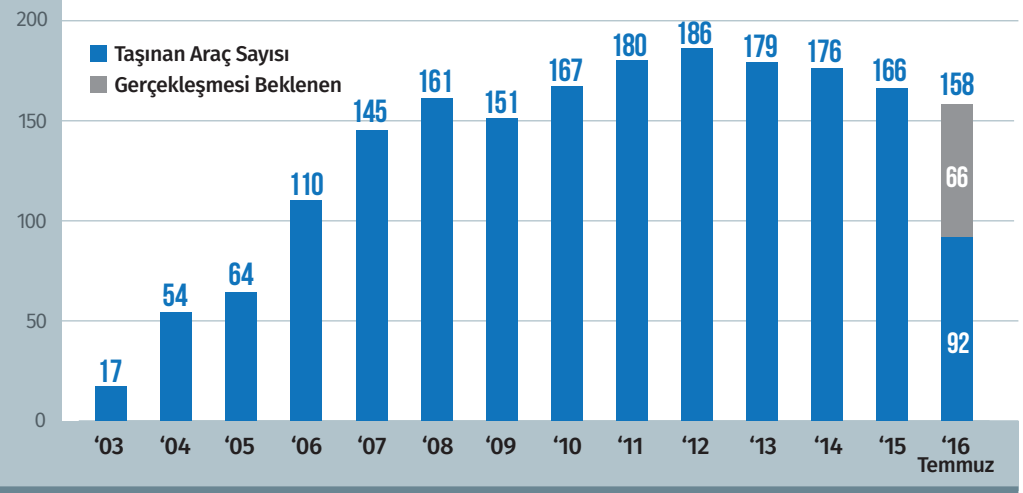
İstanbul-Güney Marmara Hatlarında (Yenikapı-Yalova, Yenikapı-Bandırma, Pendik-Yalova, Yenikapı-Mudanya)

Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2015 yılında %208 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise %190 artış beklenmektedir (Grafik 5).

GRAFİK 03

AMBARLI-BANDIRMA HATTINDA TAŞINAN ARAÇ SAYISI (BİN ADET)

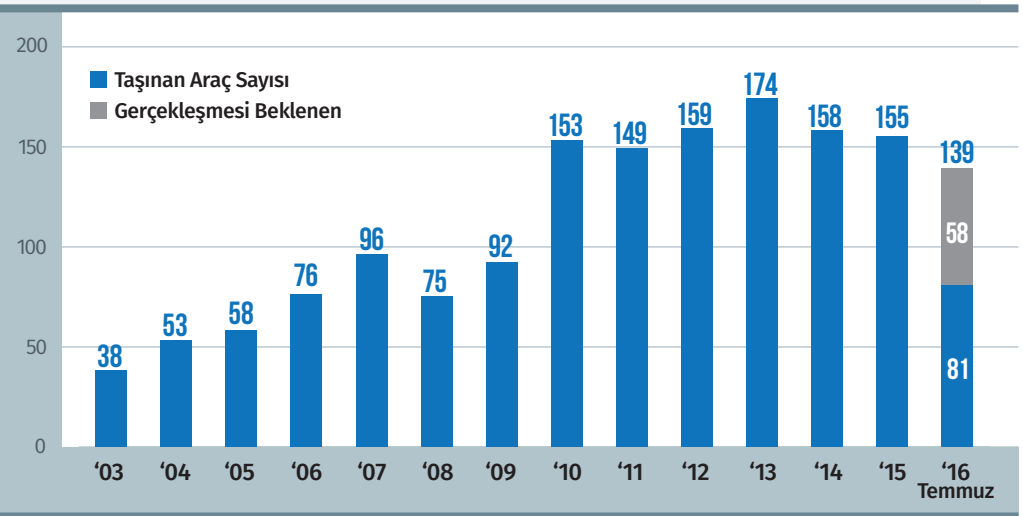
Kaynak: UDHB-DTGM

GRAFİK 04

TEKİRDAĞ-BANDIRMA, BARBAROS-ERDEK-KARABİGA HATLARINDA TAŞINAN ARAÇ SAYISI (BİN ADET)

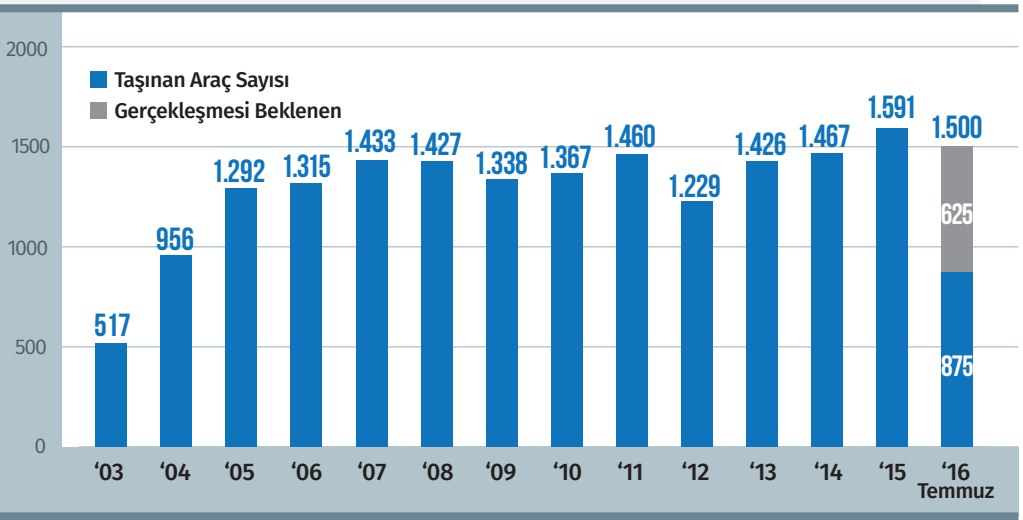
Kaynak: UDHB-DTGM

GRAFİK 05

İSTANBUL-GÜNEY MARMARA HATTINDA TAŞINAN ARAÇ SAYISI (BİN ADET)

Kaynak: UDHB-DTGM

*İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir.

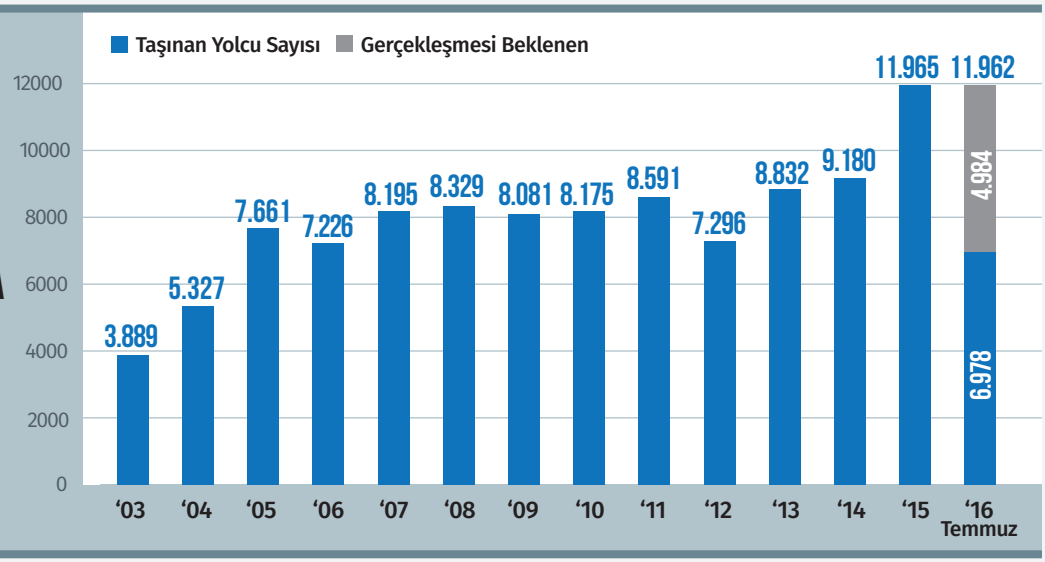
**Yenikapı-Yalova hattındaki sefer sayıları arttığı için taşınan araç sayısında da artış gerçekleşmiştir.

Bu hatlarda taşınan yolcu sayısında ise 2003 yılına göre 2015 yılında %208 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise %208 artış beklenmektedir (Grafik 6).

GRAFİK 06

İSTANBUL-GÜNEY MARMARA HATTINDA TAŞINAN YOLCU SAYISI (BİN ADET)

Kaynak: **UDHB-DTGM**

*İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir.

**Yenikapı-Yalova hattındaki sefer sayıları arttığı için taşınan yolcu sayısında da artış gerçekleşmiştir.

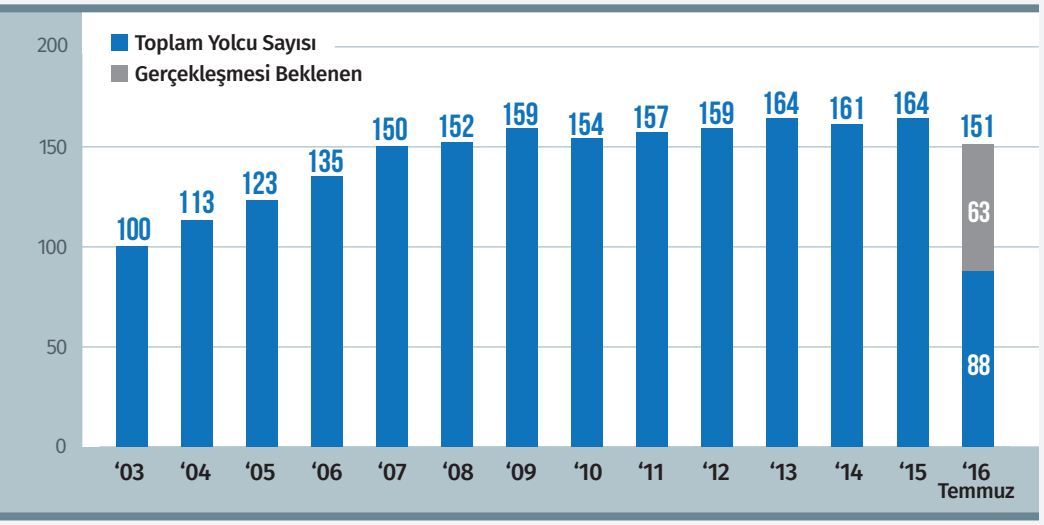
Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Miktarı

Kabotaj hattında taşınan yolcu miktarında 2003 yılına göre 2015 yılında %64 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise yolcu miktarında %51 artış beklenmektedir (Grafik 7).

GRAFİK 07

KABOTAJ HATTINDA TAŞINAN YOLCU SAYISI (MİLYON ADET)

Kaynak: **UDHB-DTGM**

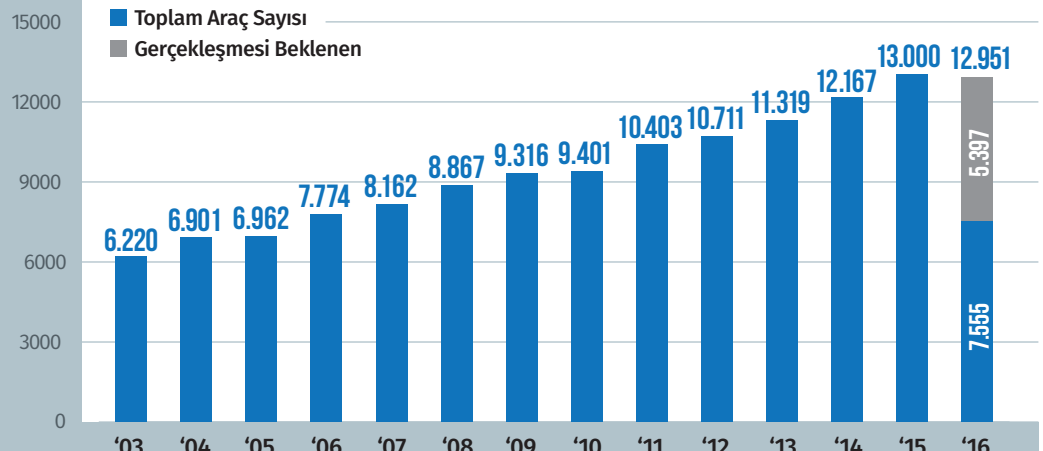

Kabotaj Hattında Taşınan Araç Miktarı

Kabotaj hattında taşınan araç miktarında 2003 yılına göre 2015 yılında %110 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda ise araç miktarında %108 artış beklenmektedir (Grafik 8).

GRAFİK 08
KABOTAJ HATTINDA TAŞINAN ARAÇ SAYISI
(BİN ADET)

Kaynak:
UDHB-DTGM

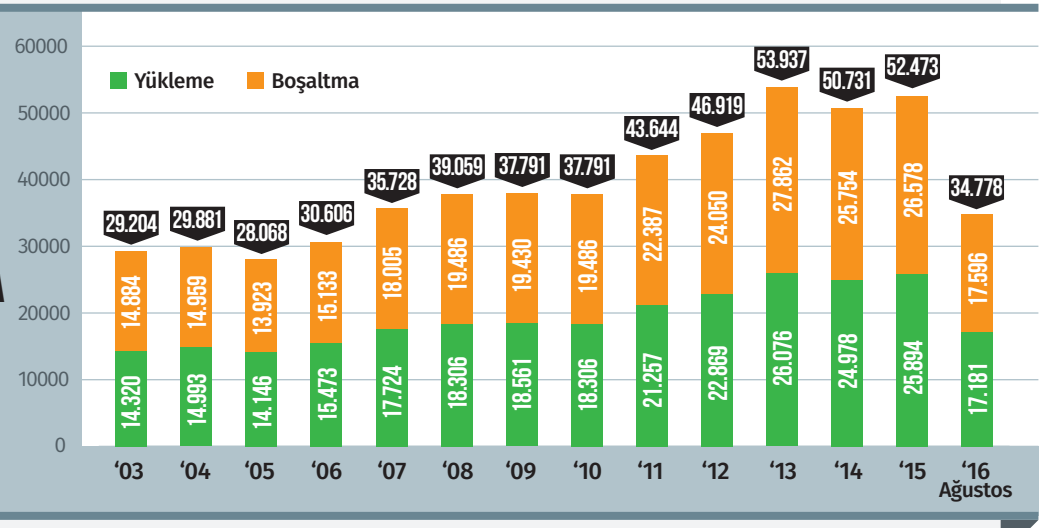

Kabotaj Hattında Yük Taşımacılığı (Ton)

Ülke genelinde kabotaj taşımacılığında, elleçlenen yük miktarlarında 2003 yılına göre 2015 yılında %80 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonu itibariyle %76 artış beklenmektedir (Grafik 9, Grafik 10).

GRAFİK 09
KABOTAJ HATTINDA YAPILAN YÜKLEME-BOŞALTMA MİKTARI
(BİN TON)

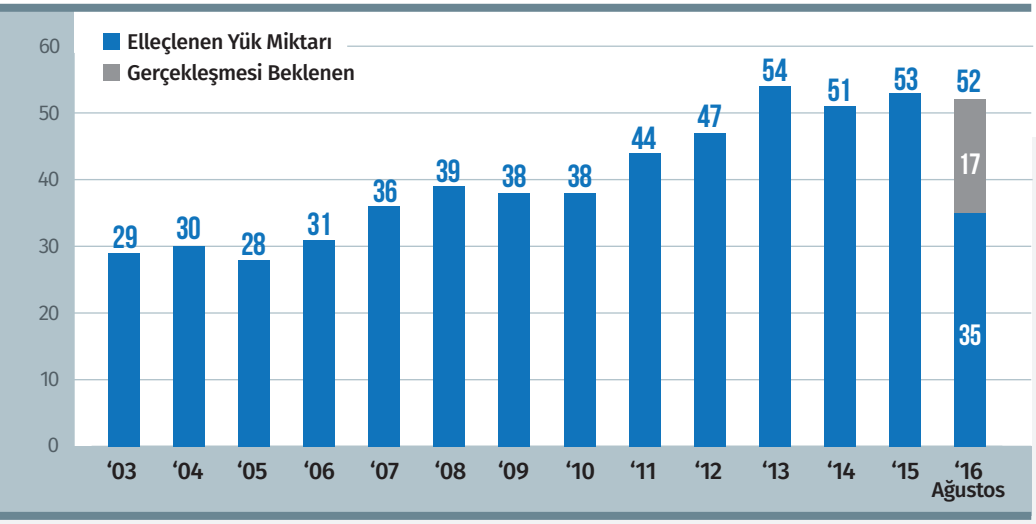
Kaynak:
UDHB-DTGM

GRAFİK 10

KABOTAJ HATTINDA ELLEÇLENEN YÜK MİKTARI (MİLYON TON)

Kaynak: UDHB-DTGM

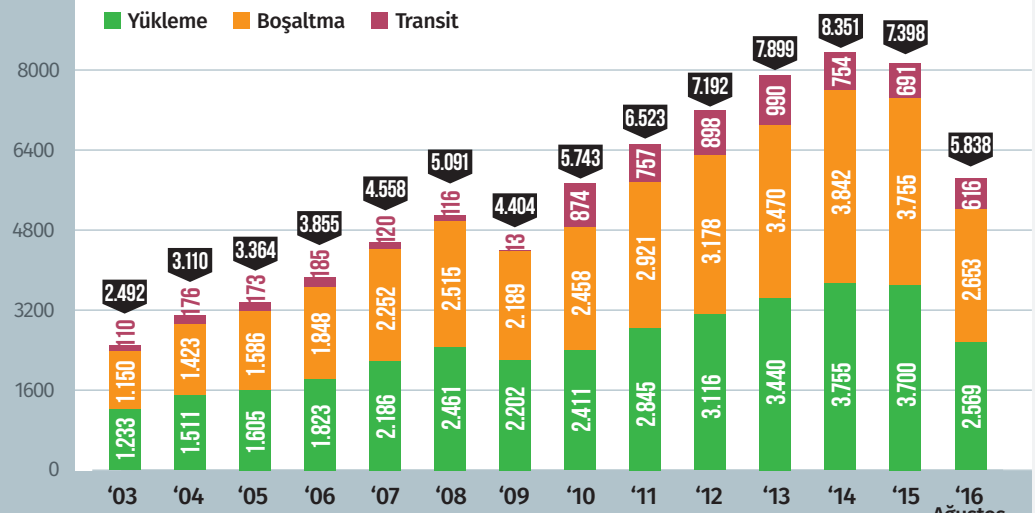
Konteyner Taşımacılığı

Limanlarımızda işlem gören toplam konteyner miktarında (TEU bazında), 2003 yılına göre 2015 yılında %227 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonu itibariyle %240 artış beklenmektedir (Grafik 11, Grafik 12).

GRAFİK 11

LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN KONTEYNER MİKTARI-TEU (BİN TEU)

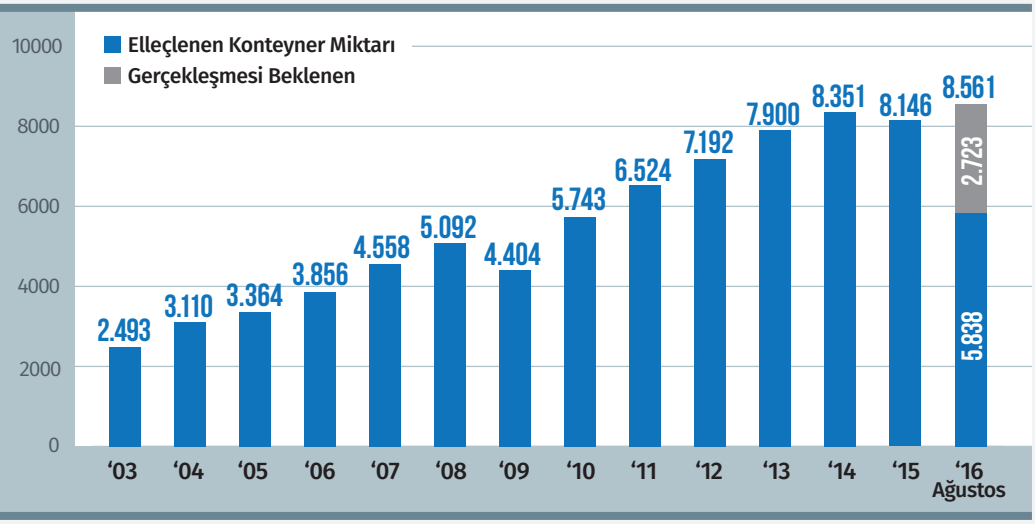
Kaynak: UDHB-DTGM

GRAFİK 12

LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN KONTEYNERİN YILLIK GELİŞİMİ-TEU (BİN TEU)

Kaynak: UDHB-DTGM

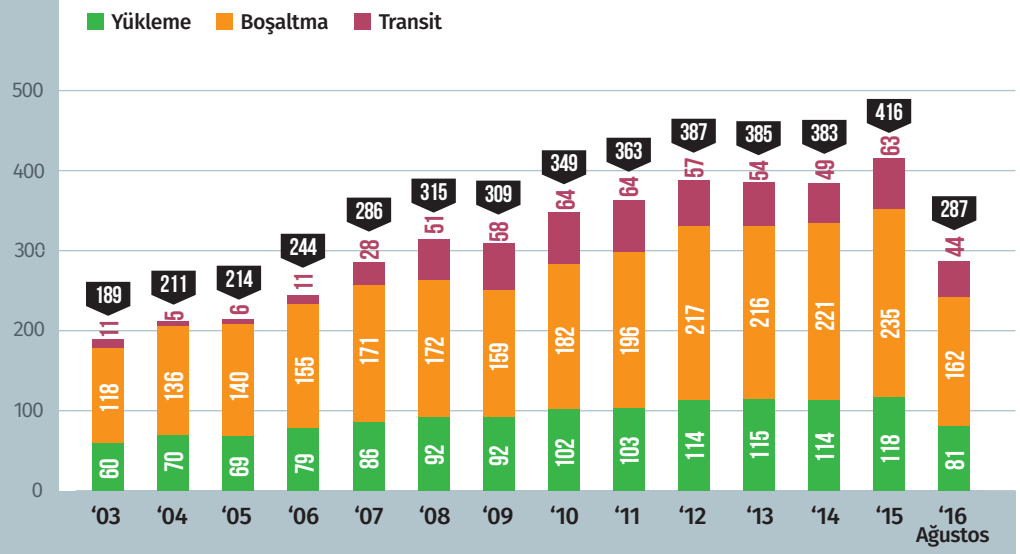

Limanlarımızda Elleçlenen Yük

Limanlarımızda elleçlenen yük miktarında 2003 yılına göre 2015 yılında %119 artış gerçekleşmiştir. 2016 yılı sonu itibariyle de %121 artış beklenmektedir. (Grafik 13, Grafik 14).

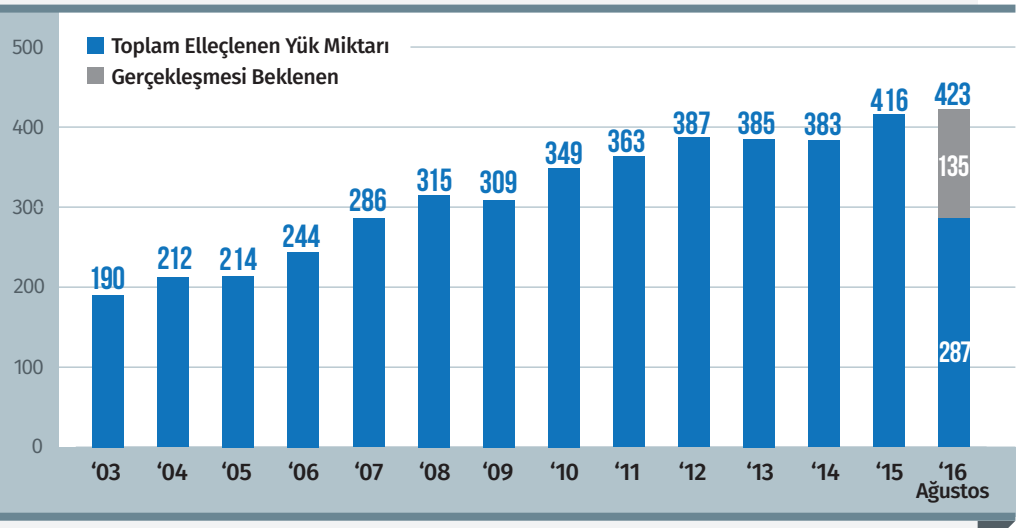
GRAFİK 13
LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN YÜK MİKTARI-TON
(MİLYON TON)

Kaynak:
UDHB-DTGM

GRAFİK 14
LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN YÜKÜN YILLIK GELİŞİMİ-TON
(MİLYON TON)

Kaynak:
UDHB-DTGM

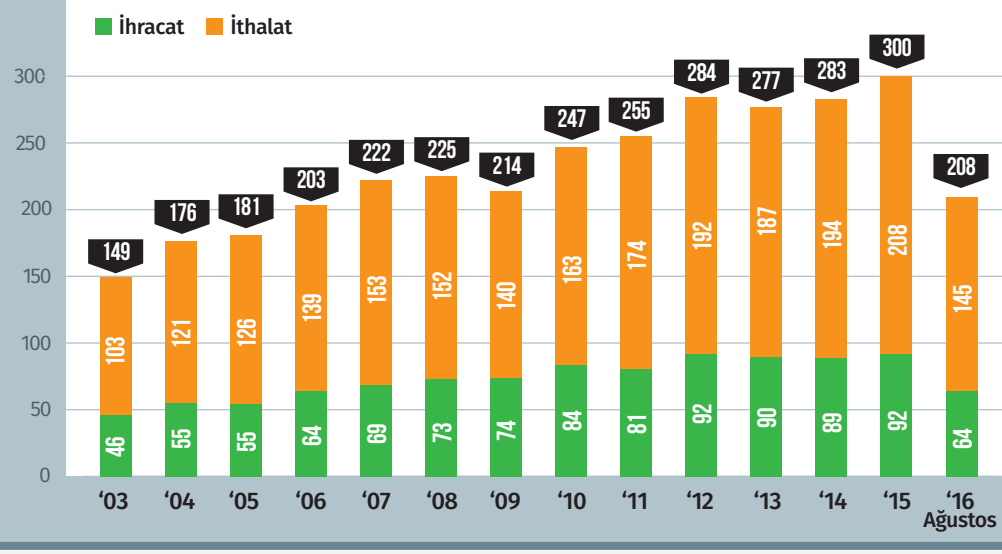
Limanlarımızda Elleçlenen Yük Miktarında %119, Konteyner Miktarında %227 Artış Sağlanmıştır.

Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları

Denizyolu dış ticaret taşımalarında 2003 yılına göre 2015 yılında ithalatta %101, ihracatta %100 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonu itibariyle toplam dış ticaret taşımalarında %104 artış beklenmektedir (Grafik 15, Grafik 16).

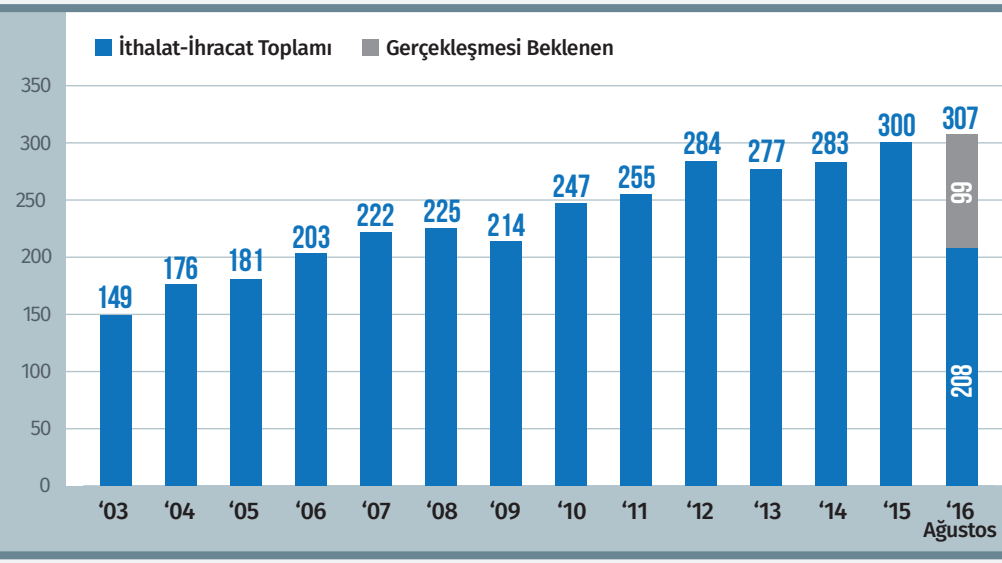
GRAFİK 15
DENİZYOLU DIŞ TİCARET TAŞIMALARI-TON
(MİLYON TON)

Kaynak:
UDHB-DTGM

GRAFİK 16
DENİZYOLU DIŞ TİCARET TAŞIMALARI-TON
(MİLYON TON)

Kaynak:
UDHB-DTGM

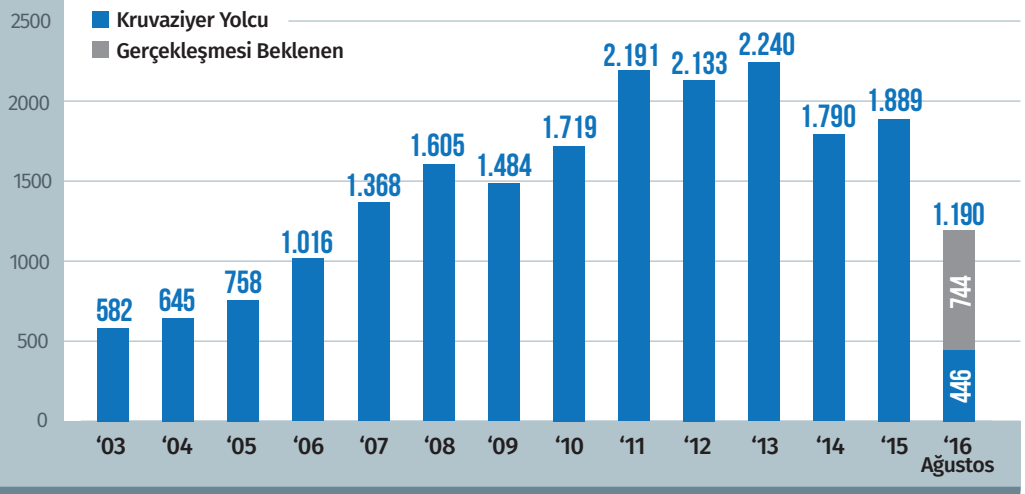

Limanlarımıza Uğrayan Kruvaziyer Gemi Ve Yolcu Sayısı

Limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısında 2003 yılına göre 2015 yılında %225, limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısında ise %64 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda 2003 yılına göre kruvaziyer yolcu sayısında %142, kruvaziyer gemi sayısında %26 artış beklenmektedir. Kruvaziyer turizminde yaşanan gelişmeler neticesinde kruvaziyer gemilerin kapasiteleri artmakta ve limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer gemi sayısında artış olmamakla beraber gemilerin büyüklüğü nedeniyle yolcu sayısında büyük bir artış yaşanmaktadır (Grafik 17, Grafik 18).

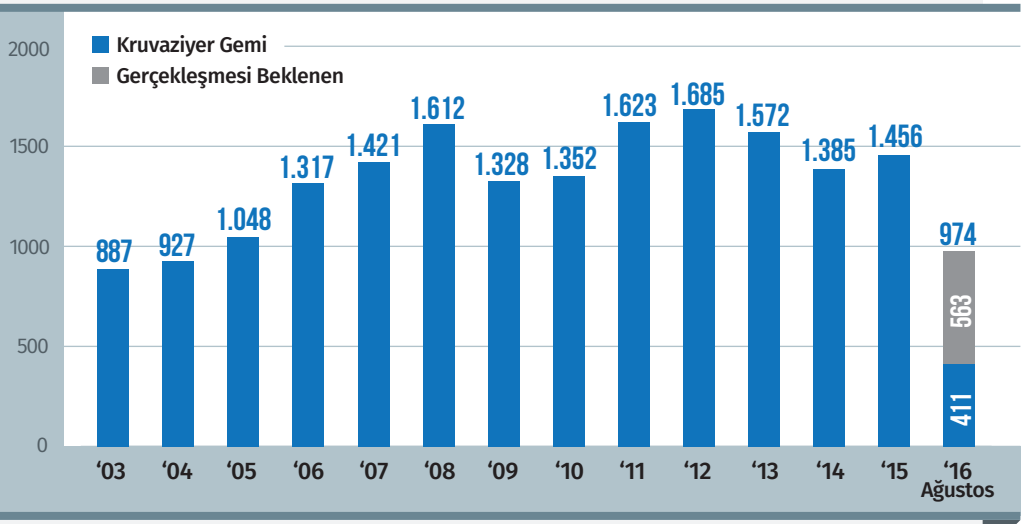
GRAFİK 17
LİMANLARIMIZA UĞRAYAN KRUVAZİYER YOLCU SAYISI

Kaynak: UDHB-DTGM

GRAFİK 18
LİMANLARIMIZA UĞRAYAN KRUVAZİYER GEMİ SAYISI (ADET)

Kaynak: UDHB-DTGM

Limanlarımıza Uğrayan Kruvaziyer Gemi Sayısında %64, Kruvaziyer Yolcu Sayısında %225 Artış Sağlanmıştır.

Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatları

2016 yılı ilk 7 ay itibariyle yurt dışı bağlantılı 18 Ro-Ro hattımız aktif olarak çalışmaktadır.

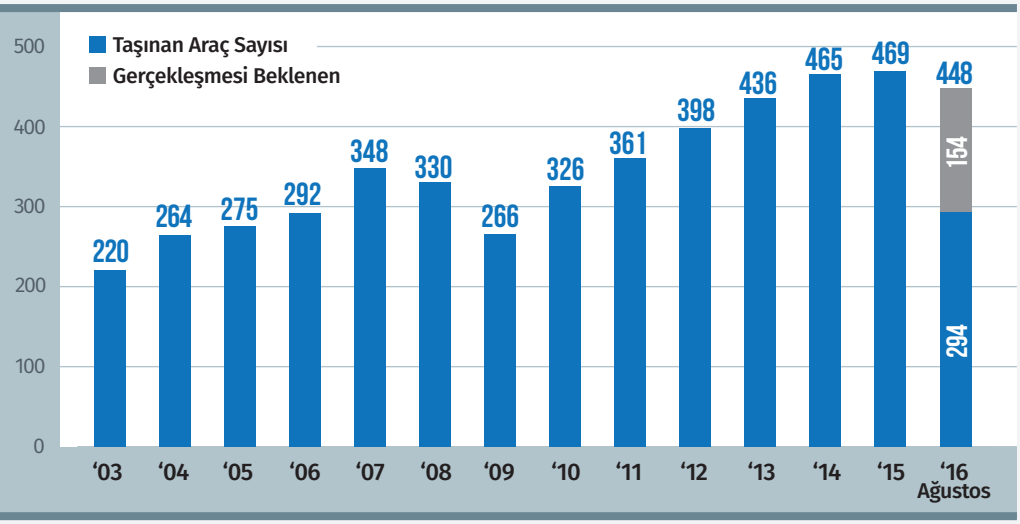

Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatları

GRAFİK 19

YURT DIŞI BAĞLANTILI RO-RO HATLARINDA TAŞINAN ARAÇ SAYISI (BİN ADET)

Kaynak: **UDHB-DTGM**

TABLO 1. YURT DIŞI BAĞLANTILI RO-RO HATLARI VE TAŞINAN ARAÇ SAYISI

Kaynak: **UDHB-DTGM**

HATLAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/07
PENDİK/HAYDARPAŞA - TRİESTE	107.135	112.602	107.640	119.088	160.203	149.062	111.401	116.815	139.270	121.742	167.201	175.117	188.378	108.513
AMBARLI TRIESTE	32.591	37.888	33.333	38.954	41.085	39.998	30.372	27.179	18.017	15.618	7.595	0	0	1.685
ÇEŞME TRİESTE	27.559	28.280	29.591	30.889	36.717	30.039	24.808	37.627	43.058	44.106	45.764	47.797	50.825	32.563
SAMSUN NOVOROSSİYSK	14.582	21.090	26.781	27.120	29.598	21.148	9.280	15.145	10.742	7.670	14.682	16.491	10.297	1.449
ZONGULDAK SKODOVSK	8.739	9.153	15.629	19.147	27.099	23.632	20.476	9.036	8.722	4.447	8.001	438	0	2
TRABZON SOCHİ	5.372	5.032	3.648	742	0	0	0	5.078	580	518	228	440	2	0
TAŞUCU GİRNE	1.609	3.512	3.403	6.574	7.180	10.150	7.066	36.071	30.624	34.168	34.153	34.497	29.640	16.239
MERSİN MAGUSA	13.404	33.241	38.768	35.560	33.393	32.305	31.032	19.107	14.717	14.669	18.901	22.138	20.760	11.325
MERSİN TRİESTE	9.354	13.112	15.985	13.488	12.938	23.766	19.966	28.571	37.093	39.748	34.153	35.849	37.538	20.950
TEKİRDAĞ TOULEN	0	0	0	0	0	0	12.019	9.269	0	0	0	0	0	0
MERSİN İSKENDERİYE	0	0	0	0	0	0	0	889	241	790	638	1.607	113	6
PENDİK/HAYDARPAŞA MARSİLYA	0	0	0	0	0	0	0	7.480	2.130	0	0	0	0	0
SAMSUN KAVKAZ	0	0	0	0	0	0	0	6	1.383	1.236	895	662	441	30
TEKİRDAĞ TRIESTE	0	0	0	0	0	0	0	1.039	0	0	1.466	1.067	0	0
AMBARLI TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	25.063	37.505	14.893	0	0	0
İSKENDERUN PORT SAID	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.673	6.146	5.463	2.822	0
SAMSUN GELİNCİK	0	0	0	0	0	0	0	0	5.675	7.789	3.634	6.821	13.853	2.778
SAMSUN TUAPSE	0	0	0	0	0	0	0	2.143	995	2.901	2.964	4.687	4.382	50
TAŞUCU TRİPOLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	38	2.283	8.292	8.613	14.758	9.949
HAYDARPAŞA ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	6.899	11.528	18.343	34.945	24.003	11.041
ZONGULDAK SEVASTOPOL	0	0	0	0	0	0	0	0	351	5.323	4.477	2.246	250	0
TAŞUCU TARTOUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.801	5.437	3.026	1.180	127
TUZLA CONSTANTA	0	0	0	0	0	0	0	0	467	10.883	0	0	0	0
ZONGULDAK YEVPATORIA (EVPATORI)	0	0	0	0	0	0	0	10.537	14.818	20.679	27.007	5.378	159	0
ZONGULDAK ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	11.110	12.237	5.736
MERSİN DAMIETTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.071	0	0	0
İSKENDERUN HAIFA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.194	2.287	109	0
DERİNCE POTİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	646	1.571	1.482	92
TUZLA TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43.305	56.061	35.785
TOPLAM	**220.345**	**263.910**	**274.778**	**291.562**	**348.213**	**330.100**	**266.420**	**325.992**	**360.883**	**398.077**	**436.478**	**465.555**	**469.290**	**258.320**

Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2015 yılında %113 artış gerçekleşmiş olup, 2016 yılı sonunda %102 artış beklenmektedir (Tablo 1, Grafik 19).

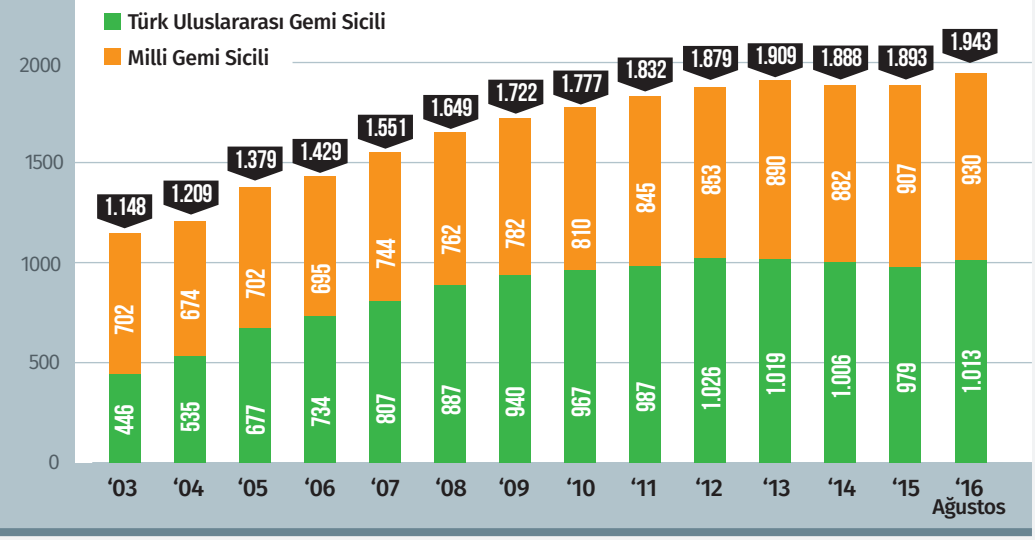
DENİZ TİCARET FİLOSU

Sicillere Kayıtlı Gemi Sayısı (150 GT ve üzeri)

2016 Temmuz ayı itibariyle, sicillere kayıtlı deniz ticaret filomuz 2003 yılına göre adet bazında %68, DWT bazında ise %12 artış gerçekleşmiştir (Grafik 20, Grafik 21).

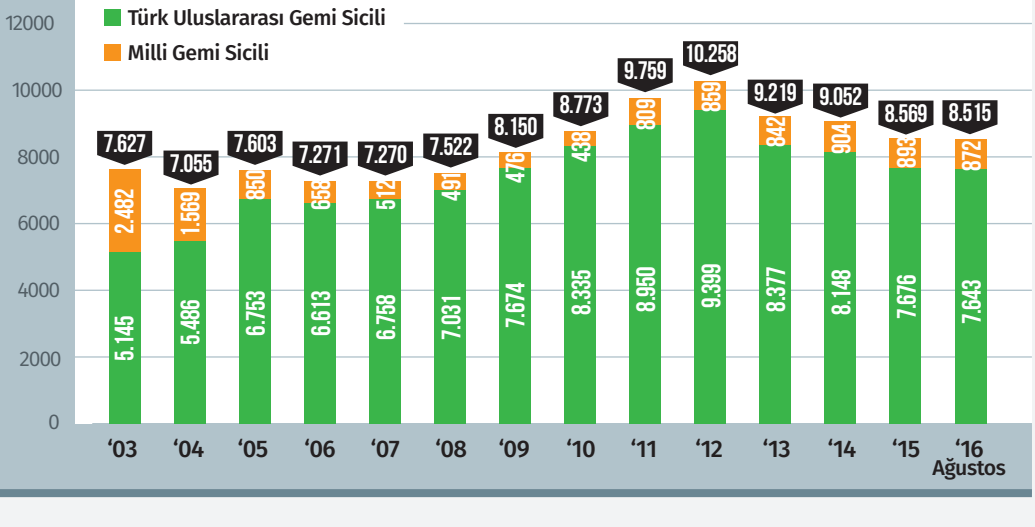
GRAFİK 20
TÜRK BAYRAKLI FİLO ADET GELİŞİMİ
(150 GT VE ÜZERİ)
(ADET)

Kaynak:
UDHB-DTGM

GRAFİK 21
TÜRK BAYRAKLI FİLO DWT GELİŞİMİ
(150 GT VE ÜZERİ)
(BİN DWT)

Kaynak:
UDHB-DTGM

Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu

Türk sahipli deniz ticaret filosunda (1000 GRT ve üzeri); 01 Ocak 2016 tarihi itibariyle 2003 yılına göre adet bazında %169, tonaj bazında %235 oranında artış gerçekleşmiştir (Tablo 2, Grafik 22, Grafik 23).

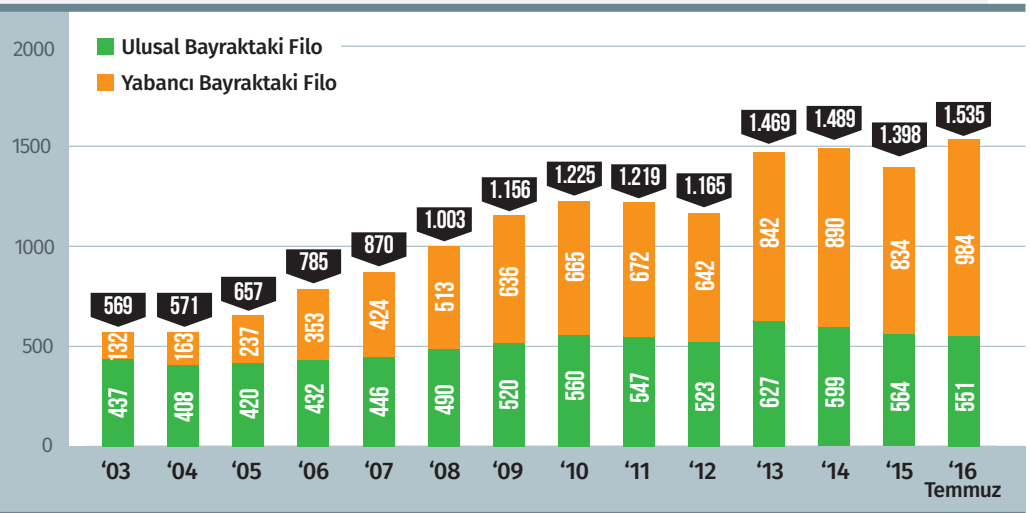
TABLO 2. TÜRK SAHİPLİ DENİZ TİCARET FİLOSU (1000 GT VE ÜZERİ) Kaynak: **ISL**

YIL	Dünya Sırası	Ulusal Bayraktaki Filo				Yabancı Bayraktaki Filo				Toplam Filo			
		Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş
2003	18	408	6.556	56	19,0	163	2.159	24	20,0	571	8.715	80	19,0
2004	20	420	6.427	53	18,0	237	2.725	24	22,0	657	9.152	77	20,0
2005	19	432	6.844	50	19,0	353	3.609	24	21,0	785	10.453	74	20,0
2006	19	446	6.464	50	19,0	424	4.650	36	21,0	870	11.115	87	20,0
2007	17	490	6.592	62	19,0	513	6.591	50	20,0	1.003	13.183	113	19,0
2008	16	520	6.736	69	18,0	636	8.592	61	20,0	1.156	15.328	130	19,0
2009	15	560	7.246	70	17,5	665	9.954	66	18,6	1.225	18.671	136	18,1
2010	15	547	7.797	72	16,8	672	11.863	59	17,6	1.219	19.660	131	17,2
2011	15	523	8.479	76	16,5	642	14.093	60	16,2	1.165	22.572	136	16,3
2012	13	627	9.488	88	17,4	842	20.838	91	16,7	1.469	30.327	179	17,0
2013	13	599	8.580	91	17,7	890	21.846	101	17,2	1.489	30.427	192	17,4
2014	13	564	8.297	96	18,0	834	19.209	108	18,5	1.398	27.506	204	18,3
2015	14	551	8.272	110	19,0	984	20.879	139	17,6	1.535	29.151	249	18,1

GRAFİK 22

TÜRK SAHİPLİ DENİZ TİCARET FİLOSU GEMİ SAYISI (1000 GT VE ÜZERİ) (ADET)

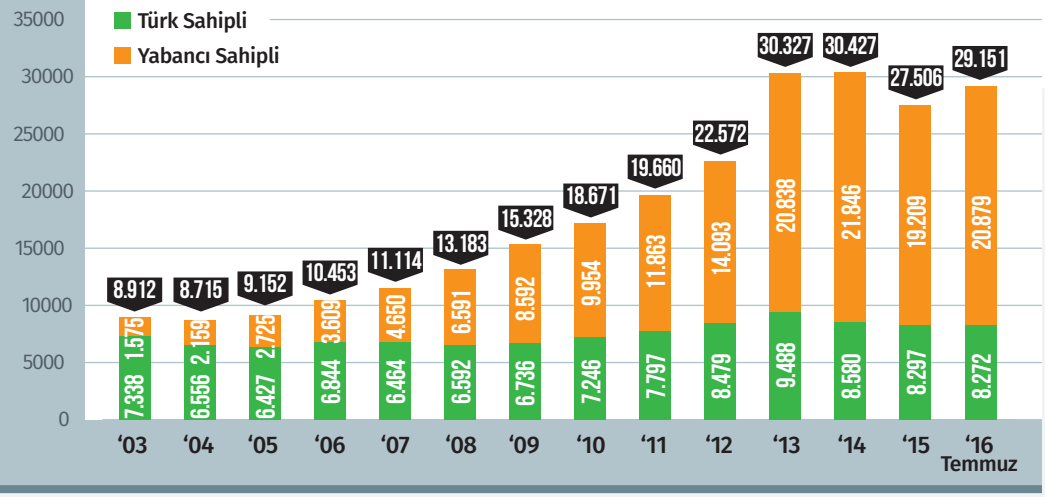
Kaynak: **ISL**

GRAFİK
23

TÜRK SAHİPLİ DENİZ TİCARET FİLOSU GEMİ TONAJI (1000 GT VE ÜZERİ) (BİN DWT)

Kaynak: ISL

TABLO 3. ÜLKE FİLOLARININ DWT BAZINDA DÜNYA SIRALAMASI (1000 GT VE ÜZERİ)

Kaynak: ISL - Ocak 2016

Dünya Sıralaması (DWT)						Ulusal Bayrak				Yabancı Bayrak				Kontrol Edilen Toplam Filo				2016-2015 DWT DEĞİŞİMİ (%)	YABANCI BAYRAK DWT ORANI (%)
2016	2015	2014	2013	2012	Ülkeler	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)		
1	1	1	1	1	YUNANİSTAN	750	68.784	73	14,0	3.689	255.622	1.964	10,8	4.439	324.406	2.037	11,3	5,3	78,8
2	2	2	2	2	JAPONYA	775	28.530	41	12,1	3.412	215.212	1.270	7,5	4.187	243.742	1.311	8,3	0,6	88,3
3	3	3	3	3	ÇİN	2.502	71.407	627	10,8	2.268	131.668	1452	11,5	4.770	203.075	2.079	11,2	7,0	64,8
4	4	4	4	4	ALMANYA	217	11.251	839	14,3	3.239	109.542	4.869	10,0	3.456	120.793	5.708	10,3	-2,3	90,7
5	5	5	5	5	KORE	734	14.991	104	18,3	901	66.986	576	10,1	1.635	81.977	680	13,8	-3,7	81,7
6	6	6	6	8	NORVEÇ	497	15.466	62	14,8	1.110	48.105	260	13,9	1.607	63.571	322	14,2	6,1	75,7
7	7	8	8	6	A.B.D	192	4.633	76	23,4	932	52.532	199	13,5	1.124	57.165	275	15,2	2,7	91,9
8	8	7	7	12	SİNGAPUR	757	32.235	796	8,5	611	23.583	269	14,7	1.368	55.818	1.065	11,3	1,2	42,2
9	9	9	9	10	TAYVAN	111	5.010	134	16,8	776	42.634	841	11,0	887	47.644	975	11,7	5,1	89,5
10	10	11	11	14	İTALYA	482	14.515	76	14,5	603	31.814	1.098	10,6	1.085	46.329	1.174	12,3	10,7	68,7
11	11	10	10	11	DANİMARKA	329	15.774	974	13,3	533	21.953	768	10,5	862	37.727	1.742	11,6	2,0	58,2
12	12	12	13	7	HONG KONG	479	27.174	431	7,7	359	9.197	56	17,5	838	36.371	487	11,9	3,6	25,3
13	14	15	15	18	KANADA	113	880	6	30,6	378	29.594	754	9,5	491	30.474	760	14,3	23,7	97,1
14	**13**	**13**	**13**	**15**	**TÜRKİYE**	**551**	**8.272**	**110**	**19**	**984**	**20.879**	**139**	**17,6**	**1535**	**29.151**	**249**	**18,1**	**6,0**	**71,6**
15	17	16	22	9	İNGİLTERE	213	6.541	117	11,5	447	20.534	411	11,5	660	27.075	528	11,5	23,1	75,8
16	15	14	14	16	HİNDİSTAN	595	14.848	22	12,3	139	9.100	7	12,3	734	23.948	29	12,3	3,0	38,0
17	16	17	16	17	RUSYA	1081	6.103	76	27,5	380	15.080	39	19,4	1461	21.183	115	25,4	-6,9	71,2
18	18	20	20	19	BELÇİKA	66	7.186	1	11,3	130	12.883	72	9,0	196	20.069	73	9,7	10,6	64,2
19	19	18	18	24	İRAN	143	3.987	105	16,7	64	13.785	7	11,8	207	17.772	112	15,2	-1,3	77,6
20	20	21	23	22	ENDONEZYA	1.460	12.969	160	24,2	94	1.940	14	18,1	1.554	14.909	174	23,8	0,1	13
21	21	19	19	20	S.ARABİSTAN	73	2.858	8	16,8	70	10.670	1	14,8	143	13.528	9	15,8	1,7	78,9
22	24	23	25	27	B.A.E	45	309	1	12,4	429	12.292	85	20,0	474	12.601	86	19,2	4,2	97,5
23	23	22	21	21	MALEZYA	216	6.292	19	16,6	94	6.033	1	15,5	310	12.325	20	16,3	-0,4	48,9
24	26	25	26	25	FRANSA	115	3122	199	12,8	166	7.779	403	9,5	281	10.901	602	10,9	5,0	71,4
25	25	26	27	26	HOLLANDA	637	5.563	225	10,4	271	5.201	50	12,6	908	10.764	275	11	2,2	48,3
26	27	30	28	29	KUVEYT	36	5.324	22	9,6	58	4.985	342	8,6	94	10.309	364	9	17,9	48,4
27	28	27	-	13	BERMUDA	-	-	-	...	42	8.694	0	11,9	42	8.694	0	11,9	15,7	100,0
28	22	24	24	23	BREZİLYA	69	2589	12	21,0	30	5.987	2	13,8	99	8.576	14	18,8	-35,3	69,8
29	-	-	-	-	İSVİÇRE	47	1.524	9	8,3	140	6.317	14	10,3	187	7.841	23	9,8	36,4	80,6
30	29	29	29	30	VİETNAM	747	6.254	33	10,6	82	1.170	6	19,6	829	7.424	39	11,5	5,8	15,8
TOPLAM 30 ÜLKE						14.032	404.392	5.360	15,3	22.431	1.201.770	15.969	11,4	36.463	1.606.162	21.329	12,9	3,6	74,8
DİĞER						2.331	28.454	219	27,3	2.483	65.065	492	20,2	4.814	93.519	711	21,9	-3,3	69,6
ALT TOPLAM						16.363	432.846	5.579	16,5	24.914	1.266.835	16.461	12,3	41.277	1.699.681	22.040	13,9	3,2	74,5
BİLİNMEYEN						...	...	...	...	...	...	...	...	545	7.385	55	21,1	61.9	...
TOPLAM DÜNYA FİLOSU														**41.822**	**1.707.066**	**22.096**	**14.0**	**3,3**	

Gemiadamları Verileri

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) verilerine göre dünya genelinde;

- Toplam 1,2 milyon gemi adamı bulunmaktadır.
- Gemilerde 637.000 zabit, 747.000 tayfa çalışmaktadır.

TABLO 4. DÜNYA GENELİ GEMİADAMI ORANI
(ZABİTAN VE TAYFA)

Kaynak:
BIMCO/ISF 2010 verileri

Çin	10,77%
TÜRKİYE	**6,66%**
Filipinler	6,17%
Endonezya	5,90%
Rusya	4,94%
Hindistan	4,76%
ABD	2,92%
Ukrayna	2,90%
Malezya	2,66%
Bulgaristan	2,53%
Myanmar	2,36%
Japonya	2,17%
Romanya	1,85%
Norveç	1,78%
Birleşik Krallık	1,76%
Polonya	1,72%
Vietnam	1,68%
Sirilanka	1,66%
İtalya	1,59%
Kamboçya	1,52%
Diğer	31,70%

2010 yılında yapılan son BIMCO (Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi) araştırmasına göre ülkemiz, dünya geneli gemi adamı oranında yüzde 6,66 pay ile 2 nci sıradadır (Tablo 4).

Ülkemizdeki Gemi Adamı Sayısı (2016 yılı Ağustos ayı itibariyle)

TABLO 5. AKTİF OLARAK ÇALIŞAN ZABİTAN VE TAYFA SINIFI GEMİADAMI YETERLİKLERİ

TOPLAM GEMİADAMI SAYISI	107.482
AKTİF ZABİTAN SAYISI	31.830
AKTİF TAYFA SAYISI	75.652

TABLO 6. DİĞER YETERLİKLER

YETERLİK	SAYISI
AMATÖR DENİZCİ	192.299
KILAVUZ KAPTAN	1054
PROFESYONEL SUALTI ADAMI	2.302
VTS OPERATÖRÜ	99

Denizcilik Eğitimi Veren Kurumların Dağılımı

STCW Sözleşmesi 2010 yılında Filipinlerin başkenti Manila'da düzenlenen Uluslararası Konferans ile yapılan değişiklikler kapsamında yenilenmiştir. Bu değişikliklere uyumlu hale getirilen Gemiadamları Eğitim ve Sınav Yönergesinde denizcilik eğitimi veren kurumların sahip olmaları gereken eğitim araç gereçleri, deniz emniyet eğitim tesisleri, denizci eğiticilerin nitelikleri ve eğitim müfredatları yeniden belirlenmiştir. Bakanlığımız tarafından yeni Gemiadamları Eğitim ve Sınav Yönergesi gereklerine göre yapılan izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda, uygunluğu onaylanan ve mezunlarına gemiadamı yeterlik belgesi ve STCW sertifikası düzenlenmesi uygun görülen eğitim kurumlarına ilişkin bilgiler Tablo 7'de gösterilmiştir.

TABLO 7. STCW SERTİFİKASI DÜZENLEYEN EĞİTİM KURUMLARI

4 YILLIK FAKÜLTE/YÜKSEKOKUL	2 YILLIK MESLEK YÜKSEKOKULU	MEB BAĞLI LİSE	ÖZEL KURS
11	5	14	24

ÜLKEMİZDEKİ KIYI YAPILARININ GENEL DURUMU

Ülkemizde 2016 Ağustos ayı itibariyle, farklı işlevlerde ve faal olarak liman ve iskele tesisi, marina/yat limanı/yanaşma yeri, tersane, tekne imal yeri, çekek yeri, balıkçılık kıyı yapısı ve gemi söküm tesisi olmak üzere toplam 945 adet kıyı yapısı yer almakta olup, söz konusu kıyı yapılarında ve özellikle limanlarımızda son yıllarda oldukça büyük değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır.

Kıyılarımızda yaşanan bu gelişmenin ortaya çıkmasında; belirli ekonomik gelişmeler ve endüstriyel talepler ile gerçekleştirilen bazı yasal düzenlemelerin önemli etkisi olmuştur. Bilhassa 1997 yılı sonrasında kıyılarda özel liman yatırımlarının önünün açılması ile bu alanda bir talep patlaması yaşanmıştır. Günümüze kadar olan süreç içerisinde, özelleşen kamu limanları dışında, yeni liman alanları ile İzmit, İskenderun ve Aliağa gibi deniz kıyısında bulunan sanayi bölgelerindeki iskelelerin tevsi projeleri ile limancılık alanlarının büyümesi de söz konusudur.

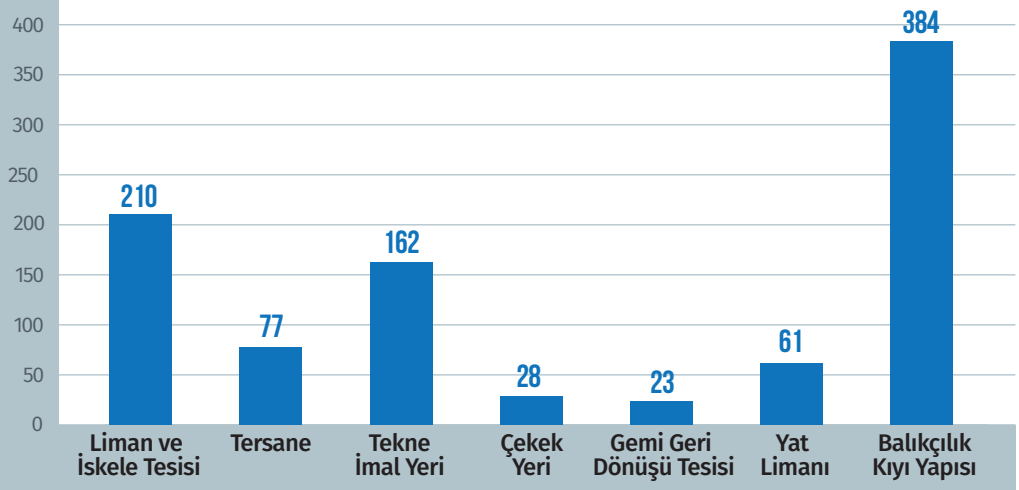
2010 yılında Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı adıyla Bakanlığımızca bir çalışma yapılmış olup, söz konusu plan; ülke kıyılarındaki limancılık ihtiyaç analizini ve temel öneriler noktasında Bakanlığımızın planladığı 3 ana liman projesini (Filyos, Çandarlı, Mersin) ortaya koymuştur.

Benzer bir çalışma ülkemizdeki turizm tesisleri için de yapılmış olup, ortaya çıkan ülke bütünündeki ihtiyaca göre, birçok yat limanı planlaması ve yapımı için öncülük etmiştir.

Diğer taraftan ülkemizdeki balıkçı barınaklarına yönelik durum tespiti ve balıkçı barınaklarımızın ihtiyaç duydukları teknik eksikliklerin tamamlanması amacıyla "Balıkçı Barınakları İhtiyaç Analizi Çalışması" Bakanlığımızca gerçekleştirilerek bir envanter çıkarılması sağlanmıştır.

Bakanlığımızca üst ölçekte; Ulusal Ulaştırma Ana Planı çalışmaları başlatılmış, ayrıca 2016 yılı içerisinde Kıyı Yapıları Master Planının güncellenmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

GRAFİK 24
ÜLKEMİZDEKİ MEVCUT KIYI YAPILARI

Ülkemizin artan turizm potansiyeli ve Akdeniz çanağındaki yat turizminden alacağı payın arttırılmasına yönelik oluşturulan politikalar yat limanı sayımızı arttırmaktadır.

Bu sektörde de Bakanlığımız tarafından Yap-İşlet-Devret Modeli ile marinalar/yat limanları yaptırılmakla birlikte özel sektör yatırımcıları tarafından da çok sayıda marina/ yat limanı projesi hazırlanmaktadır.

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevler çerçevesinde; kıyı yapıları imar plan teklifleri değerlendirilmekte ve onama yetkisi olan kuruma, Bakanlığımız görüşü bildirilmektedir.

Bu kapsamda, 2013 yılında 269 adet, 2014 yılında 171 adet ve 2015 yılında 118 adet ve Ağustos 2016 itibariyle 32 adet kıyı tesislerine yönelik olarak hazırlanmış olan imar planı teklifi için Bakanlığımız görüşü verilmiştir.

"Kıyılarımızda önce emniyet ve güvenlik"

Kıyılarımızın korunması ve efektif olarak kullanımının sağlanması amacıyla öncelikli olarak; Samsun- Kirazlık, Ambarlı, Antalya, Mersin ve Tekirdağ bölgelerinde yoğun olarak bulunan ve akaryakıt ürünlerini elleçlemek üzere yapılmış boru hattı ve şamandıra sistemlerinin ortak bir platform/terminal sistemi üzerinden ayrı boru hatlarıyla elleçleme yapılabilmesi için yeni bir çalışma başlatılmıştır.

Yapılan çalışmalar ilgili kurumlarla da paylaşılmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bu konuda destekleri alınmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca mevzuat değişikliği yapılarak şamandıra sistemleri ile hammadde ihtiyacını karşılayacak olan tesislere antrepo izni verilmeyeceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Özellikle tatil bölgelerimizde görülen otel önü güneşlenme ve denize girme iskelelerinin otel işletmecilerinin kişisel zevkleri ve tercihleri doğrultusunda yapılması yerine belirli bir düzen içerisinde, kıyının kamu yararına kullanımını engellemeyecek şekilde ve minimum kıyı yapılaşması ile sağlanması prensip edinilmiştir. Bu doğrultuda otel önü iskelelere ilişkin imar plan teklifleri revize ettirilerek bir disiplin altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ülkemiz insanına denizi daha çok sevdirmek ve insanımızın denizden daha fazla faydalanmasını sağlamak amacıyla, özellikle yat limanları doluluk oranlarının fazla olduğu Ege ve Akdeniz kıyılarında ve devamında ülkemizin tamamına yönelik olarak "Kıyılarımızda Güvenli Barınma Yerlerinin ve Bağlama Sis-

temlerinin Etüdü Projesi" yapılmış olup, sonucunda özel tekne sahiplerinin en büyük sorunu olan bağlama sorununun çözülmesi hedeflenmektedir. Rapor çıktıları doğrultusunda yapılacak bağlama-barınma yerleri için alınması gereken izin ve onaylar ile işletim modeli konusunda paydaş toplantıları yapılmaktadır.

Bu çalışmaya ilave olarak, özellikle belediyeler tarafından hazırlanan rekreasyon amaçlı kıyı düzenlemelerinde halkın denizde sportif, eğlence ve gezi amacıyla, amatör ve özel teknelerini, römork kullanarak denize indirip, denizden çekebilecekleri, yol ile bağlantısı olan ve geri sahasında taşıt ve römork otopark yeri bulunan denize iniş rampaları yapılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

GEMİ SANAYİMİZ

Ülkemizde tersanelerin geçmişi Selçuklular devrine uzanmaktadır. Selçuklular döneminde Türklerin batıya doğru ilerleyişi, denizcilik açısından Emir Çaka Bey'in 1081'de ilk tersaneyi kurması ve 50 parçalık ilk Türk donanmasını inşa etmesiyle başlamaktadır. Selçuklular devrinde denizcilik alanında yapılan en önemli tesis Alaiye (Alanya) tersanesidir. 1227 yılında yapılan bu tersane, inşasının üzerinden sekiz yüzyıla yakın zaman geçmesine rağmen hala ayakta durmaktadır.

1390 yılında Gelibolu tersanesi ve 1455 yılında da Haliç tersanesi ile başlayan süreçler bu günlere kadar değişen teknolojilere uyumlu olarak süregelmiştir.

Dünya denizciliğinde gemi inşa sanayi; gemi inşa, yat inşa, bakım-onarım, yan sanayi ve gemi geri dönüşüm olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sektörler bir geminin dizayn aşamasından başlayarak geri dönüştürülmesi ile noktalanan bütün süreçleri kapsamaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren tersanelerin rekabet eşitliğinin sağlanması, standartlarının yükseltilmesi, üretim süreçlerinin ve çalışma alanlarının daha emniyetli, güvenli ve çevreye duyarlı hale getirilebilmesi amacıyla tesis-

Faal Tersane ve Gemi Söküm Tesislerinin İllere Göre Dağılımı

lerin İşletme İzin Belgelerine sahip olmaları 10.08.2014 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir.

Ülkemizdeki faal tersane ve gemi söküm tesislerine ilişkin 2003 ve 2016 yıllarına yönelik kıyaslama yapıldığında;

- 2003 yılında 37 adet tersane ve 550.000 DWT proje kapasitesi varken,
- 2016 yılında 77 adet tersane ve 4,24 milyon DWT proje kapasitesine ulaşıldığı görülmektedir.

Tersanelerde İstihdam

Gemi sanayi sektörümüzü oluşturan tersane, tekne imal ve çekek yerlerinde Ağustos 2016 itibariyle yaklaşık 30 bin kişi istihdam edilmektedir.

Gemi Yan Sanayi

Ülkemiz gemi inşa sektörünün büyümesine paralel olarak gemi yan sanayimizdeki istihdam da sektörün yerli katkı oranı kapsamında 1'e 3 istihdam imkânı vererek, ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin çözümüne katkı sağlamaktadır.

2003 yılında 42.000'lerde olan yan sanayi çalışan sayısı, 2007 yılı sonunda 100.000'e ulaşmıştır. Ancak, küresel krizin de etkisiyle tersanelerimizde yaşanan olumsuzluklara paralel olarak yan sanayideki çalışan sayısı 2016 yılı Ağustos ayı itibariyle yaklaşık 90.000 kişi civarındadır.

Ülkemiz gemi inşa yan sanayisi; bazı ürünlerin üretiminde (ırgatlar, dümen makineleri, elektrik teçhizatı, gemi zincirleri ve çapalar vs.) kendini kanıtlamış olmakla birlikte, bazılarının üretiminde ise (gemi ana makinesi, gemi kazanı, yağ-yakıt separatörleri, seyir cihazları, algılayıcılar vs.) yetersiz kalmaktadır. Diğer yandan, gemi inşasının hammaddesi olan sertifikalı çelik sac ve profilin ülkemizdeki ulusal üretim kapasitesi ise ihtiyacın altındadır.

Kuru ve Yüzer Havuzlar

Kamuya ait olan Haliç Tersanesinde 3 adet ve Dz.K.K. Pendik Tersanesinde 1 adet, özel sektöre ait olan Tuzla Gemi Endüstrisi, Deniz Endüstrisi, Sedef Tersanesi, Sefine Tersanesi ve Beşiktaş Denizcilik Tersanelerinde ise 5 adet kuru havuz faaliyetini sürdürmektedir. Ayrıca farklı tersanelerimizde bulunan 25 adet yüzer havuz ile tersanelerimizin toplam havuz kapasitesi 34 adete ulaşmaktadır.

TABLO 8. GEMİ SANAYİ SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM

Kaynak: **UDHB TKYGM**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/08
Gemi İnşa Üretim Tesisleri	14.000	14.700	25.000	28.580	33.480	26.910	19.179	21.449	20.560	23.000	23.000	21.332	29.699	29.324
Yan Sanayi Tesisleri	42.000	44.100	75.000	85.740	100.440	80.730	57.537	64.347	61.680	65.000	65.000	63.000	90.000	90.000
Toplam	**56.000**	**58.800**	**100.000**	**114.320**	**133.920**	**107.640**	**76.716**	**85.796**	**82.240**	**88.000**	**88.000**	**84.332**	**119.699**	**119.324**

TABLO 9. KURU VE YÜZER HAVUZ SAYILARI

Kaynak: **UDHB TKYGM**

	2003	2007	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
Kuru Havuz	4	-	7	9	9	9	9	9	9
Yüzer Havuz	11	15	-	18	19	21	21	23	25

Yat ve Tekne İmal Tesisleri

Ağustos 2016 itibariye ülkemizde 162 adedi kıyılarda olmak üzere toplam 585 adet yat ve tekne imal tesisi, 28 adedi kıyılarda olmak üzere toplam 112 çekek yeri bulunmaktadır.

Gemi Geri Dönüşüm Sanayimiz

Gemi geri dönüşüm sektörü; ekonomik ömrünü tamamlamış gemilerin seferlerden çekilmesi ve yerlerine yeni gemilerin getirilmesi, daha güvenli ve çevreye duyarlı, daha fazla işletme verimi olan, denizcilik risklerini daha aza indiren tabii bir teknolojik süreç içinde yerini bulmaktadır.

Gemi geri dönüşümü, çevreyi koruyan endüstri türleri arasında yer almakta olup, ekolojik dengenin korunmasında etkin bir rol üstlenen "yeşil endüstri" olarak da adlandırılmaktadır.

1976 yılından itibaren gemi söküm faaliyetleri ülkemizde sadece İzmir İli, Aliağa ilçesinde yapılmakta olup, 1.300 metrelik sahil şeridinde özel teşebbüse ait 23 tesis faaliyet göstermektedir. Ayrıca, MKE Gemi Söküm Tesisi de aynı bölgede yer almaktadır.

Emek yoğun bir sektör olan gemi söküm sanayimiz sağlanan teknik destekler ve uluslararası alanda itibarının arttırılması adına yapılan tanıtım faaliyetleri ile küresel krizi fırsata çevirebilmiş olup, 2016 yılı Ağustos ayı itibariyle bu sektörde yaklaşık olarak 1.100 kişiye doğrudan, yan sanayi ve tedarikçisi olduğu demir çelik sektörü ile birlikte bu rakamın birkaç misli ile dolaylı olarak istihdam imkânı sağlamaktadır.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından geliştirilmiş olan Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi, 2009 yılında, Hong Kong'da düzenlenen ve 63 ülke temsilcisinin hazır bulunduğu diplomatik konferansta kabul edilmiştir. Ülkemiz söz konusu diplomatik konferansa katılım sağlamış olup, söz konusu Sözleşmeyi, Sözleşmenin 16 ncı maddesinin 2.2 nci paragrafı hükümlerine bağlı olarak Hükümetçe kabulü ve TBMM'nin onay şartı ile imzalamıştır.

TABLO 10. YILLAR İTİBARİYLE GEMİ GERİ DÖNÜŞÜMÜNE TABİ TUTULAN GEMİ TONAJI Kaynak: **GEMİSANDER**

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8
Sökülen Gemi Adedi	99	136	88	94	76	72	127	229	341	281	232	202	113	75
Sökülen Gemi Tonajı (x1000 LDT)	193,4	153,6	120,2	114,8	135,9	152,0	297,8	410,4	652,5	927	801	587	602	392

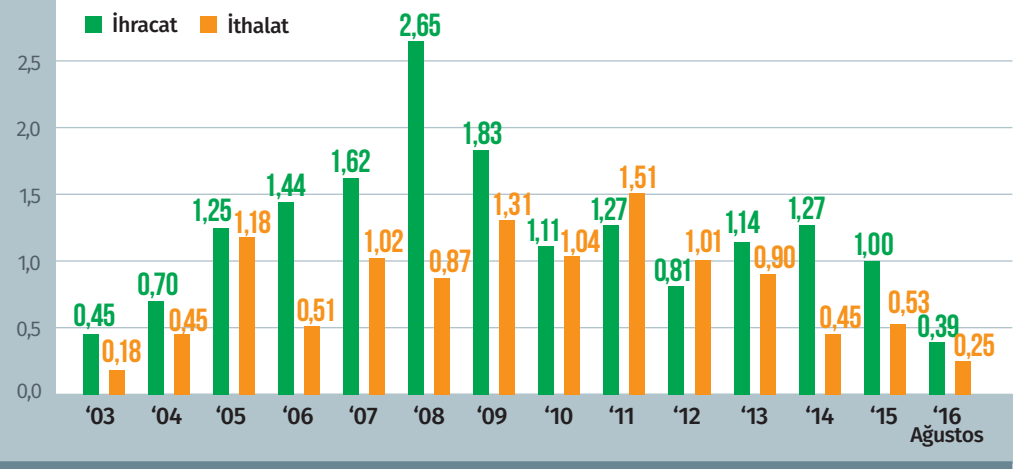
Gemi Sanayindeki Ürün Portföyü ve Deniz Araçları İthalat/İhracat Dengesi

Güçlü tersanecilik altyapımızın yanı sıra ülkemiz kıyılarında deniz ticaretine hizmet sunan diğer sektör dalları ile birçok kıyı tesisi faaliyetine devam etmekte olup bunların tersane, tekne imal, çekek yeri ve gemi geri dönüşüm tesisleri olarak toplam 290 adedi gemi sanayi tesisi hüviyetindedir.

Ülkemizde bulunan 77 faal tersane;

- Kimyasal tankerler,
- Açık deniz balıkçı gemileri,
- Kuru yük gemileri,

GRAFİK 25
DENİZ ARAÇLARI DIŞ TİCARET RAKAMLARI
(MİLYAR $)

- Romörkörler,
- Offshore gemisi ve deniz yapıları,
- Diğer çelik konstrüksiyon işlerini de yaparak,

teknoloji üreten, yan sanayi oluşturan ve istihdam sağlayan üretim çeşitliliğiyle bilgi birikimi, deneyimi ve altyapıyı bir bütün olarak ortaya koymaktadır.

Sahillerimizde tersanelere ilave olarak bulunan 162 adet tekne imal tesisi, 28 adet çekek yeri ve 23 adet gemi söküm tesisi gemi sanayimizin bütünleyici parçalarıdır.

Ülkemizin gerçekleştirdiği deniz araçları ihracatı, 2008 yılına kadar artan bir ivmeyle devam etmekteyken, 2008 küresel finans krizyle birlikte bir azalma içine girmiştir.

2015 yılının ilk 11 ayında, 1 Milyar $'lık deniz aracı ihracatı gerçekleştirilirken, aynı dönemde 489 Milyon $ deniz aracı ithalatı yapılmıştır.

Ayrıca, tersanelerimiz gemi bakım-onarımında bölgesel üs olma potansiyelini artırarak devam ettirmektedir.

Diğer taraftan, yine tersanelerimiz Bakanlığımızın mega projelerine çelik konstrüksiyon işleri yaparak katkı sağlamaktadırlar.

Gemi sanayinin gemi ve yat ihracatı yanında, bakım-onarım girdisi ile diğer çelik yapı ve malzeme imalatı ile savunma sanayinin oluşturduğu iş potansiyeli sayesinde sektörün toplam ekonomik büyüklüğü, ihracat rakamı ile sınırlı kalmamaktadır.

Politika ve Düzenlemeler

HAT İZNİ YÖNETMELİĞİ İLE YOLCU VE ARAÇ TAŞIMACILIĞI DÜZENE KAVUŞTURULDU

25.11.2010 tarihinde yayımlanan Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik ile kabotaj hattında düzenli sefer yapacak gemilere hat izni belgesi düzenlenmeye başlanmıştır.

2015 yılında İdaremizce verilen hat izin belgesi işlemleri, Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı'nca "Bürokrasi ve Kırtasiyeciliğin Azaltılması Projesi" kapsamına alınmıştır.

Bu kapsamda, düzenli sefer yapan gemilerin hat izin başvuruları, belgelendirilmeleri, istatistiklerinin tutulması ve faaliyetlerinin takibinin elektronik ortamda yapılabilmesi amacıyla Düzenli Seferler Bilgi Sistemi (DSBS) isimli bir yazılım geliştirilmiş olup yılsonuna kadar aktif olarak çalışmaya başlayacaktır.

DENİZDE MALİ SORUMLULUK VE SİGORTA

Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik, 14 Kasım 2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Limanlarımıza gelen 300 GT ve üzeri tüm gemilere, Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Sözleşmesi (LLMC-96) kuvertür alan ve limitlerinde zorunlu Koruma ve Tazmin (P&I) sigortası şartı getirilmiştir.

12.12.2012 Tarih ve 18971 Sayılı "Bayrak Devleti Uygulamaları Kapsamındaki İdari İşlemlerde Muteber Kabul Edilecek P&I Kulüpleri ve Sigorta Şirketlerine Dair Yönerge" yayımlanarak gemilerin 3. Şahıslara ve çevreye vereceği zararların sigorta kuruluşlarınca (P&I Kulüpleri) karşılanabilmesi için muteber kabul edilecek şirketlerin özellikleri belirlenerek liste halinde yayımlanmıştır.

Diğer yandan 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1998 sayılı yönerge ile Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu (CLC 92) Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir.

Ayrıca 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1997 sayılı Yönerge ile Gemi Yakıtlarından Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu BUNKERS-2001 Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir.

Son olarak Bakanlığımızın katkıları neticesinde, Hazine Müsteşarlığınca çıkarılan ve 18/10/2014 tarihli ve 29149 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deniz Araçları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimat Tebliği kapsamında; mevzuatımızda dağınık halde bulunan yolcu taşımacılığı hususundaki zorunlu sigorta hükümleri tek bir başlık altında toplanmıştır.

Bunun dışında, ülkemizin de 2004 yılından bu yana tarafı olduğu Uluslararası Petrol Kirliliği Tazmin Sisteminde ilk 2 basamakta yer alan CLC ve IOPC Sözleşmeleri zararların önce P&I Sigortası vasıtasıyla donatan tarafından üstlenilmesini, bu limitleri aşan kısımların ise Uluslararası Petrol Kirliliği (IOPC) Fonu tarafından karşılanmasını öngörmektedir. Ülkemizde yerleşik bulunan petrol alıcıları da dahil olmak üzere yılda 150000 tondan daha fazla alım yapan şirketler bu fona katkıda bulunmaktadır. 3. Aşama ise 92 Fon sözleşmesine getirilen bir protokolle limitler en üst seviye olan 1,15 Milyar $'a çekilmiştir. Ek Fon olarak adlandırılan bu protokole ülkemiz 2013 yılında taraf olmuştur.

Deniz ve İç Suları Dip Tarama Yönetmeliği

Deniz ve iç sularda gerçekleştirilecek olan tarama faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla, deniz ve iç sularda yürütülen tarama faaliyetlerini, bunlara ilişkin iş ve işlemleri, tarama işini yapan ve yaptıran kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri ve tarama vasıtalarını kapsayan Yönetmelik 09.08.2016 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Gezi Teknelerine Yönelik Piyasa Gözetimi ve Denetimleri (PGD)

Bakanlığımız tarafından hazırlanan Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 31.05.2005 tarihinden itibaren Gezi Tekneleri Yönetmeliği kapsamındaki teknelere Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyeti uygulanmaya başlanmıştır. Bakanlığımız personelince 2016 yılının ilk 8 ayında 216 adet ürün denetimi gerçekleştirilmiştir.

Bu denetimlerde, 2016 yılının ilk 8 ayında 1 adet aykırılık tespit edilmiş olup, düzeltici işlem uygulanmıştır. Gezi tekneleri hakkında vatandaşlarımızı bilinçlendirmeye yönelik broşür Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanılarak fuarlarda dağıtılmış ve www.tkygm.gov.tr web adresine yüklenmiştir.

Proje ve Faaliyetler

Denizcilik alanında yapılan yatırımların önemli bir kısmı özel sektör eliyle gerçekleştirilmekle birlikte, 655 sayılı KHK kapsamında verilen görevler çerçevesinde büyük kıyı yapıları ile balıkçı barınakları Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

KONTEYNER LİMANLARI

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

Avrupa ile Orta Doğu arasındaki potansiyel trafikten kaynaklanan kombine taşımacılık zincirinde, aktarma merkezi olarak planlanmıştır.

Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın ise 10'uncu büyük konteyner limanı olarak planlanan Çandarlı Limanı'nın temeli 15.05.2011 tarihinde atılarak işe başlanmıştır.

İlk aşamada;

- 1.etap 1 Milyon TEU/Yıl,
- 2.etap 2 Milyon TEU/Yıl,
- 3.etap 1 Milyon TEU/Yıl,

olmak üzere toplam 4 Milyon TEU/Yıl kapasiteye ulaşması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında;

- 480 m'si taş dolgu dalgakıran,
- 1.020 m'si çelik kazıklı dalgakıran olmak üzere,
- Toplam 1.500 m dalgakıran imalatı yapılmış olup, 31.01.2014 tarihi itibariyle geçici kabulü yapılmıştır.

Yap-İşlet-Devret Modeli (YİD) ile yapılacak olan, 2.200 m uzunluğunda ve 1.000 m genişliğindeki rıhtımın, YİD Modeli ile 1.Etabın ihalesine çıkılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Filyos Limanı

Batı Karadeniz'de kuzey-güney aksında kombine taşımacılık hizmeti verecek bir liman kompleksinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

- Filyos Limanı Projesi aynı zamanda geri sahasında oluşturulması planlanan Sanayi Bölgesi faaliyetleri nedeniyle Bölgesel Kalkınma Projesidir. Batı Karadeniz illerinin gelişimi ve kalkınmasında önemli bir ivme oluşturacaktır.
- Artan gemi trafiği nedeniyle Boğazların karşı karşıya kaldığı tehdit azalacaktır.
- Cevher, konteyner, akaryakıt gibi çeşitli yük türlerine hizmet verecek olup, 25 milyon ton/yıl kapasiteye sahip olacaktır.

Zonguldak Filyos Limanı İnşaatının ihalesi tamamlanmış olup sözleşmesi 01.07.2016 tarihinde imzalanmıştır. İşin yer teslimi 19.07.2016 tarihinde yapılmış olup, uygulama projelerinin onaylanmasını müteakiben 2016 yılı son çeyreğinde inşa aşamasına geçilmesi planlanmaktadır.

Proje kapsamında;

- 3100 m uzunluğunda ana mendirek,
- 1990 m uzunluğunda tali mendirek,
- 3000 m uzunluğunda (-14 m ve -19 m derinliğinde) rıhtım,

Yaklaşık 15 milyon m^3 tarama, geri saha dolgusu ve tahkimat işleri yer almaktadır.

Söz konusu inşaatın yapım süresi 4 yıl olarak öngörülmüştür.

Alt yapı inşaatları genel bütçe imkanlarıyla gerçekleştirilecek olup, Yap-İşlet-Devret modeli ile limanın 25 milyon ton/yıl kapasiteyle hizmet vermesini teminen; Üst yapı tesisleri (hangar, depo, işletme binaları, yükleme-boşaltma binaları vb.) yükleme-boşaltma ekipmanları, saha vinçleri, vb. bağlantı yolları gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Mersin Konteyner Limanı

Doğu Akdeniz, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yönelik gelecekteki talebi karşılamak üzere, elverişli konumu nedeniyle konteyner aktarma merkezi olarak planlanmıştır. 12,8 milyon TEU kapasiteli Mersin Konteyner Limanı'nın İmar Planı çalışmaları sürdürülmektedir.

DENİZ TURİZMİ VE KIYI YAPILARI AÇISINDAN HEDEFLER

Akdeniz çanağında dolaşan toplam yat sayısı günümüzde yaklaşık 1 milyona ulaşmış olup, her yıl önemli artışlar olmaktadır.

Fransa, İspanya ve İtalya Akdeniz çanağı marina kapasitelerinin %75'ini oluşturmaktadır. Ancak bu ülkelerde yeni yatırım yerlerinin kısıtlı olması, Batı Akdeniz'in kirlenmesi ve işletmeci ücretlerindeki artış, Doğu Akdeniz ülkelerini cazip duruma getirmiştir.

Kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilmiş ve halen işletilmekte olan yat limanlarına ilaveten ihtiyaç duyulan kapasitenin karşılanması amacıyla kamu imkanları, YİD modeli ve özel sektör dinamikleri ile yat turizmi için zorunlu altyapının oluşturulması ve ülkemizin turizm açısından bölgedeki ayrıcalıklı rolünün belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Halen ülkemizde kamu ve özel sektöre ait işletilmekte olan 61 adet yat limanı ve yat çekek yeri bulunmaktadır.

Mevcut denizde yat bağlama kapasitemiz 18.261 yat olup, inşaatı devam eden ve planlanan yat limanları ile 2023 yılında 30.000 yat bağlama kapasitesine ulaşılması hedeflenmektedir.

YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE GERÇEKLEŞTİRİLEN TURİZM TESİSLERİ

Yap-İşlet-Devret modeli ile 2003 yılına kadar 1 proje bitirilmiş iken, bugün inşaatı tamamlanarak faaliyetine devam eden Yat Limanı sayısı 10'a çıkarılmıştır. Kamu kaynağı kullanılmadan inşa edilen bu projelerin ekonomiye katkısı yaklaşık 450 Milyon TL'dir.

Yap-İşlet-Devret Modeli İle İhale Edilerek İşletmeye Açılan Turizm Tesisleri

- Muğla Turgutreis Yat Limanı
- Aydın Didim Yat Limanı
- İzmir Çeşme Yat Limanı
- İzmir Sığacık Yat Limanı
- Yalova Yat Limanı
- Mersin Yat Limanı
- Antalya Alanya Yat Limanı
- Antalya Kaş Yat Limanı
- Mersin Kumkuyu Yat Limanı
- Muğla Ören Yat Limanı

Yap-İşlet-Devret Modeli İle İhale Edilerek İnşaatı Devam Eden Tesisleri

- Antalya Gazipaşa Yat Limanı
- Muğla Datça Yat Limanı
- Muğla Dalaman Yat Limanı ve Deniz Otobüsü Yanaşma Yeri
- Haliç Yat Limanı ve Kompleksi
- Karasu Yat Limanı
- Tekirdağ Yat Limanı

Demre Yat Limanı İnşaatı

Genel Bütçeden ihale edilerek alt yapısı yaptırılan Demre Yat Limanı İnşaatının kabulü 22.05.2016 itibarıyla yapılmış olup YİD modeli ile eksik kalan altyapı inşaatları ve üst yapı tesislerinin ihalesine çıkılması hedeflenmektedir.

Haliç Yat Limanı ve Kompleksi

Proje, 2 adet her biri minimum 70 yat kapasiteli yat limanı ve tesisi ile 2 adet 5 yıldızlı 400 odalı otel, apart/butik oteller, dükkanlar, ofis vb. kongre merkezi, 1.000 kişilik camii, yapılar ve bunlara ilişkin alt yapı ile teknik mahallerden oluşan diğer fonksiyonları ile bunlara ilişkin elektronik, elektrik, mekanik, güvenlik, teçhizat ve tesisat işlerini kapsamaktadır.

25 Eylül 2013 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır.

Yatırım süresi, imar planı ve ÇED raporundan en son onaylanan onay tarihinden itibaren 4 yıl olup, işletme süresi 45 yıldır. Toplam yatırım tutarı 1,4 Milyar TL, işletme dönemi boyunca ödenecek toplam kira bedeli de 1,3 Milyar ABD Doları + KDV'dir. Yatırıma 2016 yılının ikinci yarısında başlanması hedeflenmektedir.

Etüt Proje Çalışmaları Devam Eden Yeni Yat Limanları

- Urla Çeşmealtı Yat Limanı
- Çeşme Şifne Yat Limanı
- Bayraklı (Turan) Yat Limanı
- Şakran Yat Limanı
- Seferihisar Ürkmez Yat Limanı
- Çanakkale Lapseki Yat Limanı
- Demre Yat Limanı
- Manavgat Yat Limanı
- Bodrum Turgutreis Bağla Yat Limanı

2016 Yılı Yapım İhalesi Hazırlıkları Yapılan Ulaştırma Denizyolu Tesisleri

- İzmir Yeni Foça Yat Limanı (Genel Bütçe)

2016 Yılı Yapım İhalesi Hazırlıkları Yapılan Yat Limanları ve Turizm Tesisleri

- Anamur İskelesi

BALIKÇI BARINAKLARI

Ülkemizde 2003 yılında 178 adet balıkçı barınağı varken bu rakam 226'ya ulaşmıştır. 12 yılda 48 adet balıkçı barınağı tamamlanmıştır.

2016 Yılında Tamamlanması Planlanan Balıkçı Barınakları

- Hatay İskenderun Madenli Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Rize Gündoğdu Bozukkale Barınma Yeri İkmal İnşaatı
- Trabzon Arsin Balıkçı Barınağı İnşaatı

2016 Yılında Yapımına Başlanan Balıkçı Barınakları

- Artvin Hopa Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Kastamonu İnebolu Evrenye Balıkçı Barınağı Onarım İnşaatı
- Kastamonu Denizkonak, Uğurlu ve Çamaltı Köyleri Balıkçı Barınağı İnşaatı

2016 Yılı Yatırım Programımızda Yer Alan Ve İhale Çalışmaları Sürdürülmekte Olan Balıkçı Barınakları

- Yalova Armutlu Kapaklı Balıkçı Barınağı İnşaatı

2016 Yılı Yatırım Programımızda Yapım İhalesi Gerçekleştirilmek Üzere Yer Alan Ve Etüt-Proje Çalışmaları Devam Eden Balıkçı Barınakları

- Antalya Gazipaşa Uğrak Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İstanbul Anadolu Kavağı Balıkçı Barınağı Rıhtım İnşaatı
- İstanbul Rumeli Kavağı Balıkçı Barınağı Rıhtım İnşaatı
- İstanbul Anadolu Feneri Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İzmir Doğanbey Payamlı Balıkçı Barınağı İnşaatı

2016 Yılı Etüt-Proje İhalesi Hazırlıkları Yapılan Balıkçı Barınakları

- Yeni Akçakoca Balıkçı Barınağı Etüt-Proje İşleri

2016 YILI ETÜT-PROJE İHALESİ YAPILAN LİMAN TESİSLERİ

- Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanlığı 30 m Rıhtım Uzatımı ve Güney Rıhtım Düzenlemesi
- Sahil Güvenlik Akdeniz Bölge Komutanlığı Rıhtım ve İskele İnşaatı

YEŞİL LİMAN PROJESİ

Yeşil Liman Projesi ile ülkemizde faaliyet gösteren liman tesislerinin işletme standartlarının yükseltilmesi ve çevre duyarlılığının en üst düzeye çıkartılması amaçlanmaktadır. Yeşil Liman Projesi kapsamında; Bakanlığımız Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü (DTGM) ve TSE arasında 16.12.2014 tarihinde konu ile ilgili olarak işbirliği protokolü imzalanmıştır.

İdaremizce belirlenen Sektörel Kriterler doğrultusunda yapılan denetimler sonucu, uygun bulunan limanlara "Yeşil Liman/Eko Liman" Sertifikası düzenlenmektedir.

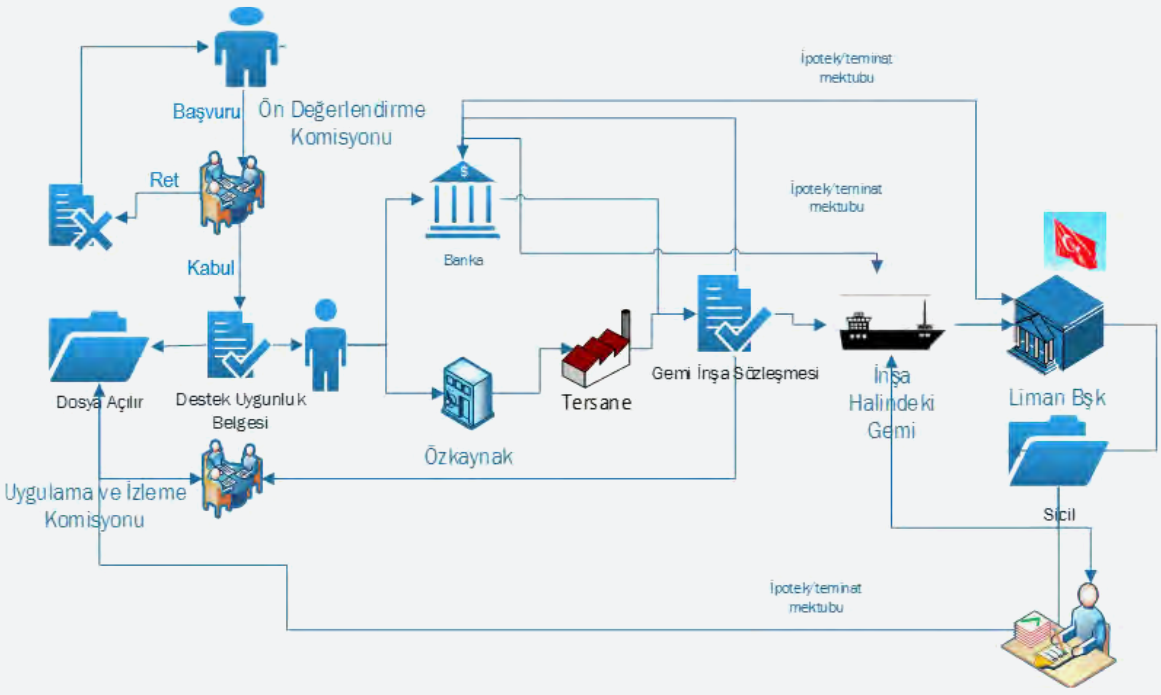
TÜRK DENİZ TİCARET FİLOSUNU YENİLEME PROJESİ

Sekizinci, Dokuzuncu ve Onuncu 5 yıllık Kalkınma Planlarında Türk Deniz Ticaret Filosunun geleceği milli bir öncelik olarak yer almıştır.

Türk ticaret filomuzun yenilenmesi amacıyla ekonomik ömrünü tamamlamış olan gemilerin hurdaya ayrılarak yerlerine yeni gemi inşa edilmesi durumunda hurda bedeli kadar nakdi destek sağlanmasına yönelik 6639 sayılı Kanun, 15/04/2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Gelinen süreçte, 28.07.2015 tarihinde MARPORT Liman İşletmesi'ne "Yeşil Liman/ Eko Liman" sertifikası törenle teslim edilmiştir. 2016 Ağustos ayı itibariyle, 9 liman işletmesinin "Sektörel Kriterler" saha denetimi tamamlanmıştır.

Uygulamanın usul ve esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Türk Bayraklı Gemilerden Ekonomik Ömrünü Tamamlayanların Hurdaya Ayrılarak Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" Taslağı yayımlanma aşamasına yaklaşılmıştır.

Söz konusu destek ile gençleşen filomuzun rekabet gücü artacaktır. Diğer taraftan yabancı bayrakta gemisi olan armatörün gemisine Türk bayrağı çekmesinin özendirilmesi sonucunda ithalat ve ihracat yüklerindeki taşıma paylarının artmasıyla navlun açığının azalacağı beklenilmektedir.

Yapılan düzenleme ile hurdaya ayrılacak geminin; yerine yeni inşa edilecek geminin kızaktan indirileceği zamana kadar, işletilmeye devam edilmesi sağlanacaktır.

Diğer yandan, hurdaya ayrılacak gemilerin yurt içindeki gemi geri dönüşüm sektörünü de desteklemesi öngörülmektedir.

Sonuç olarak; Deniz Ticaret Filosunun yenilenmesi projesi ile armatörler, tersaneler, gemi yan sanayi ve gemi geri dönüşüm sanayi mensupları önemli ölçüde desteklenmiş olacak ve aynı zamanda da istihdam artışı sağlanmış olacaktır.

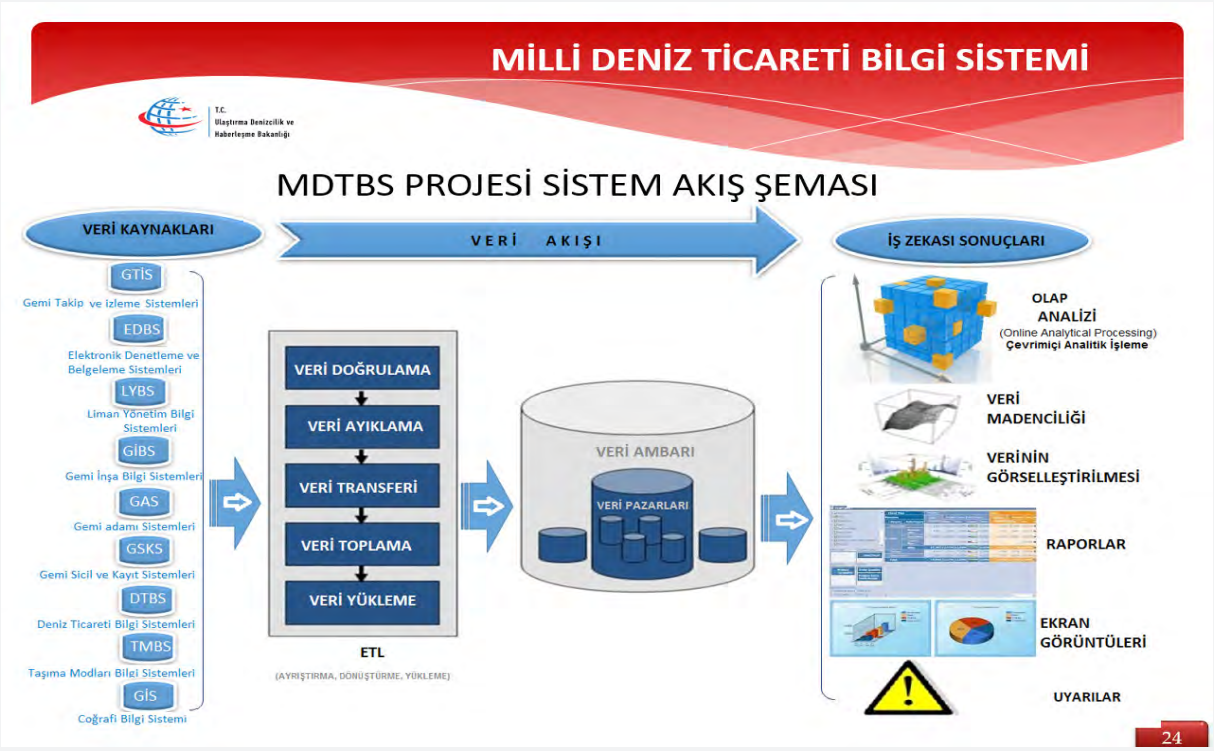
TÜRK P&I'I KURULMASI PROJESİ

Koruma ve Tazmin (P&I) Sigortası deniz taşımacılığında, donatanın tekne sigortası kapsamı dışında kalan ve 3. şahıslara karşı sorumluluk ve masraflarını teminat altına alan malî mesuliyet sigortasıdır.

Kamu sigortacıları ve Türkiye'de yerleşik P&I muhabir firmaları ile başlanan proje çalışması sonucunda, Türk P&I A.Ş., 2014 Şubat ayı itibariyle faaliyetlerine başlamıştır. 2016 yılı Ağustos ayı itibariyle de yaklaşık 1500 gemiye P&I sigortası sağlamıştır.

Milli Deniz Ticareti Bilgi Sistemi

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü koordinesinde Bakanlığımızca "Milli Deniz Ticareti Bilgi Sistemi Projesi" başlatılmış olup; söz konusu proje ile denizcilik alanında mevcut problemlerin tespiti/çözümü, veri analizi, karar destek

mekanizmasının oluşturulması, kriz ve beklenmeyen durumlarda erken uyarı, mevcut kaynakların etkin/verimli kullanılması ile elverişli yatırım ortamı ve bilimsel temelli tahminleme/öngörü modellemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu verilerin iş zekâsı ve çevrimiçi analitik süreçler, veri madenciliği, görselleştirme, raporlama süreçlerinden geçirilerek nihai ekran görüntüsünün elde edilmesi sonucunda somut politika, yasal düzenleme ve iyi uygulamalar oluşturulması amaçlanmaktadır.

Elektronik Yayınlarımız

Türk deniz ticaretindeki gelişmeler hakkında sektörümüzün ve vatandaşlarımızın zamanında ve güncel istatistiksel verilerle bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan elektronik yayınlara internet sitemizde yer verilmektedir.

- 2014 Petrol Kirliliği Tazmini Talepleri El Kitabı
- 2014 Deniz Ticaret İstatistikleri (2015)

Deniz Çevresinin Korunması İle İlgili Faaliyetler

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİ PROJESİ

Ülkemizin, deniz kazaları sonucu meydana gelebilecek çevre felaketlerine karşı hazırlıklı olmasını sağlamak amacıyla TÜBİTAK ile ortak bir proje gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında; Türkiye deniz ve sahillerinde duyarlılık haritaları, risk yönetim sistemi, coğrafi bilgi sistemi ve petrol yayılım modeli oluşturulmuştur.

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİNİN KURULMASI

Türkiye kıyılarında bölgesel ve ulusal seviyede meydana gelebilecek muhtemel kazalara karşı 16 istasyondan müdahale imkânı planlanmıştır. Bunlardan 2 tanesi merkez, 14 tanesi konteyner depo alanı olarak belirlenmiştir.

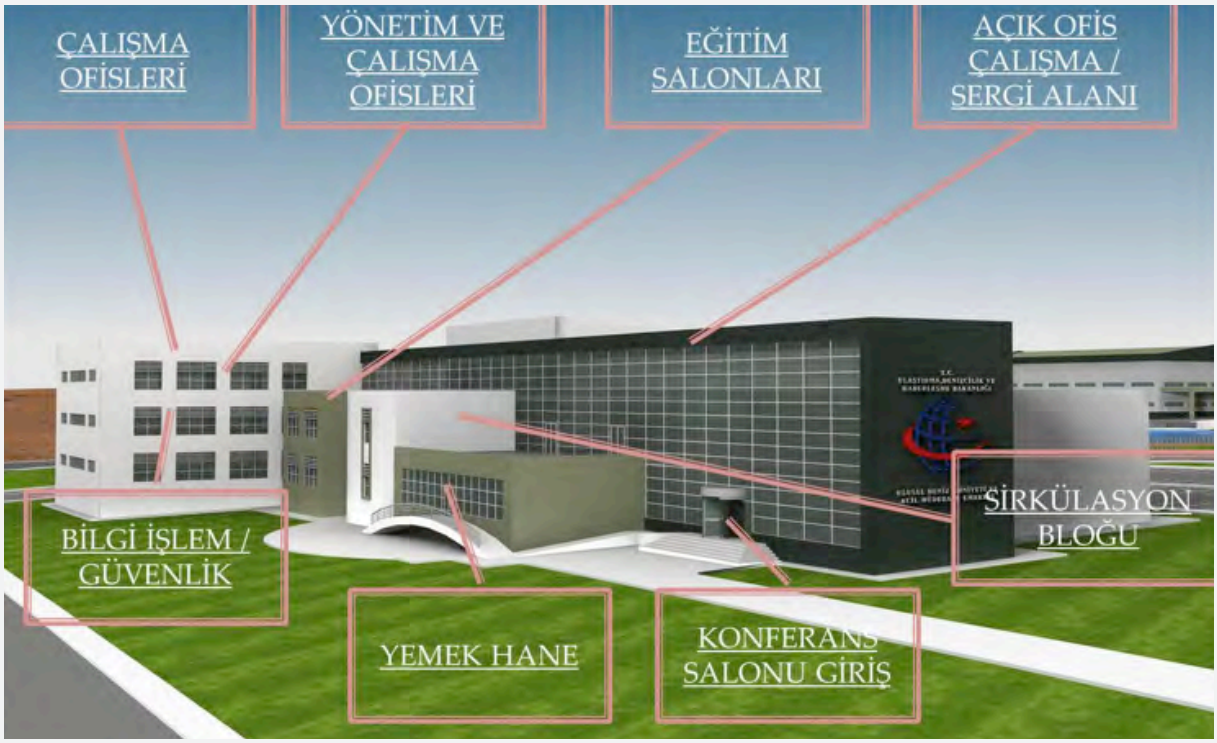
Konteynerlerin konulacağı liman tesisleri ve yerlerini belirlemek üzere saha incelemeleri son aşamaya gelmiştir.

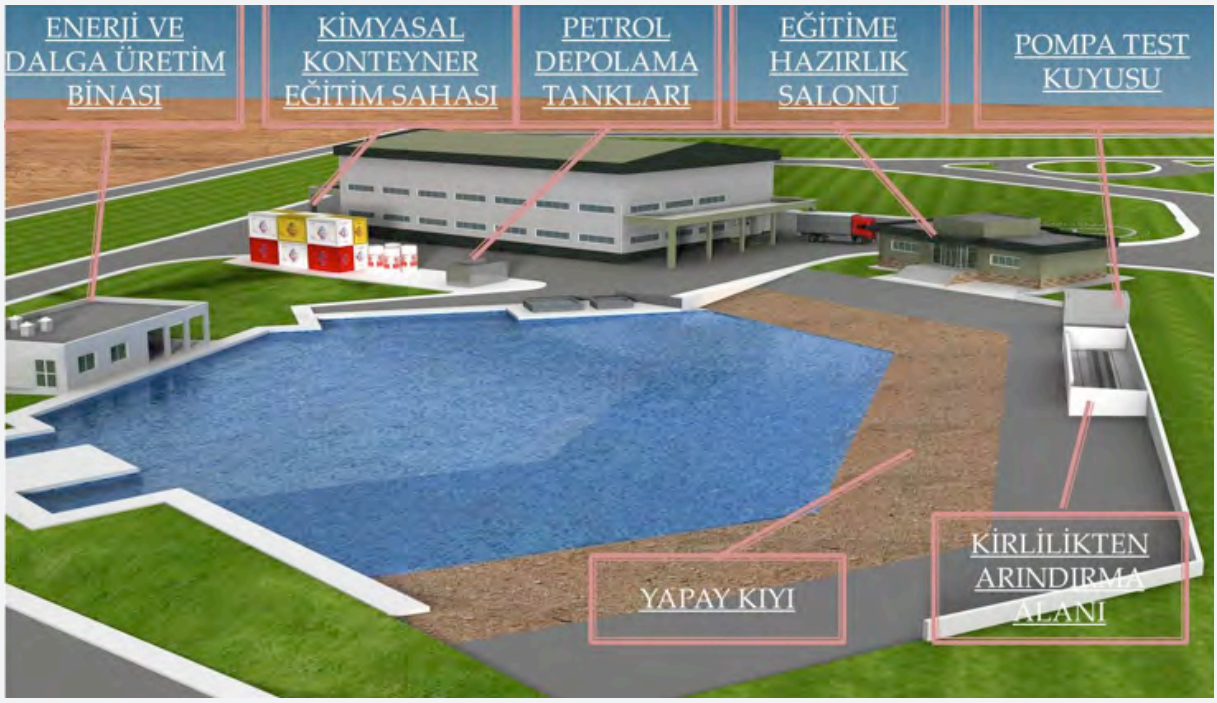

Tekirdağ'da yapımı devam eden Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi inşaatının geçici kabul işleminin 2016 yılının sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Acil müdahale ekipmanlarının depolanacağı en büyük alan olan Tekirdağ'daki inşaatın tamamlanması ile beraber eş zamanlı olarak ekipmanlar temin edilecektir. Tüm sistem 2018 yılında devreye girecektir.

Tekirdağ Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi Proje Çizimleri

Merkez Ana Giriş

Ana Bina

Hangar

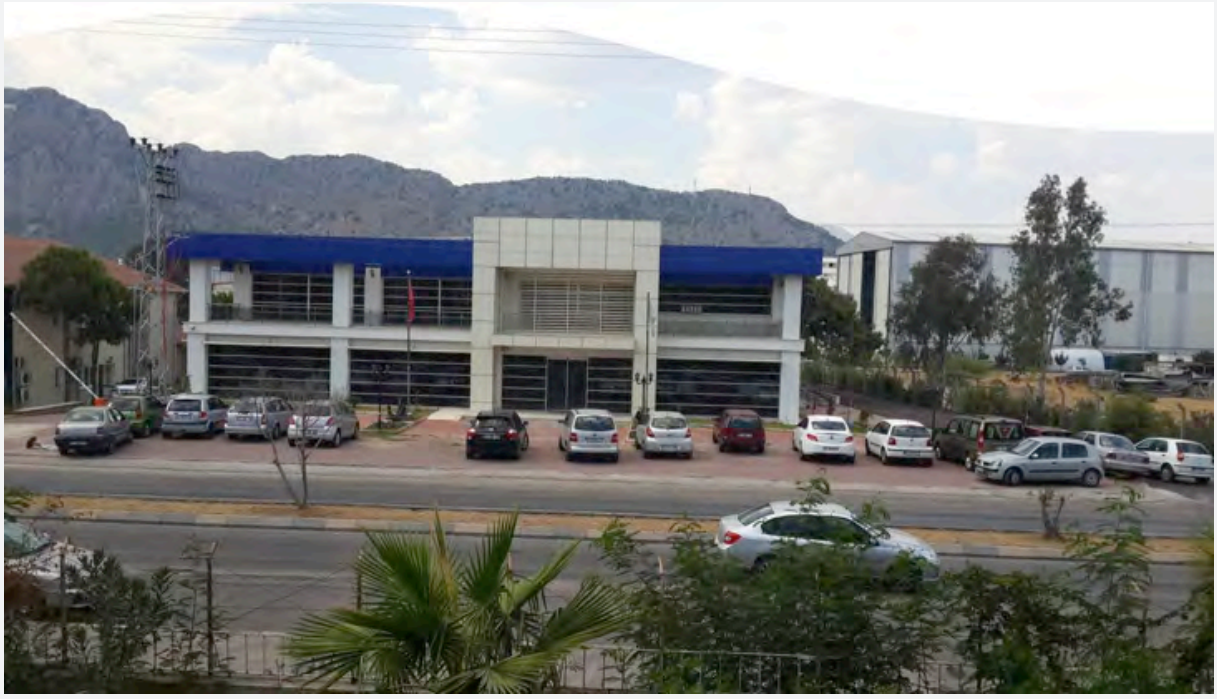
Kalıcı ve Geçici Konaklama

Eğitim ve Test Havuzu

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi yapım işi tamamlanmış 20 Mayıs 2015'te hizmete sunulmuştur.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

PETROL KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE TATBİKATLARI

Deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik mevcut imkân ve kabiliyetlerin uyumlu ve etkin olarak kullanılabilmesine ilişkin planlı tatbikatlar Bakanlığımız denetiminde her yıl kıyı tesisleri tarafından yapılmaktadır.

ACİL MÜDAHALE KONUSUNDA YETKİLENDİRME

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Görevi Verilebilecek Şirket/Kurum/Kuruluşların Seçimine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı madde kirliliğine müdahale edebilecek şirket/kurum/kuruluşların asgari özelliklerinin belirlenmesi, yetki belgesi verilmesi, görevlendirilmesi ve buna ilişkin usul ve esaslar ile kıyı tesislerinin sorumluluklarını düzenlemek amaçlanmış ve 12 adet firma yetkilendirilmiştir.

Acil Müdahale Eğitim ve Tatbikatları Konusunda Yetkilendirme

Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğe Hazırlıklı Olma ve Müdahale İle İlgili Eğitim Seminerlerinin ve Tatbikat Programlarının Usul ve Esasları Hakkında Genelge (Genelge No: 2010/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde, acil durumlarda müdahale konusunda görev alacak ilgili personele verilecek eğitim seminerlerini, bu eğitim seminerlerinin standart programlarını, icrasını, usul ve esaslarını belirlemek ve gerçekleştirilecek olan tatbikatların esaslarını ve programını ortaya koymak amaçlanmış ve 13 adet firma yetkilendirilmiştir.

İÇSU YOLU POTANSİYELİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

Gençlerimiz başta olmak üzere her yaşta insanımızın denizcilik kültürü ve su ile tanışması hedeflenmiş; yelken, kürek, kano gibi su sporlarının yapılması, amatör denizcilik ve motorlu tekne kullanımı gibi faaliyetlerin yapılabileceği bir merkez planlanmıştır. Bu merkez bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasına fayda sağlayacaktır.

Bununla birlikte, Proje kapsamında yapılması planlanan Denizcilik Tanıtım Merkezi inşa-

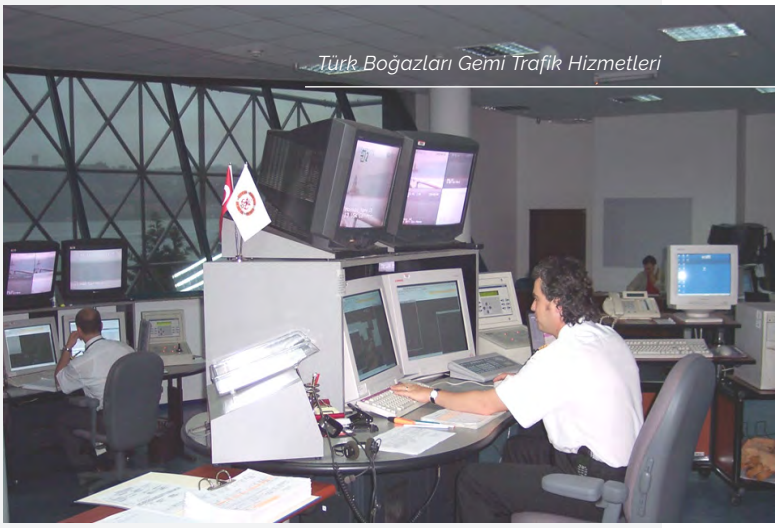
atları için İçsu Yolu Potansiyelin Belirlenmesi Etüd Projesi sonuçları elde edilene kadar beklenerek, söz konusu etüd proje sonuçları doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir. Stratejik Eylem Planı içerisinde yer alan İçsular Master Planı değişerek İçsu Yolu Potansiyelin Belirlenmesi (Etüd-Proje) projesi olmuştur.

SEYİR EMNİYETİ VE DENİZ GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİ

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH)

Türk Boğazlarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin arttırılması ile deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi amacıyla İstanbul ve Çanakkale Boğazları'na kurulan TBGTH Sistemleri 30 Aralık 2003 tarihinde hizmete açılmıştır. Marmara Denizi ve Kuzey Ege deniz alanlarının kapsanması amacı ile kurulan ilave teçhizatlar ile sistem, 2008 yılında tam kapasite ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmeye başlanmıştır.

Sistemin devreye girmesi ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege denizalanı kontrol altına alınarak gemi seyir güvenliğine olumlu katkılar sağlanmış ve ülkemizin uluslararası alanda prestiji artmıştır.

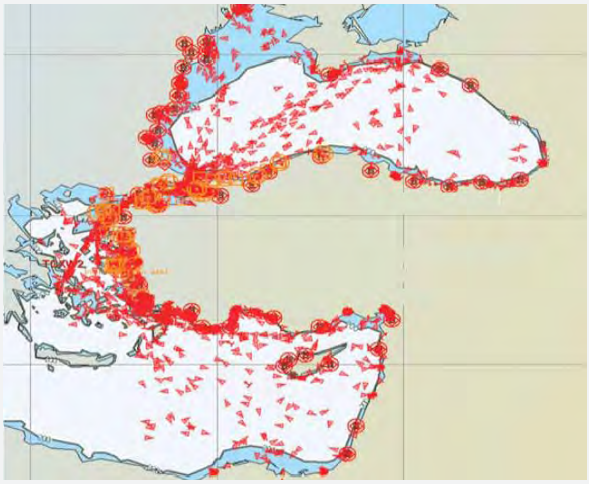

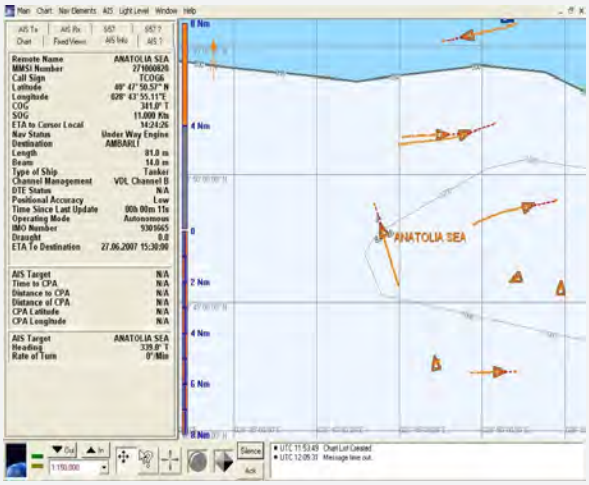
Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS)

09.07.2007 tarihinde hizmete girmiş olan OTS ile Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz'de çok geniş bir alanda OTS cihazı ile donatılmış olan gemiler anlık olarak takip edilmektedir.

Sistemin, 31/10/2014 tarihinde 3 yıllık garanti süresi sona ermiştir. Bahse konu sisteme ait tüm donanım ve yazılımların her türlü bakım ve onarımlarıyla ilgili iş ve işlemleri yapmak üzere bir yıllık OTS Bakım / Onarım Sözleşmesi 22/12/2015 tarihinde imzalanmıştır.

Bakanlığımızca kurulmuş olan OTS'nin, kesintisiz ve yüksek kullanılabilirlik oranıyla işletiminin sürdürülmesi, ihtiyaç duyulan uygulamalar ve ilave teçhizat ile işletimsel ve yönetimsel özelliklerin sisteme kazandırılması amacıyla sistemin yükseltilmesine ve TBGTH ile GTYS kapsamında kurulu diğer OTS Baz İstasyonları, KEGM'nce kurulan SOTAS ile entegrasyonun sağlanmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu kapsamda çalışmalara başlanılmıştır.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

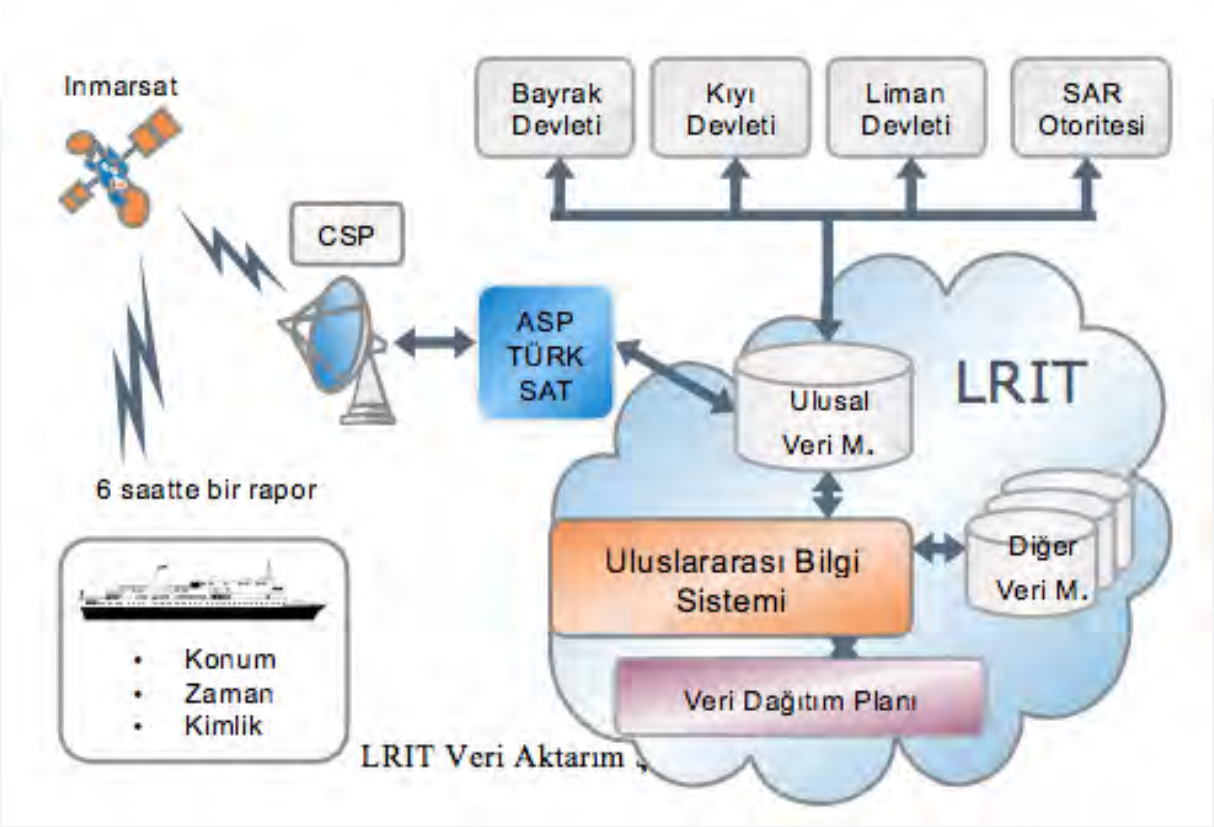

Denizde emniyet ve güvenliğin arttırılması, deniz kirliliğinin önüne geçilmesi, yasadışı eylemlerin önlenmesi, kıyılarımızda seyreden SOLAS kapsamına giren ve girmeyen tüm deniz araçlarını izleyerek deniz resminin elde edilmesi, dolayısıyla emniyetli bir deniz ulaştırmasının sağlanması amacıyla SOLAS kapsamı dışındaki (sadece kabotaj hattımızda çalışan) gemi ve deniz araçlarının OTS Klas-B CS cihazı ile donatılması 01.01.2010 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir. Söz konusu cihazlar yerli olarak ulusal imkânlarla üretilmiştir.

Yerel Trafik Kontrol Merkezi (YTKM) Projesi

İstanbul Liman Başkanlığı İdari sınırları içerisinde seyir emniyetini ve deniz güvenliğini artırmak amacıyla, bu bölgede seyreden yerel trafik kapsamına giren deniz araçlarını anlık izleyerek kontrol altına almak ve kurallara uygunluklarını denetlemek, Boğazdaki görüş mesafesinin ölçülerek olası deniz kazası risklerini en aza indirmek amaçlarıyla İstanbul'da Yerel Trafik Kontrol Merkezi ihalesi yapılarak kurulumuna başlanmıştır.

Gemilerin Uzak Mesafeden Tanımlanması ve İzlenmesi Sistemi (LRIT)

Ülkemiz; Uluslararası Denizcilik Örgütü(IMO) Deniz Emniyeti Komitesi'nin (MSC) 81. Dönem toplantısında aldığı 202 nolu kararla, Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine (SOLAS) taraf olan ülkeler tarafından kurulması zorunlu tutulan Uzak Mesafeden Gemilerin Tanımlanması ve İzlenmesi (LRIT) sistemini kurarak 08/03/2010 tarihinde Küresel LRIT sistemine entegre olmuştur.

LRIT sistemi ile INMARSAT uyduları kullanılarak, dünyanın neresinde olursa olsun tüm Türk Bayraklı gemiler ile kıyılarımızdan 1000 Deniz Mili uzaklığa kadar denizalanı içerisinde yer alan tüm gemiler izlenebilmektedir.

Sistem üzerinden takip edilecek olan uluslararası sefer yapan Türk bayraklı gemilerin LRIT uyum testleri Bakanlığımızca yetkilendirilen firmalarca tamamlanmış ve belgelendirilmiştir.

Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu (ISPS CODE)

ABD'de yaşanan 11 Eylül hadisesinden sonra denizyolu taşımacılığındaki güvenliği arttırmak amacıyla 1 Temmuz 2004'te yürürlüğe giren ve SOLAS bölüm XI–2 eki ile tanımlanan "Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu" (ISPS CODE) tüm dünyada zorunlu hale gelmiştir. Kod kapsamında 533 adet Türk bayraklı geminin güvenlik planları onaylanmıştır.

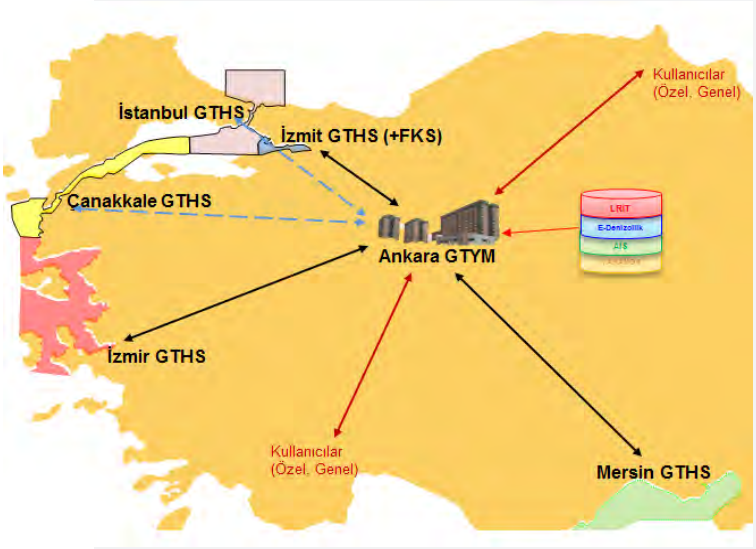

ISPS Tatbikatı

Ayrıca, uluslararası sefer yapan gemilere hizmet veren 172 adet kıyı tesisinin güvenlik değerlendirmesi onaylanmış, 167 tanesinin Güvenlik Planları onaylanarak bu tesisler Liman Tesisi Güvenlik Sertifikası ile uluslararası sefer yapan 505 gemiyse Gemi Güvenlik Sertifikası ile belgelendirilmiştir. Liman tesislerinin her yıl, gemilerin ise 2 yılda bir uygunluk denetimleri ile 5 yılda bir limanların güvenlik değerlendirmesi ve plan onay denetimleri ile sertifikasyonu yapılmaktadır. İdare tarafından ISPS kod uygulamaları kapsamında Güvenlik Değerlendirmesi ve Planı hazırlamak üzere gemilere ve limanlara yönelik yetkilendirilen Tanınmış Güvenlik Kuruluşlarının 2 yılda bir İdari denetimleri gerçekleştirilmektedir. Yine, azami 18 ayda bir ISPS Kod uygulamalarına yönelik ulusal tatbikatlar icra edilir.

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi; Kocaeli Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege ile Mersin ve İskenderun Körfez Bölgelerini kapsayan Bölgesel Gemi Trafik Hizmetleri Sistemleri (GTHS), denizlerimizde tek bir ülke resminin oluşturulduğu Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve olağan dışı durumlarda sistemin kesintisiz çalışmasını sağlayacak, Felaket Kurtarma Sistemi (FKS) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

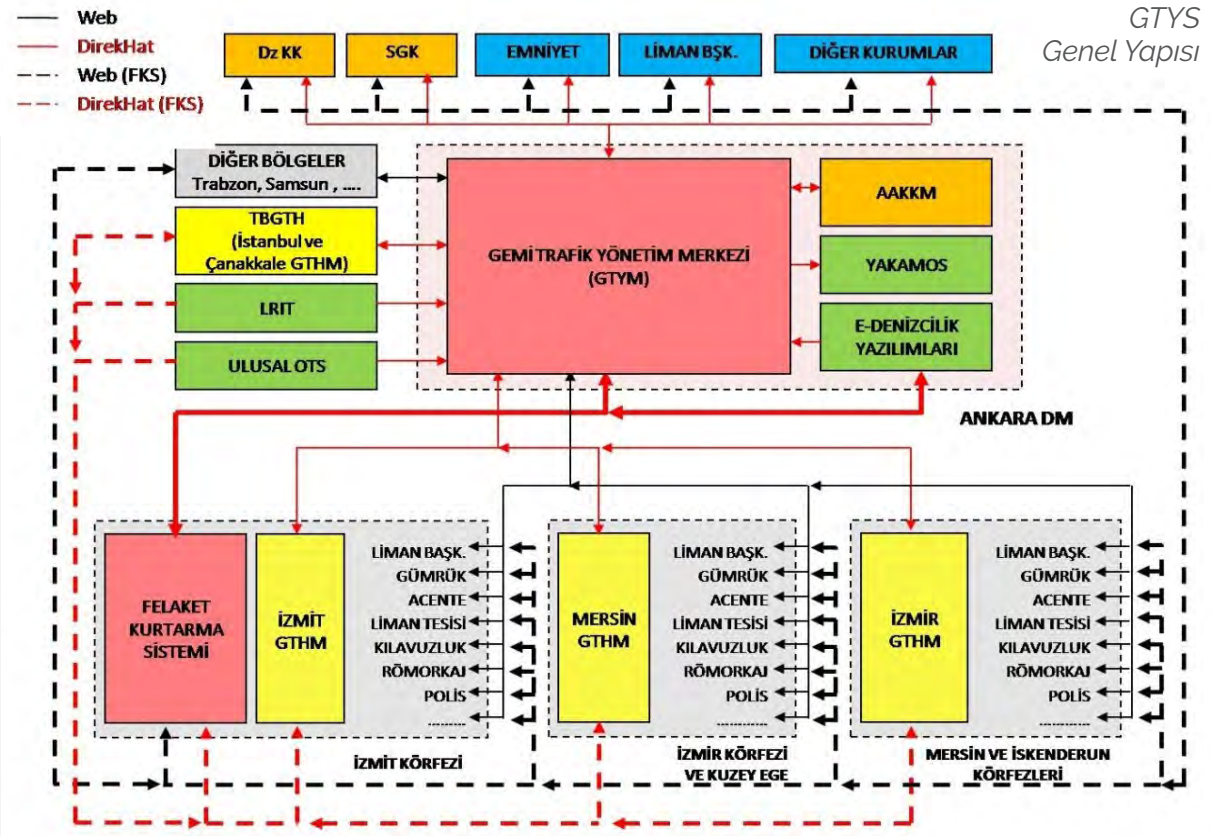
GTYS Kapsamı

Bölgesel GTH Sistemleri ile;

- Deniz trafik emniyeti ve verimliliğinin arttırılması ve deniz çevresinin korunması amacıyla, gemilerle etkileşim içinde, gemi trafik hareketlerinin izlenmesi, düzenlenmesi, organize edilmesi, yönetilmesi,
- Bölgesel GTH alanlarının bir bölümü ya da tamamında bilgi, seyir yardımı ve trafik organizasyonu hizmetlerinin sağlanması
- amaçlanmaktadır.

Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ile;

- Bölgesel GTH'lerde (TBGTHS, İzmit GTHS, İzmir GTHS, Mersin GTHS) oluşan deniz resimlerinin birleştirilmesi ve diğer sistemlerle (LRIT, OTS, e-denizcilik yazılımları) entegre edilmesi sureti ile tek bir ülke resminin oluşturulması,
- Ülke genelindeki tüm limanların, daha verimli ve emniyetli kullanılabilmesi amacıyla bu limanlardaki gemi ve yük hareketlerinin (varış öncesi ilk bildirimlerinden, liman alanını terk edene kadar yapacakları tüm hareket ve operasyonların) izlenip takip edilebilmesi,
- Pilot olarak seçilen Kocaeli Körfezinde petrol kirliliğinin takibi,
- Olağanüstü durumlarda kriz yönetimi (SAR),

GTYS
Genel Yapısı

- Sistemdeki tüm limanların ve sisteme dahil olan diğer kullanıcıların sistemin bir parçası olarak bilgi almalarının yanı sıra sisteme bilgi girişi de yapabilmeleri,
- Üst düzey yetkililerin, ülke resminin tamamını veya belirli bir kısmını görev mahallerinden izlemesi ve yönetmesi

sağlanacaktır.

GTYS projesi, 24 adet Trafik Gözetleme İstasyonu (TGİ) ve 3 adet Gemi Hizmetleri Merkezinin (GTHM) altyapı kurulumları ile Ankara Gemi Trafik Yönetim Merkezinin de (GTYM) dahil olduğu teçhizatların ve yazılımların kurulumunu içeren üst yapı işlemleri olmak üzere 2 ana koldan paralel olarak ilerlemektedir.

İzmit Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmit Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi; 1 adet GTHM ve 4 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin, elektronik/elektrik/mekanik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 19.04.2014 tarihinde işletilmek üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne protokol ile devredilmiştir. KEGM tarafından personel istihdamı tamamlanarak sistem operasyona alınmıştır.

İzmit Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi; 1 adet GTHM ve 12 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin, elektronik/elektrik/mekanik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 13 Şubat 2015 tarihinde işletilmek üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne protokol ile devredilmiştir.

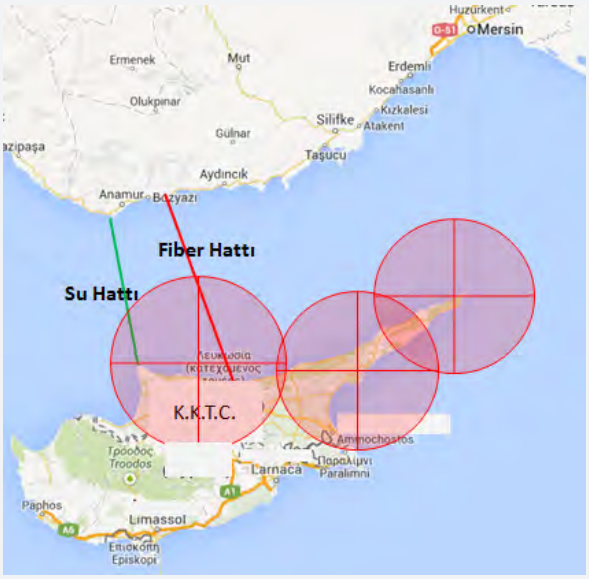

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi; 1 adet GTHM ve 8 adet TGİ'den oluşmaktadır. Sistemin elektronik/elektrik/mekanik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 10 Mayıs 2016 tarihinde işletilmek üzere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne protokol ile devredilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi Projesi

Türkiye kıyılarında kurulumu devam eden "Gemi Trafik Yönetim Sistemi" (GTYS) Projesi kapsamında, "iş artırımı" yöntemiyle Mersin GTHS'nin genişletilerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 1 adet GTHM ile 2 adet TGİ'den oluşan KKTC GTHS'nin kurulumu işi için, Başbakanlık Kıbrıs İşleri Başmüşavirliği ile koordineli olarak UDHB ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı arasında "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi Kurulumu İşinin Yürütülmesine İlişkin Protokol" 18/03/2016 tarihinde imzalanmıştır. Protokol kapsamında altyapı çalışmalarının K.K.T.C. Hükümeti tarafından, üstyapı işlerinin ise Bakanlığımızca yapılmasına karar verilmiş olup, bu kapsamda çalışmalara devam edilmektedir.

K.K.T.C. Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

EĞİTİM VE BELGELENDİRME FAALİYETLERİ

Denizcilik Eğitimi

Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı (MEB) Eğitim Kurumlarının STCW 78 Sözleşmesine uygunluğunun izlenmesi, değerlendirilmesi, yetkilendirilmesi ve Uluslararası Denizcilik Örgütü'ne (IMO) değerlendirme sonuçlarının rapor edilmesi ile ilgili işlemler yürütülmektedir.

MEB ve YÖK'e bağlı eğitim kurumlarının izlenme ve değerlendirilme faaliyetleri, bu kurumlarla imzalanan protokol kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Gemiadamı Yeterlikleri

Zabitan ve tayfa sınıfı gemiadamlarının yeterliklerinin alınma koşullarının STCW 78 Sözleşmesinde belirtilen şartlara uygun olarak belirlenmesi, belgelerin düzenlenmesi işlemleri yürütülmektedir.

Kılavuz Kaptan Yeterlikleri

Kılavuz kaptanların yeterlik şartları ile eğitim, belgelendirme ve çalışma usul ve esaslarını belirleme faaliyetleri yürütülmektedir.

Profesyonel Sualtı Adamları

Ülkemiz karasuları ile göller ve nehirlerinde yapılacak sualtı çalışmalarında profesyonel olarak çalışan kişi ve kuruluşların çalışma yöntem ve sorumlulukları ile eğitim ve belgelendirme şartları belirlenmekte, profesyonel sualtıadamı sınavları yapılarak ilgili yeterlikleri düzenlenmektedir. Bunun yanısıra profesyonel sualtı işleri ile uğraşan firmaların dalış takım muayeneleri yapılmaktadır.

Gemiadamları Sınavları

Zabitan ve tayfa sınıfı gemiadamı yeterlikleri, GMDSS Telsiz Operatör yeterlikleri ve kılavuz kaptan yeterliklerine ilişkin sınavlar, Gemiadamları Sınav Merkezi (GASM) tarafından yapılmaktadır.

Gemiadamları sınavlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, sınav sonuçları ve itirazların değerlendirilmesi ile sınavlarda kullanılacak soruların hazırlanması çalışmaları yürütülmektedir.

AMATÖR DENİZCİLİK FAALİYETLERİ

Özel tekneleri kullanacak kişilerin sahip olması gereken Amatör Denizci Belgesi sınavları, belgelendirilmeleri, sağlık durumları ve kayıtlarına ilişkin işlemler yapılmaktadır.

Amatör Denizci Belgesi alınması için zorunlu olan ve elektronik ortamda verilen uzaktan eğitim programı (Amatör Denizci Eğitim Sistemi-ADES'in işletilmesi, yönetilmesi ve geliştirilmesi faaliyetleri yürütülmektedir.

Bunun yanısıra Kısa Mesafe Telsiz Operatörü Yeterlik belgesi sınavları yapılmaktadır.

Amatör Denizci Belgesi (ADB)

Kişilerin ticari amaç olmaksızın, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık faaliyetlerinde kullanılan özel tekneleri kullanabilmek için sahip olmaları gereken bir belgedir.

Amatör Denizci ve Kısa Mesafe Telsiz Sınavları ile bu sınavlara yönelik belgelendirme işlemleri Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Amatör Denizci Eğitim Sistemi (ADES)

Bakanlığımızca hazırlanan ve amatör denizciliğin geliştirilmesi ve sevdirilmesi amacıyla vatandaşlarımızın, bilgisayar, akıllı telefon veya tabletleri ile ev, ofis veya internet erişimi olan herhangi bir yerden, günün her saatinde, tamamen ücretsiz olarak faydalanabilecekleri Amatör Denizci Eğitim Sistemi (ADES) hizmete açılmıştır.

GEMİADAMLARI ELEKTRONİK VERİTABANI

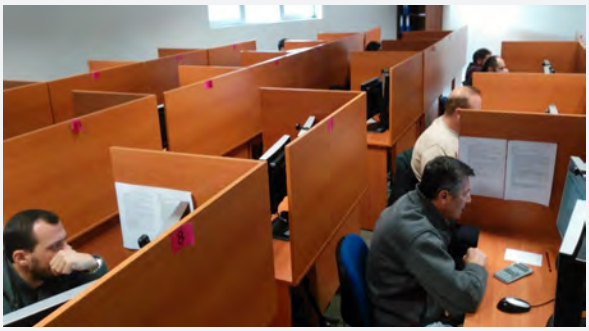
Gemiadamları Bilgi Sistemi (GBS)

Tayfa ve zabitan sınıfı gemiadamları ile kılavuz kaptanlar ve profesyonel sualtıadamlarının sicil bilgilerinin tutulduğu elektronik sicil sistemidir.

Gemi Adamları Eğitim Bilgi Sistemi (GAEBS)

Bakanlığımız tarafından denizcilik eğitimi konusunda yetkilendirilmiş tüm kurum ve kuruluşların yetkilerinin, eğiticilerinin, teçhizatlarının, denetimlerinin, eksikliklerinin, günlük yoklamalarının kayıt ve takip edildiği veri tabanıdır.

Gemiadamları eğitim bilgi sisteminde, kurumların tüm denetim bilgileri arşivlendiği için geriye dönük bilgi ve belge taraması ve incelemesi de kolaylaşmaktadır. Ayrıca tüm kurumlarda açılmış olan eğitimler ve bu eğitimlere katılan gemiadamları sistem üzerinden takip edilebilmektedir. Bu sayede her gemiadamının hangi kurs yerinde hangi eğitimi aldığı sistem üzerinden görülebilmektedir.

Gemiadamı Sınav Sistemi (GSS)

Gemiadamı adaylarının, istediği tarihte ve bölgede, internet üzerinde randevu alarak, bilgisayar ortamında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen sınav sistemidir.

Gemiadamı Sınav Sistemi ile Yapılan Sınavlar

- Zabitan sınıfı gemiadamı sınavları
- Amatör denizci sınavları
- Kısa Mesafe Telsiz Operatörü sınavı

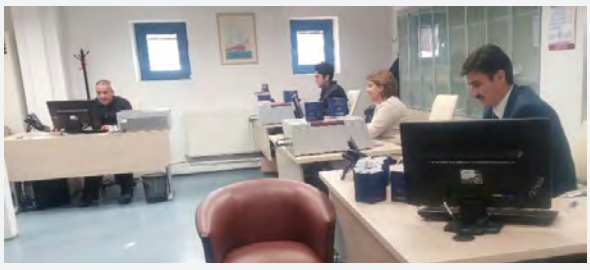
Gemiadamı Cüzdanı Basım Merkezi (GACBM)

Bakanlığımıza bağlı Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi Ankara'da kurulmuştur ve Gemiadamı Cüzdanları 15 Kasım 2013 tarihinden itibaren tek merkez olan GCBM tarafından düzenlenmektedir.

Gemiadamı işlemleri için sicil limanı gözetmeksizin her liman başkanlığından başvuru yapılabilmektedir.

Düzenlenen bu cüzdanlar, gemiadamlarının talep ettikleri adreslere PTT kargo yolu ile kısa sürede ve emniyetli olarak ulaştırılmaktadır.

DENİZ EMNİYETİ EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ

Bu eğitim merkezi; Yangın Önleme ve Yangınla Mücadele Eğitim Merkezi, Gemi Terk Eğitimi Merkezi, Can Kurtarma Araçlarını Kullanma - Gemiyi Terk Eğitim Merkezi ve Temel İlkyardım Eğitim Merkezi bileşenlerinden oluşmaktadır.

Deniz Emniyeti Eğitim Merkezi

Tek bir eğitim programında 30 kişiye eğitim verebilecek, yıllık 4.500 kişi kapasiteli eğitim merkezi olacaktır.

Bu merkezde, eğitim ve sınav yönergesinde belirtilen kriterlere uygun olarak yangın eğitim merkezi, can kurtarma filikaları ve platformu ve gerekli eğitim salonları yer alacaktır.

Deniz Emniyeti Eğitim Merkezi (Planlanan Proje)

Tüm gemiadamları burada uygulamalı eğitimlere tabi tutulacak ve merkez yetkili eğitim kurumlarına açık olacaktır.

Bu projenin tamamlanması; denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşların vermekte oldukları eğitimlere ilişkin zorunlu uygulama eğitimlerinde uluslararası standartlarda eğitim verilebilmesi için büyük önem arz etmektedir. Bu sayede daha nitelikli gemiadamı yetiştirerek dünya denizcilik sektörünün ihtiyaçlarına insan kaynağı sağlanması amaçlanmaktadır.

GEMİ DENETİM FAALİYETLERİ

Bayrak ve Liman Devleti Denetimi

Türk Bayraklı Gemiler Beyaz Listedeki Yerini Korumaktadır.

Türk Bayraklı gemiler 2003 yılı öncesinde çok düşük performanslı olup, çoğunluğu Avrupa Birliği üyelerinden oluşan ve dünyanın en önde gelen liman devleti denetim rejimi olan Paris Liman Devletleri Kontrolü Mutabakat Muhtırasında (Paris MoU) % 25'in üzerinde tutulma oranı ile "Kara Listede" yer almaktaydı.

Türk Bayraklı gemilerin deniz emniyeti kurallarına uyumu, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerindeki performanslarının artırılması ve tutulmaların önlenmesi amacı ile Bakanlığımızca başlatılan Denetim ve Eğitim Seferberliği neticesinde; dünyanın en önde gelen liman denetim rejimi olan Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerinde Türk bayraklı gemiler 2003, 2004 ve 2005 yılları itibariyle giderek iyileşen bir performans göstererek 2006 yılında "Gri Liste"ye geçmiştir. Müteakiben Bakanlığımızca yürütülen kararlı ve yoğun çalışma süreci neticesinde, Türk bayraklı gemilerin Paris Memorandumu Liman Devleti Kontrollerindeki performansı iyileşmeye devam etmiş, 2008 yılında ilk kez "Beyaz Liste"-ye geçişi sağlanmıştır.

Çoğunluğunu Avrupa Birliği ülkelerinin oluşturduğu Paris Memorandumunun hazırladığı ve ülkelerin durumlarının belirlendiği Kara-Gri-Beyaz Listeler, dünya denizciliğinde

ülkelerin deniz ticaret filolarının deniz emniyeti bakımından karnesi ve prestij açısından da göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Paris Memorandumu Sekretaryası tarafından yayımlanan 2015 Yıllık Raporunda Türk bayrağının Beyaz Liste'deki konumunun devam ettiği görülmektedir.

Paris MoU'ya üye ülkelerin limanlarına giden gemiler Memorandum prosedürlerine uygun olarak denetlenmekte, eksikliği bulunanlar, eksiklikler giderilene kadar bekletilmekte, alıkonmakta ve ağır ticari kayıplarla karşılaşmaktadırlar. Bayrağı kara listede olan ülkelerin gemileri ise olumsuz etkilenmekte, yük sahipleri tarafından takip edilmekte, bu gemiler yük bulmakta zorluklarla karşılaşmakta ve ticari açıdan dezavantajlı duruma düşmektedir.

Kara ve gri listedeki teknik açıdan standart altı gemilere Paris MoU'daki 27 ülke limanlarına giriş yasağı uygulanmaktadır. Bunun sonucunda gemilerin serbest ticareti giriş yasağıyla engellenmektedir. Türk Bayraklı gemiler beyaz listeye geçmekle limanlara giriş yasağı kapsamından çıkmış ve Paris MoU limanlarında serbestçe ticaret yapma imkânına kavuşmuştur.

Ayrıca, Bakanlığımız 2013 yılı Ekim ayı içerisinde Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yürütülen "IMO Üye Devlet Gönüllü Denetim Programı (VIMSAS)" kapsamında denetlenmiş ve oldukça başarılı geçen denet leme neticesinde, gemilerimiz ticari açıdan oldukça avantajlı duruma gelmiştir. Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında 6-12 ay olan denetim periyotları, 2014 yılından itibaren 36 aya kadar çıkmıştır.

TABLO 11. TÜRK BAYRAĞI BEYAZ LİSTEDE

Kaynak: **Paris MoU Yıllık Denetim Raporları**

YIL	DENETİM SAYISI	TUTULMA SAYISI	LİSTEDEKİ DURUM
2003	749	131	KARA LİSTE
2004	776	67	KARA LİSTE
2005	597	45	KARA LİSTE
2006	595	42	GRİ LİSTE
2007	670	41	GRİ LİSTE
2008	774	40	BEYAZ LİSTE
2009	738	34	BEYAZ LİSTE
2010	782	34	BEYAZ LİSTE
2011	587	28	BEYAZ LİSTE
2012	561	26	BEYAZ LİSTE
2013	502	15	BEYAZ LİSTE
2014	431	20	BEYAZ LİSTE
2015	391	24	BEYAZ LİSTE

Yurt Dışında Tutulan Türk Bayraklı Gemilerin "Programdışı ve Ek Denetimleri"ne Yönelik Usul ve Esaslar

Yurt dışı Liman Devleti Kontrollerinde tutulan Türk Bayraklı gemilerin, Programdışı Denetimlerine, Emniyet Yönetimi Sertifikası (SMC) ilave Denetimlerine ve Uygunluk Belgesi (DoC) ilave Denetimlerine ilişkin olarak usul ve esaslar belirlenmiştir.

Deniz emniyetinin sağlanması ve denizde kirlenmenin önlenmesi amacıyla ilgili ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelerde öngörülen durumlarda idari tedbirler alınmakta olup, bu bağlamda gemi tutulmalarının tekrarlanmaması için, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerinde tutulan Türk Bayraklı gemilere ilişkin olarak, Bakanlığımızca ve ilgili Klas Kuruluşlarınca yurt içinde ve ayrıca 3 ay boyunca Ülkemiz limanlarına uğrak yapmayan gemilere de yurt dışında olmak üzere, Programdışı ve Emniyet Yönetimi Sertifikası (SMC) ilave Denetimleri belirlenen usul ve esaslar dahilinde yapılmaktadır.

Ayrıca, Türk Bayraklı gemilerde tespit edilen eksikliklere ilişkin düzeltici ve önleyici faaliyetlerin kontrolü amacı ile gemilerin işletmeci kuruluşlarının Uygunluk Belgesi (DoC) ilave Denetimleri Bakanlığımız Gemi Denetim Görevlileri tarafından yapılmaktadır.

Türk Bayraklı Gemilerde Bakanlığımız Adına Sörvey ve Belgelendirme Yapan Yetkilendirilmiş Kuruluşlar

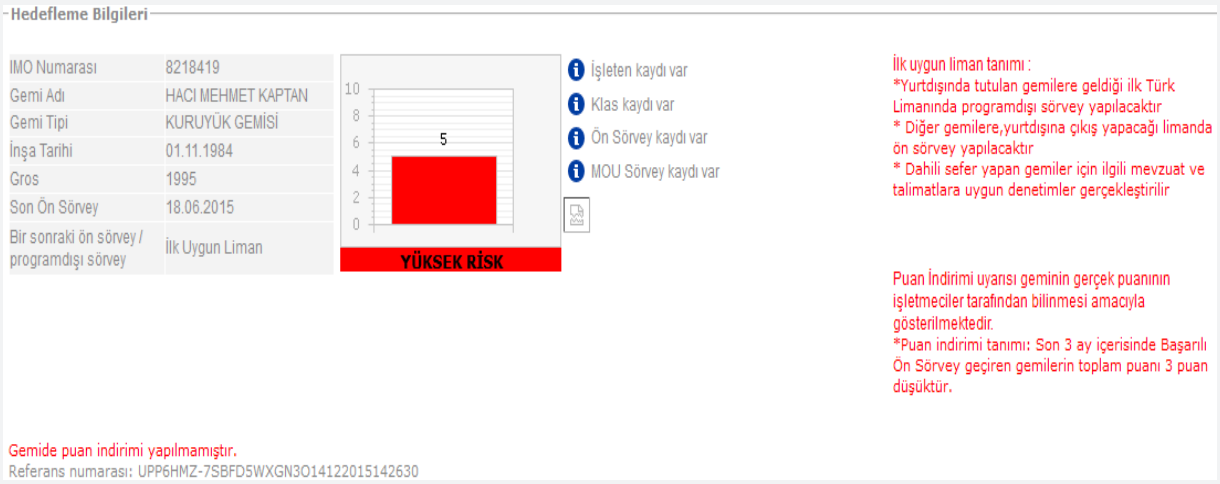
Türk Bayraklı gemilerde sörvey ve belgelendirme yapmaya yetkili kuruluşlar; Türk Loydu (TL), American Bureau of Shipping (ABS), Nippon Kaiji Kyokai (Class NK), Lloyd's Register (LR), Det Norske Veritas - Germanischer Lloyd (DNV-GL), Registro Italiano Navale (RINA), Korean Register of Shipping (KRS)

Anılan Yetkilendirilmiş Kuruluşların merkez ofisleri ve ülkemizdeki ofisleri, Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelik kapsamında düzenli olarak denetlenmektedir. 2015 yılında ilk kez Yetkilendirilmiş Kuruluşların Türkiye temsilcilikleriyle birlikte merkezleri de Bakanlığımızca denetlenmeye başlanmıştır. Ayrıca, söz konusu Yetkilendirilmiş Kuruluşların yapmış olduğu denetim ve belgelendirme faaliyetleri ile Yetkilendirilmiş Kuruluşların performansları Bakanlığımızca takip edilmektedir

Elektronik Hedefleme Sistemi ve Elektronik Sertifika Programı

Gemilerimizin yurtdışı limanlarda tutulmaması ve teknik standartlarının yükseltilmesi amacıyla uluslararası limanlara sefer yapacak Türk Bayraklı gemilere ön sörvey uygulaması yapılmaktadır. Türk limanlarında ön sörvey denetimlerine tabi olacak gemilerin belirlenmesi için Elektronik Hedefleme Sistemi kurulmuş olup, gemiler bu sistem sayesinde risk gruplarına ayrılmaktadır.

Gemi işletmecileri işletmelerinde bulunan gemilerin Hedefleme Sistemi bilgilerine on-line olarak Bakanlığımızca geliştirilen sistem üzerinden ulaşılabilmektedir.

Riskli görülen ve geçmiş performansı kötü durumda olan gemilere çok daha sık denetimler yapılmakta, geçmiş performansı iyi olan gemilere ise daha uzun aralıklarla denetim yapılarak gereksiz beklemelerin önüne geçilmektedir. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1.100 adet ön sörvey uygulaması gerçekleştirilmektedir.

Türk Bayraklı gemilerin belgelendirilmesine yönelik olarak kurulan Elektronik Sertifika Sistemi sayesinde belgelendirme faaliyetlerinde standart sağlanmaktadır. Bayrak Devleti uygulamalarının sağlıklı olarak takibini teminen "Ulusal Veri Tabanı" oluşturulmuş ve Türk Bayraklı gemilere ilişkin tüm verilerin sağlıklı ve hızlı bir şekilde alınması sağlanmıştır. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1000 adet belgelendirme işlemi gerçekleştirilmektedir.

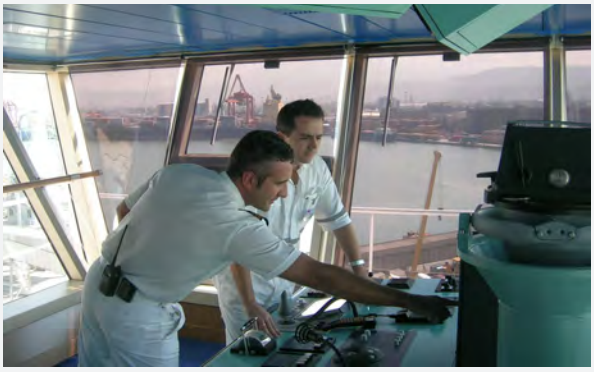
Liman Devleti Denetimleri

Türkiye, Akdeniz ve Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumlarının (MoU) kurucu ve etkin bir üyesidir. Türk limanlarına uğrak yapan yabancı bayraklı gemiler, denizde seyir, can, mal ve çevre emniyeti bakımından Akdeniz ve Karadeniz MOU prosedürleri ve ulusal mevzuatımız doğrultusunda etkin bir şekilde denetlenmektedir.

Eğitimli dinamik bir denetim personeline sahip olmamız, ülkemiz limanlarında binlerce gemiye denetim yapmamıza imkan sağlamaktadır.

Anılan memorandumların üyelerinin her yıl kendi limanlarına uğrak yapan farklı yabancı bayraklı gemilerin en az %25'ini denetleme yükümlülüğü bulunmaktadır. 2015 yılında limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yapılan Liman Devleti Kontrol oranı % 33,65 olarak gerçekleşmiş olup, kontrollere etkin bir şekilde devam edilmektedir.

Denizlerimizde kirliliğin önlenmesi ile beraber denizde seyir, can ve mal emniyetinin en

TABLO 12. TÜRK LİMANLARINDA YABANCI BAYRAKLI GEMİLERE YAPILAN LİMAN DEVLETİ KONTROLÜ DENETİM SAYILARI (*30.06.2016 TARİHİ İTİBARİYLE)

YILI	GELEN TEK GEMİ SAYISI	KARADENİZ MOU			AKDENİZ MOU			DENETİM ORANIMIZ
		DENETİM SAYISI	TUTULMA SAYISI	TUTULMA ORANI	DENETİM SAYISI	TUTULMA SAYISI	TUTULMA ORANI	
2003	X	151	29	19,21	355	224	63,10	X
2004	X	146	26	17,81	577	254	44,02	X
2005	4644	271	66	24,35	1849	620	33,53	45,65
2006	4927	216	37	17,13	1772	467	26,35	40,35
2007	5159	293	61	20,82	1929	528	27,37	43,07
2008	5630	270	31	11,48	1450	286	19,72	30,55
2009	5684	278	35	12,59	2044	370	18,10	40,35
2010	5711	265	13	4,91	1650	230	13,94	33,53
2011	5775	297	21	7,07	1812	217	11,98	36,52
2012	5791	537	41	7,64	1762	213	12,09	39,70
2013	5671	414	40	9,66	1265	105	8,30	29,61
2014	5553	462	15	3,25	1126	141	12,52	28,60
2015	5806	397	35	8,82	1557	197	12,65	33,65
2016*	4027	210	10	4,76	976	92	9,43	29,45

üst düzeyde korunması bakımından, yapılan denetimler ile uygulamada birlikteliğe katkı sağlanarak dünyadaki diğer Memorandumlara da öncülük edilmektedir.

Bu kapsamda, limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yılda ortalama 1.700 adet PSC (Port State Control- Liman Devleti Kontrolü) gerçekleştirilmekte olup, bu denetimler neticesinde uluslararası standartları karşılamadığı tespit edilen gemilere yaptırım uygulanmaktadır.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetimler

"Denizin bir mili de, bin mili de bir" ilkesiyle, kabotajda çalışan gemilerin uluslararası sefer yapan gemilerle seyir, can, mal, çevre emniyeti, sağlık, çalışma koşulları ve yolcu konforu açısından eşdeğer ölçüde uyumlaştırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, limanlarımız arasında yolcu ve araç taşımacılığı yapan Türk bayraklı gemilerde seyir, can, mal, çevre emniyetine ilişkin standartlarının yükseltilmesi amacıyla "Program Dışı Denetim Uygulaması" yürütülmektedir.

Ulusal sefer yapan gezi tekneleri, yolcu motorları, feribotlar, yolcu gemileri, Ro-Ro yolcu gemileri, Ro-Ro kargo gemileri araç ve tren ferilerine yönelik olarak denetim uzmanı ekiplerce program dışı denetimler uygulanmaktadır. Bu sayede her gün önemli sayıda yolcu taşıyan bu teknelerin ulusal deniz emniyeti kurallarına uygunluğu kontrol edilmektedir.

Ayrıca, Marmara Denizi ve Türk Limanlarında ticari gemilere akaryakıt ikmal eden gemiler de Program Dışı Denetim Uygulaması kapsamına alınarak denetlenmektedir. Eksikliği tespit edilen gemilerin takibi yapılmakta, önemli eksikliklerin bulunması durumunda eksiklikler giderilinceye kadar gemilerin seyrine müsaade edilmemektedir.

Hidrostatik Serbest Bırakma ünitesi konulmuştur

GEMİ SİCİLİ, GEMİ ACENTELİĞİ ve KIYI TESİSLERİ

e-Gemi Sicil

Gemi sicil işlemleri ve isim onayları Haziran 2007'den itibaren elektronik ortamda yapılarak, günler süren bürokratik işlemler dakikalara indirilmiştir.

Sicillere ve bağlama kütüğüne kaydedilecek gemilere verilecek adların onayı ve kayıtlı olanların adlarının değiştirilmesi taleplerinin internet üzerinden yapılmasını sağlayan "Gemi İsim Talebi ve Onayı" programı 07.02.2007 tarihinde devreye alınmıştır. Bu programla, gemiye verilmesi düşünülen ilk isim talebi, onayı ve mevcut ismin değiştirilmesi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Sicillere kayıtlı gemilerin sicil bilgileri 06.06.2007 tarihinde devreye alınan "Gemi Sicil Bilgi Sistemi" adlı program ile elektronik ortama aktarılmıştır. Sicil işlemleri ve sicil belgelerinin hazırlanması elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Sicillerimize kayıtlı tüm gemilerimiz program üzerinden takip edilebilmekte bu gemilere ait istatistikler anlık olarak alınabilmektedir.

Sicil Limanlarına Göre Günlük Filo Bilgileri, 04.10.2016

Sicil Limanı	Milli Gemi Sicili			TUGS			TOPLAM		
	SAYI	GROS	DWT	SAYI	GROS	DWT	SAYI	GROS	DWT
İstanbul	3.815	993.980	631.675	1010	4.628.900	6.619.978	4.825	5.622.880	7.251.653
İzmir	2.807	297.725	244.422	328	779.327	1.038.866	3.135	1.077.052	1.283.288
Trabzon	630	33.292	10.259				630	33.292	10.259
Samsun	1.013	35.300	2.732				1.013	35.300	2.732
Zonguldak	415	9.756	12				415	9.756	12
Bandırma	687	39.161	2.777				687	39.161	2.777
Çanakkale	585	15.154	9.815				585	15.154	9.815
Antalya	866	39.058	2.057				866	39.058	2.057
Mersin	703	22.070	3.490				703	22.070	3.490
İskenderun	369	7.548	401				369	7.548	401
Toplam	11.890	1.493.044	907.640	1.338	5.408.227	7.658.844	13.228	6.901.271	8.566.484

Bağlama Kütüğü

Özel teknelerden alınan MTV'nin çok yüksek olması amatör denizciliğin gelişmesi önünde büyük bir engeldi. Bu sebeple amatör tekne sahipleri, teknelerini yabancı ülke sicillerine kaydedip yabancı bayrakla sahillerimizde ve marinalarımızda bulundurmakta idiler. Amatör denizciliğin geliştirilmesi ve söz konusu olumsuz durumun düzeltilmesi için yapılan çalışmalar neticesinde 15.05.2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5897 sayılı Kanun ile amatör teknelerden alınan MTV kaldırılmış ve bu kapsamdaki teknelerin bağlama kütüklerine kaydı zorunlu hale gelmiştir.

TABLO 13. BAĞLAMA KÜTÜĞÜNE KAYITLI GEMİ CİNSLERİ VE ADETLERİ (08.2016)

GEMİ CİNSLERİ	ADET
ÖZEL TEKNE	60.839
BALIK AVLAMA	11.658
TİCARİ YAT / SÜRAT TEKNESİ	5.886
YOLCU MOTORU	1.726
GENEL TOPLAM	**80.109**

Yeni uygulama ile;

- Teknelerden MTV kaldırılmıştır.
- Bağlama kütüğüne kayıtlı teknelerin satışları Noter, Liman Başkanlıkları ve Yetkilendirilen Belediye Başkanlıklarında yapılarak devir işlemleri kolaylaştırılmıştır.
- Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları ile 5 metreden küçük tekneler ruhsatname ve vize harçlarından muaf tutulmuştur. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaf tutulmuştur.

Uygulama neticesinde, Türk sahipli olup, yabancı bayrakta bulunan özel teknelerden 1.237 adedinin Türk bayrağına geçişleri sağlanmıştır.

Tüm Tekneler Elektronik Ortamda Kayıt Altına Alınmaktadır

Tüm tekne kayıtlarının elektronik ortamda yapılıyor olması, eski defter kayıtlarının elektronik ortama alınması ve elektronik ortamdaki kayıtların güncellenmesinin tamamlanmasıyla, 2011 yılı başından itibaren her türlü sorgulama ve takyidat elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Bakanlığımız ile ilgili karar verici kurumlar arasında yapılacak protokollerle; gemi sahipiliği, haciz, ipotek, seferden men vb. kararların ifası, elektronik ortamda yapılabilecektir.

Gemi Acenteliği

Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş, Deniz Ticaret Odalarında kaydı bulunan ve gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile bunların personelini kapsayan Gemi Acenteliği yönetmeliği, günün koşullarına ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hazırlanarak 05.03.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi sağlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik kapsamında; çağın koşullarına uygun işyerlerinde, eğitimli personel aracılığı işlemlerini yürüten gerçek ve tüzel kişiliğe haiz işletmeler adına "Gemi Acenteliği Yetki Belgesi", yeterliliği tespit edilen personel adına da "Personel Tanıtım Kartı" düzenlemektedir. Ayrıca yetkilendirilmiş acenteler ile adına personel tanıtım kartı dü-

ACENTELARDA YILLARA GÖRE FİRMA ve PERSONEL DURUMU					
YILLAR	YENİ EKLENEN FİRMALAR	BELGE YENİLEYEN FİRMALAR	YENİ EKLENEN PERSONEL	BELGESİ YENİLEYEN PERSONEL	NAKİL OLAN PERSONEL
2011	36	6	98	193	111
2012	40	12	232	268	158
2013	48	76	205	255	138
2014	56	20	239	1034	313
2015	83	26	303	463	161
2016	55	20	194	196	92
ACENTE İSTATİSTİKLERİ					
Yetki Belgesi Aktif Acente Sayısı					949
Yetki Belgesi Aktif Acente Şubesi Sayısı					202
Aktif Acente Personeli Sayısı					3479
- Lise Mezunu Personel Sayısı					1230
- Üniversite Mezunu Personel Sayısı					665
- Diğer					1584

zenlenen personelinin sicilinin tutulduğu ve acentelerin veri girişinde bulunduğu acente bilgi sistemi kurulmuştur.

Uygulamada olan yönetmelik kapsamında 23.08.2016 tarihi itibariyle; toplam 946 Gemi Acenteliği Yetki Belgesi, 201 Şube Yetki Belgesi ve 3482 adet Gemi Acentesi Personeli Tanıtım Kartı, düzenlenmiştir.

Kıyı Tesisleri İşletme İzni

18.02.2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında Bakanlığımızca Eylül 2016 tarihi itibariyle balıkçı barınakları ile kabotaj hattına yönelik faaliyet gösteren kıyı tesisleri hariç olmak üzere 320 kıyı tesisine işletme izni/geçici işletme izni belgesi düzenlenmiştir.

TESİS		DAİMİ	GEÇİCİ	FAALİYET
LİMAN	106	46	59	1
PETROL/ KİMYASAL	77	55	22	-
İSKELE	97	15	68	14
MARİNA	40	27	11	2
Toplam	320	143	160	17
İzin Almış Tesislerden ISPS'li Olan Tesislerin sayısı				171

TESİS	ÜLKE GENELİNDE KIYI TESİSİ DURUMU																					
	TESİS SAYISI	İzin Türü			Sıvı/Gaz Yük Elç.			Kuru Yük Elleç			Yolcu Araç		Barınma		Elecleldiği Yük Çeşitlerine Göre Tesis Sayısı							
		DAİMİ	GEÇİCİ	FAALİYET	KİMY. TANK	PETRL ÜRN	LPG/LNG	GN. KARGO	DÖKM. YÜK	KONTEYNER	RO-RO	FERİ-YOLCU	YAT	BALIK.BAR.	1 Çeşit	2 Çeşit	3 Çeşit	4 Çeşit	5 Çeşit	6 Çeşit	7 Çeşit	8 Çeşit
LİMAN	106	46	59	1	31	19	4	88	83	29	42	34	12	2	12	33	19	17	10	9	5	1
PETROL/ KİMYASAL	77	55	22	-	19	56	20	6	6	3	3	1	-	-	55	12	5	1	1	2	-	-
İSKELE	97	15	68	14	-	-	-	-	-	-	90	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MARİNA	40	27	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-	38	-								
Toplam	320	143	160	17	50	75	24	94	89	32	135	125	50	20	67	45	24	18	11	11	5	1
İzin Almış Tesislerden ISPS'li Olan Tesislerin sayısı																	171					

ÜLKE GENELİNDE TESİSLERİN BÖLGELERE DAĞILIMI

BÖLGE	TESİS	TESİS SAYISI	İzin Türü			Sıvı/Gaz Yük			Kuru Yük			Yolcu Ar		Barınma	Eleçlediği Yük Çeşit. Göre Tesis Say.						
			Daimi	Geçici	Faaliyet	Kim. Tan.	Petr/kim	LPG/LNG	G. Kargo	D. Yük	KONT	Ro-Ro	Fer-Yol.	Yat	1 Çeşit	2 Çeşit	3 Çeşit	4 Çeşit	5 Çeşit	6 Çeşit	7 Çeşit
KARADENİZ BÖLGESİ	Liman	20	9	10	1	8	4	-	19	18	7	9	9	1	1	5	3	2	3	3	2
	Petrol/Kimyasal	10	9	1	-	2	7	4	-	-	-	-	-	-	7	2	1	-	-	-	-
	İskele	3	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Marina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MARMARA BÖLGESİ	Liman	55	20	35	-	15	8	2	45	44	15	20	11	8	7	17	11	9	6	3	1
	Petrol/Kimyasal	26	20	6	-	11	19	9	-	-	-	-	-	-	18	8	2	1	-	-	-
	İskele	86	15	66	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Marina	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EGE BÖLGESİ	Liman	9	4	5	-	3	2	1	5	5	1	3	4	2	1	4	1	1	-	1	1
	Petrol/Kimyasal	10	6	4	-	3	6	4	4	4	2	1	-	-	3	2	2	-	1	1	-
	İskele	8	-	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Marina	7	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
AKDENİZ BÖLGESİ	Liman	22	13	9	-	5	5	1	19	16	6	10	10	1	3	7	4	5	1	2	1
	Petrol/Kimyasal	31	20	11	-	2	24	3	2	2	1	2	1	-	27	-	-	1	-	1	-
	İskele	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Marina	28	19	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam		320	143	160	17	49	75	24	94	89	32	45	35	12	67	45	24	19	11	11	5

AAKKM Operasyon Merkezi

ANA ARAMA KURTARMA KOORDİNASYON MERKEZİ (AAKKM) FAALİYETLERİ

2005-2015 yılları arasında toplam 1475 olaya, sadece 2016 yılı içinde 30 Eylül 2016'ya kadar 52 olaya başarı ile müdahale edilmiştir.

Uydu Haberleşme Sistemleri Tesisi

Gemilerle daha etkin haberleşmenin sağlanabilmesi için AAKKM'ye Aralık 2004'de INM-C, M4GAN uydu haberleşme cihazları kurulmuştur.

COSPAS-SARSAT Sistemi (Uydu Yardımlı Arama Kurtarma Sistemi)

Ülkemiz COSPAS-SARSAT sistemine 11 Haziran 2005 tarihinde Yer Kesimi Servis Sağlayıcı (Ground Segment Provider) ülke olarak üye olmuştur. 6 Ekim 2005 tarihinde Başlangıç Operasyonel Kabiliyeti (Initial Operational Capability-IOC) yeterliliği kazanmıştır. 17 Ocak 2006 tarihinde Tam Operasyonel Kabiliyeti (Full Operation Capability-FOC) safhasına geçmiştir. 01 Haziran 2006 tarihinde İran, Irak ve Afganistan ve 01 Eylül 2014 yılı itibariyle Gürcistan, 01 Eylül 2015 tarihinde de Ukrayna Arama Kurtarma İrtibat Noktası (SAR Point of Contact-SPOC) Ülke sıfatıyla Türk Görev Kontrol Merkezinin (TRMCC) sorumluluğu altına alınmıştır.

MEOSAR Sistemi (Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi)

Gelecek nesil COSPAS-SARSAT Sistemi olarak da bilinen MEOSAR sisteminin (Medium Earth Orbit Search and Rescue Satellite System/Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi) ülkemizde kurulumu Ağustos 2010 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Başlangıç olarak 2

Türkiye MEOSAR Antenleri

adet MEOLUT (MEOSAR anten sistemi) kurulmuştur. Ülkemiz bu sistemi kuran 6 ncı ülke konumundadır. 2013 yılı içerisinde 4 adet ilave MEOLUT kurulumu tamamlanmış olup, 6 kanallı entegre bir sisteme ulaşılmıştır. Sistemin ilk kurulumundan itibaren, uluslararası testlere ve ortak çalışmalara etkin katılım sağlanmaktadır.

Arama Kurtarma Kaza/Olay İstatistikleri

01 Ocak 2016 tarihine kadar son on yılda toplam 1.475 kaza/olaya müdahale edilmiştir.

TABLO 13. 2005 -2015 YILLARI AAKKM KAZA/OLAY İSTATİSTİĞİ

T.C. ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü (Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezinin Yıllar İtibari İle Türk Arama Kurtarma Sahası İçerisinde Meydana Gelen Deniz Kaza Ve Olaylarının İcmal Tablosu)

OLAY YILI	OLAY SAYISI	ÖLÜ SAYISI	YARALI SAYISI	KAYIP SAYISI	KURTARILAN İNSAN
2004	144	22	4	32	1586
2005	146	23	-	17	405
2006	116	8	-	12	124
2007	117	18	3	-	245
2008	198	9	8	33	1859
2009	147	18	4	4	176
2010	194	22	-	9	427
2011	132	11	25	2	268
2012	135	92	7	17	312
2013	118	27	-	6	1035
2014	101	41	40	41	454
2015	71	13	43	11	217
GENEL TOPLAM	1611	312	134	179	7073

Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi tarafından düzenlenmiştir. İstatistikler de 01/01/2016 tarihine kadar olan olaylar kullanılmıştır.

Tarama Operasyonları Takip ve Yönetim Sistemi Projesi (TARGEM)

Bakanlığımız tarafından ülkemiz deniz ve iç sularında yürütülen tarama operasyonlarında; tarama talebini, tarama vasıtalarını, tarama miktarını, yakıt durumunu ve personel takibini etkin bir şekilde yaparak iş verimliliğinin ve hizmet kalitesinin arttırılmasına yönelik olarak TUBİTAK-Bilgem ile anılan proje imzalanmıştır. Projenin %75'i (ilk 3 faz) tamamlanmıştır.

Gemi Sanayi Çalışanlarının Mesleki Yeterlilikleri

Genel Müdürlüğümüz koordinesinde sektör temsilcilerinin de katkılarıyla 9 adet meslek standardı hazırlanmış ve bu Ulusal Meslek Standartlarının 7 adedi 14.08.2014 tarihli ve 29088 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de, 2 adedi 04.08.2016 tarihli ve 29791 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yayımlanan UMS'ler:

- Gemi Montajcısı
- Gemi Makine Montajcısı
- Gemi Makine Bakımcısı
- Gemi Boru Tesisatçısı
- Gemi Boyacısı
- Gemi Geri Dönüşüm İşçisi
- Gemi Geri Dönüşüm Operasyon Sorumlusu
- Yat Donatımcısı
- Yat Üst Yüzey İşlemcisi

Yayımlanan bu standartlara ait Ulusal Mesleki Yeterliliklerin (UMY) hazırlanma süreci kapsamında, taslaklar hazırlanarak ilgili kurum/

kuruluşların görüşlerine açılmış ve gelen görüşler değerlendirilmiş olup her bir taslağa ait pilot uygulama çalışması MYK ile Türk Loydu ve Bakanlığımızca bir tarih belirlenerek yapılacaktır. Taslak çalışmalar pilot uygulamalara ait raporlar ile birlikte MYK'ya, sektör komitesine sunulmak amacıyla gönderilecektir.

Tekne İmal Bölgeleri Çalışmaları

İmar sorunu olan ve dağınık halde bulunan tekne imal yerlerini kümeleme yapmak üzere Bakanlığımızca 7 ayrı yerde tespit edilen üretim bölgelerinin işletmeye alınması hedeflenmiştir.

- İzmir Çaltılıdere Tekne İmal Yeri (Ön izin sözleşmesi imzalanmıştır. ÇED gerekli değildir yazısı yenileme çalışmaları devam ediyor. Altyapıyı UDHB yapacak)
- Fethiye Karaot Tekne İmal ve Çekek Yeri (İmar planı onayı için Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün isteği doğrultusunda alanın doğal yapısına yönelik rapor hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır.)
- Bodrum Ören Tekne İmal ve Çekek Yeri (Tahsis işlemleri için Başbakanlık uygun görüşü alınmış, katılım payı bedeli ile ilgili Defterdarlıkta yaşanan sorun aşılmış ve ön izin sözleşmesi imzalanması aşamasına gelinmiştir.)
- Marmaris Bozburun Tekne İmal ve Çekek Yeri (Jeolojik etüd raporu sonrasında teklif plan onaya sunulacaktır)
- Manavgat Tekne İmal ve Çekek Yeri (Ön izin sözleşmesi imzalanmış plan onay süreci Şubat 2016 da başlatılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı projenin, uygun olmayan alternatif bir alana taşınmasını istemektedir.)
- Bartın Tekkeönü Tekne İmal ve Çekek Yeri (Bakanlığımızca Genel Yerleşim Planı onaylanmıştır. İlgili valilik üzerinden yer tahsis süreci başlatılmıştır.)
- Bartın Kurucaşile Tekne İmal ve Çekek Yeri (Kooperatife tahsisinin yapılması uygun görülmüştür. Ancak henüz kooperatif kurulamamıştır)

Gemi İnşa Sektörüne Yönelik Olarak Düzenlenen Eğitim Faaliyetleri

Bakanlığımız, ağır ve tehlikeli iş kolu olan tersanelerde ve sektörde çalışan ara eleman, mühendis ve yönetici düzeyindeki personele çalıştığı işle ilgili olarak teorik ve uygulamalı mesleki eğitim düzenlemektedir.

2004 yılında 4 okulda 6 gemi yapım bölümü mevcut iken Ağustos 2016 itibariyle gemi yapımı alanı eğitimi veren okul sayısı 31, bölüm sayısı 44'dir.

TABLO 14. YILLARA GÖRE AÇILAN KURS SAYISI

Kaynak: **UDHB TKYGM**

YILLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8	TOPLAM
Sektöre Yönelik	-	-	27	38	21	-	-	-	-	86
Uzmanlara Yönelik	1	19	24	7	-	5	4	29	6	95
TOPLAM	1	19	51	45	21	5	4	29	6	181

TABLO 15. YILLARA GÖRE EĞİTİME KATILAN KURSİYER SAYISI

Kaynak: **UDHB TKYGM**

YILLAR	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016/8	TOPLAM
Ara Eleman	-	-	680	966	143	-	-	-	-	1.789
Uzman	49	548	489	204	-	117	153	700	321	2.581
TOPLAM	49	548	1.169	1.170	143	117	153	700	321	4.370

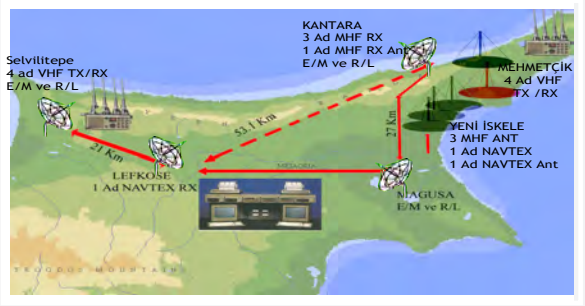

2 Adet Yeni İnşa Fi-Fi 1 Römorkörü

Türk Boğazları Bölgesinde seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırmak maksadıyla inşa edilen yüksek manevra kabiliyetine haiz, çeki gücü 65 bp, gerek püskürtme kapasitesi (2400 m^3/h), gerekse manevra kabiliyeti bakımından mutlak üstünlüğü olan 2 adet yeni inşa fi-fi 1 römorkörü 2005 yılında hizmete girmiştir.

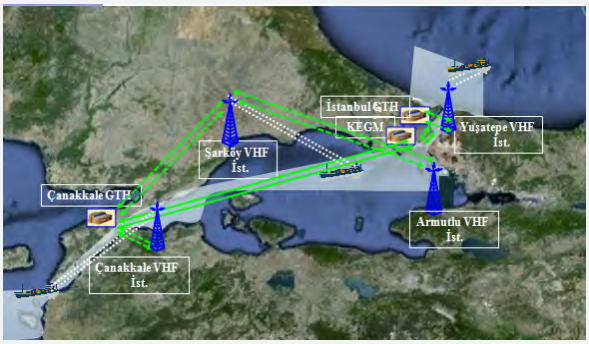
Kıbrıs Türk Radyo

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Akdeniz'de güçlendirilmesi amacıyla Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından finanse edilen "Kıbrıs Türk Radyo" projesi tamamlanarak 2006 yılında hizmete girmiştir.

VHF Acil Haberleşme Sistemi

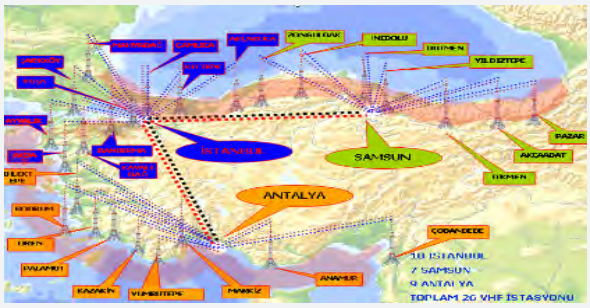
Bu sistem ile Türk boğazları ve Marmara denizini kapsayan mevcut TBGTH sisteminin bağımsız yedeği olan, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü kriz merkezinden kontrol edilebilen, deprem gibi olağanüstü hallerde haber-

leşmenin devamlılığını sağlayan ve ses kaydı yapılabilen haberleşme sistemi devreye alınmıştır.

2006'da devreye alınan TBGTH VHF acil haberleşme sistemine Armutlu-Şarköy VHF istasyonu eklenerek yedeklenmesi sağlanmıştır.

VHF Deniz Haberleşme Sistem Modernizasyonu

1982 yılında kurulumuna başlanan, 26 istasyonda kurulu bulunan VHF sistemi ekonomik ömrünü tamamlamış olup yeni teknolojiye uyumlu 80 adet Kara Tipi VHF deniz bandı cihazı, 80 adet VHF anteninin alımı ile DSC ve Remote Kontrolü sağlayan yazılım ve donanım temin edilerek 2008 yılı itibariyle günün teknolojisine uygun hale getirilmiştir.

Bölgemizde İlk ve Tek Olan 2 Adet Fi- Fi 2 Römorkörü

Tüm Türkiye kıyılarında olası can, mal ve çevre olaylarına müdahale edebilecek özellikte, saatte 7200m^3 su basabilen 2 adet yeni inşa Fi-Fi 2 römorkör 2009 yılında hizmete girmiştir.

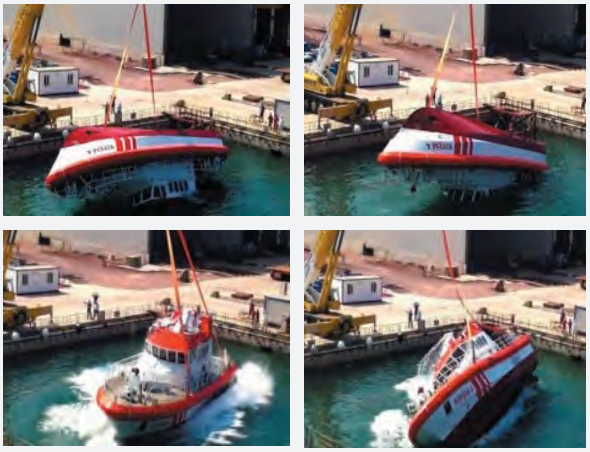
Yakıt Toplama Gemisi

Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, fenerlerin bakımı faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, 15 ton kaldırma kapasiteli kreyni ve deniz yüzeyindeki yağ, yakıt gibi petrol türevi atıkları kendi bünyesinde toplayıp ısıtarak transfer yapabilecek özelliklerdeki yakıt toplama gemisi 2011 yılında filoya katılmıştır. Öncelikle İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde kurtarılan gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemek için görevlendirilmektedir.

4 Adet Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu

Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye botları ile Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek şekilde dayanıklı ve yüksek süratlere erişebilmek üzere dizayn edilmiştir. Bütün deniz şartlarında, kendi kendine düzelebilme (Self Righting) özelliği olan ve yüksek süratlerde kolaylıkla manevra kabiliyetine sahip olan bu botlar 2011 yılında filoya katılmıştır.

Deniz Haberleşme Altyapısı Modernizasyonu (AB Projesi)

2011 yılı itibariyle Deniz Haberleşme Alt Yapısının Modernizasyonu (AB Katkısı) ile 6 adet

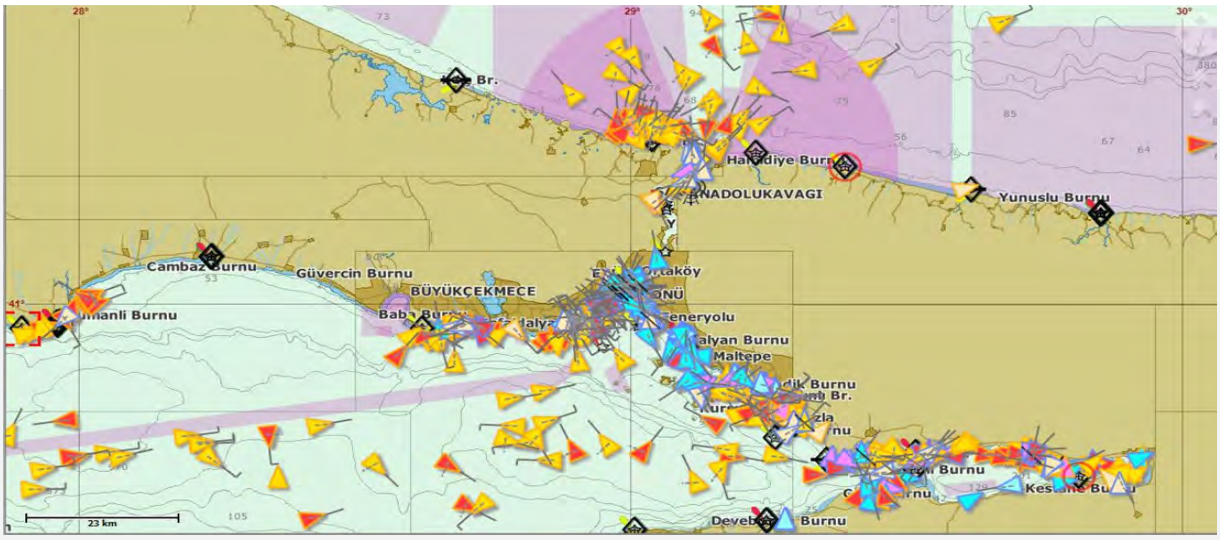
verici (5 kw MF-HF verici) Osmaniye Verici İstasyonuna, 15 adet alıcı, 1 adet Navteks cihazı (1 kw), 4 adet 490/518 kHz'i aynı anda alabilen Navteks alıcı cihazları, 2 adet vertical log peryodik anten ile 1 adet HF Rx anten Yeşilköy Alıcı İstasyonuna kurulmuştur. Verici ve alıcı istasyonlarında Jeneratör, UPS ve voltaj regülatörleri yenilenmiştir.

HF data haberleşmesine imkan tanıyacak yazılım, donanım ve operatör konsolları yenilenerek HF mail sistemi kurulmuştur. HF frekanslarında gemiden-karaya, karadan-gemiye karşılıklı mail haberleşmesi test ortamında yapılmaya başlanmıştır.

4 Adet Römorkör

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama-kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, Fi-Fi 1 yangın söndürme klasında 2 adedi 60, 2 adedi 80 ton çeki gücünde toplam 4 adet yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz yeni inşa römorkörlerin 2 adedi 2011 yılında, 2 adedi de 2012 yılında hizmete girmiştir.

Fenerlerde Uzaktan İzlemesi

Seyir güvenliğinin arttırılması, kıyıda tesis edilmiş merkezler vasıtası ile gemilerin takip edilmesi, deniz araçlarıyla diğer gemi ve kıyı birimleri arasında gerçek zamana yakın bir bilgi akışının sağlanması, herhangi bir tehlike durumunda seyir yardımcılarından kaynaklanan olumsuzlukların önlenebilmesi amacıyla Seyir yardımcılarının uzaktan izlenmesi projesi başlatılmış olup;

1. Birinci aşamada; Türk Boğazlarında bulunan 85 adet tesis SCADA sistemi ile 2006 yılında,
2. İkinci aşamada; yukarıdaki sisteme ilave olarak Zonguldak, İstanbul (Boğaz fenerleri hariç), Marmara, Çanakkale (Boğaz fenerleri hariç), İzmir arasında bulunan 185 adet seyir yardımcısına AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2010 yılında,
3. Üçüncü aşamada; Kastamonu-Artvin ile Muğla- Hatay arasında bulunan 195 tesis yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan 20 tesisle birlikte toplam 215 tesis AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2012 yılında,

Uzaktan İzleme Sistemine geçilmiştir.

2 Adet Liman Römorkörü

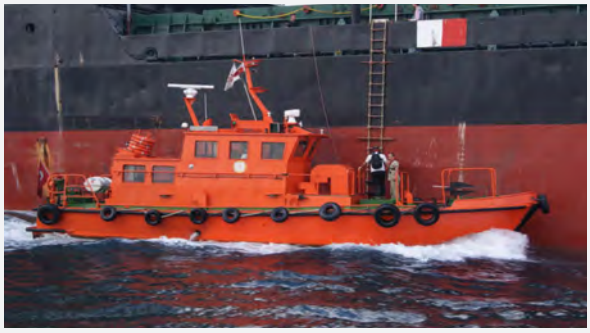

Koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki (İstanbul/Haliç bölgesinde, köprülerin kapalı olması durumu) gemilerin, su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacı 2013 yılında hizmete giren 2 adet Liman Römorkörü ile karşılanmaktadır.

KILAVUZLUK HİZMET BOTU

4 Adet Kılavuzluk Hizmet Botu Hizmete Alınmıştır

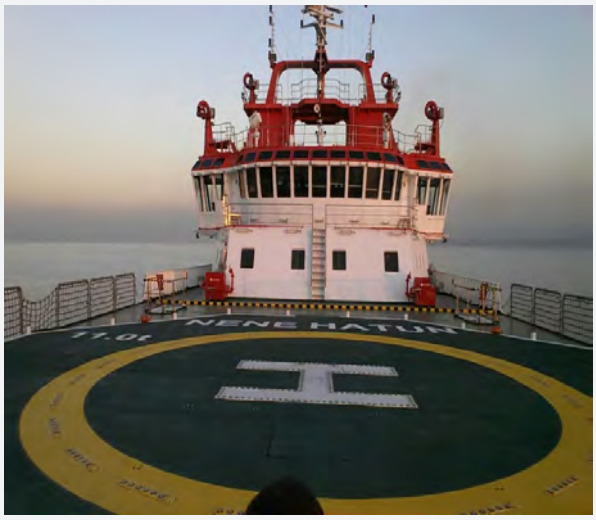
Ağır deniz koşullarına dayanıklı, süratli, üst düzey emniyet koşullarına uygun donanımlı kılavuzluk botları ile kılavuz kaptanların Türk boğazlarından uğraklı veya uğraksız geçiş yapan, Türk Boğazları bölgesindeki demir yerlerine demirleme ve demirden kalkma ile

limanlar, iskeleler, rıhtımlar ve şamandıralara bağlama ve ayrılma manevralarını yapan gemilere zor hava ve deniz koşullarında da ulaşmasının sağlanması için 4 adet bot 2014 yılında hizmete girmiştir.

Acil Durum Müdahale "NENE HATUN" Gemisi (Fi-Fi 3)

Türk Boğazlar bölgesi başta olmak üzere tüm denizlerimizde can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak, olası kazalarda kazanın etkilerini önleyici ve azaltıcı ilk müdahaleyi yapmak, gemilerde oluşan yangınlar ile karadan-denize, denizden-karaya sirayet edebilecek yangınlara müdahale edebilmek, en sert hava koşullarında dahi ihtiyaç duyulan hizmeti verebilecek Acil Durum Müdahale Gemisi temini hedeflenmiştir.

Acil Durum Müdahale Gemisi, Fi-Fi 3 klâsında, çeki gücü yüksek, her türlü operasyonda deniz üzerinde bir komuta merkezi olabilen, üzerindeki helikopter pisti ile kara irtibatını en kısa sürede sağlayan, deniz suyu analizlerini yapabilen, deniz yüzeyindeki kirliliği tespit edebilen-toplayabilen, 20 kişilik hastane donanımına sahip ve operasyonlarda lojistik destek gemisi görevini yerine getiren gemi 2015 yılı Aralık ayında hizmete girmiştir.

Kaynakları etkin kullanılması amacıyla "arama ve kurtarma faaliyetlerinde, ihtiyaca binaen verilecek medikal kurtarma hizmetlerinin" Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanması için Protokol düzenlenmiştir.

2 Adet Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu

Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilen, dayanıklı ve yüksek süratli 2 adet Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botu 2016 yılının ilk çeyreğinde hizmete girmiştir.

Akıntı Ölçüm Sistemi (2014-2016)

Gemi trafik hizmetinin verildiği Türk Boğazları Bölgesinde, trafik hizmetinin verilmesinde ve can kurtarma operasyonlarında akıntı bilgilerinin belirlenmesi için sistem temini hedeflenmiştir.

Proje kapsamında 4 adet sabit ve 1 adet taşınır doppler akıntı algılayıcısının kullanılması ile bunlardan alınan verilerle gemi trafik yönetimine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Ar-Ge projesi olmasından dolayı ilk etapta sistem İstanbul Boğazı'na kurulacaktır.

2016 yılı itibariyle tamamlanması planlanan proje akıntı algılayıcılarının yerleştirileceği 4 adet sabit yerden biri olan Yeniköy Sığlık Fenerinin gemi çarpması sonucu batması nedeniyle projenin kısmi olarak hayata geçirilmesi ve bitiş tarihinin revize edilmesi planlanmaktadır.

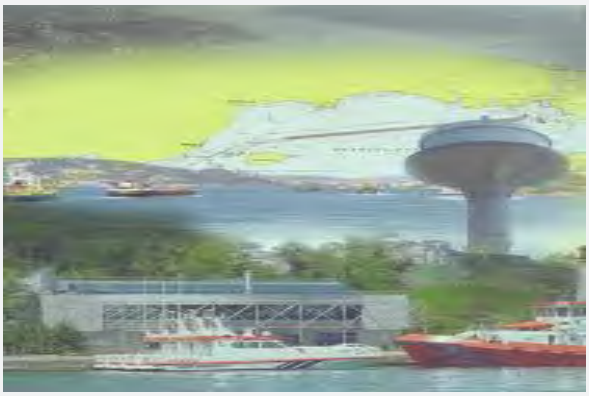
Yüzer Seyir Yardımcılarının Modernizasyonu (2015-2016)

Kıyı sularımızda, boğazlarda, sığ sularda emniyetli deniz seyrinin yapılabilmesi amacıyla denizcilerin hizmetine sunulan yüzer seyir yardımcı ihtiyacını karşılamak ve mevcut çelik yapılı şamandıraların yerine bakım gerektirmeyen Polietilen Şamandıra temini ile değişim hedeflenmiştir.

Proje kapsamında 60 adet şamandıranın 2016 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

TBGTH Sistem Yükseltmesi ve İlavesi (2011-2018)

2003 yılından bu yana hizmet veren TBGTH sisteminin güncellenmesi, ekonomik ömrünü tamamlamış, yedekleri bulunmayan ve arıza sıklığı artan teçhizatın günümüz teknolojilerine uyumlu hale getirilerek hizmetin kesintisiz devam ettirilmesi hedeflenmiştir. Daha önce Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yürütülen proje Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Teknik Şartnamenin günümüz teknolojik gelişmelere uygunluğu ve güncel hizmet ihtiyaçlarının belirlenmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir.

2 Adet Liman Römorkörü (2015-2017)

Koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki gemilerin, su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacının giderilmesi hedeflenmiştir.

Projenin ihalesi yapılarak sözleşme imzalanmıştır. Römorkörlerin 2017 yılında hizmete girmesi planlanmaktadır.

İstasyonların Modernizasyonu (2015-2018)

Proje kapsamında istasyonların modernize edilmesi hedeflenmiştir. 2016 yılı programı çerçevesinde Harem Kılavuzluk İstasyonu, Mehmetçik Kılavuzluk İstasyonu, Gelibolu Kılavuzluk İstasyonu hizmet binaları; Büyükdere gemi bağlama iskelesinin uzatılması; Şile Feneri ve Gardiyan binası ile Türkeli (Rumeli) Feneri ve Müştemilatı İnşaatları alt projeleri yürütülmektedir. Harem Kılavuzluk İstasyonu Hizmet Binası 2016 yılında tamamlanmıştır. Diğer projelere ait çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca muhtelif onarım, modernizasyon ve etüd proje işleri de proje kapsamında yapılmaktadır.

Kılavuzluk Transfer ve Hizmet Botu (2016-2017)

Kılavuz istasyonları ile gemi arasında veya İstasyon-Rıhtım, Rıhtım-İstasyon gibi hizmetin gerektirdiği noktalar arasında kılavuz kaptanların kuzeyden güneye, güneyden kuzeye toplu transferi ile Türk Boğazları ve Marmara Denizinde olası acil durumlarda personel trafiğini sağlamak amacıyla Kılavuz Transfer ve Hizmet Botu hedeflenmiştir.

Projenin teknik şartnamesi hazırlanmış olup 2017 yılında 1 adet Kılavuz Transfer ve Hizmet Botu'nun hizmete girmesi planlanmaktadır.

Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ISO 27001 Belgesi Alınması (2017)

Kuruluşumuzun sahip olduğu bilgi varlıklarının gizliliğini, kullanılabilirliğini, bütünlüğünü sağlama ile iş akışlarının ve sorumlulukların belirlenmesi için Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ISO 27001 Belgesi Alınması hedeflenmiştir.

Dijital Arşiv Sistemi (2017)

Kuruluşumuz bilişim sistemleri üzerinden dijital ortamda olmayan belgelerin elektronik olarak dijital ortamdan erişilebilirliğinin sağlanması için Dijital Arşiv Sistemi temini hedeflenmiştir.

Kurumsal Hafıza Sistemi (2017)

Kuruluşumuz bilişim sistemleri üzerinden verilen hizmetlerin sürekliliği ile veri bütünlüğü oluşturup, mevcut verilerden kurumsal hafıza oluşturulması için Kurumsal Hafıza Sistemi temini hedeflenmiştir.

Çevre Ekipmanları (2017)

Türk boğazlarında olası bir tanker ve tehlikeli yük taşıyan (her türlü kimyasallar vb) gemi kazasında olaya müdahale edebilmek için Çevre Ekipmanları temini hedeflenmiştir.

İstanbul ve Çanakkale Boğazı Uzaktan İzleme Sisteminin Modernizasyonu (2017-2018)

Karasularımız içinde yer alan Kuruluşumuza ait bütün seyir yardımcılarının SOTAS sistemi ile uyumlu hale getirmek ve karasularımızda

kurulabilecek e-nav konseptine uyumlu hale gelecek alt yapı oluşumunun tamamlanmasına katkıda bulunmak için İstanbul ve Çanakkale Boğazı Uzaktan İzleme Sisteminin Modernizasyonu hedeflenmiştir.

Yüzer Seyir Yardımcılarının Modernizasyonu (2017-2018)

2015-2016 yılları yatırım programında yer alan Yüzer Seyir Yardımcılarının Modernizasyonu projesinin devamı niteliğinde olan proje ile tüm çelik yapılı şamandıraların yerine bakım gerektirmeyen Polietilen Şamandıra temini hedeflenmiştir.

2 Adet Bariyer Botu (2017)

Petrol kaynaklı yüklerin deniz yüzeyinde yayılmasını önlemek ve operasyonlarda etkinliği arttırmak için 2 adet Bariyet Botu hedeflenmiştir.

4 Adet Römorkör (2 adet 30 BP, 2 adet 60 BP), (2017)

- 2 adet 30 BP römorkörler ile koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki gemilerin su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacının giderilmesi,
- 2 adet 60 BP römorkörler ile liman ve Türk Boğazları geçiş hizmetlerinde can, mal ve seyir emniyetinin artırılması ile sığ sularda oturan gemilerin yüzdürülmesi ve dip taraması yapılabilmesi,

hedeflenmiştir.

8 Adet Kılavuzluk Hizmet Botu (2017-2019)

Kılavuzluk istasyonları ile gemi arasında veya İstasyon-Rıhtım, İstasyon-İstasyon gibi hizmetin gerektirdiği noktalar arasında kılavuz kaptanların kuzeyden güneye, güneyden kuzeye toplu transferi ile Türk Boğazları ve Marmara denizinde olası acil durumlarda personel/insan transferini sağlamak hedeflenmiştir.

2 Adet RHIB Bot (2018)

Operasyon mahallinde gemiler arası hızlı ulaşımın sağlanması ile olay yeri incelemede özellikle sığ sularda doğru keşif yapılması için 2 adet RHIB botu temini hedeflenmiştir.

e- Fatura (2018)

Kuruluşumuz Bilişim sistemleri üzerinden oluşturulan faturaların elektronik olarak saklanıp, Maliye Bakanlığı Gelirler Dairesi Başkanlığına aktarılması hedeflenmiştir.

Masaüstü Sanallaştırma Sistemi (2018)

Tablet, telefon vb. cihazlarla sabit olarak masaüstü istemcilerinde bulanan verilerin tablet, telefon vb. cihazlara depolaması yapılmadan erişim sağlanarak verimliliğin arttırılması hedeflenmiştir.

IP Tabanlı VHF Sistemi (2018-2019)

Mevcut VHF sisteminin yazılım ve donanımının günümüz teknolojisine uygun olarak yenilenmesi, transmisyon altyapısının karasal ve uydu sistemi ile yedeklenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, Dünya Radyo Konferansı toplantı sonuçlarında da belirtildiği üzere, proje ile VHF internet haberleşmesi yapılabilecektir.

2 Adet Römorkör (110 BP), (2018-2020)

Liman ve boğaz geçiş hizmetlerinde can, mal, çevre ve seyir emniyetini sağlamak ve Sığ sularda oturan gemilerde yüzdürmek amacıyla dip taraması yapmak için 2 adet Fi Fi 1 römorkörün temini hedeflenmiştir.

Uluslararası İlişkiler

DENİZCİLİK ALANINDA İKİLİ ANLAŞMALAR VE ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

Ülkemiz limanları ile diğer ülke limanları arasında; 8 adet kardeş liman anlaşması imzalanmıştır. 30 ülkeyle denizcilik anlaşması imzalanması için çalışmalar devam etmekte olup 62 adet denizcilik anlaşması imzalanmıştır. 44 tanesi yürürlükte, 18 adet anlaşmanın ise onay süreci devam etmektedir. Kardeş liman anlaşmaları karşılıklı limanlar arasında işbirliğini içeren hususları içerirken, denizcilik anlaşmaları ülkeler arasında denizcilik alanında birçok genel ve uluslararası uygulamayı imza altına almaktadır.

Denizcilik anlaşmaları ile;

- Deniz taşımacılığı,
- Filo yönetimi,
- Liman inşası ve bakımı,
- Gemi adamı ve PSC eğitimi,
- Düzenli hat kurulması,
- Klas kuruluşları arasında işbirliği,
- Deniz ve kıyı çevre koruması vs. alanlarında işbirliği,
- Deniz ticaretinin önündeki engellerin kaldırılması,
- Denizcilik konularında görüşmelerde bulunularak sorunların çözülmesi için bir platformun oluşturulması,
- Ülkelerin denizcilik alanında kendi uzmanlıklarını diğer tarafa aktarmasına imkân sağlaması,

konularında işbirliği oluşturulmaktadır.

Ayrıca söz konusu anlaşmalar ile iki ülke limanlarında bürokrasinin azaltılması, tarafların deniz kazalarında kendi gemilerine uyguladıkları muamelenin aynısını diğer ülke gemilerine de uygulaması, gemiadamı belgelerinin karşılıklı tanınması ve gemiadamlarına vizesiz karaya çıkma vb. kolaylıklar tanınmaktadır.

Denizcilik anlaşmaları, imzacı taraf özel sektörü için çerçeve anlaşmalar olup, ülkeler arasında denizcilik ilişkilerinin de yasal zeminini oluşturmaktadır.

2013-2014 yılları arasında 5 adet denizcilik anlaşması imzalanarak bu alanda bir rekor kırılmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) kapsamında deniz otoyollarının geliştirilmesi için kurulan teknik çalışma grubunun sekretaryası 2013 yılı Mayıs ayından itibaren iki yıl süreyle Bakanlığımızca üstlenilmiştir. Karadeniz Bölgesinde deniz otoyollarının kurulması ve Karadeniz Deniz Otoyolları Master Planı oluşturulması aşamasında teknik çalışma grubu görevimiz devam edecek olup, konu ile ilgili

olarak www.bsecmos.org internet sitesi kurularak üye ülkelerin denizcilik idareleri ile kesintisiz iletişim imkânı sağlanmıştır.

D-8 Gemicilik Çalışma Grubu, D-8 ülkeleri arasındaki deniz ticaretinin arttırılması hususunda çalışmaları yürütmektedir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT), 1964 yılında kurulmuş olan Kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği (RCD) Teşkilatı'nın devamı olarak Türkiye, İran ve Pakistan arasında üçlü ekonomik, teknik ve kültürel işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, 1985 yılında imzalanan İzmir Anlaşması ile kurulmuştur. Türkiye'nin yanı sıra İran, Pakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan ve Afganistan'dır.

IMO

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Konsey üyeliği seçimleri, Londra'da gerçekleştirilmekte olan IMO 29. Genel Kurul toplantısı çerçevesinde 27 Kasım 2015 tarihinde yapıldı. Söz konusu seçimlerde C kategorisinden yeniden aday olan ülkemiz, oylamada geçerli oy kullanan 154 üye ülkeden 137'si gibi rekor bir oyla Konsey üyeliğine tekrar seçilmiştir.

Ülkemiz, IMO Konsey üyeliği çerçevesinde, denizcilik alanında sahip olduğu imkân ve kabiliyetleri ile bilgi ve tecrübesi sayesinde, IMO çalışmalarına ve bağlı olduğu IMO hedeflerinin ilerletilmesine yönelik somut katkılarda bulunmaya devam edecektir.

Diğer yandan, IMO tarafından belirlenen Dünya Denizcilik Günü temaları çerçevesinde, her yıl farklı bir ülkenin ev sahipliğinde düzenlenen yan etkinliklerin, 2016 yılında 'Denizcilik Vazgeçilmezdir.' teması ile ülkemizin ev sahipliğinde yapılacak olması uluslararası denizcilik alanındaki görünürlüğümüzün arttırılmasına vesile teşkil edecektir.

NATO

NATO Askeri ve Sivil kanattan oluşmaktadır. Örgütün sivil komitelerinden birisi olan, Sivil Olağanüstü Hal Planlama Komitesine bağlı (CEPC) Taşımacılık Grubu(TG), Dahili Satıh Taşımacılığı(ST), Sivil Havacılık(SA) ile Okyanus Taşımacılığından(OS) oluşmaktadır.

NATO Okyanus Taşımacılığı Grubu Genel Müdürlüğümüz sorumlu personeli uhdesinde yürütülmekte olup 22-23 Şubat 2016 tarihleri arasında NATO Karargah Merkezi olan Brüksel'de gerçekleştirilen seçimde Çalışma Grubu Başkan Yardımcılığına Uluslararası İlişkiler ve İş Geliştirme Dairesi Başkanı üç yıl için seçilmiştir.

Ayrıca, Okyanus Taşımacılığı (OS) Grubunda Başkan Yardımcılığı konusundaki adaylık sürecimiz halihazırda sürmektedir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME HUSUSLARINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER

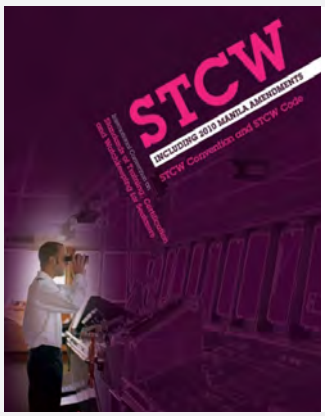
- IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü)'nün komite (MSC/Deniz Emniyeti Komitesi) ve alt komite (HTW/İnsan Unsuru, Eğitim ve Vardiya Tutma) toplantılarına aktif katılım,
- IMO'ya düzenli olarak ülke raporu sunulması,
- IMO sözleşme, karar ve tavsiye sirküllerlerinin düzenli takibi,
- EMSA (Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı) faaliyetlerine düzenli katılım.

Bakanlığımız, OECD 6 No.lu Gemi İnşa Çalışma Grubu (WP6) faaliyetlerini Ulusal Eşgüdüm Birimi olarak sürdürmektedir. Bakanlığımız ile birlikte ilgili kurumlar olarak Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türk Eximbank ile sektör kuruluşlarımız olarak İMEAK Deniz Ticaret Odası, Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR), Yalova – Altınova Tersane Girişimcileri A.Ş. (YATGİAŞ), Gemi ve Yat İhracatçıları Birliği, Gemi Sanayi-

- Sözleşme gereği düzenli aralıklarla STCW uygulamaları bir rapor haline getirilerek IMO'ya sunulmaktadır.

Çalışma Grubunun 2017 – 2018 yılları için çalışma programında; daha çevreci (yeşil) gemilerin inşası ve işletilmesini teşvik eden önemli devlet politikalarının gözden geçirilmesi, gemi inşa sanayine sağlanan destek tedbirleri ile ilgili yıllık envanter, WP6 destek tedbirleri envanterine katılım sağlamayan ülkelerdeki destek tedbirleri ile ilgili rapor, gemi inşacı ülkelerden ikisinin inceleneceği gözden geçirme çalışması, yerli katkı gereklilikleri ve diğer ticari engellerin etkilerinin inceleneceği ana-

- Ülkemizde gemiadamlarının eğitim, belgelendirme iş ve işlemleri STCW 78 Uluslararası Sözleşmesi'ne göre yapılmaktadır.
- Ülkemiz, STCW sözleşmesi kapsamında gemiadamı eğitim ve belgelendirmesinde IMO'nun beyaz listesindedir.
- Amacımız, Ülkemizin IMO'nun beyaz listesindeki yerini korumaktır.

litik bir rapor ve küresel gemi inşa sanayindeki aşırı arz ve kapasite durumunun gözlemlendiği ve politika tavsiyelerinde bulunulan rapor yer alacaktır.

Çalışma Grubu son yıllarda offshore (açık deniz) sektörünü ve konularını da gündeme almaya başlamıştır. Türk gemi inşa sektörünün mevcut durumu ve bu sektöre yönelme isteği de göz önüne alındığında bu çalışma grubunun faaliyetleri Bakanlığımız ve sektörümüz açısından önemini sürdürecektir.

IMO Gemi Sistem ve Ekipmanları (SSE) Alt Komitesi

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Ana Komitelerinden biri olan Deniz Emniyeti Komitesi (MSC) altında çalışmalarını yürüten Gemi Sistem ve Ekipmanları (SSE) Alt Komitesi, IMO Genel Kurulunda alınan karar gereği; çalışmaları Genel Müdürlüğümüz tarafından düzenli olarak takip edilmekte olan Stabilite, Yükleme Hatları ve Balıkçı Gemilerinin Emniyeti (SLF), Gemi Dizaynı ve Ekipmanı (DE) ile Yangından Korunma (FP) Alt Komitelerinin gemi sistem ve ekipmanlarına ilişkin ilgili kısımları birleştirilerek oluşturulmuştur.

Bakanlığımız koordinesinde katılım sağlanan SSE Alt Komitesinde IMO diğer komite ve alt komitelerinin ilgili dokümanlarının incelenmesi, SOLAS'ta yapılması önerilen değişiklikler, MODU Kod, LSA kod ve MSC.1/Circ.1206/Rev.1 kurallarının gözden geçirilmesi, can kurtarma ekipmanlarına ait gerekliliklerle düzenlemeler, SOLAS yangın bütünlüğü konuları, gemideki kaldırma donanımları ve vinçlerle ilgili gerekler, dinamik konumlandırmalı gemi sistemleri, IMO emniyet, güvenlik ve çevre mevzuatı kapsamında sunulan ortak kural yorumlamalarının tartışılması anılan toplantının önemli gündem maddelerinden bazılarını oluşturmakta olup, Bakanlığımız için önem arz etmektedir.

2015 yılında gerçekleştirilen 2. oturumda başkan yardımcılığını alan Bakanlığımız bu görevi halen devam ettirmektedir.

IMO Gemi Dizaynı ve Konstrüksiyonu (SDC) Alt Komitesi

Bakanlığımız tarafından düzenli olarak takip edilmekte olan Stabilite, Yükleme Hatları ve Balıkçı Gemilerinin Emniyeti (SLF), Gemi Dizaynı ve Ekipmanı (DE) ile Yangından Korunma (FP) Alt Komitelerinin gemi dizaynı ve konstrüksiyonuna ilişkin ilgili kısımları birleştirilerek SDC (Gemi Dizaynı ve Konstrüksiyonu) Alt Komitesi oluşturulmuştur.

Söz konusu komitede, gemilerin stabilitesi (Hasarsız, yaralı, yeni nesil hasarsız stabilite) hasar kontrol planları ve gemi kaptanını bilgilendirmeye ilişkin rehber, yolcu gemileri için limana emniyetli geri dönüş kılavuzu, yolcuların tahliye analizi konuları, komite toplantısının önemli gündem maddelerini oluşturmaktadır. Bahse konu toplantı yılda bir kere düzenlenmekte olup dönüşümlü olarak ocak ve şubat aylarında gerçekleştirilmektedir.

Önümüzdeki dönem SDC komitesinin 4 üncüsü 13-17 Şubat 2017 tarihlerinde düzenlenecektir.

İşletme Faaliyetleri

- 2003-2015 yılları arasında toplam 226 gemi kurtarma, 1.898 tahlisiye (can kurtarma), 16.358 gemiye refakat 43.500 gemiye römorkaj, 155 gemiye çeki ve 54 balık adam hizmeti verilmiştir. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise 9 Gemi Kurtarma, 188 Tahlisiye (Can Kurtarma), 1.040 gemiye refakat 4.355 gemiye römorkaj ve 5 gemiye çeki hizmeti verilmiştir.
- 2003-2015 yılları arasında İstanbul Boğazından geçen toplam 658.204 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise İstanbul Boğazı'ndan geçen toplam 28.082 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2016 yılı sonuna kadar 42.123 adet gemi geçişi beklenmektedir.
- 2003-2015 yılları arasında Çanakkale Boğazından geçen toplam 604.784 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise Çanakkale Boğazından geçen toplam 28.977 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2016 yılı sonuna kadar 43.466 adet gemi geçişi beklenmektedir.
- 2003-2015 yılları arasında İstanbul Boğazından toplam 120.120 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.815 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise toplam 5.737 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 89 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2016 yılı sonuna kadar 8.606 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 134 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir.
- Çanakkale Boğazından ise 2003-2015 yılları arasında toplam 118.247 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.972 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise toplam 6.230 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle toplam 103(Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2016 yılı sonuna kadar 9.345 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 155 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir.

Ayrıca; 15/06/2010 yılı itibariyle Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünce verilmeye başlanan kılavuzluk hizmeti kapsamında;

- 2010-2015 yılları arasında İstanbul Boğazında 148.737 adet, Çanakkale Boğazında 113.247 adet, İstanbul Limanında 21.741 adet, İzmir Limanında ise 26.373 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 01/01/2016 - 01/09/2016 döneminde ise İstanbul Boğazı'nda 14.777 adet, Çanakkale Boğazında 12.606 adet, İstanbul Limanında 1.759 adet, İzmir Limanında ise 2.684 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 2016 yılı sonuna kadar İstanbul Boğazında 22.166, Çanakkale Boğazında ise 18.909 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmesi beklenmektedir.

TABLO 16. BOĞAZLARDAN GEÇEN GEMİ SAYILARI

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Sonu Beklenen
İSTANBUL BOĞAZI	46.939	54.564	54.794	54.880	56.606	54.396	51.422	50.871	49.798	48.329	46.532	45.529	43.544	42.123
ÇANAKKALE BOĞAZI	42.648	48.421	49.077	48.915	49.913	48.978	49.453	46.686	45.379	44.613	43.889	43.582	43.230	43.466

TABLO 17. BOĞAZLARDAN GEÇEN TEHLİKELİ YÜK TAŞIYAN GEMİ SAYILARI

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Sonu Beklenen
İSTANBUL BOĞAZI	8.097	9.399	10.027	10.153	10.054	9.303	9.299	9.274	9.103	9.027	9.006	8.745	8.633	8.606
ÇANAKKALE BOĞAZI	8.114	9.016	8.813	9.567	9.271	8.758	9.567	9.252	8.818	8.998	9.299	9.250	9.524	9.345

TABLO 18. BOĞAZLARDAN GEMİLERLE TAŞINAN TEHLİKELİ YÜK MİKTARLARI (MİL/MT)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Sonu Beklenen
İSTANBUL BOĞAZI	135	144	144	143	144	140	145	147	139	131	134	134	136	134
ÇANAKKALE BOĞAZI	145	156	149	153	149	149	152	157	155	151	149	152	156	155

TABLO 19. BOĞAZLARDAN GEÇEN GEMİLERE VERİLEN KILAVUZLUK HİZMETLERİ SAYILARI

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 Sonu Beklenen
İSTANBUL BOĞAZI	26.035	26.011	24.812	24.022	24.508	23.349	22.166
ÇANAKKALE BOĞAZI	18.678	18.920	18.775	18.924	19.107	18.843	18.909

TABLO 20. 2016 YILI BEKLENEN GELİR-GİDER /KAR-ZARAR (TL)

GELİR	GİDER	KAR-ZARAR
742.259.850,05	436.526.388,00	305.733.462,05

TABLO 21. 2017 YILI PROGRAM GELİR-GİDER /KAR-ZARAR (TL)

GELİR	GİDER	KAR-ZARAR
773.493.552,00	462.419.898,00	311.673.654,00

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'nün Uluslararası Alandaki Başarıları;

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü uluslararası alanda da başarılar sağlamıştır. Bu bağlamda;

- IMO gibi uluslararası denizcilik örgütlerine ev sahipliği yapmıştır.
- Can-mal ve gemi kurtarma hizmetlerinde gösterilen başarılar Bulgaristan ve Ukrayna hükümetleri tarafından da takdir edilerek resmi teşekkür ve takdir mektupları ile memnuniyetleri iletilmiştir.
- 12. Uluslararası VTS Sempozyumu 10-14 Eylül 2012 tarihlerinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.
- "35. IALA VTS Komite Toplantısı" 03-07 Eylül 2012 tarihlerinde 23 farklı ülkeden 70'i aşkın yabancı konuğun katılımı ile ülkemizde ilk kez gerçekleştirilmiştir.
- Uluslararası 53. IALA Gemi Trafik Hizmetleri Konsey Toplantısı, 18-22 Haziran 2012 tarihleri arasında, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.
- 25 -31 Mayıs 2014 tarihleri arasında yapılan IALA genel kurulunda aday ülkeler arasında yapılan seçimde, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü örgütün yönetim organı olan konseye Türkiye'yi temsilen yeniden seçilmiştir. 2006'dan bu yana konsey üyesi olan Kuruluş 4 yıl süreyle (2014-2018) tekrar IALA'nın yönetiminde yer alacaktır.
- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile İzmir'de vermiş olduğu kılavuzluk hizmetlerinin kalitesini arttırmak, daha emniyetli kılavuzluk hizmeti sunmak ve yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek gerektiğinde müdahil olmak amacıyla, Avrupa Kılavuz Kaptanlar Birliği (EMPA)'da ve IALA-VTS Komitesinde personelimiz üst düzeyde görev yapmaktadır.

GELİŞİM SÜRECİNDE YENİ GÖREVLER VE GELİŞMELER

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

Mülga Denizcilik Müsteşarlığı tarafından kurulup işletimi Kuruluşa verilen Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) Sistemi, İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve Marmara Denizinden oluşan Türk Boğazları'nda 2003 yılı sonundan bu yana hizmet vermektedir. Bunun yanında, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından "Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS)" projesi kapsamında İzmit, İzmir ve Mersin'de de 3 ayrı GTH Sistemi kurulmuş olup Bölgesel GTH olarak adlandırılan ve yine işletme yetkisi Kuruluşa verilen bu sistemlerden İzmit

Körfezi 1 Haziran 2016 itibariyle hizmet vermeye başlamış olup, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege Deniz Alanı ile İskenderun-Mersin Körfezleri ve Doğu Akdeniz Deniz Alanında yer alan sistemler sırasıyla hizmet vermeye başlayacaktır.

Deniz Haberleşmesi Hizmetleri

Seyir Emniyetinin artırılmasında hizmet bütünlüğü sağlanması amacıyla Deniz Haberleşme Hizmetleri Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Böylece uydu üzerinden verilen deniz haberleşme hizmetleri hariç "Deniz Haberleşme ve Seyir Güvenliği Hizmetleri" Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Türk Radyo ile Navteks Koordinatörlüğü ve Deniz Haberleşme Hesaplaşma Otoritesi (TR01) 01/07/2005 tarihinde yürürlüğe giren protokol ile fiilen Kuruluşa geçerek bu kapsamda verilen hizmetlerde bütünlük sağlanmıştır.

5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu İle Telsiz Haberleşme Sistemleri Kurma ve İşletme Ruhsatlarını Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü vermektedir.

Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri

04/05/2010 tarih ve 2010/29 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Türkiye Denizcilik İşletmelerinin Türk Boğazlarında ve İzmir'de vermekte olduğu kılavuzluk ve römorkaj hiz-

metleri 15/06/2010 tarihinden itibaren Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir.

Savarona Gemisinin Bakım Onarımları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü arasında akdedilen ve 05.08.2015 tarihinde yürürlüğe giren protokol kapsamında; Savarona Gemisi'nin bakım onarımları ile diğer hizmetleri Kuruluş tarafından sağlanmaktadır

Operasyonel Faaliyetlerde İyileştirme Sağlandı

Seyir yardımcılarının çalışabilirlik oranı yaklaşık olarak % 99,8 olan IALA kriterlerine çıkarılmıştır. Arızalara müdahale süresinin ise 2016 sonu itibariyle yaklaşık 2,5 gün olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Can kurtarma ve gemi kurtarma operasyonlarında müdahaleye hazırlık süresi 2017 yılında römorkörler için 10 dakikadan 9 dakikaya, hızlı tahlisiye botları için 5 dakikadan 4 dakikaya, RHIB botlar için 4 dakikadan 3 dakikaya indirilmesi hedeflenmiştir.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Yararlanılmaktadır

Seyir yardımcılarının daha temiz, uygun maliyetli ve çevre dostu sistemlerle çalıştırılabilmesi amacıyla mümkün olduğu kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanma yönünde adımlar atılmaktadır. Eski sistemlerle (Asetilenli-Bütangazlı vs.) çalışan sinyaller güneş enerjili sisteme çevrilmekte ve (tarihinde ilk defa) 2003 yılından bu yana rüzgâr jeneratörlerinden de faydalanılmaktadır. 1997 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma oranı % 25 iken, bugün itibariyle bu oran % 71 olmuştur.

Fenerlerin Turizme Açılması

Denizci Millet Denizci Ülke olma yolunda halkımızın denizle buluşmasını sağlamak üzere, tarihi fenerlerimizin turizme kazandırılması projesi kapsamında 6 fener (Ahırkapı, Fenerbahçe, Yeşilköy, Anadolu, Rumeli ve Şile Feneri) pilot seçilerek proje yerel yönetimlerle işbirliği ile yürütülmüş, ilk olarak Şile Feneri düzenlenen törenle hizmete girmiş ve bu proje ile ülkemizde fener turizmi başlatılmış ve yine bu kapsamda Türkeli ve Anadolu Fenerleri de Turizme açılmıştır. Son olarak da kiraya verilen Sivrice Deniz Feneri halkımızla buluşmuş ve Deniz Feneri Kütüphanesine dönüştürülmüştür.

Sivrice Deniz Feneri Kütüphanesi

Kaynakların Etkin Kullanılması

Kaynakların etkin kullanılması kapsamında Kuruluşa ait üzerinde hizmete müteallik tesislerden gelir elde edilmesi bağlamında 30 adet gayrimenkul (fener, istasyon, iskele vb.) Genel Hizmet Yönetmeliği Kapsamında kiraya verilmiştir. Kiraya verilmesi planlanan diğer taşınmazlardan, 60 adedi (izin alınanlar ve izne tabi olmayanlar dahil) için Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'den izin alınmış, 3 adedi için izin beklenmektedir. Ayrıca 38 adet taşınmazımız (fener kulesinin bir bölümü, tahlisiye-telsiz-TGİ istasyonları vb.) Tesis Kullandırma Yönetmeliği kapsamında GSM Baz İstasyonu olarak da hizmet vermesi için kiraya verilmiştir. Kiraya verilen gayrimenkullerde 100 kişiye istihdam sağlanmıştır.

Yine kaynakların etkin kullanılmasını teminen protokoller yapılmaktadır.

- Kuruluşumuz ile Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü arasında Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin İşletme Yetkisi ile Taşınırlarının Kuruluşumuza devrine ilişkin Protokol (10.05.2016)
- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile M/Y Savarona Gemisi'nin bakım onarımları ile diğer hizmetlerinin geçekleştirilmesine ilişkin protokol (05.08.2015)
- TÜİK İstanbul Bölge Müdürlüğü ile resmi istatistik programı kapsamında uluslararası standartlara uygun istatistikler üretilmesi ve eğitim, bilgi paylaşımı protokolü (04.08.2015)
- Sağlık Bakanlığı ile ERV NENE HATUN gemisince verilecek Arama Kurtarma hizmetleri esnasında UMKE tarafından verilecek ilk yardım ve sağlık hizmetleri hakkında sözleşme. (27.05.2015)
- Kuruluşumuz ile Deniz ve İçsular Dü-

zenleme Genel Müdürlüğü arasında İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin İşletme Yetkisi ile Taşınırlarının Kuruluşumuza devrine ilişkin Protokol (30.01.2015)

- Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile arasında imzalanan Bot Kira Sözleşmesi (16.07.2013)
- Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile VHF/MF/HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (09.12.2011)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile deniz meteorolojisi için otomatik gözlem şebekesi tesisi ve deniz meteorolojik gözlemlerinin paylaşılması işbirliği protokolü (13.06.2011)
- Türkiye Kızılay Derneği İle VHF/MF/HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (04.01.2011)
- Seyir, Hidrografi Ve Oşinografi Dairesi Başkanlığı ile Seyir Duyuruları Ulusal Koordinatörlüğü Ve Navteks Koordinatörlüğü Konusunda Protokol (23.06.2010)
- Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile Uzak Mesafelerde Gemilerin Tanımlanması ve İzlenmesi (LRIT) Sisteminin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Protokol (21.07.2009)
- Balıkesir Valiliği ile Balıkesir ili Marmara ilçesi yerleşim birimlerinde Acil Müdahale Botunun Acil Hasta Nakli amacıyla kullanılması Protokolü (01.07.2006)
- Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ile VHF/MF/ HF Telsiz Sistemlerinin Kullanımını Düzenleyen Protokol (03.01.2006)
- Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile Inmarsat Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Protokol (01.01.2006)
- Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Arama-Kurtarma hizmetlerinin hızlı ve etkin bir şekilde yürütülebilmesi için işbirliği protokolü (17.05.2002)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile Hava Deniz Raporlarının Kullanıcılara İletilmesine İlişkin Protokol (27.08.2000)

Türk Boğazlarında Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz Paneli Yapıldı.

İstanbul Barosu ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 27/05/2010 tarihinde ortaklaşa düzenlediği Türk Boğazlarında Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz konulu panel, KEGM Anadolu Hisarı Eğitim Tesisleri'nde İstanbul Barosu, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü, Doğa Savaşçıları Çevre Örgütü, İstanbul Çevre Konseyi, Hukuk Büroları, Sigorta Sektörü ve basından temsilcilerin geniş katılımıyla yapılmıştır.

Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı Gerçekleştirildi

Türkiye Cumhuriyeti (T.C.) ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında planlanan "Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı" 28-29/11/2011 tarihlerinde KKTC Gazimağusa bölgesinde gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde petrol kirliliği konusunda yapılan ilk tatbikat özelliğine de sahip olan, Türkiye ve KKTC'den Bakanlık

temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen tatbikat başarı ile tamamlanmıştır.

Çağrı Merkezi "444 Kıyı" Kurulmuştur

2010 yılında 30 ili kapsayan Çağrı merkezi (call center) sistemi teknik kurulumları yapılmış, çağrı merkezi için 444 54 94 (444 KIYI) numarası alınmıştır.

Acil Durumlarda Denizcilerimizin Hizmetinde Olacak 151 Alo Kıyı Emniyet Hizmete Girmiştir.

2006 yılında ücretsiz olarak verilmeye başlanan bu hizmet ile denizcilerimizin huzurlu ve güvenli seyir yapabilmeleri için 24 saat 7 gün boyunca dinleme yapılmakta, olası gemi ve can kurtarma olayları gibi acil durumlara zamanında ihbar ve müdahale sağlanabilmektedir.

Doğal Afetlerde Haberleşme İmkânları Artırıldı

Kızılay İle Protokol

Türk Kızılay'ının doğal afetlerde haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 05/01/2011 tarihinde Kızılay ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü İle Protokol

Ülkemizin değişik bölgelerinde ve dünyanın farklı ülkelerinde meydana gelecek savaş, doğal afetler (deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ vb.) ve olağanüstü durumlarda Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 09/12/2011 tarihinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Fenerlerden Denizcilere Meteorolojik Bilgi Hizmeti

Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol ile D-OMGİ ve SOTAS sistemi müştereken çalışmaktadır. Denizciler için anlık meteorolojik bilgi her 10 dakikada bir 70 istasyon üzerinden yayınlanmaktadır.

Denizcilik Araştırmalarına Büyük Destek

Alemdar II Gemisinin İstanbul Üniversitesine Devri

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünde Laid-Up statüsünde bulunan Alemdar II Gemisi, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Araştırmacılığı Enstitüsüne Dışişleri Bakanlığı'nın talepleri doğrultusunda, Ege ve Akdeniz'deki Uluslararası sularda araştırma yapmak, bayrak göstermek, Karadeniz'de, Marmara'da ve İstanbul Boğazında devam eden proje çalışmalarını kesintisiz sürdürebilmek amacıyla 1 Temmuz 2008 tarihinde devredilmiştir.

Söndüren 11 Gemisinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Devri

Söndüren 11 Gemisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü, Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığına 14 Nisan 2010 tarihinde devredilmiştir.

Pilot 66 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Pilot 66 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 08 Nisan 2011 tarihinde devredilmiştir.

Liman Kontrol 3 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Liman Kontrol 3 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 06.06.2011tarihinde devredilmiştir.

Söndüren-5 Tahlisiye-I Liman Kontrol 5-11 ve Yamanların Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd. Şirketine Devri

Söndüren-5 Tahlisiye-I Liman Kontrol 5-11 ve Yamanlar Kıbrıs Türk Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma Ltd. Şirketine 13.02.2015 tarihinde devredilmiştir.

Kem 1, Kem 2 Botlarının TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezine Devri

Kem 1, Kem 2 Botları TUBİTAK Marmara Araştırma Merkezine 14.09.2015 tarihinde devredilmiştir.

Liman Kontrol 7 Kılavuz Botunun Antalya Valiliği Yatırım İzleme Ve Koordinasyon Başkanlığına Devri

Liman Kontrol 7 Kılavuz Botu, Antalya Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına 17.05.2016 tarihinde devredilmiştir.

Zübeyde Hanım Gemisi

10'uncu şura hedeflerimizde yer alan ve denizcilik kültürünün geliştirilmesi ve denizcilik araştırmalarına destek olmak amacıyla Zübeyde Hanım'ın ismini taşıyan gemi revize edilerek hem müze hem de gençlere denizciliğin anlatılacağı eğitim merkezi olarak hizmet verecek şekilde 12/03/2014 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Dünya Denizcileri İstanbul'da Buluştu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı himayesinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ev sahipliğinde ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen "Uluslararası Gemi Trafik Hizmetleri Sempozyumu", İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 10-14 Eylül 2012 tarihleri arasında yapılan 41 ülkeden 350'ye yakın katılımcının yer aldığı sempozyumda, Denizde durumsal farkındalık ve VTS'in rolü, Liman ve Suyollarının etkin kullanımı, Kutup bölgelerinde VTS'lerin etkinliği, Gemi raporlama ve rota planlama, Elektronik seyir ve AIS Uygulamaları ile uydu AIS sistemleri, VTS'ler arası veri değişimi ve yönetimi, Geliştirilmiş seyir yardımı ve yeni VTS'ler, Radar ve AIS ile diğer algılayıcılar konusunda gelişmeler, Operatör ve eğitim yeterlilikleri, ATC ile kıyaslama, Riski azaltmada VTS'in rolü, VTS Eğitimleri ve yetkilendirme gibi konularda oturumlar düzenlenmiştir.

DENİZDİBİ TARAMA BAŞMÜHENDİSLİKLERİ GÖREV ALANLARI

İZMİR SAMSUN İSTANBUL

Denizdibi Tarama Faaliyetleri

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör tarafından ülke genelinde ihtiyaç duyulan denizdibi tarama faaliyetleri Bakanlığımızca İstanbul, İzmir ve Samsun Denizdibi Tarama Başmühendislikleri marifetiyle yürütülmektedir.

Daha etkin ve kaliteli bir tarama hizmeti sunabilmek hedefiyle performans sistemine dayalı, verimlilik odaklı ve sürdürülebilir bir tarama yönetim sistemi kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmış, bu sistemi hayata geçirmek ve tarama kapasitemizi artırmak amacıyla 2015-2016 yılı içerisinde;

- Denizdibi tarama faaliyetlerinin takip edilebilir bir yapıya kavuşturulmasına yönelik olarak; tarama operasyonlarını, tarama vasıtalarını, personel durumunu, yağ-yakıt tüketimlerini, gelir-gider durumlarını vb. hususları kapsayan on-line bir takip sisteminin mimarisini oluşturmak adına TÜBİTAK ile TARGEM projesi yürütülmektedir.
- Yağ-yakıt karşılığı tarama hizmeti verilmesi uygulaması yerine cari yıl birim fiyat uygulamasına devam edilmiştir.
- Maliyetler ve temin süreleri kısaltılarak tarama filosunun ihtiyaç duyduğu yıllık yağ-yakıt ihtiyacı toplu olarak karşılanmıştır.
- 26 adet geminin bakım-onarım ihalesi yapılarak tamamlanmıştır. Üç adet tarama vasıtasına (ekskavatörlü duba) ait ekskavatörün değişimi 2016 yılında tamamlanarak modernize edilmiş olacaktır.

Denizdibi tarama filomuz;

- 1 adet kazıcı-taşıyıcı özellikli duba (1000 m^3- 300 m^3/saat),
- 8 adet ekskavatörlü duba (2x180m^3/saat- 1x200 m^3/saat- 3x250 m^3/saat 2x300 m^3/saat),

- 4 adet kovalı tarak gemisi (2x300 m^3/saat, 2x900 m^3/saat)
- 1 adet kesici-emici tarak gemisi (800 m^3/saat),
- 9 adet römorkör,
- 1 adet 1.000 m^3'lük çamur dubası,
- 9 adet 250 m^3'lük çamur dubası,
- 10 adet 500 m^3'lük çamur dubası,
- 1 adet bot,

olmak üzere toplamda 44 adet gemi ve su aracı bulunmaktadır.

Mevcut 44 adet gemi ve su aracından oluşan filo 9.250 m^3 taşıma, 5.410 m^3/saat tarama kapasitesine sahiptir.

Mevcut filonun yeni inşa maliyeti yaklaşık 500 milyon $'dır.

Denizdibi Tarama Başmühendislikleri faaliyetlerini, belirlenmiş görev alanları kapsamında yürütmektedir. İhtiyaç olduğunda Başmühendislikler arasında tarama vasıtası ve/ veya gemiadamı görevlendirmesi yapılarak tarama hizmetlerinin aksatılmadan devam ettirilmesi sağlanmaktadır.

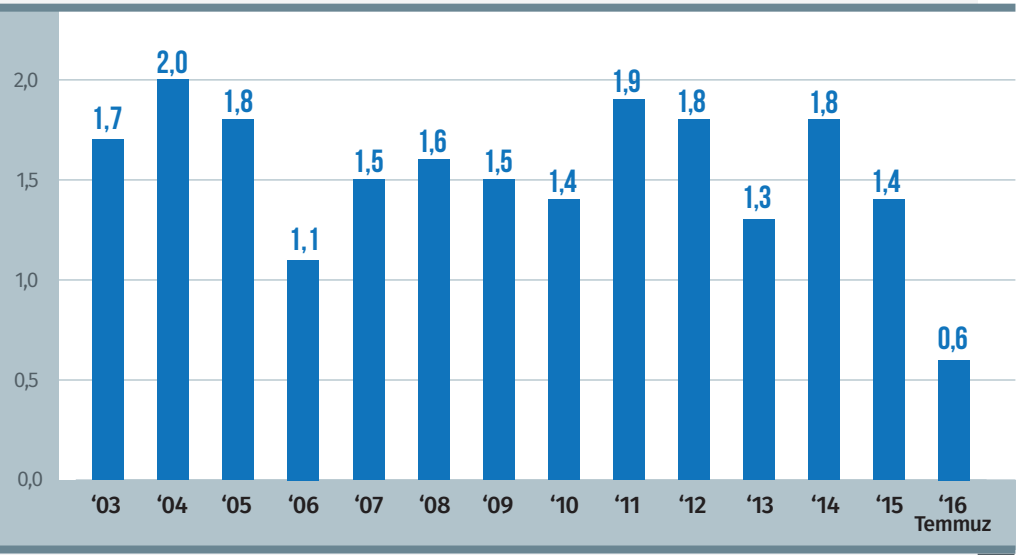
Bakanlığımızca son 14 yıllık süreçte toplam 21,50 milyon m^3 tarama işi yapılmıştır.

Bakanlığımız tarafından balıkçı barınakları, limanlar, marinalar/yat limanları, tersaneler gibi kıyı yapıları ile dere ağızlarının, deniz yapılarının ve seyir kanallarının taramaları yapılarak;

- Deniz ticaretine ve balıkçılığa katkı sağlanmakta,
- Seyir emniyeti, can ve mal güvenliği artırılmaktadır.

2016 yılı Ağustos ayı itibariyle Bakanlığımız tarafından 3 liman tesisi, 7 tersane, 2 belediye tesisi, 6 balıkçı barınağı olmak üzere 18 farklı sahada tarama faaliyeti yapılarak kamu, özel sektör ve balıkçı barınaklarının tarama ihtiyaçları karşılanmıştır.

GRAFİK 26
DENİZDİBİ TARAMA MİKTARLARI
(MİLYON M^3)

2016 yılı içerisinde Orta Karadeniz'de yaşanan sel felaketi sebebiyle; Ordu İli Perşembe İlçesi Afet Bölgesinde bulunan Kışlaönü Balıkçı Barınağında 6.750 m^3 bila bedel tarama yapılmıştır.

Dünya genelinde bakıldığında denizdibi tarama teknolojileri gün geçtikçe gelişmekte ve yeni teknolojiler ile tarama kapasiteleri yüksek deniz araçları tasarlanmaktadır.

Gelecek planlaması içerisinde yüzer ekskavatörlerimizin mevcut kazıcı özelliklerine kesici-emici özelliklerinin de eklenmesi amacıyla modernizasyon ve yenileme yatırımları bulunmaktadır.

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK

- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- KOMBİNE TAŞIMACILIK
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Giriş

“Güçlü ve Hızlı Ulaştırma İçin **Kombine Taşımacılık**”

Dünyadaki konumu itibariyle üretim ve tüketim pazarlarının merkezinde bulunan ülkemiz, uluslararası taşımacılık faaliyetlerinin de odağında bulunmaktadır. Türkiye, coğrafi konumunun ortaya koyduğu şartlar ışığında transit geçiş ülkesi hüviyetini taşımakta ve bunun yanı sıra son yıllarda yaşanan ekonomik büyüme ve artan ihracat/ithalat oranlarıyla taşımacılığın merkezi olma konumunu da hızla geliştirmektedir. Son yıllarda, özellikle Uzak Doğu'da yaşanan ekonomik büyüme ve üretim hacminin, Batı pazarlarına ulaştırılmasında ülkemiz anahtar rol üstlenmiştir. Geliştirilen ve nihayete erdirilen tüm ulaştırma modlarındaki alt-yapı projeleri, ulaştırma sektörünün vazgeçilmez kavramları olarak anılan kesintisiz, hızlı ve düşük maliyetli uluslararası taşımacılık faaliyetlerinin önünü açmaktadır. Türkiye'de ulaştırma politikalarının tespiti ve uygulanması, sadece ulusal taşımacılık faaliyetleri ile sınırlı kalmamakta ülkemizin Doğu-Batı ve Kuzey-Güney ekseninde dünya taşımacılığına katkı sunacak altyapı ve üstyapı projeleri bağlamında oluşturulmaktadır.

Bu doğrultuda, coğrafyamızın doğal avantajlarını iyi değerlendirip, ülkemizi bölgenin ve dünyanın önemli ulaşım kavşağı haline getirmek amacıyla çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Diğer taraftan, globalleşme ve teknolojik gelişmelere paralel olarak pek çok alanda olduğu gibi ulaştırma güvenliği alanında da önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Küresel ölçekte yaşanan tüm bu gelişmeler, ülkemizde de ulaştırma güvenliği kavramının hızla gelişmesini sağlamış, ulaştırma güvenliği politikaları dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, Türkiye'nin de temel politikalarından biri haline gelmiştir.

Enerji ve kimya sektörünün gerek ülkemizde gerekse de dünyada yakaladığı ivme, bu sektörlerin hammadde ve nihai ürün ihtiyaçlarının taşımacılık sektörü aracılığıyla karşılanması sonucunu doğurmaktadır. Türkiye'de gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası taşımaların önemli bir kısmını tehlikeli madde taşımaları oluşturmaktadır. Taşınan tehlikeli maddelerin insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden güvenli ve düzenli bir şekilde taşınması Bakanlığımızın birinci önceliği arasında yer almaktadır. Bu önceliğimizin firmalarımız ve taşımacılık sektöründe çalışanlar temelinde benimsetilmesi, tehlikeli maddelerin güvenli bir şekilde elleçlenmesi, taşınması, depolanması konularında farkındalık yaratılması, uluslararası güvenlik kuralları temelinde faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, tüm tarafların bilinçlendirilmesi, deneyim kazanması konularında Bakanlığımızın önemli çalışmalar gerçekleştirdiği söylenebilir.

Politika ve Düzenlemeler

Ülkemizin, enerji ve hammadde kaynakları yolu üzerindeki stratejik konumu nedeniyle alternatif ulaşım yollarına ihtiyacı bulunmaktadır. Taşıma modları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve kombine taşımacılık faaliyetlerinin tek taşıma moduna dayanan ve genelde karayolu ağırlıklı taşımacılık hizmetleriyle rekabet edilebilir bir düzeye getirilmesi amacıyla oluşturulan yasal zemin çalışmaları Bakanlığımızın yeniden yapılanması ile daha etkin hale gelmiştir.

Bakanlığımız, tüm ulaştırma modlarının birbiriyle karşılaştırmalı üstünlüklerini verimli kullanma olanağını sağlayan, enerji verimliliği yüksek, çevreyle dost ve karayolu taşımacılığının yol açtığı negatif dışsallıkları (Trafik sıkışıklıkları, teslimat sürelerinde aksama, çevre-gürültü kirliliği, kazalar vb.) asgari seviyeye indirecek kombine taşımacılık olanaklarının gelişimi üzerinde yoğunlaşmıştır. Özellikle demiryollarımızın canlanması ve çağdaşlaşması, kombine taşımacılığın gelişmesi ile yakından ilgilidir. Bu anlayış içinde ülkemizde gelişme yolunda olan kombine taşımacılığı tümüyle yeniden ele alarak çağın gereklerine uygun biçimde organize etmek amacındayız.

Ülkemizde, 2015 yıl sonu itibariyle yurtiçi yük taşımacılığının %89,5'i karayoluyla, % 5,9'u denizyolu ile, %4,6'sı ise demiryolu ile yurtiçi yolcu taşımacılığının ise %89,8'i karayoluyla, % 8,5'i havayolu ile, %1,1'i demiryolu ile, %0,6'sı ise denizyolu ile yapıldığı tahmin edilmektedir. Ulaştırma sisteminin tek bir mod üzerine bu oranda yoğunlaşması modlar arasında uygun bir denge olmadığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu durum, taşıma maliyetlerinin ürün maliyetlerine olan olumsuz etkisi, yatırımların belli alanlara yoğunlaşması ve yoğun enerji maliyeti oluşturması gibi makro düzeyde ülke ekonomisine verdiği zararların yanı sıra, diğer taşıma modlarına yapılacak yeni yatırımları olumsuz etkilerken çevre ve insan sağlığını da tehdit eder düzeye ulaşmıştır.

Bakanlığımızın yeniden yapılandırılmasını düzenleyen **655 Sayılı Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname** kapsamında, tüm ulaşım modlarındaki tehlikeli madde taşımacılığı ve kombine taşımacılık ile ilgili düzenlemelerin tek bir Genel Müdürlük altında birleştirilmesi amacıyla Bakanlığımızın ana hizmet birimle-

Proje ve Faaliyetler

rinden biri olarak **Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü** kurulmuştur.

Genel Müdürlükler uhdesinde yürütülen, tehlikeli madde taşımacılığına yönelik düzenleme ve denetimlerle ilgili iş ve işlemler, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla tek bir

çatı altında toplanmıştır. Böylelikle tehlikeli mal taşımacılığının, ilgili uluslararası sözleşme ve standartlara uygun olarak ve modlar arası uyumu sağlayacak şekilde ekonomik, seri, güvenli çevreye kötü etkisi en az, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını sağlamaya yönelik iş ve işlemlerin tek bir Genel Müdürlük uhdesinde yürütülmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımız, tüm modlarda tehlikeli madde taşımacılığını düzenleyen uluslararası sözleşmelere taraf olma sürecini tamamlamış olup, yurtiçi tehlikeli madde taşımacılığının, emniyetli ve güvenli ve bir şekilde yapılması için uluslararası sözleşmelerde belirlenen normlara göre gerekli yasal altyapıyı oluşturma çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürmektedir.

Tehlikeli Mal Taşımacılığı

Tehlikeli Yüklerin Karayoluyla Taşınması

Bakanlığımızın, taşımacılıkla ilgili tüm uluslararası sözleşmelere veya konvansiyonlara taraf olma politikası ve sektörden gelen talepler dikkate alınarak; 2003 yılında, Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)'ye taraf olma süreci başlatılmıştır.

30.11.2005 tarihli ve 5434 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan "Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması" 02.07.2010 tarihli ve 27629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 2010/547 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 22.03.2010 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

"30 Eylül 1957 tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)' sini Tadil Eden Protokol'e katılmamız, Bakanlar Kurulunca 19/8/2015 tarihli ve 2015/8082 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kararlaştırılmıştır.

ADR Anlaşması'nın uygulanması çerçevesinde hazırlanan ilk **"Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik"** 30.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak, gerek ADR'ye taraf olma sürecinin tamamlanamaması ve gerekse kamu kurumları ve özel sektörün süreç için hazır olmamaları nedeniyle, gerekli hazırlıkların yapılarak eksikliklerin tamamlanabilmesi için Yönetmelik 01 Ocak 2011 tarihinden itibaren kademeli olarak yürürlüğe konulabilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik, iki yılda bir değişen ADR' nin Teknik Ekleri dikkate alınarak günün ihtiyaçlarına göre revize edilip 01 Ocak 2014 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 24 Ekim 2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Uluslararası anlaşma ve sözleşmeler gereği, tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak her türlü tank, ambalaj ve kapların yetkili otorite tarafından test edilip **Birleşmiş Milletler Numarası (UN No)** verilmesi ve tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasında kullanılacak taşıtların da **ADR Uygunluk Belgesine** sahip olmaları gerekmektedir.

Tehlikeli yüklerin taşınmasında kullanılan "Ambalajlar, Paket, Dökme Konteynerler ve Tankların" test ve sertifikalandırılması ile üretilen yeni araçlara ilk muayenede ADR Uygunluk Belgesi verilmesine ilişkin Bakanlığımız ile Türk Standartları Enstitüsü arasında 06.03.2013 tarihinde yapılan Protokolle TSE yetkilendirilmiştir.

Ayrıca, taraf olduğumuz uluslararası anlaşma ve sözleşmelerde zikredilen, taşınabilir basınçlı kaplar, tank konteynerler ile CSC konvansiyonu kapsamındaki konteynerlerin test, muayene ve belgelendirme işlemlerini Bakanlığımız adına yapmaları için 01 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Aralık 2013 sonu itibariyle Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi de yetkilendirilmiştir.

Böylece, oluşturulan fiziki, teknik ve beşeri kapasite ile 01 Temmuz 2013 tarihinden itibaren belgelendirme işlemleri artık Türkiye'de yapılmakta ve bu tür tank ve ambalaj ürünlerini üreten firmalarımız onay ve sertifikalandırma işlemlerini yaptırmak için yurt dışındaki onay kuruluşlarına yüksek ücretler ödemek zorunda kalmamaktadırlar.

Ayrıca, karayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığının can, mal ve çevre açısından güvenli bir şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, ADR'de tanımlanan tehlikeli madde taşıyan araç ve üst yapıların teknik muayenelerinin etkin ve sağlıklı bir şekilde yapılmasına yönelik olarak muayene merkezlerinin asgari niteliklerinin belirlenmesi, işletilmesi ve denetimine ilişkin hazırlanan "Tehlikeli Madde Taşıyan Araç ve Üst Yapıların Teknik Muayeneleri Hakkında Yönetmelik" 21 Nisan 2016 tarihli ve 29691 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi ve Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı

"Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" 10/04/2014 tarih ve 15341 sayılı Bakanlık Makam Onayı ile Yürürlüğe girmiştir. Böylece tehlikeli madde taşımacılık zinciri içerisinde yer alan ve bir takvim yılı içerisinde net 50 ton ve üstü miktarlarda işlem yapan işletmelere 01 Ocak 2015 tarihinden itibaren Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB) alma zorunluluğu getirilmiştir. Sınıf 1 (patlayıcı), Sınıf 6 (bulaşıcı) ve Sınıf 7 (radyoaktif) kapsamındaki tehlikeli maddelerle iştigal

eden işletmelere ise, işlem miktarına bağlı olmaksızın tehlikeli madde faaliyet belgesi alma zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda bu güne kadar 18.945 işletmeye, beş yıl süreli Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB) düzenlenmiştir.

Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında faaliyette bulunan ve TMFB alma zorunluluğu olan işletmelerin, **30 Haziran 2015** tarihinden itibaren, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı (TMGD) istihdam etmesi veya Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanından hizmet alması zorunlu hale getirilmiştir. Bu hususu düzenlemek üzere hazırlanan Tehlikeli Maddelerin Güvenlik Danışmanı Hakkında Tebliğ 22 Mayıs 2014 tarihli ve 29007 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. TMFB sahibi işletmeler TMGD istihdam etmeye başlamışlardır.

Bakanlığımız Bilgi işlem Dairesi Başkanlığının yazılım uzmanlarınca geliştirilen bir yazılım ile TMGD sertifikaları kare ve bar kod sistemiyle kodlanmış ve e- devlet sistemi üzerinden TMGD'lerin hizmetine sunulmuştur. Hükümetimizin bürokrasiyi azaltma politikalarına paralel olarak, e-devlet üzerinden yapılan bu hizmetle sertifika düzenlenme süreci kısaltılmış ve TMGD'ler internete erişebildiği her noktada TMGD sertifikalarını e-devlet sisteminde temin etme imkanına kavuşmuşlardır.

Yayımlanan Tebliğ kapsamında, Bakanlığımız TMGD eğitimi veren eğitim kuruluşları yetkilendirilmekte ve bu eğitim kuruluşlarında eğitim alan TMGD adayları için merkezi sınavlar yapmaktadır. Eylül 2016 itibarı ile Türkiye genelinde 106 Eğitim Kuruluşu TMGD eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiştir. Bu güne kadar 9 adet TMGD sınavı yapılmış olup bu sınavlarda başarılı olan 7.022 kişi TMGD sertifikası almaya hak kazanmış; 5772 kişiye TMGD sertifikası düzenlenmiştir. Ayrıca, TMGD eğitim merkezlerinin eğitici ihtiyaçlarını karşılamak üzere de Bakanlığımız Eğiticilerin Eğitimi programı veya TMGD Eğitici sınavlarını da yapmaktadır.

Sürücülerin Mesleki Yeterlilik Eğitimi

Bakanlığımızca yayınlanan"Karayoluyla Tehlikeli Madde Taşıyan Araç Şoförlerine Yönelik Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönergesi" kapsamında tehlikeli madde taşıyan araç şoförlerine yönelik eğitim verecek kurumlar Bakanlığımızca yetkilendirilmektedir. Yetkilendirilen eğitim kurumlarında eğitimini başarıyla tamamlayan sürücülere, yılda 3-4 kez yapılan sınavda, başarılı olmaları halinde uluslararası geçerliliği olan Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC 5) verilmektedir.

Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığı kapsamında; sürücülere yönelik eğitim vermek üzere Eylül 2016 itibariyle 134 eğitim kuruluşu yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen bu eğitim kuruluşlarında bu güne kadar;

- 49.820 taşıt sürücüsü eğitim almış,
- 36.800 kişiye Tehlikeli Madde Taşımacılığı Sürücü Eğitim Belgesi (SRC 5 Belgesi) verilmiştir.

Bakanlığımızca yetkilendirilen eğitim kuruluşlarındaki eğitici ihtiyacını karşılamak üzere farklı zamanda, yabancı eğiticilerin de katılı-

mıyla yapılan Eğiticilerin Eğitimi Programları neticesinde 162 kişi ADR Temel Eğitimi, Tanker Eğitimi, Sınıf 1 (Patlayıcı) ve Sınıf 7 (Radyoaktif) eğitimi vermek üzere" eğitici olarak yetkilendirilmiştir.

Böylece, tehlikeli madde taşımacılığı yapan Sürücülere; Temel eğitim, Tanker eğitimi, Sınıf 1 ve Sınıf 7 eğitimlerinin hepsi verilmektedir. Düzenlenen bu Eğiticilerin Eğitimi Programlarıyla, hem mevcut Eğitim Merkezlerinin eğitici ihtiyacı karşılanmış, hem de yeni Eğitim Merkezlerinin açılmasına dolayısıyla ülke geneline yaygınlaştırılmasına imkan sağlanmıştır.

Ayrıca, Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde Bakanlığımız ile Polonya Altyapı ve Kalkınma Bakanlığı ile Litvanya Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı ortaklığında 27 Mayıs 2014 ile 16 Aralık 2015 tarihleri arasında "**Tehlikeli Mal Taşımacılığı Konusunda Destek"** isimli AB eşleştirme projesi gerçekleştirilmiştir.

Dengeli, çevreyle dost, güvenli ve sürdürülebilir bir tehlikeli madde taşımacılık sistemini Türkiye'de geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen projede, aşağıdaki faaliyetler yapılmıştır.

- Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün teknik ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi için bir dizi eğitimler verilmiştir. Proje paydaşları olan kamu ve özel sektör kuruluşlarından yaklaşık 768 kişi tehlikeli madde taşımacılığına ilişkin farklı konularda eğitim almıştır. Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğiticilerin Eğitimi Programı kapsamında 61 kişi eğitici olarak eğitilmiştir. AB üyesi ülkelerde iyi örnekleri görmek üzere çalıştay ve staj programı uygulanmıştır.
- Teknik muayene, onay, test, sertifikalandırma, eğitim ve sınav uygulamaları konusunda idari ve teknik kapasitenin arttırılması, yönünde çalışmalar yapılmıştır.

Projenin ana faydalanıcısı olan Bakanlığımızın yanısıra; İçişleri Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Taşımacılık Dernekleri, Şoförler Federasyonu, Petrol ve Kimya Endüstrisini temsil eden Diğer Sektör Dernekleride projenin faydalanıcıları olarak projede aktif yer almışlardır.

Denetimler

Yol kenarı denetimleriyle ilgili uygulamalar geliştirilmiştir. Denetim yapmakla yetkili Bakanlığımız ve diğer kamu kurum ve kuruluşları (EGM, Jandarma Genel Komutanlığı) ilgili personeline teorik ve uygulamalı yol kenarı denetimleri eğitimi verilmiştir. Bu kapsamda 200 kişi donanımlı eğitici ve denetçi olarak eğitilmiştir.

Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasına yönelik bir denetim kontrol ve uygulama modeli oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.

AB eşleştirme projesi kapsamında verilen denetim eğitimleri neticesinde; fiziki ve teknik durumu müsait olan Bakanlığımıza ait 28 adet yol kenarı denetim istasyonunuda, tehlikeli madde taşıyan araçlara yönelik yol kenarı denetimlerine 1 Ocak 2015 tarihi itibariyle başlanmıştır. 2015 yılı içerisinde yol kenarı denetimlerinde, 32.500 araç denetime tabi

tutulmuş olup, bunlardan uygunsuzluk tespit edilen 3.400 araca idari para cezası kesilmiştir. 2016 yılı Eylül ayı itibariyle 19.791 araç denetime tabi tutularak kusurlu 1.785 araca idari para cezası kesilmiştir.

Tehlikeli maddelerle iştigal eden firmalara yönelik firma denetimleri yapılması hususunda Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri talimatlandırılmış olup, söz konusu firma denetimlerine başlanmıştır.

Karayolu, denizyolu ve havayoluyla tehlikeli madde taşımacılığında görev yapan, sürücüler ile Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı ve firma çalışanlarına yönelik eğitim veren Bakanlığımızdan yetki alan özel eğitim kuruluşlarından 2015 yılı içerisinde, 103 adedi, 2016 yılı içerinde 51 adedi habersiz denetime tabi tutulmuştur.

Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin deniz yoluyla taşınmasında uyulacak uluslararası kurallar; ülkemizin de taraf olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (IMO) Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 74) ve Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL73/78) hükümleri ile düzenlenmektedir.

Bu iki ana Sözleşmenin uygulanmasında kolaylık ve birlikteliği sağlamak amacıyla;

- Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod (IMDG Kod),
- Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu (IMSBC Kod),
- Paketli Işınlanmış Nükleer Yakıt, Plütonyum ve Yüksek Seviye Radyoaktif Atıkların Gemilerde Emniyetli Taşınmasına İlişkin Uluslararası Kod (INF Kod),
- Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IBC Kod),
- Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod (IGC Kod), ve
- Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu (CSS Kod),

IMO tarafından hazırlanarak yürürlüğe konmuş ve üye ülkelerce uygulanması zorunlu hale getirilmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla taşınması kapsamında, IMO'nun alt komitelerinden; Kon-

teynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi (CCC Alt Komitesi) ile Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesine (PPR Alt Komitesi) ve bu alt komitelerin yazım ve teknik grup toplantılarına ve çalışmalarına etkin olarak katılım sağlanmaktadır.

SOLAS Sözleşmesinin Tehlikeli Yüklerin Taşınması başlıklı 7'nci Bölümü kapsamında hazırlanan IMDG Kod'da yer alan eğitim hükmü, tehlikeli maddelerle ilgili faaliyetlerde bulunmak üzere görevlendirilen kıyı tesisi personeli için zorunludur. IMDG Kod eğitimlerinin ülkemizde uygulanmasındaki usul ve esasları belirlemek amacıyla 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği" günün ihtiyaç ve şartlarına göre revize edilerek 22.01.2016 tarih ve 29601 sayılı Resmi Gazete'de yeniden yayımlanmıştır. Adı geçen Yönetmelik uyarınca, eğiticilerin eğitimi seminerleri Bakanlığımız Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenirken liman ve kıyı tesisleri personeli eğitimleri ise Bakanlığımız Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilen kuruluşlarca düzenlenmektedir. IMDG Kod kapsamındaki eğitimlere yönelik olarak, 8 kuruluş genel eğitim ve 16 liman işletici kuruluşu ise sadece kendi personeline eğitim vermek üzere, toplam 24 kuruluş yetkilendirilmiştir.

Bu kuruluşlar tarafından, IMDG Kod kapsamında faaliyetlerde bulunan 19.240 kişiye eğitim verilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından üç ayrı dönemde düzenlenen eğiticilerin eğitimi seminerlerinde başarılı olan 141 kişiye Eğitici Belgesi düzenlenmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla emniyetli bir şekilde taşınmasına yönelik; ulusal ve IMO mevzuatından doğan zorunlulukların ve ülkemiz menfaatleri doğrultusunda faydalı görülen IMO tavsiye kararlarının uygulanmasını kolaylaştırmak, sektöre yol göstermek ve uygulamada birlikteliği sağlamak amacıyla 39 adet Bakanlık Uygulama Talimatı 2013-2016 yılları içerisinde yayımlanmıştır. Sözkonusu Uygulama Talimatları "http://imo.udhb.gov.tr" ve "www.tmkt.gov.tr" internet adresinden erişime sunulmuştur.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından, konteynerlerin elleçlenmesi, istifi ve taşınması sırasında can ve mal güvenliğini sağlamak, konteyner taşımacılığını kolaylaştırmak, konteynerlerin kontrol ve muayene esaslarını belirlemek, yapısal ve operasyonel gereklilikleri ile emniyete ve güvenliğe yönelik hususları düzenlemek amacıyla Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme (CSC Sözleşmesi) 1972 yılında kabul edilerek 6 Eylül 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 31.01.2013 tarihli ve 28545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, ülkemizin CSC Sözleşmesine taraf olma süreci 8 Ağustos 2014 tarihinde tamamlanmıştır. Bu kapsamda, CSC Sözleşmesinin ülkemizde uygulanmasına yönelik olarak, liman başkanlıkları, konteyner üreticileri, konteyner sahipleri, konteyner taşıyan gemilerin kaptanları ile bu gemilere hizmet veren terminal operatörleri, klas kuruluşları ve diğer ilgililere, faaliyetlerin-

de yol göstermek ve uyumu pekiştirmek amacıyla hazırlanan 2014/270 sayılı Uygulama Talimatı 22.08.2014 tarihinde yayımlanmıştır.

Denizyoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli, çevreye olumsuz etkisi en az ve diğer taşımacılık faaliyetleri ile uyumlu şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla hazırlanan "Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 3.3.2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik ile;

- Tarafların (yük ilgilisi, kıyı tesisi işleticisi, gemi kaptanı) sorumlulukları belirlenmiştir.
- Tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerinin, Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesini (TMUB) almaları zorunlu hale getirilmiştir.
- Tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerine, tehlikeli madde taşınması kapsamında yapacakları tüm faaliyetlerinde, 1 Ocak 2018 den itibaren, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı istihdam etmeleri veya hizmet almaları zorunluluğu getirilmiştir.

Anılan Yönetmelik uyarınca tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerinin, tehlikeli maddelerle ilgili yapılan tüm işlemlerle birlikte Yönetmeliğin 11'inci maddesinde belirtilen sorumlulukların ve 12'nci maddesinde belirtilen tedbirlerin nasıl yerine getirildiğini açıklayan bir Tehlikeli Madde Rehberi (TMR)'nin hazırlanması ve yayımlanması 1.1.2016 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir. İlgili tüm tesis personeli, kamu otoriteleri ve tesis kullanıcılarının erişimine ve bilgisine açık bulundurulması gereken TMR'nin hazırlanması, muhteviyatı, formu, onayı ve geçerliği ile ilgili hususlara yönelik 4.12.2015 tarihli ve 2015/275 sayılı Uygulama Talimatı yayımlanmıştır. Söz konusu Uygulama Talimatı www.tmkt.gov.tr internet sayfasında erişime sunulmuştur.

3 Mart 2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Denizyoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında, tehlikeli madde elleçleyen kıyı tesislerinin tehlikeli madde uygunluk belgesi almalarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla "Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi Düzenlenmesi Hakkında Yönerge" 17.03.2016 tarihli ve 20749 sayılı Bakan Olur'u ile yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu yönerge kapsamında, denetlenen 41 kıyı tesisi için Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi düzenlenmiştir.

Tehlikeli maddelerin, insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden, emniyetli, güvenli ve düzenli bir şekilde depolanmasını sağlamak, tehlikeli mal taşımacılığı faaliyetinde kullanılan terminal, depolama tesisi ile benzeri yapıların asgari nitelikleri ve bu faaliyetlerde yer alan işletmecilerin hak, sorumluluk, yükümlülük ve çalışma koşullarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Alanında Kullanılan Terminal, Depolama Tesisi İle Benzeri Yapıların Asgari Nitelikleri Hakkında Yönetmelik" çalışmaları devam etmektedir.

1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 74) Bölüm VI/A Kural 2 gereğince, konteynerlerin gemilere

yüklenmeden önce gönderici tarafından, gerekli standartlara haiz kantarlarda tartılarak, ağırlık bilgisinin gemilere ve limanlara bildirilmesi, 1 Temmuz 2016 tarihi itibarı ile zorunlu olmuştur. Anılan hükmün ülkemizde uygulanması için, Denizyoluyla Taşınacak Dolu Konteynerlerin Brüt Ağırlıklarının Tespiti ve Bildirimi Hakkında Yönerge" 1 Haziran 2016 tarihli ve 40921 sayılı Bakan Olur'u ile yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

AB müktesebatına ve uluslararası anlaşmalara uyumu pekiştirmek üzere, Türkiye'deki denizyoluyla yapılan tehlikeli yük taşımacılığı faaliyetlerinin daha emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 1,1 milyon Avro bütçeli (AB Katkısı 1,045 milyon Avro) ve "Limanlarda ve Kıyı Tesislerinde Tehlikeli Yüklerin Elleçlenmesine Yönelik Deniz Emniyetinin Artırılması" isimli AB Eşleştirme Projesine İtalya, Hollanda ve Litvanya konsorsiyumu ile birlikte 2.3.2015 tarihinde başlanılmış ve 01.06.2016 tarihinde tamamlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında:

- Tehlikeli yüklerin emniyetli ve güvenli elleçlenmesine yönelik "Uzun Dönem Eylem Planı" hazırlanmıştır.
- İhtiyaç duyulan alanlarda 9 adet taslak mevzuat hazırlanmıştır.
- Proje kapsamında, gerçekleştirilen Eğitim İhtiyaç Analizi sonucunda 10 farklı konu başlığında MARPOL Ek 1, IMSBC Kod, IGC Kod, IBC Kod ve CTU Kod ile ilgili eğitim müfredatı dizayn edilmiş ve bu konu başlıklarında 19 eğitim faaliyeti düzenlenmiştir. Bu eğitimlere, ilgili kamu kurum/kuruluşlarından ve tehlikeli madde elleçlenmesinde görev alan özel sektör kuruluşlarından 400 kişi katılım sağlamıştır. Böylelikle gerek Bakanlığımızın gerekse ilgili tüm kurum/kuruluşların insan kaynakların ve idari kapasitelerinin arttırılması hedeflenmiş ve bu amaca başarıyla ulaşılmıştır.
- Proje kapsamında ülkemizi yaklaşık 35 yabancı uzman (STE), birden çok ziyarette bulunmuş, 43 adet çalıştay ve eğitim ve birçok toplantı düzenlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız ile Hollanda Çevre ve Altyapı Bakanlığı arasında işbirliğinin geliştirilmesi çerçevesinde, ülkemizde IMDG kod yüklerinin paketlenmesi, elleçlenmesi ve taşınmasında AB müktesebatının uygulanması ve denizcilik idaresinin kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik, Hollanda Hükümeti G2G Projeleri Bütçesi kapsamında, 190.000 Avro bütçeli "Türk Limanlarında IMDG Kod Yüklerin Taşınması ve Depolanmasına Destek Projesi" 2011 yılında başlamış ve 2014 Haziran ayı itibarı ile tamamlanmıştır.

Proje kapsamında;

- Türk Limanlarının Sınıflandırılması/ Yüklerin Takibi İçin En İyi Metodun Belirlenmesine Yönelik Analiz Raporu,
- Ülkemizdeki IMDG Kod uygulamalarına ilişkin ilgili tüm kurum/kuruluşların katılım sağladığı çalışma toplantıları düzenlenerek "Boşluk ve İhtiyaç Değerlendirmesi Raporu" ve bu rapora istinaden tehlikeli yüklerin taşınması ve depolanması hakkında orta/uzun dönem eylem planı,

- Limanlarımızı ziyaret eden gemilerin denetlenmesinde kullanılacak "Denetim Rehberi" hazırlanmıştır.

- Rotterdam Denizcilik ve Taşımacılık Üniversitesinin katkıları ile "Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Eğiticileri Eğitimi" Ankara'da yapılmış, eğitime katılım sağlayan 23 kişi Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğitici Belgesi almaya hak kazanmıştır.

Bakanlığımız, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun (IAEA) radyoaktif maddelerin taşınması hususunda ülkemizdeki iki irtibat kurumundan birisidir. Bakanlığımızca, Akdeniz bölgesinde radyoaktif maddelerin taşınmasına yönelik mevzuat çalışmaları IAEA nezdinde sürdürülmektedir. Bu kapsamda, IAEA koordinatörlüğünde, Akdeniz ülkeleri ile birlikte radyoaktif maddelerin daha emniyetli taşınması amacıyla "Akdeniz Ağı Projesi" yürütülmektedir.

Tehlikeli Yüklerin Demiryoluyla Taşınması

Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütüne (OTIF) üye olan devletler arasında imzalanan sözleşmelerden biride, 9 Mayıs 1980'de parafe edilen ve 01.06.1985'de tarihinde yürürlüğe giren Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşmedir (COTIF). Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik (RID), Uluslararası Demiryolları Taşımacılığına İlişkin Sözleşmesi'nin (COTIF) C ana ekidir. Ülkemiz, 01.06.1985 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 85/9458 sayılı Kanunla COTIF'e taraf olmuştur.

Bu Sözleşmeye (COTIF) göre, OTIF'in temel amacı; taraf ülkeler arasında uluslararası mal, yolcu ve bagaj taşımacılığına ilişkin tek tip bir hukuk sistemi oluşturmaya yönelik çalışmaları yapmaktır. Bu sistemin, karayolu, deniz ve içsuyolları taşımacılığında da uygulanabilir hale getirilmesi de OTIF'in amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca, tehlikeli maddelerin demiryolu ile taşınmasında uygulanacak ku-

ralların tespiti de örgütün görevleri arasında bulunmaktadır.

Bu çerçevede, RID Yönetmeliğindeki hükümler ile Demiryolu Serbestleştirme Kanunu dikkate alınarak; tehlikeli maddelerin insanlığa ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli ve emniyetli bir şekilde demiryoluyla taşınması için, "Tehlikeli Malların Demiryoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" 16 Temmuz 2015 tarih ve 29418 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 01 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ayrıca çıkarılan bu yönetmelik kapsamında hazırlanan "Tehlikeli Maddelerin Demiryoluyla Taşınması Hakkında Eğitim Yönergesi" 22.10.2015 tarihinde yayınlanmıştır. Bu yönerge kapsamında eğitim vermek üzere, 1 eğitim kuruluşu ve 1 Demiryolu işletici kuruluş yetkilendirilmiştir. Düzenlenen Eğiticilerin Eğitim Programı sonrası ise 78 kişi eğitici olmaya hak kazanmıştır.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin havayoluyla ulusal ve uluslararası taşımacılığında; Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından geliştirilen ve uygulanan "Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar (ICAO-TI)" ile Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği (IATA) tarafından yürütülen "Tehlikeli Maddeler Kuralları (DGR)" uygulanmaktadır.

Ülkemizde, tehlikeli yüklerin havayoluyla taşınmasına ilişkin eğitimler; ICAO kuralları çerçevesinde, IATA tarafından sertifikalandırılmış olan ve ulusal eğitim mevzuatımız doğrultusunda Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş eğitim kuruluşlarınca verilmektedir. Bu kapsamda, 7 eğitim kuruluşu genel eğitim vermek üzere, 12 Sivil Havacılık Kuruluşu ise hizmet içi eğitim vermek üzere yetkilendirilmiştir. Bu eğitim kuruluşlarında bugüne kadar, hava alanlarında tehlikeli maddelerle ilgili faaliyetlerde bulunan toplam 52.410 kişiye eğitim verilmiştir.

Tehlikeli maddelerin havayoluyla taşınmasında görev alacak kişilere verilecek eğitimleri, eğitim programlarının içeriğini, eğitimi icra edecek eğitim kuruluşları ve işletmeler ile söz konusu eğitimleri verecek eğiticilerin yetkilendirilmesine ve denetimine ilişkin usul ve esasları belirleyen "Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Taşınması Hakkında Eğitim Yönergesi" revize edilerek 26.10.2015 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Havayoluyla taşınan radyoaktif madde içeren paketlerin, havaalanlarındaki antrepo ve depolarda geçici olarak depolanabilmesine yönelik " Radyoaktif Madde İçeren Paketlerin Havaalanlarında Geçici Depolanmasına Dair Yönerge" 21.11.2013 tarihinde yürürlüğe konmuş olup, bu kapsamda 5 şirkete Radyoaktif Madde Geçici Depolama İzin Belgesi verilmiştir.

Havayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli ve çevreye zarar vermeden emniyetli bir şekilde taşınmasının sağlanmasına ve bu faaliyetlerde yer alan taraftarların hak, sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlan "Tehlikeli Maddelerin Havayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik" çalışmaları devam etmektedir.

Kombine Taşımacılık

Bakanlığımız Ana Hizmet Birimi olarak faaliyetlerini sürdüren Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü; ulaştırma modları arasında bütünleşme ve tüm ulaşım modları arasında dengeli bir dağılım sağlayacak, modlar arasında sağlıklı bir rekabet ortamını oluşturacak, insan ve çevre sağlığını koruyacak, enerji ve zaman tasarrufu sağlayacak ve kombine taşımacılık hizmetini sunan ve faydalananlarla, bu konuda yatırım yapacakları teşvik edecek, şekilde kombine taşımacılığın gelişimi için gerekli çalışmaları gerçekleştirmektedir.

2008 yılında yayımlanan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" kapsamında, Bakanlığımızca taahhüt edilen 54 adet ikincil düzenlemeden birisi de "Kombine Mal Taşımacılığı Yönetmeliği"dir. Söz konusu yönetmeliğin amacı kombine taşımacılık faaliyetlerine ilişkin ilke, esas ve koşulların belirlenerek Türkiye'de bütünleşik, dengeli, çevreyle dost, güvenli ve sürdürülebilir bir taşıma sisteminin oluşturulması ve yaygınlaştırılmasını sağlamaktır.

Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı (SOPT)

Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde, 2014-2020 yıllarını içeren Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA-II) kapsamında Avrupa Birliği, Sürdürülebilir/Güvenli Taşımacılık Eylem Alanı'nda Intermodal/kombine taşımacılığın geliştirilmesi konusunu öncelikli beş alandan biri olarak belirlemiştir (Diğer alanlar: Güvenli taşımacılık, demiryolu modernizasyonu, iklim değişikliği, kent-içi taşımacılık). AB yetkilileri, kombine taşımacılık alanında küçük ve orta-ölçekli altyapı projelerini IPA II fonu altından finanse etmek yönünde iradeleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda, yaklaşık 50 Milyon Avro düzeyinde bir fonun bu altyapı projelerine aktarılacağı tahmin edilmektedir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü öncülüğünde ve koordinatörlüğünde iki adet altyapı projesi (kombine yük terminali ve demiryolu bağlantı hattı) oluşturulmuş ve bu projeler Sektörel Operasyonel Program metnine dahil edilmiştir. Bu projelerin hayata geçirilmesi amacıyla teknik destek programlarından yararlanmaya dönük çalışmalar devam etmektedir.

Uluslararası İlişkiler

Uluslararası taşımacılığın ve ticaretin geliştirilmesi için, başta komşu ülkeler olmak üzere ticari münasebetlerimizin ileri düzeyde olduğu ülkelerle kombine taşımacılık anlaşmaları akdetmek, Karayolu-denizyolu (Ro-Ro, Deniz Otoyolları), karayolu-demiryolu (Ro-La) intermodal taşımacılık hatları/zinciri oluşturmak için çalışmalar başlatılmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde, Azerbaycan ile 13 Kasım 2013, Türkmenistan ile 03 Mart 2015, Gürcistan ile 19 Temmuz 2016 tarihinde ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması imzalanmıştır. Benzer bir ikili Anlaşma Ukrayna ile müzakere edilmiş ve nihai hale getirilmiştir. Kazakistan, Afganistan, Özbekistan, Beyaz Rusya, Litvanya makamlarına da Bakanlığımızca önerilen taslak anlaşmalar üzerinde görüşmeler devam etmektedir. Bulgaristan ve Macaristan ile ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması taslakları hazırlanmış olup özellikle Avrupa Orta Asya ve Orta Doğu'ya yapılan ticarette intermodal taşımacılık olanaklarının geliştirilmesi için bu bölgelerde yer alan diğer ülkelerle ikili ve çok-taraflı Anlaşma imzalamaya dönük hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Nitekim Çek Cumhuriyeti ülkemiz ile kombine taşımacılık anlaşması imzalamaya hazır olduğunu beyan etmiştir. Bu doğrultuda, 2017 yılının ikinci yarısında Orta Avrupa'da önemli bir transit geçiş ülkesi olan bu ülkeyle teknik müzakerelerin başlatılması planlanmaktadır.

Bakanlığımız, başta BM/AEK olmak üzere uluslararası ve bölgesel organizasyonlar bünyesinde, kombine taşımacılığın geliştirilmesine ilişkin yürütülen çalışmalara aktif olarak katılmaktadır. Ayrıca Bakanlığımız, BM/AEK Intermodal ve Lojistik Çalışma Grubu Başkanlığını yürütmektedir.

29 Ocak 2015 tarihinde Aşkabat'ta düzenlenen Türkiye-Azerbaycan ve Türkmenistan Dışişleri Bakanları II. Üçlü Toplantısında alınan karara ve anılan toplantı sonunda imzalanan 2015-2017 Dönemine Yönelik İşbirliği Çerçeve Programında yer alan hususlara istinaden, üç ülke arasında Hazar Denizi'ndeki etkin ulaştırma hizmetlerinin sağlanmasına yönelik gerekli çalışmaları yapmak üzere, Ortak Teknik Komite kurulmuştur. Söz konusu Teknik Komite'nin Türkiye ayağının koordinasyonu Bakanlığımız tarafından yerine getirilmektedir. Orta Asya ve Çin bölgesine yapılan karayolu ağırlıklı ihraç/ithal taşıma operasyonlarında, Rusya ve İran geçişlerine alternatif olarak kombine taşımacılık çözümlerini içeren Hazar geçişlerini rekabetçi hale getirecek uygun taşıma fiyatlarının sağlanması, Ro-Ro ve feribotlara yapılan seferlerin düzenli seferler haline getirilmesi, sürücüleri yaşamış oldukları vize sorunlarının giderilmesi ve intermodal terminal kapasiteleri ile altyapılarının geliştirilmesi gibi konular Ortak Teknik Komite bünyesinde 3 ülkenin ilgili temsilcilerince tartışılmaktadır. Hazar Denizinde yapılan gemi seferlerinin düzenli sefer olarak programlanması ve geçiş ücretlerinin düşürülmesi durumunda, Trans-Asya Orta Koridoru olarak ifade edilen bu güzergah üzerinde yapılan taşımaların daha da artacağı ve Hazar Denizi'nin daha verimli kullanılacağı bu hususun da ihraç ve ithal taşımalara ve ülkeler arası ticarete olumlu yansıyacağı değerlendirilmektedir.

Bu doğrultuda, "Ortak Teknik Komite"nin çalışmaları ve girişimleri sonucunda 2016 yılında Azerbaycan ve Türkmenistan tarafından Hazar Geçişlerine ilişkin iyileştirmeler yapılmıştır. Azerbaycan'da "Transit Yük Taşımaları Koordinasyon Şurası" kurulmuştur. Azerbaycan ve Türkmenistan tarafından Hazar güzergâhının canlandırılması amacıyla hayata geçirilen önlemler şu şekildedir:

- Türk araçlarının Azerbaycan'ı transit geçişlerinde ödenen muhtelif giderler kaldırılmıştır. Bu gelişme ile Türk araçlarının Azerbaycan üzerinden transit geçiş maliyetleri %56 oranında indirilmiştir.
- Türk araçlarının, gerek Türkmenbaşı gerekse Aktau'ya geçmek üzere Bakü limanında ödedikleri muhtelif giderler kaldırılmıştır. Bu gelişme ile Bakü –Aktau ve Aktau-Bakü gemi biletlerinin gidiş-dönüş olarak Bakü'den satın alınması halinde % 37 oranında maliyet avantajı ve Bakü-Türkmenbaşı güzergâhında da %24 oranında maliyet avantajı sağlanmıştır.
- Türk araçlarının Azerbaycan'a ikili taşımalarında ödenen muhtelif giderler kaldırılmıştır.
- Türkmenistan, Bakü-Türkmenbaşı-Bakü güzergahı üzerinde seferler yapan Ro-Ro gemi ücretlerine-biletlerin gidiş-dönüş alınması halinde-%20 oranında indirim yapmıştır.

ATP-Bozulabilir Gıda Maddelerinin Taşınması

Ülkemiz; kısa adı "ATP" olarak ifade edilen "Bozulabilir Gıda Maddelerinin Uluslararası Taşımacılığı ve Bu Taşımacılık Faaliyetinde Kullanılacak Özel Ekipmana İlişkin Anlaşma"ya 25 Nisan 2012 tarihinde taraf olmuştur. 25 Aralık 2014 tarihinde, ATP Anlaşması ile ilgili tüm iş ve işlemlerin yürütülmesi hususu Bakanlığımız Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nden alınarak Bakanlığımız Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'ne tevdi edilmiştir. Bu doğrultuda, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü , ATP Anlaşması hükümlerinin takibi ve uygulanmasına yönelik ülkemizde "ulusal yetkili otorite" olarak görevlendirilmiştir

ATP Anlaşması, başta frigorifik (soğutuculu) karayolu taşıtları olmak üzere özel nakliye ekipmanlarının (yalıtımlı, soğutmalı, mekanik soğutmalı ve ısıtmalı ekipmanlar) tip onay testi ile periyodik testlerinin uygun teknik ve idari kapasiteye sahip ortamlarda yapılmasını, test raporu düzenlenmesini ve Anlaşma'nın gereklilikleri ışığında ATP Uygunluk Belgesi verilmesini şart koşmaktadır.

Ülkemizde seri üretimi gerçekleştirilmek üzere üretilen ve soğuk taşıma zinciri içerisinde kullanılacak yeni frigorifik (soğutmalı) araç ve ekipmanlar şu anda Tip Testi için yurt dışına gönderilmektedir. Araç üreticilerimiz bu işlem için yüksek bir ücret ödemektedirler. Bunun yanında, soğuk taşımacılık zinciri içerisinde yer alan ve uluslararası taşımacılık yapan taşımacılık firmalarımız/filo sahiplerimiz ekipmanlarını her 3 yılda bir teste tabi tutmaktadırlar.

Bakanlığımız ile teknik ve fiziki imkân ve kabiliyetleri ile test ve belgelendirme konusundaki tecrübesi önemli ölçüde bulunan TSE arasında imzalanacak Yetkilendirme Protokolü ile artık ülkemizde tescilli veya kayıtlı olan araç ve ekipmanların ATP'nin teknik ve idari gereklilikleri ışığında tip testleri ile periyodik muayeneleri ülkemizde gerçekleştirilecektir. Böylelikle, her yıl sektörümüzün yurtdışına aktarmak zoruna kaldığı ve ekonomimiz açısından döviz kaybı anlamına gelen uygulama da son bulmuş olacaktır.

TSE'nin ülkemizin birçok bölgesinde kuracağı test merkezleri ile her 3 yılda bir soğutucu araçlar (yalıtımlı dorse) ve soğutucu ekipmanların verimliliği ve performansı bu test merkezlerinde kontrol edilecek ve bu kontroller sonucunda testi geçen ekipmanlara ATP'ye taraf olan 50 ülkede geçerli ATP Uygunluk Sertifikası düzenlenecektir.

Böylelikle, özellikle karayolu, karayolu bağlantılı denizyolu ve demiryolu taşımaları sistemlerinin kullanıldığı uluslararası ticarete konu olan işlenmiş gıda ürünlerinin (taze peynir, yoğurt, kefir, margarin gibi süt ürünleri, dondurma, kıyma, balık ürünleri vb.) taşıma sırasındaki saklama koşulları ve hijyenik şartları, kamu sağlığını tehdit etmeyecek şekilde daha da geliştirilmiş olacaktır.

Bu çerçevede, taşınması karayoluyla gerçekleştirilen; ulusal veya uluslararası ticarete konu olan bozulabilir gıdaların taşınması sırasında saklama koşullarının iyileştirilmesini sağlamak ve soğuk taşıma zincirinin verimliliğini arttırmak amacıyla bu faaliyetlerde yer alan tarafların hak, sorumluluk ve yükümlülükleri ile bozulabilir gıda maddesi taşıyan araçların ve ATP Anlaşması'nın EK I kısmında tanımlanan özel nakliye ekipmanlarının teknik muayenelerinin etkin ve sağlıklı bir şekilde yapılmasını sağlayacak test merkezleri ile tip test istasyonlarının kurulması ve işletilmesine yönelik usul ve esasları belirlemek üzere Bakanlığımız tarafından Bozulabilir Gıda Maddelerinin Karayoluyla Taşınması Hakkında bir Yönetmelik taslağı hazırlanmıştır.

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Giriş

“Bilgi Her Şeydir”

Medeniyet, bilginin işlenmesi sonucu ortaya çıkmıştır. İnsanoğlunun tarihsel süreç boyunca biriktirdiği bilgileri uygulama alanlarında kullanmaya başlamasıyla birlikte edindiği donanım, gelişme ve medeniyet kurma hevesinde kendini göstermiştir. Medeniyetler tarihi bu sayede ortaya çıkmıştır.

İnsanoğlunun yaşadığı sürece edindiği ve hayatta kalmasını sağlayan bilgi; günümüzde de yaşam şartlarını, ekonomi politiği, siyasal ve toplumsal geleceği belirleme kabiliyetine ulaşmıştır.

Bilgiyi işleyerek “yeni bir toplumsal düzen” kurma, günümüzün ayırt edici eğilimidir. Yakın çağda yaşanan muazzam gelişmeler sayesinde ortaya çıkan bilgi patlaması, bilginin işlenmesi ve depolanması açılarından sorunlar ortaya çıkarmıştır. İnsanoğlu bu açmazı bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla aşmaya çalışmaktadır.

Bu alanlarda geride kalan ülkelerin ömürlerinin sonlarına geldiği gerçeği ortadadır. Türkiye, medeniyetler beşiği diye nitelendirilen bir coğrafyada konuşludur ve dünya medeniyetlerinin çok önemli bir unsurudur. Bu açıdan gelişmiş dünyadan geride kalma lüksü yoktur.

Bakanlığımız bilgi toplumu olgusunu ve bilginin artık temel üretim faktörü olduğunu kabul etmiş ve milletimizin çağın gerektirdiği yaşam koşullarına ayak uydurması, yani bilgi toplumu olması yolunda son 14 senede önemli adımlar atmıştır. Bilgi toplumuna giden yolları bilgi otobanlarıyla donatmıştır, donatmaya devam edecektir.

Bilgi toplumu, bilgiyi tüketmeyi değil üretmeyi hedeflemektedir. Bilgiyi işleme ve işlenerek üretilen bilgileri kullanma kapasitesi ülkemizin gelecekte dünya üzerindeki konumunu belirleyecektir. Bu açıdan Bilgi Toplumu Stratejisi'nin tamamlanması için Bakanlığımız üzerine düşen bütün görevleri yerine getirmektedir.

Bu hedefi gerçekleştirmek amacıyla bilgi iletişim teknolojileri başta olmak üzere, ülkemizde dördüncü sanayi devrimine geçiş için gerekli çalışmalara hız verilecektir. Bilgi tabanlı bir ekonomi inşa etme çalışmaları hız kazanacaktır.

2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girme hedefimize ulaşmak için teknoloji üreterek katma değeri yüksek ürünler ihraç eden bir konuma hızlı bir şekilde ulaşmayı planlamaktayız.

Genişbant abone sayısının2003'te 20 bin iken bugün 56 milyona ulaşması doğru yolda olduğumuzun ve milletimizin de bilgi toplumu hedefini içselleştirdiğinin göstergesidir. Bakanlığımız milletimizin bu tevecchühüne 4,5 G mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını ve 4,5 G altyapısına yönelik Ar-Ge çalışmaları ve ekipmanlarının yurt içinde üretilmesinin teşvik edilmesini sağlayarak hizmet etmeye devam edecektir. 5G mobil elektronik haberleşme altyapısına ilişkin Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

Sektörün 2004 yılında serbestleştirilmesinin ardından sağlanan kazanımlar göz ardı edilemeyecek kadar büyüktür. Ancak rekabetin daha da etkin hale getirilmesi ve tüketici refahının daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Milletimizin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bilgiyi işleme konusundaki hassasiyetinin en bariz göstergelerinden biri 16-74 yaş arası vatandaşlarımızın yüzde 61'inin internet kullanmasıdır. e-Devlet Kapısı'nın kullanım alanları ve oranları bir başka güçlü göstergedir. e-Devlet Kapısı'ndan 262 kurum ve kuruluşun sunduğu 1.565 hizmetten yaklaşık otuz milyon vatandaşımız yararlanmaktadır. Zaman ve nakit kaybı günümüz şartlarında en aza indirilmiştir. Önümüzdeki dönemde bu kayıplar daha da aşağılara çekilecektir.

Bütün bunlar nitelikli gelişmenin önemli verileridir. Ancak bilgi işleme ve üretme ne kadar sağlıklı, sosyal ve ekonomik getirileri ne kadar yüksek olursa olsun birtakım handikapları da içermektedir. Kötü niyetli kullanıcılara karşı siber güvenlik tedbirlerini almaktan geri kalmamak gerekmektedir.

Haberleşme sektörünün bugünkü durumuna gelmesinde en önemli pay sahibi kuruluşumuz PTT'dir. Mektup ve telgraftan sonra gelişmenin ivmesiyle telefonun devreye girmesi bugünlere işaret etmekteydi. Posta sektörünün serbestleştirilmesi ülkemiz adına bu alandaki ilerlemenin önünü açmış, sektöre yeni işletmeler girmiştir. PTT ise yeni atılımlar ile ülkemizin en köklü kuruluşlarından biri olarak çağın gereksinimlerine ayak uydurmayı başarmıştır. Tamamı otomasyona açık online hizmet veren 4.498 iş yerinden sunulan hizmetler vatandaşımızın hayatını alabildiğine kolaylaştırmaktadır. Her ay Türkiye nüfusunun yüzde 20'sine hizmet sunan PTTBank'larda aylık ortalama 30 milyon işlem gerçekleştirilmektedir. Hiçbir bankanın bulunmadığı 1.480 yerleşim yerinde vatandaşlarımıza sadece insanlar arası etkileşime ve alışverişe odaklanan PTT hizmet vermektedir.

Bu alanlardaki çalışmalarımız bilgi toplumu olma yolunda emin adımlarla ilerleyen milletimizin önüne çıkabilecek engelleri kaldırmak için attığımız önemli adımlardır.

Haberleşme Sektörü

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojileri, ekonomik ve sosyal gelişmenin en önemli itici güçleri olarak kabul edilmektedir. Ülkelerdeki bilgisayar sahipliği ile internet kullanımının yaygınlaşması ile birlikte nüfusun bilgi ve iletişim teknolojilerinden maksimum fayda sağlaması sosyal ve ekonomik açıdan da büyük önem arz etmektedir.

Telekomünikasyon alanında son yıllarda gerçekleşen teknolojik gelişmeler paralelinde yüksek kapasiteli ses, veri ve görüntü hizmetlerine olan talep artışı ülkemizde de erişim altyapısının gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bakır kablolu altyapıdan fiber optik altyapıya dönüşümü gerekli kılmıştır. Ülkemizin önümüzdeki yıllara ait ihtiyaçlarının da göz önüne alınarak fiber optik şebekelerin tesis edilmesi öncelikli konulardan biridir.

İletişim altyapı ve hizmetlerinin geliştirilebilmesi ve yaygın kullanımının sağlanması için telekomünikasyon sektöründe hizmet ve altyapılarda etkin rekabet ortamının tesis edilmesi, bu yolla hızlı, güvenli, sürekli ve kaliteli iletişim hizmetlerinin uygun maliyetlerle sunulmasının yanı sıra yeni teknolojilere dayalı telekomünikasyon altyapılarının kurulması için uygun ortam yaratılması önemlidir.

Bu çerçevede, elektronik haberleşme sektöründe politika ve strateji belirleme ile düzenleme yapma yetkisine sahip olan Bakanlığımız tarafından haberleşme altyapısı, şebeke ve hizmet alanında teknolojik gelişimin, yeni yatırımların ve hizmet kalitesinin artırılması, ayrım gözetmeyecek şekilde ve yatırımları teşvik edici yasal ve idari düzenlemeler yapılmakta ve gerekli tedbirler alınmaktadır.

Önümüzdeki dönemde de, bugüne kadar olduğu gibi, bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılması hedefi doğrultusunda çalışmalara devam edilecektir.

Yine, iletişim pazarının önemli bir öğesi olarak kabul edilen posta hizmetleri de bilişim sektöründe yaşanan gelişmelere paralel olarak hızlı bir değişim ve gelişim süreci içine girmiştir. Bu gelişmelere ayak uydurabilmek amacıyla 23 Mayıs 2013 tarihinde çıkarılan Posta Hizmetleri Kanunu ile posta sektörünün de rekabete açılmasını teminen yasal mevzuat oluşturulmuş ve posta sektörünün serbestleştirilmesine yönelik ikincil mevzuat hazırlanmıştır.

Sektörel Büyüklükler

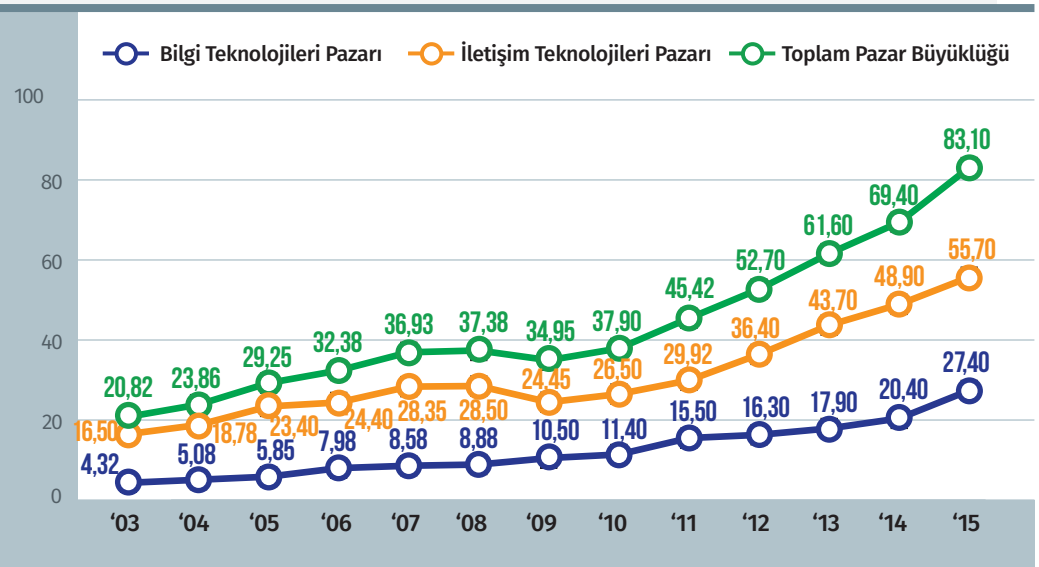
2003 yılından günümüze, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörünün ülkelerin kalkınmasında oynadığı rolün bilinciyle, sektörün gelişimine yönelik belirlediğimiz politikalar, bu politikalar kapsamında yaptığımız düzenlemeler ve gerek Bakanlığımız gerekse özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla bilişim hizmet ve teknolojilerinin hayat standartlarını yükselten kolaylıklarından her vatandaşımızın faydalanmasını amaçlayan faaliyetlerimiz devam etmektedir. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Bilişim Sektörü Büyüklüğü

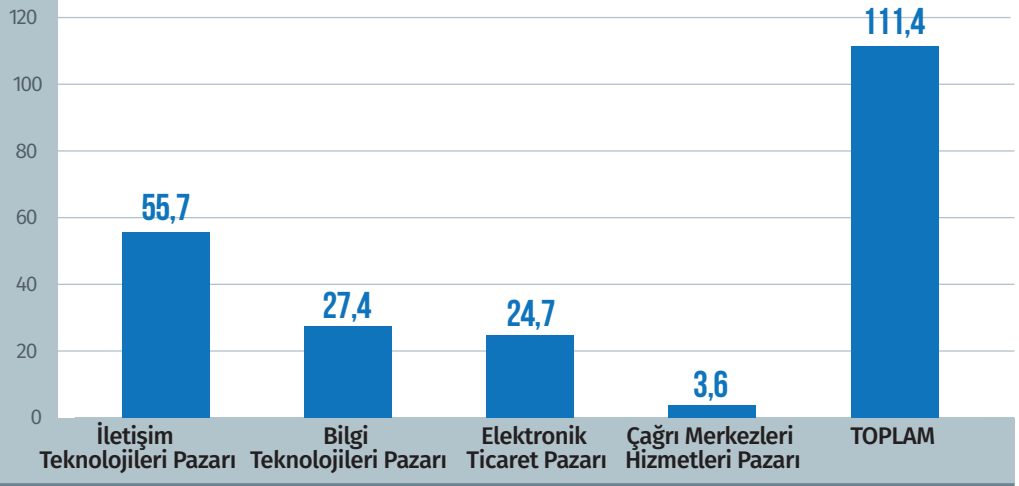
E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri hariç 2003 yılında yaklaşık 20,82 milyar TL olduğu tahmin edilen bilişim sektörü büyüklüğü, 2015 yılı sonunda yaklaşık 83,1 milyar TL'ye ulaşmıştır (Grafik 1).

E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri dâhil sektörün toplam büyüklüğü ise 2015 yılı sonu itibarı ile 111,4 milyar TL olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

GRAFİK 01
BİLİŞİM SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ
(MİLYAR TL)

GRAFİK 02
BİLİŞİM SEKTÖRÜ BÜYÜKLÜĞÜ, 2015
(MİLYAR TL)

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Sayısı

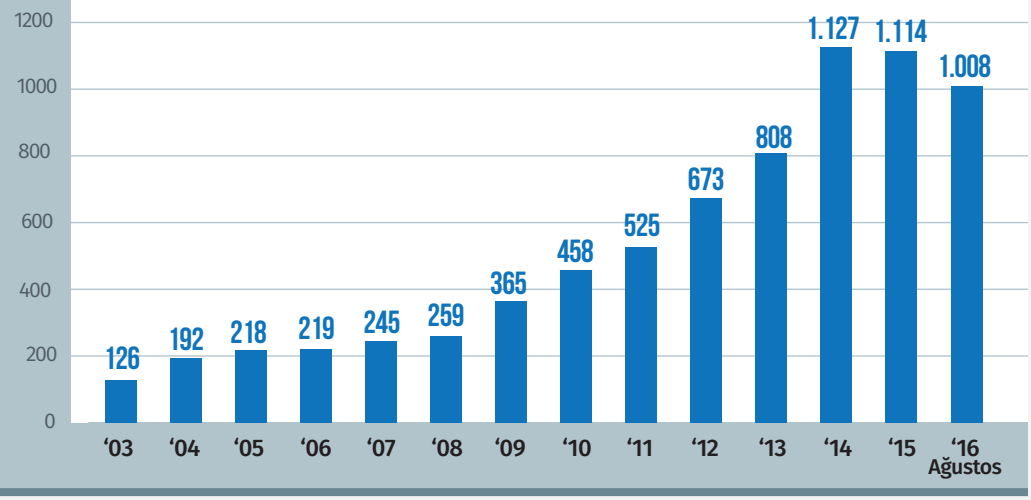
- 2003 yılında 126 adet,
- 2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunun (EHK) yürürlüğe girmesi ile birlikte 259 adet,
- 2015 yılında 1.114,
- 2016 yılının Ağustos ayı sonunda 1008'dir (Grafik 3).

EHK'nın yürürlüğe girmesini müteakip yetkilendirme sisteminin kolaylaştırılması ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir. Bu da sektörün serbestleşmesi ve rekabet sürecinin hızlanması anlamına gelmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründeki Toplam Yatırım

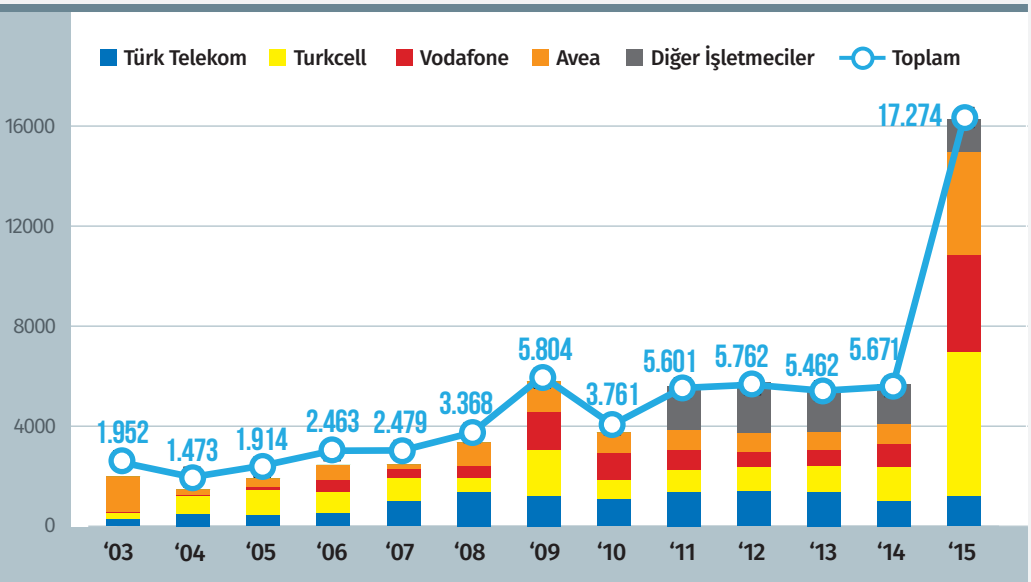
- 2003 yılında toplam 1,9 milyar TL,
- 2014 yılında toplam 5,7 milyar TL,

GRAFİK 03
YETKİLENDİRME SAYISI

Kaynak: BTK

GRAFİK 04
İŞLETMECİLERİN YATIRIM MİKTARI (MİLYON TL)

Kaynak: BTK

- 2015 yılında toplam 17,3 milyar TL'dir .

2015 yılında gözlenen yatırım artışının nedeni 26 Ağustos 2015 tarihinde gerçekleştirilen IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesidir. Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibarı ile sektördeki yatırımları Grafik 4'te ayrıntılı olarak görülebilmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründen Elde Edilen Gelirler

- 2003 yılında 15 milyar TL,
- 2014 yılında 33,6 milyar TL,
- 2015 yılında yaklaşık 37,1 milyar TL'dir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibariyle sektörden elde ettikleri gelirler Grafik 5'te ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Sabit Abone Sayısı

- 2003 yılında 18,9 milyon,
- 2016 yılı Haziran ayı sonu itibariyle yaklaşık 11,25 milyon,
- Sabit abone yaygınlık oranı %14,3'tür (Grafik 6).

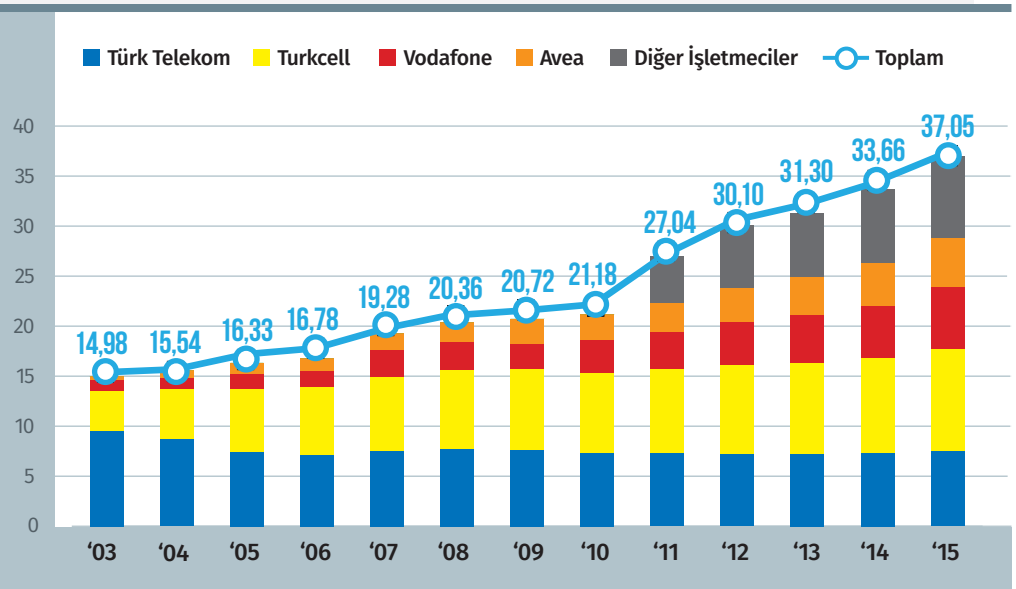
Grafik 6'da da görüleceği gibi teknolojik gelişmeler, genişbant erişimin ve yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı dünyada olduğu gibi ülkemizde de azalmaya devam etmektedir.

Mobil Abone Sayısı

- 2003 yılında 27,9 milyon,
- 2016 yılı Haziran ayında 73,7 milyon,
- Mobil abone yaygınlık oranı %93,5'tir (Grafik 7).

Ülkemizde 3G hizmetleri 2009 yılından itibaren sunulmaya başlamış ve abone sayısı hızla artarak 4.5G hizmetlerinin sunulmaya başladı-

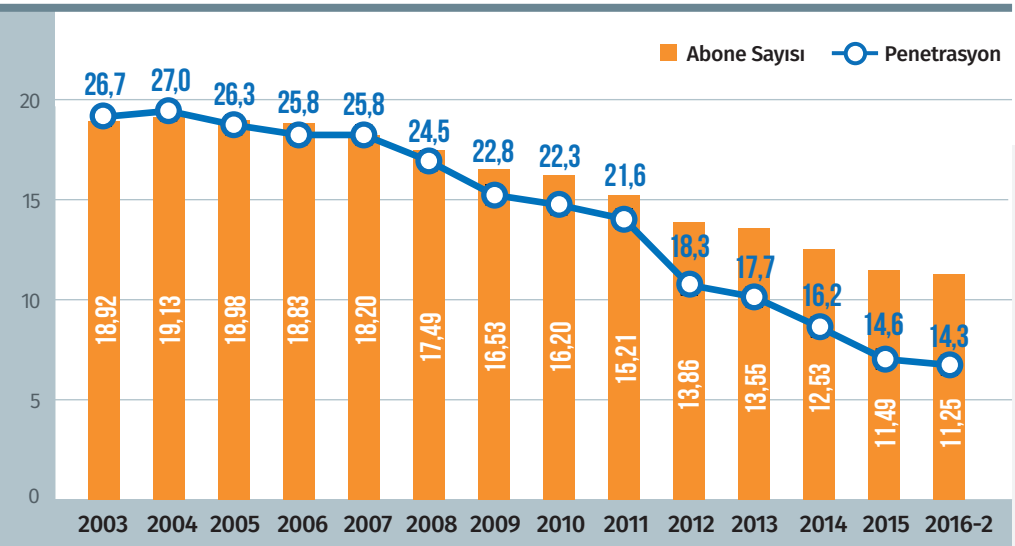
GRAFİK 05
İŞLETMECİLERİN GELİRLERİ
(MİLYAR TL)

Kaynak:
BTK

GRAFİK 06

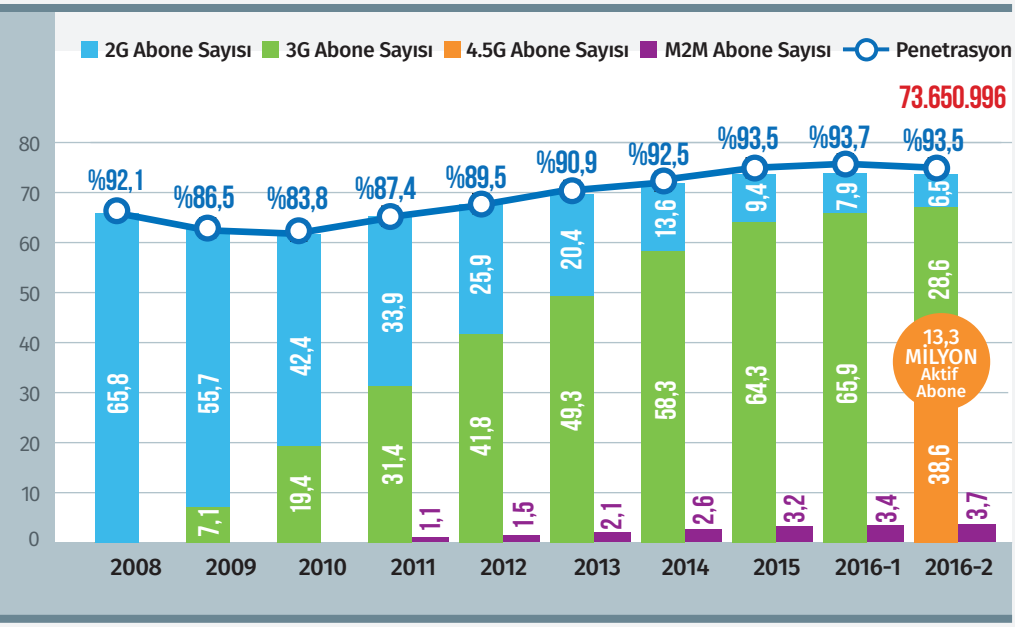
SABİT ABONE SAYISI VE PENETRASYON (MİLYON)

Kaynak: BTK

GRAFİK 07

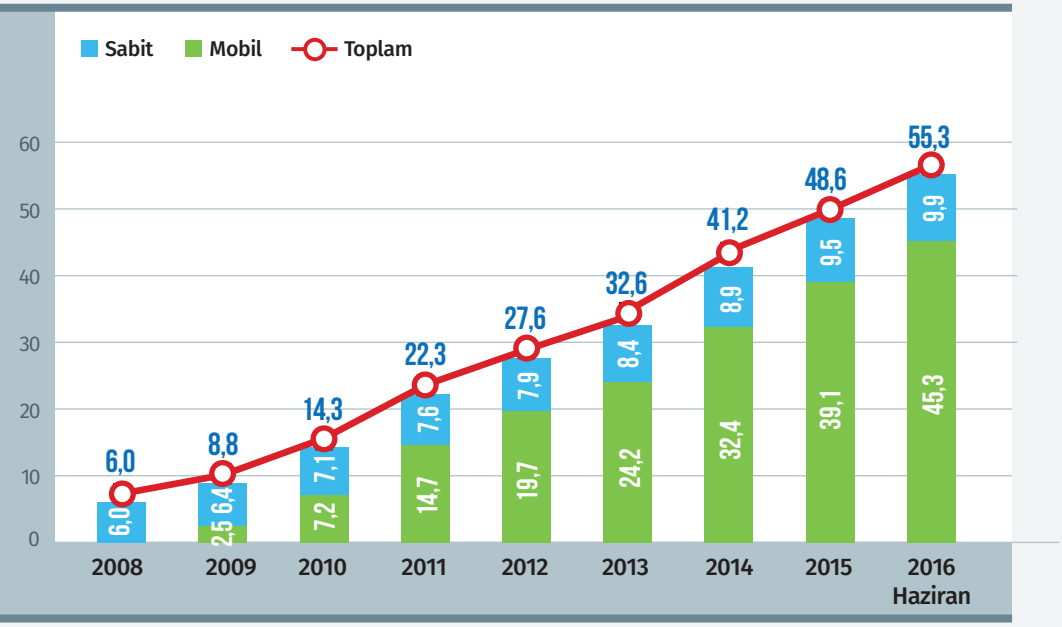
MOBİL ABONE SAYISI (MİLYON)

Kaynak: BTK

GRAFİK 08

GENİŞBANT ABONE SAYISI (MİLYON)

Kaynak: BTK

ğı 2016 yılı Mart ayına kadar 65,9 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. 1 Nisan 2016 tarihinde hayata geçen 4.5G hizmeti kullanıcılar tarafından hızla benimsenmiş ve 2016 yılı Haziran ayı sonuna kadar geçen 3 aylık süreçte 4.5G abone sayısı 38,6 milyona ulaşmış, bu hizmeti aktif olarak kullanan abone sayısı ile 13,3 milyonu aşmıştır. Aynı dönemde M2M abone sayısı da 3,7 milyona ulaşmıştır.

Genişbant Abone Sayısı

- 2003 yılında 20 bin,
- 2016 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 55,3 milyondur (Grafik 8).

Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir. Genişbantta abone sayısı 2003 yılında 20 bin seviyesinde iken, 2016 yılı Haziran ayında 55,3 milyona yaklaşmıştır. Bu abonelerden yaklaşık 9,9 milyonu sabit ve 45,3 milyonu ise mobil genişbant abonesidir.

Sabit genişbant internet abonelerinin teknoloji bazında dağılımına Grafik 9'da yer verilmektedir.

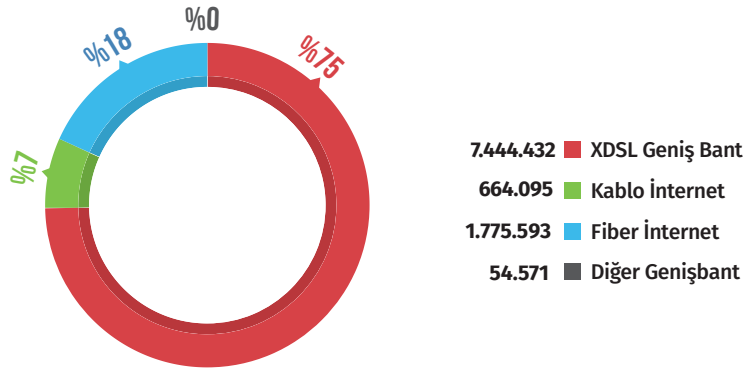
Mobil genişbant internet abonelerinin kullanım miktarı, sabite göre daha hızlı artmakla birlikte, özellikle ev ve işyerlerinde yüksek hacimli veri indirme ve gönderme hizmetlerinde sabit genişbant hizmetleri ve bilgisayar kullanımı nedeniyle, sabit genişbant abonelerinin mobile göre kullanımı oldukça yüksektir. Sabit genişbant ile mobil genişbant ayrımında son iki yıla ait aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2016 yılı ikinci çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 64,4 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 1,9 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2016 yılı ikinci çeyreğinde, sabit genişbant internet abonelerinin kullanımında %2,2 oranında düşüş olurken mobil genişbant internet abonelerinin kullanımında ise %21,5 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 10'dan da görüldüğü üzere, Türkiye'de internet kullanım miktarı hızla artmaktadır. Benzer şekilde, internet kullanıcı sayısı da hızla artmakta olup, 2015 yılının Kasım ayı itibariyle Avrupa bölgesinde en fazla internet kullanıcısına sahip ilk 10 ülke incelendiğinde Türkiye'nin 5 inci sırada yer aldığı görülmektedir. (Grafik 11).

GRAFİK 09

SABİT GENİŞBANT İNTERNET ABONELERİNİN TEKNOLOJİ BAZINDA DAĞILIMI

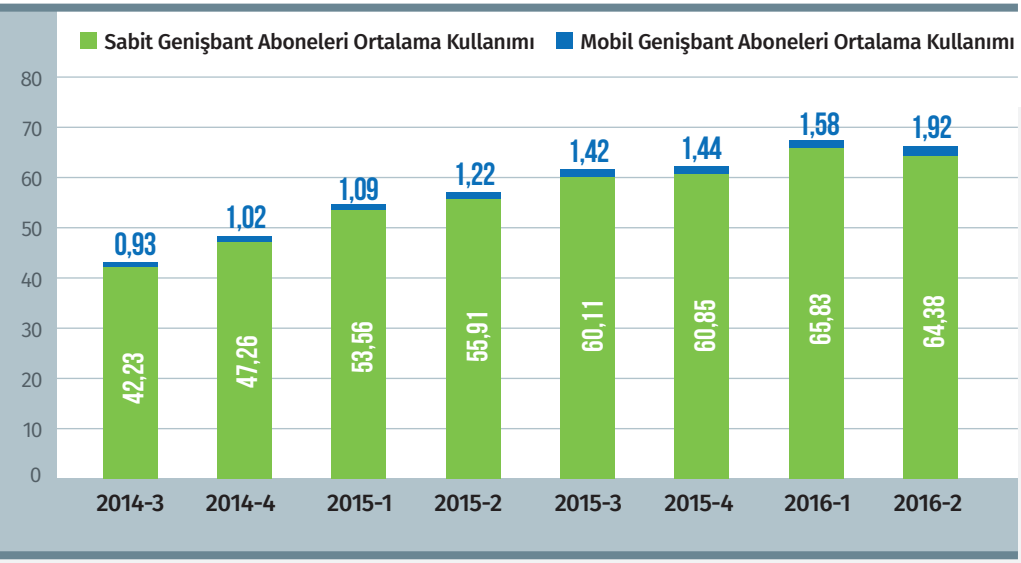
Kaynak: **BTK**

GRAFİK 10

ABONE BAŞI AYLIK ORTALAMA KULLANIM MİKTARI (GBYTE)

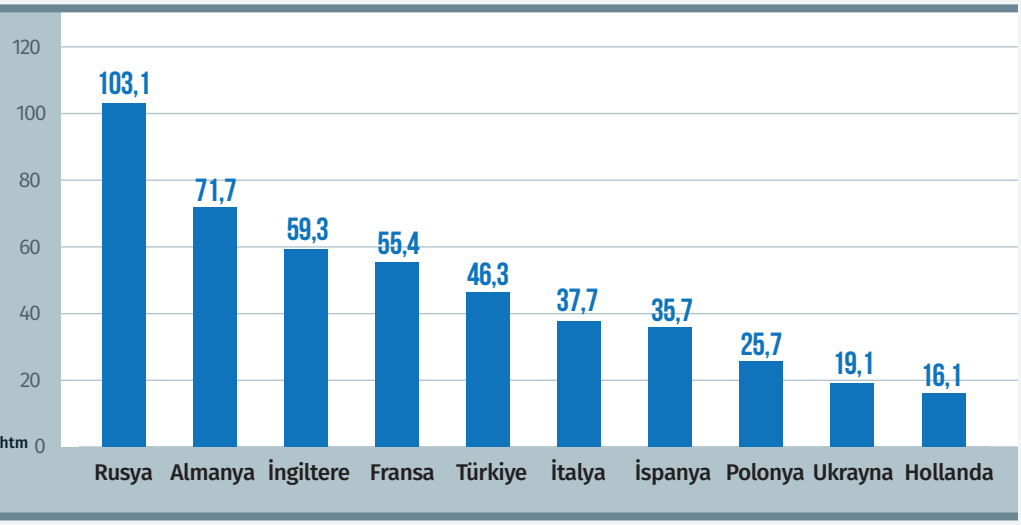
Kaynak: BTK

GRAFİK 11

AB BÖLGESİ VE TÜRKİYE'DE İNTERNET KULLANICILARI (MİLYON)

Kaynak: www.internetworldstats.com/stats4.htm

Numara Taşınabilirliği

Mobil Numara Taşınabilirliği

Mobil numara taşınabilirliği 9 Kasım 2008'de uygulamaya geçmiştir. Numara taşınabilirliğine ilişkin sürecin etkin bir şekilde işletilmesi ve abonelerin istedikleri işletmeciden kendilerine en uygun hizmeti alabilmeleri amacıyla işletmeciler arasında rahatça geçiş yapabilmeleri sebebi ile kısa bir süre içerisinde taşınan numara sayısı hızla artmış ve 2016 yılı Ağustos ayı itibariyle yaklaşık 97 milyon mobil numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 12).

Sabit Numara Taşınabilirliği

Sabit hatlarda numara taşınabilirliği uygulamasının başladığı 10 Eylül 2009 tarihinden 31 Ağustos 2016 tarihine kadar toplam yaklaşık 1,1 milyon adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 13).

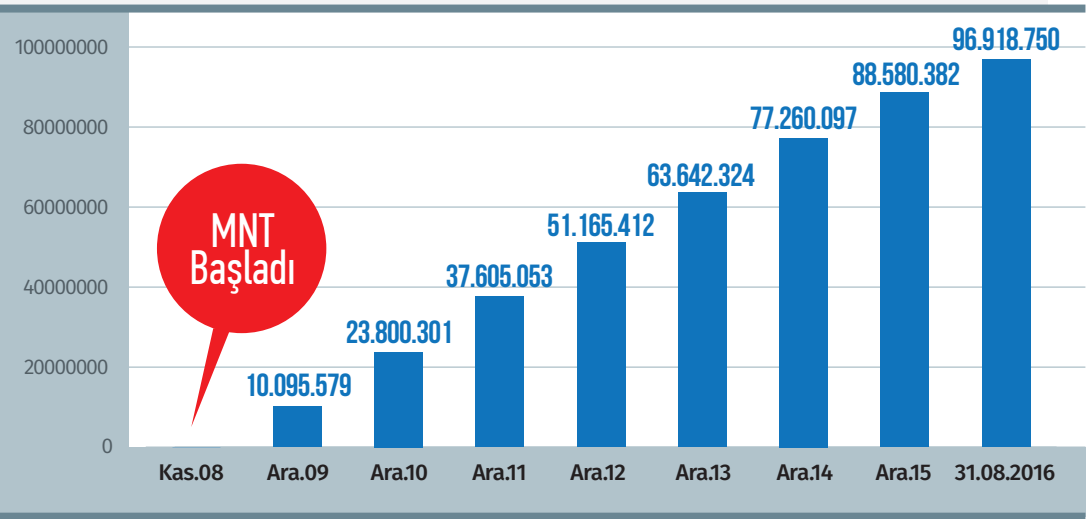
Abone Başına Aylık Ses Miktarları

Türkiye'de 2016 yılı ikinci çeyreği itibarıyla abonelerin mobil telefon ile aylık ortalama görüşme süresi 426 dakika civarında olup, AB ülkeleri ile kıyaslandığında ülkemizdeki kullanım miktarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. (Grafik 14).

Grafik 15'te 2010 yılı son çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mo-

GRAFİK 12

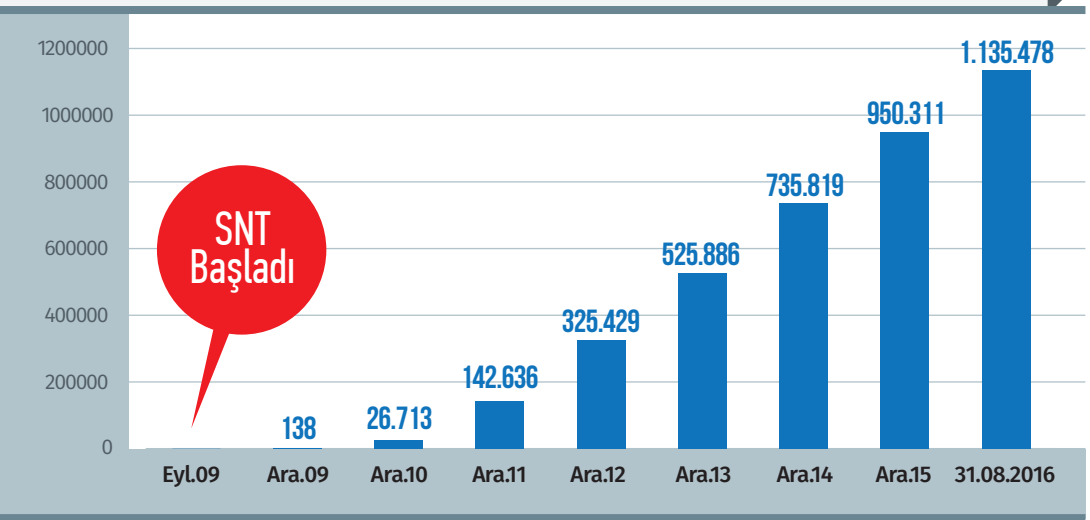
MOBİL NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ

Kaynak: **BTK**

GRAFİK 13

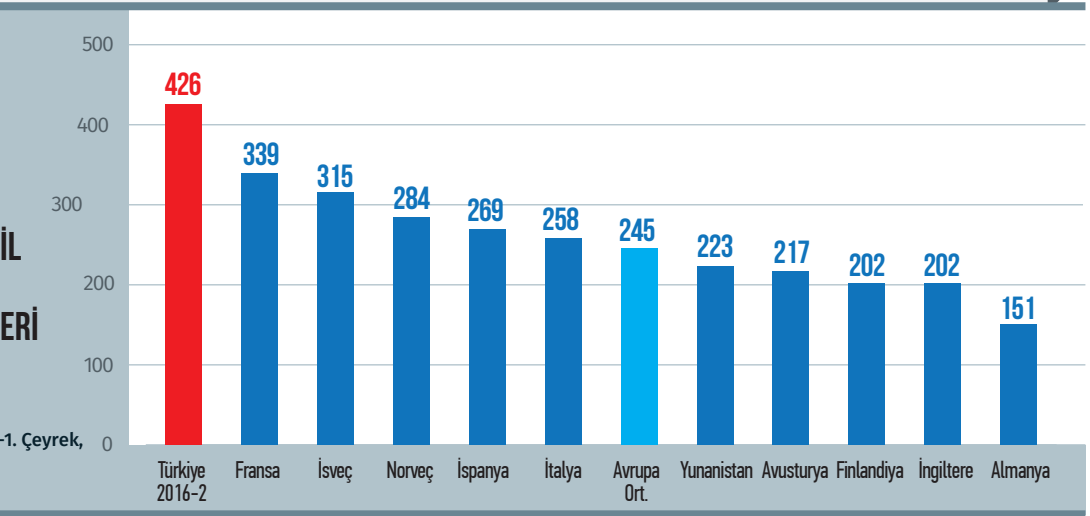
SABİT NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ

Kaynak: **BTK**

GRAFİK 14

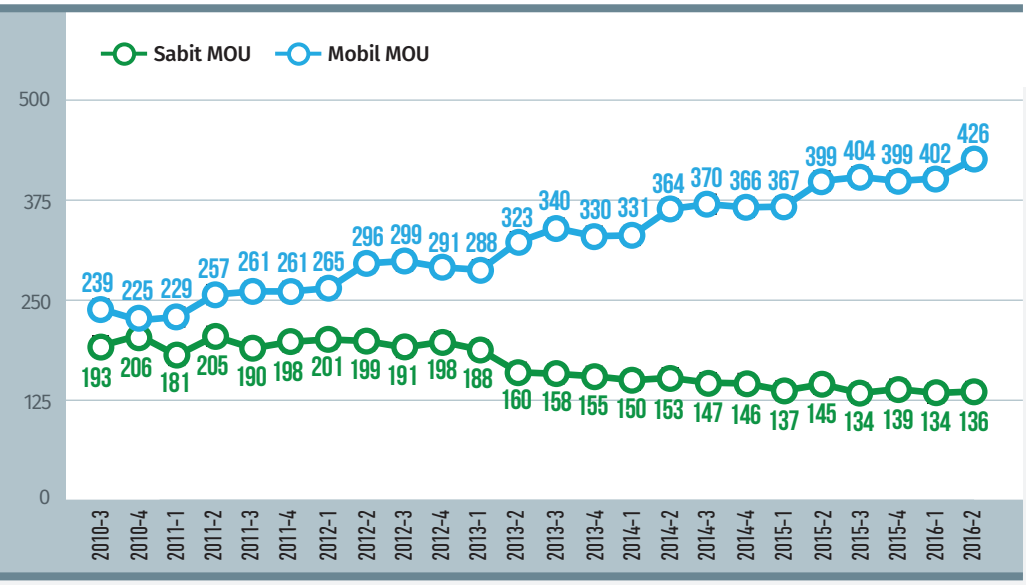
AVRUPA VE TÜRKİYE'DE MOBİL CEP TELEFONU KONUŞMA SÜRELERİ (DAKİKA)

Kaynak: **GSMA Intelligence 2016-1. Çeyrek, BTK**

GRAFİK 15

SABİT-MOBİL ABONE BAŞINA AYLIK SES TRAFİĞİ
(DK/AY)

Kaynak:
BTK

bil telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2011 yılında sabit ve mobil kullanım miktarları birbirlerine nispeten yakın iken, yıllar itibariyle mobil abone başına kullanım miktarının hızla arttığı buna mukabil sabit telefon kullanım miktarının azaldığı görülmektedir.

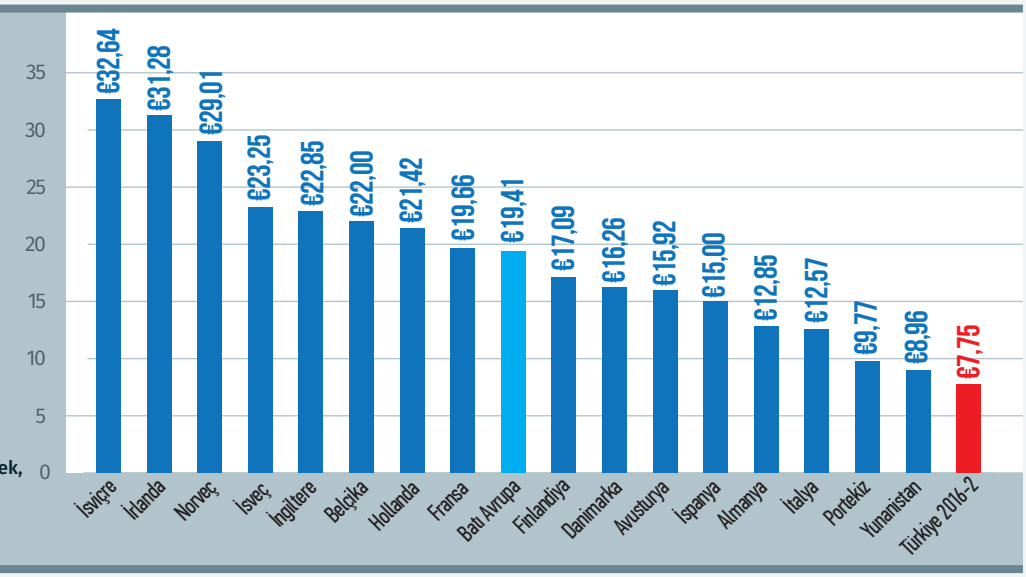
Abone Başına Elde Edilen Aylık Ortalama Gelir

Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen "ARPU" bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda, bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar ödeme yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Türkiye'de abone başına elde edilen gelir 7,75 avro civarında iken Batı Avrupa ülkelerinde ise ortalama 19,41 avrodur (Grafik 16). Ülkemizde aboneler diğer ülkelere göre daha az fatura ödemektedirler.

Konuşma ücretlerinin maliyetlerini belirleyen en temel gösterge olan arabağlantı ücretlerinin ülkemizde AB ülkelerine göre oldukça düşük olmasına ve yoğun rekabet ortamına bağlı olarak, Türkiye'de konuşma ücretleri düşük ve buna bağlı olarak da konuşma süreleri daha uzundur.

GRAFİK 16

ARPU DEĞERLERİ
(AVRO)

Kaynak:
GSMA Intelligence 2016-2. Çeyrek, BTK

Abone Başına Aylık SMS Trafiği

Abonelerin aylık SMS kullanım miktarı, 2003 yılından 2010 yılına kadar hızlı bir artış gösterirken 2010 yılından itibaren yatay bir seyir izlemiştir (Grafik 17).

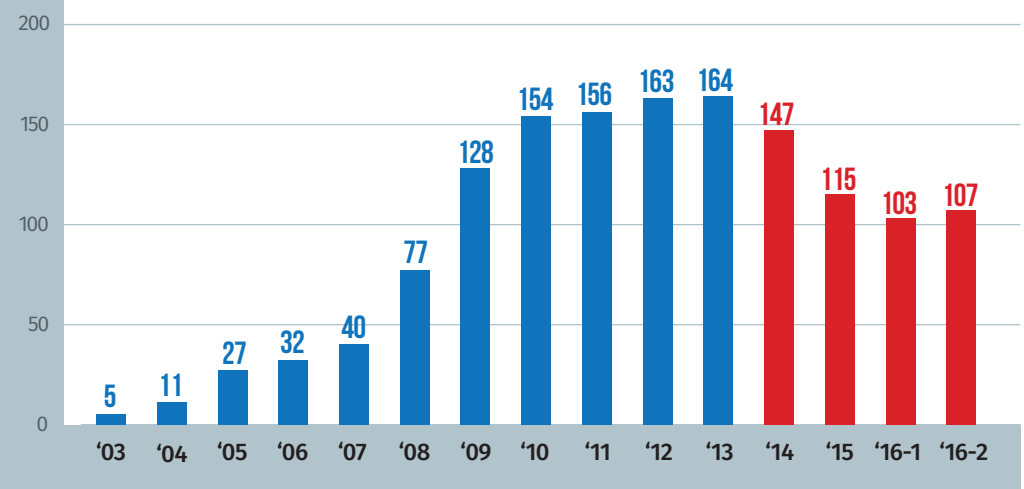
İstihdam Verileri

2015 yılı sonu itibariyle Türk Telekom'un çalışan sayısı 22.763, mobil işletmecilerin toplam çalışan sayısı 7.552 ve diğer işletmecilerin çalışan sayısı 3.909 olarak gerçekleşmiştir. Çağrı merkezlerinde çalışan 83.000 kişinin yanı sıra bilgi teknolojileri sektöründe çalışan yaklaşık 74.400 kişi ile birlikte toplam sektördeki istihdam sayısı 191.600'ün üzerinde gerçekleşmiştir .

GRAFİK 17

ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA SMS SAYISI
(ADET/AY)

Kaynak: **BTK**

Politika ve Düzenlemeler

Haberleşme Alanındaki Politikalar

Bakanlığımız, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne yönelik olarak; gerek bireylerin haberleşme, internet ve veri hizmetlerine olan taleplerinin ve gerekse diğer sektörlerin altyapıya yönelik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, bilgi ve iletişim altyapısını ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin ihtiyaç duyduğu platformu, ülkenin her tarafına ve tüm bireylerin erişebileceği şekilde geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri geliştikçe, sayısallaşmanın da etkisiyle ses, veri ve yayıncılık hizmetleri artık teknolojiden bağımsız ortak platformlardan sunulmaya başlanmıştır. Bir başka ifade ile hizmetler ve altyapılar yakınsamaya başlamıştır. Bu gelişmeye kayıtsız kalmamak için yapacağımız yasal ve ikincil düzenlemelerde ve uygulamalarımızda buna uygun hareket etmemiz gerekmektedir.

Bakanlık olarak, politikaları belirlerken ve mevzuatımızı hazırlarken sektörün tüm paydaşları ile birlikte çalışılmaktadır. Bu güne kadar belirlenen politikalar ve hedefler teknolojik gelişmelerin de etkisiyle gerektiği takdirde tekrar gözden geçirilmekte ve revize edilmektedir.

Bilgi teknolojileri, haberleşme ve posta hizmetleri sektörüne yönelik olarak temel politika alanları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Bilgi Toplumu oluşumunu sağlayacak bilgi ve iletişim altyapısının oluşturulması,
- Özellikle sabit ve mobil geniş bant erişim altyapısını ve kullanımını ülkenin her tarafında yaygınlaştırarak sayısal uçurumun ortadan kaldırılması,
- Tüketicilerin korunmasının yanısıra kişisel bilgilerin de korunması,
- Sektörde etkin rekabet ortamının sağlanması,
- Siber güvenlik ve e-Devlet konularındaki strateji ve eylem planının oluşturulması,
- Kıt kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- Ar-Ge ve yerli üretimin desteklenmesi
- Posta hizmetlerinin geliştirilmesi

Ayrıca, bilgi ve iletişim teknolojilerinin yardımıyla, kamu hizmetlerinin elektronik ortama taşınarak hizmet sunumunda etkinliğin sağlanması, verimliliği ve vatandaş memnuniyetini öncelikli olarak gözeten bir e-devlet oluşumunun hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca haberleşme sektörüne yönelik aşağıdaki hususlar 2023 hedefi olarak belirlenmiştir:

- Genişbant abone sayısının 60 milyona ulaşması,
- Her hane ve işyerine yeni nesil teknolojiler aracılığıyla geniş bant erişimin sağlanması,
- M2M (makineden makineye) uygulamalarının tüm sektörler ve altyapıları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ve bu sayede akıllı hale dönüştürülen altyapıların da birbirleri ile etkileşimli hale getirilmesi,
- Sektörün GSYİH içindeki payının % 2,9'dan % 8'e çıkarılması,

- 16-74 yaş arasındaki nüfusun % 80'ine bilgisayar kullanma becerisi kazandırılması,
- Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü büyüklüğünün her yıl yaklaşık % 15 oranında bir pazar büyümesi ile 160 milyar ABD dolarına ulaştırılması,
- Ar-Ge harcamalarının GSYİH payının % 3'e çıkarılması,
- Türkiye'nin Ar-Ge, Yazılım Test, Çağrı, Sayısal Veri, İnternet Değişim Noktası ile uluslararası gönderi alıp-verme konularında uluslararası merkez ve hub noktası haline gelmesi ve konumunun güçlendirilmesi,
- Kayıtlı elektronik posta hizmetinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda altyapının oluşturulması, güven atmosferinin geliştirilmesi ve kullanımının artırılması

İnternet altyapısının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu kapsamda,

- 4,5G mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yaygınlaştırılmasının sağlanması,
- 4,5G mobil elektronik haberleşme altyapısına yönelik Ar-Ge çalışmalarının ve ekipmanlarının yurt içinde üretilmesinin teşvik edilmesi,
- 5G mobil elektronik haberleşme altyapısına ilişkin Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi,
- Ulusal Genişbant Stratejisinin hazırlanması ve Fiber altyapı yatırımlarının artırılması, hızlı ve kaliteli geniş-bant erişim yaygınlığının artırılması,
- Ülkemizde internet değişim noktalarının kurulumunun desteklenmesi,
- Sabit ve mobil haberleşme altyapısı olmayan yerleşim yerlerinde altyapı kurulumu çalışmalarına devam edilmesi sağlanacaktır.

Öte taraftan, haberleşme sektöründeki serbestleşmeyle birlikte, işletmecilerin ticari gerekçelerle gidemedikleri ve ulaşamadıkları yerlere de Bakanlığımızın yönetimindeki Evrensel Hizmet kapsamında yatırımlarımız yapılmıştır ve bu yatırımlar devam etmektedir.

Gelinen bu aşamada; sektöre yönelik olarak işletmeciler arasında ve işletmeciler ile tüketiciler arasındaki ilişkileri ve faaliyetleri düzenleme görevleri ile yetkilendirme faaliyetleri düzenleyici kurumumuz olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılmaktadır. Politika ve strateji belirleme görevleri ile e-devlet, siber güvenlik ve Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik uygulama esaslarını belirleme ve uygulama görevleri ise Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

Yapılan Düzenlemeler

Geçiş Hakkı Yönetmeliği

655 sayılı KHK ile Bakanlığa verilen görevlerden biri; Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile bunların taşınmazlardan geçirilmesi için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir. Bu kapsamda ülkemiz elekt-

ronik haberleşme altyapı sektöründe alternatif altyapıların gelişmesini ve elektronik haberleşme altyapısı kurulumunda kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak, geçiş hakkına ilişkin usul ve esaslar ile tarife belirlemek ve sektörde yaşanan diğer sorunları gidermek amacıyla geçiş hakkına ilişkin bir yönetmelik çalışması yapılmış olup, "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik" 27 Aralık 2012 tarihli ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin uygulama detaylarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar" ise Bakanlık resmi internet sayfasında yayımlanmıştır. Yayımlanan Yönetmelik ve Usul ve Esaslar ile;

- Birçok geçiş hakkı sağlayıcının uyguladığı farklı fiyat tarifeleri yerine standart bir tarife belirlenmiştir.
- Tesis paylaşımına öncelik verilerek kaynakların etkin ve verimli kullanılması sağlanmıştır.
- Denetim süreci tanımlanarak geçiş hakkı kapsamındaki iş ve işlemlerin kontrol edilmesi sağlanmıştır.
- Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi'nin (EHABS) kurulması öngörülerek, işletmecilere ait elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek bir veritabanında toplanması, geçiş hakkı başvuru ve süreçlerinin takip edilmesi ve toplanan verilerin strateji ve politika belirlemede kullanılması amaçlanmıştır.
- İşletmecinin en az kendi ihtiyacını karşılayan altyapı kadar altyapıyı diğer işletmeciler için de kurması zorunluluk haline getirilerek mükerrer kazı yapılması önlenmiş ve yatırımların kazı yerine şebekeye yapılması sağlanmıştır.
- İşletmecilerin altyapıya yatırım yapmaları kolaylaştırılarak rekabet ortamı sağlanmıştır.
- Geçiş hakkı sağlayıcının başvuruyu belli bir sürede sonuçlandırması amaçlanarak işletmecinin altyapı kurma süreci hızlandırılmıştır.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Baz İstasyonlarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik Çalışması

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevlerden birisi de; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü baz istasyonu, anten, kule, dalga kılavuzu, konteynır ve benzeri araç, gereç ve tesisatın kurulması, bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir.

Bu çerçevede hazırlık çalışmaları yapılan yönetmelikte; baz istasyonlarının taşınmazlar üzerine yerleştirilmesiyle ilgili uygulama esasları ile ücret tarifeleri belirlenerek, sabit ve mobil işletmecilerin kapsama alanlarını geliştirmeleri suretiyle, vatandaşlarımızın daha kaliteli hizmet alarak ülkemizin bilgi toplumu hedeflerine ulaşmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Söz konusu Yönetmelik çalışması devam etmektedir.

Evrensel Posta Hizmeti Yönetmelik Çalışmaları

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu 23 Mayıs 2013 tarih 28655 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Evrensel Posta Hizmeti ile ilgili çalışmalar söz konusu Kanun'un yürürlüğe girmesi ile başlatılmıştır.

Posta Hizmetleri Kanunun 15 inci maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan "Evrensel posta hizmeti gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığının müştereken hazırlayacağı yönetmelikle belirlenir" hükmü gereğince yönetmelik hazırlanması görevi Bakanlığımız ile Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Söz konusu Kanun hükmü çerçevesinde Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği 29.02.2016 tarih ve 29639 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Evrensel Posta Hizmetleri, Kanunen evrensel posta hizmetleri yükümlüsü olan PTT A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

e-Devlet Yönetmelik Çalışmaları

Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde, e-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı hazırlanarak kamu kurum ve kuruluşlarının görüş ve önerileri alınmıştır. Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen görüşler dikkate alınarak yapılan düzenleme çalışmaları tamamlanmış olup, yönetmelik taslağı yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Yönetmelik kapsamında, kamu kurum ve kuruluşları sundukları ve/veya sunacakları e-Devlet hizmetlerinden kullanıcıların istifade edebilmesi amacıyla gerekli olan kimlik doğrulama işlemini, Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 12 ay içerisinde sadece e-Devlet Kapısı üzerinden yapacak olup, ayrıca kendi sistemleri üzerinden sundukları geniş kitlelere hitap eden ve olgunluk seviyesi yüksek olan e-Devlet hizmetlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 24 ay içerisinde e-Devlet Kapısı üzerinden sunmaları hedeflenmiştir.

Ek olarak Türksat, kullanıcıların SMS, mail, Mobil Push, Web mesaj yollarından her hangi biri ile bilgilendirilmelerini sağlamak amacı ile bilgilendirme altyapısını kurarak bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde kurum ve kuruluşların kullanımına sunacaktır.

Türksat, vatandaş ve şirketlerin kamu hizmetlerine ilişkin her türlü ödemelerini e-Devlet kapısı aracılığıyla yapabilecekleri bir sistemi bu yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 18 ay içerisinde geliştirerek kullanıma sunacaktır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Yapılan Düzenlemeler

BTK tarafından elektronik haberleşme sektörüne yönelik pazar analizleri, tüketici haklarının korunması, işletmecilerin birbirleri ile ilişkilerinin düzenlenerek rekabetin tesisinin sağlanması, 4.5G hizmetlerine ilişkin yetkilendirme ihalelerinin yapılması gibi konularda birçok düzenleme yapılmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler BTK tarafından temel olarak 5809 sayılı Kanun ve Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği çerçevesinde yetkilendirilmektedir.

Ancak, birçok şirketin yetkilendirme aldıkları halde yıllardır hiçbir hizmet sunmadıkları, yıl sonu bilançolarında 'sıfır' gelir beyan ettikleri ve yapılan denetimlerde yetkilendirme aldıkları halde çok temel sorumluluklarını dahi yerine getirmedikleri görülmesi gibi nedenlerle, Yetkilendirme Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikle daha disiplinli ve tüketicilerin haklarını daha koruyucu önlemler alınmıştır.

Pazar Analizleri

Elektronik haberleşme sektöründe pazar analizlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslara Pazar Analizi Yönetmeliğinde yer verilmektedir. Söz konusu yönetmeliğe göre pazar analizleri üç yılda bir tekrarlanmaktadır. Pazar analizlerinde etkin rekabet ortamının tesisi ve korunması amacıyla ilgili pazarlarda etkin piyasa gücüne (EPG) sahip olduğu tespit edilen işletmecilere öncül yükümlülükler getirilmektedir.

Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında Detecon danışmanlık şirketi tarafından sağlanacak olan "Technical assistance for achieving the information society and stimulating high-speed broadband services to the benefit of consumers"" adlı Teknik Yardım Projesine başlanmış bulunulmaktadır. Söz konusu Proje; mevcut ve yeni nesil sabit/mobil şebekeler üzerinden sunulan toptan erişim hizmetlerine ilişkin maliyet modellerinin geliştirilmesi, referans teklifler ve pazar analizlerinin AB ve ulusal mevzuat çerçevesinde hazırlanması ile genişbant stratejisi çalışmalarını kapsamaktadır.

Dördüncü tur pazar analizlerine yönelik olarak çalışmalara da bu kapsamda devam edilmektedir. Bu çerçevede 2016 yılı içerisinde dördüncü tur pazar analizlerinin tamamlanması hedeflenmektedir. Söz konusu proje kapsamında hazırlanmakta olan ilgili pazarlara aşağıda yer verilmektedir.

İlgili Pazar Kapsamı,

- Sabit Şebekede Çağrı Sonlandırma Piyasası,
- Mobil Çağrı Sonlandırma Piyasası,
- Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim Piyasası,
- VAE İçeren Toptan Genişbant Erişim Piyasası,
- Mobil Şebekelere Erişim ve Çağrı Başlatma Piyasası,
- Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Piyasası,
- Sabit Telefon Şebekesine Erişim Pazarı.

Söz konusu pazar analizlerinin tamamlanmasıyla birlikte pazar gelişmeleri de dikkate alınarak etkin rekabet ortamının tesisine katkı sağlanmış olacaktır.

Fiyat Sıkıştırması Yükümlülüğü ve Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Elektronik haberleşme sektöründe etkin rekabetin sağlanması, ilgili tarifelerin fiyat sıkıştırması içermemesi sağlanarak fiyat bazlı rekabet aksaklıklarının giderilmesi amacıyla Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Pazarında etkin piyasa gücüne sahip işletmeci olan ve halen bu pazarda dikey bütünleşik yapısını sürdüren Türk Telekom'a, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 26/03/2014 tarihli ve 2014/DK-SRD/172 sayılı Kararı ile 01/07/2014 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde fi-

yat sıkıştırması yükümlülüğü getirilmiştir. Söz konusu yükümlülüğün uygulama esaslarını göstermek üzere hazırlanan "Fiyat Sıkıştırmasının Tespitine, Önlenmesine ve Giderilmesine ilişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 26/06/2014 tarihli ve 2014/DK-SRD/332 sayılı Kararı ile onaylanarak 01/07/2014 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir. Sabit Şebekede Çağrı Başlatma Pazar Analizinin konusunu oluşturan söz konusu yükümlülük kapsamında yapılacak olan fiyat sıkıştırması testi, Türk Telekom tarafından Kuruma iletilecek aylık (tarife ve kampanyalara ilişkin gelir, trafik, abone sayısı, vb. bilgiler içeren) raporlar doğrultusunda öncelikle ve kural olarak perakende seviyede "en önemli tarifeler" baz alınarak BTK tarafından aksi karar verilmedikçe en geç üç (3) ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Düzenlemesi

BTK tarafından gerçekleştirilen pazar analizleri sonucunda ilgili piyasa(lar)da etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilerek hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi yükümlülüğüne tabi kılınan işletmeciler, Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak yükümlü olunan piyasalar kapsamındaki her bir ürün ve/veya hizmete ilişkin gelir ve maliyetlerine yönelik ayrı hesaplar tutmakla yükümlüdür.

Diğer ülke uygulamaları dikkate alınarak AB mevzuatına uygun şekilde 2013 yılı sonunda revize edilen Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslarda gerçekleştirilen en temel güncelleme olarak göze çarpan tarihsel maliyetlerden cari maliyetlere geçişte öngörülen iki yıllık geçiş döneminde yükümlü işletmeciler her iki yaklaşımı da esas alarak hazırladıkları raporları BTK'ya sunmuşlardır. Bununla birlikte yükümlü işletmeciler, geçiş sürecinin tamamlandığı 2016 yılından itibaren sadece cari maliyetleri dikkate alarak hazırladıkları hesap ayrımı ve maliyet muhasebesi raporlarını ilgili mevzuatta ifade edilen kapsam ve süre içerisinde BTK'ya sunmaya devam edeceklerdir.

Diğer yandan, 09.07.2015 tarihli ve 2015/DK-ETD/312 sayılı Kurul Kararı ile daha önce yükümlü işletmeciler tarafından hesaplanarak belirlenen Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyet (AOSM) oranı, bu kez (2014 yılı AOSM oranları) Kurul tarafından belirlenmiştir.

Söz konusu raporlar kapsamındaki veriler, BTK tarafından özellikle yıkıcı fiyatlandırma, bir hizmetin maliyetinin diğer bir hizmetin geliriyle desteklenmesi şeklinde ortaya çıkan çapraz sübvansiyon gibi rekabete aykırı uygulamaların izlenmesi ve denetlenmesi ile gerek toptan gerekse perakende piyasalardaki fiyat düzenlemelerine katkı sağlamak amacıyla kullanılabilmektedir.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı ikinci fazı (IPA-2) için Hesap Ayrımı, Maliyet Muhasebesi ve AOSM uygulamalarına ilişkin AB ile Uyumun Sağlanmasına İlişkin Teknik Yardım Projesi adı altında yeni bir proje önerilmiş olup, söz konusu proje önerisinin ToR (Terms of Reference) belgesinin ilk taslağı Merkezi Finans ve İhale Birimine (Central Finance and Contracts Unit-CFCU) iletilmiştir. Söz konusu proje ile; Hesap Ayrımı, Maliyet Muhasebesi ve AOSM konularına ilişkin BTK uzmanlığının ve özellikle AB'deki son eğilimler ışığında ulusal mevzuatın geliştirilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

Sabit Toptan Genişbant Erişim, YAPA Tesis Paylaşımı ve Kiralık Devre Hizmetlerine İlişkin Düzenlemeler ve Gelişmeler

Sabit toptan genişbant erişim hizmetleri, YAPA, tesis paylaşımı ve kiralık devre hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı büyük oranda tamamlanmıştır. Buna göre, Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği ile bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ'in AB mevzuatı ile uyumunun sağlandığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, gerek sektörde duyulan ihtiyaçlara paralel olarak gerekse de öncül olarak ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

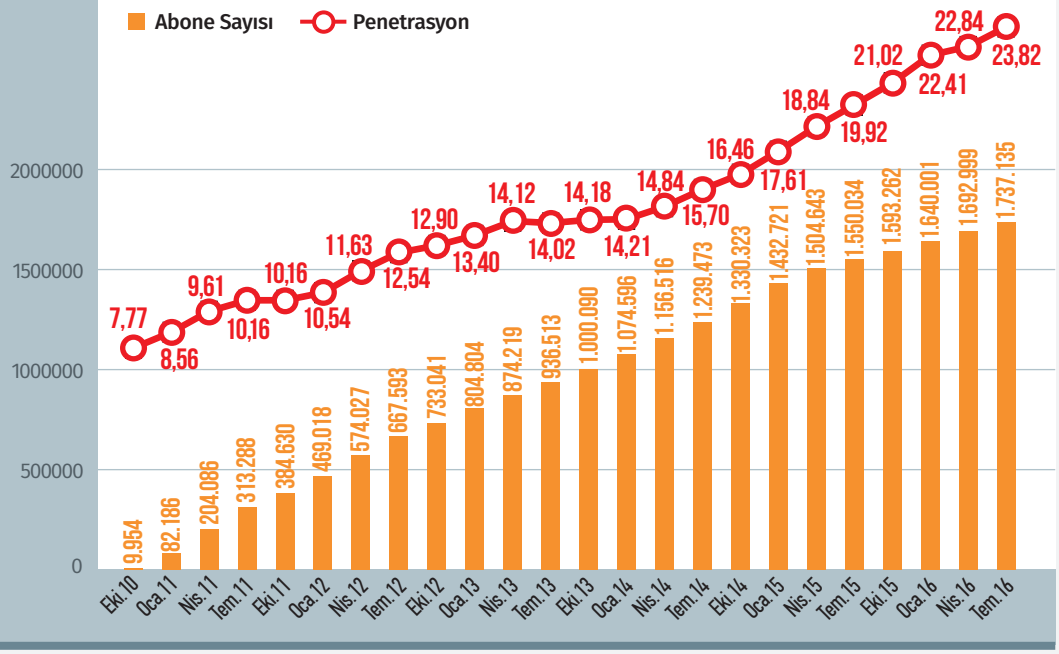
Yapılan düzenlemeler neticesinde, fiber şebeke kurulumu hızlanmış, Türk Telekom tarafından Al-Sat ve VAE modelleri ile toptan seviyede İnternet Servis Sağlayıcılara (İSS) sunulmaya başlanan fiber hizmetleri kapsamında Mart 2016 itibariyle mevcut sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık % 21,7'si fiber (FTTH/B) abonesi olarak hizmet alabilmektedir. Bu çerçevede, Türkiye'nin fiber optik erişim hattının ulaştığı hane sayısı itibariyle mevcut durumda AB ülkeleri içerisinde önemli bir yere sahip olmuştur.

Ayrıca, son kullanıcıların Sayısal Abone Hattı (DSL) internet hizmeti aldıkları işletmecilerini hızlı, kolay ve asgari hizmet kesintisi ile değiştirebilmelerine imkân tanıyan İSS değişikliğinin uygulanmaya başladığı Ekim 2010 tarihinden Temmuz 2016 sonuna kadar geçen dönemde yaklaşık 1.750.000 tüketici hizmet aldığı İSS'sini değiştirmişlerdir.

Abonelerin herhangi bir maliyete katlanmaksızın işletmecisini değiştirmesine imkân sağlayan bu uygulama neticesinde özellikle piyasa payı düşük olan İSS'lerin abone kazanımlarında önemli artışlar olmuş ve bunun sonucu olarak perakende DSL pazarında rekabet artmıştır. Kümülatif olarak aylık bazda DSL internet işletmeci değişiklik sayıları ve alternatif hizmet sağlayıcıların pazar paylarındaki artış Grafik 18'de gösterilmektedir.

GRAFİK 18

İNTERNET SERVİS SAĞLAYICISINI DEĞİŞTİREN ABONE SAYISI (KÜMÜLATİF) VE TTNET HARİCİ İSS'LERİN PAZAR PAYLARINDAKİ DEĞİŞİM

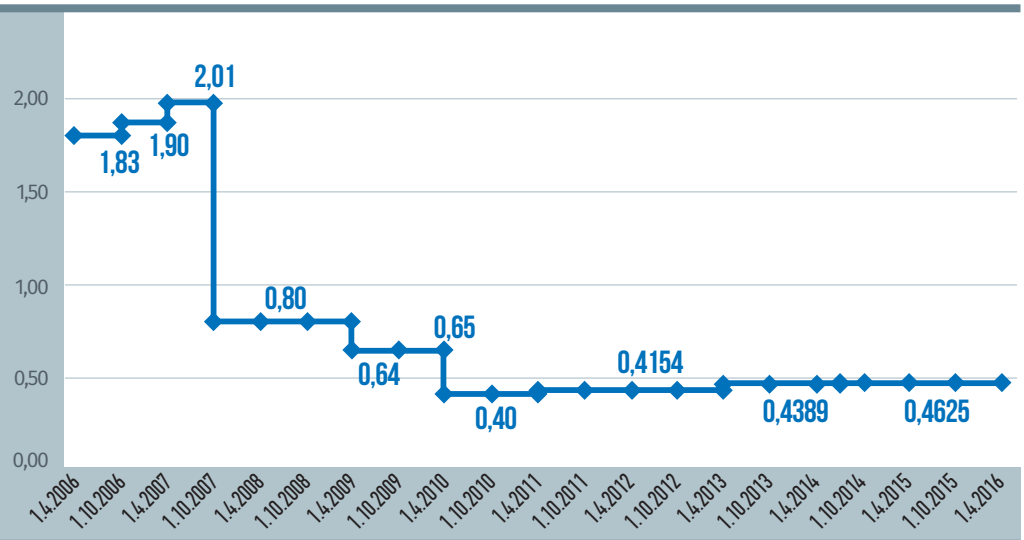

Kaynak:
BTK

GRAFİK 19

MOBİL-MOBİL AZAMİ TARİFESİNİN TARİHSEL SÜRECİ (TL/DK)

Kaynak: **BTK**

Sabit Arabağlantıda Yaşanan Gelişmeler

BTK tarafından yetkilendirilen Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecilerinin, Türk Telekom'un sabit telefon hizmetine tam ikame olacak şekilde ve abonelerine tek fatura ile hem sabit telefon şebekesine erişim hem de arama hizmetleri sunmalarına imkân tanıyan ve Şubat 2012 itibarıyla hayata geçen Toptan Hat Kiralama (THK) uygulaması kapsamında, STH işletmecilerinden sabit telefon hizmeti alan abone sayısı Temmuz 2016 itibarıyla 1.931.500'e ulaşmıştır.

Bununla birlikte, STH işletmecilerinden THK kapsamında telefon hizmeti alan abonelerin, hizmet aldıkları işletmeciyi değiştirebilmelerine imkân tanıyan ve Şubat 2013 itibarıyla hayata geçen "THK İşletmeci Değişikliği" uygulaması kapsamında abonelerin işletmecilerini rahatlıkla değiştirebildikleri ve aylık ortalama yaklaşık 10 bin abonenin işletmecisini değiştirdiği gözlemlenmektedir.

Azami Tarife Düzenlemesine İlişkin Gelişmeler

Mobil Azami Tarife Düzenlemesi ile öncelikle sunulan hizmetler karşılığında tüketicilerden alınan ücretler için makul bir sınır belirlenerek tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi amaçlanmaktadır. Mobil Azami Tarife Düzenlemesine göre Mobil-Mobil ve Mobil-Sabit aramalarına ilişkin 2007 yılının Mart ayında 2,01 TL olan azami ücret, kademeli olarak düşürülmüş ve 01.07.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0,4625 TL/dk (46,25 Kuruş/Dakika) olarak belirlenmiştir (Grafik 19).

01/11/2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, mobil telefon aboneliklerindeki "İsim/Unvan Değişikliği" ücretinin üst sınırı işlem başına 17,57 liradan 6 liraya, "Numara Değişikliği" ücreti üst sınırı işlem başına 52,69 liradan 20 liraya, "Kayıp, Çalıntı, Kullanıcı Hatası Nedeni ile SIM Kart Değişikliği" ücreti üst sınırı işlem başına 43,90 liradan 20 liraya düşürülürken, "Garanti Kapsamında SIM Kart Değişikliği" işlemlerinin ise ücretsiz yapılması karara bağlanmıştır.

Turkcell'in Şebeke-İçi Fiyat Yükümlülüğün Kaldırılması

25.03.2009 tarihli ve 2009/DK-07/149 sayılı Kurul Kararı ile Turkcell, diğer işletmecilere uyguladığı dakika başına ağırlıklı ortalama çağrı sonlandırma ücretinin (toptan ücretin), her bir abonelik paketi bazında kullanıma bağlı olarak ortaya çıkan dakika başına ortalama şebeke içi tarifeleri (perakende ücreti) geçmemesinin sağlanmasına yönelik tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır. Diğer bir ifadeyle, Turkcell'in toptan seviyede talep ettiği ücretin, abonelerine sunduğu perakende hizmet karşılığında talep ettiği ortalama ücretten daha yüksek olması engellenerek, Turkcell'in şebeke dışsallığından kaynaklanan gücünü kullanarak şebeke içi-şebeke dışı fiyat farklılaştırmasına yönelik uygulamalarının sonlandırılması amaçlanmıştır.

25.04.2012 tarihli ve 2012/DK-07/181 sayılı Kurul Kararıyla söz konusu yükümlülüğün Turkcell tarafından sunulan kampanyaları da kapsaması sağlanmış olup, 13.03.2012 tarihli ve 2013/DK-ETD/142 sayılı Kurul Kararı ile ses hizmetleri ile birlikte SMS için de Turkcell'e benzer yükümlülükler getirilmiştir. Pazar lideri olan Turkcell'in anılan düzenlemeler sonrası dönemde mobil haberleşme sektöründe gerek toplam abone sayısı gerekse de toplam gelir bazında pazar payı düzenli olarak düşmüş, Vodafone ve Avea'nın pazar payları ise artmıştır (Tablo 1).

TABLO 1. MOBİL HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE PAZAR PAYLARININ GELİŞİMİ

PAZAR PAYI		TURKCELL	VODAFONE	AVEA
ABONE SAYISI	2009/2	%57,12	%23,38	%19,50
	2016/1	%45,2	%30,8	%24,0
GELİR	2009/2	%64,27	%18,23	%17,51
	2016/1	%40,1	%38,5	%21,4

Diğer yandan, mobil internet hizmetinin pazardaki öneminin artması, internet üzerinden sunulan ve iletişim imkânı sağlayan Over the Top (OTT) servislerinin yaygınlaşması, bunlara mukabil yükümlülüğün ilgili olduğu ses ve SMS hizmetlerinin pazardaki öneminin düzenlemelerin tesis edildiği döneme göre azalması, şebeke içi aramaların oranı ile şebeke içi-şebeke dışı fiyat farkının azalması hususları dikkate alınarak 16/08/2016 tarihli ve 2016/DK-ETD/370 sayılı Kurul Kararı ile Turkcell'e getirilen mezkûr yükümlülükler kaldırılmıştır.

Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler ile Fatura Üst Sınırı Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar

Kullanım miktarı sınırlı hizmetler ve fatura üst sınırı uygulamasına ilişkin mevcut düzenlemelerin aboneler açısından elektronik haberleşme hizmeti kullanımlarının ve faturalarının kontrolünü kolaylaştırdığı değerlendirilmekle birlikte, BTK Online Şikâyet Sistemi üzerinden intikal eden tüketici şikâyetlerinin incelenmesi neticesinde, özellikle yurt dışı veri kullanımı kaynaklı yüksek fatura şikayetlerinin devam ettiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda, ilgili düzenlemelerin devam eden şikâyetler, teknolojik gelişmeler ve ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmesi ve benzer amaca hizmet etmeleri nedeni ile aynı düzenleme çatısı altında birleştirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmiş olup, düzenlemelerin daha fazla tüketiciye ulaşması ve uygulamadaki etkinliğin artırılması, abonelerin yüksek faturalarla karşılaşmalarının önlenmesi ve fatura tutarlarının kontrol edilebilmesi imkânının sağlanması ile abone bilgilendirmelerinin etkin bir şekilde yapılabilmesini teminen "Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler ile Fatura Üst Sınırı Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar" hazırlanmıştır. Hazırlanan Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler ve Fatura Üst Sınırı Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Bilgi Teknolojileri ve İletişim

Kurulu'nun 10/08/2016 tarihli ve 2016/DK-THD/363 sayılı Kararı ile onaylanmış olup söz konusu usul ve esaslar 01/12/2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Mobil Hatlarda İnternet Hizmetinin Abone Onayı İle Sunulabilmesi

Akıllı telefonların giderek yaygınlaşması farklı içerik ve uygulamaların da yoğun olarak kullanılmasını beraberinde getirmekte ve söz konusu uygulamaların güncelleme yapması gibi durumlarda aboneler farkında olmadan veri kullanımı yapabilmektedir. Mobil veri kullanımının açık olması durumunda da yüksek faturalarla karşılaşabilmektedir. Bu çerçevede, BTK'ya ulaşan talepler de göz önünde bulundurularak, olası tüketici mağduriyetlerinin önüne geçilebilmesi için Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından 19/11/2015 tarihli ve 2015/DK-THD/510 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. Söz konusu Karar ile mobil işletmecilere;

- İnternet paketi bulunmayan abonelere (paketi olup biten aboneler hariç, işletmeci tarafından ücretsiz internet paketi tanımlananlar dahil olmak üzere) internete girmek istediklerinde, internete bağlanmak üzere oldukları, internete açma/kapama yöntemleri ve bağlantının verilecek onay doğrultusunda olacağı hususunda aboneleri bilgilendirme,
- Bilgilendirmeyi müteakip abonenin onay vermesi halinde ücretlendirmenin başlaması ve bu süreçte alınan onayın hat internete kapatılmadığı müddetçe geçerli olması,
- İnternet hizmetlerinin online işlemler, müşteri hizmetleri, bayiler aracılığıyla ve SMS ile açılıp/kapatılabilmesi

hususlarında yükümlülük getirilmiştir. Söz konusu düzenleme 1 Nisan 2016 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Katma Değerli Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar

Son zamanlarda BTK'ya bilgi ve onayları olmadan çeşitli katma değerli elektronik haberleşme hizmetlerine abone yapıldıkları veya onay vermedikleri bir içeriğin ücretini ödemek durumunda kaldıkları yönünde tüketici şikâyetleri iletilmektedir. Çok sayıda şikâyet iletilmesi neticesinde BTK tarafından konuya yönelik düzenleme çalışmaları başlatılmış ve yürütülen çalışmalar sonucunda Katma Değerli Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı hazırlanmıştır. Anılan taslak ile abonelerin hizmetin içeriğine ve ücretine ilişkin açıkça bilgilendirilmesi ve ispatlanabilir onayının alınması sonrasında söz konusu hizmetleri satın almasının sağlanması ve konuya ilişkin işletmeci yükümlülüklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, hazırlanan taslak düzenlemeye ilişkin 23/11/2015 tarihli ve 2015/DK-THD/519 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde kamuoyu görüşleri alınmıştır.

Alınan kamuoyu görüşleri ve işletmecilerle yapılan görüşme ve yazışmalar çerçevesinde değerlendirmeler devam etmektedir. Taslak düzenleme ile işletmecilere getirilmesi düşünülen yükümlülükler çerçevesinde, katma değerli hizmetlerle ilgili pazarın daha sağlıklı bir yapıya kavuşacağı, daha etkin bir bilgilendirme akabinde hizmet satışının gerçekleştirilebileceği ve abonelerin onay vermedikleri bir hizmet veya içeriğin bedelini ödemek durumunda kalmayacakları öngörülmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca, tüketici haklarının ve işletmeci yükümlülüklerinin düzenlemesi amacıyla Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmelik Taslağı hazırlanmıştır. Anılan taslak düzenleme ile elektronik haberleşme sektöründe yaşanan gelişmeler ve değişen tüketici ihtiyaçları göz önüne alınarak yürürlükte olan Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği'nde değişiklikler yapılması planlanmaktadır.

Bu çerçevede Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 12/04/2016 tarihli ve 2016/DK-THD/214 sayılı Kararı ile Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği'nde yapılacak değişikliklere ilişkin kamuoyu görüşleri alınmıştır.

Söz konusu taslak düzenlemede en temel değişiklik olarak abonelik sözleşmelerinin elektronik ortamda tesis edilebilmesinin önünü açacak hükümlere yer verilmiştir. Gelen görüşlerin değerlendirilmesi süreci devam etmekle birlikte, yapılması planlanan düzenleme ile hâlihazırda kâğıt ortamında imzalanan abonelik sözleşmelerinin elektronik ortamda da tesis edilebilmesine imkan sağlanması hedeflenmektedir. Düzenleme ile kâğıt israfının önlenmesi, taşıma ve iletim aşamalarında sözleşmelerin fiziksel olarak zarar görmesi veya kaybolması gibi durumların önüne geçilebilmesi, maliyetlerin düşürülmesi ve abonelerin kişisel verilerinin daha iyi bir şekilde korunabilmesi yönünde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ayrıca taslak düzenlemede abonelerin bilgilendirilmesi, faturaların düzenlenmesi ve gönderilmesi, cihazlarla ilgili yaşanan sorunlar, taahhütlü aboneliklerdeki tüketici haklarının gözden geçirilmesi, engelli abonelere yönelik yükümlülükler gibi farklı alanlarda da tüketici hak ve menfaatleri çerçevesinde hükümlere yer verilmiş olmakla beraber, taslak düzenlemeye gelen kamuoyu görüşleri çerçevesinde nihai halinin verilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Telsiz Ücret Tarifesinden Bazı Uydu Ücret Kalemlerinin Kaldırılmasına İlişkin Düzenleme

3 Ağustos 2016 ve 29790 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK)2016 tarihli 'nun 46'ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince; EHK'ya ekli "Telsiz Ücret Tarifesi"nin telsiz ruhsatname ücretleri ile her yıl için alınan telsiz kullanma ücretlerinden "Uydu yayın ve haberleşme sistemleri (yüzer araç ve hava araçlarında monteli olarak kullanılanlar hariç)" başlıklı bölümünün 1/f ve 2/f kısımlarında yer alan "1) Uydu (uzay) istasyonu transponder", "3) Sabit uydu yer terminalleri",

"4) Mobil uydu yer terminalleri", "5) Mobil uydu abone terminalleri (alıcı/verici)", "6) Data uydu alıcı" ücret kalemleri kaldırılmıştır.

Söz konusu telsiz ücret kalemlerinin kaldırılması ile; uydu haberleşme sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması, İnternet kullanımının artması ve yurt genelinde yaygınlaşmasının sağlanması ve kablo ile erişimin mümkün olmadığı bölgelerde yüksek hızlı İnternet bağlantısının daha makul ücretlerle sunulmasının sağlanması, uydu işletmecilerine adil bir rekabet ortamı sağlanması ve abonelerin kaliteli hizmeti uygun fiyatlarla almasının sağlanması hedeflenmiştir.

Kullanım Hakkı Ücretlerinin Asgari Değerlerinde Yapılan Değişiklikler

01/09/2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile frekans tahsislerine ilişkin kullanım hakkı ücretlerinin asgari değerlerinde çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişikliklerle uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi, bürokrasinin azaltılması ve hızlandırılması, spektrum verimliliğinin artırılması ve işletmecilerin elektronik haberleşme altyapısı tesisindeki maliyetlerinin düşürülmesine katkı sağlaması hedeflenmiştir.

BTK Tüketici Sayfası ve Elektronik Şikayet Sistemi

Elektronik haberleşme ve posta sektöründen hizmet alan tüketicilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve tüketici mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla BTK tüketici sayfası oluşturulmuştur. Sitede; tüketicilerle ilgili mevzuat, tüketicilere yol gösterici nitelikte rehberler, tüketicilerin elektronik haberleşme ve posta hizmetlerinde yaşamış olduğu sorunlara ilişkin bilgilendirme metinleri ile BTK tarafından tüketicilere yönelik yapılan düzenlemelere ilişkin haberler ve devam eden çalışmalar bulunmaktadır.

Bunun yanında, tüketiciler BTK tüketici sayfası aracılığıyla; hangi güvenli internet profilinde olduğunu, veri kullanım hesaplayıcısından yaklaşık veri kullanımını, e-devlet kapısına yönlendirilmek suretiyle numarasının taşınıp taşınmadığını, adlarına kayıtlı hatlar olup olmadığını ve varsa hat sayısını, IMEI numarasına ait işlemleri, baz istasyonu ölçüm değerlerini, mobil/sabit/internet/kablo tv/uydu işletmecilerinden borç ve alacak bilgilerini, sorgulayabilmekte, IMEI numarasına ait işlemlerini gerçekleştirebilmektedir.

Tüketiciler sayfa üzerinden ayrıca, 5651 sayılı yasada belirtilen katalog suçlarla ilgili şikâyetleri yapabilmekte, kayıp, çalıntı, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazın yurt dışından getirilmesi gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda bilgilendirme içeriklerine ulaşabilmektedir. Diğer taraftan, yapılan düzenlemeler uyarınca Temmuz 2014'ten itibaren işletmeciler kendi internet sitelerinde Tüketici Şikâyet Sistemi oluşturmuş ve fiili olarak şikâyetleri internet üzerinden alıp, cevaplandırmaya başlamıştır.

Yurt Dışında Yaşayan Vatandaşlarımızın ve Turistlerin Ülkemizi Ziyaretlerinde Cep Telefonlarını Kullanımı

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve turistlerin ülkemizi ziyaretlerinde mobil cihazlarını kullanabilmeleri hususunda yaşanan sıkıntıların giderilmesi yönünde çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışma neticesinde yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve turistlerin ülkemizi ziyaretlerinde cep telefonu ve diğer mobil cihazlarını kayıt altına aldırmaksızın kullanabilmeleri için tanınan süre 60 günden 120 güne çıkarılmıştır. Mobil Cihaz Kayıt Sistemi'nin devreye alındığı 2006 yılının başından 1 Eylül 2016 tarihine kadar 14.816.401 adet yurt dışından yolcu beraberinde getirilen mobil cihaz kayıt altına alınmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe İleri Tarihli İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar

Çağın gereklerine uygun olarak tüketicilerin bazı işlemlerinin kendilerinin talep ettiği tarihte gerçekleştirilmesine imkan tanınması ve olası tüketici mağduriyetlerinin önüne geçilmesi amacı ile hazırlanan "Elektronik Haberleşme Sektöründe İleri Tarihli İşlemelere İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurul'unun 03/08/2016 tarihli ve 2016/DK-THD/357 sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

Söz konusu düzenleme ile aboneler Usul ve Esaslar'da yer alan yöntemlerden yapmak istedikleri talebin niteliğine uygun olan birisi ile;

- Aboneliğin dondurulması,
- Nakil,
- Tarife, paket veya kampanya aktivasyonu,
- Tarife, paket veya kampanya deaktivasyonu.

işlemleri için ileri tarihli işlem taleplerini işletmecilere iletme imkanına kavuşmuşlardır. Aboneler, ileri tarihli işlem taleplerini, talebin işletmeciye iletilme tarihinden itibaren en fazla 60 gün sonrası için yapabileceklerdir. İleri tarihli işlemlerin kullanımı için yükümlü işletmeciler gerekli hazırlıkları tamamlayarak 01/04/2017 tarihinden itibaren söz konusu hizmeti abonelerine sunmaya başlayacaktır.

Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Kapsamında Borç ve Alacaklar İçin İnternet Üzerinden Ödeme ve İade İçin Başvuru Hizmeti

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 27/05/2015 tarihli ve 2015/DK-THD/278 sayılı Kararı ile Borç ve Alacak Bilgilerinin Sorgulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar'a eklenen yeni hükümler ile e-devlet kapısı veya işletmecilerin internet sayfası üzerinden sorgulama sonucu öğrenilen borçların kredi kartı ile ödenmesi veya tüketici alacaklarının iadesi işlemlerinin de internet üzerinden yapılabilmesi hizmetini sunmaları için işletmecilere yükümlülük getirilmiştir. Bu düzenleme ile tüketiciler internet üzerinden işletmecilere olan borçlarını kolayca ödeme ya da alacakları varsa iadesi için başvuruyu da internet üzerinden kolayca yapabilme imkânına kavuşmuşlardır.

Tüketiciler iki kanaldan borç ödeme ve alacak iadesi hizmetini kullanabilmektedir. Bu yöntemlerden ilki işletmecilere ait internet sayfası üzerinden borçlarını kredi kartı ile ödeme ve alacakları için iade başvurusu yapılmasıdır. Söz konusu hizmet 01/01/2016 tarihinden itibaren sunulmaya başlanmıştır.

İkinci yöntemde ise toplam iki yüz bin ve daha fazla abonesi olan işletmeciler, e-devlet kapısı üzerinden yapılan sorgulama sonucunda öğrenilen borç ve/veya alacak bilgilerinde tüketicilerin borç miktarı ya da telefon/abone numarası benzeri verileri girmelerini gerektirmeden kolayca borç ödeme ve alacak iadesi için başvuru hizmeti sunmaktadır. Bu yöntem ise 01/04/2016 tarihinden itibaren kullanıcıların hizmetine sunulmaya başlanmıştır.

Abonelerin Müşteri Hizmetleri Aramalarının Ücretlendirilmesi ile Ücretsiz Aranabilecek Müşteri Hizmetlerine İlişkin Düzenleme

BTK'nın 15/06/2016 tarihli ve 2016/DK-THD/299 sayılı Kurul Kararı ile; elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler tarafından müşteri hizmetleri yönüne doğru başlatılan çağrıların ücretlendirilmesi hususunda bazı kurallar belirlenmiştir.

Tüketici hak ve menfaatlerinin korunması ve işletmeciler arasındaki uygulama farklılıklarının ortadan kaldırılabilmesi hedefleri başta olmak üzere işletmeciler arasında uygulama yeknesaklığının sağlanması ve tüketicilerin yüksek faturalarla karşılaşmasının önlenmesini teminen, müşteri hizmetlerine doğru başlatılan çağrıların ücretlendirilmesi hususunda alınan Karar ile;

- Abonelerin hizmet aldıkları işletmeciye ait ücretli aranabilen müşteri hizmetleri numarasına doğru şebeke içi arama yapması halinde; uygulanacak ücretlerin ilgili abonelik paketlerinin şebeke içi yönüne doğru arama ücretlerinden yüksek belirlenmemesi ve ilgili abonelik paketleri kapsamında şebeke içine doğru tanınan görüşme sürelerine dahil edilmesi,
- Abonelerin farklı bir şebekedeki ücretli aranabilen müşteri hizmetleri numarasına doğru arama yapması halinde; uygulanacak ücretlerin ilgili abonelik paketlerinin çağrının sonlandırıldığı şebeke yönüne doğru arama ücretlerinden yüksek belirlenmemesi ve ilgili abonelik paketleri kapsamında çağrının sonlandırıldığı şebekeye doğru tanınan görüşme sürelerine dahil edilmesi hususlarına karar verilmiştir.

İlaveten, işletmecilerin abonelerine ücretsiz aranabilen bir numara üzerinden müşteri hizmetlerini sunması yükümlülüğü de getirilmiştir.

Bahsi geçen hizmetlerin Kurul Kararında belirtilen şekilde sunulması için işletmecilere getirilen yükümlülüklerin 11/10/2016 tarihinde başlamasına karar verilmiştir.

Adil Kullanım Noktası/Kotası (AKN) Konusunda Çalışma Yapılması

İnternet erişimi hizmeti sunmakta olan işletmeciler, "limitsiz" veya "sınırsız" şeklinde ibarelerle sundukları bazı tarife veya paketlerde; şebekenin etkin şekilde yönetimi, şebekeye

bağlı kullanıcıların birbirlerinin erişim hızlarını olumsuz etkilememeleri veya bir abonelik bağlantısı üzerinden çok sayıda kullanıcıya hizmet sunulması suretiyle suiistimal edilmesinin engellenmesi gibi çeşitli amaçlarla, bir kullanıcının internet kullanım miktarının belirli bir veri kullanım miktarına ulaşması durumunda, bu miktardan sonraki internet kullanımları için kullanıcının internet erişim hızının indirme yönünde yeni fatura dönemine girilene kadar ya da paketin geçerli olduğu sürenin sonuna kadar azami olarak belirli bir hıza düşürülmesi şeklindeki Adil Kullanım Noktası/kotası (AKN) olarak adlandırılan uygulamaya başvurabilmektedirler.

Bununla birlikte, son yıllarda giderek artan veri trafik hacmi, internette içeriğin değişimi ve yüksek veri tüketimine sebep olan video içeriğinin artış gösteriyor olması, akıllı cihazların yaygınlaşmasının da etkisiyle kullanıcıların internet kullanım alışkanlıklarındaki değişiklikler nedeniyle AKN sonrası daha yüksek internet erişim hızlarına ve kullanım kotalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca "limitsiz/sınırsız" ibareleri ile satılan paketlerin AKN'li olmasının yanıltıcı görülmesine ilişkin tüketici şikâyetleri göz önüne alındığında AKN uygulamalarında düzenleme yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Bu noktada, 2016 yılı içerisinde yapılması hedeflenen düzenleme ile AKN uygulama esaslarında iyileştirme yapılması ve AKN konusunda tüketicilerin tam ve doğru bilgilendirmeleri amaçlanmaktadır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması ile İlgili İkincil Düzenlemelerin Yapılması

Elektronik Haberleşme Sektöründe kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına yönelik olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna düzenleme yapma yetkisi veren EHK'nın 51'inci maddesinin Anayasa Mahkemesinin 09.04.2014 tarihli kararı ile iptali sonrasında, 51'inci madde yeniden düzenlenerek 15/04/2015 tarihinde yasalaşmış olup, yeni yasal düzenlemeler çerçevesinde Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmeliğin yeniden hazırlanması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Yönetmelik taslağı ile kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunması konusunda veri işleme ilkeleri, haberleşmenin gözetilmesi yasağı ve bunun yasal süreçler gibi istisnaları, şebeke ve kişisel verilerin güvenliğinin temini, trafik ve konum verilerinin işlenmesi, saklanacak veri kategorileri, işletmecilerin veri saklama süreleri, saklanan verinin korunması ve güvenliği, numaranın gizlenmesi, otomatik çağrı yönlendirme, aboneler için hazırlanan rehberler ve ayrıntılı faturalarda gizlilik gibi konuların 2016 yılı içerisinde çıkarılacak yönetmelik ile ele alınması planlanmaktadır.

Elektronik Haberleşme Alt Yapısı Tesisleri Referans Dokümanı ve Asgari Gerekliliklerinin Belirlemesine Yönelik Çalışmalar

Bakanlığımız tarafından hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin taşınmazlardan geçirilmesine ilişkin Yönetmeliğin" ilgili hükmü çerçevesinde BTK

koordinasyonunda, konu ile ilgili işletmecilerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve işletmecilerle, ilgili kamu kuruluşlarının ortak çalışmalarıyla "Elektronik Haberleşme Yer Altı Tesisleri Referans Dokümanı" hazırlanmış, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 30/04/2014 tarihli ve 2014/DK-TED/238 sayılı Kurul Kararı gereği BTK internet sayfasında yayımlanmıştır.

Söz konusu dokümanın havai hatlı elektronik haberleşme şebekesini de içerecek şekilde güncellenmesi ve isminin "Elektronik Haberleşme Altyapı sistemleri Referans Dokümanı" olarak değiştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Diğer taraftan, UDHB tarafından hazırlanan Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında kullanım onayı alan altyapı işletmecilerinin BTK tarafından hazırlanan Elektronik Haberleşme Altyapısı Asgari Gereklilikleri çerçevesinde denetlenebilmesine yönelik usul ve esasları içeren "Elektronik Haberleşme Altyapı ve Bilgi Sistemlerine İlişkin Yönetmelik" 13/07/2016 tarihli ve 29769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle kullanım onayı alan işletmecilerin altyapı kazılarının ve havai hat tesislerinin kurulumunun anılan gerekliliklere uygun olup olmadığı denetlenecektir.

Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi

Hâlihazırda uygulanan Bina İçi Telefon Tesisatı Teknik Şartnamesi, Türk Telekomünikasyon AŞ tarafından hazırlanmıştır. Ancak zaman içinde sağlanan rekabet ortamı sonucu farklı işletmecilerin bina içi elektronik haberleşme altyapısını kullanmak isteme-

leri ve erişim yöntemlerinin çeşitlenmesi (Kablo TV, Fiber Optik altyapısı, Ethernet gibi) nedeniyle mevcut şartname ve buna göre her daire için öngörülen iki çift bakır devre yetersiz hale gelmiştir.

Bu kapsamda BTK tarafından hazırlanan "Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi" 30/04/2014 tarihli Kurul Kararı, BTK'nın internet sayfasında yayımlanmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın mevzuatında TTAŞ tarafından hazırlanan şartnameye yapılan atıflar değiştirilerek Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanan Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Şartnamesine atıf yapılmasıyla söz konusu şartnamenin uygulamaya girmesi sağlanmış olacaktır. Böylelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı elektrik projesi kontrol formunu değiştirerek, yapı denetimi yapan firmaları yeni yapılan binalarda aynı zamanda BTK tarafından hazırlanan Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Şartnamesinin gereklerinin yerine getirilmesini de kontrol etmeleri sağlanmış olacaktır.

Hizmet Kalitesi ile İlgili İkincil Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği 21/01/2014 tarihi ve 28889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak değiştirilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin beş ayrı eki ve bu eklerle ilgili 5 ayrı tebliğ bulunmaktadır. Yönetmeliğin değişmesi ve uygulamada yaşanan zorluklara ilişkin işletmecilerden gelen talepler neticesinde evrensel hizmet yükümlüsü sabit telefon hizmeti sunan işletmeciler ve İSS hizmeti sunan işletmecilere ilişkin tebliğlerin güncellenmesi ihtiyacı hasıl olmuştur. Söz konusu değişiklikleri içeren tebliğler 30/11/2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Bahse konu değişiklikler kapsamında;
Sabit telefon hizmeti için;

- "Engelli Abone" tanımı yapılmış ve hizmet kalitesinde uyulması gereken hedef değerlerde bu tür abonelere pozitif ayrımcılıklar yapılmıştır. Örneğin sabit telefon hizmetinde "Tüm geçerli arızaların en hızlı karşılanan %95'inin giderildiği süre" en fazla 90 saat iken bu süre engelli abonelerde en fazla 48 saat olarak belirlenmiştir.
- İşletmecinin sağlamasında güçlük görülen bazı hedef değerlerde esnekliğe gidilmiştir. Örneğin "Uluslararası aramalar için ortalama arama kurulum süresi" 3 saniyeden 7 saniyeye çıkarılmıştır.
- Bağlantı süresi ve arıza giderme süresine ilişkin hesaplamaya esas teşkil edecek kayıtların belirlenmesi hususu detaylandırılmıştır.

İSS hizmeti için;

- İSS hizmeti için "Arıza Giderme Süresi" daha önceden ölçülmezken değişiklikle beraber bu kriterin de ölçülmesi istenmiştir.
- İSS hizmet kalitesi ölçüm tablolarında ölçümleri gruplandırabilmek amacıyla "hız profili" tanımı eklenmiştir.
- İşletmecilere gereksiz maliyete sebep olmaması için belirli sayının altındaki hız profilleri gruplarında ölçüm yapma zorunluluğu kaldırılmıştır.

Söz konusu tebliğ değişiklikleri, hem Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerin söz konusu tebliğlere işlenmesi hem de uygulamada yaşanan aksaklıkların giderilmesi açısından önem arz etmektedir.

Numara Taşınabilirliğine İlişkin Düzenlemeler

BTK tarafından yürütülen numara taşınabilirliği düzenlemelerinin gözden geçirilmesi çalışması kapsamında, "Numara Taşınabilirliği Uygulama Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar", "Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği'nin 18'inci Maddesinin Uygulanmasında İzlenecek Yöntem" düzenlemesi Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu'nun 19.11.2015 tarihli ve 2015/DK-YED/503 sayılı Kararı ile onaylanmış ve Numara Taşınabilirliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ise 28/11/2015 tarihli ve 29546 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu değişiklikler ile temel olarak, taşınan numaranın alıcı işletmecide devredilebilmesi, sabit numara taşınabilirliğinde ve devir yoluyla yapılan mobil aboneliklerde taşınma talebinde bulunan abonenin numaranın tahsisli olduğu işletmeci ile ilk abonelik sözleşmesini imzaladığı tarihten itibaren üç ay geçmeden numaranın taşınabilmesi, taşıma talebinin iletimi ve kontrolüne ilişkin sürelerin azaltılması, numaranın taşınması sürecinde yapılan aktivasyon ve deaktivasyon işlemleri için işletmecilere tanınan sürelerde iyileştirme yapılması hususlarında düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, THK kapsamında hizmet alan numaraların taşınabilmesini teminen Numara Taşınabilirliği Uygulama Sürecine İlişkin Usul ve Esaslar'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Düzenleme, 18/02/2016 tarihli ve 2016/DK-YED/110 sayılı Kurul Kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu düzenleme 31/12/2017 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3N Mobil Haberleşme Hizmetleri Hizmet Kalitesi Düzenlemesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği ve İmtiyaz Sözleşmesi hükümleri kapsamında 3N işletmecilerinin kapsama yükümlülüklerinin tamamlandığı yerlerde işletmecilerin ulusal ve uluslararası kalite standartlarında hizmet sunmalarını teminen, 21/01/2014 tarihli ve 2889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 3N hizmet kalitesi standartları belirlenmiştir. 16/02/2015 tarih ve 29269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3N mobil haberleşme hizmetlerinde hizmet kalitesi ölçütlerinin elde edilmesine ilişkin tebliğ ile hizmet kalitesi ölçütlerine ilişkin ölçüm ve saha test yöntemlerinin belirlenmesine yönelik usul ve esaslar belirlenmiştir.

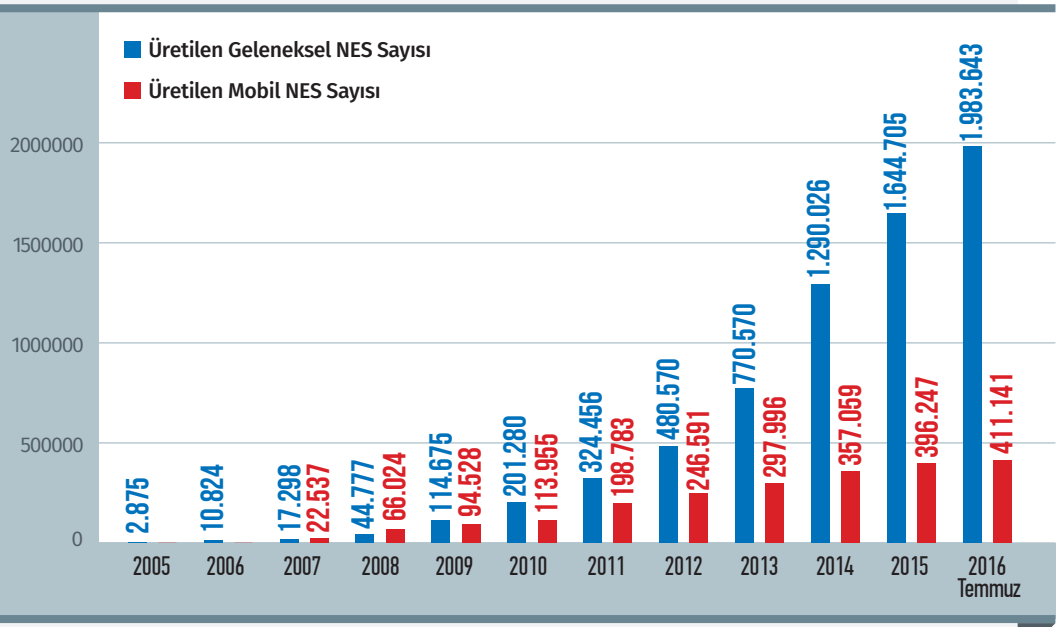
Elektronik İmza Düzenlemesi

23 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanunu ve bu kapsamda BTK tarafından hazırlanarak Ocak 2005'te yayımlanan ikincil düzenlemelerden sonra nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sunacak olan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı'ları (ESHS) BTK'ya yaptıkları bildirimden sonra faaliyete başlamıştır. Hâlihazırda özel sektöre nitelikli elektronik sertifika sağlayan 4 adet, tüm kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarının kurum içi ve kurumlararası işlemlerde kullanacakları kurumsal elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılayan TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi ve 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kendi çalışanlarının nitelikli elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan Emniyet Genel Müdürlüğü

GRAFİK 20

ELEKTRONİK VE MOBİL ELEKTRONİK SERTİFİKA SAYISI

Kaynak: BTK

Sertifikasyon Merkezi olmak üzere toplam 6 adet ESHS faaliyet göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren 6 ESHS tarafından 2004 yılından Temmuz 2016'ya kadar üretilen toplam elektronik ve mobil elektronik sertifika sayıları Grafik 20'de gösterilmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta Hizmeti

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18 inci maddesi ile tacirler arasındaki diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları gibi belgelerin elektronik olarak gönderilmesi için Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin kullanılması hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanunun 1525 inci maddesinin 2 nci bendi ile söz konusu sisteme, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirilmiştir. Bu çerçevede BTK tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş ve müteakiben ilgili mevzuat kapsamında KEPHS olmak üzere BTK'ya başvuruda bulunan şirketler yetkilendirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda hâlihazırda KEP hizmeti sağlamak üzere 8 firma yetkilendirilmiş ve hizmet vermeye başlamıştır.

Ülkemizde faaliyet gösteren 8 KEPHS tarafından Temmuz 2016'ya kadar 27.014'ü gerçek kişiler, 166.057'si tüzel kişiler olmak üzere toplam 193.071 adet KEP hesabı açılmıştır.

Diğer taraftan, 09/09/2014 tarih ve 2014/DK-BTD/447 sayılı Kurul Kararı ile Yayımlanan Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılarının Birlikte Çalışabilirliğine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında KEPHS'ler arası birlikte çalışabilirliğin sağlanması, elektronik imza oluşturma ve doğrulama yazılımlarının mevzuat ile belirlenen kriterlere uygunluğunun test edilmesine ilişkin çalışmalar tamamlanmış olmakla birlikte halihazırda KEPHS'ler arasında birlikte çalışabilirlik bağlamında yaşanan problemlerin ve bu problemlerin çözümüne yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

İletişimin Denetlenmesi

21.02.2014 tarih ve 6526 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde yapılan değişiklikler ile telefon dinleme konusunda, bir taraftan yetkilerin kötüye kullanılmasını önlemek, diğer taraftan da uluslararası standartlara uygun olarak bu tedbirleri uygulamak amaçlanmıştır. Gerek Anayasamızın 13 üncü ve 22 nci maddelerinde yer alan hükümler ve gerekse tarafı olduğumuz AİHS'ne göre, özel hayatın gizliliğine ve haberleşmenin gizliliğine yönelik müdahalelerin açıkça ve yasal normlarla düzenlenmesi sağlanmış, geçici bir tedbir olan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulamada sıkça dile getirilen kötüye kullanmaları engelleyerek, işlendiği yönünde kuvvetli şüpheler bulunan suç ile ilgili delillere ulaşmak ve/veya şüpheli veya sanığı yakalamakla sınırlı olarak uygulanması hedeflenmiştir.

İnternet İçerik Düzenlemeleri

2007 yılında çıkarılan 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele edilmesi ve başta çocuklar ve aileler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin internet ortamındaki yasadışı içeriklerden korunmaları amaçlanmıştır.

5651 sayılı Kanunda gerçekleşen değişikliklerde;

1. Hapis cezaları kaldırılmakta, hürriyeti bağlayıcı cezalar para cezasına dönüştürülmekte,

2. Kişilik hakkı ihlallerinin etkin ve ölçülü tedbirlerle önlenmesi öngörülmekte,

3. Erişim sağlayıcılar birliği oluşturulmak suretiyle tedbir kararlarının sivil inisiyatif tarafından etkin ve hızlı şekilde uygulanması usulü benimsenmekte,

4. Erişim engelleme kararının, süresiz olarak verilmesi yerine değişiklikle belirli bir süre ile sınırlı olarak verilmesine imkân tanınmakta,

5. İnternet üzerinden kişi hakkı ihlallerinin (özel hayatın gizliliğinin ihlali başta olmak üzere) çok kısa süre içerisinde ölçülü tedbirlerle etkin olarak giderilmesi sağlanmakta,

6. Erişim engellenmesi tedbiri kararlarının öncelikle ve esas olarak yalnızca hakkın ihlalinin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, v.b) ve URL adresi şeklinde, içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilebileceği, ancak son çare prensibi çerçevesinde mecburiyet durumunda sitenin erişimin engellenmesine karar alınabileceği düzenlenmekte,

7. İnternetin güvenli kullanımını sağlama ve bilişim şuurunu geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmekte,

8. Yer sağlayıcıların (hosting vb.) yurt içinde faaliyet göstermesi kolaylaştırılmakta,

9. Kişilik hakkının ihlali durumlarındaki müracaatlara bağlı olarak uygulanan veya özel hayatın gizliliği kapsamında re'sen verilecek erişim engelleme kararlarının doğrudan hakim onayına sunulması şartı öngörülerek, yargısal güvence eksikliği giderilmekte,

10. Milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi nedenlerinden biri veya bir kaçına bağlı olarak internet ortamında vuku bulacak ihlallere yönelik çok kısa sürede koruyucu idari tedbir alınabilmektedir.

Bu temel düzenlemelerle bağlantılı olarak, ticari amaçla İnternet toplu kullanım sağlayıcıların (İnternet kafeler vb.) izin belgesi almalarına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiş, bunların faaliyetlerinin; çocukların korunması, suçların önlenmesi ve suçluların tespiti yönünde gerçekleşmesini teminen (filtre programı, iç IP logları, kamera sistemi, sabit IP vb.) denetim usul ve esasları düzenlenmiştir.

İnternet ortamındaki yayınlardan Kanunda belirtilen katalog suçlara ilişkin şikâyetlerin yapılabileceği İnternet Bilgi İhbar Merkezi kurulmuştur. Çocukların cinsel istismarı başta olmak üzere İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele konusunda uluslararası işbirliğinin gerekliliği kapsamında, BTK İnternet Bilgi ve İhbar Merkezi, Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliğine – INHOPE üye olmuştur. INHOPE, 1999 yılında İnternet üzerindeki yasadışı içeriklerle mücadele etmek amacıyla "Hotline" olarak tabir edilen ihbar hatları oluşturmak ve bunların birbiri ile koordinasyonunu sağlamak amacıyla kurulan bilgi ihbar merkezleri birliğidir. Birliğin üyeleri arasında, başta ABD, Avustralya ve AB ülkeleri olmak üzere 45 ülkede faaliyet gösteren 51 ihbar merkezi bulunmaktadır.

5651 sayılı Kanun ile BTK'ya yüklenen görevler, erişimin engellenmesi tedbirine ilişkin uygulamalardan ziyade bilinçlendirme, işbirliği, koordinasyon ve sorunlu içeriğin, İnternet adresinin tümüyle engellenmesine gerek kalmaksızın ilgili siteden çıkartılmasını sağlayan uyar-kaldır (notice and take down) mekanizmasının işletilmesidir.

Gelişmiş demokrasilerde yaygın olarak kullanılmakta olan uyar-kaldır yöntemiyle kısmi içeriğe dayalı sorunlar; İnternet aktörlerinin sorumluluklarını ötelemeyen, özdenetimi ön plana çıkaran, önemseyen bir anlayış çerçevesinde çözümlenmiştir. Sadece bir veya birkaç içerikten kaynaklanan sorunların çözümünde, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın re'sen gerçekleştirdiği işlemler itibarıyla temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasının Anayasal kısıtı olan "ölçülülük ilkesi"ne azami riayetle, ifade özgürlüğü, bilgilenme ve kişinin kendini geliştirme hakkı çerçevesinde sorun teşkil etmeyecek bir usul ortaya konulmuştur.

BTK'nın kararları içerisinde yoğunluğu "Çocukların cinsel istismarı ve müstehcenlik" oluşturmaktadır. Bu suç bazındaki engellemeler, tüm gelişmiş batı toplumlarınca yürütülmekte olan ortak mücadeleye paralel devam ettirilmektedir.

Yapılan işlemler, Kanunda belirlenen "katalog" sınırlaması tercihine uygun yürütülmüş, engelleme tedbiri uygulanan İnternet adresi içeriklerinin yaklaşık %98'i çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik ve fuhuş şeklindeki üç suç düzenlemesi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Posta Sektörüne İlişkin Düzenlemeler

Posta sektörüne ilişkin serbestleştirme süreci, ülkemizde 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun (6475 sayılı Kanun) 2013 yılında yürürlüğe girmesiyle başlamış; posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini kapsayan posta hizmetlerinin Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) dışında yetkilendirilecek hizmet sağlayıcılar tarafından da sunulması mümkün hale gelmiştir. Böylelikle, kullanıcıların daha kaliteli hizmetleri daha düşük fiyatlarla alabilmeleri için gerekli olan etkin rekabet ortamının sağlanması anlamında ilk adım atılmış ve pazara girişin önündeki yasal engel kaldırılmıştır.

Bu kapsamda 03.06.2014 tarihli ve 29019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği", "Posta Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Yönetmelik" ve "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği" çerçevesinde posta hizmetlerinin sunumuna ilişkin yetkilendirme, usul ve esaslar ile mevzuatın ihlali durumunda uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 6475 sayılı Kanun gereği PTT tarafından yürütülecek posta hizmetlerine ilişkin hak ve yükümlülükleri belirlemek üzere BTK ile PTT arasında Görev Sözleşmesi, mezkûr Kanunda öngörülen süreçlerin tamamlanmasının ardından 21 Temmuz 2014 tarihinde imzalanmıştır.

01/09/2016 tarihi itibarı ile ulusal çapta PTT dâhil 22 Hizmet Sağlayıcısı ve il/iller bazında 6 Hizmet Sağlayıcısı olmak üzere toplam 28 hizmet sağlayıcısı yetkilendirilmiştir.

Proje ve Faaliyetler

Projelerimizde önceliklerimiz, ülkemizdeki bilgi toplumunun geliştirilmesi, sosyal desteğe muhtaç olan engelli vatandaşlarımızın hayatlarının kolaylaştırılması, eğitime destek verilmesi, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, e-Devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması, afet durumunda sabit ve mobil haberleşmenin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

İnternet Altyapısı Olmayan Okullara Altyapı Kurulması

Ülkemizde sayısal uçurumun giderilmesi amacıyla, işletmeciler tarafından yüksek maliyet nedeniyle gidilemeyen, nüfus yoğunluğunun az olduğu özellikle de kırsal kesimlerde, internet erişimi olmayan 10.201 okula ADSL ve Uydu teknolojisi genişbant internet erişimi sağlanmıştır.

İnternet Altyapısı Kurulan Okullarımıza Örnekler

Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Kurulması

Bakanlığımız ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı arasında imzalanan protokol ile 102 Üniversitemize 2'şer adet olmak üzere toplam 204 Dil Sınıfı kurulmuştur. Bu proje ile yükseköğrenim öğrencileri yerden ve zamandan bağımsız 7 gün 24 saat hizmet alabilmektedir.

Üniversite öğrencilerimiz bu hizmet için herhangi bir ücret ödememektedir. Öğrencilerin kullanımına açılacak olan çevrimiçi (online) dil materyali; sadece okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini desteklemekle kalmayıp öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşme ve konuşma pratiği yapmalarına da imkân tanınmıştır.

Akıllı Sınıf Kurulumu

Bu projeyle, Emniyet Genel Müdürlüğünde çalışan personel bir merkezden 82 noktaya sunulan uzaktan eğitim hizmeti ile yerinde eğitim alabilmektedir. Bu da kamuya zaman ve maliyet açısından önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır.

Akıllı Sınıf

Acil Durum Haberleşmesine Yönelik Uydu Telefonu Temini

Karasal haberleşmenin kesintiye uğradığı afet dönemlerinde Başbakanlık, Bakanlıklar, Valilikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun daha sağlıklı bir şekilde sağlanması ve acil durumun daha etkin yönetilebilmesi amacıyla söz konusu kurumlara alternatif haberleşme imkânı sağlamak üzere 723 adet uydu telefonu alınarak Türkiye genelindeki Valilik ve Kaymakamlıklar dahil ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtımı yapılmıştır.

FATİH Projesi (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği protokolüyle başlatılan FATİH Projesi, gerek öğrenci sayısı, gerek derslik sayısı ve gerekse proje bedeli bakımından dünyada bir ilktir.

FATİH Projesi ile okullara BT araçları sağlanarak geniş bant internetin bütün dersliklere ulaştırılması, derslere ait e-içeriklerin geliştirilerek yaygınlaştırılması ve ülke genelinde sosyo-ekonomik açıdan öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası

Bu proje ile tüm orta öğretim okullarımızdaki 45.653 adet okul ve 432.288 dersliğin Etkileşimli Tahta, yazıcı ile donatılması ve öğrencilere El Bilgisayarı (Tablet) verilmesi hedeflenmiştir. Etkileşimli tahta ve yazıcıların temin edilmesi ve kurdurulması Bakanlığımızca, el bilgisayarı ve eğitim içeriklerinin temini ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, 2012 yılında 3.657 adet okulun her birine doküman kamera ve çok fonksiyonlu yazıcı ile her sınıfa bir adet olmak üzere 84.921 adet etkileşimli tahta alımı ve kurulumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin uzaktan hizmet içi eğitimlerinin sağlanması amacıyla, tek noktadan çok noktaya hizmet veren 110 adet Hizmet İçi Eğitim Sınıfının kurulumu Bakanlığımızca 2013 yılında tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, 2014 yılında 41.996 adet okula, her okulda bir adet olmak üzere A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı ile 347.367 adet etkileşimli tahtanın kurulumunun yapılması için firmalar ile sözleşme imzalanmıştır. 2015 yılı sonu itibariyle 41.996 adet A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı teslimatı tamamlanmıştır. Haziran 2016'da 347.367 Etkileşimli Tahtanın kurulumu tamamlanmıştır.

Gören Göz Projesi

Bu proje ile görme engelli vatandaşlarımızın yaşamını kolaylaştırmak, gitmek istedikleri yere kolay ve en güvenli biçimde ulaşımını sağlamak amacıyla gören göz cihazının alımı ve dağıtımı amaçlanmıştır.

Gören Göz cihazı; görme engellilerin gitmek istedikleri yere yürüyerek veya otobüs, metro gibi toplu taşıma araçlarını kullanarak kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilmeleri için körcül haritalar içeren bir navigasyon programı, yürüme ölçer, internet tarayıcısı, medya oynatı-

cısı, e-mail programı, elektronik-kitap okuma ve benzeri özellikleri bulunan ekran okuma destekli bir akıllı telefondur.

Bu cihazlar Bakanlığımız tarafından Gören Göz Projesi kapsamında iki aşama halinde temin edilmiştir.

1. ve 2. fazda dağıtılan gören göz cihazı

Söz konusu projenin birinci aşamasında; 7 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Sivas, Erzincan, Bilecik ve Niğde) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için toplam 5000 adet, ikinci aşamasında ise 19 ilde (Adıyaman, Antalya, Artvin, Aydın, Bingöl, Bursa, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Gaziantep, Gümüşhane, Iğdır, Kahramanmaraş, Karaman, Konya, Mardin, Şanlıurfa ve Yozgat) yaşayan görme engelli vatandaşlarımız için 5000 adet olmak üzere toplam 10.000 adet Gören Göz cihazı temin edilerek, dağıtımı yapılmak üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Projenin üçüncü aşamasında ise ilk iki fazın dışında yer alan ve körcül haritası hazırlanan illere dağıtılması planlanmaktadır. Bu kapsamda ihale süreci başlatılmıştır.

Kızılay'ın Uydu Üzerinden Kesintisiz İletişimi Projesi

Türkiye Kızılay Derneği'nin, afet durumunda uydu üzerinden ses, veri ve görüntü dahil gerekli olan her türlü haberleşme hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yapılabilmesi için 48 adet sabit, mobil ve taşınabilir Uydu Terminali (VSAT) temin edilmiş olup Kızılay tarafından özellikle afet durumlarında kullanılmaktadır.

Uydu (VSAT) Terminali

İnternet Erişim Noktaları (İEN) Kurulması

Proje kapsamında PTT, Havaalanları, DDY Gar Binalarında vatandaşların telefon, internet ve e-devlet hizmetlerinin erişimini sağlamaya yönelik pilot uygulama olarak Büyükşehir statüsündeki 16 ilimizdeki 86 merkeze İnternet Erişim Noktasının (İEN) kurulması amaçlanmıştır.

İnternet erişim noktalarının kurulumu tamamlanmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

İnternet Erişim Noktası

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması

Bu proje ile Türkiye genelinde sabit telefon ve internet altyapısı olmayan yaklaşık 2.526 adet nüfusu 1-500 arası olan köy mezra ve benzeri yerleşim yerlerine kablosuz genişbant erişim teknikleri kullanılmak suretiyle sabit telefon ve internet hizmeti verilmesi planlanmıştır.

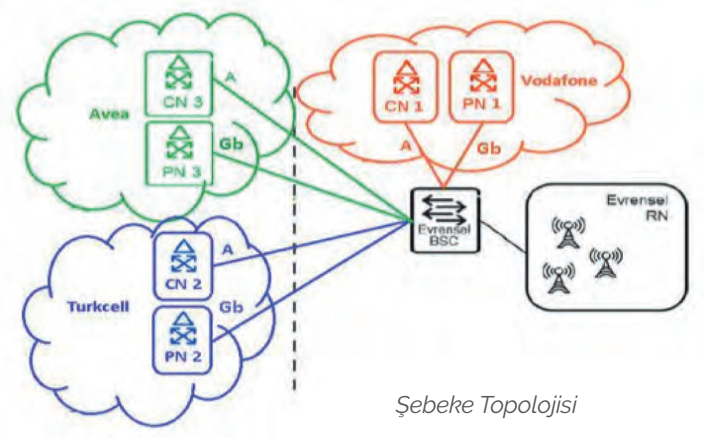
Yapılan iki yıllık saha çalışmaları sonucunda bazı yerleşim yerleri projeden çıkarılarak kurulum yapılması gereken sayı 1.529 olarak yeniden belirlenmiştir. 1.529 yerleşim yerinde sabit telefon ve internet hizmeti verilmektedir.

Daha sonraki süreçte Milli Savunma Bakanlığından gelen talebe istinaden yaklaşık 600 karakol/kalekolda da telefon ve internet kapsaması kurulması amacıyla ek sözleşmeler imzalanmıştır. Bu sözleşme kapsamında yaklaşık 600 kalekol/karakol ve vatandaşlardan gelen talepler doğrultusunda 33 yerleşim yeri kapsama altına alınacaktır. Ayrıca yatırım maliyeti gerektirmeden 206 yerleşim yerinin de ek sözleşmeler kapsamında hizmete alınması sağlanacaktır. Eylül 2016 itibariyle toplamda 298 karakol/kalekol ve 28 yerleşim yerinde daha kapsama sağlanmıştır. Ayrıca yatırım bedeli olmadan 27 yerde hizmet sağlanmıştır. Kurulumlar devam etmekte ve 25 Nisan 2017 tarihinde projenin tamamlanması planlanmakta olup bu tarihe kadar hizmet verilmeye devam edilecektir.

GSM Kapsama Alanlarının Genişletilmesi ve İyileştirilmesi Projesi

Nüfusu 1- 500 arasında olan ve GSM iletişim altyapısı olmayan 1.799 adet yerleşim yerine Mobil Haberleşme Altyapısının kurulumu amaçlanmaktadır. Bu kapsamdaki çalışmalar 2013 yılında başlamış olup 2016 Şubat ayı itibariyle kurulumlar tamamlanmıştır. 1.796 yerleşim yeri kapsama altına alınmış olup vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir. Kalan 3 yerleşim yerinde kiralama ve idari süreçler nedeniyle kurulumlar devam etmektedir.

Projenin devamı niteliğinde; GSM altyapısı kurulu olan 1.799 yerleşim yeri ile yeni talepler doğrultusunda nüfusu 1-500 arası olan herhangi bir haberleşme altyapısı olmayan yaklaşık 1.500 yerleşim yerine mobil haberleşme altyapısı (4.5G) kurulması planlanmaktadır.

Şebeke Topolojisi

Bu proje "Mobil Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması ve İşletilmesi" işi olarak 2016 yılı Yatırım Progra-

mında yer almıştır. Ancak, daha sonraki süreçte proje bedeli revizyonuna ihtiyaç hâsıl olduğundan Kalkınma Bakanlığına talep iletilmiş olup bu konuda YPK kararı beklenmektedir. YPK kararı alındıktan sonra projenin temin süreçlerinin çalışmalarına başlanacaktır.

Sayısal Yayıncılık Projesi

Sayısal Yayıncılık Projesi ile, radyo ve televizyondaki analog yayınların sonlandırılarak yayıncılığın karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik altyapı çalışmalarına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Küçük Çamlıca TV-Radyo Kulesi Projesi

İstanbul Çamlıca tepesinde yer alan TV antenlerinin tek bir kule üzerinde toplanması ve görüntü kirliliğinin önüne geçilmesini temin etmek amacıyla bir yapının kurulması planlanmış ve bu amaçla Bakanlığımız ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı (İBB) arasında 10.12.2009 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Bu protokole göre İBB, Küçük Çamlıca Tepesi Tv Kulesi ve Entegre Tesisleri Proje Hizmet Alımı ve Uygulama Projesine dönüştürülmesi süreçlerini yürütmüş ve Fikir Projesi yarışması düzenleyerek 03.10.2011 tarihinde sonuçlandırmıştır.

Fikir projesi esas alınarak kulenin yapım ihalesinin gerçekleştirilmesi ve yapımının tamamlanarak kulenin işletmeye hazır hale getirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin ise Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce Küçük Çamlıca TV-Radyo Kule Projesinin ihalesi gerçekleştirilmiş olup 26.03.2015 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır. Küçük Çamlıca Tepesi TV Kulesi'nin

İstanbul K.Çamlıca TV-Radyo Kulesi

yapımının 2017 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Çanakkale TV-Radyo Kulesi Projesi

Sayısal Yayıncılık Projelerinden biri olan Çanakkale ili Radartepe mevkiinde bulunan vericilerin ve antenlerin ortak bir anten sisteminde toplanması amacı ile inşa edilecek olan kuleye ilişkin iş ve işlemler Çanakkale Valiliğince yürütülmektedir. Uluslararası Ön Seçimli Mimari Proje Yarışması gerçekleştirilmiş olup, yarışma sonuçları 15.03.2014/28942 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Çanakkale TV-Radyo Kule Projesine ait yapım işine ilişkin çalışmalar Çanakkale Valiliği'nce yürütülmektedir.

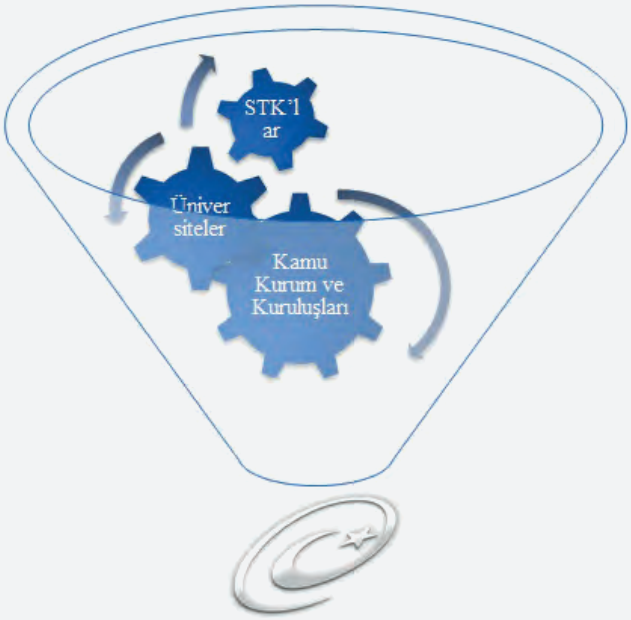

e-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 3 Eylül 2016 tarihli ve 29820 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik ile ;

- Kurum /Kuruluşların sorumluluğu
- Hizmetlerde etkinlik
- Kullanıcı odaklılık ilkesi
- Hizmetlerin e-Devlet Kapısına entegre edilmesi

konularına ilişkin usul ve esasları belirlenmiştir."

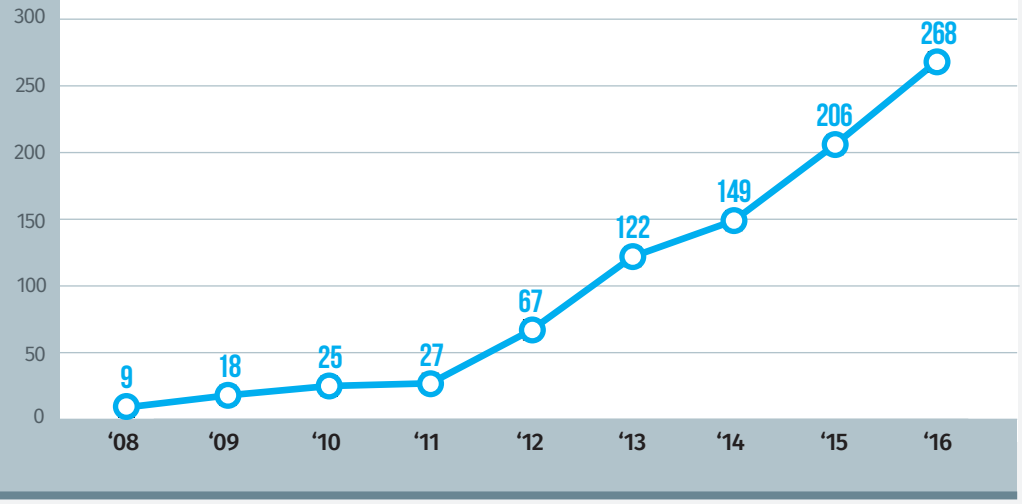

e-Devlet Kapısı Projesi

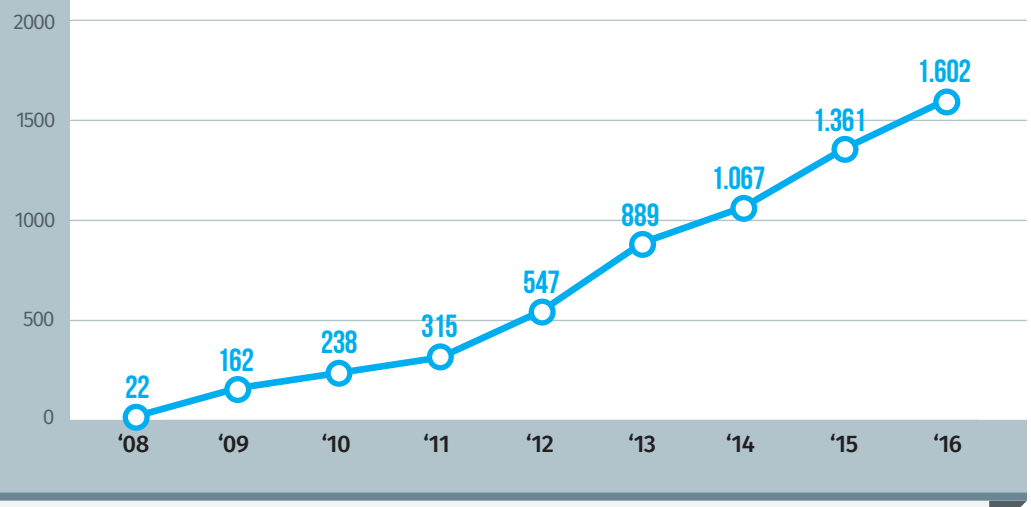
Bakanlığımız, e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında, kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevini yürütmektedir.

Bu kapsamda, koordinasyonu ve sorumluluğu Bakanlığımıza ait olmak üzere, e-Devlet Kapısının işletilmesi görevi Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. tarafından yürütülmektedir.

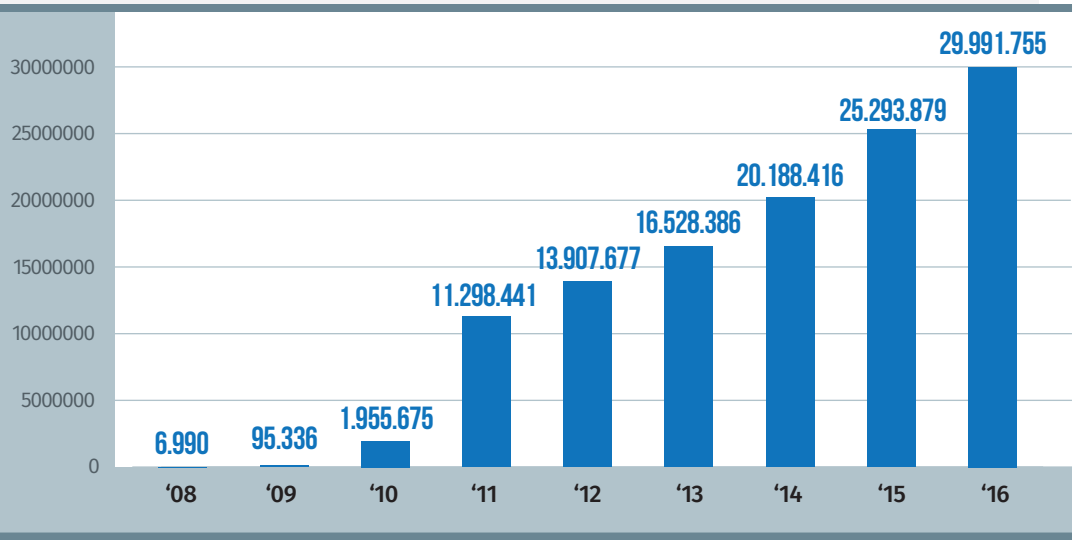
GRAFİK 21
ENTEGRE EDİLEN KURUM SAYISI

GRAFİK 22
HİZMET SAYISI

GRAFİK 23
E-DEVLET KAPISI KULLANICI SAYISI

07.10.2016 tarihi itibari ile e-Devlet Kapısı üzerinden hizmet alan kullanıcı sayısı 29.991.755'e, kurum sayısı 268'e ve sunulan hizmet sayısı 1.602'ye ulaşmıştır.

2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı

2015-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı" çalışmalarına, Bakanlığımız ile Tübitak arasında 20.06.2014 tarihinde bir sözleşme imzalanarak başlanılmıştır.

Bu kapsamda yaşamsal olaylar, alan ve eksen bazlı odak grup toplantıları ve tüm paydaşları kapsayan anket çalışmaları yapılmıştır.

2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı taslağı e-Devlet Portali üzerinden 16.11.2015 tarihinde tüm paydaşların resmi görüşüne açılmıştır. Paydaşlardan gelen görüşler titizlikle incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

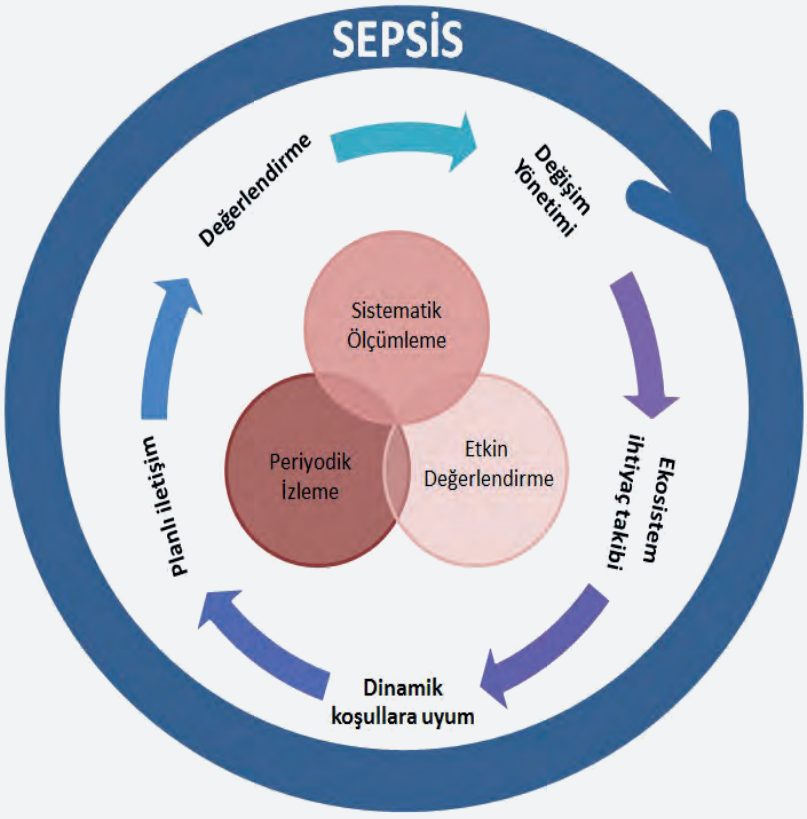
Türkiye'nin e-Devlet alanında ilk strateji belgesi olan "2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı" 13 Temmuz 2016 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu'nun (YPK) onayı ile kabul edilmiş ve 19 Temmuz 2016 tarihli Resmi Gazete'nin 2. mükerrer ekinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

"2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı"'nda, e-Devlet politikasının oluşmasında ve uygulanmasında teknolojik gelişmelere uyumlu, bütüncül ve sürdürülebilir bir stratejik bakış açısı belirlenmiş ve "Etkin e-Devlet Ekosistemi" oluşturacak şekilde Bakanlığımızın ve kamu kurum ve kuruluşlarının sorumlu olduğu eylemler belirlenmiştir.

Ayrıca 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı, paydaşların aktif olarak yer alacağı ve e-Devlet ekosisteminin etkinliğinin artırılmasını amaçlayan bir çatı ortaya koymaktadır. Eylemler genelinde; paydaş sayısının fazlalığı, konuların kapsam genişliği ve çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda, 2016-2019 tarih aralığındaki Eylem Planı uygulama aşamalarında oluşacak gelişmelerin tanımlı

bir süreç ve sistematik bir yöntem dâhilinde değerlendirilmesi ihtiyacından dolayı, Eylem Planı'nın gerçekleşme durumu ve performansının izlenmesi ve değerlendirilebilmesi amacıyla 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Modeli oluşturularak ve Stratejisi ve Eylem Planı İzleme ve Değerlendirme Sistemi (SEPSİS) kurulmuştur.

SEPSİS ile Eylem Planı'nın dönemsel olarak ölçülmesi ve ölçüm sonuçlarının değerlendirilmesi ile nihai başarının takibini hedeflenmiştir. İzleme ve değerlendirmenin belirli zaman aralıklarında düzenli olarak yapılması yoluyla, kurumlar ve kurumlar üstü seviyede sürekli iyileştirme motivasyonu oluşmasına katkı sağlaması planlanmaktadır.

e-Devlet Ekosisteminin Oluşturulması

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, 655 sayılı KHK gereği e-Devlet çalışmalarının usul ve esaslarının belirlenmesi, yürütülmesi ve kurumlar arası koordinasyonun sağlanması görevlerini icra etmektedir. Kamu kurum / kuruluşlarının e-Devlet ile ilgili çalışmalarını eşgüdüm içerisinde Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinasyonunda yürütmesi büyük önem taşımaktadır.

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı ile BTYK 2013/102 sayılı karar da dikkate alınarak paydaşların (merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının, meslek kuruluşlarının ve özel sektörün) katılımını sağlayacak ve üst seviye siyasi, idari sahiplik, teknik kabiliyetin geliştirilmesi, e-Devlet çalışmaları yürüten kamu kurum / kuruluşlarının kendi aralarında deneyim paylaşımlarının artırılması gibi ihtiyaçları karşılayacak e-Devlet Organizasyon Modeli'nin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu doğrultuda "e-Devlet Ekosisteminin Oluşturulması" hazırlıklarına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

e-Devlet İçin Ulusal Düzeyde Kurumsal Mimarinin Oluşturulması

Ulusal düzeyde yürütülecek kurumsal mimari çalışmaları için öncelikle kapsam, yöntem ve kullanılacak araçlar tanımlanacak, ulusal e-Devlet mimari gereksinimleri ile yetkinlikler belirlenecek ve mevcut durum analizi gerçekleştirilecektir. Bu süreçte, kamu hizmetlerinin ilk önce e-Devlet hizmeti olarak tasarlanması, e-Devlet hizmetlerinin tasarlanması sürecinde de hizmetin tek seferde tamamlanma ilkesinin dikkate alınması, açık kaynak kodlu yazılımların alternatif olarak değerlendirilmesi ve sunulan e-Devlet hizmetlerinin mobil ortamları desteklemesi, mahremiyet ve bilgi güvenliği kriterlerine uyulması, afet ve acil durumlara hazırlıklı olunması ilkeleri başta olmak üzere kamu kurumlarının e-Devlet çalışmalarını yürütürken dikkate alacakları e-Devlet temel prensipler belirlenecektir.

Belirlenen e-Devlet temel prensipleri çerçevesinde ulusal hizmet, uygulama, veri ve altyapı mimarileri için mevcut durum analizi ve hedef mimari belirleme çalışmaları yürütülecektir.

Veri mimarisi çalışmaları kapsamında, ulusal veri kataloğu hazırlanacaktır. Bu çalışmalar kapsamında ortak veri sözlüğü, veri sahipliği ve veri envanteri oluşturulacaktır. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından üretilen, saklanan ve ihtiyaç duyulan veriler belirlenecek ve modellenecektir. Hangi verinin hangi kurum tarafından sağlandığının, sorumlusunun ve kullanıcılarının kimler olduğunun bilinmesi sağlanacaktır.

Bu doğrultuda "e-Devlet İçin Ulusal Düzeyde Kurumsal Mimarinin Oluşturulması" hazırlıklarına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

Ulusal e-Devlet Olgunluk Seviyesi Ölçümleme Mekanizmasının Oluşturulması

Uluslararası örnekler dikkate alınarak aşağıda belirtilen kapsamda e-Devlet olgunluk ve olgunluk ölçümleme modelleri tanımlanacaktır.

Yaşamsal olaylar bütünlüğünde kamu hizmetlerinin e-Devlet olgunluk düzeyi; Kurum e-Devlet olgunluk düzeyi, Ulusal e-Devlet olgunluk düzeyi modelleri tanımlanacak ve

tanımlanan bu modeller kullanılarak ulusal düzeyde e-Devlet olgunluk düzeyi ölçümleme çalışmaları ile birlikte, seçilen e-Devlet hizmetleri ve kamu kurumları için e-Devlet olgunluk düzeyi ölçümleme çalışmaları yürütülecektir.

Bu doğrultuda "Ulusal e-Devlet Olgunluk Seviyesi Ölçümleme Mekanizmasının Oluşturulması" hazırlıklarına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

e-Devlet Ekosistemi Rehberlerinin Hazırlanması ve Tanımlanan Rehbere Göre Güncellemelerin Yapılması

e-Devlet ekosisteminin etkin bir şekilde çalışabilmesi ve sürdürülebilirliği için birlikte çalışabilirlik, kamu kurum / kuruluşlarının internet siteleri ve mobil uygulamaları ile kamu kurum / kuruluşlarının resmi sosyal medya hesaplarının kullanımı ve yönetimine dair rehberler başta olmak üzere mevcut rehberler güncellenecek ve ihtiyaç duyulan yeni rehberler hazırlanacaktır. e-Devlet ekosistemine ait rehberlerin tüm paydaşlar tarafından erişilebilmesi ve sorgulanabilmesi için e-Devlet Bilgilendirme Portalinden yayımlanmaları sağlanacaktır. Ayrıca rehberlerin kullanımının yaygınlaşması için eğitim programları, toplantılar ve çalıştaylar düzenlenecektir.

Bu doğrultuda "e-Devlet Ekosistemi Rehberlerinin Hazırlanması ve Tanımlanan Rehbere Göre Güncellemelerin Yapılması" hazırlıklarına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

e-Devlet Hizmetlerinin Yaygın Kullanımının Sağlanması

Radyo, televizyon, İnternet vb. iletişim kanalları aracılığıyla çeşitli kullanıcı profillerine göre tasarlanan görsel-işitsel materyaller kullanılarak, vatandaşı, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu çalışanlarını, yerel yönetimleri ve özel sektörü kapsayan tüm kullanıcıların e-Devlete ilişkin farkındalığını artıracak çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Kamu hizmetlerinde kullanıcıların öncelikli olarak e-Devlet uygulamalarını tercih etmelerini sağlayacak bilgilendirme çalışmaları yürütülecek ve teşvik mekanizmaları geliştirilecektir. Bu çalışmalar kapsamında e-Devlet hizmetlerine birçok alanda güveni tesis edecek kamu spotu gibi medya görselleri hazırlanacaktır. Elektronik ortamdan verilmeye başlanan kamu hizmetleri hakkında güncel olarak duyuruların gerçekleştirildiği platformlar oluşturulacaktır. İnternet erişimi sağlanmasına ve erişim maliyetinin düşürülmesine yönelik iyileştirmeler yapılacaktır.

Ayrıca e-Devlet hizmetlerinin kullanımını artırmaya yönelik farklı alternatifler değerlendirilerek, Türkiye'ye özgü e-Devlet hizmet sunum modellerinin belirlenmesi için çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Bu doğrultuda "e-Devlet Hizmetlerinin Yaygın Kullanımının Sağlanması" hazırlıklarına başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

e-KKTC Projesi

KKTC e-Devlet Projesi (e-KKTC), kamu kurum ve kuruluşlarının e-Kurum'a dönüşmeleri, elektronik ortamda bütünleşik bir e-Devlet hizmetleri altyapısının yazılım ve donanım olarak kurulması ve kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı bir yaklaşımla 7/24 kesintisiz ve güvenli bir şekilde bu altyapıdan sunulması projesidir. e-KKTC Projesi ile kamu hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz, güvenli ve entegre bir yapıda sunulmasına yönelik altyapının ülke düzeyinde oluşturulması hedeflenmektedir.

Gelinen noktada projede %25 nakdi, %35 fiziki gerçekleştirilme sağlanmış olup, proje devam etmektedir.

Kamu Entegre Veri Merkezi Projesi

15 Ocak 2013 tarihinde Sayın Başbakanımız Başkanlığında gerçekleştirilen Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 25 inci Toplantısında e-Devlet hizmetlerine ilişkin konular ve gelişmeler gündeme alınmış ve 2013/104 Nolu "Kamu kurumlarının veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik ve idari yapılanma modelinin oluşturulması ve Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulması çalışmalarının yapılması" kararına ilişkin çalışmaların Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülmesine karar verilmiştir.

İlgili kuruluşlar ile yapılan çalışmalar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınan görüşler çerçevesinde oluşturulan taslak model BTYK'nın 26 ncı toplantısında sunulmuş olup Bakanlığımızca hazırlanan "Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezi Kurulması, İşletilmesi ve Yönetilmesine İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Taslak Kararı yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Ek olarak; 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir;

"ı) Ulusal Kamu Entegre Veri merkezlerine yönelik politika, strateji ve hedefleri belirlemek, eylem planlarını hazırlamak, eylem planlarını izlemek, e-Devlet hizmetlerinde kullanılan verilerin ve sistemlerin barındırıldığı veri merkezlerini kamu entegre veri merkezlerinde toplamak amacıyla verilerin transferi de dahil gerekli altyapıları kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek ve tüm bu faaliyetlere yönelik uygulama usul ve esaslarını belirlemek, kurulum, uygulama ve işletim süreçlerini planlamak, yürütmek ve koordine etmek."
(*www2.tbmm.gov.tr/d24/2/2-2616.pdf*)

Bu kapsamda Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulmasına ilişkin fizibilite çalışması için teknik şartname hazırlığı tamamlanmış olup, ihale için yaklaşık maliyet tespit çalışmaları tamamlanmış, Projenin fizibilite ihale süreci başlatılmış olup ihalenin 2016 yılı içerisinde sonuçlandırılması hedeflenmektedir.

Üçüncü El Projesi

Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında 20.11.2013 tarihinde imzalanan Engelsiz Bilişim Projeleri İşbirliği Protokolü ile engelli vatandaşların toplumsal yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik olarak haberleşme alanında uygun teknolojiler kullanılarak ihtiyaç duyulan verilere ulaşım ve erişiminin kolay hale getirilmesi ile sosyal haklar ve iş imkânlarından mümkün olan en yüksek oranda faydalanmaları planlanmaktadır.

Engelli erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar

Engelli erişebilirlik cihazı ve tablet bilgisayar ile herhangi bir nedenle ellerini kullanamayan engellilerin, kendilerine sağlanacak olan tablet bilgisayarın tüm niteliklerini eksiksiz kullanmaları, eğitim ve istihdam alanlarında fırsat eşitliği yakalamaları ve bilişim alanında engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu protokol çerçevesinde Bakanlığımız tarafından 1.000 adet engelli erişebilirlik cihazı ve 1000 adet tablet bilgisayar temin edilerek 17.04.2015 tarihinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na teslim edilmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı hizmetin, etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için kendilerine teslim edilen ürünlerin öncelikle öğrencilere dağıtılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı'na teslim etmiştir.

Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı

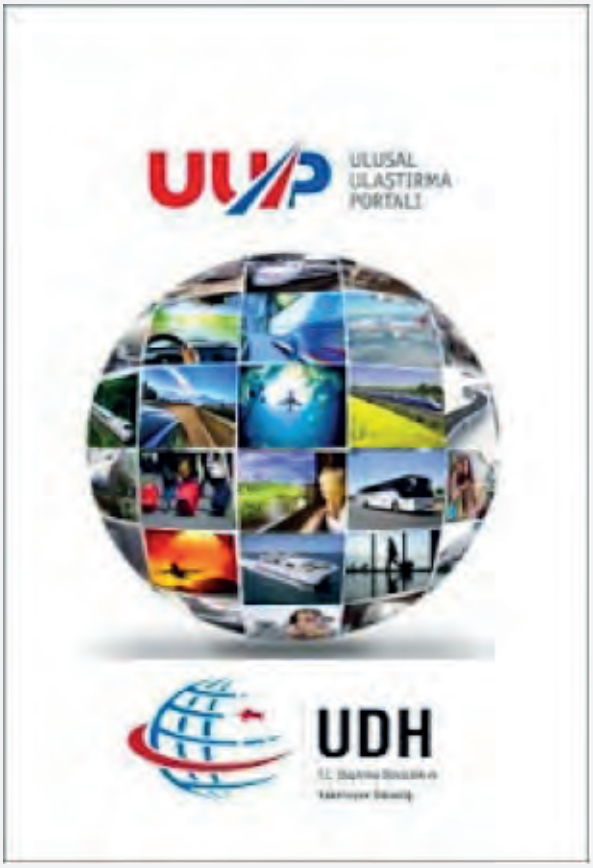
Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) çerçevesinde yürütülen "Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planı"nın 5. Bileşeninde yer alan 56 ve 57 nolu eylemlerin sorumluluğu Bakanlığımıza verilmiştir.

«Kurumlar arası veri paylaşımının önündeki hukukî ve teknik sorunlar tespit edilecek ve ilgili kurumlar bünyesinde tutulan verilerin çapraz kontrollere de imkân verecek şekilde paylaşımına yönelik çözüm önerileri geliştirilecektir.» başlıklı 57 nolu eylem tamamlanmış ve hazırlanan rapor Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmiştir.

Bitiş tarihi Aralık 2017 olan «Veri paylaşımına esas olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları belirlenecek, bu kurumların güncel veri tespit tabloları hazırlanacak ve bu tablolar diğer kurumlarla paylaşılmak ve söz konusu verilerde gerekli standardizasyon sağlanmak suretiyle kurumlar arasındaki paylaşım kapasitesi artırılacaktır.» başlıklı 56 nolu eyleme ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ulusal Ulaştırma Portalı Projesi

Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planında (2006-2010) yer alan 59 nolu eylem ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı imkanlardan yararlanılarak ülke çapında ulaşım ve ulaştırma hizmetlerinin elektronik ortamda kullanıcılara sunulması amacıyla Ulusal Ulaştırma Portalının (UUP) kurulması görevi Bakanlığımıza verilmiştir. Projenin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ulusal Ulaştırma Portalı

BTK Tarafından Yürütülen Faaliyet ve Projeler

Uluslararası Mobil Telekomünikasyon (IMT) Hizmet ve Altyapılarına Yönelik Yetkilendirme Çalışmaları

Mobil elektronik haberleşme sektörünün dünyada ve ülkemizdeki hızlı gelişimi ve vatandaşlarımızın evde, işyerinde, seyahat halinde, kısacası her zaman ve her yerde mobil genişbant internet ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla yeni nesil mobil genişbant teknolojilerin kullanımını mümkün kılacak yetkilendirme hazırlık çalışmaları tamamlanarak IMT Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme İhalesi (IMT İhalesi) 26/08/2015 tarihinde yapılmıştır. IMT İhalesini, halihazırda GSM ve IMT-2000/UMTS hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş olan Avea İletişim Hizmetleri AŞ, Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ ve Vodafone Telekomünikasyon AŞ kazanmış olup, söz konusu şirketler 30/04/2029 tarihine kadar IMT hizmetleri sunmak üzere 27/10/2015 tarihi itibariyle yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen işletmeciler IMT-Advanced teknolojisi ile hizmet sunumuna 01/04/2016 tarihi itibariyle başlamışlardır.

IMT yetkilendirmesi ile işletmecilere, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki bir kısmını (en az %40) temin ettikleri tedarikçilerin Ülkemizde Ar-Ge merkezine sahip olmaları ve bu merkezlerde tedarikçi ve işletmecilerin asgari 500 Ar-Ge mühendisi ve 250 araştırmacı istihdam etmeleri yükümlülüğü getirilmiştir.

Diğer yandan IMT yetkilendirmesi ile ilk defa işletmecilere, her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki bir kısmını (ilk yıl %30, ikinci yıl %40, üçüncü ve devam eden yıllarda %45) yerli malı belgeli ürünlerden temin etmesi, ayrıca dörder yıllık periyotlar halinde, toplam yatırımlarının belirlenen oranlarda ki (ilk dört yıl ortalama %30, ikinci dört yıl ortalama %40 ve üçüncü dört yıl ortalama %45) kısmını yerli malı belgeli ürünlerden tedarik etmesi yükümlülüğü getirilmiştir.

İlaveten işletmecilerin her yıl yer kiralama, kule, direk, boru, konteyner, kanal, enerji nakil hatları ve benzeri altyapı niteliğindeki tesislere yaptıkları yatırımlar hariç olmak üzere, şebekeye ve haberleşme hizmetlerine ilişkin yatırımlarının (donanım, yazılım gibi) belirlenen orandaki (en az %10) kısmını da Türkiye'de ürün veya sistem geliştirmek üzere kurulmuş olan KOBİ niteliğindeki tedarikçiler tarafından Türkiye'de üretilen ürünlerden sağlamalarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Beşinci Nesil ve Ötesi Mobil Haberleşme Teknolojileri Türkiye Forumu (5GTR)'nun Kurulma Çalışmaları

BTK'nın, 4.5G (IMT-Advanced) ihalesinin ardından 5G çalışmalarına hız verilmiş olup, ülkemizde 5G ile ilgili çalışmaların koordine ve takip edilmesi, paydaşlar arasında eşgüdümün sağlanması, öncelikli alanların belirlenerek bu alanlarda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesine katkıda bulunulması, Kobilerin veya küçük girişimcilerin de 5G ekosisteminde kendilerine yer bulması, tüm paydaşların katkısı ile 5G yol haritasının belirlenmesi ve hayata geçirilmesinde gerekli adımların atılması amacıyla 29 Nisan 2016 tarihinde kamu, üniversite ve sektör temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantıda 5GTR Forumu kurulmuştur. 5GTR Forumu'nun ikinci toplantısı ise Kore Haberleşme Komisyonu (KCC)'nun 9 Mayıs'ta ülkemize gerçekleştirdiği çalışma ziyareti vesilesiyle yapılmıştır. Üçüncü toplantı ise 15 Haziran 2016 tarihinde Havelsan, Netaş ve Aselsan'ın katkılarıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Japonya ile 2015 yılı Ekim ayında 5G konusunda işbirliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanmış ve 2016 yılı sonunda Japon temsilciler ile 2 günlük bir çalıştay düzenlenmesi planlanmıştır.

Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS) Kurulumu Projesi

EHABS ile ülkemizin elektronik haberleşme altyapı bilgilerinin tek merkezde toplanması, bu bilgilerin Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) tabanlı bir haritada gösterilmesi, geçiş hakkı ve tesis paylaşımına ilişkin süreçlerin etkin ve hızlı bir şekilde uygulanmasına katkı sağlanması, geçiş hakkı süreçlerinin takip edilmesi, afet ve acil durum haberleşme envanter bilgilerinin tutulması, evrensel hizmet ile afet ve acil durum haberleşmesi kapsamında genişbant erişimin yaygınlaşmasına ilişkin politikaların belirlenmesine yardımcı olması ve diğer kurumların karar destek sistemlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. EHABS'ın işletime alınmasıyla işletmecilerin altyapılarına ilişkin faaliyetleri kolaylıkla takip edilebilecek, tesis edilen altyapının ayrıntılı biçimde görüntülenmesi mümkün olacaktır. Diğer yandan geçiş hakkını kullanan işletmeciler ile geçiş hakkı sağlayıcısı arasında yapılan işlemler takip edilebilirken, geçiş hakkı ve tesis paylaşımının uygulanmasında yaşanan sorunlar tespit edilerek çözüme yönelik işlemler gerçekleştirilebilecektir.

Proje, EHABS sisteminin arayüzünün işletime alımı ile veri tabanının kullanıma uygun hale getirilmesini içermektedir. Projenin teknik şartnamesi hazırlanmış olup, ihaleye çıkılma aşamasındadır.

13/07/2016 tarihli ve 29769 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Altyapı ve Bilgi Sistemlerine İlişkin Yönetmelik" ile işletmecilerin EHABS'a altyapı verilerini girmesi ve doğruluğunu sağlaması zorunlu hale gelmiştir.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmecilere Yönelik Denetim Faaliyetleri

BTK tarafından elektronik haberleşme sektöründe yer alan işletmecilere yönelik mali, teknik, hukuki ve idari düzenlemeler yapılmaktadır. Gerek işletmecilerin faaliyetlerinin yetkilendirme şartlarına uygunluğu, gerekse yetkisiz bir şekilde elektronik haberleşme hizmeti sunanlar ile ilgili olarak, BTK'ya yapılan ihbar ve şikâyetler ile re'sen yapılan incelemeler neticesinde iddialar değerlendirilmekte, gerekli işlemler gerçekleştirilmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Yürütülen Denetim Faaliyetleri

Elektronik haberleşme piyasasına arz edilen telsiz cihazları ve telekomünikasyon terminal cihazlarının teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler BTK tarafından yapılmakta ve yıl boyunca denetimlere devam edilmektedir. Denetimlerde, Avrupa standartlarının esas alındığı ve uyumlaştırılmış mevzuat çerçevesinde ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediği ve güvenli olup olmadığı dikkate alınmaktadır. Bu kapsamda mobil telefon cihazı başta olmak üzere, tablet bilgisayar, insansız hava araçları (drone), giyilebilir cihazlar (akıllı saat), telsiz cihazları (kara, hava ve deniz), alçak güçlü telsiz cihazları (PMR 446), navigasyon cihazı, TV ve FM radyo/TV verici cihazları, bebek monitör cihazı, telsiz telefon cihazı, telemetri cihazı, FM vericiler ve kablosuz erişim cihazları (access point, uzaktan kumanda, kablosuz Mouse ve klavye v.b) denetlenmektedir. Teknoloji yoğun bir sektörde bu cihazları ithal ve imal eden firmaların ürünlerinin teknik düzenlemelere ve standartlara uygunluk denetimleriyle cihazların daha kaliteli olması sağlanırken tüketicilerin can ve mal sağlığı ve güvenliği de garanti altına alınmaktadır. BTK tarafından telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının piyasa gözetimini güçlendirmek, Türkiye'deki bilgi ve iletişim sektöründe ürün güvenliği kapasitesini artırmak ve ürünlerin serbest dolaşımını kolaylaştırılması amacı ile AB fonları ile desteklenen "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektöründe Piyasa Gözetim ve Denetim Sisteminin Güçlendirilmesi" başlıklı proje gerçekleştirilmiştir. Proje; eşleştirme, mal alımı ve yazılım olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Mal alımında; tamamlanan ihale süreçleri sonunda veri tabanı altyapısında kullanılacak sunucu cihazlar ile denetçilerin sahada kullanacakları tablet bilgisayar ve yazıcı gibi terminal cihazlarından oluşan donanım 2013 yılı Eylül ayında teslim alınmıştır. Eşleştirme kapsamında İspanya telekomünikasyon otoritesi SETSI ile birlikte, 2013 Temmuz ile 2014 Ağustos ayları arasında bir eşleştirme programı uygulanmıştır. Akabindeki bir yıllık süre zarfında yürütülen ve detaylarına aşağıda yer verilen e-PGD Projesi ise Ekim-2015'te tamamlanarak proje kapsamındaki yazılım hayata geçirilmiştir. e-PGD ile, piyasa gözetim ve denetimine ilişkin bilgi, işlem ve kayıtlar elektronik ortama aktarılarak telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının ilgili mevzuata uygunluk denetimlerinin etkin ve verimli olarak tek bir veri tabanı üzerinden planlanması, hayata geçirilmesi ve raporlanması sağlanmaktadır. 2015 yılı Ağustos sonu itibarı ile yazılım geliştirme süreci tamamlanmış, 31 Ağustos 2016 yılı itibarı ile garanti ve bakım süreci de tamamlanmıştır.

Gerek İspanya düzenleyici otoritesi SETSI ile yürütülen eşleştirme projesi gerekse e-PGD altyapısı piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarının etkinliğinin ve verimliliğinin artırılmasına önemli katkılar sağlamıştır.

2016 yılının ilk 8 ayında; 268 firmanın 299 marka, 856 modeline ait 1.336 adet cihaz denetlenmiştir. Denetimlerin tamamı hazırlanan denetim planları çerçevesinde gerçekleştirilmiş, alınan şikayet ve ihbarlar aylık denetim planlarına dahil edilmiştir. Yapılan denetimlerde 439 cihaz ile ilgili aykırılık tespit edilmiştir. Ayrıca laboratuvarda test edilmek üzere 105 adet cihaz numunesi alınmıştır. Denetlenen cihaz gruplarına göre, 2016 yılı ilk yarısında yapılan denetimler, alınan numuneler ve tespit edilen aykırılıklar Tablo 2'de özetlenmektedir.

Denetlenen cihazların dağılımına bakıldığında en büyük grubun 481 cihaz ile mobil telefon cihazı olduğu görülmektedir. Bunun yanında tablet bilgisayar kablosuz erişim cihazları, ve akıllı oyuncak (Drone) denetim sayıları da dikkat çekecek seviyede yüksektirler.

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

AB Mali İşbirliği Projesi kapsamında yürütülen ve %75'lik kısmı AB fonlarından karşılanan 4,8 milyon Euro bütçeli "Telekomünikasyon Sektöründe Piyasa Gözetimine İlişkin Fiziki Altyapının Geliştirilmesi" başlıklı projenin tamamlanmasıyla birlikte BTK, TTTE Yönetmeliği kapsamında yer alan ürünlerin temel gerekle-

TABLO 2. ÜRÜN GRUPLARINA GÖRE PİYASA GÖZETİM VERİLERİ

ÜRÜN GRUPLARINA GÖRE PGD VERİLERİ (01.01.2008-01.09.2016)			
	DENETİM SAYISI	AYKIRILIK	ALINAN NUMUNE SAYISI
AKILLI OYUNCAK (DRONE)	71	66	25
KABLOSUZ ERİŞİM CİHAZI	173	88	4
TABLET BİLGİSAYAR CİHAZI	237	116	0
ALÇAK GÜÇLÜ TELSİZ CİHAZI (PMR 446)	31	5	4
AMATÖR TELSİZ CİHAZI	2	0	0
ANDROID TV BOX	1	1	0
ARAÇ TAKİP SİSTEMİ	2	0	0
BEBEK MONİTÖR CİHAZI	41	10	0
BLUETOOTH KULAKLIK	28	17	0
DECT TELSİZ TELEFON CİHAZI	19	0	0
TELSİZ CİHAZI (KARA, HAVA, DENİZ)	28	3	0
EL TERMİNALİ (Wİ-Fİ, BLUETOOTH)	2	1	0
FM RADYO VERİCİ CİHAZI	17	0	0
FM TRANSMITTER CİHAZI	38	20	0
GİYİLEBİLİR CİHAZ (AKILLI SAAT)	42	21	0
GPS ÇOCUK İZLEME CİHAZI	2	1	0
GPS TAKİP CİHAZI	2	2	0
MOBİL TELEFON CİHAZI	481	39	69
IP TELEFON SETİ	8	1	3
İPOD	1	0	0
KABLOLU TELEFON CİHAZI	26	4	0
KABLOSUZ KLAVYE VE MOUSE SETİ	42	30	0
KABLOSUZ SES YAYIN SİSTEMİ	2	0	0
NAVİGASYON CİHAZI	31	13	0
TELEMETRİ CİHAZI	1	1	0
TV VERİCİ CİHAZI	8	0	0
GENEL TOPLAM	1.336	439	105

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

re uygun olup olmadığının kontrolü amacıyla PGD faaliyeti kapsamında standartlara uygunluk testlerinin gerçekleştirilebileceği bir laboratuvar altyapısına kavuşmuştur.

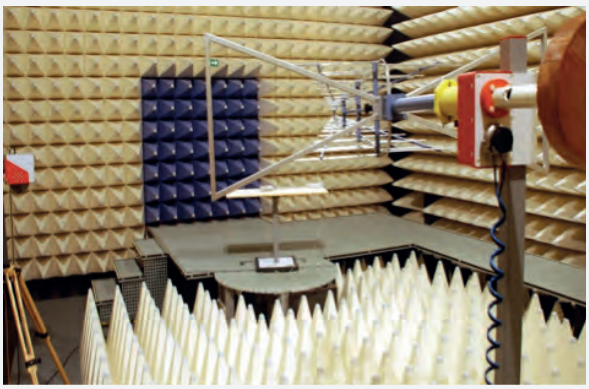
2007 yılında Piyasa Gözetimi Laboratuvarı olarak test faaliyetlerine başlayan birim, 2008 yılında Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği - TS EN ISO/EC 17025 standardı kapsamında Kalite Yönetim Sistemini bünyesinde tesis etmiştir. Altyapısında EMC, RF, LVD ve SAR laboratuvarlarını barındıran Piyasa Gözetim Laboratuvarı Müdürlüğü, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından yapılan denetim sonrasında Nisan 2009'da akredite edilmiş olup, bu tarihten itibaren faaliyetlerini akreditasyonlu olarak sürdürmektedir.

Laboratuvarda yapılan test ve ölçümler sonucunda standartlara uygun bulunmayan cihazlara ilişkin olarak, mevzuatta tadat edildiği üzere, firmalara idari para cezası uygulanması ya da bahse konu cihazların piyasadan toplatılması gibi çeşitli müeyyideler uygulanabilmektedir.

2009 – 2016* yılları arasında PGD kapsamında EMC, RF, LVD ve SAR testlerine tabi tutulan mobil ve sabit telefonlar ile çeşitli telsiz cihazları sayılarına veriler Grafik 24'de gösterilmektedir.

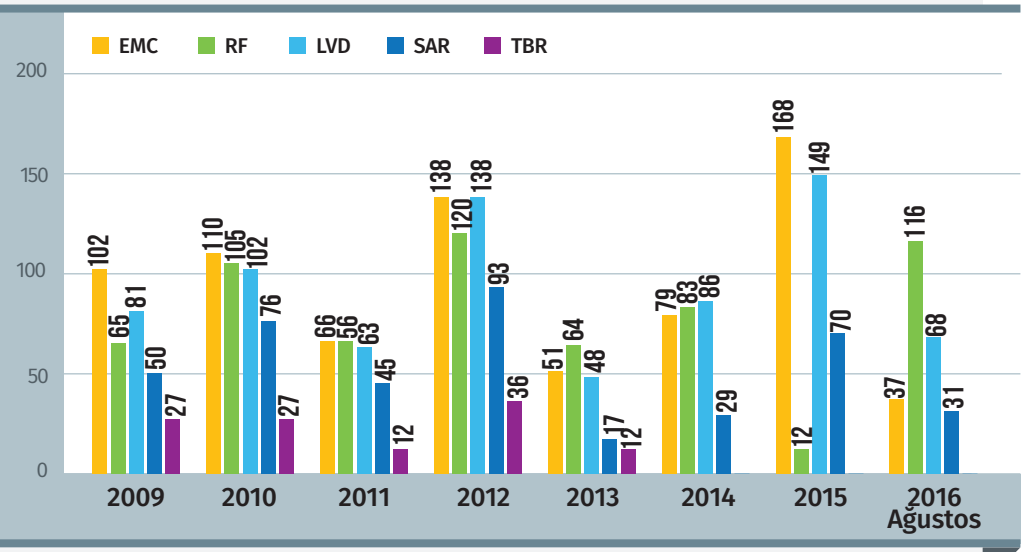
2015 yılı içerisinde laboratuvarda, giyilebilir cihazlara çeşitli testler, drone (İHA) cihazlarına RF testleri, vücuda yakın tutulan SIM kartlı ve 3G destekli mobil cihazların SAR vücut testlerine ilişkin talimatların hazırlanması neticesinde SIM kartlı tablet PC'ler ve USB modem cihazları için data SAR testleri uygulanmaya

GRAFİK 24
PGD KAPSAMINDA TEST EDİLEN CİHAZ SAYILARI

Kaynak: BTK

başlanmıştır. Ayrıca, 2016 yılı Mart ayından itibaren LVD laboratuvarında bilgi teknolojisi cihazlarında kullanılan bataryaların elektriksel güvenlik testleri de yapılmaya başlanmıştır. Bunların dışında cihazların uyumluluk ve güvenlik testleri bağlamında laboratuvarlar arası karşılaştırma testlerine her yıl katılım sağlanmakta ve laboratuvarın test yeterliliği ortaya konulmaktadır.

Baz İstasyonları Ölçüm Sonuçlarının İnternet Ortamında Yayınlanması Projesi

Ülkemizde kurulan bütün baz istasyonlarına BTK tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmekte olup, güvenlik sertifikası düzenlenen baz istasyonlarının Elektromanyetik Alan ölçümleri de BTK tarafından yetkilendirilmiş ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ve BTK personelince gerçekleştirilmektedir.

Vatandaşlarımız zaman zaman yakınlarına kurulan baz istasyonlarının kaçak kurulduğunu ya da bu istasyonlarla ilgili herhangi bir ölçüm faaliyeti gerçekleştirilmediğini düşünebilmektedir. Vatandaşlarımızda oluşan bu algının giderilmesinin baz istasyonları ölçüm sonuçlarının kamuoyuna açılması ile giderilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda geliştirilen bir proje ile e-devlet kapısı üzerinden BTK veri tabanlarında bulunan ölçüm bilgilerinin yayınlanması amacıyla gerekli alt yapı oluşturulmuştur.

Geliştirilen hizmette, harita üzerinde seçilen bir noktaya en yakın baz istasyonunun ölçüm değerinin görüntülenmesi, bu baz istasyonunun seçilen noktaya uzaklığı, güvenlik mesafesi, baz istasyonu sektörlerinde ölçülen en yüksek değer, bu baz istasyonu için ülkemizde belirlenen cihaz başına limit değeri ve ICNIRP tarafından belirlenen limit değerinin internet üzerinden yayınlanması sağlanmıştır. Projenin başlangıcından günümüze kadar yaklaşık 821 bin 756 kişi sisteme girerek 2 milyon 410 bin adet sorgulama gerçekleştirilmiştir.

Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi (ESİS)

BTK tarafından yapılan ölçüm ve denetimlere ek olarak, baz istasyonlarının birden fazla sayıda bulunduğu okul, hastane, ana okulu vb. yerlere elektromanyetik alanları sürekli izleme sistemi (ESİS) kurulmuştur.

ESİS, belli kriterlere göre özel olarak seçilmiş noktalara yerleştirilen ölçüm cihazları ile televizyon ve radyo vericileri, kablosuz ağlar ve baz istasyonları gibi geniş bantta yayın yapan kaynakların oluşturduğu elektromanyetik alan şiddeti değerlerinin (7 gün/24 saat) sürekli ölçülmesi ve alınan ölçüm değerlerinin uluslararası limit değerlere göre kontrol altında olup olmadığının denetlenmesi ve halkımızın bilgilendirilmesi amacıyla kurulan bir sistemdir.

ESİS kapsamında Ankara'da 9 adet, İzmir'de 5 adet ve İstanbul'da da 1 adet olmak üzere toplam 15 adet ölçüm cihazı öncelikli olarak okul, anaokul, üniversite ve özel apartman binaları başta olmak üzere çeşitli yaşam alanlarına kurulmuş bulunmaktadır. ESİS ortamdaki elektromanyetik alanların sürekli ölçümüne dayalı Avrupa'da birçok ülke tarafından yeni uygulanmaya başlayan bir ölçüm yöntemidir. Bu yöntem ile baz istasyonları gibi kaynakların yaymış olduğu elektromanyetik alan seviyesi kontrol altında tutulmakta ve ölçülen değerler http://ema-olcum.btk.gov.tr/ internet adresinden online olarak takip edilebilmektedir.

ESİS ile isteyen her vatandaşımız kurulu bulunan ölçüm cihazları arasından seçeceği herhangi bir noktaya ait tüm güncel ve geçmiş verilere kolayca ulaşabilmekte ve bu kapsamda elde ettiği sonuçları uluslararası uygulamalar ile kıyaslayabilmektedir.

Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Kullanılan Uydu Haberleşmeli Baz İstasyonları

Bakanlığımız ve BTK koordinasyonunda yapılan çalışma ile 40 ilimizde afet ve acil durumlarda kullanılmak üzere uydu transmisyonlu mobil baz istasyonu kurulmuştur (Tablo 3). Mobil istasyonların her ilimizde bir adet olacak şekilde bulunması hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Yeni Milli Monitor Sistemi Tedariki

Yeni Milli Monitör Sistemi tedariki revizyonu kapsamında yeni nesil 1 adet Mobil Yön Kestirme ve Monitör İstasyonu (MOBDF) 2015 yılı içerisinde temin edilmiş olup kullanılmaktadır. Bu kapsamda

- Elektromanyetik girişime (EMG) sebep olan sinyallerin tespiti, analizi ve EMG'lerin bertaraf edilmesine yönelik faaliyetlerin yerine getirilmesinde,
- Lisanslı yayınların lisansa uygunluk analizinde,

TABLO 3. MOBİL BAZ İSTASYONU KURULAN İLLER

Adana	Bursa	Gaziantep	Konya	Ordu	Tokat
Adıyaman	Çanakkale	İstanbul	Kütahya	Osmaniye	Tunceli
Ağrı	Çankırı	İzmir	Malatya	Samsun	Van
Ankara	Denizli	Kars	Mardin	Sivas	Zonguldak
Antalya	Diyarbakır	Kastamonu	Mersin	Şırnak	
Bitlis	Erzurum	Kayseri	Muğla	Trabzon	
Bolu	Eskişehir	Kocaeli	Nevşehir	Tekirdağ	

- Lisansız yayınların analizi ve yer tespitinde,
- Spektrum doluluğu analizinde,
- 2N/3N/4.5N mobil haberleşme sistemleri analizinde

kullanılmak üzere 2017 yılı içerisinde 7 Bölge Müdürlüğümüz için 7 adet mobil, 12 adet sabit ve 15 adet taşınabilir monitör istasyonu temin edilmesi planlanmaktadır.

Sabit İnternet Hizmet Kalitesine Dair Ölçütlerin Bağımsız İzleyici Metoduyla İzlenmesi

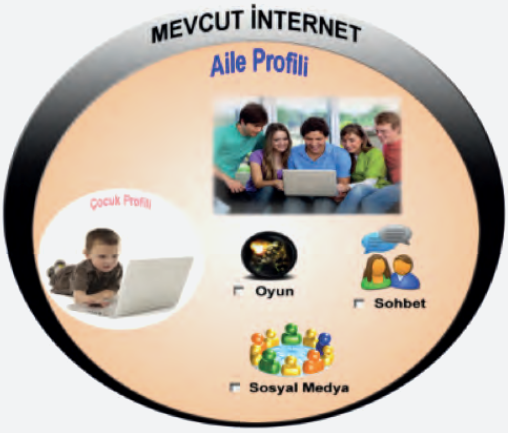
Bu konuda yürütülecek proje sonucu ülkemizde sabit internet hizmeti sunan işletmecilerin (hız, gecikme, veri kaybı gibi ölçütler için) hizmet kalitesi ölçümlerinin üçüncü bir taraf (bağımsız izleyici) marifetiyle gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. İşletmeciler, söz konusu ölçümler için abone modemlerinin önüne bağlanacak cihazların hangi abonelerinde yer aldığını bilmeyeceklerdir. Bu şekilde ölçümlerin etkin örneklemeye dayalı olarak tarafsız bir şekilde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Projenin; 2017 yılının üçüncü çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Güvenli İnternet Hizmeti

Güvenli İnternet Hizmeti (GİH); 5809 sayılı EHK ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği kapsamında, çocukların ve gençlerin internet üzerindeki bilgi kirliliğinden ve zararlı içeriklerden korunmaları amacıyla oluşturulmuş alternatif bir internet erişim hizmetidir. Düzenlemenin en önemli sebebi, internet kullanıcılarının İnternet Bilgi İhbar Merkezine ilettikleri talepler ve şikâyetlerden kaynaklanmıştır.

İlgili işletmecilerle yapılan teknik çalışmalar sonucunda 24 Ağustos 2011 tarihinde "İnternetin Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından belirlenerek yayımlanmış ve 22 Kasım 2011 tarihinde hizmet isteyen tüm bireysel kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.

Bu hizmet, dünya uygulamaları paralelinde, tamamen TERCİHE BAĞLI ve ÜCRETSİZ olarak sunulmaktadır. Bu hizmetten yararlanmak isteyen aboneler isteklerini internet servis sağlayıcılarına bildirebilmektedirler. Hiçbir talepte bulunmazlarsa mevcut internetlerini kullanmaya devam etmekte ve hizmetten memnun kalmamaları durumunda Güvenli İnternet Hizmeti almayı sonlandırabilmektedirler.

"Seçmek özgürlüktür" sloganıyla çalışmaya başlayan Güvenli İnternet Hizmeti ile aileler çocuklarını İnternetin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcılara çocuk ve aile profilleri sunulmaktadır. Aboneler diledikleri an profiller arasında geçiş yapabilmektedirler. Güvenli İnternet Hizmeti, Ağustos 2016 sonu itibariyle 3.570.308 abone tarafından tercih edilmiştir (%95'i Aile profili, %5'i Çocuk profili).

Milli Güvenlik ve Kamu Düzeninin Sağlanmasına Yönelik Düzenlemeler

Milli güvenlik ve kamu düzeninin sağlanması ve kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar kapsamında, BTK organizasyon yapısı ve BTK personeli nezdinde yürütülen çalışmalara ilave olarak, 18.07.2016 tarihli ve 2016/İK/334 sayılı Kurul Kararı ile 27.07.2016 tarihli ve 2016/DK-YED/349 sayılı Kurul Kararları ile ilgili mevzuata istinaden, BTK tarafından yetkilendirilen elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler ile, posta sektöründe faaliyet gösteren hizmet sağlayıcılarının ve bu şirketlerin ortaklarının Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı kalkışma, darbe ve terör faaliyetleri başta olmak üzere milli güvenliği ve kamu düzenini ihlal eden faaliyet ve eylemlerde bulunan terör örgütü mensuplarının ve işbirlikçilerinin söz konusu işletmeci ve hizmet sağlayıcılarda herhangi bir şekilde istihdam edilmelerinin önlenmesini teminen, işletmecilerin/hizmet sağlayıcıların denetlenmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü Tarafından Yürütülen Ulusal Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

SİBER GÜVENLİK YOL HARİTASI

Bu program ile kamu kurum ve kuruluşlarınca bilişim altyapısı üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğinin sağlanmasına ve gizliliğin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bilgi iletişim teknolojilerine ilişkin kritik altyapıların işletiminde yer alan gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gerekli usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanımız başkanlığında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının müsteşarlarından oluşan Siber Güvenlik Kurulu oluşturulmuş, Bakanlığımızın ve Siber Güvenlik Kurulunun görev ve yetkileri belirlenmiştir. Siber Güvenlik Kurulu, dördüncüsü 10 Şubat 2016 tarihinde olmak üzere bugüne kadar 4 kez toplanmıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanan ilk strateji ve eylem planımız olan "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı" Bakanlar Kurulu tarafından 2013 yılında onaylamış olup Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Eylem Planı, 7 stratejik eylem maddesi, 29 adet ana eylem maddesi ve 86 adet alt eylem maddesinden oluşmaktadır. 2013-2014 yılları itibariyle Eylem planı kapsamındaki çalışmalar tamamlanmıştır.

2013-2014 Eylem Planı kapsamında Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi(USOM) 27 Mayıs 2013 tarihinde kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır.

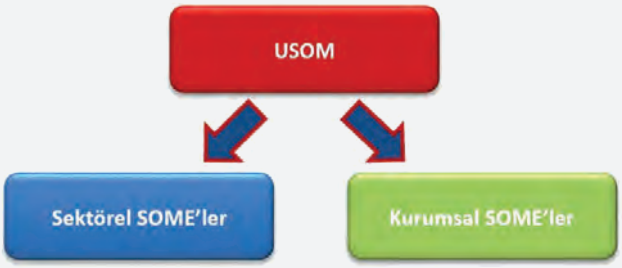
Bakanlığımız koordinasyonunda, USOM Siber ihbar kaynaklarının artırılması amacı ile Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu (Forum of Incident Response and Security Teams (FIRST)) ve Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü – Güvenilir Paydaşlar (Task Force-Computer Security Incident Response Teams-Trusted Introducer (TF-CSIRT/TI)) organizasyonlarına üye olunmuştur.

Eylem planı kapsamında "Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME)" nin oluşturulmasına ilişkin Bakanlığımız HGM tarafından hazırlanan "SOME Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" 11 Kasım 2013 tarih ve 28818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu usul ve esaslarda, Siber olaylara müdahale organizasyonu kapsamında bulunan Kurumsal ve Sektörel SOME'lerin görevleri ve yükümlülükleri ile USOM ile Sektörel SOME'ler ve Kurumsal SOME'ler arasındaki koordinasyon belirlenmiştir. Bu kapsamda USOM'un koordinasyonunda 7/24 müdahale esasına göre çalışan SOME'ler için, Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü koordinasyonunda ilgili Kurum temsilcileri ile birlikte "Kurumsal SOME Kurulum ve Yönetim Rehberi Dokümanı" hazırlanmıştır. Ayrıca yine

"Sektörel SOME Kurulum ve Yönetim Rehberi Dokümanı" da hazırlanarak Siber Güvenlik Kurulunda belirlenen kritik sektörlerde Sektörel SOME kurulması amacıyla paylaşılmıştır.

2016 yılı 3. Çeyreği itibari ile Kritik altyapı olarak belirlenen 8 ayrı sektörde Sektörel SOME, ayrıca USOM ve bu Sektörel SOME'ler ile koordinasyon halinde faaliyet gösteren 500'ün üzerinde kurumsal SOME'nin kurulumu tamamlanmıştır.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Organizasyonu

Siber Güvenlik Kurulu kararına istinaden kamu kurumları arasındaki daha güvenli veri iletişimini sağlamak üzere yapılan çalışmalar tamamlanarak Bakanlığımız Haberleşme Genel Müdürlüğü ile Türk Telekom arasında Kamu Sanal Ağı (KamuNET) Protokolü imzalanmıştır. Akabinde KamuNET Erişim Rehberi hazırlanmış olup kamu kurum ile kuruluşlarının KamuNET'e dahil olmaları amacıyla gerekli koordinasyon sağlanmıştır.

Siber güvenliğimizin sağlanması ve kapasite geliştirilmesi amacıyla, 1. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 2011 yılında, 2. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 25 Aralık 2012 -11 Ocak 2013 tarihleri arasında, 1. Uluslararası Siber Kalkan Tatbikatı 2014 yılında ve başarıyla tamamlanmıştır.

Bu tatbikatların en önemli sonucu, erişim sağlayıcıların siber olaylara müdahale yeteneklerinin tespit edilmiş olması, diğer taraftan tatbikata katılan kurumların siber güvenliklerinin test edilmiş olması ve ilgili taraflar arasındaki koordinasyon yeteneğinin geliştirilmiş olmasıdır. Ayrıca tatbikat sonucunda önemli bir bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleşmiştir. Saldırılara karşı zafiyetlerin tespiti ve savunma önlemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı deneyimler paylaşılmıştır.

Kaynağı ve hedefi yurt içinde olmasına rağmen çeşitli ekonomik veya teknik nedenlerle yurt dışına çıkarılması bazı güvenlik zafiyetlerine neden olabilmektedir. Bu nedenle ülkemizde internet değişim noktalarının kurulmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri ve edinilen tecrübeler doğrultusunda Bakanlığımızca gerek Ulusal Siber Güvenlik Stratejimizin güncellenmesi gerekse de 2013-2014 Eylem Planı'mızın sona ermesi nedeniyle yeni bir eylem planı hazırlanması ihtiyacı doğmuştur. Bu amaçla Bakanlığımız koordinasyonunda kamu, özel sektör, akademi ve STK'lardan oluşan paydaşların geniş katılımlı katkılarıyla hazırlanan "2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı", 10 Şubat 2016 tarihli Siber Güvenlik Kurulunda onaylanarak yürürlüğe girmiş ve resmi yazıyla Kurumlara gönderilmiştir.

9 Eylül 2016 tarihinde Sayın Bakanımızın açılış konuşmasını yaptığı geniş katılımlı bir etkinlik ile kamu oyuna tanıtımı yapılmıştır.

2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi, Bakanlığımız web sitesinden de yayınlanmıştır.

2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı

2016-2019 Ulusal Siber Güvenlik Eylem Planı, 5 stratejik eylem maddesi, 41 adet ana eylem maddesi ve 167 uygulama adımından oluşmaktadır.

Bakanlığımız HGM tarafından kurumlarla beraber yapılan çalışmalar sonucunda Siber Güvenliğe ilişkin taslak Kanun çalışmaları tamamlanmış olup ilgili kurumların görüşüne sunulmuştur.

Siber Güvenlik alanında;

- Politika ve stratejilerin belirlenmesi,
- Küresel bir tehdit olan siber güvenlikle ortak çabalar yoluyla mücadele edilebileceğinin vurgulanması,
- Ülkelerin başarılı uygulamalarının ve karşılaştıkları zorlukların paylaşılması

açısından katma değer sağlaması amacıyla NATO, OECD, BM, IMO vb. uluslararası teşkilatların toplantı, konferans ve seminer gibi çalışmalarına katılım ve katkı sağlanmaktadır.

BTK tarafından yürütülen Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

2013-2014 Eylem Planı kapsamında kurulan USOM (Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi)'un Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları" da 2013 tarihli ve 278 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

Ülke genelinde siber tehditlere karşı alarm, uyarı ve duyuru faaliyetleri yürüten USOM, siber olaylara müdahalede ulusal koordinasyonu sağlamaktadır. İnternet aktörleri, uluslararası kuruluşlar, adli makamlar, araştırma merkezleri ve üniversiteler, özel sektör gibi paydaşlarla koordinasyon içerisinde hareket eden USOM, aynı zamanda Siber Güvenlik İnisiyatifi ile de işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir. 7/24 faaliyet gösteren USOM'un internet adresi www.usom.gov.tr'dir.

USOM TR-CERT

KamuNet'e dâhil olmak isteyen kurum ve kuruluşların taleplerini KamuNet Erişim Rehberi'ne uygun olarak Bakanlık veya Bakanlık'ın belirlediği birime ileteceği, ilgili birimin uygunluk denetiminden geçen kurumların ise KamuNet'e dâhil edilmesi öngörülmektedir. 06/05/2016 tarihli ve 34484 sayılı Bakanlık Oluru ile de bu konularda BTK görevlendirilmiştir.

KamuNet'e bağlanma kriterlerinin belirlenmesi çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca KamuNet'e uygunluk denetiminin gerçekleştirilebilmesi için sürecin tam ve net olarak belirlenmesinin gerektiği düşünülerek bu konuda bir usul ve esas yayımlanması planlanmaktadır. Kurum ve kuruluşların uyacağı kuralları ve denetimin ne şekilde gerçekleştirileceği bu usul ve esaslar vasıtasıyla net bir şekilde belirlenecektir.

Siber Güvenlik Kurulu kararı gereğince, siber saldırılarda kullanılan köle bilgisayarlarla mücadele edilmesine yönelik olarak BTK bünyesinde de çeşitli çalışmalar sürdürülmektedir. Bu projenin iki ayağı bulunmaktadır. Birincisi işletmecilere kurulacak bir sistem ile köle bilgisayarların ve bu bilgisayarları kontrol altında tutan sunucuların tespit edilmesi, ikincisi ise bir yerli yazılım geliştirilerek son kullanıcıların bu yazılım vasıtasıyla bilgisayarlarının köle bilgisayar olup olmadığını tespit edebilmesi.

İlk proje için işletmecilerle ortak çalışacak Kurum bünyesinde bir sistem kurulması, bu sistem vasıtasıyla işletmecilerle sunucu-köle bilgisayar IP numaralarının ve alan adlarının paylaşılarak işletmecilerden kullanıcı trafik verilerini analiz etmesi istenecektir. Bu amaca yönelik olarak sistem tasarımı için araştırma çalışmaları yürütülmektedir. Özel sektörden konuyla ilgili olan firmalarla görüşmeler gerçekleştirilmektedir. 01/07/2016 tarihinde ise işletmecilerin bu konudaki görüşlerini almak maksadıyla bir toplantı düzenlenmiştir.

İkinci proje için bu amaca yönelik yazılımlar incelenmekte ve hangi taraflar ile işbirliği gerçekleştirilerek bu projenin geliştirilebileceğine yönelik araştırmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda uluslararası örnekler de değerlendirilmektedir.

Siber güvenliğimizin sağlanması ve kapasite geliştirilmesi amacıyla, 1. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 2011 yılında, 2. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı 25 Aralık 2012 -11 Ocak 2013 tarihleri arasında, 1. Uluslararası Siber Kalkan Tatbikatı 2014 yılında ve başarıyla tamamlanmıştır.

Bu tatbikatların en önemli sonucu, erişim sağlayıcıların siber olaylara müdahale yeteneklerinin tespit edilmiş olması, diğer taraftan tatbikata katılan kurumların siber güvenliklerinin test edilmiş olması ve ilgili taraflar arasındaki koordinasyon yeteneğinin geliştirilmiş olmasıdır. Ayrıca tatbikat sonucunda önemli bir bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleşmiştir. Saldırılara karşı zafiyetlerin tespiti ve savunma önlemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı deneyimler paylaşılmıştır.

17/08/2016 tarihli 29804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Kurum ve Kuruluşlara İlişkin Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK/671) ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kapatılarak, yetkileri BTK devredilmiştir. Buna ilave olarak BTK kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin siber saldırılara karşı korunması ve bu saldırılara karşı caydırıcılık sağlanmasına yönelik her türlü tedbirin alınması veya aldırılması ile görevlendirilmiştir. Ayrıca Anayasa'nın 22 nci maddesi kapsamında Başbakanlıkça belirlenen tedbirlerin Kurum tarafından işletmeciler, içerik sağlayıcılar, yer sağlayıcılara ilave olarak veri merkezlerine de iletilmesi ve derhal uygulanması hususuna yer verilmiştir.

Ülkemizde kalması gereken verilerin yurt dışındaki veri merkezlerinde depolanması ve işlenmesi de aynı şekilde bazı güvenlik endişeleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda ülkemizde veri merkezi sektörünün gelişmesine yönelik adımların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeciler tarafından şebeke, bilgi ve haberleşmenin güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak alınması gereken tedbirlerin tanımlandığı özel bir düzenlememiz bulunmaktadır. Elektronik haberleşme sektöründe şebeke ve bilgi güvenliği yönetmeliği başlıklı bu düzenlemedeki esas amaç haberleşmenin gizliliğinin ve devamlılığının sağlanmasıdır. Bu düzenleme ile sektörde faaliyet gösteren işletmeciler siber saldırılara karşı gerekli önlemleri almak ve iş sürekliliği planlarını yapmakla yükümlü kılınmıştır. Ayrıca sistemlerin yedekliliğinin sağlanması, fiziksel güvenlik ve personel güvenilirliğine ilişkin detaylı hükümler de tanımlanmıştır. Kurum olarak da bu düzenlemenin gereklerinin yerine getirilip getirilmediği çeşitli periyotlarla denetlenmekte olup bu konudaki denetimler son dönemde arttırılmaktadır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER BAĞLAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Uluslararası ilişkiler bağlamında; Bakanlığımız görev ve sorumlulukları çerçevesinde, gerek ikili gerekse ITU (Uluslararası Telekomünikasyon Birliği), OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), DTÖ (WTO: Dünya Ticaret Örgütü), KEI (BSEC =Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü), UPU (Evrensel Posta Birliği) ve Avrupa Konseyi gibi üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşlar nezdinde oluşturulan çalışma gruplarının faaliyetlerine katılım sağlamaktadır.

Bakanlığımız, görev alanına giren konulardaki Türk mevzuatı ile AB müktesebatını uyumlaştırma çalışmalarına ("2 No.lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi", ve "5 No.lu Teknolojik Yenilik, Eğitim ve Araştırma Programları Alt Komitesi" ile "10 No.lu Bilgi Toplumu ve Medya faslı") katılım sağlamaktadır.

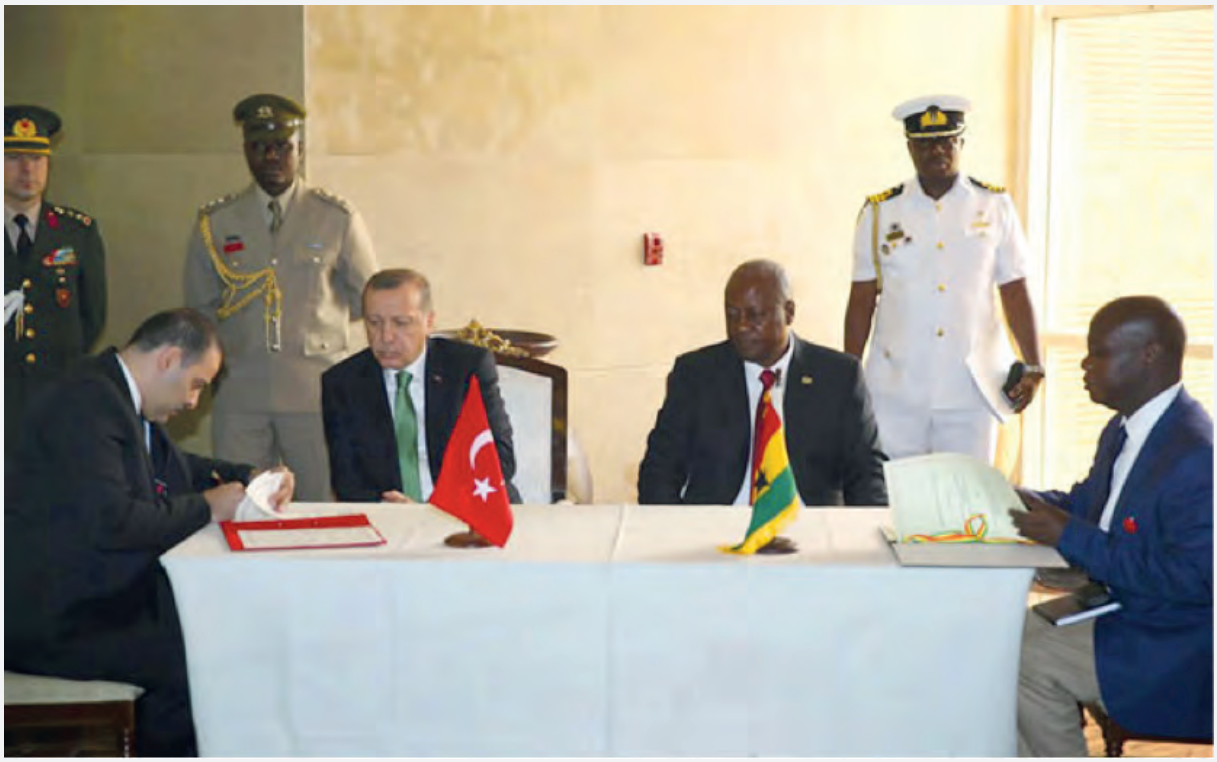
Ayrıca, henüz üyesi olmamakla beraber aday üye olduğumuz AB mevzuat uyumu çalışmaları ve işbirliği çerçevesinde AB tarafından organize edilen ve finanse edilen proje ve çalışmalara Bakanlığımızın görev ve sorumlulukları çerçevesinde katılım sağlanmaktadır.

Uluslararası faaliyetlerin bir bölümünü de ikili ilişkiler ve bilgi ve iletişim teknolojileri alanlarında diğer ülkelerle yürütülen çalışmalar teşkil etmektedir. Teknik inceleme ve görüş alışverişi faaliyetlerinin yanı sıra ikili işbirliğini teşvik etmek üzere mutabakat zaptı imzalanmaktadır. Bu bağlamda; "Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu Arasında İpek Yolunun Gelişiminin Güçlendirilmesine İlişkin E-ticarette İşbirliği Mutabakat Zaptı" 14.11.2015 tarihinde imzalanmıştır.

Ayrıca; ikili ilişkiler çerçevesinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptı" ve "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptı"nın imzalanması konusunda görüşmelerimiz devam etmektedir.

BTK, küreselleşen dünyada ülkemizin konumunu güçlendirmek, telekomünikasyon dünyasında etkinliğini artırmak ve söz sahibi olmak amacıyla Avrupa Birliği'nin (AB) yanı sıra, uluslararası ve bölgesel haberleşme kuruluşları olan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Dünya Posta Birliği (UPU), Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı (CEPT), Avrupa

Haberleşme Ofisi (ECO) ile Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu (BEREC) ve Bağımsız Düzenleyiciler Grubu (IRG) başta olmak üzere, tüm önemli uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliğini sürdürmekte bunun yanı sıra, gerek komşu ülkeler, gerek tarihi ve kültürel açıdan yakın olunan ülkeler, gerekse ilişkilerin güçlendirilmesinde fayda mülâhaza edilen diğer ülkelerle işbirliği yapmaktadır.

BTK Başkanı Dr. Ömer Fatih SAYAN, 10-11 Aralık 2015 tarihlerinde İngiltere'nin Londra kentinde gerçekleştirilen ve 2016 yılı için Başkan ve Başkan Yardımcılığı seçimlerinin yapıldığı IRG Genel Kurulu'nda, AB üyesi olmayan ülkeleri temsil etmek üzere, ülkemiz adına ilk defa IRG Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir. Dr. Ömer Fatih SAYAN, IRG Kurulu üyesi olarak aynı zamanda BEREC Kurulu'nda da yer almıştır ve böylece BTK Başkanının, Avrupa elektronik haberleşme politikaları ile ilgili kararlara doğrudan katılımı mümkün olmuştur. Dr. Ömer Fatih SAYAN IRG Başkan yardımcısı olarak IRG'nin 2016 yılı çalıştaylarından sorumlu bulunmaktadır.

IRG/BEREC teamüllerine göre sadece AB üyesi ülke idarelerinden seçilmesi mümkün olan BEREC Başkanı, aynı zamanda IRG Başkanı olmaktadır. Kurul Başkanı Dr. Ömer Fatih SAYAN'ın, Avrupa'da elektronik haberleşme alanında, ulusal düzenleyici kurumların yer aldığı en önemli platform olan IRG/BEREC Kurulunda, AB üyesi olmayan ülkelerin gelebileceği en üst pozisyon olan Başkan Yardımcılığına seçilmesi, bugüne kadar bu pozisyonda herhangi bir Türk temsilci olmaması nedeniyle de ayrıca önem arz etmektedir.

Türkiye'nin AB ile üyelik müzakereleri kapsamında müzakere çerçeve belgesinin "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslı altında

"elektronik haberleşme hizmetleri", "bilgi toplumu hizmetleri" ve "görsel ve işitsel hizmetler" olmak üzere üç ana konu başlığı yer almakta olup, elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin hususlar BTK'nın sorumluluğunda takip edilmektedir. 2008 yılında Fransa dönem başkanlığı sırasında 19 Aralık 2008 günü Brüksel'de gerçekleştirilen Hükümetler Arası Konferans'ta "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslının müzakereye açılması kararlaştırılmış ve fasla dair kapanış kriterleri belirlenmiştir. O tarihten bu yana, bu fasıldaki üyelik müzakereleri sürdürülmektedir. 10. Fasıl konularının da yer aldığı 5 No'lu Yenilikçilik Alt Komitesinin BTK'nın da iştiraki ile 4 Ekim 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Yine, "İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestîsi-3" faslı altında posta hizmetleri ile ilgili AB uyum çalışmaları da BTK sorumluluğunda bulunmaktadır.

Elektronik haberleşme alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluş ve birliklerin çalışmalarına da her geçen gün daha etkin bir şekilde iştirak edilmektedir. Ülkemiz, Birleşmiş Milletlerin devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun kurucu üyeleri arasında yer almaktadır. Halen, 193 ülke, 558 sektör üyesi, 150 ortak üyesi bulunan ITU'nun temel görevleri telekomünikasyon alanında uluslararası işbirliğinin sağlanması, az gelişmiş ülkelere teknik yardım, teknik gelişimin desteklenmesi, ulusal politikaların uyumunun sağlanması, diğer ulusal ve bölgesel organizasyonlar ile işbirliğinin sağlanmasıdır.

Ülkemiz, 3 dönemdir ITU'nun en önemli karar organı olan ve hâlihazırda 48 üyesi bulunan ITU Konseyinde Batı Avrupa bölgesi üyesi olarak temsil edilmektedir.2014 yılın-

da gerçekleşen ITU Tam yetkili Temsilciler Konferansında bir kez daha Konsey üyesi olarak seçilen ülkemiz 2018 yılına kadar bu görevini sürdürecektir.

Uluslararası kuruluşların yanı sıra gerek yakın çevremizde bulunan ortak tarihi ve kültürel değerlere sahip olduğumuz ülkeler; gerek daha uzak coğrafyalarda olmakla beraber hâlihazırda ve gelecekte karşılıklı faydalı ilişkilerin kurulabileceğini düşündüğümüz ülkelerle ikili işbirliği faaliyetleri yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Fildişi Sahili Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu ile 29 Şubat 2016, Gana Ulusal Haberleşme Kurumu ile 1 Mart 2016, Gine Posta ve Telekomünikasyon Kurumu ile 3 Mart 2016 tarihinde mutabakat zaptı imzalanmıştır. BTK adına Kurul Başkanı Dr. Ömer Fatih SAYAN tarafından imzalanan bahse konu mutabakat zabıtları, BTK ile anılan kurumlar arasında ikili işbirliği tesis edilerek, bilgi, tecrübe ve uzman değişimi yapılmasına ilişkin hükümler içermektedir.

BTK ile Kore Haberleşme Komisyonu arasında 9 Mayıs 2016 tarihinde Ankara'da bir mutabakat zaptı imzalanmıştır. Yine aynı gün, iki kurum tarafından 5G ve yayıncılık konularında ortak bir forum gerçekleştirilmiştir. Foruma, konuk heyet üyeleri, BTK yöneticileri ve uzmanlarının yanı sıra, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, RTÜK yetkilileri ile ülkemiz bilgi ve iletişim sektörünün temsilcileri de katılmıştır.

18-28 Temmuz 2016 tarihleri arasında Kamerun Telekomünikasyon Düzenleyici Kurulu'ndan bir heyet ülkemizi ziyaret etmiştir. Konuk heyete BTK faaliyet alanına giren muhtelif hususlara ilişkin bilgilendirme sunumları yapılmış, BTK'daki görüşme ve temasların ardından Piyasa Gözetim Laboratuvarı ve Milli Monitör Sistemi'nde incelemelerde bulunan Kamerun heyeti, Ankara ve İstanbul'da işletmecilere ait tesisleri de ziyaret etmiştir.

Ayrıca, BTK tarafından her yıl düzenlenmekte olan Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının on birincisinin "5G ve Ötesi" temasıyla 20-21 Ekim 2016 tarihlerinde İstanbul'da yapılması planlanmaktadır.

Türksat A.Ş.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş., karasal altyapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurtiçindeki abonelerine analog ve sayısal TV, genişbant internet, sabit telefon hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş. işlettiği Türksat 2A, Türksat 3A, Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının yanı sıra; ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projelerini de gerçekleştirmektedir.

Türksat 3A, 4A ve 4B uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat 6A programında görev almaktadır.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim altyapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21 Nisan 2005 tarih ve 5335 sayılı kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibariyle Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08 Ekim 2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

Ülkemizdeki e-Devlet hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve vatandaşa sunulan hizmetlerde hizmet erişimi ve kalitesinin artırılması amacı ile 24 Mart 2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve hızlı bir şekilde erişimini sağlamak amacıyla hazırlanan e-Devlet Kapısı'nın kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevi, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı koordinasyonu ile Türksat A.Ş.'ye verilmiştir.

Ayrıca, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilebilmesini sağlayan e-Devlet Kapısı hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak için Türksat A.Ş.'nin görev alanına Bilişim Hizmetleri de dâhil edilmiştir.

TABLO 4. ÖZET FİNANSAL BİLGİLER

Milyon TL	2013	2014	2015	2016 BÜTÇE	2016/1.D
Net Satışlar	584,69	683,06	846,20	1.121,90	417,84
Giderler	473,22	627,77	704,15	952,17	396,11
Faaliyet Kârı	111,43	55,29	142,05	169,72	21,73
FAVÖK	179,78	182,69	270,74	409,73	121,00
Dönem Kârı	200,75	79,13	217,76	195,43	32,56
Yatırımlar	399,38	285,11	301,62	375,17	55,43

FİNANSAL BİLGİLER

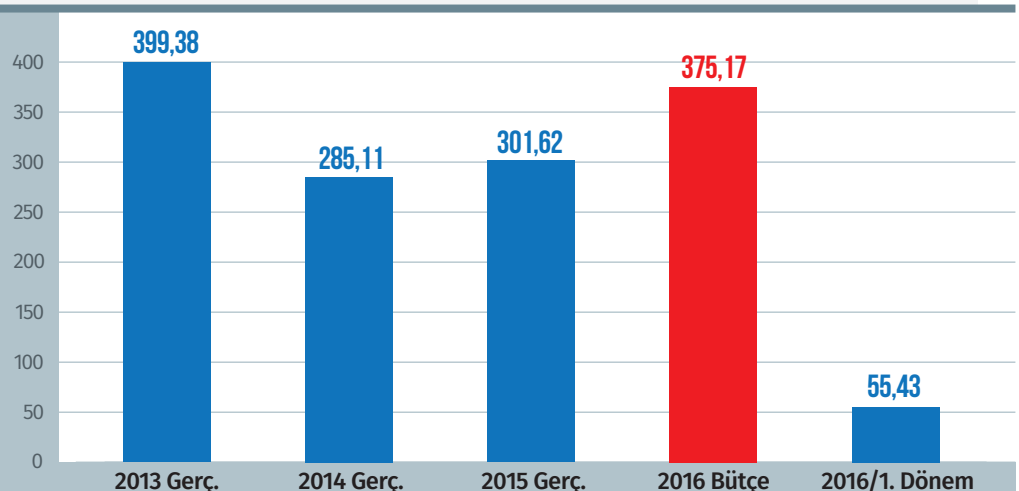
Türksat A.Ş., 2014 yılında 683,06 Milyon TL olan Net Satışlarını, 2015 yılı sonunda 846,20 Milyon TL'ye çıkarmıştır. 2016 yılı 1. dönem sonu itibariyle 417,84 Milyon TL olarak gerçekleşen Net Satışların, yılsonunda 1 Milyar TL'yi aşması beklenmektedir.

2015 yılı finansal sonuçlarına göre Türksat A.Ş., tarihinin en yüksek net satış, faaliyet karı, faiz vergi ve amortisman öncesi karı (FAVÖK), dönem karı rakamlarına ulaşmış ve Kurumlar Vergisi sıralamasında Türkiye genelinde 61. Ankara genelinde ise 12. olmuştur.

Türksat A.Ş., 2013 yılından 2016 yılı 1. dönem sonuna kadar 1 Milyar TL'yi aşan tutarda yaptığı yatırımlarla ülkemizin uydu, kablo ve bilişim alanında gelişmesine katkı sağlamıştır.

2016 yılı yatırım bütçesi 375,17 Milyon TL olup, yılın ilk 6 ayındaki yatırım gerçekleşmesi 55,43 Milyon TL'dir. Yeni uydu projeleri Türksat 5A ve Türksat 5B'nin üretiminin başlamasıyla yılsonunda bu rakamın 300,00 Milyon TL'yi aşması beklenmektedir.

GRAFİK 25
TÜRKSAT A.Ş. YATIRIMLAR (MİLYON TL)

UYDU HİZMETLERİ
Önemli Yatırımlar

Türksat 4A & 4B Uydu Projeleri

Türksat 4A ve Türksat 4B uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Türksat 4A uydusu 14 Şubat 2014'te, Türksat 4B uydusu ise 16 Ekim 2015'te Kazakistan Baykonur Uzay Üssü'nden uzaya fırlatılmıştır.

Ticari faaliyetlerine 21 Ocak 2016 tarihi itibariyle başlayan Türksat 4B haberleşme uydusu üzerinden Ku frekans bandında TV yayıncılığına ilave olarak Ka frekans bandındaki spot kapsama alanları ile yüksek hızlı ve daha düşük maliyetlere sahip internet erişim hizmetleri sunulmaktadır.

Türksat 4B uydusu ile birlikte 50° Doğu yörüngesinde ilk defa Türksat uydusu işletilmeye başlanmıştır.

Türksat 5A & 5B Uydu Projeleri

Türksat A.Ş. gerek ülkemize ait yörünge haklarını korumak gerekse de ülkemizin uydu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla uydu alanındaki yatırımlarına devam etmektedir.

Buna göre 31° Doğu yörüngesinde işletilmek üzere Türksat 5A, 42° Doğu yörüngesinde uydularımızın yedekliliğini sağlamak ve mevcut kapasiteyi arttırmak üzere Türksat 5B uydu projeleri çalışmaları devam etmektedir.

Yerli firmaların katkı sağlayacağı projede, uydu üretici firmalara Bilgi Talep Dokümanı (RFI - Request For Information) 10 Aralık 2014'te, Teklife Çağrı Dokümanı (RFP - Request For Proposal) ise 17 Kasım 2015'te gönderilmiştir.

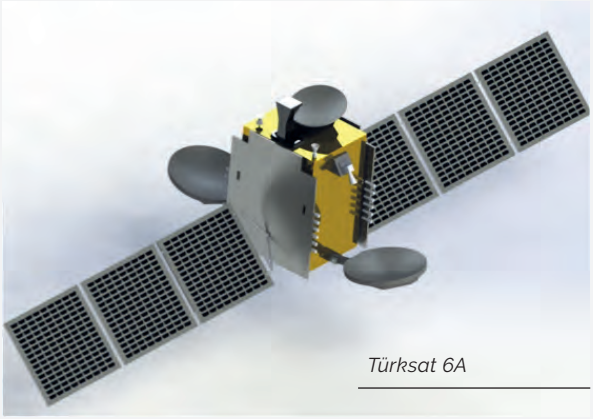
Eylül 2016 itibariyle uydu üreticisi firmaların RFP cevapları değerlendirilmiş ve firmalarla yapılan karşılıklı değerlendirme toplantılarının ardından tüm üretici firmalardan En İyi ve En Son Teklif (BAFO-Best And Final Offer) istenmiş olup, gelen cevaplar komisyonlarca değerlendirilmektedir.

Türksat 5A ve Türksat 5B uydularının üretimine 2016 yılında başlanması ve Türksat 5A'nın 2018'de, Türksat 5B'nin de 2019 yılında uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Yerli Haberleşme Uydusu: Türksat 6A

Yerli Haberleşme Uydusu Projesi Türksat 6A'nın sözleşmesi, 15 Aralık 2014 tarihinde imzalanmıştır.

Projede Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve TÜRKSAT müşteri kurum, TÜBİTAK Uzay Enstitüsü proje yönetici kurum, TAI, ASELSAN ve CTech proje yüklenici kurumlar olarak yer almaktadır.

Türksat 6A

Proje bütçesi (uydu fırlatma ve sigorta bütçesi hariç) 545.957.040 TL olarak oluşturulmuştur. Projeye Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın 368.830.776 TL, TÜBİTAK'ın 147.397.547 TL ve TÜRKSAT'ın 29.728.716 TL katkı vermesi kararlaştırılmıştır.

Japonya'da teknoloji transfer programında yetişen Türksat mühendisleri de bu projede görev almaktadır.

Türksat 6A projesinde, Ön Tasarım Gözden Geçirme (PDR) fazı 31 Aralık 2015 tarihinde tamamlanmış olup, Kritik Gözden Geçirme (CDR) fazına ilişkin çalışmalar planlandığı şekilde devam etmektedir.

Türksat 6A yerli haberleşme uydusu, TUSAŞ arazisinde bulunan ve SSM, TUSAŞ ve TÜRKSAT işbirliğiyle gerçekleştirilen Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test (USET) Merkezi'nde üretilmektedir.

Türksat 6A uydusunun 2019 yılında tamamlanması ve uzaya fırlatılması hedeflenmektedir.

Türksat Uyduları ve Yayıncılık Hizmetleri

Türksat A.Ş. 42° Doğu lokasyonunda, Türksat 2A, Türksat 3A, Türksat 4A ve 50° Doğu lokasyonunda Türksat 4B olmak üzere aktif olarak kullandığı 4 uyduya sahiptir. Türksat 4B uydusu, 16 Ekim 2015 tarihinde uzaya fırlatılmış ve yörünge testlerinin tamamlanmasıyla 21 Ocak 2016 tarihi itibariyle ticari faaliyetine başlamıştır.

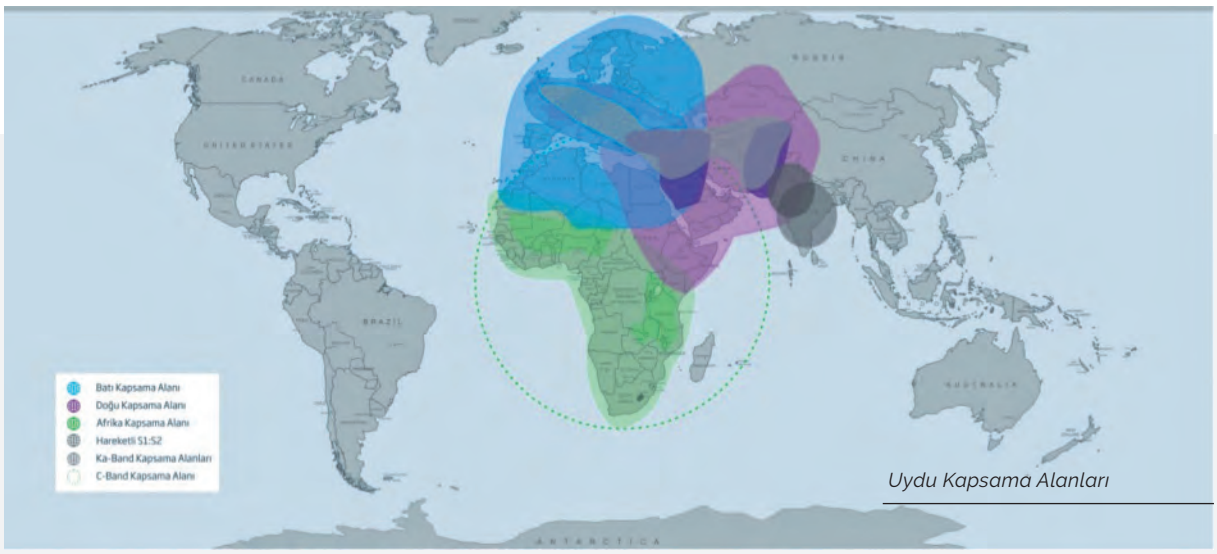
Uydularımızdan yayın yapan TV sayısı 2004 yılı sonunda 76 iken, 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 1 adedi Ultra HD ve 135 adedi HD olmak üzere 535'e ulaşmıştır. Yurtdışından yayın yapan TV kanallarının sayısı ise 120'dir.

Türksat uyduları ve bu uydular üzerindeki trafik, Türksat Yer Kontrol İstasyonları tarafından yönetilmektedir. Uydular 7/24 esasına göre kontrol edilmekte ve izlenmekte, uyduların manevralarının planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Uydu frekans gözlem faaliyetleri çerçevesinde uydu kapasiteleri üzerinden transmisyon yapması planlanan her türlü taşıyıcının yayın parametrelerinin belirlenmesi ve yayındaki taşıyıcıların belirlenen parametreler çerçeve-

TABLO 5. TÜRKSAT UYDU FİLOSU

UYDULARIMIZ						
Uydu	**1B**	**1C**	**T2A**	**T3A**	**T4A**	**T4B**
Fırlatma Tarihi	Ağustos 1994	Temmuz 1996	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	Ekim 2015
Konum	42° E	31° E	42° E	42° E	42° E	50° E
Hizmet Yılı	14	12	15	20	30	30
Görev Bitiş Tarihi	Aralık 2004	Eylül 2010	2016	2028	2044	2045

Uydu Kapsama Alanları

sinde kesintisiz bir şekilde yayınlara devam edebilmeleri için 7/24 saat esasına göre denetim ve takip faaliyetleri yürütülmektedir.

TV Uplink Hizmetleri

Türksat A.Ş. tarafından uydu, metro ethernet, TTVPN, radyo link hatları üzerinden Türksat head-endlerine ulaştırılan TV ve radyo yayınları sayısal paket yayın olarak Türksat uydularına çıkılmaktadır.

Ankara Gölbaşı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Almanya ve Gürcistan'da bulunan uplink merkezlerinin yanı sıra Afganistan ve Irak'ta yeni uplink merkezleri açmak üzere çalışmalar devam etmektedir.

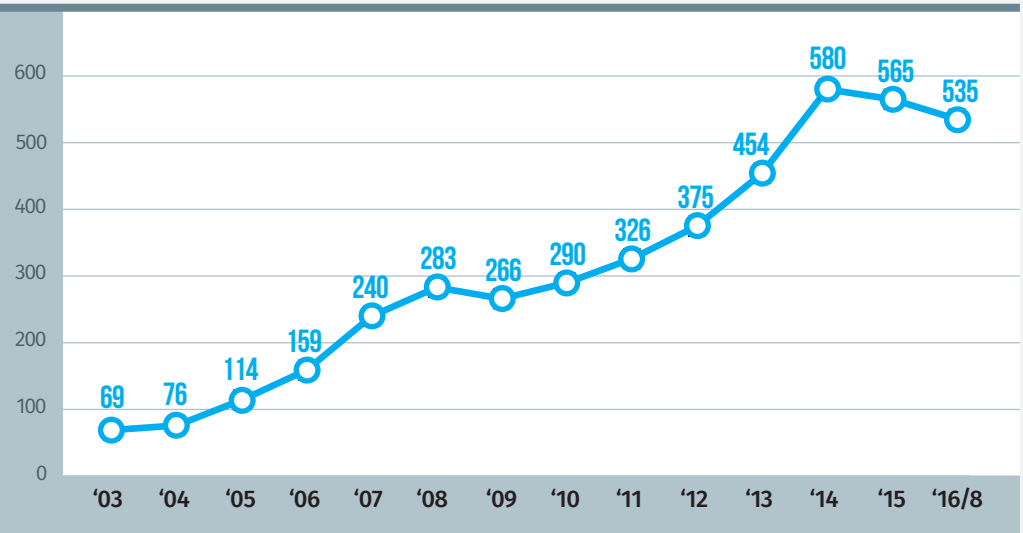
2008 yılında 44 TV ile başlayan uplink hizmetleri, 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 196 TV, 54 Sayısal radyo ve 12 Broadcast data servisini sağlayan bir kapasiteye ulaşmıştır.

Veri Haberleşmesi Hizmetleri

Türksat A.Ş., günümüzün gelişen ve çeşitlilik gösteren taleplerine paralel olarak oluşan uydu haberleşme ihtiyaçları doğrultusunda ses, veri, internet, intranet, e-Sağlık (tele-medicine), e-Eğitim (tele-education), acil durum haberleşmesi, VPN ve çoklu ortam (multimedia) gibi servisleri tek ya da paket halinde sağlayan Türksat VSAT Sistemini müşterilerine sunmaktadır.

VSAT (Very Small Aperture Terminal) sistemi küçük çaplı antenlere (0,7 m–2,4 m) sahip uydu yer istasyonlarının genel adıdır. VSAT

GRAFİK 26
UYDULARIMIZDAN YAYIN YAPAN TV SAYISI

sistemi, Merkez Yer İstasyonu (Hub istasyonu) ve coğrafi olarak birbirinden uzak noktalar arasında çift yönlü uydu iletişimini sağlayan bir sistemdir. VSAT Sistemleri ses, veri, internet, intranet, video konferans vb. birçok servisi desteklemektedir.

Türksat uyduları üzerinden coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet garantisi sunan Türksat VSAT Sistemi; kamu kurum ve kuruluşlarının, bankaların, otellerin, hava yolu şirketlerinin, büyük mağaza satış merkezlerinin, gazete matbaalarının, sağlık kuruluşlarının, sigorta şirketlerinin, otomotiv endüstrisi firmalarının, gaz ve petrol şirketlerinin haberleşme ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Türksat A.Ş., ülkemizdeki çeşitli bakanlıklar ve bağlı kamu kuruluşları ile yaptığı anlaşmalarla, söz konusu kurumların merkez ve taşra teşkilatları arasında hızlı ve etkin haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapı hizmetleri vermektedir. Kamu kuruluşları, Türksat VSAT kullanarak daha az maliyetle, daha güvenli bir şekilde haberleşmektedir. Ülke genelinde ve yurtdışında yaygın şube ve temsilcilikleri bulunan kurumlar, Türksat VSAT hizmetleri ile hızlı, güvenli ve interaktif iletişim ağı sisteminin sahibi olmaktadır.

TürksatVSAT, acil haberleşme hizmet ihtiyaçlarının oluştuğu durumlarda kolay taşınabilirlik ve pratik kullanım özellikleri sayesinde iletişim imkânı sunmaktadır. Acil durum anlarında haberleşme için kullanılan terminaller, helikopter ile istenilen yere çok kısa sürede ulaştırılıp kurulduğu bölgenin haberleşme ihtiyacını karşılamaktadır.

VSAT sistemini Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA), Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Kızılay'ı, Ziraat Bankası, Ekonomi Bakanlığı, Bilkent Üniversitesi gibi çeşitli kamu kurumlarının yanı sıra özel sektör kuruluşları da kullanmaktadır.

TürksatNet

Türksat 4B uydumuzun hizmete girmesiyle uydu üzerinde bulunan Ka-bant frekansta çalışabilen kapsama alanları sayesinde ülkemizde ve yurt dışında mevcut sistemlere kıyasla daha yüksek hızda internet ve diğer veri iletimi servisleri TurksatNet markası ile sağlanacaktır. Bu kapsamda merkezi Gateway ve anten sistemlerinin temin ve kurulumları tamamlanmıştır. Son kullanıcılara ve kurumsal müşterilere hizmet verilebilecek bir alt yapıya sahip olan sistem üzerinden 22 Mbps hızında internet ve veri iletim hizmeti 0.74 m çaplı antenlerle sunulabilecektir. Mevcut Ku-bant frekansında sunulan servislerimize göre daha uygun fiyatlarla sağlanabilecektir.

Inmarsat İş Ortaklığı

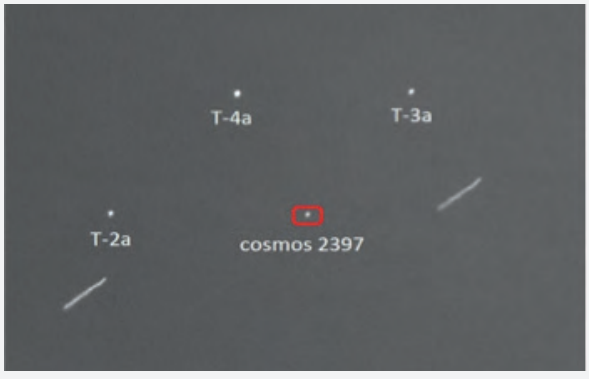
Inmarsat Global Limited firması ile 08.03.2016 tarihinde imzalanan stratejik işbirliği sözleşmesi kapsamında ürün yelpazemizde olmayan L bant uydu telefonu, modem servislerinin Inmarsat sistemleri kullanılarak son kullanıcılara ulaştırılabilmesi amacıyla projeler geliştirilmektedir. Son kullanıcılara el terminalleri, gemi terminalleri, kara araç terminalleri, hava araç terminalleri ile L bant uydular üzerinden ses ve veri iletim hizmeti sunulabilecektir.

Ayrıca, Inmarsat hizmetlerinin sunduğu hizmetlerin internet çıkışı Türksat'ın yurt dışında kuracağı alt yapı üzerinden sağlanacaktır.

AR-GE Projeleri

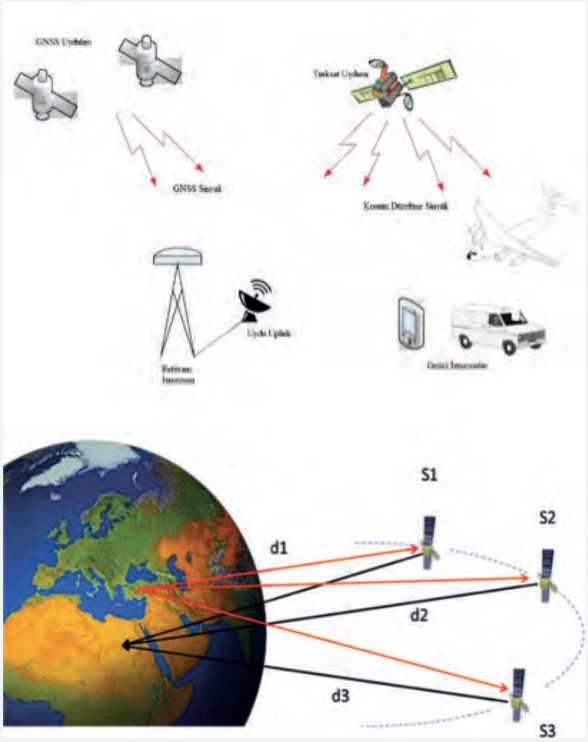
Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sistemi Projesi

Türksat Gözlemevi ile uydularımızın görüntüleri alınarak gerekli ölçümler gerçekleştirilmektedir. Gözlemevi ile kayıt edilen görüntülerin kullanılacağı ve uydularımızın güvenliği açısından önem arz eden Uzay Cisimleri Takip ve Uyarı Sisteminin geliştirilmesi amacıyla TÜBİTAK 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına başvuru gerçekleştirilmiştir.

Bölgesel Konumlama ve Konumlama Destek Sistemi Projeleri

Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi projesi ile Türksat uyduları kullanılarak bağımsız bir konum belirleme sistemi geliştirilmektedir. 31˚, 42˚ ve 50˚ Doğu yörüngelerindeki uydularımız kullanılarak oluşturulan sistemin hassasiyeti ve etkinliği yeni uydularla genişletilebilecektir. Türksat Bölgesel Konumlama Sistemi'nin temelini oluşturan TürkNAV Bölgesel Konumlama simülatörünün üretimi tamamlanmıştır. TürkNAV sistemi kullanılarak simülasyonlar ve uydu dahil testler gerçekleştirilmektedir.

Konumlama Destek Sistemi, GPS uydularının konumlama hassasiyetinin artırılması amacıyla Türksat uyduları üzerinden konumlama destek sinyalinin yayınlanması prensibine dayanmaktadır. Gölbaşı merkez kampüsümüzde üretilen düzeltme sinyali uydu üzerinden ya-

yınlanmakta ve uydu anteni ile alınarak GPS alıcısına aktarılmaktadır. Ankara, İstanbul, Eskişehir, İzmir, Muğla ve Erzurum illerinde gerçekleştirilen ölçümlerde santimetre seviyesinde hassasiyet yakalanmıştır.

Türksat Balon Sistemi Projesi

Türksat Balon Sistemi, kablo güdümlü helyum balonu kullanılarak 1.000 metreye kadar irtifada yüksek çözünürlükte görüntüyü kesintisiz bir şekilde sunabilen bir sistemdir. Sistemde 25 m^3 ile 150 m^3 aralığında farklı hacimlerde helyum balonu kullanılabilmektedir. Helyum balonları yerli imkânlar kullanılarak üretilmektedir. Sistemde kullanılan vinç sistemi ile içerisinden elektrik iletimi için bakır kablo geçen halat yerli imkânlar ile üretilmektedir. Sistem üzerine farklı ağırlıkta ve farklı görevler (gözlem, radar, internet hizmeti vb.) için faydalı yükler monte edilebilmektedir.

Türksat Balon Sistemi Genel Kurmay Başkanlığının talebi doğrultusunda Gaziantep ili Karkamış ilçesi Köprübatı sınır karakolunda Eylül-Ekim 2015 tarihlerinde test edilmiş ve başarılı bulunmuştur. Balon Sisteminin Genel Kurmay Başkanlığı talepleri doğrultusunda geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Taşıyıcı Takip Sistemi Geliştirilmesi Projesi

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi ile imzalanan işbirliği protokolü çerçevesinde başlatılan proje ile Türksat uyduları üzerinde yer alan taşıyıcıların sürekli olarak gözlemleneceği ve çeşitli performans parametrelerinin hesaplanarak raporlanabileceği bir sistem geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Kablo TV Şebekesi Olan İller

KABLO HİZMETLERİ

Kablo TV çok sayıda radyo ve TV yayınını ve interaktif hizmetleri fiber optik kablo, koaksiyel kablo ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden evlerdeki alıcılara kadar ulaştıran çok kanallı sistemdir.

Kablo TV altyapısının ve bu altyapı üzerinden sunulan hizmetlerin Türksat A.Ş.'ye devredilmesiyle, kablo yayıncılığı alanında faaliyet göstermeye başlayan Türksat A.Ş., sahip olduğu altyapının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi görevini yerine getirmekte, Kablo TV analog yayını yanında Teledünya markasıyla sayısal yayıncılık, Uydunet markasıyla genişbant internet erişimi, Uydunet Telefon markasıyla sabit telefon ve TeledünyaWeb markasıyla OTT/WebTV platformu hizmetleri sunmaktadır.

Adana, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Denizli, Edirne, Eskişehir, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Karaman, Kayseri, Konya, Kocaeli, Manisa, Mersin, Samsun, Tekirdağ, Yalova ve Zonguldak olmak üzere hâlihazırda 23 ilde Kablo TV hizmeti verilmektedir. Bu illerde Türksat A.Ş.'nin kendi mülkiyetindeki fiber optik kablo altyapı ve sistemleri bulunmaktadır.

Sayısal (Digital) Yayın (Teledünya)

Teledünya, Kablo TV şebekesi üzerinden sayısal olarak sıkıştırılıp şifrelenerek verilen ve televizyona bir şifre çözücü modül ve smart kart ya da set top box ve smart kart bağlanarak izlenebilen; 2008 yılında müşterilere sunulmaya başlanan, Türkiye'nin ilk ve tek kablolu digital tv platformu sistemidir. 2009 yılında 2.913 abone sayısına sahip olan Teledünya, 2016 Ağustos ayı sonu itibariyle 867.591 abone sayısına ulaşmıştır.

teledünya

Kablo TV şebekesinden verilen televizyon yayın sayısı illere göre değişmekle beraber, 2008 yılında 28 kanalla abonelerimize sunulmaya başlanan Teledünya hizmeti; günümüzde yerli ve yabancı 64'ü HD, 217 TV kanalı dijital olarak iletilebilmektedir. Teledünya hizmeti kapsamında; müşterilere Teledünya Giriş Paketi, Teledünya Temel Paket ve Teledünya Üst Paket alternatifleri sunulmaktadır. Ayrıca 1'i dizi olmak üzere toplam 12 HD sinema kanalıyla müşterilerimize hizmet verilmektedir.

Kablo İnternet (Uydunet)

Uydunet, Kablo TV şebekesi üzerinden telefon hattına ihtiyaç duyulmaksızın internet bağlantısı sağlayan bir sistemdir. Müşterilere hızlı, kesintisiz, güvenli ve uygun fiyatlarla internet hizmeti verilmektedir.

2006 yılında 26.981 olan Uydunet abone sayısı; 2016 Ağustos ayı sonu itibariyle 673.003'e

yükselmiştir. 2006 yılında 128 Kbps'den 2 Mbps'e kadar, 5 farklı tarife ile abonelere sunulmaya başlayan Uydunet hizmeti; Eylül 2016 itibariyle 10 Mbps'den 100 Mbps'ye kadar 78 farklı tarife ile abonelerimizin hizmetine sunulmaktadır. Uydunet aboneleri ister kullandığın kadar öde, ister kotalı, isterse limitsiz internet hizmetinden faydalanabilmektedir. Engelli vatandaşlarımıza Uydunet hizmetinde %25, Gazi ve Şehit yakınlarına Uydunet hizmetinde %50 indirim uygulanmaktadır.

Çoklu Ekran TV Hizmetleri Projesi (TeledünyaWEB)

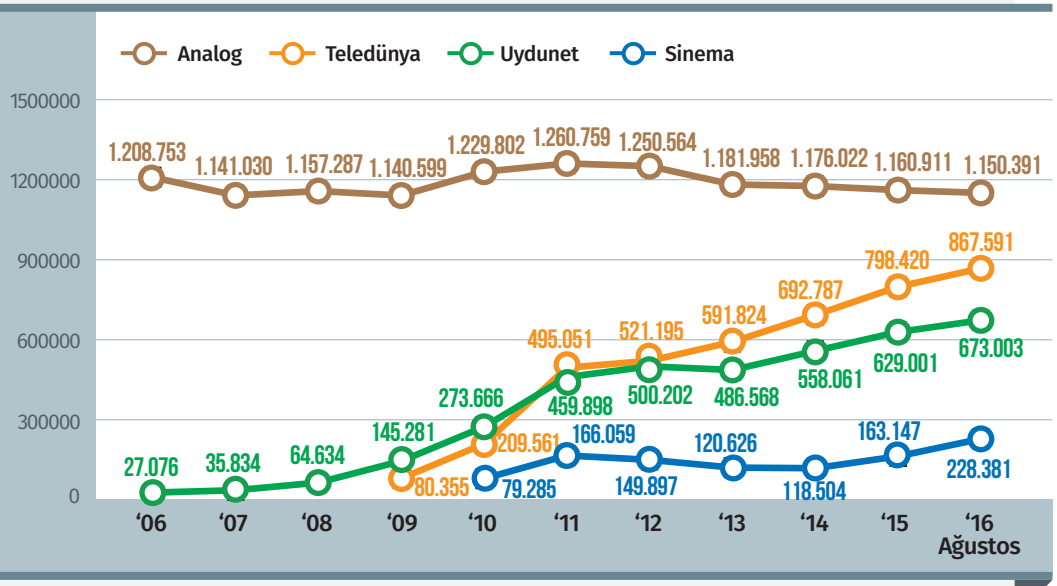
Türksat A.Ş., Çoklu Ekran TV Hizmetleriyle gelişen teknoloji ve değişen müşteri isteklerine cevap verebilmek için var olan TV yayınlarının ve isteğe bağlı içeriklerin çoklu ekran üzerinden interaktif bir şekilde sunulması hedeflenmiştir. Proje kapsamında içeriklerin PC, IOS / Android Tablet ve Akıllı Telefonlar, Smart TV ve OTT (Over the Top Technology- Çoklu Ekran) STB (Set-top Box- Digital TV Kutusu) üzerinden sunulmasını hedeflemiştir.

Teledünyaweb, internete bağlanılan her yerden bilgisayar aracılığı ile canlı TV yayınına ve video içeriğine erişim sağlayan bir yapıdır. Teledünyaweb projesi ile bilgisayar üzerinden internet bağlantısı ile yerli ve yabancı birçok TV kanalına ulaşılabilmekte; Android, iOS (Apple) ve Windows Phone işletim sistemine sahip cep telefonu ve tabletlerden, istenilen zaman, istenilen yerden izlenilebilmektedir.

Sabit Telefon Hizmeti (Uydunet Telefon)

17 Ağustos 2015 tarihinde test olarak sunulmaya başlanan Uydunet Telefon hizmeti, 10 Kasım 2015 tarihinden itibaren tüm müşterilere sunulmaya başlanmıştır. Yapılan arabağlantı çalışmaları ile Uydunet telefon hizmetine sahip müşteriler diğer sabit telefonları ve GSM numaralarını aramaya ve diğer numaralardan aranmaya başlanmıştır.

GRAFİK 27
KABLO HİZMETLERİ ABONE SAYILARI

Yeni İllere Kablo TV Altyapısı Oluşturulması ve Hizmet Verilmesi Projesi

Kablo Sistemleri Şebekesi üzerinden sunulan hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla il merkezleri; nüfusları, sosyoekonomik gelişmişlik durumları, bina/yerleşke durumları ve stratejik yatırım planları doğrultusunda değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu çerçevede kablo hizmetlerinin sunulmadığı yeni merkezlere yatırım analiz çalışmaları yapılmaktadır.

Yeni illere Kablo TV altyapısı oluşturulması ve hizmetinin verilmesi projesi kapsamında; Bolu İli Merkezinde altyapı kurulumu çalışmalarında sona yaklaşılmış olup; 2016 yılında hizmet verilmesi planlanmaktadır.

Diğer illerde yerel yönetimeler ile yapılacak protokol üzerinde görüşmeler devam etmektedir.

e-DEVLET KAPISI

e-Devlet Kapısı (www.turkiye.gov.tr), devlet hizmetlerinin, tek bir internet sayfası üzerinden basit, sade ve anlaşılır bir dil ile vatandaşlara, iş dünyasına ve diğer kamu kurumlarına elektronik ortamda sunulduğu bir platformdur.

18 Aralık 2008 tarihinde 22 pilot hizmet ile hayata geçirilen e-Devlet Kapısı'nda 2016 Ağustos ayı sonu itibariyle kayıtlı kullanıcı sayısı 29 milyonu aşmış olup, entegre hizmet sayısı 1.602'ye ulaşmıştır. e-Devlet Kapısı hizmet kullanım istatistikleri göz önüne alındığında gerek kamu kurum ve kuruluşlarına gerekse vatandaşlara masraf teşkil eden pek çok sürecin ortadan kaldırıldığı görülmektedir.

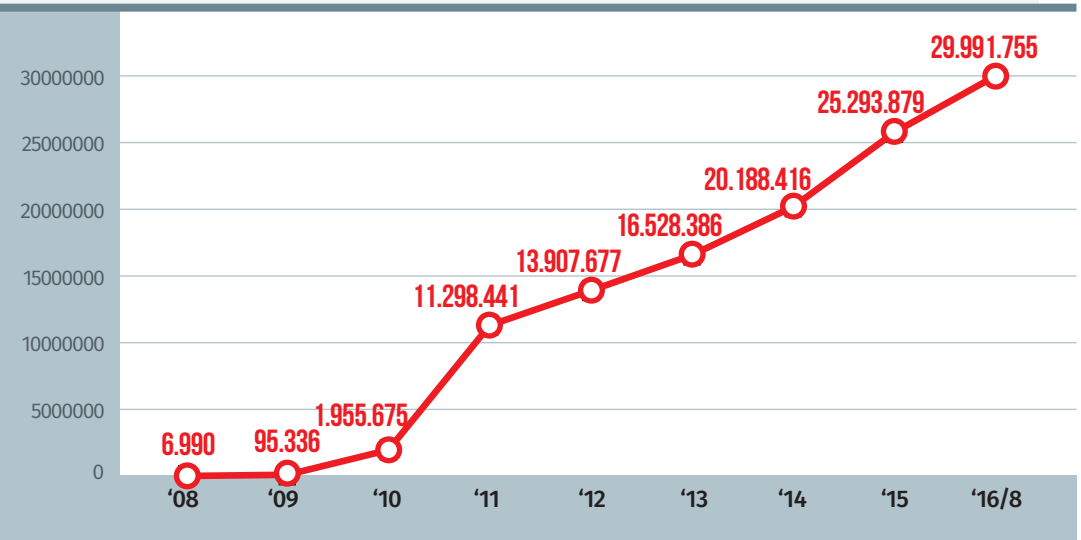
e-Devlet Kapısı'nın kullanılabilirlik ve erişilebilirlik açısından yeterliliği, 12.03.2014 tarihinde Türk Standartları Enstitüsü Bilişim Teknolojileri Komisyonu tarafından onaylanmış ve e-Devlet Kapısı, İnsan - Sistem Etkileşiminin Ergonomisi (ISO 9241-151) ve Web İçeriği Erişilebilirlik Standartları ve Kriteri (ISO/IEC 40500) sertifikalarını almaya hak kazanmıştır. Bu standartlar ile ilgili Türkiye'deki ilk belgelendirme e-Devlet Kapısı için yapılmıştır.

Türkiye'de bulunan yaklaşık 3 milyon işitme engellinin e-Devlet Kapısı hizmetlerinden daha etkin yararlanması amacıyla "e-Devlet'te Engel Yok Projesi" hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında işitme engellilere yönelik olarak yazılı ve işaret diliyle görüntülü hizmet veren bir çağrı merkezi oluşturulmuştur. Söz konusu çağrı merkezinde işaret dili bilen operatörler, işitme engelli e-Devlet Kapısı kullanıcılarının istek, öneri ve şikâyetleriyle ilgili olarak yazı veya işaret dili kullanarak karşılıklı görüntülü canlı destek ortamı üzerinden destek sağlamaktadır.

2016 yılı 8 aylık dönemde 86.697.055 aylık ortalama ile toplam 693.576.441 hizmet kullanımı gerçekleşmiştir.

GRAFİK 28
E-DEVLET KULLANICI SAYILARI

e-Devlet Kapısı'nda Gelişmeler

İnternet Bankacılığı Üzerinden e-Devlet Kapısı'na Giriş

Denizbank, Garanti Bankası, INGBank, İş Bankası, Yapı Kredi Bankası, Akbank, Albaraka-Türk, TEB, FinansBank, Anadolubank, Ziraat Bankası, Şekerbank, Kuveyt Türk, Odeabank işbirliği ile gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda bankaların internet bankacılığı şubeleri üzerinden de güvenli bir şekilde e-Devlet Kapısı'na (türkiye.gov.tr) giriş yapılabilmektedir.

Barkodlu Belgeler

e-Devlet Kapısı'ndan sunulan, Adli Sicil Kaydı, Askerlik Durum Belgesi, SGK Hizmet Dökümü gibi belgeler barkodlu olarak oluşturulup resmi işlemlerde kullanılabilmektedir. Barkodlu oluşturulan bu belgelerin doğrulamasının da e-Devlet Kapısından sunulması ile belge sahteciliğinin önüne geçilmektedir.

Üniversite e-Kayıt

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nce (ÖSYM) yapılan ÖSYS sonucunda yerleşilen programa türkiye.gov.tr ve e-Devlet Kapısı'nın Android ile IOS uygulamaları üzerinden kayıt yapılabilmektedir. Ayrıca, Üniversite Elektronik Kayıt Belgesinin barkodlu çıktısı alınabilmekte olup, elektronik kayıt işlemi tamamladıktan sonra adayların ayrıca üniversitelerine giderek kayıt yaptırmalarına gerek bulunmamaktadır.

Türksat A.Ş. ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) arasında yapılan işbirliği ile e-Kayıt hizmetlerinin kapsamı genişletilmiştir. 2016-2017 yılı sonbahar eğitim-öğrenim döneminde bazı vakıf üniversitelerinin öğrenci kayıtlarının e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirilebilmesi sağlanmıştır:

Başkent Üniversitesi (Ankara), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi (İstanbul), İstanbul Medipol Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Kapadokya Meslek Yüksekokulu (Nevşehir), KTO Karatay Üniversitesi (Konya), Nişantaşı Üniversitesi (İstanbul), Sanko Üniversitesi (Gaziantep), Üsküdar Üniversitesi (İstanbul).

Üniversite e-Kayıt Hizmeti aracılığıyla 2015 yılında 311 binin üzerinde öğrenci, kayıt yaptırmak için yerleştiği üniversiteye gitmeksizin, uzaktan üniversite kaydını yaptırmıştır. Bu sayede, yaklaşık 100 Milyon TL'lik maddi tasarruf sağlanmıştır. Bu yıl ise vakıf üniversitelerinin de uygulamaya dâhil olmasıyla Üniversite e-Kayıt Hizmeti ile kayıt yaptıran üniversite öğrencisi sayısı geçen seneye göre %31 artarak 407 bin 946'ya ulaşmıştır.

Bu yılki uygulamayla vakıf üniversitelerine kayıt yaptıran öğrencilerin %18'i e-Devlet Kapısı Üniversite e-Kayıt Hizmeti ile kaydını gerçekleştirmiştir.

Askerlik İşlemleri

Askerlik şubelerine artık e-Devlet Kapısı üzerinden randevu alınarak gidilebilmekte, işlemler daha hızlı gerçekleştirilmektedir.

Daha önce askerliğe ilişkin işlemleri için askerlik şubelerine erken saatlerde gitmek zorunda olan vatandaşlarımız artık e-Devlet Kapısı üzerinden kendilerine en uygun saat için randevu alarak sıra beklemeden işlemlerini gerçekleştirmektedir.

Türksat ve Milli Savunma Bakanlığı işbirliği ile hazırlanmış olan "Askerlik Durum Belgesi" hizmeti ile de askerlik görevini ifâ etmiş, askerlik görevinden muaf olmuş ve askerlik yükümlü-

lüğü olduğu halde çeşitli nedenlerle ertelenmiş olan vatandaşlar bu bilgilerini daha detaylı olarak görüntüleyebilmekte ve barkodlu belge alabilmektedir.

Trafik Ceza Sorgulama ve Adınıza Tescilli Araç Sorgulama Hizmetleri

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) işbirliği ile hazırlanan hizmetleriyle; sürücü belgesine, şahıslara veya plakaya son bir yıl içerisinde yazılmış olan trafik cezaları görüntülenebilmektedir. Böylece, vatandaşların trafik cezalarını kolay bir şekilde öğrenebilmesi sağlanmakta ve ödemelerin gecikmesinin önüne geçilmektedir.

Adıma Tescilli Araç Sorgulama hizmetiyle de vatandaşlar Emniyet Genel Müdürlüğü bilgi sisteminde adına tescilli olan araç bilgilerini detaylı olarak görüntüleyebilmektedir. Bu hizmetlere mobil uygulama üzerinden de ulaşılabilmektedir.

Zarfsız Şifre (SMS Şifre)

Geliştirilen yeni uygulama ile artık vatandaşlarımız, e-Devlet Kapısı şifresini PTT şubelerinden zarf yerine SMS (kısa mesaj) ile alabilmektedir.

Zarf tüketiminin azaltılması ve kâğıt israfının önlenmesi amacıyla geliştirilmiş olan bu uygulama ile e-Devlet Kapısı şifresi için PTT'ye başvuran vatandaşın şifresi, başvuru sırasında beyan ettiği cep telefonuna SMS ile gönderilmektedir. Cep telefonu olmayan vatandaşlara ise e-Devlet Kapısı şifreleri zarf ile verilmeye devam edilmektedir.

Ankara ilinde gerçekleştirilen pilot çalışmanın başarıyla tamamlanmasının ardından, uygulama 2016 yılı Ağustos ayında tüm Türkiye'ye açılmıştır.

Güvenlik amacıyla SMS şifre için yine PTT'ye gidilmesi gereken uygulamada vatandaşın bir kez PTT'ye gitmesi yeterli olmaktadır. Şifresi SMS ile verilen vatandaşın beyan ettiği cep telefonu numarası www.türkiye.gov.tr'deki profiline de kaydedileceğinden, şifresini unutan, kaybeden vatandaş e-Devlet Kapısı profiline kayıtlı bu cep telefonu ile şifre yenileme yapılabilmektedir. Böylece, unutulan şifre için tekrar PTT'ye gitmeden şifre yenileme ile yeni bir şifre oluşturulabilmektedir.

Belediye Tahsilatları

Belediyelere yapılacak ödemelerin e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirilebilmesine yönelik ödeme entegrasyonu tamamlanmıştır. Bu hizmet sayesinde belediyeye borç ödemesi yapmak isteyen vatandaşlar, borcunu kredi kartı ile güvenli bir şekilde ödeyebilmektedir.

Türksat A.Ş. ve Kayseri Talas Belediyesi bu hizmetin ilk uygulamasını birlikte hayata geçirmiştir. Açılan hizmet ile birlikte, Talas Belediyesi'ne borç ödemesi yapmak isteyen vatandaşlar, borcunu kredi kartı ile güvenli bir şekilde e-Devlet Kapısından da ödeyebilmektedir.

e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirilen bu ve benzer hizmetler ile bir taraftan belediye hizmetleri daha geniş kitlelere ulaştırılırken, diğer taraftan vatandaşların yönetime daha çok katılımına, daha etkin rol oynamasına ve yönetimde şeffaflık sağlanmasına katkı verilmektedir.

Yurt Başvuru ve Yurt Kayıt

Gençlik ve Spor Bakanlığı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) Genel Müdürlüğü ve Türksat işbirliği ile hazırlanan yurt başvuru hizmeti ile KYK Genel Müdürlüğü'ne bağlı yurtlarda kalmak isteyen öğrenciler,

e-Devlet Kapısı üzerinden yurt başvurusu yapabilmekte, kayıt hakkı kazanan öğrenciler kaydını yine e-Devlet Kapısı üzerinden gerçekleştirebilmektedir.

Bu hizmet ile 2016 yılında 383.548 vatandaş yurt başvurusu yapmıştır. Bu hizmet ile 100 Milyon TL'nin üzerinde maddi tasarruf sağlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Okulları Öğrenci ve Mezun Belgeleri

Açık öğretim lisesi, mesleki açık öğretim lisesi ve açık öğretim ortaokulu programlarına devam eden öğrenciler ve bu programlardan mezun olmuş vatandaşlar, resmi geçerliliğe sahip barkodlu öğrenci belgesi ile mezuniyet belgesini e-Devlet Kapısı üzerinden güvenle alabilmektedir. Söz konusu belgelerin ibraz edildiği kurumlar da bu belgeleri e-Devlet Kapısı'ndan güvenle doğrulayabilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Lise Mezun Belgesi

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı örgün eğitim veren liselerden mezun olmuş vatandaşlar resmi geçerliliğe sahip barkodlu mezuniyet belgesini e-Devlet Kapısı üzerinden güvenle alabilmektedir.

ÖSYM Aday İşlemlerine e-Devlet Kapısı Şifresiyle Giriş

ÖSYM'nin aday veya görevli şifresi ile giriş yapılan aşağıdaki uygulamalarına, e-Devlet Kapısı şifresiyle güvenli giriş yapma özelliği eklenmiştir. Bu özellik ile ÖSYM şifresi kullanarak yapılan tüm işlemlerin, e-Devlet Kapısı üzerinden giriş yapılarak da gerçekleştirilme imkânı sağlanmıştır. Ayrıca e-Devlet Kapısından "Tek Tıkla Giriş" özelliği kullanılarak da ÖSYM uygulamalarına güvenli giriş yapma, ÖSYM Kartlı Ödeme Sistemi (https://odeme.osym.gov.tr)'ne erişilebilme ve ÖSYM sisteminde var olan sınav/yerleştirme sonuçlarını toplu olarak görme ekranına erişim özelliği eklenmiştir.

Belediye Hizmetleri e-Devlet Kapısı ve Mobil Uygulamada

İşbirliği halinde geliştirilen standartlar çerçevesinde, Belediyeler ile su, kanalizasyon ve gaz dağıtım idareleri, teknik ve idari süreçleri tamamladıktan sonra hizmetlerini e-Devlet Kapısı üzerinden kolaylıkla verebilmektedir.

e-Devlet Kapısı üzerinden ulaşılan belediye hizmetleri arasında uygun olanlar da e-Devlet Kapısı mobil uygulaması üzerinden sunulmaya başlanmıştır. Böylece belediyeler, herhangi bir yatırım yapmaksızın hizmetlerini mobil ortamdan sunabilmektedir.

Aktif Bilgilendirme Sistemi

Profilinde cep telefonu ve e-posta bilgisi tanımlı olan e-Devlet Kapısı kullanıcıları kendileriyle ilgili gelişen durumlardan SMS, e-Posta ve mobil cihazlarına yükleyecekleri program vasıtasıyla gelen anlık bildirimlerle bilgilendirilmektedir. Böylece, kullanıcıların kendileriyle ilgili gelişmelerden daha hızlı ve kolay haberdar olmaları sağlanmaktadır.

Kamu Kurumlarına Verilen Hizmetler

"kamu.turkiye.gov.tr" adresi üzerinde geliştirilen altyapı ile kamu kurumları, vatandaştan belge istemeden e-Devlet Kapısı üzerinden bilgi ve belge paylaşarak işlemlerini yürütebilmektedir. Örneğin üniversite öğrencilerinin askerlik tecil işlemleri; üniversiteler ve Milli Savunma Bakanlığı (MSB) arasında kurulan entegrasyon üzerinden gerçekleştirilmekte ve bu sayede öğrencilerin askerlik tecil işlemleri, öğrencilerin herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Medya ve Mobil Cihazlarla e-Devlet Hizmetleri

e-Devlet Kapısı için entegre edilen hizmetler, Android ve iOS (Apple) akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden kullanılabilmektedir. 2015 yılı Aralık ayı içinde Best Of 2015 listesine giren e-Devlet Kapısı Mobil uygulaması ve beraberindeki geliştirici hesabı; Google tarafından, Google Play üzerindeki en iyi ve en güvenilir uygulamaları geliştiren geliştirici hesaplarına verilen, "en iyi geliştirici" unvanına layık görülmüştür.

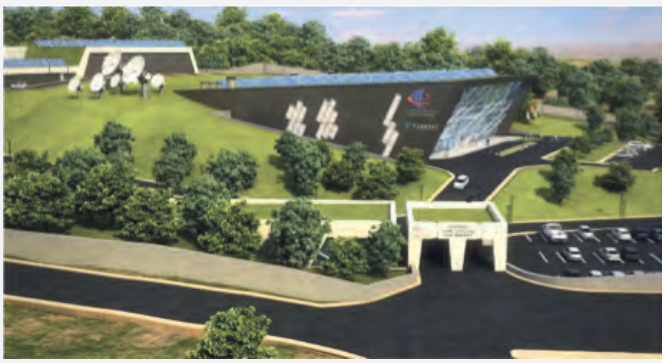
Ayrıca, Facebook (facebook.com/edevletkapi) ve Twitter (twitter.com/@ekapi) üzerinden e-Devlet Kapısı sayfaları oluşturulmuş olup, buradan hem bilgilendirme yapılmakta hem de vatandaşların görüş ve önerileri alınarak soruları cevaplandırılmakta, hizmet geliştirmelerinde bu verilerden yararlanılmaktadır.

BİLİŞİM HİZMETLERİ
Önemli Yatırım Projeleri

Konya Kozağaç Kamu Entegre Veri Merkezi

Konya Kozağaç Kamu Entegre Veri Merkezi yapılması projesiyle ilgili olarak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden arsa satın alınmıştır. Projelere merkezi A.B.D'de bulunan Uptime Institute'den TIER-3 sertifikası alınmıştır. Mimari ve bina yapım projesi çalışmaları tamamlanarak Konya Meram Belediyesi'nden inşaat ruhsatı alınmıştır. İhale çalışmaları tamamlanmıştır.

Ankara Gölbaşı Veri Merkezi Projesi

Ankara Gölbaşı Veri Merkezi Projesi kapsamında, Türksat Ankara Gölbaşı kampüsünde belirlenen 10 dönümlük uygun arazinin tüm altyapı analizleri yapılarak, veri merkezi projelendirme çalışmalarına başlanılmıştır.

Gölbaşı Veri Merkezi başlangıçta modüler olarak 1.200 m^2 tasarlanmış ve ihtiyaca göre 4.000 m^2'ye kadar çıkabilecek şekilde dizayn edilmiştir.

TIER-3 ve TIER-4 seviyesinde İnşaat-Elektrik-Mekanik projelerinin yerleşim avam projeleri tamamlanmış olup, detay çizim çalışmaları devam etmektedir.

Projenin 2016 yılı içerisinde ihaleye çıkılması planlanmaktadır.

Bilişim Hizmetleri

Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde verilerin artık kâğıtta değil elektronik ortamda yer aldığı, süreçlerin sadeleştiği, hizmetlerin maliyetinin ve süresinin kısaldığı, bürokrasinin azaldığı günümüzde, ülkemizin kamu hizmetlerinin bu dinamik sürece uyumu ve dönüşümü konusunda Türksat Bilişim, teknoloji danışmanlığı yaparak etkin rol oynamaktadır.

Türksat Bilişim, kamu yararını gözeten çalışma anlayışı ile kamunun ihtiyaç duyduğu bilişim projelerini doğru çözümler ile buluşturmaktadır. Türksat Bilişim, uzman kadrosu ile bilişim çağının gerektirdiği proje yönetimi anlayışını benimsemektedir.

Türksat A.Ş., Türksat Bilişim markası ile aşağıdaki ürün ve hizmetleri sunmaktadır:

- Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi
- Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme
- Teknik Destek ve Danışmanlık Hizmetleri
- Veri Merkezi Hizmetleri
- Coğrafi Bilgi Teknolojileri Hizmetleri
- Diğer Bilişim Hizmetleri

Belgenet™ - Elektronik Belge Yönetim Sistemi

Türksat mühendisleri tarafından geliştirilmiş olan Belgenet™, kurumsal belgelerin yasal mevzuat ve standartlara uygun şekilde elektronik ortamda güvenli ve etkin olarak yönetilmesini, teknolojik ve yasal gelişmelerin sisteme hızlı ve doğru biçimde uygulanmasını Türksat güvencesi altında sağlayan "Elektronik Belge Yönetim Sistemi" çözümüdür. Belgenet TS 13298 Standart belgesine sahip olup, T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın e-Yazışma Paketi ile tam uyumludur. Belgenet ürününü halen 29 kurumda 190.000'in üzerinde kullanıcı kullanmaktadır.

Anahtar Teslim Proje Gerçekleştirme

Anahtar teslim projelerle ilgili olarak;

e-KKTC Projesi

T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UDHB) ile KKTC Başbakanlığı arasındaki protokole ve UDHB ile TÜRKSAT A.Ş. arasındaki sözleşmeye istinaden yürütülen e-KKTC Programı, KKTC'deki tüm kamu hizmetlerinin elektronik ortamda ve entegre şekilde vatandaşlara sunulmasını, kamu kurum ve kuruluşlarının da elektronik ortamda işlerini yürütmesini amaçlamaktadır. 3 faz halinde proje gerçekleştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

e-KKTC Projesinde Faz-1 projelerinden (MDIA İş Paketi 1, e-Kimlik, EBYS İş Paketi 1 – 2, Kamu Sertifikasyon Merkezi, e-Nüfus İş Paketi 1 ve Altyapı Analizi Projesi) kabulleri yapılmıştır. e-Kimlik sistemi ve dolayısı ile e-Nüfus sistemi 28 Mayıs 2015 tarihinde yapılan e-Kimlik

dağıtımı töreni ile birlikte canlı kullanıma geçmiştir. e-Nüfus Projesi saha eğitimleri tamamlanmış ve nüfus verisi kütük sayısallaştırma çalışmaları hızla devam etmektedir. EBYS, pilot kurumlarda 3 Haziran 2016 itibari ile canlı kullanıma alınmış olup, diğer kurumlar için yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Faz-2 (Maliye, Gümrük, Milli Eğitim, e-Tüzel ve CBS) ve Faz-3 (Sağlık, Sigorta, e-Devlet Kapısı, Kamu Ortak Veri Merkezi ve Felaket Kurtarma Merkezi) projelerinde ise çalışmalar devam etmektedir.

AFAD AYDES Projesi

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi Projesi ile Afet öncesi (hazırlık ve zarar azaltma), Afet sırası (müdahale), Afet sonrası (iyileştirme), aşamalarını içeren Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında, AFAD süreçlerini ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri'nin (İAADM) acil durum süreçlerini içerecek şekilde, çeşitli kurum ve kuruluşların koordineli bir şekilde çalışmasına imkân verecek, afet/acil durum yönetiminde ihtiyaç duyulan kurumların ürettiği verilerle entegrasyonu sağlayacak, sürdürülebilir bir afet yönetim ve bilgi sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır.

Proje, kabiliyet ve yetenek açısından Dünya'daki afet yönetimi için kullanılan sayılı projelerden birisi olması beklenmektedir. AFAD'ın yönetim süreçlerini içermesi ve afet yönetiminde sağlayacağı verimli kaynak yönetimi, hızlı müdahale, etkin koordinasyon, bilgi yönetimi ve karar destek sistemleri katkıları açısından büyük önem arz etmektedir.

Projenin 1. Faz kabul işlemleri yapılmaktadır, 2016 yılı Eylül ayı içinde kabulün tamamlanacağı planlanmaktadır. Aynı zamanda 2. Faz analiz çalışmaları devam etmektedir.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Elektronik Değişim Dönüşüm Sistemi Projesi

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Elektronik Değişim Dönüşüm Sistemi Projesinde kurumda kullanılan mevcut yazılım ve ek modüllerinin amaca uygun yeterlilik ve etkinlikte olmaması sebebiyle günümüz teknolojisine göre yenilenmesi amaçlanmaktadır. Yeni yazılım da; Genel Müdürlük, Bölge Müdürlükleri ve Yurt Müdürlükleri personellerinin kullanımına uygun olması, kurumun görevi gereği iletişimde olduğu diğer kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda veri alışverişine imkân sağlaması hedeflenmektedir.

3 fazdan oluşan Projenin 1. Fazı 04.09.2014'te, 2. Fazı 15.01.2016'da tamamlanmıştır. Projenin 3. Faz çalışmalarına başlanılmış olup, kurumun ihtiyacı olan ve her biri kurumun ayrı bir dairesinin ihtiyacını karşılayacak olan 13 yazılım geliştirilmektedir. Proje sonunda kurumun tüm birimlerinin e-dönüşüm ihtiyacını karşılaması ve 27.05.2017'de tamamlanması planlanmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı LMS Projesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Uzaktan Eğitim Sistemi Projesinde Bakanlık personeline uzaktan senkron ve asenkron eğitim verilmesi ve verilen eğitimin değerlendirilmesi, seminer verilmesi, toplantı yapılması, anket ve sınavlar düzenlenmesini amaçlayan yazılım kullanıma alınmıştır. Proje kapsamında yürütülen çalışmalar tamamlanmış olup, kabul işlemleri gerçekleştirilmiştir. Garanti bakım süreci devam etmektedir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Akıllı Kent Projesi

Türksat A.Ş. ve Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında e-Devlet ile ilgili bilgi ve iletişim hizmetleri kapsamında imzalanan protokol çerçevesinde belediyecilik hizmetlerine erişimin

kolaylaştırılması ve Antalya Büyükşehir Belediyesinin tanıtımı amacıyla Akıllı Kent Hizmetleri projesi başlamıştır.

Proje Faz 0 kapsamında:

- Ücretsiz Wi-Fi
- Kronik Hasta Takip
- Panik Butonu
- Kiosk Bilgilendirme

sistemleri yapılmıştır.

Faz 1 kapsamında ise:

- Akıllı Kavşak/Öncelikli Geçiş
- TEDES (Trafik Elektronik Denetleme Sistemi)
- Şehir Yönetim Platformu (Ulaşım Koordinasyon Merkezi)
- Ücretsiz Wi-Fi Ağının Genişletilmesi
- Kiosk Bilgi Ekranı
- Akıllı Aydınlatma
- Akıllı Sulama

sistemleri için çalışmalar devam etmektedir.

Bilişim Proje Yönetimi ve Danışmanlık Hizmetleri

Türksat A.Ş., bilişim proje yönetimi ve danışmanlık hizmetleri çerçevesinde aktif devam eden 49 projesi ile ihtiyaç duyulan bilişim çözümlerini Kamu Kurumlarına sağlamaktadır. "Kamunun Bilişim Çözüm Merkezi" hedefinde gerçekleştirdiği bütün bu projelerin ve hizmetlerin kazandırdığı tecrübe ile bilginin ve teknolojinin peşinden emin adımlarla giden Türksat A.Ş, kurumların özel projelere ihtiyaç duyduğunun bilincinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Projenin teknik gereksinimlerinin belirlenmesi ve analiz çalışmalarından oluşan ilk basamağında Proje Hazırlama ve Teknik Şartname Danışmanlığı hizmeti veren Türksat, bir sonraki basamak için ise, Bilgi Teknolojileri ve Teknik Danışmanlık hizmetleriyle, kurumların BT yol haritasını çizmektedir. Aynı zamanda, Anahtar Teslim Proje hizmeti talep eden kurumların bilişim projelerinin tüm süreçleri Türksat güvencesi ve profesyonel proje yönetimi anlayışı ile projeler hayata geçirilmektedir.

Veri Merkezi Hizmetleri

Kamu kurum ve kuruluşlarına veri yedekleme, sanal sunucu, sunucu barındırma ve teknik hizmetler verilmektedir. Bu çerçevede 24 kuruma hizmet sunulmaktadır.

Diğer Bilişim Hizmetleri

Türksat A.Ş. ayrıca kamunun bilişim çözüm merkezi olmaya yönelik Kamu İletişim Merkezi, Ağ Altyapısı ve İletişim (MPLS), Digital Arşiv Sistemi ve Siber Güvenlik Hizmetleri vermektedir.

Coğrafi Bilgi Teknolojileri (CBT)

Türksat A.Ş. kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve özel sektöre Uydu Görüntü

Temini ve İşleme, Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Coğrafi Yazılım Geliştirme, Konumsal Tabanlı Hizmetler ve Mobil Haritalama (Lidar+360 derece panoramik görüntüler) alanlarında hizmetler sunmaktadır.

Kamu kurumları başta olmak üzere kamu ve özel sektöre 2007 yılından bu yana toplam 1.420.465 km² uydu görüntüsü temini ve işlenmesi hizmeti verilmiştir.

Uzun Mesafe Gemi Tanıma ve İzleme (LRIT) Sistemi

LRIT, Gemilerin uzak mesafelerden tanımlanması ve takip edilmesi için 2011 yılında Türksat A.Ş tarafından geliştirilmiştir. Türkiye bu alanda tüm dünya genelinde sistemini kendi başına kurup, işletebilen çok az sayıdaki ülkelerden bir tanesidir.

LRIT sistemi ile kutuplar dışında, dünyanın her yerindeki Türk bayraklı gemilerimizin takibi yapılmaktadır. Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün almış olduğu karar neticesinde LRIT veri merkezleri, her sene uluslararası denetimden geçmektedir. Türkiye Veri Merkezi şu ana kadar yapılan bütün denetlemelerden başarı ile geçmiştir.

Sistem, 2011 yılında İran'a satılmış olup, halen teknik destek verilmeye devam edilmektedir.

LRIT mevcut sisteminin 2017 yılına kadar güncellenmesi ve başka ülkelere pazarlanması hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.

PTT, 1840 yılından bugüne kadar 176 yıllık tecrübesi, teknolojik altyapısı ve yaklaşık 40.000'den fazla çalışanı ve güçlü kadrosu ile hizmetlerini vatandaşlarımıza ekonomik, hızlı, güvenli ve kaliteli bir şekilde sunmak amacıyla önemli atılımlar gerçekleştirmektedir.

Elektronik haberleşmenin artan bir hızla gelişmesiyle birlikte fiziki mektup postasına olan ilgi azalırken, SMS ve e-posta gibi alternatif elektronik araçlar, doğru mesajı doğru kişiye iletmenin çok daha hızlı ve popüler yolları olarak tercih edilir hale gelmiştir.

Bu kapsamda gerek ülkemizde gerekse dünyada sektörün daha fazla gelişmesine, rekabetin artmasına ve müşterilerin menfaatlerinin korunmasına yönelik düzenlemeler yapılmakta ve bu düzenlemeler gözden geçirilmektedir.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Anonim Şirket olarak yeniden yapılandırılan PTT, aynı zamanda Evrensel Posta Hizmet Yükümlüsü olarak görevlendirilmiştir. Söz konusu Kanun ile Bakanlığımız, sektöre ilişkin politikaların belirlenmesi ve koordinasyonun sağlanması konusunda yetkili kılınmış; düzenleyici, denetleyici ve yaptırım uygulayıcı otorite olarak da Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) yetkilendirilmiştir.

Sektörün kademeli ve kontrollü bir şekilde serbestleşmesine yönelik yasal düzenlemeler tamamlanmış ve yeni PTT, uluslararası standartlarda rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmuştur.

Böylece posta hizmetlerinin kaliteli, sürekli, tüm kullanıcılar için karşılanabilir bir ücretle, etkin, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde sunulması, sektörün serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf hale getirilmesi, düzenleme ve denetim mekanizmasının kurulması sağlanmıştır.

Günümüzde PTT, yeni Türkiye'nin değişen ihtiyaçlarının karşılanması için Posta ve Kargo hizmetlerinden Bankacılık hizmetlerine, Elektronik hizmetlerden GSM hizmetlerine kadar pek çok hizmeti sunmakta ve global bir marka olma yolunda hızla ilerlemektedir.

YATIRIM PROJELERİ

2016 yılında PTT'nin yatırımları için 140 Milyon TL'lik ödenek öngörülmüş olup Ağustos ayı sonu itibariyle 60 Milyon 768 Bin 116 TL'lik gerçekleşme sağlanmıştır.

TABLO 6. 2016 YILI YATIRIM PROJELERİ (TL)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM	REVİZE (I) ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME Ağustos ayı sonu	GERÇEKLEŞME ORANI
1996 E 11 0120	PTT HİZMET BİNALARI	54.000.000	41.300.000	16.492.811	39,93%
2010 E 11 0020	PTTMATİK	18.430.000	11.730.000	0	0,00%
2013 E 11 0030	POSTA VE KARGO HİZMETLERİNİN MEKANİZASYONU VE MODERNİZASYONU	5.400.000	5.400.000	0	0,00%
2015 PTT 0001	PTTBANK YENİ KONSEPT	4.000.000	4.000.000	3.957.648	98,94%
2016 PTT 0001	MUHTELİF İŞLER	58.170.000	77.570.000	40.317.657	51,98%
	TOPLAM	140.000.000	140.000.000	60.768.116	43,41%

TABLO 7. 2017 YILI YATIRIM PROGRAMI (TASLAK) **ÖDENEK DAĞILIM TABLOSU** (BİN TL)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM
1996 E 11 0120	PTT HİZMET BİNALARI	56.000
2010 E 11 0020	PTTMATİK	25.000
2013 E 11 0030	POSTA VE KARGO HİZMETLERİNİN MEKANİZASYONU VE MODERNİZASYONU	5.500
2015 PTT 0001	PTTBANK YENİ KONSEPT	4.000
2017 PTT 0001	MUHTELİF İŞLER	49.500
	TOPLAM	140.000

İŞLETME FAALİYETLERİ

2016 Ağustos ayı sonu itibariyle tamamı online hizmete açık 4.497 işyerinde 2.126 Pttmatik (ATM), 40.248 uzman personeli, hızlı ve güvenli erişimi sağlamak için 6.807 taşıt ile hiçbir bankanın bulunmadığı 1.480 yerleşim yerinde sadece PTT olmak üzere ülke genelinde Posta – Kargo, Elektronik Hizmetler ve PTTBank alanlarında faaliyet göstermektedir.

Posta Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bilişim çağının şartları, haberleşme sektöründe güvenli, kaliteli, süratli ve çevreye duyarlı sistem ve projelerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Teknolojik gelişmeler sonucu elektronik haberleşmenin gelişmesi ve yaygınlaşması sürecinde PTT, klasik posta hizmetlerini modernize etmek amacıyla birçok projeyi hayata geçirmiş olup araştırma ve

planlama çalışmalarına ağırlık vererek yeni projelerin hızla devreye alınması çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çerçevede;

Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu Projesi

Kayıtlı Posta Maddelerinin Otomasyonu Projesi ile yurt içi ve yurt dışı kayıtlı gönderiler; kabulünden teslimine kadar geçen sürede www.ptt.gov.tr adresinden takip edilebilmektedir. 2004 yılında pilot olarak başlatılan proje, daha sonraki yıllarda tüm PTT işyerlerinde hayata geçirilmiştir.

Yurt dışı gönderilerde 95 ülke posta idaresi ile Acele Posta Gönderileri (APG), 138 Posta İdaresi ile Koli ve 113 Posta İdaresi ile Mektup Postası Gönderileri için Uluslararası Posta Sistemi (IPS) vasıtasıyla bilgi transferi gerçekleştirilmektedir.

El Terminali Projesi

Gönderilerin Otomasyon Sistemi üzerinden eşzamanlı olarak takip ve kontrolü ile teslim edilen gönderilere ait bilgilerin online olarak sisteme yansıması, dağıtım personelinin performansının ölçülebilmesi, teslim-iade ve devir adet-

lerinde gerçekçi sayıların elde edilmesi, işgücü ve zaman tasarrufu sağlanması amaçlarıyla dağıtım hizmetlerinde 5.973 adet el terminali kullanılmaktadır.

El terminalleri sayesinde, kayıtlı (Kargo/Kurye Gönderileri ve taahhütlü) gönderilerin teslim tarihi, saati, teslim alan bilgileri eşzamanlı olarak Kayıtlı Posta Maddeleri Otomasyonu sistemine girilmektedir. Bu proje ile işgücü ve zamandan tasarruf edilmiş, hizmete güven sağlanmış ve müşteri yakınmaları azalmıştır.

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

2010 yılından itibaren kullanılmaya başlanan Araç Takip Sistemi ile PTT A.Ş. bünyesinde posta ve diğer işler için kullanılan araçların Global Yer Belirleme Sistemi (GPS) ve GSM/GPRS teknolojileri kullanılarak sayısal haritalar üzerinde izlenmesi, takip edilmesi, raporlanması ve uzaktan yönetilmesi sağlanmıştır.

Hızlı Tebligat Hizmeti

2011 yılında hayata geçirilen Hızlı Tebligat

hizmeti; ağırlık sınırı aranmadan tüm PTT işyerlerinden kabul edilerek postaya verildiği şehir dağıtım alanı içerisinde 1 gün (24 saat), il sınırları içinde kabulden itibaren en geç ertesi gün, iller arasında ise kabulden itibaren en geç 2 gün sonra tebliği gerçekleştirilen bir hizmet türüdür. Hızlı tebligat hizmeti ile hizmet kalitesinin yükseltilmesi amaçlanmıştır.

Göndericiler, www.ptt.gov.tr web sayfası üzerinden, Çağrı Merkezini (444 1 788) arayarak veya herhangi bir PTT işyerine giderek Hızlı Tebligat Hizmetinden yararlanmaktadır.

e-Telgraf Hizmeti

Haberleşmenin gelişiminde önemli bir nokta olan ve yıllar öncesinde alternatifi sadece mektup olan telgraf hizmeti kapsamında yeni hizmet türleri hayata geçirilmektedir. Bu doğrultuda gelişen internet ve iletişim teknolojilerine uyumlu olarak e-Telgraf hizmeti vatandaşlarımızın kullanımına sunulmuştur.

E-telgraf hizmetinde telgrafların kabulünden teslimine kadar her aşama elektronik ortamda kayıt altına alınmaktadır.

2006 yılında pilot uygulamayla başlatılan e-Telgraf hizmeti, Telgraf Otomasyon Sistemine geçilmesiyle tüm PTT işyerlerinde verilmeye başlanmıştır.

PTT Merkezlerinden ücreti nakit olarak, fakstel, fonotel (444 1 788 numaralı Çağrı Merkezi) kanalıyla telefon faturasına yansıtılarak, internetten kredi kartı veya posta çeki hesabından tahsil edilmek üzere farklı şekillerde e-Telgraf kabulü yapılabilmektedir. Ayrıca vatandaşlara internet üzerinden telgraf göndermede kolaylık sağlamak amacıyla "e-Telgraf Abonelik Hizmeti" verilmesine başlanmıştır.

Posta-Kargo Hizmetlerinin Mekanizasyonu ve Modernizasyonu Projesi

Otomatik Mektup Ayrım Sistemi (OMAS)

Mektup postası gönderilerinde en çok zaman ayrım işleminde harcandığından hizmet kalitesinin arttırılması ve dünya standartlarının yakalanması amacıyla proje hayata geçirilmiştir. OMAS sistemi ile saatte 150 Bin adet posta gönderisinin 920 cihet bazında ayrımı insan eli değmeden yapılmaktadır. 7 adet OMAS kurulmuştur.

- Eylül 2011 hizmete veriliş tarihi itibariyle İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy PİM (4 adet)
- Haziran 2014 hizmete veriliş tarihi itibariyle İstanbul Anadolu Yakası PİM (1 adet)

- Haziran 2014 hizmete veriliş tarihi itibariyle Ankara PİM (1 adet)
- Haziran 2014 hizmete veriliş tarihi itibariyle İzmir PİM (1 adet)

Akıllı Konveyör Sistemleri

Akıllı Konveyör Sistemleri ile saatte 6.000 adet posta torbaları ve kutularının ileri teknoloji ürünü röntgen cihazları (otomatik x-ray) kullanılarak güvenlik kontrolü yapılmakta ve posta hatları itibariyle otomatik ayrıma tabi tutulmaktadır.

Kayıtlı Maddeler Ayrım Sistemi (KAMAS)

2014 yılı Temmuz ayında İstanbul Avrupa Yakası ve Ankara Posta İşleme Merkezlerinde devreye alınan Kayıtlı Maddeler Ayrım Sisteminde (KAMAS) mektuplar, evraklar, broşürler, dergiler, ısıyla büzüşen yapışan filmle ambalajlanmış gönderiler ve bükülmeye dayanıklı / sert gönderiler ile ruhsat, kimlik, banka kartlarının işleme ve ayrımları otomatik olarak sağlanmaktadır. Sistem 1 saatte en az 21.000 adet gönderiyi 148 farklı lokasyon için tanımlı ayrım kutularına ayırmaktadır.

Otomatik Kargo Ayrım Sistemleri (OKAS)

Kargo gönderilerinin toplu kabul işlemi, ayrım ve sevk işlemlerini otomatik olarak yapacak gönderilerin sevk, dağıtım ve teslim sürelerini kısaltacak proje ile hizmet kalitesinin arttırılması ve işleme sürelerinin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

İstanbul Avrupa Yakası Kargo İşleme Merkezi ile Ankara Kargo İşleme Merkezine kurulması planlanan Otomatik Kargo Ayrım Sistemleri (OKAS) ile saatte 15 Bin adet kargo-kurye gönderi ayrımı yapılacaktır.

Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi

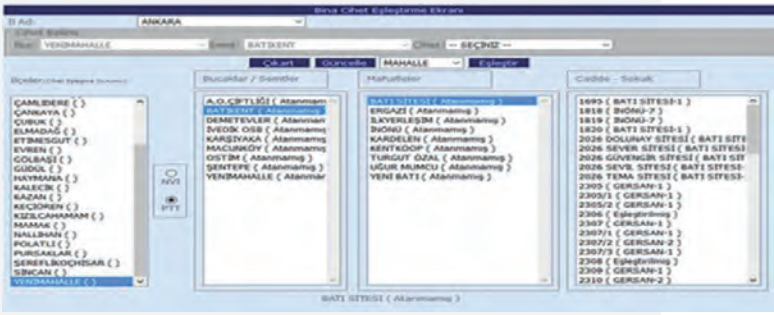
2015 yılı Ekim ayında devreye alınan Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi ile toplu olarak dergi, kitap, broşür vb. gönderiler veren firma/kurum/kuruluşların kabul anında, gönderilerinin ambalajlanması, etiketlenmesi ve kayıtlı gönderilerin Kayıtlı Posta Acele Posta Gönderisi (KPAPG) Sistemi ile entegrasyonu sağlanarak kabul işlemi gerçekleştirilmektedir.

Sistemlerin Muayene ve Kabul işlemleri İstanbul Avrupa Yakası için 05-07.10.2015 tarihinde, İstanbul Anadolu Yakasında 07-09.10.2015 tarihinde ve Ankara'da 14-16.10.2015 tarihlerinde yapılarak Şirketimiz hizmetlerine sunulmuştur.

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

PTT'ye toplu gönderi veren kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde oluşturdukları adres veri kayıtlarına göre hazırladıkları gönderilerin alıcısına ulaştırılmasında sıkıntı yaşandığından, PTT'ye iade gönderi miktarları artmakta ve müşteri memnuniyeti olumsuz etkilenerek posta maliyetleri yükselmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesini teminen Kurumsal Adres Veritabanının pazarlanabilir hale getirilmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün (NVİ) Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı arasında web servis çalışmaları tamamlanmış ve hazırlanan veritabanının Otomatik Mektup Ayrım Sistemlerinde kullanılmasına başlanmıştır.

Elektronik Gümrük Beyan Sistemi (CDS)

Gümrük sürecinden kaynaklı posta gönderileri gecikmelerinin minimize edilmesini teminen Dünya Posta Birliğince (UPU) Gümrük Beyan Sistemi (CDS) geliştirilmiştir.

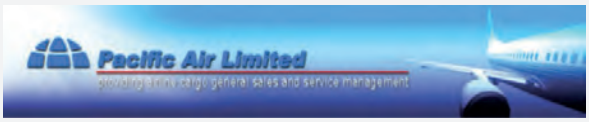
Bu Sistem uyarınca gönderiler varış ülkesine

gönderilmeden önce kapsamındaki maddelerin bilgileri varış ülke posta idaresi ve gümrüğüne elektronik ortamda iletilmekte ve yine elektronik ortamda alınacak bilgiye göre gümrük vergisi tahakkuk edip etmeyeceğine, gönderinin ileri sevk edilip edilmeyeceğine, edilecekse istenen şartlarda gönderilip gönderilmeyeceğine gönderici tarafından karar verilecektir.

Sisteme üye olunarak gerek posta gümrük sürecinde hizmet kalitesinin artırılması gerekse gümrükten kaynaklanan nedenlerle iadelerin azaltılması ve gümrüklü gönderilerde müşteri beklentilerinin maksimum seviyede karşılanabilmesini teminen PTT, CDS projesinin hayata geçirilmesi için UPU'ya başvuruda bulunmuştur. Söz konusu çalışmalar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülmekte olup 2016 yılı sonuna kadar projenin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

PAL

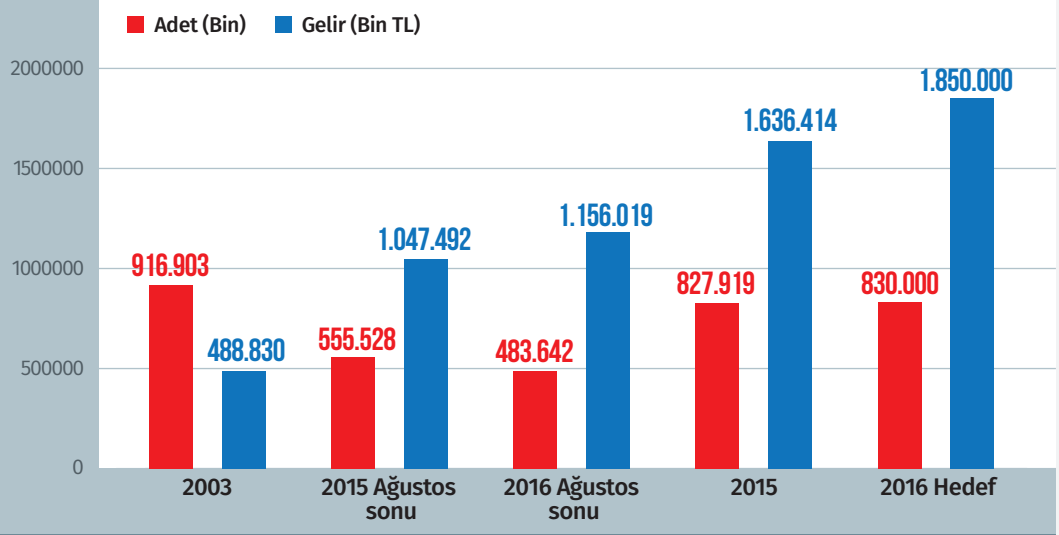
Tüm Dünyada haberleşme gönderileri sayısının giderek azalmasına karşılık ticari gönderilerin sayısı sürekli olarak artmaktadır. Bu durum, Posta idarelerini mevcut elektronik ticaret piyasasındaki payını artırmak amacıyla yeni oluşumlara yöneltmektedir.

Ülkemizin coğrafi konumundan kaynaklanan avantajı ve Türk Hava Yolları'nın (THY) tüm dünyadaki yaygın hizmet ağı dikkate alındığında, e-Ticaretin yoğun olduğu Hong Kong başta olmak üzere uzak doğudaki firmalardan toplanacak gönderilere posta gönderisi statüsü kazandırılması, yine bu gönderiler için aktarma merkezi olarak belirlenen İstanbul Atatürk Havalimanından üçüncü ülkelere sevki ile gerek HUB için bir pilot uygulama oluşturulması gerekse PTT'nin bugüne kadar faaliyet göstermediği bir alanda var olarak PTT'nin dolayısı ile de Ülkemizin ekonomisine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, taşıma konusunda THY'nin işbirliği ile Hong Kong'da toplanacak gönderilerin Türkiye üzerinden 3. Ülkelere sevk edilmesi hususunda PTT ile Pacific Air Limited (PAL) firması arasında protokol imzalanarak 01.01.2016'dan itibaren uygulamaya geçilmiştir.

GRAFİK 29
POSTA HİZMETLERİ (MEKTUP POSTASI+TELGRAF+TELEPOST) TOPLAM GÖNDERİ ADEDİ VE GELİRLERİ

Posta Hizmetleri Toplam Gönderi Adedi ve Gelirleri

- 2003 yılında 916 Milyon 903 Bin adet gönderi karşılığında 488 Milyon 830 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 555 Milyon 528 Bin adet gönderi karşılığında, 1 Milyar 47 Milyon 492 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 483 Milyon 642 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 156 Milyon 19 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılı sonunda 827 Milyon 919 Bin adet gönderi karşılığında 1 Milyar 636 Milyon 414 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yılı sonunda 830 Milyon adet gönderi karşılığında 1 Milyar 850 Milyon TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Kargo Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

PTT A.Ş.'nin, güçlü bir yapıya kavuşturulması, hizmetlerinin daha modern, güvenilir ve hızlı verilmesinin sağlanması amacıyla PTT Kargo hizmeti 2008 yılında tüm işyerlerinde faaliyete geçirilmiştir. Aktarma noktalarında en seri şekilde kargoların iletiminin sağlanmasını ve münhasıran kargo hizmeti verilmesini teminen bugün itibariyle; 1 Uluslararası Kargo İşleme Merkezi, 4 Kargo İşleme Merkezi, 7 Kargo Dağıtım Toplama Merkezi, 2 Kargo Şube Şefliği, 3 Kargo Şubesi olmak üzere toplam 17 kargo işyeri bulunmaktadır.

"Her Yere Zamanında" sloganıyla hizmet veren PTT, Kargo / APS Kurye gönderilerini müşterilerin adresinden alarak hızlı ve güvenli bir şekilde alıcısına ulaştırmaktadır. Kargo İşleme Merkezleri son derece modern ve teknolojik imkânlarla donatılmıştır. Sevk ve dağıtım işlemleri süratle yapılmakta olup gönderilerin kabul-sevk-dağıtım-teslim işlemleri otomasyon ağı ile takip edilmektedir.

Önemi her geçen gün artan ve kendini sürekli olarak yenileyen kargo sektöründe PTT, daha kaliteli, etkin ve çağdaş hizmetler sunmak ve müşteri beklentilerini karşılamak amacıyla pek çok yeni proje ve hizmetleri uygulama yoluna gitmektedir.

Bu kapsamda;

PTT APS Kurye, Kargo Hizmeti

APS Kurye gönderisi; haberleşme maddesi, dosya, doküman, evrak veya eşya bulunan belli bir ağırlık ve hacme kadar PTT tarafından kabul edilen yurt içi varışlı gönderileri ihtiva eder.

PTT Kargo/APS Kurye ile kargo ve APS Kuryelerin, internet üzerinden takibi yapılabilmekte ve kabul, varış, teslim bilgileri kısa mesaj (SMS) veya e-posta yoluyla göndericilere ücretsiz olarak iletilmektedir. Müşterilerce cep telefonundan 1840'a kısa mesaj gönderilerek veya www.ptt.gov.tr internet adresinden Kargo ve APS Kurye hakkında bilgi edinilebilmektedir. Bu kapsamda, müşteriler gönderileri ile ilgili tüm bilgilere anında ulaşabilmektedir.

TURPEX

Yurtdışı varışlı gönderilerin alıcılarına ulaştırılmasında belli bir teslim süresinin müşterilere sunularak hizmet kalitesinin yükseltilmesi, dolayısıyla yurtdışı gönderi trafiğinin arttırılması, özellikle yabancı posta idareleri ve uçak taşıma şirketleriyle yapılan ayrı ayrı hesaplaşmaların asgari düzeye indirilmesi bakımından PTT iş yerlerinden kabulü yapılan bu türden yurtdışı varışlı gönderilerin taşınması, dağıtım

ve tesliminin tek elden yapılması kapsamında hızlı kargo taşımacılığına uygun olarak "TURPEX" adı altında yeni bir gönderi türü ihdas edilmiştir. 2013 yılından itibaren Türkiye genelinde hizmete başlanmıştır.

Hacılara Kargo Hizmeti

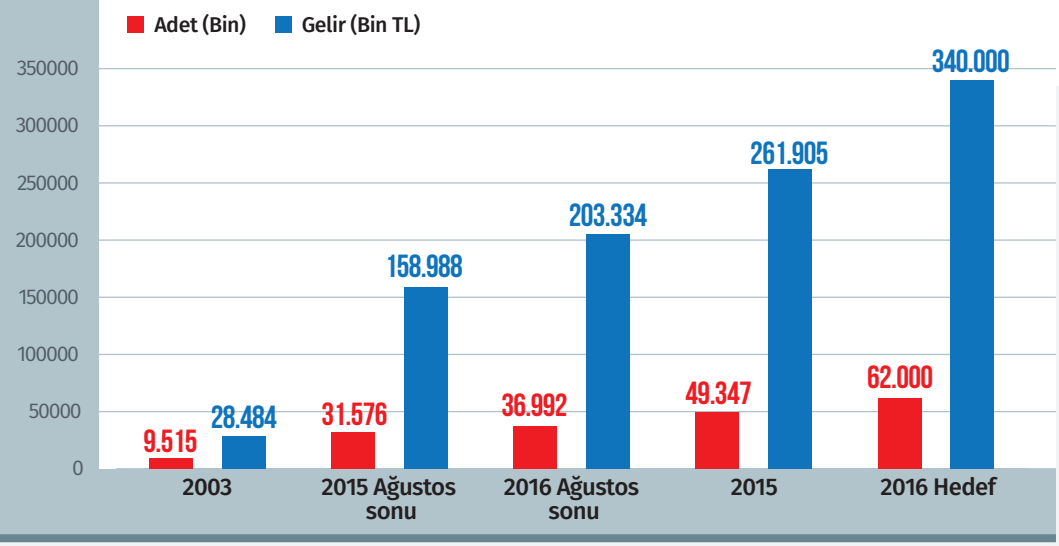
Hacca ve Umreye giden vatandaşlarımızı yük taşıma külfetinden kurtararak hac ibadetini rahat ve huzur içinde yapmalarına yardımcı olmak, muhtemel istismar olaylarını önlemek amacı ile Diyanet İşleri Başkanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve PTT arasında protokol imzalanmıştır. Hacca giden vatandaşlarımıza alternatif sunmak amacıyla 2008 yılından itibaren HAC KARGO ve 2010 yılından itibaren UMRE KARGO hizmeti verilmeye başlanmıştır.

2008 yılından bugüne kadar hac ve umre dönemlerinde toplam 23.850 Ton kargo taşınmıştır.

TABLO 8. HACILARA KARGO HİZMETİ

YILLAR	HAC KARGO (TON)	UMRE KARGO (TON)	TOPLAM (TON)
2008	1.211	-	1.211
2009	1.009	-	1.009
2010	1.077	938	2.015
2011	1.227	1.945	3.172
2012	926	1.058	1.984
2013	1.339	2.029	3.368
2014	1.382	2.520	3.902
2015	1.091	2.676	3.767
2016 Ağustos Sonu	972	2.450	3.422
TOPLAM	**10.234**	**13.616**	**23.850**

GRAFİK 30
TOPLAM KARGO/APS KURYE GÖNDERİ ADET VE GELİRLERİ

Toplam Kargo - APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 9 Milyon 515 Bin adet gönderi karşılığında 28 Milyon 484 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 31 Milyon 576 Bin adet gönderi karşılığında, 158 Milyon 988 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 36 Milyon 992 Bin adet gönderi karşılığında 203 Milyon 334 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılında 49 Milyon 347 Bin adet gönderi karşılığında, 261 Milyon 905 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yıl sonunda ise 62 Milyon adet gönderi karşılığında, 340 Milyon TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Elektronik Hizmetler ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Projesi

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP), posta hizmetlerinde PTT'nin mevcut teknoloji düzeyini ileri götüren bir proje olup tebligat, taahhütlü, APS gibi fiziki posta hizmetlerinin elektronik ortamdaki eşdeğeridir.

KEP, resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkan sağlamasının yanı sıra resmi, özel ve ticari her türlü belge veya yazı gönderimi (beyanname, başvuru, bildirim, ihtar, ihbar, sözleşme feshi, banka hesap ekstreleri, ihale teklifleri vb.) hususlarında da uygulama alanı bulmaktadır.

KEP, kağıt, arşiv, postalama ve işlem maliyetlerinin düşürülmesine, zaman kayıplarının azaltılmasıyla bürokrasinin daha etkin işlemesine, resmi ve ticari işlemlerin hızlı yapılmasına, ticari faaliyetlerin verimli yürütülmesine ve çevrenin korunmasına yüksek oranda katkı sağlamaktadır.

PTT A.Ş. 10 Eylül 2012 tarihi itibariyle Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı (KEPHS) olarak yetkilendirilen ilk kuruluş olmuştur.

19 Ocak 2013 tarihinde Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin yayımlanmasını müteakip Ankara/ Ulus PTT Merkez Müdürlüğünde pilot olarak uygulamaya konulan Proje, 22 Nisan 2013 tarihi itibariyle tüm illerde devreye alınmıştır. 16 Mayıs 2014 tarihi itibariyle tüm PTT Merkez Müdürlüklerinde KEP hizmeti sunulmaktadır.

PTT'den KEP hesabı almış olan kullanıcı sayısı 31 Ağustos 2016 tarihi itibariyle 116.195'tir.

e-Yazışma Projesi

e-Yazışma, kurum ve kuruluşlar arasındaki taahhütlü, tebligat vb. gönderiler ya da kurye vasıtasıyla yapılan resmi yazışmaların, kağıt kullanılmadan PTTKEP altyapısı kullanılarak elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak ortak kurallar setidir.

Kamu kurumları arasında yapılan yazışmaların elektronik ortamda yapılmasını teminen Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Elektronik Yazışma Projesinde; Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı pilot kurumlar olarak yer almıştır. KEP altyapısı üzerinden kurumların resmi yazışma yapabilmelerine imkân sağlayan e–Yazışma Projesinde altyapı çalışmaları tamamlanmış olup hâlihazırda 102 Kamu Kurumu arasında resmi yazışmalar PTTKEP altyapısı kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

e-Tebligat Projesi

e-Tebligat uygulaması; 7201 sayılı Tebligat Kanunu'na göre tebligat çıkarmaya yetkili merciler tarafından elektronik ortamda hazırlanmış olan tebligatların değiştirilemez ve inkar edilemez bir şekilde PTT A.Ş.'ce oluşturulan güvenli elektronik ortam vasıtasıyla KEP altyapısı kullanılarak alıcılarına iletilmesidir.

Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) Sistemi ile otomatik tebligat aktarımı için çalışmalar tamamlanmış olup 26 Aralık 2014 tarihi itibariyle elektronik tebligat gönderimi yapılmaya başlanmıştır.

Tebligat Kanununda tebliğ çıkarmaya yetkili kılınan merciiler, sistem üzerinden e-tebligat gönderebilmektedir. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel tüm kişiler elektronik tebligat sistemine üye olmak suretiyle sisteme katılabilmektedirler.

KEP Sistemine üye olan 6.431 kamu kurumundan 4.735'i tebligat çıkarmaya yetkili olup e-Tebligat hizmetinden faydalanmak isteyen kullanıcı sayısı ise 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 109.697'dir.

e-Fatura, e-Fatura saklama, e-Defter ve e-Arşiv Projesi

e-Fatura; veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından belirlenen, Vergi Usul Kanunu (VUK) gereği bir faturada olması gereken bilgilerin içerisinde yer aldığı, satıcı ve alıcı arasındaki iletişimin merkezi bir platform (GİB) üzerinden gerçekleştirildiği elektronik belgedir.

PTT, e-Fatura Özel Entegratörlük hizmeti kapsamında 09.07.2014 tarihinde izin almış ve Özel Entegratör izni alanlar listesinde yayınlanmıştır.

(www.efatura.gov.tr/efaturaozelentegratorlerlistesi.html)

e-Fatura Saklama; elektronik fatura uygulaması kapsamında gönderilen ve alınan faturaların elektronik ortamda saklanması hizmetidir.

PTT, e-Fatura Saklama Hizmeti kapsamında 07.03.2016 tarihinde GİB'den izin almış ve e-Fatura Saklama Hizmeti Verme izni alanlar listesinde yayınlanmıştır. (http://www.efatura.gov.tr/efaturasaklamaiznialanlarinlistesi.html)

e-Defter; Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerin Gelir İdaresi Başkanlığınca duyurulan format ve standartlara uygun biçimde elektronik dosya olarak hazırlanması, bastırılmaksızın kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun garanti altına alınması ile ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesine imkan tanımayı hedefleyen bir hizmettir.

PTT, 25.03.2016 tarihinde PTT e-Defter versiyon 1.0.0 yazılımı ile GİB'den e-Defter Yazılım Uyumluluk Onayı almış ve e-Defter Uyumlu Yazılımlar listesinde yayınlanmıştır.

(http://edefter.gov.tr/edefteruyumluyazilimlar.html)

e-Arşiv; 433 sıra numaralı VUK Genel Tebliği kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığından e-Arşiv uygulaması izni alan mükelleflerin vergi mükellefi olmayan tüketicilere ve e-Faturaya kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine kestikleri faturaların elektronik ortamda hazırlanmasını, gönderilmesini, muhafazasını, ibrazını ve raporlamasını kapsayan uygulamadır.

PTT, e-Arşiv özel entegratörlük hizmeti kapsamında 29.02.2016 tarihinde GİB'den izin almış ve e-Arşiv Özel Entegratör izni alanlar listesinde yayınlanmıştır. (http://efatura.gov.tr/earsivozelentegratorlistesi.html)

Söz konusu hizmetlerin 2016 yıl sonuna kadar hayata geçirilmesi hedeflenmiştir.

e-App Uygulaması Projesi (e-Apostil ve e-Sicil)

e-Apostil; 5 Ekim 1961 tarihli Apostil Konvansiyonu uyarınca yakın zamana kadar kağıt ortamda yürütülen bir belgenin apostillenmesi işleminin elektronik ortamda güvenli elektronik imza ve zaman damgası ile gerçekleştirilmesi yöntemi olup resmi bir belgenin başka bir ülkede kullanılmasını elektronik ortamda sağlamakta olan bir uygulamadır.

e-Apostil ile ilgili mevzuat altyapısının oluşturulması için PTT tarafından Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı ile görüşmeler yapılarak hizmetin, 2016 yılında başlatılması öngörülmektedir.

e-Apostil projesi ile yurtdışına giden ve yurtdışından gelen evrakların bir tek merkezden yönetilmesi amaçlanmaktadır. Bu projenin hayata geçmesi ile; vatandaşlarımızın ve kurumların uluslararası ilişkilerinde karşılaştıkları bürokrasiyi azaltmak suretiyle alınan kamu hizmetine azami derecede hız kazandıracak gereksiz maliyet ve masrafların ortadan kaldırılması sağlanacaktır.

e-Sicil; e-App uygulamasının ikinci bileşeni olup e-Apostil belgesinin (güvenli elektronik imzalı ve zaman damgalı Apostil ve dayanak belgelerin), sorgulama yapılabilmesi ve indirilebilmesi amacıyla muhafaza edilmesi ve ilgili kişi veya kurumun talebi üzerine belirli bir süre saklanması için kullanılan altyapıdır.

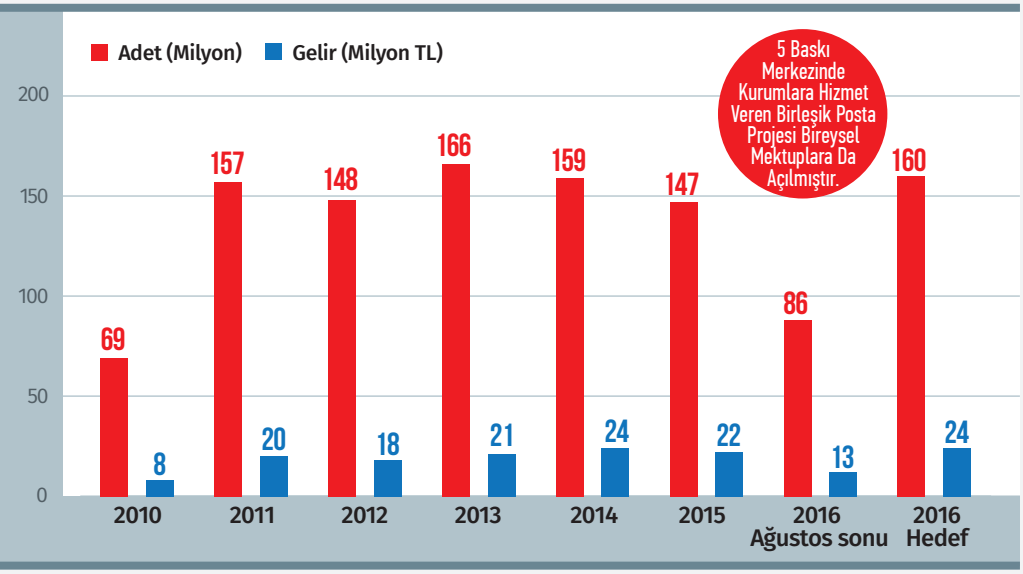
PTT bünyesinde e-Apostil + e-Sicil altyapısı kurularak her iki bileşeni birlikte veya ayrı ayrı kullanan ülkelerle rahatlıkla bilgi alışverişinde bulunabilmesi amaçlanmaktadır.

Birleşik Posta (Hybrid Mail)

Birleşik Posta; PTT ile sözleşme imzalayan müşterilere ait verilerin elektronik ortamda alınıp işlenerek fiziksel gönderi haline getirilmesi ve bu gönderilerin alıcısına teslimine kadar olan işlemleri içeren sistemdir.

Sistem, 2010 yılı Ocak ayından itibaren uygulamaya alınmıştır. Bu kapsamda İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Erzurum olmak üzere 5 ayrı ilde baskı merkezi ve Ankara'da operasyon merkezi bulunmaktadır. Birleşik Posta Sisteminde Türk Telekom Grubu (TTG), Türksat A.Ş., Denizbank A.Ş., İş Bankası A.Ş. vb. firmalara ait gönderi üretimleri aylık olarak gerçekleştirilmektedir.

GRAFİK 31
YILLAR İTİBARİYLE BİRLEŞİK POSTA GÖNDERİMİ ÜRETİMİ

Birleşik Posta Sisteminde 2010 yılında 69 Milyon, 2011 yılında 157 Milyon, 2012 yılında 148 Milyon, 2013 yılında 166 Milyon, 2014 yılında 159 Milyon, 2015 yılında 147 Milyon ve 2016 yılı Ağustos ayı sonunda 86 Milyon olmak üzere toplam 932 Milyon adet gönderi üretimi yapılmış ve 127 Milyon TL gelir elde edilmiştir.

e-Ticaret

İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satılabildiği, müşterilerin internet üzerinden kolayca erişim sağlayarak çok sayıda ve farklı sektörlerdeki markaları tek bir platform üzerinden tercih edebildiği epttavm.com'un açılışı 17/05/2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle PTT ile 1.165 firma arasında protokol imzalanmış olup protokol imzalanacak firma sayısının arttırılması için tanıtım ve pazarlama çalışmalarına devam edilmektedir. Epttavm.com'da 2.390.000'den fazla ürün, satış için sergilenmekte olup üye sayısı 800.608'dir. İnternet üzerinden yapılacak alışverişte kredi kartı kullanımını sağlayan sanal pos entegrasyonu için Garanti Bankası, Halkbank, Akbank, Yapı Kredi Bankası, HSBC ve Ziraat Bankası ile protokoller imzalanmış ve ilgili bankalara ait kredi kartları ve havale işlemleri epttavm.com sitesi ödeme ekranlarında seçenek olarak son kullanıcıya sunulmuştur. Kredi kartı kullanmak istemeyen müşteriler için PTT A.Ş. bünyesinde verilmekte olan kapıdan ödeme sistemi de alternatif ödeme seçeneği olarak sitede yerini almıştır.

Yurtdışı e-Ticaret çalışmaları kapsamında Kosova Posta İdaresi ile PTT arasında işbirliği anlaşması imzalanmış olup www.postamall.com sitesi oluşturulmuştur. Ayrıca International Money Order Postal System (IMOPS) tahsilat programı bir ödeme seçeneği olarak siteye entegre edilmiş ve bu ülkede çalışır hale gelmesi için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Altyapı çalışmaları tamamlanan Postamall Projesi yoluyla online satışların başlatılması amacıyla 26.07.2016 tarihinde PTT ile Kosova Posta İdaresi arasında ikinci bir anlaşma imzalanmıştır.

PTTBank Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bankacılık hizmetlerinin daha etkin, güvenli, süratli, ekonomik ve çağın gereğine uygun bir şekilde sunulmasını teminen 2004 yılında PTTBank Projesi uygulamaya konulmuştur.

Hiçbir bankanın bulunmadığı 1.480 (15 İlçe, 316 Belde, 284 Köy, 865 Mahalle) yerleşim yerinde sadece PTT hizmet vermektedir.

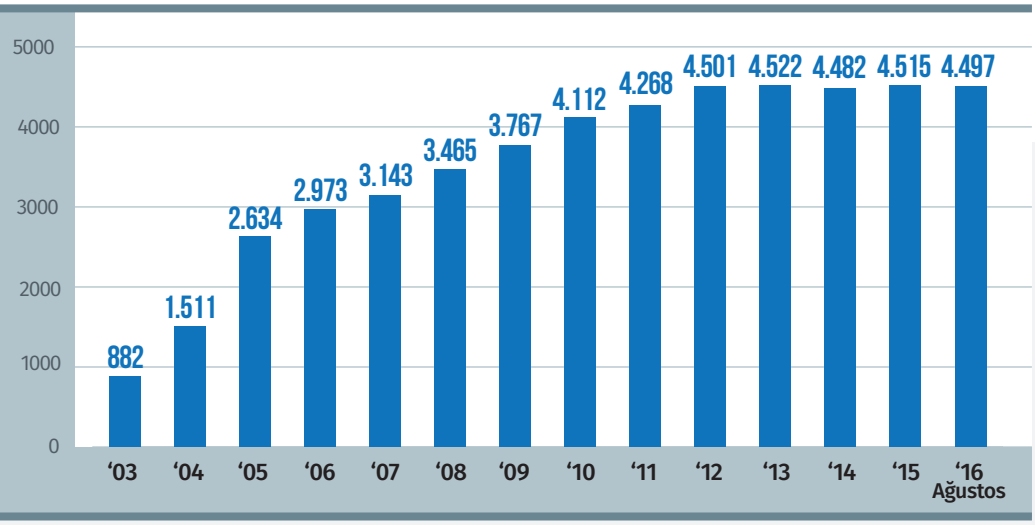

PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

1995 yılında 27 PTT işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu Hizmeti; 2003 yılında 882 işyerinde verilirken, 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 4.497 işyerinin tamamı otomasyon sistemine dâhil edilmiştir.

GRAFİK 32

PTT İŞYERLERİNİN OTOMASYON ALTYAPISINA KAVUŞTURULMASI

Otomasyon sistemi sayesinde posta, telgraf, kargo ve tahsilat işlemlerinin yanında posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri de herhangi bir PTT işyerinden anında online olarak gerçekleştirilebilmektedir.

İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Otomasyon sisteminin, yapılan işbirliği protokolleri ile değişik kamu ve özel sektör kuruluşlarının kullanımına açılması çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda birçok banka, kamu ve özel kuruluşla işbirliği yapılmış olup iş ve işlem çeşitliliğinin arttırılması yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

PTT A.Ş.'ce 2003 yılında 16 kurum ve kuruluş ile 20 protokol yapılmış iken, 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 361 kurum ve kuruluş ile 518 protokol imzalanmıştır.

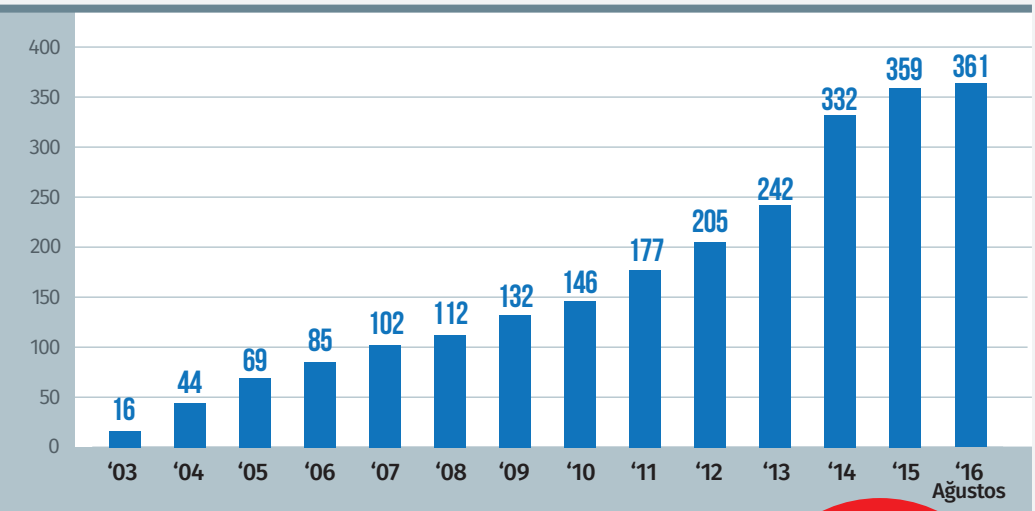
PTT A.Ş. ülkemizin tahsilat merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

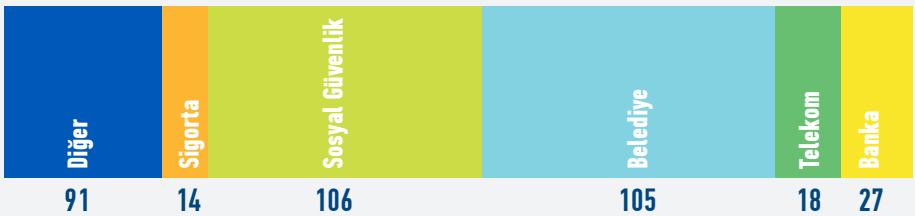
PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

PTT işyerlerinin fiziki durumlarının bankacılık konseptine uygun olarak düzenlenmesi çalışmalarına 2004 yılından itibaren başlanmış olup 2016 yılında da işyerlerinin görsel ve mekânsal farklılıklar oluşturulması amacıyla

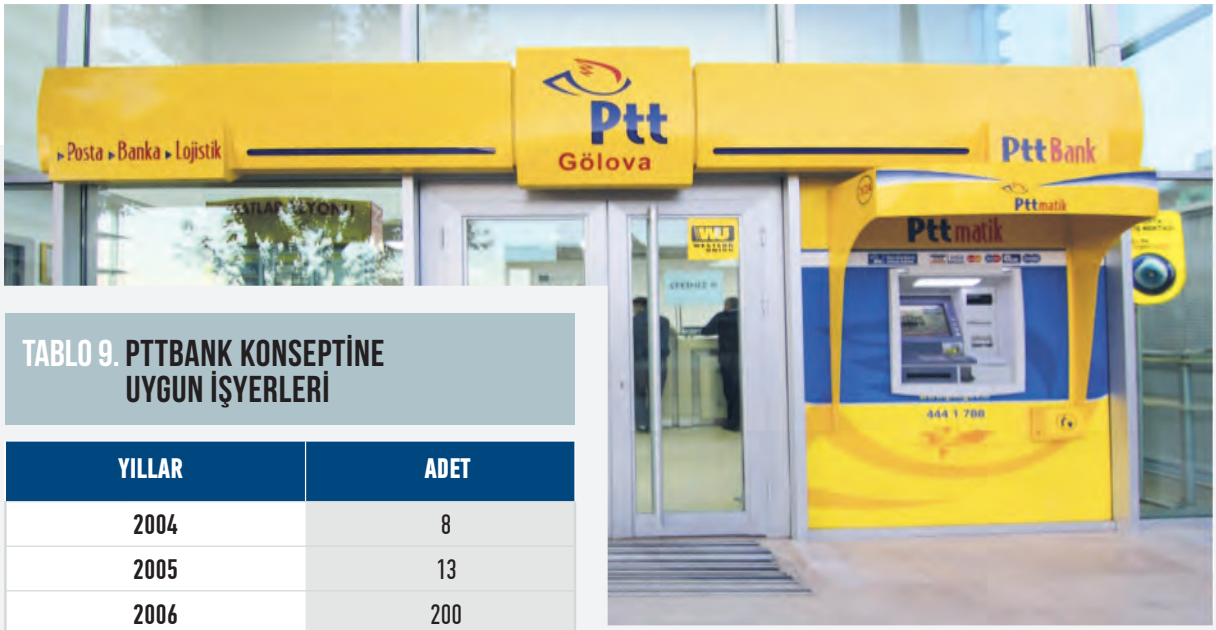
GRAFİK 33

ANLAŞMALI KURUM VE KURULUŞLAR

PTT İşyerlerinde aylık 30 milyon işlem gerçekleştirilmektedir.

TABLO 9. PTTBANK KONSEPTİNE UYGUN İŞYERLERİ

YILLAR	ADET
2004	8
2005	13
2006	200
2007	718
2008	369
2009	351
2010	338
2011	338
2012	338
2013	338
2014	312
2015	124
2016 Ağustos	54
TOPLAM	3.501

düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 3.501 işyerinin dönüşümleri sağlanarak modern görünümlerine kavuşturulmuştur.

PTTmatik ve PTTkart

PTTmatik

Nakit tahsilatı yapan ve para üstü verebilen, 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sağlayan Pttmatik'ler aracılığıyla, müşterilerin sıra beklemeksizin fatura tahsilatı, maaş ödemeleri ve posta çeki işlemleri ile anlaşma yapılan bankalara ait işlemlerini yapabilmesi sağlanmıştır. Proje kapsamında hizmete sunulan 2.126 adet Pttmatik, yurtiçi ve yurtdışı tüm banka müşterilerine hizmet verebilen "Ortak ATM" konumuna getirilmiştir. Başka banka ATM'lerinin olmadığı 141 noktada Pttmatikler "Tek ATM" olarak hizmet vermektedir.

PTTkart

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca yapılan tüm sosyal yardım ödemeleri, ön yüklemeli Pttkart aracılığı ile 19/06/2013 tarihinden itibaren yapılmaktadır. MEB - Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından yapılan yardım ödemeleri, Diyanet Vakfı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli Öğretmen ödemeleri ve MEB - Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile imzalanan protokol kapsamında Suriyeli sığınmacı ödemeleri de sisteme dâhil edilmiştir. 2016 Ağustos ayı sonu itibariyle 1 Milyon 718 Bin adet ön yüklemeli Pttkart hak sahiplerinin hizmetine sunulmuş olup 929 Bin 743 adet ön yüklemeli kart aktif olarak kullanılmaktadır.

PTT Bonus Kredi Kartı; mal ve hizmet alımlarında belirlenen kredi limitleri dâhilinde kullanılabilen, kullanıcılarına bir ay süreyle faizsiz olarak ödeme imkânı sağlayan bir ödeme aracı olup nakit avans işlemi için de kullanılabilmektedir. Pttkart kullanımının artması ile PTT işyerlerindeki müşteri yığılmalarının önüne geçilmiştir.

2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 11 Milyon 151 Bin adet PTTkart müşteri hizmetine verilmiş olup posta çeki, emekli, PTT Bonus ve sosyal kart dâhil olmak üzere 8 Milyon 141 Bin adet PTTkart aktif olarak kullanılmaktadır.

PTTBank İnternet Bankacılığı, PTT Mobil Havale ve Cep PTTBank

PTTBank İnternet Bankacılığı

Müşterilere daha kaliteli ve etkin bir hizmet sunabilmek, havale ve çek trafiğini arttırmak amacıyla 1 Haziran 2006 tarihinde hayata geçirilen "İnteraktif Posta Çeki (İPÇ) Projesi" ile müşterilerin posta çeki hesabına bağlı olarak para yatırma ve ödeme dışında gişelerde yapabilecekleri tüm işlemleri internet üzerinden yapabilmelerine imkan sağlanmıştır.

PTT Mobil Havale

PTT bünyesinde posta çeki hesap sahibi müşterilerin işlemlerini kolaylaştırmak, zamandan ve işlem maliyetlerinden tasarruf etmelerini sağlamak amaçlarıyla isme havale, posta çeki aktarma, diğer banka hesaplarına para gönderme, vb. para transferi seçeneklerine ek olarak; Pttmatik ve İPÇ üzerinden kabul işlemi yapılmak üzere, alıcı bilgisine cep telefonu numarasını tanımlayarak PTT nezdinde hesabı olsun veya olmasın herhangi bir GSM operatörünü kullanan herkesin para transferi yapılabilmesini sağlayan "PTT Mobil Havale" hizmeti 28.04.2015 tarihinde devreye alınmıştır. 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 96.955 adet kabul işlemi gerçekleşmiştir.

Cep PTTBank

PTT nezdinde PTTBank İnternet Bankacılığı kullanıcıları tarafından IOS ve Android işletim sistemine sahip mobil platformlardan indirilebilen Cep PTTBank uygulamasında PTT müşterilerine özel www.ptt.gov.tr adresinde sunulan PTTBank İnternet Bankacılığı işlemlerini içeren menüler aracılığıyla, PTT tarafından sağlanan kullanıcı adı ve şifresi ile giriş yapılarak bakiye bilgisi, hesap hareketleri, tanımlı ödeme ve para transferi ile ilgili işlemler yapılabilmektedir.

PTTcell

Müşteri odaklı hizmet anlayışı ile Türk Telekom'un telekomünikasyon alt yapısı kullanıla-

rak yüksek kalitede, hesaplı bir mobil iletişim hizmeti 29 Ocak 2013 tarihinde sunulmaya başlanmıştır. Pttcell hizmeti 1.872 PTT işyerinde verilmektedir.

Söz konusu hizmet kapsamında PTT İşyerlerinde faturalı/faturasız abonelik işlemleri ile numara taşıma ve yedek sim kart işlemleri yapılmaktadır. 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle aktif abone sayısı 457.343'tür.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Projesi

PTT A.Ş. ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, müşterilerin hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla Otomatik Geçiş Sistemi (OGS) ve Kartlı Geçiş Sistemi (KGS) dışında yeni bir sistem olan Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) geçilmiştir. Sistem, 17 Eylül 2012 tarihinde ülke çapında devreye alınmıştır.

HGS Sistemi;

- Engelsiz geçiş,
- Geçiş anında otomatik ücret tahsili,
- Trafik akışında süreklilik,
- Plaka tanımlama sistemi,
- Kaçak ve aranan araçların tespiti,
- Uzun kullanım ömrü ve düşük maliyet

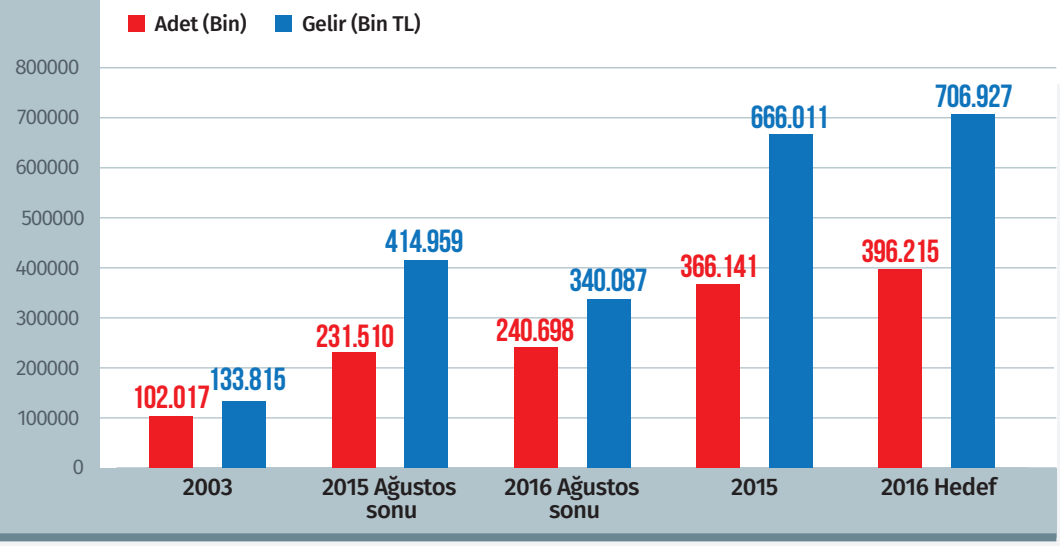
gibi avantajlar sunmaktadır.

HGS ürünlerinin (etiket/kart tipi) satışı 3.361 PTT merkez ve şubesi ile otoyol üzerindeki 34 adet PTT işyerinden ve anlaşmalı bankalardan yapılabilmektedir. Ayrıca 2.126 adet Pttmatikten, ePttAVM web sitesinden ve SMS ile 7/24 HGS bakiye yüklemesi (dolumu) yapılabilmekte olup 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle toplam 9 Milyon 649 Bin 249 aktif HGS müşterisi bulunmaktadır.

Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 102 Milyon 17 Bin adet işlem karşılığında 133 Milyon 815 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2015 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 231 Milyon 510 Bin adet işlem karşılığında, 414 Milyon 959 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 240 Milyon 698 Bin adet işlem karşılığında 340 Milyon 87 Bin TL gelir elde edilmiştir.

GRAFİK 34
TOPLAM PTTBANK İŞLEM ADET VE GELİRLERİ

- 2015 yılında 366 Milyon 141 Bin adet işlem karşılığında, 666 Milyon 11 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2016 yılında ise 396 Milyon 215 Bin adet işlem karşılığında, 706 Milyon 927 Bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir.

Diğer Hizmetler ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Pul Faaliyetleri

Türkiye Cumhuriyeti adına pul çıkarma yetkisi 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile PTT'ye verilmiştir. Bu kapsamda yıllık pul emisyon programları dahilinde anma pulları ile posta gönderi ücretlerinin karşılanmasında kullanılmak üzere sürekli ve resmi posta pulları tedavüle sunulmaktadır.

Söz konusu pullarda başta tarihi, sosyal ve kültürel varlıklarımız olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışında meydana gelen önemli olayların yıldönümleri, dünya pulculuğundaki gelişmeler, filateli gelenekleri, ünlü kişiler, turizm varlıklarımız, geleneksel el sanatlarımız, ülkemize özgü endemik bitki ve hayvanlar gibi tematik konulara yer verilmektedir.

PTT'nin internet sitesi www.ptt.gov.tr adresinde 2005 yılından itibaren Pul Emisyon Programları; 2010 yılından itibaren ise tedavüle sunulan pullar ve ilk gün zarfları ile ilk gün damgaları yer almaktadır.

2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle;

18 farklı konuda toplam 2 Milyon 900 Bin adet anma pulu, 2 farklı konuda toplam 61 Milyon adet Resmi Posta Pulu ve 2 farklı konuda toplam 55 Milyon 500 Bin adet Sürekli Posta Pulu tedavüle sunulmuştur.

Ayrıca 18 adet ilk gün damgası kullandırılmış ve 18 adet ilk gün zarfı tedavüle sunulmuştur.

2017 yılında ise; 25 farklı konuda anma pulu ile resmi ve sürekli posta pullarının tedavüle çıkarılması planlanmaktadır. Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) bünyesinde her yıl düzenlenmekte olan En İyi Avrupa

Pulu Yarışmasında PTT, 2015 yılında Tedavüle sunulan Eski Oyuncaklar konulu Anma pulu ile Avrupa'nın en iyi pulu seçilerek "Altın Pul Ödülü" nü kazanmıştır.

Yıllık emisyon programında belirlenen konularla ilgili pul basımı 2011 yılından itibaren PTT'nin kendi matbaasında yapılmakta olup 5 yılda yaklaşık 1 Milyon 140 Bin TL tasarruf sağlanmıştır.

Kişisel Pul

Dünyada az sayıda ülkede uygulaması bulunan "Kişisel Pul" hizmeti ile 2005 yılından bu yana gerçek ve tüzel kişiler tarafından gönderilen görsel objeler pul olarak basılabilmekte, pul haline dönüşen bu görseller hatıra amaçlı kullanılabildiği gibi gönderilerin üzerine yapıştırılarak posta ücretlerinin karşılanmasında kullanılabilmektedir.

Kişisel Pul hizmetinin başlangıcından 2016 yılı

Ağustos ayı sonuna kadar 4.518 müşteriye 2 Milyon 877 Bin 550 adet kişisel pul basmış ve toplam 3 Milyon 657 Bin 378 TL'lik gelir elde edilmiştir.

Filateli Faaliyetleri

Filatelik ürünlerin filatelistlerce kolaylıkla temin edilebilmesi amacıyla abonelik sistemi ve www.filateli.gov.tr internet sitesi üzerinden satış sistemi bulunmaktadır. Ayrıca sergi, fuar vb. etkinliklerde de filatelik satışlar yapılmaktadır. 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle toplam 1 Milyon 593 Bin 63 TL filateli geliri elde edilmiştir.

2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 21 adet pul sergisi gerçekleştirilmiştir.

PTT Pul Müzesi

Modern anlayışta, çağın teknolojik ve yapısal unsurlarına ait uluslararası nitelikte PTT Pul Müzesi açılması kapsamında, Ankara'da bulunan tarihi Emlak ve Eytam Bankası binası PTT tarafından satın alınarak müzeye dönüştürülmüş ve 22/10/2013 tarihinde ziyarete açılmıştır. Müze açıldığı günden bu yana 90.388 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

PTT Pul Müzesi, dünyadaki posta müzeleri içerisinde 6.500 m2'lik alan ile pul üzerine en büyük alana sahiptir. Türk mühendislerinin yazılımını yaptığı hologram kütüphane ve çeşitli interaktif uygulamalar müze içerisinde yer almaktadır.

PTT Pul Müzesinde, 176 yıllık ihtişamlı bir geçmişe sahip olan PTT'nin posta ve haberleşme

alanında kuruluşundan günümüze hizmetlerini sunarken kullanmış olduğu objeler ile 1863 yılında tedavüle sunulan ilk Türk pulundan günümüze kadar basılan pullar ve dünya pullarından örnekler sergilenmektedir.

e-Devlet Kapısından Ulaşılabilen Hizmetler

PTT A.Ş. bünyesinde yürütülmekte olan Kayıtlı Gönderi, En Yakın PTT, Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Hesap Bilgileri ile Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) İhlalli Geçiş Bilgileri Sorgulaması işlemleri e-Devlet Kapısı http://türkiye.gov.tr üzerinden verilmektedir. e-Devlet Kapısı üzerinden Belediye Başkanlıkları Posta Çeki Hesap Numaraları bilgisine erişimin sağlanması hususunda çalışmalar sürdürülmektedir.

Meslek Okullarında Posta Hizmetleri Bölümlerinin Açılması

PTT, 2014 yılı itibariyle 7 ildeki 7 meslek yüksekokulunda posta hizmetleri bölümünün açılması için aktif olarak destek vermiştir. Buralardan yetişen nitelikli personel hem PTT'nin hem de ülkemiz posta sektörünün nitelikli eleman ihtiyacını karşılamaktadır.

2011 yılında 94, 2012 yılında 180, 2013 yılında 177, 2014 yılında 175, 2015 yılında 84 ve 2016

Ağustos ayı sonu itibariyle 81 olmak üzere toplamda 791 meslek yüksekokulu posta hizmetleri bölümü mezunu, PTT'de istihdam edilmiştir.

Personelin Hizmet İçi Eğitimi

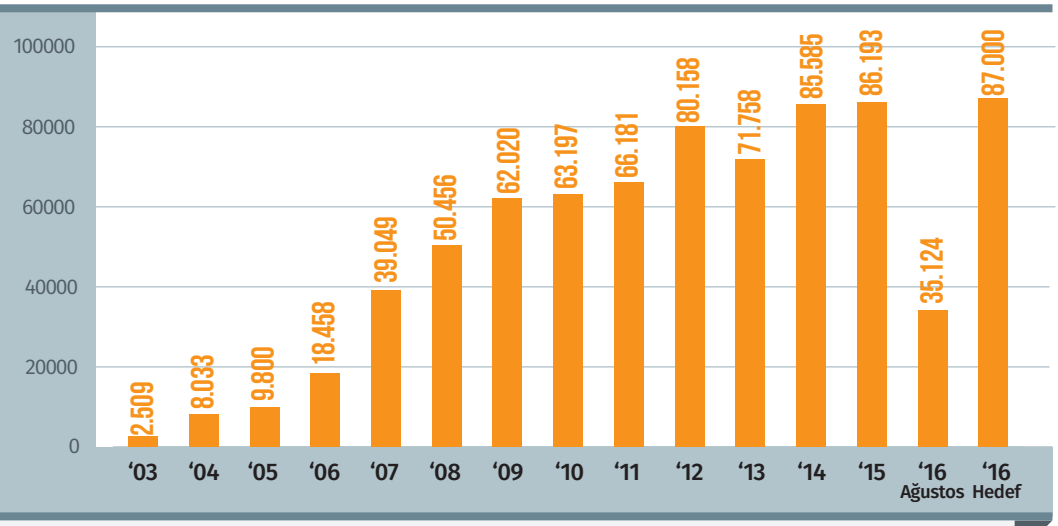
PTT'de faaliyetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesinin arttırılması ve personel motivasyonunun sağlanması için personelin mesleki ve kişisel eğitimine önem verilmektedir.

2016 yılında 87.000 personele hizmet içi eğitim verilmesi hedeflenmiştir. 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle, işbaşı eğitimlerde 8.750, kurum dışı eğitimlerde 23.995 eğitim merkezlerinde ise 2.379 olmak üzere toplam 35.124 personele hizmet içi eğitim verilmiştir.

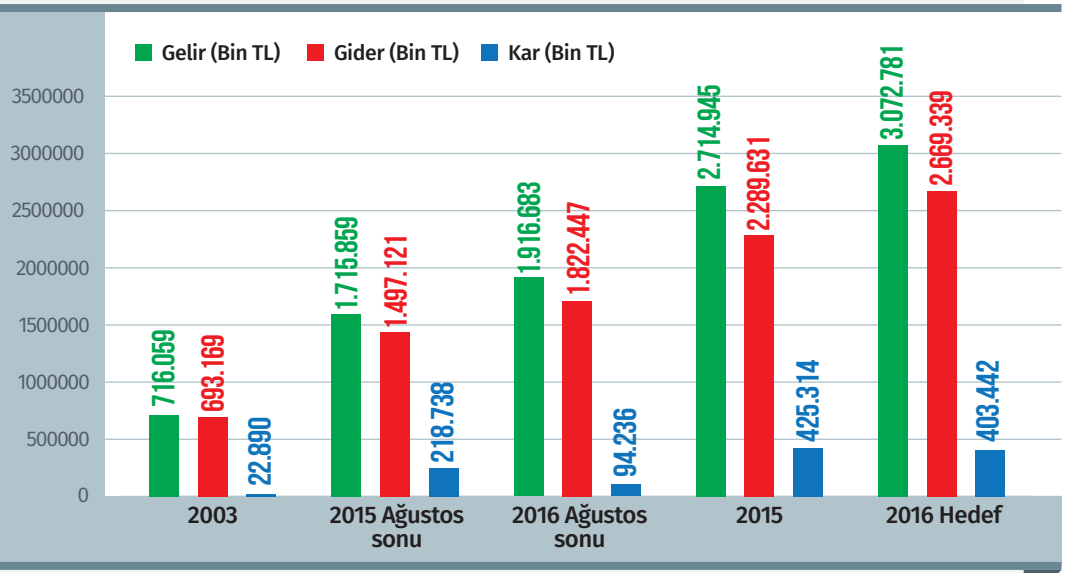
GRAFİK 35

YILLAR İTİBARİYLE EĞİTİM GÖREN PERSONEL SAYISI

GRAFİK 36

PTT'NİN MALİ DURUMU

Mali Durum

- 2003 yılında 716 Milyon 59 Bin TL gelire karşılık 693 Milyon 169 Bin TL gider ile 22 Milyon 890 Bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2015 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 1 Milyar 715 Milyon 859 Bin TL gelire karşılık 1 Milyar 497 Milyon 121 Bin TL gider ile 218 Milyon 738 Bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2016 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle 1 Milyar 916 Milyon 683 Bin TL gelire karşılık 1 Milyar 822 Milyon 447 Bin TL gider ile 94 Milyon 236 Bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2015 yılında 2 Milyar 714 Milyon 945 Bin TL gelire karşılık 2 Milyar 289 Milyon 631 Bin TL gider ile 425 Milyon 314 Bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2016 yılında ise 3 Milyar 72 Milyon 781 Bin TL gelire karşılık, 2 Milyar 669 Milyon 339 Bin TL gider ile 403 Milyon 442 Bin TL kâr elde edilmesi hedeflenmiştir.

TABLO 10. PTT A.Ş'NİN YILLAR İTİBARİYLE BÜTÇE PLANLAMASI (BİN TL)

YILLAR	2016	2017	2018
GELİR	3.072.781	3.285.895	3.449.015
GİDER	2.669.339	2.750.635	2.893.923
KAR	403.442	535.260	555.092

HEDEFLER

- "KEP, e-Fatura + e-Arşiv, normal e-mail" hizmetlerinin tek platformda birleştirilmesi ile hizmetlerin kullanım alanlarının yaygınlaştırılması.
- e-PttAVM'nin geliştirilmesi ve uluslararası pazarlarda yaygınlaştırılması.
- e-Ticaret paket taşımacılığına yönelik özel ürünlerin geliştirilmesi.
- Sınır ötesi e-Ticaret projesinin geliştirilmesi. (PTT + THY + PAL işbirliği)
- Kamu Entegre Veri Merkezi Projesi. (Datacenter)
- Posta çeki hesabının e-para olarak kullanılması.
- Ulusal elektronik ödeme sisteminin kurulması.
- Posta ve PTTBank yazılımlarının diğer ülkelerin kullanabileceği formata getirilerek satılması.
- Pttcell'de 1 Milyon abone hedefine ulaşılması.
- HGS kullanım alanlarının yaygınlaştırılması.
- Şehir kartlarının standartlaştırılması. (Takas Merkezi, Interoperability, Ulusal Kart, Ortak Cüzdan, Ulusal Ödeme Sistemi)
- Kargo alt yapısının güçlendirilmesi.
- Yurt dışı ticari paket taşımacılığı'nın (TURPEX) yaygınlaştırılması.
- Bakanlık Bünyesinde, Lojistik master plan çerçevesinde, işletici ve hizmet sağlayıcısı olarak yer almak.
- Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Birliği Lojistik Projesi.
- Sınır ötesi alıp verme merkezlerinin kurulması. (Posta operatörleri tarafından ülkesi dışında bir ülkede posta işletmecisi ile birlikte işletilen ticari odaklı bir tesis olunması)
- Elektronik ödeme kuruluşu olarak dünya markası olmak.

Uluslararası Faaliyetler

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlar

Dünya Posta Birliği (UPU)

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 22 kurucu ülkenin temsilcilerinin katılımıyla 9 Ekim 1874 yılında kurulmuştur. UPU'ya 192 ülke üyedir.

İdari Konsey (CA): UPU'nun alt organlarından olan İdari Konseye dört yıllığına 40 üye ve 1 başkan seçilmekte olup 2016-2020 yılları arasında Türkiye İdari Konsey Başkanlığını yürütecektir.

Posta İşletme Konseyi (POC): UPU'nun alt organlarından olan Posta İşletme Konseyine dört yıllığına 40 üye ülke seçilmekte olup 2016-2020 yılları arasında Türkiye Posta İşletme Konseyi üyeliğine seçilmiştir.

UPU UNIVERSAL POSTAL UNION

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop)

1992 yılında kurulmuş ve Ülkemiz 1993 yılında birliğe katılmıştır. PTT A.Ş. temsilcisi 3 yıllığına (2013-2016 yılları arasında) PostEurop yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. PostEurop'a 52 ülke üyedir.

Akdeniz Posta Birliği (EUROMED)

AB'nin Avrupa ve Akdeniz ülkelerindeki işbirliğinin arttırılmasını sağlamak amacıyla ortaya koyduğu projeler ve eylem planının bütününü kapsamaktadır. Avrupa-Akdeniz bölgesinde posta işletmeleri arasındaki işbirliğini arttırmak amacıyla PTT tarafından "Euromed Ortak Posta Bildirisi" 29 Ocak 2010 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu birliğin şu anda 17 üyesi bulunmaktadır.

EUROMED

ÜLKEMİZDE YAPILAN ULUSLARARASI KONGRELER

Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi

Birlik tarafından her dört yılda bir Kongre yapılmakta ve burada alınan kararlar tüm üye ülkeler tarafından gelecek Kongreye kadar uygulanmaktadır. Ülkemiz, 2012 yılında Katar'da yapılan 25. Kongrede alınan karar uyarınca; 20 Eylül - 7 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul'da 26. UPU Kongresine ilk defa ev sahipliği yapmıştır. Kongre organizasyonu için PTT yetkilendirilmiştir.

Kongreye 160 üye ülkeden yaklaşık 2.100 delege katılım sağlamıştır. 26. Dünya Posta Kongresi'nin İdari, Kargo ve Mali düzenlemelerine ilişkin ev sahibi ülke anlaşması, İsviçre'nin başkenti Bern'de 12/11/2015 tarihinde imzalanmıştır. (UPU ile Dışişleri Bakanlığı arasında Kongre organizasyonuna ilişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşması, PTT'nin katılımıyla BM Cenevre Ofisi Daimi Temsilcisi ve Dünya Posta Birliği (UPU) Genel Direktörü tarafından imzalanmıştır.) Bu kongre ile Ülkemizin tanıtımının yapılmasının yanı sıra ekonomisine de katkı sağlanacaktır.

Kongre Başkanlığı ve Kongreden sonraki 4 yıl süresince UPU İdari Konsey Başkanlığı PTT tarafından yürütülecektir. Kongre Genel Kurul Toplantısında, 2020 yılında yapılacak 27. Dünya Posta Kongresi'nin Fildişi Sahilinde düzenlenmesine karar verilmiştir.

2004-2015 Yılları Arasında Yapılan Uluslararası Toplantılar

2004 YILI

- Posta Hizmetleri Gelişim Çalıştayı, 26-27 Temmuz 2004, Ankara

2005 YILI

- 16-18 Kasım 2005 Posta Düzenlemeleri Avrupa Komitesi (European Committee for Postal Regulations- CERP) Genel Kurul Toplantısı, Antalya

2006 YILI

- 19-21 Eylül 2006 EİT (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Posta Yetkilileri 3. Toplantısı, Ankara

2007 YILI

- 28 Ekim-3 Kasım 2007 Balkanfila Pul Sergisi, İstanbul

2008 YILI

- Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (PostEurop) tarafından yürütülmüş olan Pro Actin (Posta Sektöründe AB Müktesebatına Yönelik Eğitim Girişimleri) Projesi Müşteri İlişkileri, Pazarlama ve Satış Eğitimi ile Müşteri Forumu, 22-24 Ekim 2008, Antalya

- 13-15 Ekim 2008 tarihleri arasında Şirkette, Fransa Posta Araştırmaları ve Postanın Geleceği Enstitüsü (IREPP) Proje Müdürü Bn. Sylvie PITTARO- MENNESSON tarafından verilen "Evrensel Posta Hizmetinin

Tanımı, koşulları ve Kriterleri" konulu TAIEX Semineri

- 10-14 Haziran 2008 "Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesinde Postanın Rolü" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2009 YILI

- 10-11 Haziran 2009 "Postada Teknolojiden En Üst Düzeyde Faydalanılması ve Küresel Ekonomik Kriz Nedeniyle Posta Sektöründe Alınabilecek Önlemler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 25 Şubat 2009 PostEurop Varış Giderleri Toplantısı, Ankara
- 9 Haziran 2009 Pro-Actin Ulusal Konferansı, Antalya
- 21 Ekim 2009 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Online Paralı Posta Hizmetleri Çalıştayı, Ankara

2010 YILI

- 19 Ocak 2010 Avrupa Komisyonu 2 No'lu İç Pazar ve Rekabet Alt Komitesi Toplantısı, Ankara (ABGS)
- 25-29 Ocak 2010 "Posta Hizmetleri İçin Bir Düzenleyici Kurulun Kurulması" konulu TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Semineri, Ankara (PTT)
- 21-25 Haziran 2010 "Değişen Dünyada İhtiyaçlar: Elektronik Hizmetler/Çevre ve Stratejik Hedefler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 20 Ekim 2010 PostEurop Filateli Forumu, İstanbul
- 24-26 Kasım 2010 CERP Genel Kurulu Toplantısı, İstanbul

2011 YILI

- 10 Ekim 2011 POSTEUROP Varış Giderleri, İstanbul
- 11 Ekim 2011 IAC Komite Toplantısı, İstanbul
- 12-13 Ekim 2011 POSTEUROP Genel Kurul Toplantısı, İstanbul
- 18 Ekim 2011 Lafferty Grup Toplantısı, İstanbul
- 14-18 Kasım 2011 "Posta Sektöründe Gelişen Fırsatlar ve Ortaya Çıkan Tehditler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2012 YILI

- 25-29 Haziran 2012 "Posta Sektöründe Rekabet ve Mevzuat" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, İzmir

2013 YILI

- 10-14 Haziran 2013 "Posta Sektöründe Serbestleşmenin Ürün/Hizmet Çeşitliliğine Etkileri" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2014 YILI

- 13-14 Mayıs 2014 EUROGIRO Toplantısı
- 25-28 Mayıs 2014 "E-ticaret ve Posta Sektörü: Karşılıklı Beklentiler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Muğla

2015 YILI

- 2-6 Mart 2015 UPU APS Avrupa Bölgesel Çalıştayı, İstanbul

- 25-27 Mayıs 2015 "Posta Sektöründe Yenilikçi Yaklaşım-Geleceği Kucaklamak" konulu 8. Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ

Engellilere Yönelik Yapılan Çalışmalar

- Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.
- Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.
- Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.
- PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun olarak düzenlenmiştir.
- Engelli derneklerinin projelerine destek verilmiştir.

- Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.
- Engellilerle ilgili diğer kampanyalara destek verilmiştir.
- PTT A.Ş. Mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli müşterilere uygulanmaktadır.
- Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.

- Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın işbirliği kapsamında gerçekleşen "Engelli Dostu Numaralar" projesi ile işitme ve konuşma engelli vatandaşlara hizmetlerin kolaylıkla ulaşmalarını sağlamak ve bu vatandaşlarımızın her türlü talep, istek ve temennilerini alarak hizmetin sürekliliğini yerine getirmek amacıyla söz konusu proje kapsamında PTT'ce 0312 309 59 13 numaralı SMS hattı tahsis edilmiştir. Bu hat üzerinden de engelli vatandaşlarımıza hizmet sunulmaktadır.
- Engelli vatandaşlar ve yakınlarının faydalanabileceği "Pttcell Güzel Günler Gelecek" tarifesi hizmete sunulmuştur.

- Sosyal sorumluluk bilinciyle, engelli vatandaşlarımıza istihdam sağlamak amacıyla PTT Çağrı Merkezinde engelli personel istihdam edilmektedir.
- Engelli müşterilerin PTT hizmetlerinden kolaylıkla faydalanabilmeleri amacıyla Çağrı Merkezinde işaret dili bilen 2 müşteri hizmetleri temsilcisi istihdam edilmiştir. Bu temsilciler aracılığıyla İşitme ve Konuşma Engelli Müşteriler için android işletim sistemine sahip görüntülü konuşma imkânı sağlayan cep telefonları aracılığıyla 0850 222 1 788 numaralı hat üzerinden Çağrı Merkezindeki tüm hizmetlerin bu iletişim kanalı üzerinden de sunulması sağlanmıştır.

- PTT'nin http://www.aloptt.gov.tr adresindeki internet sitesi üzerinden "Online Canlı Destek" uygulaması ile tüm müşterilerin yanı sıra İşitme ve Konuşma Engelli müşterilerin internet üzerinden web chat ortamında PTT hizmetlerinden yazışma yoluyla faydalanabilmesi sağlanmıştır.

Kan Bağışı, Organ Bağışı, Ağaçlandırma

PTT A.Ş. tarafından kan bağışı, organ bağışı ve ağaçlandırma çalışmaları sürdürülmektedir.

Kan Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında PTT A.Ş. ile Türk Kızılay'ı arasında imzalanan protokol çerçevesinde her yıl üç aşamada gerçekleştirilen kampanya ile 2011 yılından bu yana 20.296 PTT personelinin kan vermesi sağlanmıştır.

Organ Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında organ Bağışı için Sağlık Bakanlığı ile PTT arasında "PTT Genel Müdürlüğü Organ Bağışı Kampanyası" protokolü imzalanmış ve 01/01/2013 tarihi itibariyle başlayan Organ Bağışı Kampanyasına bugüne kadar 3.517 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Ağaçlandırma

01/11/2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/28 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden PTT A.Ş. ile Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü arasında 22/04/2008 tarihinde protokol imzalanmış olup bu protokol PTT'nin merkez ve bağlı taşra teşkilatını da kapsamaktadır. Bu protokol gereğince, 4122 sayılı Kanun ve Eylem Planı (2008-2012) kapsamında PTT A.Ş.'de mevcut 30.000 çalışan personel adına her yıl 30.000 adet fidan dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

- 2008 yılı için 30.000 adet fidanın Ankara,
- 2009 yılı için 20.000 adet fidanın Erzincan, 10.000 adet fidanın Samsun,
- 2010 yılı için 30.000 adet fidanın Sivas,
- 2011 yılı için 20.000 adet fidanın Kayseri, 10.000 fidanın Osmaniye,
- 2012 yılı için 15.000 adet fidanın Samsun, 15.000 adet fidanın ise Osmaniye iline dikimi sağlanmıştır.
- PTT A.Ş. ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 13.09.2012 tarihinde yeniden 2013-2017 yılları arasında beş yıl süre ile "Her bir PTT çalışanı adına bir fidan, yılda 30.000 adet fidan" kampanyası için yeni bir protokol imzalanmış, 2013 yılında 30.000 adet fidan İzmir iline dikilmiştir.

Ayrıca, PTT A.Ş.'ye belirli sayıda kargo gönderisi veren özel ve tüzel kişiler adına ağaç dikilmesi hakkındaki sosyal sorumluluk projesi kapsamında;

- 2010 yılı için 1.000 adet fidanın Kastamonu, 750 adet fidanın Malatya,
- 2011 yılı için 5.000 adet fidanın Kastamonu, 5.000 adet fidanın Yozgat ve 5.000 adet fidanın Kayseri illerine dikimi gerçekleştirilmiştir.
- 2014 yılında Karaman iline 70.000 adet fidan dikilmiştir.

"Kargo Gönderisi Karşılığı Ağaç Dikilmesi" projesi kapsamında gerçekleştirilenler dahil son 7 yılda PTT tarafından 266.750 adet ağaç dikimi gerçekleştirilmiştir.

Diğer Sosyal Sorumluluk Faaliyetleri

Tebrik Kartı Bizden, Güvenlik Güçlerimize Göndermek Sizden Kampanyası

Ülkemizin huzur ve refahı için görev yapmakta olan Güvenlik Güçlerimizin Ramazan Bayramlarını vatandaşlarımızın kutlamasına vesile olmak, milli birlik, beraberlik ile hoşgörü ve kardeşlik duygularımızın pekiştirilmesine katkıda bulunmak ve tebrik kartı gönderme alışkanlığını yaygınlaştırmak üzere "Tebrik Kartı Bizden, Güvenlik Güçlerimize Göndermek Sizden" kampanyası düzenlenmiştir. Bu

kapsamda 28.06.2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde açılan standa Başbakanımız Sayın Binali YILDIRIM, bazı bakanlar ve milletvekilleri katılmışlardır. Başbakanımız Sayın Binali YILDIRIM kampanya kapsamında Tunceli Ovacık İlçe Jandarma Karakol Komutanlığı'na tebrik kartı göndermiştir.

PTT Ailesi'nden Darbe Teşebbüsünde Şehit Olan Vatandaşlarımızın Ailelerine ve Gazilerimize Destek

2016/18 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile 15 Temmuz 2016 Silahlı Darbe Teşebbüsünde şehit olan vatandaşlarımızın ailelerinin kederlerini hafifletmek ve yaralılarımızın acılarına ortak olmak için başlatılan yardım kampanyası kapsamında PTT personelinin ve vatandaşlarımızın bağış yapabilmeleri için 888601 no.lu posta çeki hesabı açılmıştır. Kampanya 30.09.2016 tarihinde sona ermiş olup toplanan yardımların tamamı Başbakanlık Genelgesiyle başlatılan kampanya hesaplarına aktarılmıştır.

PTT Gönüllülük Hareketi Projesi

Proje kapsamında; Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV) ile birlikte, yaşlı huzurevleri ve bakım evlerindeki yaşlıların ziyaret edilmesi, Sevgi Evlerinde yaşayan çocuklarla ilgili çalışmaların birlikte yapılması planlanmıştır. Lösemili çocuklar yararına çalışmalar yürütülmesi ve kurumsal olarak katkı sağlanması amacıyla LÖSEV ile PTT arasında protokol imzalanmıştır. 25.06.2014 tarihinden itibaren LÖSEV'in 120660 no.lu posta çeki hesabına yapılan bağışlardan yatırma ücreti alınmaması uygulamasına başlanmıştır.

Küresel İlkeler Sözleşmesinin İmzalanması

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact), küreselleşmenin artan hızına paralel olarak sürdürülebilirlik ve kurumsal sorumluluk anlayışları çerçevesinde hem politika üretmek hem de uygulamaya geçmek üzere oluşturulan en kapsamlı platformdur. PTT sözleşmeye taraf olarak, Türkiye'de Küresel İlkeler Sözleşmesini ülkemizde imzalayan ilk kamu kurumu olma özelliği taşımaktadır. 176 yaşındaki PTT, Küresel İlkeleri benimseyerek daha güçlü örgütsel yapıya kavuşmuş ve uluslararası iş piyasasında yeni gelişen bir kültürün üyesi olmuştur.

DIŞ İLİŞKİLER
VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER

Giriş

İkili ve çok taraflı uluslararası faaliyetlerimiz sadece taşımacılık sektörlerinde değil aynı zamanda ulaştırma altyapısı alanında diğer ülkelerle mevcut işbirliklerimizi pekiştirirken yeni işbirliği platformları oluşmasına da katkı sağlamıştır.

Özellikle, 2010 yılından bu yana bazı ülkelerle yapılmakta olan Hükümetlerarası Zirveler ile komşu ülkelerle başlatılan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği girişimleri ve vize muafiyeti uygulamalarının, bu ülkelerle ulaştırma ve haberleşme alanındaki ilişkilerin canlanmasında önemli bir katkısı olmuştur. Bakanlığımızın da katılım sağladığı uluslararası toplantılara 2016 yılında da devam edilmiştir.

Uluslararası ilişkilerin sürekli olarak takip edilmesinden kaynaklanan tecrübe, dış ilişkilerin yürütülmesinde temas halinde bulunulan Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı v.b. kurum ve kuruluşlarla deneyim paylaşımına imkân sağlamaktadır.

Bakanlığımız; iklim değişikliğiyle mücadele alanında ulaştırma sektörünün katkısının öneminin bilinci ve küresel iklim sistemini korumak ve sürdürülebilir kalkınmayı devam ettirmek için özgün politika ve tedbirlerin ülke bazında uygulanmasının gerekliliğine olan inancıyla, iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları kapsamında; her türlü ulusal ve uluslararası çalışmaya aktif olarak katılım sağlamakla birlikte, ulaştırma sektöründe iklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla proje çalışmaları yürütmektedir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan Bakanlığımız uluslararası faaliyetleri çerçevesinde, ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğünü artırmak amacıyla 2017 yılında da çalışmalarımız sürdürülecektir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Bakanlığımız ana hizmet birimlerinden biri olarak; Türkiye'nin ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, havacılık ve uzay teknolojileriyle ilgili çok taraflı uluslararası anlaşmalara, sözleşmelere ve kuruluşlara katılmasına dair görüş hazırlama, çevre ve iklim değişikliği konularında ulusal ve uluslararası kuruluşların yapılarını ve çalışmalarını izleme, değerlendirme, gerektiğinde bu çalışmalara katılma, Bakanlık hizmet birimleri ve kuruluşlarının Avrupa Birliğine uyum çalışmalarıyla ilgili olarak yapacağı çalışmalar, toplantılar, ziyaretler ve benzeri faaliyetlerin yürütülmesine yardım etme, Avrupa Birliği müktesebatı, uluslararası anlaşmalar ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; ulaştırma operasyonel programını hazırlama, ulaştırma operasyonel programı çerçevesinde desteklenecek yatırım ve faaliyetlere ilişkin projelerin seçimini, ihalesini ve sözleşmesini yapma, yürütme, kontrol ve izlemelerini gerçekleştirme faaliyetlerini yürütmektedir. Bu çalışmaları Bakanlık ilgili hizmet birimleri ve kuruluşlarının yetki ve sorumluluğu çerçevesinde koordineli olarak yürütmeye devam etmektedir.

Politika ve Düzenlemeler

AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER

AB'ye katılım müzakereleri sürecinde yer alan 35 faslın 8'inde Bakanlığımızın doğrudan ya da dolaylı sorumluluğu mevcuttur. 14 No'lu Taşımacılık Politikası ve 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarının koordinasyonu doğrudan Bakanlığımızdadır. 10 No'lu Bilgi Toplumu ve Medya faslı ise daha çok Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun görevleri dolayısıyla yoğun olarak sorumlu olduğumuz fasıldır.

AB ile ilgili çalışmalarımız, müzakere sürecine yönelik hazırlıklar, ulusal mevzuatımızın ilgili AB müktesebatı ile uyumlaştırılması ve Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen projeler olmak üzere üç temel alanda yürütülmektedir.

MÜZAKERE SÜRECİ

Müzakere Fasılları

Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerde önemli bir dönüm noktası olan ve 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan katılım müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan 'Tarama Süreci' 20 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır.

14 No.lu Taşımacılık Politikası ve 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarında Bakanlığımız koordinatörlük görevini üstlenmiş, söz konusu fasılların tanıtıcı ve ayrıntılı tarama süreci Haziran-Eylül 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Ancak 14 No'lu fasılla ilgili tarama sonu raporu AB tarafından henüz onaylanıp açıklanmamıştır.

AB ile müzakere sürecinde Ek Protokol nedeniyle 8 fasıl askıya alınmıştır. Taşımacılık Politikası faslı da bunlar arasındadır. Enerji, telekomünikasyon ve ulaştırma ağlarından müteşekkil olan 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları faslı, 19 Aralık 2007 tarihinde gerçekleştirilen AB Hükümetlerarası Konferansı neticesinde müzakerelere açılmış olup, faslın müzakerelerinde karşılanması gereken siyasi ve teknik kriterler bulunmaktadır.

Bakanlığımızın koordinasyonunda yürütülen teknik kriterin karşılanması amacıyla yapılan çalışmalar, TEN-T Dokümanının, 13 Aralık 2010 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen teknik kriter kapanış toplantısında Avrupa Komisyonunca "teknik kriterin karşılanması açısından yeterli" olarak değerlendirilmesiyle sonuca ulaşmış olup, TEN Faslına ilişkin olarak Bakanlığımız sorumluluk alanına giren konularda teknik müzakereler tamamlanmıştır.

TEN-T Dokümanı, 28 Aralık 2010 tarihinde teknik kriterin karşılandığının Komisyon tarafından yazılı olarak resmen teyit edilmesi ve AB Konseyinin bilgilendirilmesi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletilmiştir. AB Komisyonu adına yazılan ve Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla 18 Mart 2011 tarihinde Bakanlığımıza iletilen mektupta, Komisyon tarafından, TEN faslının "teknik kapanış kriterinin" karşılandığı, ancak yerleşik usuller çerçevesinde bu konuda nihai değerlendirmenin AB Konseyi tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Komisyon tarafından yenilenen TEN-T rehber ilkeleri çerçevesinde ülkemizin ilgili demiryolu ve karayolu hatları, limanları, havalimanları ile lojistik merkezlerini içeren TEN-T Kapsamlı Ağı haritalarında ihtiyaç duyulan güncellemelerin yapılmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımızca Avrupa Komisyonu ile temas halinde sürdürülmüştür. Çalışmalar sonucunda hazırlanan yeni TEN-T Türkiye Kapsamlı Ağı haritaları, AB tarafından 20-22 Haziran 2016 tarihlerinde Rotterdam'da düzenlenen TEN-T Günleri etkinliği çerçevesinde gerçekleştiri-

len Bakanlar Toplantısında kabul edilmiştir. Söz konusu çalışmalar çerçevesinde, TEN-T içinde Kapsamlı Ağa göre daha öncelikli ve stratejik ulaştırma altyapılarını içeren TEN-T Çekirdek Ağına da ülkemizin ulaştırma altyapıları dâhil edilmiş ve TEN-T Türkiye Çekirdek Ağı haritaları da aynı Bakanlar Toplantısında kabul edilmiştir. Kapsamlı Ağ ve Çekirdek Ağ haritalarımızın TEN-T Rehber İlkeleri Tüzüğü ekinde yer almasını sağlayacak resmi sürecin yakın zamanda AB tarafından tamamlanması beklenmektedir.

Ayrıca, Türkiye'nin TEN-T ağına ilişkin verilerin Avrupa Komisyonuna en uyumlu şekilde iletilebilmesi amacıyla, AB-Türkiye Mali İşbirliği çerçevesinde Bakanlığımızda bir Ulaştırma Bilgi Yönetim Sistemi (TIMS) kurulması projesi 16 Haziran 2016 tarihinde başlamıştır. Bir İspanyol-Alman konsorsiyumu tarafından ihalesi kazanılan projenin ilk aşaması çerçevesinde, ilgili paydaşlarla ilk toplantılar gerçekleştirilmiş ve TIMS sisteminin kurulması için gerekli teknik çalışmalar ve veri toplama çalışmalarına başlanmıştır. Projenin 2017 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Taşımacılık Politikası Faslı Üst Düzey Diyaloğu

Taşımacılık Politikası Faslı'nda bir Diyalog sürecinin başlatılmasına yönelik olarak 2012 yılında varılmış üst düzey mutabakat çerçevesinde, Taşımacılık Politikası Faslı Üst Düzey Diyaloğu Toplantısı 9 Aralık 2013 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, karayolu kotaları ile ilgili olarak AB'nin tüm sorumluluğu üye ülkelere yüklemekten vazgeçerek eyleme geçmesi, AB ülkelerinde karşılaşılan yüksek karayolu geçiş ücretlerine çözüm aranması, ülkemizin AB'nin demiryolu, denizcilik ve havacılık emniyeti ajanslarına (ERA, EMSA, EASA) katılımının ve yönetim organlarında temsilinin sağlanması ve gemi adamlarımızın AB ülkelerinde istihdamını geliştirmeye yönelik zeminin hazırlanması gibi konular gündeme getirilmiştir.

Bu Diyalog kapsamında, 10 Nisan 2014 tarihinde demiryolu konusunda bir Çalışma Grubu toplantısı Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Üst Düzey Diyalog Genel Çalışma Grubu Toplantısı ise 17 Ekim 2014 tarihinde Brüksel'de yapılmıştır. Toplantıda demiryolu alanında işbirliğinin geliştirilmesi, karayolu güvenliği, ITS, kentsel ulaşım, TEN-T ve denizcilik alanlarında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Ülkemizin TEN-T Kapsamlı Ağ haritalarının güncellenmesi ve ulusal altyapılarımızın TEN-T Çekirdek Ağı' na dâhil edilebilmesini sağlayan çalışmalar bu diyalog mekanizması altında gerçekleştirilen çalışma grubu toplantıları ile yürütülmüştür.

Ayrıca, genel denizcilik konularını kapsayan bir Denizcilik Diyaloğu, 9 Aralık 2013 tarihinde başlatılan Taşımacılık Politikası Faslı Diyaloğu ile birlikte Dışişleri Bakanlığı eşgüdümünde başlatılmıştır. Söz konusu mekanizmanın AB ile ülkemizin tüm denizlerini kapsayacak kurumsallaşmış bir diyalog tesis edilmesine hizmet etmesi beklenmektedir. Denizcilik konularına ilişkin görüşlerimiz ve somut taleplerimizin doğrudan Komisyona iletilmesine araç olan bu süreç, aynı zamanda AB çatısı altında denizcilik alanında ortaya çıkan gelişmelerin ülkemiz tarafından yakından takip edilmesi ve ilk elden bilgi temin edilmesine hizmet edecektir.

Denizcilik Diyaloğu ikinci toplantısı Dışişleri Bakanlığı'nın eşgüdümünde Avrupa Komisyonu Denizcilik ve Balıkçılık Genel Müdürlüğü (DG MARE) yetkilileri ile 27 Mayıs 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiş-

tir. Üçüncü toplantı 6 Temmuz 2015 tarihinde Brüksel'de yapılmıştır. Toplantıda, Mavi Ekonomi, Avrupa Deniz Gözlem ve Data Ağı (EMODnet), Deniz Saha Planlaması, Okyanus Yönetişimi, Akdeniz ve Karadeniz Havzasında İşbirliği, Deniz Güvenliği Stratejisi, Türk Loydu' nun AB tarafından tanınması ve Türkiye'nin Paris Memorandumuna katılımı gibi konular görüşülmüştür.

Diğer İşbirliği Çalışmaları

EMSA

Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı (EMSA) ile teknik işbirliğimiz 2006 yılından bu yana devam etmektedir. Bu kapsamda, çeşitli konularda gerek Lizbon'da gerekse ülkemizde düzenlenen eğitim ve çalıştaylara yaklaşık 600 kişi katılım sağlamıştır. Ülkemizde bugüne kadar dokuz EMSA eğitimi düzenlenmiş ve bu eğitimlerden yaklaşık 400 kişi faydalanmıştır. Ayrıca, 2016 yılı Ocak-Ağustos döneminde EMSA tarafından gerçekleştirilen 8 eğitim faaliyetinden toplam 22 kişi faydalanmıştır. 2016 yılı sonuna kadar bir tanesi ülkemizde olmak üzere 5 adet daha eğitim ve çalıştay gerçekleştirilecek olup, yaklaşık 30 kişinin faydalanması öngörülmektedir.

Akdeniz İçin Birlik (AİB)

Bir diğer işbirliği alanı Akdeniz İçin Birlik (AİB) çatısı altında yürütülen çalışmalardır. Ülkemizin de kurucu üyelerinden olduğu Akdeniz İçin Birlik (AİB), siyasi diyalog ve ekonomiden sosyal ve kültürel alanlara uzanan geniş bir yelpazede bir işbirliği öngörmektedir. AİB çerçevesinde uygulanacak projeler için belirlenen öncelikli alanlar, Akdeniz'in temizlenmesi, deniz, kara ve hava taşımacılığı, bilgi ve iletişim teknolojileri, alternatif enerjiler, yükseköğrenim ve araştırma/Avrupa-Akdeniz Üniversitesi, iş olanaklarının geliştirilmesidir.

AİB kapsamında Bakanlar düzeyinde sektörel toplantılar düzenlenmektedir.

30 Eylül 2014 tarihinde Brüksel'de yapılan Akdeniz İçin Birlik "Sayısal Ekonomi" konulu Bakanlar Toplantısı'nda bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygınlaştırılması konusunda üyeler arasında işbirliğinin geliştirilmesini amaçlayan bir sonuç bildirisi kabul edilmiştir. Söz konusu bildiride yer alan hususların hayata geçirilmesi amacıyla Sayısal Ekonomi ve İnternet Erişimi Çalışma Grubu (DEWOG) kurulmuştur. Bakanlığımız söz konusu Çalışma Grubunun toplantılarına katılmaktadır.

Diğer taraftan, Akdeniz havzasında istihdam ve yatırım, denizcilik konusunda bölgesel işbirliği ve mavi ekonominin sürdürülebilirliği bağlamında AİB Sekretaryasının rolü gibi konuların ele alındığı "Mavi Ekonomi" konusunda Bakanlar seviyesinde bir konferans 17 Kasım 2015 tarihinde Brüksel'de düzenlenenmiş ve bir Deklarasyon kabul edilmiştir. Deklarasyon doğrultusunda Mavi Ekonomi konusunda bir AİB Forumu kurulması kararlaştırılmıştır. Forum, mevcut girişimler arasında sinerji oluşturma, gelecekte yapılacak çalışmalara girdi sağlama ve denizcilik stratejileri konularında iyi uygulamalar ile bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak üzere Akdeniz ülkelerini her yıl bir araya getirecektir. Forumun kurulmasında hazırlık aşaması olarak Mavi Ekonomi Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Daha önceki IMP-MED' in yerini alan Mavi Ekonomi Çalışma Grubunun ilk toplantısı 17 Mayıs 2016 tarihinde Turku' da yapılmıştır. Toplantıya katılım sağlanarak ülkemizin deniz ekonomisine ilişkin sunum yapılmış, Deklarasyonun ülkemizde uygulanması bağlamında Denizcilik Koordinasyon Komisyonu ile ilgili bilgi verilmiştir.

Diğer bir işbirliği alanı ise, Karadeniz'de mavi ekonominin sürdürülebilir ve rekabetçi gelişimi bağlamında bölgesel düzeyde daha fazla işbirliğini teşvik etmek ve kıyı ülkelerinde entegre denizcilik politikası (IMP) girişimini teşvik ederek Karadeniz'deki denizcilik yönetimini geliştirmeyi amaçlayan "Karadeniz'de Mavi Ekonomi ve Entegre Denizcilik Politikası (IMP) Gelişimini Destekleme Projesi"dir.

Bu konuda Avrupa Birliği Karadeniz'e kıyıdaş devletlerle işbirliği halinde iki yıldır yüksek düzeyli paydaşlar konferansları düzenlemekte ve bu kapsamda entegre denizcilik politikalarının (IMP) ve sektörler arası eşgüdümün yararlarına ilişkin farkındalık oluşturmak üzere çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda oluşturulan çalışma grubuna ve sonuncusu 14 Haziran 2016 tarihinde Ukrayna / Odessa' da gerçekleştirilen Mavi Ekonomi Konulu 3. Karadeniz Paydaşlar Konferansına Bakanlığımızdan da katılım sağlanmıştır. AB Komisyonu'yla yapılabilecek ortak çalışmalar ve toplantılarda Bakanlığımız temsil edilecektir.

Diğer taraftan, Avrupa Birliği tarafından deniz güvenliği ve emniyetinin geliştirilmesi ve deniz kirliliğinin önlenmesinde hazırlık ve müdahale düzeyinin arttırılması amacıyla 'Karadeniz ve Hazar Denizi bölgelerinde deniz güvenliği, emniyeti ve deniz çevresinin korunması" konusunda 2017 yılında yeni bir bölgesel proje başlatılacaktır. Proje, üç tipik sorumluluk alanını (Bayrak Devleti, Liman Devleti ve Kıyı Devleti) kapsayacak olup, daha çok Karadeniz'e odaklanmaktadır. Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı (EMSA) tarafından yürütülecek projede Türkiye'nin faydalanıcı ülke olarak yer alması ve proje kapsamında öngörülen faaliyetlere katılması kararlaştırılmıştır. Konuya ilişkin niyet mektubu 25 Şubat 2016 tarihinde Avrupa Komisyonu Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğüne iletilmiştir. Proje kapsamında faydalanıcı ülkelerin temel ihtiyaçlarına göre gerçekleştirilecek faaliyetlerin belirlenmesi ve planlanması amacıyla EMSA'nın organizasyonunda Ekim ayı içerisinde ülkemizde bir toplantı gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Karayolu Taşımacılık Kotaları Sorunu

Türkiye ile AB arasında tesis edilen Gümrük Birliğini (GB) doğrudan ilgilendiren alanlarda ortaya çıkan sorunların çözümü ve GB'nin düzgün işleyişinin temini amacıyla yılda iki kere Türkiye-AB Gümrük Birliği Ortak Komitesi (GBOK) Toplantıları düzenlenmektedir. GBOK toplantılarında, karayolu taşımacılığı alanında, bazı AB üyesi ülkeler tarafından Türk taşıyıcılarına uygulanan karayolu kotaları, yüksek geçiş ücretleri ve Türk profesyonel sürücülerine uygulanan vize rejimi konuları gündeme gelmektedir. Türkiye, karayolu kotalarının kaldırılmasını talep ederken Komisyon tarafı uzun bir süre boyunca bu konunun hizmetler alanına girdiği için GB kapsamında olmadığını iddia etmiştir.

Bununla birlikte, Avrupa Komisyonu, Gümrük Birliğinin uygulanması hakkında bir değerlendirme yapmak amacıyla Dünya Bankasına (DB) bir çalışma hazırlatmıştır. Dünya Bankası Raporu 2014 yılının Nisan ayında açıklanmıştır. Raporda, başta transit olmak üzere, karayolu kotalarının en azından Gümrük Birliği kapsamında yer alan mallar için serbestleştirilmesi gerektiği önerisinde bulunulmuştur.

Öte yandan, konunun Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) nezdinde ele alınabilmesini sağlamak amacıyla Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) tarafından, eşzamanlı bir şekilde Avusturya ve Macaristan ulusal mahkemelerinde idari ve tazminat davalarının açılması ve

Avrupa Komisyonuna da şikâyet başvurusu yapılması Ekonomi Bakanlığı'nın eşgüdümü altında kararlaştırılmıştır. TİM ve UND tarafından Avusturya ve Macaristan'da açılan davalar ve Avrupa Komisyonuna yapılan şikâyet başvurusu süreçleri hâlen devam etmektedir. Macaristan'da açılan davada yerel mahkeme konuyu ABAD' a taşımış bulunmaktadır. ABAD tarafından Türkiye'nin iddiasına geçerlilik tanıyan bir karar verilmesi durumunda kotalar sorununun Türkiye'nin lehine olacak şekilde çözümü doğrultusunda güçlü bir destek sağlanmış olacaktır.

Bu arada, Türkiye ile bir karayolu taşımacılığı anlaşması imzalanması yoluyla soruna çözüm aranması yaklaşımı gündeme gelmiştir. Bu kapsamda, AB tarafından bağımsız bir danışmanlık şirketine yaptırılmış olan ekonomik etki analizi raporu, karayolu taşımacılığı alanında tam serbestleşme sağlandığı takdirde yıllık ticaretin karşılıklı olarak 3 milyar Euro'dan fazla artacağını öngörmektedir. Raporda, tam serbestleşme, yalnızca transit taşımacılığın serbestleştirilmesi, kotaların doğrudan AB ile müzakere edilmesi ve kotaların arttırılması senaryoları incelenmiştir.

Bu modellerden hangisinin hangi araçlarla gerçekleştirilebileceği sorusunun yanıtı, önümüzdeki dönemde başlayacak olan Gümrük Birliğinin güncellenmesi çalışmaları kapsamında belirlenecektir.

Sivil Havacılık İlişkileri

7 Aralık 2015 tarihinde AB'nin "Yeni Havacılık Stratejisi"nin yayımlanmasıyla AB dış havacılık politikasında yeni bir süreç başlamıştır. AB Komisyonu bu belgede Türkiye'yi temel ortaklarından biri olarak değerlendirmiş ve "kapsamlı" bir anlaşmayı müzakere etmek istediğini açıklamıştır. 7 Ocak 2016 tarihinde Avrupa Komisyonundan bir heyet ülkemizi ziyaret etmiş ve AB'nin dış havacılık politikası konusunda yaptığı bilgilendirmede, AB Komisyonunun ABD, Kanada, Komşuluk Politikası Ülkeleri vb. ile yaptığı gibi Türkiye ile de "kapsamlı" bir anlaşmanın müzakerelerine başlamak için Avrupa Konseyi'nden yetki talep ettiğini açıklamıştır.

Bu kapsamda, Avrupa Konseyi 07.07.2016 tarihinde Türkiye ile kapsamlı havacılık anlaşması görüşmelerine başlanabilmesi için AB Komisyonuna yetki vermiştir. Bu anlaşmanın müzakerelerine önümüzdeki aylarda başlanılması beklenmektedir.

MEVZUAT UYUM ÇALIŞMALARI

Ulusal Program

Avrupa Birliği'ne tam üyelik perspektifiyle 35 fasılda hazırlanan ve bu fasıllarda ülkemizin kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirmesi gereken yükümlülükleri kapsayan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızın sektör bazında çıkarmayı taahhüt ettiği 9 adet kanun ve 50 adet ikincil düzenleme bulunmaktadır (Tablo 1). İkincil düzenlemelerden 12'si tam üyeliğin gerçekleşmesi koşuluna bağlanmıştır.

2008 Ulusal Programı'na göre, 2016 Ağustos ayı sonu itibarıyla Bakanlığımızın taahhüt ettiği 9 kanunun tümü ve 27 ikincil düzenleme hayata geçirilmiştir. Ayrıca, tam üyelik sonrası için taahhüt edilmiş olmakla birlikte, 2'si sivil havacılık 1'i haberleşme alanlarında olmak üzere 3 adet düzenleme gerçekleştirilmiştir.

TABLO 1. 2008 ULUSAL PROGRAMI BAKANLIĞIMIZ TAAHHÜTLERİ

2008 Ulusal Programı Taahhütleri	Birincil Mevzuat		İkincil Mevzuat	
Sektör	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen
Karayolu	-	-	8	4
Demiryolu	2	2	9	6
Havayolu	-	-	11	7
Denizcilik	4	4	3	2
Haberleşme	2	2	7	7
Bölgesel Politika	1	1	1	1
TOPLAM	9	9	39	27

(Tam Üyelikle Birlikte Gerçekleştirilmesi Taahhüt Edilen Düzenlemeler Hariç)

Yapılan düzenlemeler sektörler itibariyle aşağıdaki gibidir:

Karayolu Sektörü

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 4

- Tehlikeli Maddelerin Taşınması Hususunda Görevli Güvenlik Danışmanlarına İlişkin Tebliğ (22.05.2014–29007)
- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Sorumluluğu Altında Bulunan Otoyollar ile Erişme Kontrolünün Uygulandığı Karayollarında Geçiş Ücretlerinin Belirlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (14.05. 2012–28292) ile 2 adet taahhüt (Otoyol İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik ve İstanbul Boğaziçi Köprüsü İşletme Yönetmeliğinde Değişiklik) karşılanmıştır.
- Tünel İşletme Yönetmeliği (04.08.2015–29435)

Demiryolu Sektörü

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 8

- 1 Mayıs 2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" ile 2008 Ulusal Programında yer alan "Demiryolu Çerçeve Kanunu" ve "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Kanunu" taahhütlerimiz tek bir kanun ile yerine getirilmiştir.
- Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği (02.05.2015) (Bu yönetmelikle, "Demiryolu Altyapısına Erişim Yönetmeliği" ve "Demiryolu Taşımacılığında Rekabet Kurallarına İlişkin Düzenleme" taahhütlerimiz yerine getirilmiştir.)
- Tehlikeli Maddelerin Demiryolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik (02.05.2015)

- Demiryolu Emniyet Yönetmeliği (19.11.2015–29537)
- Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği (19.08.2016-29806)
- Demiryolu Yolcu Taşımacılığında Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği (20.08.2016-29807)

Denizcilik Sektörü

Denizyolu Taşımacılığı sektöründeki en önemli çaba, uzun yıllar boyunca kabulü ve taraf olunması gecikmiş IMO sözleşmelerinin kapsamlı bir paket olarak kabul edilmesidir. Bunlardan Ulusal Program taahhütleri arasında yer alanların tümü TBMM tarafından kabul edilmiş bulunmaktadır.

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 6

- 5790 Sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (29.07.2008)
- Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği (12.03.2009)
- 2002/6/AT sayılı Direktife uyum sağlanması amacıyla Türk Limanlarına Gelen veya Türk Limanlarından Ayrılan Gemilerce Verilen Bildirim Formlarına İlişkin Tebliğ (23.07.2010)
- 1978 Protokolü ile değişik 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6477 Sayılı Kanun (29.05.2013) (Bu kanun ile iki adet tedbir karşılanmıştır.)
- 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6478 Sayılı Kanun (29.05.2013)

Sivil Havacılık Sektörü

2016 yılı Ağustos ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 9

- DHMİ Slot Uygulama Prensipleri Talimatı
- Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY–M) Değişikliği (28.12.2011 – 20.12.2012 –20.12.2013)
- Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik (SHY–Yolcu) (03.12.2011)
- Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri Talimatı (SHT–CRS) (11.10.2011)
- Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik (SHY–SAFA) (14.05.2010)
- Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik (SHY–GÖZETİM) (27.04.2011)
- Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği (SHY–FUA) (18.04.2014)
- Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY–6502) (18.06.2014)
- Engelli veya Hareket Kabiliyeti Kısıtlı Hava Yolu Yolcuları Talimatı (SHT-Engelsiz) (24.11.2015)

Bilgi ve İletişim Sektörü

Telekomünikasyon

2016 yılı Ağustos ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 6

- 28.05.2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği ve sonrasında çıkarılan iki kurul kararıyla (Kullanım Hakkının Verilmesi ve Ücretlerinin Ödenmesi Hakkında Usul ve Esaslar ve Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri) uyumlaştırma sağlanmıştır. Bu şekilde 2008 Ulusal Programındaki 4 ayrı tedbir karşılanmıştır.

- 13 Ocak 2011 tarihli ve 27814 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2011/1247 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ve 4 Temmuz 2011 tarihli ve 27984 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 2011/1880 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ulusal Programdaki Evrensel Hizmete yönelik tedbir karşılanmıştır.

- Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik (9 Nisan 2013 tarihli ve 28613 sayılı R.G)

Posta Hizmetleri

2016 yılı Ağustos ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 4

- 23 Mayıs 2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Ulusal Programda yer alan "Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" ve "Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Kanun" taahhütleri hayata geçirilmiştir.

- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (R.G. 23.05.2013–28655); Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği (R.G. 03.06.2014–29019); Posta Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Yönetmelik (R.G. 03.06.2014–29019); Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği (R.G. 03.06.2014–29019)

- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (R.G. 23.05.2013–28655); BTK ile PTT Genel Müdürlüğü arasında 21.07.2014 tarihinde imzalanan Görev Sözleşmesi

Diğer

2016 yılı Ağustos ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 2

- 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (R.G.: 01.11.2011–28102)

- Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı' nın teşkilat şemasına ilişkin Makam Oluru

Ulusal Eylem Planı

İçinde bulunduğumuz dönemde AB mevzuatına uyum çalışmaları, AB Bakanlığı eşgüdümünde hazırlanan ve Ocak 2016–Aralık 2019 dönemini kapsayan Ulusal Eylem Planı çerçevesinde yürütülmektedir. Eylem Planında Bakanlığımız sorumluluğunda 1 adet birincil düzenleme, 26 adet ikincil düzenleme ve 5 adet kurumsal yapılanma tedbiri bulunmaktadır. Bu kapsamda Ocak 2016' dan bu yana 3 adet ikincil mevzuat (Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği, Demiryolu Yolcu Taşımacılığında Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği ve Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği) ve 1 adet kurumsal yapılanma tedbiri (TCDD'nin Yeniden Yapılandırılması-TCDD Ana Statüsü) gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Ulusal Eylem Planı - Bakanlığımız sorumluluğundaki eylemler:

	Birincil Mevzuat	İkincil Mevzuat	Kurumsal Yapılanma ve Diğer	Fasıllar	Ortak Sorumluluk	TOPLAM	Gerçekleşen
Demiryolu	-	8	1	14	-	9	KY: 1 İM: 2
Havacılık	-	9	-	14	-	9	-
Denizcilik	1	2	1	19, 1, 14	1 (Fasıl 9)	4	-
Karayolu	-	3	-	14	-	3	-
Haberleşme	-	2	1	3, 10, 24	2 (Fasıl 10 ve 24)	3	İM: 1
Kombine	-	1	-	14	-	1	-
Çevre (Sera Gazları)	-	1	-	27	1	1	-
IPA	-	-	2	22	2	2	-
TOPLAM	1	26	5	-	-	32	4

KY: Kurumsal Yapılanma **İM:** İkincil Mevzuat

Proje ve Faaliyetler

BAKANLIĞIMIZ ULUSLARARASI FAALİYETLERİ

(01 Ocak 2016 – 01 Eylül 2016)

Bakanlığımız 2016 yılı içerisinde ülkemizin dış politika önceliklerine ve uluslararası menfaatlerine uygun olarak bir dizi ikili ve çok taraflı uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir.

İkili görüşmeler çerçevesinde, 2016 yılı 01 Ocak-01 Eylül döneminde yurtiçinde 23, yurtdışında 10 olmak üzere 33 etkinlik yapılmıştır. Bu etkinlikler kapsamında aşağıda belirtilen ülkelerle 34 görüşme gerçekleştirilmiştir.

Sayın Bakanımız yurtiçinde;

- Çin Halk Cumhuriyeti, Azerbaycan, (2 görüşme), Malta, (2 görüşme),Yemen, Yunanistan, Kazakistan, Kırgızistan, Romanya, İran, Suudi Arabistan, Ürdün, İsveç, Katar, KKTC, Yunanistan, Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Katar ve Maltalı muhataplarıyla görüşme gerçekleştirmiştir.

Yurtdışında;

- Suudi Arabistan, Kazakistan, Gürcistan (3 görüşme), Ukrayna,İran, Ürdün, Katar, Azerbaycan, Panama ve Rusyalı muhataplarıyla görüşme gerçekleştirmiştir.

Ayrıca, üst düzey toplantıların çalışmalarını yürütmek ve katılım sağlanması açısından 2016 yılı içerisinde 4 etkinlik (Yunanistan YDİK, Azerbaycan YDSK, İran KEK, Gürcistan YDSK) gerçekleştirilmiştir.

Sayın Bakanımız tarafından imzalanacak uluslararası hukuki belgelerin müzakeresi, düzenlenmesi ile imza sonrasında onay sürecinin takibi çerçevesinde yabancı ülkelerle 2016 yılında 5 Hukuki Belge (BTK Üçlü Bakanlar 7. Koordinasyon Konseyi Toplantısı Protokolü, İzmir-Selanik Kardeş Liman Mutabakat Zaptı, Ürdün Hava Ulaştırma Anlaşması, Gürcistan Kombine Taşımacılık Anlaşması, Gürcistan Demiryolu Çerçeve Anlaşması) imzalanmıştır.

2016 yılında 1 Ocak - 31 Ağustos dönemi itibariyle çok taraflı ilişkiler kapsamında, 19'u Türkiye'de, 30'u yurtdışında olmak üzere toplam 49 toplantı ve komisyon çalışmasının katılım ve/veya koordinasyon veya organizasyon faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti tarafından başlatılan "Bir Kuşak, Bir Yol" açılımına ilişkin ülkemizce oluşturulan Koordinasyon Kurulu toplantılarına Bakanlığımız Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce katılım sağlanmış ve ilgili kurumlarla koordinasyon sağlanarak bilgilendirmeler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda Ocak 2016 ayı içerisinde üç koordinasyon toplantısına iştirak edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu bünyesinde uygulanmakta olan "Avrupa- Asya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) Projesi" kapsamında 2-3 Şubat 2016 tarihinde gerçekleştirilen toplantıya katılım sağlanarak ülkemize ilişkin sunumlar gerçekleştirilmiştir.

23-26 Şubat 2016 tarihleri arasında Cenevre'de gerçekleştirilen BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) İç Ulaşım Komitesi 78. Oturumuna Bakanlığımız Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce katılım sağlanmıştır.

Adalet Bakanlığı koordinasyonunda 16 Şubat 2016 tarihinde gerçekleştirilen "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı"nın 1 Mart 2015- 1 Mart 2016 raporlama dönemine ilişkin ön değerlendirme toplantısının koordinasyonu gerçekleştirilmiş ve Bakanlığımız Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce katılım sağlanmıştır.

2016 yılında BM Asya Pasifik Sosyal ve Ekonomik Komisyonu'nun (UNESCAP) oturumuna doğrudan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce katılım sağlanmış olup, 3 toplantının koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı (AGİT) kapsamında Siber Güvenlik Gayriresmi Çalışma Grubu toplantıları ile RACVIAC (Güvenlik İşbirliği Merkezi) kapsamında gerçekleştirilen siber güvenlik konulu toplantıların koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmiştir.

2016 yılı G20 Dönem Başkanlığını üstlenen Çin Halk Cumhuriyeti tarafından, Zirve hazırlıkları kapsamında tesis edilen üç görev gücünden Bakanlığımız görev alanına giren "Dijital Ekonomi" görev gücünün çalışmalarına ilişkin koordinasyon Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu (Venedik Komisyonu)'nun ülkemize ilişkin olarak 5651 Sayılı İnternet Ortamında yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlarla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkındaki Kanuna ilişkin olarak hazırladığı görüşle ilgili olarak ülkemize gerçekleştirdiği ziyaretin hazırlıkları Haberleşme Genel Müdürlüğü ve Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce gerçekleştirilmiştir.

Venedik Komisyonu'nun 10-11 Haziran 2016 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul Toplantısına Müsteşarımız Sayın Suat Hayri AKA başkanlığında bir heyetle katılım sağlanarak, ülkemiz savunması gerçekleştirilmiştir.

Sekretarya hizmetleri Kalkınma Bakanlığı'nca yürütülen İslam Konferansı Örgütü Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) çatısı altında 7. Ulaştırma Çalışma Grubu'na Bakanlığımızca başkanlık edilmiştir. İSEDAK İzleme Komitesi ve bu toplantılara ilişkin hazırlık toplantılarına,1-2 Haziran 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen İSEDAK Odak Noktaları Toplantısı'na Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

Proje Döngü Yönetimi kapsamında geçen sene kabul gören projemizin 2016 yılı boyun-

ca faaliyetleri yürütülmüş olup Kasım ayı ortasında final raporunun teslim edilmesi öngörülmektedir.

7 Nisan 2016 tarihinde D-8 Genel Sekreteri Sn. Mohammed MOUSAVI Sn. Bakanımızı makamlarında ziyaret etmişlerdir.

Türk Konseyi "Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden Sorumlu Bakanlar İlk Toplantısı" ile Uzmanlar Grubu toplantısı 28-29 Kasım 2016 tarihlerinde Bakü'de gerçekleştirilecektir. Ülkemizden Bakan düzeyinde katılım öngörülmektedir.

Birleşmiş Milletler Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (UNESCAP) şemsiyesi altında "Kuru Limanlar Anlaşması İlk Toplantısı" ve "Trans Asya Demiryolu Ağı 4. Toplantısı"na katılım sağlanmış ve UNESCAP kapsamında çalışmaları yürütülen toplantıların koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce gerçekleştirilmiştir. 15 Aralık 2014 tarihinde Sayın Büyükelçi Yaşar ÇEVİK tarafından Ülkemiz adına imzalanan Kuru Limanlar Anlaşması'nın Meclis onay sürecini başlatmak üzere Bakanlığımız Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce çalışmalara başlanmıştır.

22-25 Şubat 2016 tarihlerinde Barselona'da düzenlenen Dünya Mobil Kongresi (GSMA) Bakanlar Programı'na eski Müsteşarımız Sayın Özkan POYRAZ beraberinde bir heyetle katılım sağlamıştır.

7 Nisan 2016 tarihinde Sayın Bakanımız D-8 Genel Sekreteri ile makamında görüşme gerçekleştirmiştir.

7 Haziran 2016 tarihinde Müsteşar Yardımcımız Sn. Galip ZEREY, ITSO Genel Direktörü Jose TOSCANO ile makamında görüşme gerçekleştirmiştir.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) çerçevesinde;

30 Mayıs – 1 Haziran 2016 tarihlerinde Rusya Dönem Başkanlığı'nda Sochi'de 4 adet KEİ Toplantısı düzenlemiştir;

- KEİ Deniz Otoyollarının Geliştirilmesi Geçici Çalışma Grubu Toplantısı (30 Mayıs 2016)
- KEİ Karadeniz Çevre Otoyolunun Geliştirilmesi Yürütme Komitesi Toplantısı (30 Mayıs 2016)
- KEİ Ulaştırma Çalışma Grubu Toplantısı (30-31 Mayıs 2016)
- KEİ Ulaştırma Bakanları Toplantısı (1 Haziran 2016).

Yukarıda bahsi geçen toplantılardan KEİ Ulaştırma Çalışma Grubu ve KEİ Ulaştırma Bakanları toplantılarına Bakanlığımız Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü' nce katılım sağlanmış olup, diğer iki toplantının koordinasyonu sağlanmıştır.

9 Eylül 2016 tarihinde KEİ Sekretaryası'nda "Beyin Fırtınası" toplantısı düzenlenmiştir.

1 Temmuz 2016 itibariyle KEİ Dönem Başkanlığı Sırbistan tarafından yürütülmekte olup, dönem başkanlığının faaliyet takvimine göre 1 Kasım 2016 tarihinde Belgrad'da KEİ Ulaştırma Bakanları toplantısının düzenlenmesi planlanmakta olup, anılan Toplantıya Sayın Bakanımızın beraberinde bir heyetle katılması öngörülmektedir. Ayrıca Ulaştırma Bakanları toplantısına hazırlık için, 13 Ekim 2016 tarihinde İstanbul'da KEİ Uzmanlar Toplantısının düzenlenmesi planlanmaktadır.

Ayrıca, Ocak 2017 itibariyle KEİ Dönem Baş-

kanlığı Sırbistan'dan ülkemize geçecek olup, buna ilişkin olarak 30 Eylül 2016 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'nda tüm ilgili kurumlarla bir hazırlık toplantısı gerçekleştirilecektir.

Dünya Posta Birliği'nin (UPU) 26. Dünya Posta Kongresi'nin ülkemiz ev sahipliğinde 20 Eylül - 7 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmesi öngörülmekte olup, söz konusu Kongre kapsamında gerçekleştirilecek olan Bakanlar Oturumuna ilişkin olarak PTT İşletmesi Genel Müdürlüğü ile işbirliği halinde çalışmalar yürütülmektedir.

20 Ekim 2016 tarihinde İstanbul'da KEİ Bilgi ve İletişim Teknolojileri Çalışma Grubu Toplantısı düzenlenecektir.

Kasım 2016'da KEİ Bölgesinde İntermodal Taşımacılığın Geliştirilmesi Görev Gücü toplantısı İstanbul'da düzenlenecektir.

Uluslararası Ulaştırma Forumu şemsiyesi altında gerçekleştirilen faaliyetlerimiz;

- 21-22 Mart 2016 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen Uluslararası Ulaştırma Forumu (ITF) Ortak Ulaştırma Araştırma Merkezi (JTRC) Toplantısına JTRC Temsilcimiz ile katılım sağlanmıştır.

- 11 Şubat 2016 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen ITF Ulaştırma Yönetim Kurulu (TMB) Olağanüstü Toplantısı'na katılım gerçekleştirilmiştir.

- 11-12 Nisan 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen ITF Ulaştırma Yönetim Kurulu (TMB) 23. Oturumu'na katılım sağlanmıştır.

- 18-20 Mayıs 2016 tarihlerinde Almanya'nın Leipzig kentinde gerçekleştirilen "Yeşil ve Kapsayıcı Ulaştırma" başlıklı ITF Bakanlar Zirvesi'ne Bakan Yardımcımız Sayın Yüksel Coşkunyürek başkanlığında bir heyet ile katılım sağlanmıştır.

- 27-28 Ekim 2016 tarihlerinde Meksika'da gerçekleştirilecek olan ITF TMB Toplantısına katılım öngörülmektedir.

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı'na (OECD) ilişkin olarak, 19 Şubat 2016 tarihinde Dışişleri Bakanlığı'nda düzenlenen 14. Kurumlararası Eşgüdüm Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

Ayrıca ITF JTRC kapsamında hazırlanan "Air Liberalization Report" isimli çalışmaya SHGM ile koordinasyon sağlanarak ülkemiz hakkında da bir bölüm eklenmiş; ülkemizde sivil havacılık sektörünün başarılı gelişimi hakkında bilgi verilmiştir.

Bakanlığımızın eşgüdüm birimi olduğu OECD Gemi İnşa Çalışma Grubu (WP6) dünya gemi inşa sanayindeki gelişmelerin izlendiği, politikaların oluşturulduğu ve önemli bir bilgi kaynağı niteliğinde bir platformdur. WP6, gemi inşa sanayinin bütün yönlerinin ekonomik ve politika analizlerinin yürütüldüğü ve bilgi değişiminin sağlandığı tek uluslararası platform olma özelliğine sahiptir. Bakanlığımızın eşgüdüm birimi olduğu WP6'da Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Türk EXİMBANK da ilgili kurumlar olarak yer almaktadırlar.

Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) 39. Genel Kurulu 27 Eylül-7 Ekim 2016 tarihleri arasında Kanada'nın Montreal şehrinde gerçekleştirilecektir. Ayrıca Genel Kurul öncesinde 26 Eylül 2016 tarihinde de yine Montreal'de Dünya Havacılık Forumu (IWAF 2016) düzenlenecektir. Sayın Bakanımız IWAF 2016 etkinliğine davet edilmiştir. 1 Ekim 2016 tarihinde Genel Kurul toplantıları sıra-

sında yapılacak ICAO Konseyi seçimlerinde adaylığımızın tanıtımı amacıyla ülkemizce bir resepsiyon düzenlenmesi planlanmaktadır. Sayın Bakanımızın bu resepsiyona teşrifleri öngörülmektedir.

IMO ve Denizcilik kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerimiz: 01 Ocak-1 Eylül 2016 tarihleri arasında 5 yurtdışı, 2 yurtiçi toplantıya katılım sağlanmıştır. Bu toplantılardan;

- Dünya Denizcilik Üniversitesinde (WMU) düzenlenen "Deniz Yoluyla Gerçekleştirilen Düzensiz Göç" konulu Sempozyuma katılım sağlanmış ve konu ile ilgili olarak ülkemiz görüşleri aktarılmıştır.
- Denizcilikle ilgili kuruluşların katıldığı 2016 Yılı 1. Dönem Denizcilik Koordinasyon Komisyonu (DKK) Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- IMO Deniz Emniyeti Komitesi 96. Dönem Toplantısında 51 adet sirküler onaylanmıştır. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), üye devletlerden uluslararası deniz emniyetinin sağlanması ve deniz çevresinin korunması konusundaki stratejilerini IMO hedef ve politikalarına uygun olarak belirlemelerini istemektedir.
- TRACECA tarafından düzenlenen ISPS Kod (Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu) Çalıştayına katılım sağlanmış ve Ülkemizdeki ISPS Kod uygulamaları hakkında katılımcılara bilgi verilmiştir.

IMO ve Denizcilik kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerimiz: 01 Eylül- 31 Aralık 2016 tarihleri arasında 4 yurtdışı, 2 yurtiçi toplantıya katılım sağlanacak ve bir uluslararası toplantı ülkemiz ev sahipliğinde gerçekleştirilecektir.

Bu toplantılardan;

- 4-6 Kasım 2016 tarihleri arasında ülkemiz ev sahipliğinde "IMO Dünya Denizcilik Günü Yan Etkinliği" gerçekleştirilecektir.
- IMO Deniz Emniyeti Komitesinin 97. Dönem Toplantısına katılım sağlanacaktır.
- IMO Konseyinin 117.Dönem Toplantısına katılım sağlanacaktır.
- IMSO 24.Dönem Genel Kurul Toplantısına katılım sağlanacaktır

ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇALIŞMALARI

Ülkemiz; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) 24 Mayıs 2004, Kyoto Protokolüne ise 26 Ağustos 2009 tarihinde taraf olmuştur. Sözleşmenin nihai amacı, atmosferdeki sera gazı birikimlerini, iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı etkiyi önleyecek bir düzeyde durdurmaktır. Sözleşme kapsamında, tüm taraflar sera gazı salımları, ulusal politikalar ve en iyi uygulamalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlüdür. Sözleşme, tarafların ulusal salım envanterleri geliştirmelerini, iklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal programlar hazırlamalarını ve uygulamalarını ve uygulama ile ilgili bilgileri Taraflar Konferansı'na bildirmelerini gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

koordinesinde sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesi amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) hazırlanarak 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımız İDEP' in ulaştırma bölümünden sorumludur. Bu kapsamda ulaştırma sektörü altında belirlenen sera gazı emisyon kontrolü eylem planı uygulanmaktadır.

Ülkemiz BMİDÇS kapsamındaki yükümlülükleri gereği her yıl düzenli olarak 2 yıl öncesine ait sera gazı emisyonunu BMİDÇS Sekretaryasına sunulmak üzere hesaplayıp, raporlamaktadır (National Inventory Report-NIR).

Söz konusu raporlamanın ulusal sorumlusu Türkiye İstatistik Kurumudur (TÜİK). Bakanlığımız da bu hesaplama ve raporlamanın ulaştırma bölümünden sorumludur. 2014 yılına ait ulaşım kaynaklı sera gazı emisyon envanteri hesaplamaları 2016 yılı başında ilgili Genel Müdürlüklerimizden toplanan ulaşım verileri üzerinden hesaplanarak koordinatör kuruluş olan TÜİK' e iletilmiştir.

İklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Emisyonu Azaltım Faaliyetlerinin Sayısallaştırılması Projesi Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir.

Bu proje ile Bakanlık olarak yaptığımız yatırım faaliyetlerinin sera gazı azaltımına katkısının sayısal olarak belirlenmesi için tüm ulaşım modlarına ait hesaplama kılavuzları geliştirilmesi ve yatırımların proje safhasında emisyon azaltımına katkısının hesaplanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu projenin geliştirilmesi ve şartnamesinin yazılması için hazırlanan "Purchase of Consultancy Services for Terms of Reference of the Project of Quantifying GHG Emission Reduction Actions from Transport Sector" başlıklı SEI (AB Entegrasyon Sürecinin Desteklenmesi Faaliyetleri) Destek Talep Formu Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından kabul edilmiş ancak uzman alımı ile ilgili Merkezi Finans ve İhale Birimi'ndeki görüşmeler olumsuz sonuçlanmıştır. Bu sebepten ötürü anılan projenin TÜBİTAK ile yapılması amacıyla ilgili kurumla görüşmelere başlanılmıştır.

Bakanlığımız, BMİDÇS ve Kyoto Protokolü çerçevesinde her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Çalışma Grubu Toplantıları ve Taraflar Konferansı'na katılım sağlamaktadır. Yine bu kapsamda ulaştırma sektöründen kaynaklanan emisyonların belirlenmesi, azaltılması veya sınırlandırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası platformlarda yürütülen tüm çalışmalar ile çevre, iklim değişikliği ve enerji konularında Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde gerçekleştirilen Deniz Çevresini Koruma Komitesi, Uluslararası Havacılık Örgütü, Avrupa Çevre Ajansı ve OECD gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalar takip ve koordine edilmektedir. Bu kapsamda;

- 10-13 Ocak 2016 tarihleri arasında Belçika'nın Brüksel kentinde Avrupa Sivil Havacılık Konferansı 8. Piyasa Temelli Önlemler Koordinasyon Grubu Toplantısı'na katılım sağlanmıştır,

- 14-15 Ocak 2016 tarihleri arasında İsviçre'nin Cenevre kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu İklim Değişikliği ve Ulaştırma konulu Uzmanlar Grubu (wp.5/ge.3) toplantısına katılım sağlanmıştır,

- 14-15 Nisan 2016 tarihlerinde Hollanda'nın Amsterdam kentinde düzenlenen Hollanda Dönem Başkanlığı'nda Avrupa Birliği Gayri Resmi Ulaştırma ve Çevre Bakanları Konseyi toplantısına katılım sağlanmıştır,

- 18-21 Nisan 2016 tarihlerinde İngiltere'nin Londra kentinde düzenlenen Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) Deniz Çevresinin Korunması Komitesi Toplantısı'na katılım sağlanmıştır,

- 18-19 Mayıs 2016, Hırvatistan'ın Zagrep kentinde AB Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX), Çevre ve İklimsel Bölgesel Erişim Ağı (ECRAN) programı kapsamında düzenlenen "Emisyon Ticaret Sisteminin Uygulanmasına İlişkin Yol Haritalama Formülasyonu Çalıştayı' na" katılım sağlanmıştır,

- 3 Haziran 2016 tarihinde Danimarka'nın Kopenhag şehrinde düzenlenen Çevre ve Ulaştırma Konulu EIONET Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız; iklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, yapılacak çalışmaların daha verimli olabilmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve görev dağılımının sağlanması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi amacıyla oluşturulan İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu (İDHYKK) toplantıları ile enerji verimliliği çalışmalarının ülke genelinde tüm ilgili kuruluşlar nezdinde etkin olarak yürütülmesi, sonuçlarının izlenmesi ve söz konusu çalışmalarla ilgili koordinasyon sağlanması amacıyla oluşturulan Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu (EVKK) toplantılarına düzenli olarak katılım sağlamaktadır.

5627 sayılı "Enerji Verimliliği" Kanunu'nun 7' nci maddesi (f) bendi uyarınca Bakanlığımızca hazırlanarak 09.06.2008 tarihli ve 26901 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konan "Ulaştırmada Enerji Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin" günümüz şartlarına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulması çalışmalarına başlanmıştır.

BMİDÇS yükümlülüklerimiz kapsamında Taraf Ülkeler ayrıca "Ulusal Bildirim" yapmakla da yükümlü olup, ülkemiz 1. ve 2. (2, 3, 4. ve 5. Ulusal Bildirimleri kapsayan) Ulusal Bildirim Raporu'nu BMİDÇS Sekretaryası' na sunmuştur.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile TÜBİTAK işbirliğinde başlatılan "Türkiye'nin İklim Değişikliği Altıncı Ulusal Bildiriminin Hazırlanması Projesi'' bu yıl tamamlanmıştır. Ülkemizin geleceğe dönük emisyon artış ve azaltım projeksiyonlarının yanı sıra, Türkiye'nin müzakere stratejisinin oluşturulmasına katkıda bulunacak çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulan çalışma grubu faaliyetlerine Bakanlığımız tarafından düzenli katılım ve katkı sağlanmıştır.

TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ

IPA I DÖNEMİ (2007-2013)

"Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı – Instrument for Pre-accession Assistance" (IPA)'nın III. bileşeni olan "Bölgesel Kalkınma" kapsamında hazırlanan ve ulaştırma sektörünün önceliklerini, müdahale alanlarını ve TINA-Türkiye Çalışması' nın revizyonu niteliğindeki TEN-T Dokümanı kapsamındaki altyapı projelerini içeren Ulaştırma Operasyonel Programı, IPA fonu ve diğer uluslararası fonlarla desteklenebilecektir. 07 Aralık 2007 tarihinde Avrupa Komisyonunca onaylanan Ulaştırma Operasyonel Programı; Ocak 2010, Kasım 2012 ve Nisan 2015 tarihlerinde revize edilmiştir. Bu kapsamda, 2007-2013 dönemi için demiryolu altyapısı ile teknik destek projelerinde kullanılmak üzere 574 milyon Avroluk hibe niteliğindeki IPA fonu, Program Otoritesi olan Bakanlığımıza tahsis edilmiştir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IPA kapsamında Program Otoritesi olarak belirlenmiş olup, ulaştırma alanına tahsis edilen fonların programlama, ihale-sözleşme ve mali yönetimi, izleme ve değerlendirilmesi ile idaresinden sorumlu kılınmıştır.

IPA fonlarının eş finansmanıyla, Ulaştırma Operasyonel Programında öncelikli alanlar olarak belirlenen demiryolu altyapı projeleri ve teknik destek projelerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu öncelikler bağlamında belirlenen sekiz öncelikli proje aşağıda yer almaktadır:

1. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi (56 km)
2. Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi (415 km)
3. Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (378 km)
4. Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (198 km)
5. Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (361 km)
6. Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi (232 km)

IPA I döneminde (2007-2013) Bakanlığımız kuruluşlarınca ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeni altından (1. Bileşen) 17,5 milyon Avro tutarında 18 adet proje tamamlanmış olup, 32,1 milyon Avro tutarında 7 adet proje devam etmektedir. Ayrıca, 2,4 milyon Avro tutarında 1 adet projenin ise önümüzdeki dönemde başlaması planlanmaktadır.

ALTYAPI PROJELERİ

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattı Köseköy -Gebze Kesiminin Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.10.2011

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 200.952.422,40 Avro, Müşavirlik Sözleşmesi 9.291.376 Avro

IPA Katkısı: 136.000.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.11.2011

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Ulaştırma Operasyonel Programı birinci önceliği olan "Demiryolu Altyapısının Güçlendirilmesi" altında öncelikli proje olarak belirlenmiş olan Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Hattı Köseköy-Gebze Kesiminin Rehabilitasyonu ve Yeniden İnşası Projesi yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 146,8 milyon Avro bedelle 14 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. 02 Aralık 2014 tarihinde yapım işleri sözleşme bedeli 200,9 milyon Avroya çıkartılmıştır. Müşavirlik Sözleşmesi ise 6,3 milyon Avro bedelle 31 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. 26 Haziran 2015 tarihinde Müşavirlik işleri sözleşmesi bedeli 9,3 milyon Avroya çıkartılmıştır.

25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmış olan hattın, düzeltici işlerin yanı sıra sinyalizasyon ve telekomünikasyon işlerinde eksik kalan kısımlarının tamamlanabilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Projenin geçici kabulünün 2016 son çeyreğinde yapılması planlanmaktadır.

Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.12.2011

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 219.969.300 Avro, Müşavirlik Sözleşmesi 7.247.305 Avro

IPA Katkısı: 188.309.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.01.2012

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Operasyonel Programın birinci önceliğinin altında gerçekleştirilmekte olan diğer proje "Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi"dir. Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 14 Aralık 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik sözleşmesi ise 04 Ocak 2012 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 48 ay, müşavirlik işleri süresi ise 61 aydır.

Karabük – Zonguldak kesimini oluşturan Kısım-1 için sözleşme süresi 25 Ocak 2014'te tamamlanmıştır. Zaman paylaşımı ve yer tesliminden kaynaklanan süre uzatımı nedeniyle inşaat işleri Aralık 2015'te bitmiş ve Kısım 1'in geçici kabulünün 2015 yılının Aralık ayında yapılmıştır. Projeye ait diğer işler devam etmektedir.

Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 12.06.2015

Sözleşme Tutarı: Yapım Sözleşmesi 258.799.876,70 Avro, Müşavirlik Sözleşmesi 6.089.875 Avro

IPA Katkısı: 225.156.289 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.06.2015

Nihai Yararlanıcı: TCDD Genel Müdürlüğü

Samsun, Amasya, Tokat ve Sivas illerini sınırlarına alan 378 km uzunluğunda, tek hatlı, sinyalizasyonsuz mevcut demiryolu hattının çağdaş mühendislik standartlarına göre modernize edilmesi ve sinyalizasyon sisteminin tesis edilmesi için yürütülmekte olan projedir. Projenin Yapım işleri sözleşmesi 12 Haziran 2015 tarihinde imzalanmış olup 25 Haziran 2015 tarihinde resmi başlangıcı yapılmıştır. Projenin 11 Aralık 2017 tarihinde tamamlan-

ması planlanmaktadır. Projenin Müşavirlik işleri sözleşmesi 04 Eylül 2015 tarihinde imzalanmış olup süresi 46 aydır.

TEKNİK DESTEK PROJELERİ

Ulaştırma Operasyonel Programının üçüncü önceliği olan "Teknik Destek" önceliği kapsamında IPA katkısı toplam 24,9 milyon Avro'dur. Bu öncelik altında sözleşmeye bağlanan projeler aşağıdaki gibidir:

IPA Birimi İçin Uygunluk Denetimi Projesi

Sözleşme Tarihi: 03.01.2011

Sözleşme Tutarı: 72.250 Avro

IPA Katkısı: 61.413 Avro

İşe Başlama Tarihi: 26.01.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Proje kapsamında IPA Koordinasyon ve Uygulama Biriminin (AB yatırımları Dairesi Başkanlığı) 2007-2013 dönemi IPA fonlarının ihale, sözleşme ve ödeme fonksiyonlarını yerine getirmek üzere akredite olabilmesi için gerekli aşamalardan biri olan "Uygunluk Denetimi" çalışması yaptırılmıştır.

IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi İçin Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 20.10.2011

Sözleşme Tutarı: 7.520.044 Avro

IPA Katkısı: 6.392.037 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Teknik destek önceliği ilk tedbiri kapsamında yer alan 'IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi'nin sözleşmesi 20.10.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin Eylül 2016'da bitmesi planlanmaktadır.

Sözleşme kapsamı; ulaştırma sektöründe Avrupa Birliği mali yardımlarını kullanmak ve tüm taraflarca hazmetme kapasitesi yeteneğinin kurumsal, teknik ve idari kapasiteye son derece bağlı olduğu gerçeğine dayanarak AB mevzuatıyla uyumlu, Ulaştırma Operasyonel Program öncelik ve tedbirlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi, proje hazırlanması ve uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmektir. Buna bağlı olarak, Ulaştırma Operasyonel Programının başarılı bir şekilde uygulamasını garanti etmek için Program Otoritesinin ihtiyaç duyduğu idari, teknik ve insan kaynakları kapasitesini geliştirmek ve AB fonlarının yönetilmesinin güçlenmesini sağlamaktır.

Ulusal Ulaştırma Ana Planı Hazırlanması İçin Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.10.2015

Sözleşme Tutarı: 7.490.000 Avro

IPA Katkısı: 6.366.500 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.10.2015

Nihai Yararlanıcı: Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ulaştırma Operasyonel Programı Üçüncü Önceliğinin ilk tedbiri altında yer alan projenin kapsamı; ekonomik ve sosyal beklentilere uygun, jeo-stratejik konum ve uluslararası ulaşım koridorları ile entegre, güvenli, süratli, etkili, teknolojik gelişmelere uygun bir ulaştırma sistemi tesis edilmesi için gerekli hukuki, idari, teknik, fiziki ve insan gücü altyapısına ilişkin güncel ve ileriye dönük veri tabanı ile projeleri içeren Ulaştırma Ana Planını hazırlamaktır.

Söz konusu projenin sözleşmesi 14.10.2015 tarihinde imzalanmış olup, iş başlangıç tarihi 15.10.2015'tir. Süresi 25 ay olan projenin 15.11.2017 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri İçin Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 01.11.2011

Sözleşme Tutarı: 1.866.100 Avro

IPA Katkısı: 1.586.185 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Ulaştırma Operasyonel Programı Üçüncü Önceliği' nin İkinci Tedbiri altında yer alan "Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi" sözleşmesi 01.11.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlamış olup süresi 51 ay ve 15 gündür. Proje kapsamında Ulaştırma Operasyonel Programı alt yapı projelerinin temel atma törenleri, eğitim faaliyetleri, seminerler ve tanıtım toplantıları vs. gibi birçok etkinlik gerçekleştirilmiştir. Proje 30 Kasım 2015 tarihinde tamamlanmıştır.

Ulaştırma Bilgi Yönetim Sistemi Kurulması Projesi

Sözleşme Tarihi: 16.06.2016

Sözleşme Tutarı: 2.092.430 Avro

IPA Katkısı: 1.778.566 Avro

İşe Başlama Tarihi: 16.06.2016

Nihai Yararlanıcı: Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Ülkemizin TEN-T ağına dâhil olan ulaştırma hat ve tesislerinde uygulanmak üzere gerçekleştirilecek olan proje kapsamında:

- GIS tabanlı bir sistemin tesis edilmesi,
- Tüm ulaştırma modlarında AB ile uyumlu ve sürdürülebilir bir şekilde ulaştırma istatistiklerinin ve verilerinin toplanması, analizi ve raporlanması,
- TEN-T ağına dahil olan ulaştırma hatlarımızı ve bu hatlara yönelik tüm teknik bilgileri içeren GIS tabanlı bir bilgi yönetim sistemi oluşturulması,
- Sistemin içeriğinde süren ve planlanan projelerimizin yer alması
- Tüm verilerin değerlendirilmesine, raporlanmasına ve karar alıcılara öneriler sunulmasına olanak veren bir sistemin tesis edilmesi işleri bulunmaktadır.

2014-2020 Dönemi Program Otoritesinin Programlama Kapasitesinin Hazırlanması ve Güçlendirilmesi İçin Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 06.06.2016

Sözleşme Tutarı: 2.766.500 Avro

IPA Katkısı: 2.351.525 Avro

İşe Başlama Tarihi: 06.06.2016

Nihai Yararlanıcı: AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı

Proje ile IPA II dönemi programlama çalışmalarına ilişkin teknik ve idari kapasitenin arttırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında temel olarak nihai faydalanıcılara eğitim verilmesi ve IPA II dönemi proje havuzunda yer alan projelerin dokümanlarının hazırlanması faaliyetleri yer almaktadır.

İHALESİ DEVAM EDEN PROJELER

Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri İçin Teknik Destek Projesi II

Proje ile Ulaştırma Operasyonel Programının ve Program altında sürdürülen projelerin farkındalığını artırabilmek için internet sitesi, medya platformlarının yanı sıra seminer ve konferansların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Projenin sözleşmesinin 2016 yılı Kasım ayında imzalanması planlanmaktadır.

ABYD Ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi İçin Teknik Destek Projesi II

Proje ile IPA-I dönemi Başkanlığımız çalışmalarına ilişkin teknik ve idari kapasitenin arttırılması, proje uygulamalarına yönelik izleme faaliyetlerinin desteklenmesi, gerekli eğitimlerin sağlanması ve IPA I dönemi kapanış çalışmalarının yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

Projenin sözleşmesinin 2016 yılı Ekim ayında imzalanması planlanmaktadır.

Ulaştırma Operasyonel Programının Uygulanması İçin Harcamaların Doğrudan Finansmanına İlişkin Çok Yıllı Plan

Proje ile Başkanlığımızı sorumluluk alanına giren konularda, günlük işlerin yerine getirilmesinde uzman desteği sağlanması amaçlanmaktadır.

Projenin sözleşmesinin 2016 yılı Ekim ayında imzalanması planlanmaktadır.

Kapasite Geliştirme Faaliyetleri İçin Çerçeve Sözleşme

Proje ile IPA-I dönemi projeleri için Başkanlığımızca yürütülmekte olan programlama, ihale ve sözleşme yönetimi konularında teknik ve idari destek sağlanması ve gerekli eğitimlerin verilmesi amaçlanmaktadır.

Program Uygulama Rehberi Ve Eklerinin Güncellenmesi İçin Çerçeve Sözleşme

Program Uygulama Rehberlerinin hazırlanması amaçlanmaktadır.

Projenin sözleşmesinin 2016 yılı Ekim ayında imzalanması planlanmaktadır.

MALİ GERÇEKLEŞME

Ulaştırma Operasyonel Programına tahsis edilen 574,3 milyon Avroluk fonun 568 milyon Avrosu sözleşmeye bağlanmış bulunmaktadır. Uygulaması devam eden projeler için 30 Ağustos 2016 tarihi itibariyle 357,9 milyon Avro AB katkısı, 93,8 milyon Avro ulusal katkı olmak üzere toplam 451,7 milyon Avro harcama yapılmıştır. Böylelikle % 62 mali gerçekleşme sağlanmıştır.

KURUMSAL YAPILANMA

Avrupa Birliği'nin 2007 – 2013 Dönemi mali yardımlarına ilişkin işbirliği kurallarını tespit eden ve 24 Aralık 2008 tarih ve 27090 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Avrupa Komisyonu ile Türkiye Cumhuriyeti arasında bir Milletlerarası Andlaşma (Çerçeve Anlaşma)"nın 6. Maddesi uyarınca 15.05.2007 tarihli Makam Oluru ile Bakanlığımız Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı bünyesinde bir "IPA Uygulama Birimi" kurulmuştur.

02.06.2011 tarihli Makam Oluru ile IPA Uygulama Birimi müstakil bir birim olacak şekilde "IPA Koordinasyon ve Uygulama Birimi" ne dönüştürülmüştür.

1 Kasım 2011 tarihli ve 655 sayılı KHK ile Bakanlığımız bünyesinde Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü kurulmuş olup, 5 Aralık 2011 tarihli Bakanlık Makam Oluru ile "IPA Koordinasyon ve Uygulama Birimi" adı geçen Genel Müdürlük altında "Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı" adını almıştır.

Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığı:

1. Programlama, İzleme ve Değerlendirme,
2. İhale,
3. Sözleşme Yönetimi,
4. Mali Yönetim,
5. Kalite Güvence ve Kontrol

birimlerinden müteşekkildir.

IPA II DÖNEMİ (2014-2020)

PROGRAMLAMA FAALİYETLERİ

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında yeni programlama dönemine ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Ülke Strateji Belgesi" nde yer alan önceliklere uygun olarak Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen çalışmalar çerçevesinde Bakanlığımızca Ulaştırma sektörüne yönelik hazırlanan Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı Aralık 2014 tarihinde onaylanmıştır.

EYLEM ALANLARI

2014-2020 yıllarını kapsayan IPA II döneminde Bakanlığımız Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programının uygulamasından sorumlu kuruluş olarak sadece altyapı projelerinin değil, Ulaştırma Sektöründe AB fonları ile yapılacak her türlü projenin ihale ve sözleşme makamı olarak görev yapacak olup, IPA II Dönemi için Ulaştırma Sektörüne sağlanan fon 442,8 milyon avrodur. Bu fonun yaklaşık 275 milyon avrosu (Ulaştırma sektörüne ayrılan toplam IPA II fonunun %62'si) yapılması planlanan Halkalı-Kapıkule projesinin "Çerkezköy-Kapıkule" kesimi inşası için kullanılacaktır. Geriye kalan fon ise Programın öncelikleri doğrultusunda;

1. Sürdürülebilir ve Güvenli Ulaşım,
2. Etkin Ulaşım,

3. Erişilebilir ve kapsamlı ulaşım,

4. Müktesebat uyumu ve AB entegrasyonu

5. Teknik Destek

olmak üzere beş farklı eylem alanında planlanacak projelere tahsis edilecektir.

MALİ DURUM

IPA-II döneminde Bakanlığımıza tahsis edilen 442,80 milyon avro fonun ve Ulusal katkının Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı içerisinde yer alan Eylem alanlarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

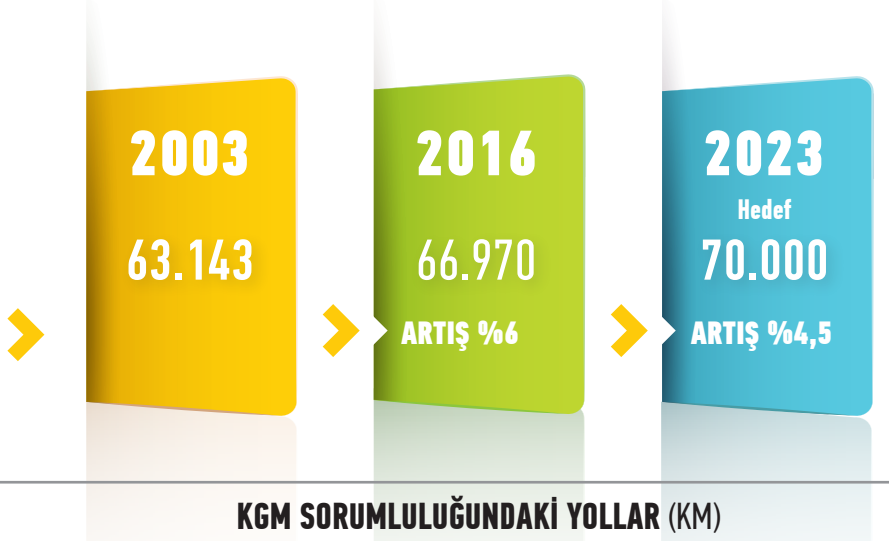
TABLO 2. MALİ DURUM

SOPT 2014-2020	Toplam Maliyet (milyon €)	IPA Katkısı (milyon €)	Ulusal Katkı (milyon €)	IPA eş finansman oranı
Eylem-1 (Sürdürülebilir ve Güvenli Ulaşım)	407.06	346	61.06	85%
Eylem -2 (Verimli Ulaşım)	15.06	12.8	2.26	85%
Eylem -3 (Erişilebilir ve Kapsamlı Ulaşım)	58.82	50	8.82	85%
Eylem -4 (Müktesebat Uyumu ve AB Entegrasyonu)	27.65	23.5	4.15	85%
Eylem -5 (Teknik Yardım)	12.35	10.5	1.85	85%
TOPLAM	520.94	442.80	78.14	85%

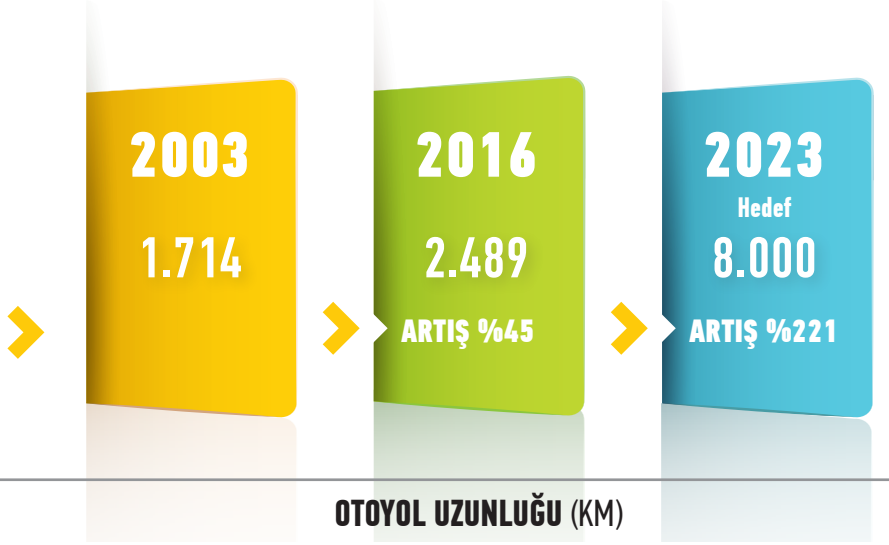
2023 HEDEFLERİ

- KARAYOLU
- DEMİRYOLU
- HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ
- DENİZCİLİK
- HABERLEŞME

Karayolu Sektörü

KGM SORUMLULUĞUNDAKİ YOLLAR (KM)

OTOYOL UZUNLUĞU (KM)

KGM SORUMLULUĞUNDAKİ BÖLÜNMÜŞ YOL UZUNLUĞU (KM)

Karayolu Sektörü

BÖLÜNMÜŞ YOL İLE BAĞLI İL SAYISI

KGM SORUMLULUĞUNDAKİ BSK UZUNLUĞU (KM)

CAN KAYBI (100 MİLYON TAŞIT X KM)

Karayolu Sektörü

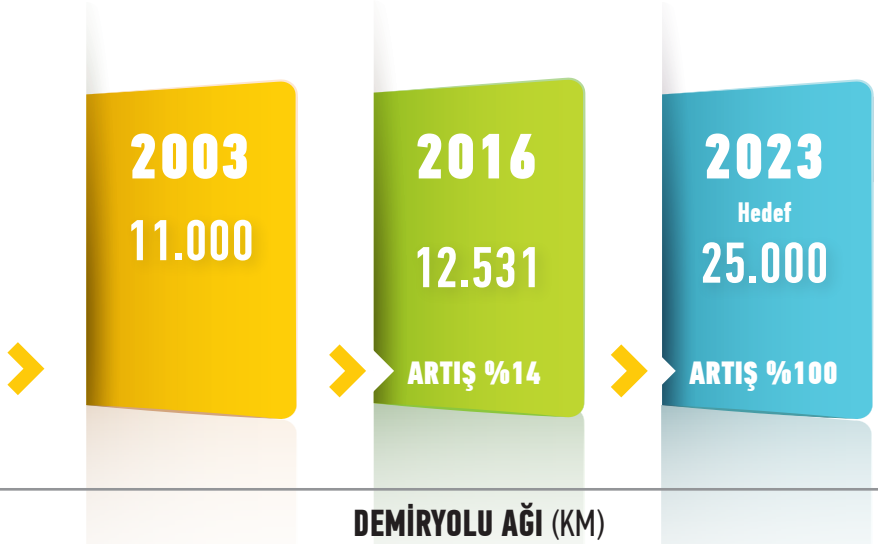

KARAYOLUNDA SERBEST GEÇİŞ SAĞLANAN ÜLKE SAYISI

KARAYOLUNDA TAŞINAN YOLCU ORANI (%)

Demiryolu Sektörü

DEMİRYOLU AĞI (KM)

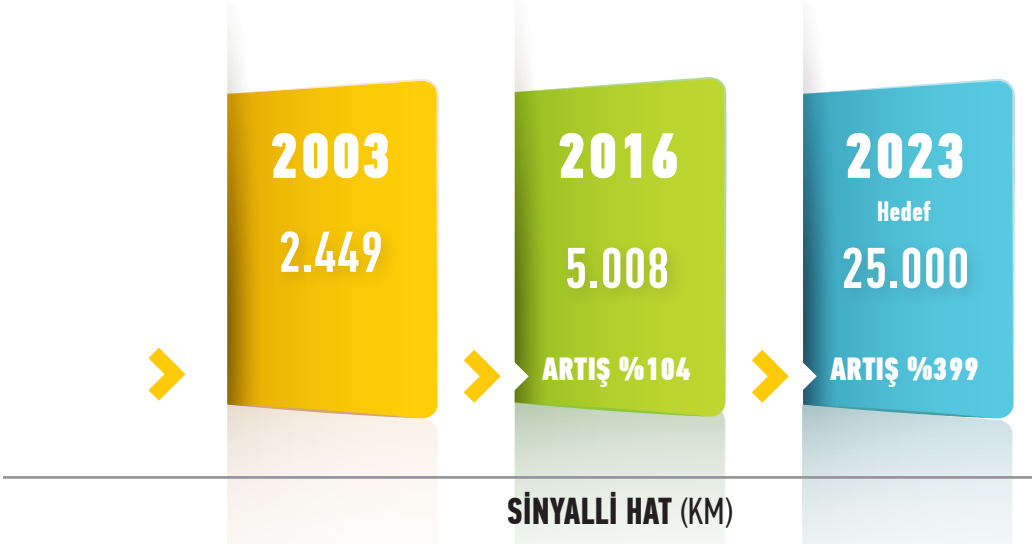

YÜKSEK HIZLI + HIZLI HAT UZUNLUĞU (KM)

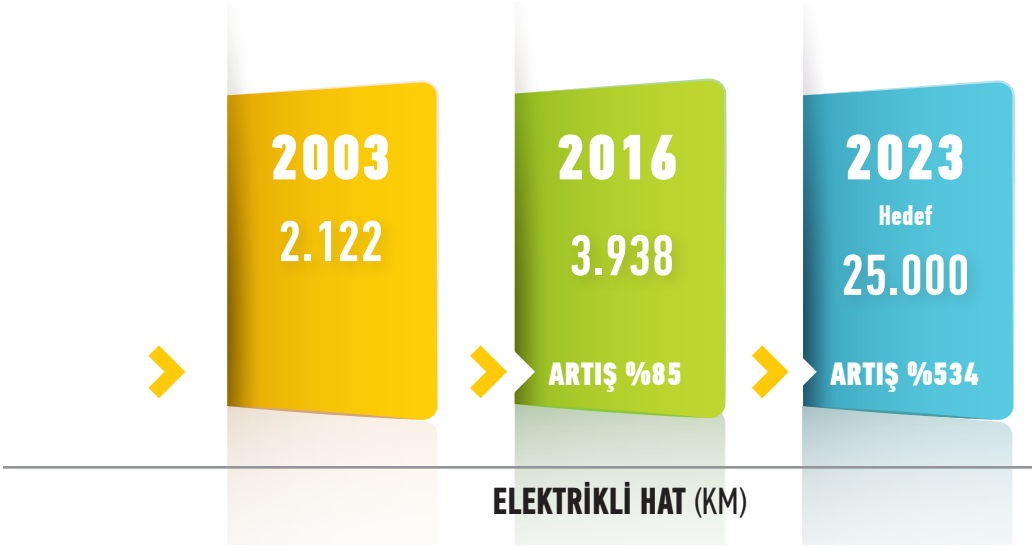

DEMİRYOLU YOL YENİLEME (10 YILLIK ORTALAMA) **KM**

Demiryolu Sektörü

SİNYALLİ HAT (KM)

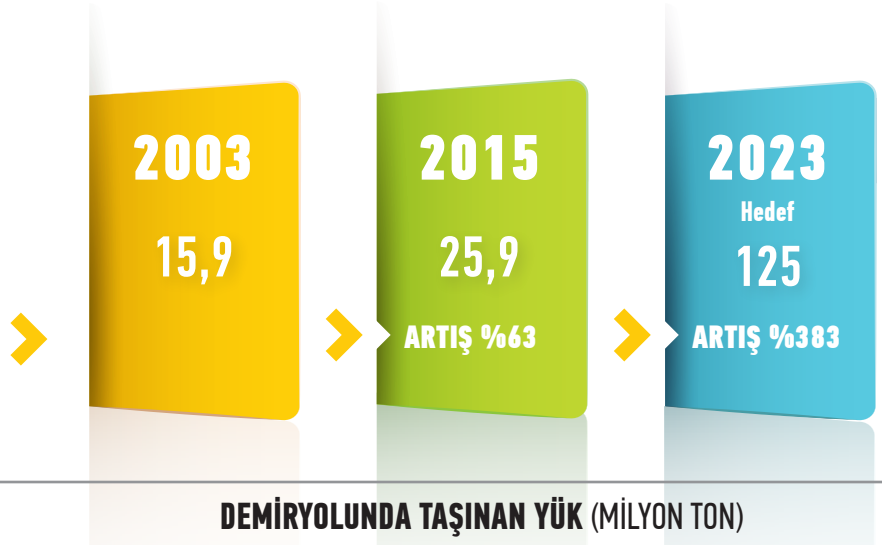

ELEKTRİKLİ HAT (KM)

Demiryolu Sektörü

DEMİRYOLUNDA TAŞINAN YOLCU (MİLYON)

DEMİRYOLUNDA TAŞINAN YÜK (MİLYON TON)

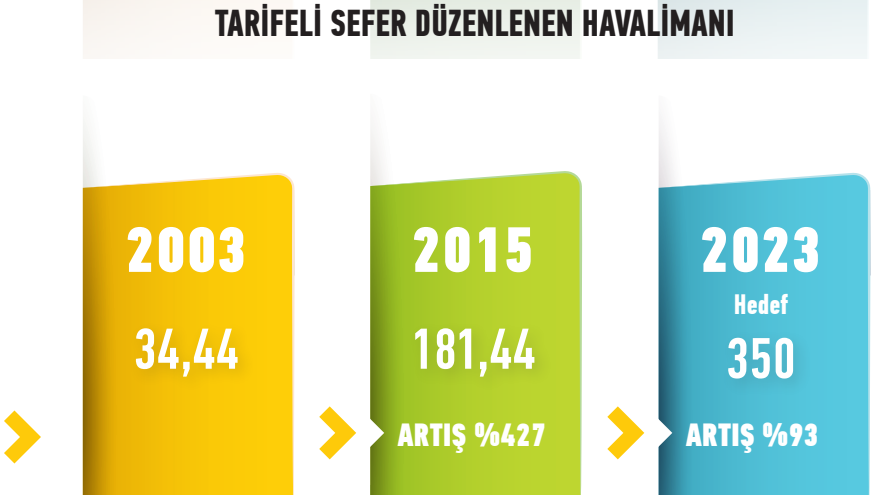
Havacılık ve Uzay Teknolojileri Sektörü

UÇAK SAYISI

TARİFELİ SEFER DÜZENLENEN HAVALİMANI

YOLCU SAYISI (MİLYON YOLCU)

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Sektörü

HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI BULUNAN ÜLKE SAYISI

ENGELSİZ HAVALİMANI KURULUŞU

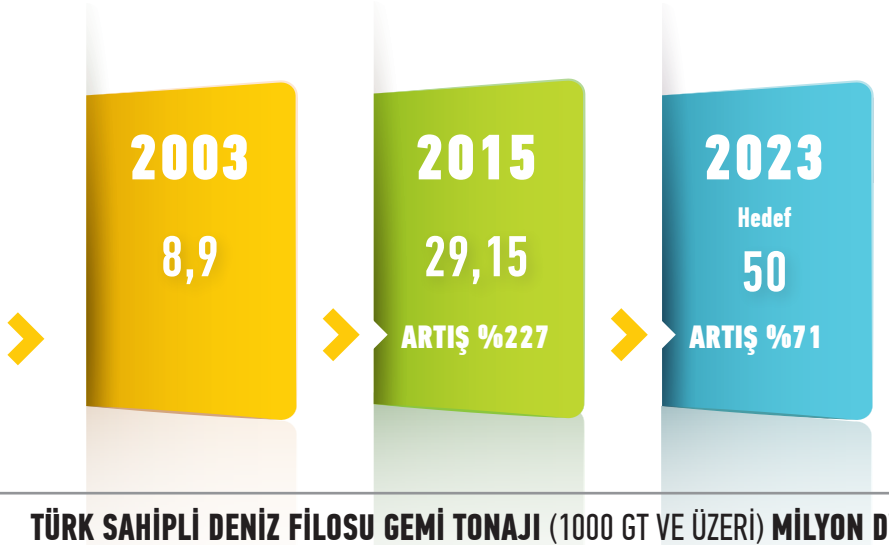

YEŞİL HAVALİMANI KURULUŞU

Denizcilik Sektörü

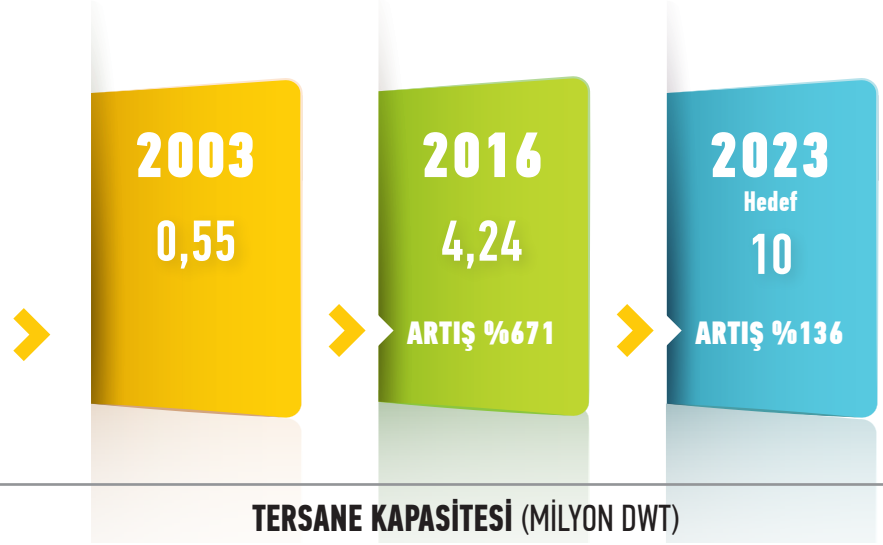

KONTEYNER ELLEÇLEME KAPASİTESİ (MİLYON TEU)

TÜRK SAHİPLİ DENİZ FİLOSU GEMİ TONAJI (1000 GT VE ÜZERİ) **MİLYON DWT**

Denizcilik Sektörü

TERSANE KAPASİTESİ (MİLYON DWT)

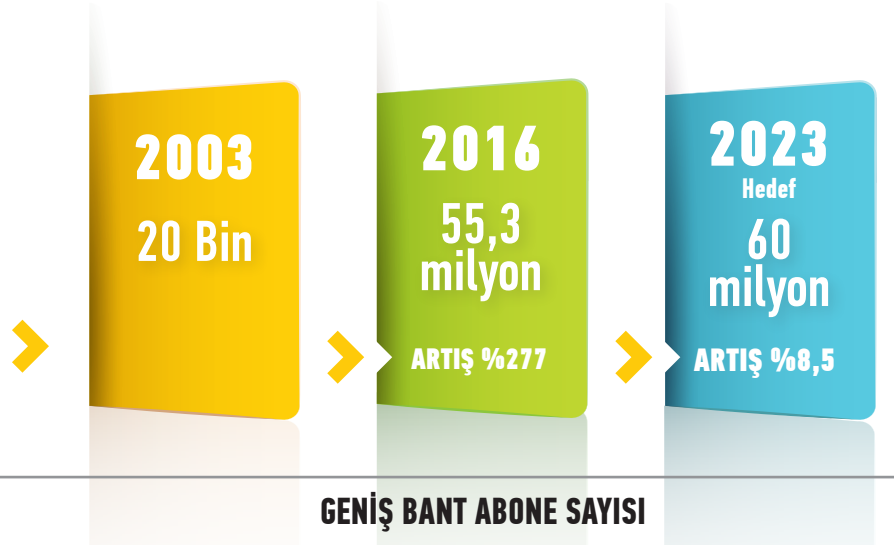

YAT BAĞLAMA KAPASİTESİ

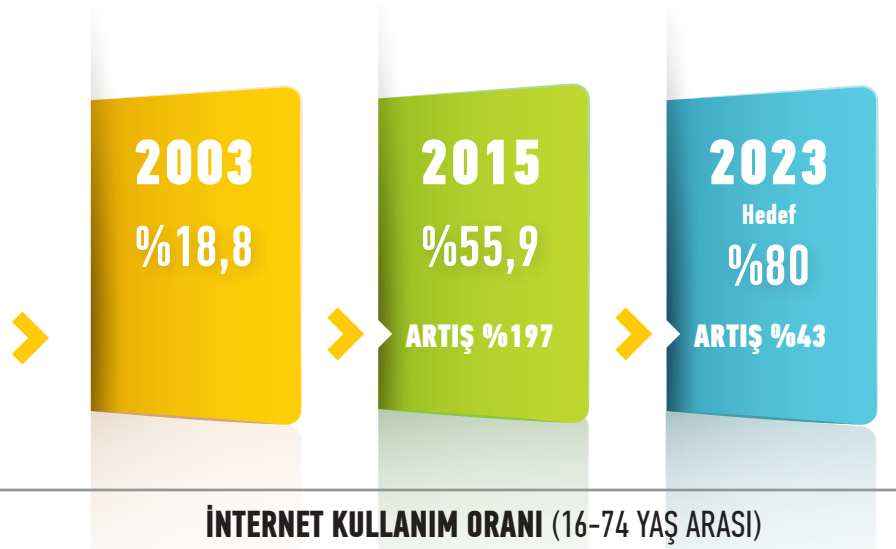
Haberleşme Sektörü

BİLİŞİM SEKTÖRÜ GELİRLERİ (MİLYAR TL)

GENİŞ BANT ABONE SAYISI

İNTERNET KULLANIM ORANI (16-74 YAŞ ARASI)

Haberleşme Sektörü

2017 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ

(TASLAK)

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2017-2019 Mali Yılları Bütçe Ödenek Tablosu (Bin TL)

AÇIKLAMA	2016	2017	Artış/Azalış Oranı (%)	2018	2019
PERSONEL GİDERLERİ	152.725	161.402	5,68	174.933	186.975
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	31.883	32.978	3,43	35.742	38.203
MAL VE HİZMET ALIMLARI GİDERLERİ	77.734	87.437	12,48	93.033	98.522
CARİ TRANSFERLER	26.834	101.722	279,08	104.462	110.561
Cari Transferler (Karayolları Genel Müdürlüğü)	2.100.510	3.611.259	71,92	5.133.878	5.490.914
CARİ TRANSFERLER TOPLAMI	2.127.344	3.712.981	74,54	5.238.340	5.601.475
SERMAYE GİDERLERİ	5.299.274	6.680.821	26,07	7.044.423	7.201.012
Sermaye Transferleri (Demiryolu TCDD)	2.411.000	3.615.119	49,94	4.082.721	4.688.909
Sermaye Transferleri (Karayolları Genel Müdürlüğü)	8.877.565	9.873.020	11,21	14.624.580	17.638.825
Haberleşme Genel Müdürlüğü	1.062	1.062	0,00	1.211	1.282
SERMAYE TRANSFERLERİ TOPLAMI	11.289.627	13.489.201	19,48	18.708.512	22.329.016
GENEL TOPLAM	**18.978.587**	**24.164.820**	**27,33**	**31.294.983**	**35.455.203**

Karayolları Genel Müdürlüğü 2017 Bütçe Ödenekleri (Bin TL)

AÇIKLAMA	2016	2017	Artış/Azalış Oranı (%)	2018	2019
PERSONEL GİDERLERİ	1.308.765	1.526.493	16,64	1.654.383	1.768.185
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	279.323	319.316	14,32	346.069	369.875
MAL VE HİZMET ALIMLARI	1.258.715	1.362.754	8,27	1.449.971	1.535.520
CARİ TRANSFERLER	16.823	811.197	4.721,95	2.110.820	2.235.357
SERMAYE GİDERLERİ	9.505.449	10.989.842	15,62	15.841.993	18.981.670
GENEL TOPLAM	12.369.075	15.009.602	21,35	21.403.236	24.890.607

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2017 Bütçe Ödenekleri (Bin TL)

AÇIKLAMA	2016	2017	Artış/Azalış Oranı (%)	2018	2019
PERSONEL GİDERLERİ	17.733	19.988	12,72	21.666	23.161
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	2.036	2.349	15,37	2.547	2.723
MAL VE HİZMET ALIMLARI	6.984	7.610	8,96	8.098	8.576
CARİ TRANSFERLER	1.850	3.785	104,59	3.966	4.115
SERMAYE GİDERLERİ	4.500	4.824	7,20	5.133	5.436
GENEL TOPLAM	33.103	38.556	16,47	41.410	44.011

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2017 Bütçe Ödenekleri (Bin TL)

AÇIKLAMA	2016	2017	Artış/Azalış Oranı (%)	2018	2019
PERSONEL GİDERLERİ	135.114	125.668	-6,99	138.232	152.226
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	11.036	9.163	-16,97	10.082	11.090
MAL VE HİZMET ALIMLARI	205.522	127.762	-37,84	137.039	146.999
CARİ TRANSFERLER	1.962.438	2.343.388	19,41	2.816.704	3.056.396
SERMAYE GİDERLERİ	204.100	279.019	36,71	24.343	26.789
GENEL TOPLAM	**2.518.210**	**2.885.000**	**14,57**	**3.126.400**	**3.393.500**

Kuruluşlarımız İtibariyle 2017 Bütçe Ödenekleri (Bin TL)

	2017 TASARI			2016	2017 TOPLAM BÜTÇESİNİN 2016 YILINA GÖRE ARTIŞ ORANI (%)
	YATIRIM ÖDENEKLERİ	DİĞER	TOPLAM	BÜTÇE ÖDENEĞİ	
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	6.680.821	17.483.999	24.164.820	18.978.587	27
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.824	33.732	38.556	33.103	16
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.989.842	4.019.760	15.009.602	12.369.075	21
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	279.019	2.605.981	2.885.000	2.518.210	15
GENEL TOPLAM	**17.954.506**	**24.143.472**	**42.097.978**	**33.898.975**	**24**

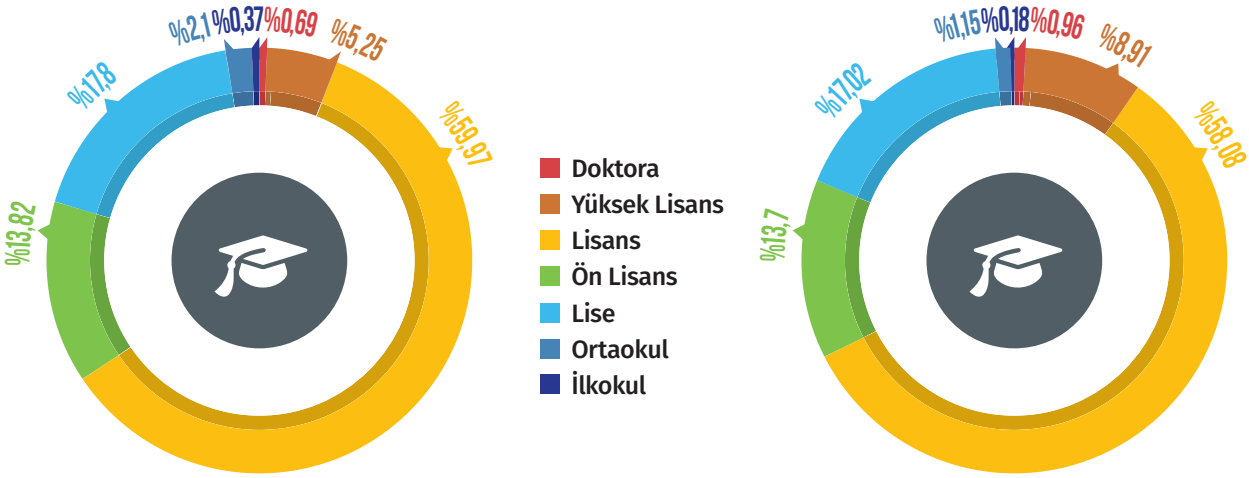

PERSONEL

Yıllar İtibariyle Bakanlığımızda Çalışan Personel Tablosu

	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	GEÇİCİ PERSONEL	TOPLAM
31.12.2003	1105	1048	31		2184
31.12.2004	1109	1018	33		2160
31.12.2005	1082	848	62		1992
31.12.2006	1142	777	17		1936
31.12.2007	1148	701	19		1868
31.12.2008	1115	611	16		1742
31.12.2009	1211	569	17		1797
31.12.2010	1313	543	17		1873
31.10.2011	1564	500	0		2064
31.12.2012*	2820	412	43		3275
31.12.2013	2784	369	1		3154
31.12.2014	2926	322	1	2	3251
31.12.2015	3096	281	-	2	3379
30.10.2016	3081	235	-	2	3318

Bakanlığımız Personelinin Öğrenim Durumlarının Dağılımı

31.12.2003 30.10.2016

MEVZUAT

- KANUNLAR
- KHK VE BAKANLAR KURULU KARARLARI
- MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR
- YÖNETMELİKLER

Kanunlar

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	4874	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto (Pp-94) ve Minneapolis (Pp-98) Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.06.2003 tarih ve 25131 sayılı Resmi Gazete
2	4882	1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslar arası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.06.2003 tarih ve 25141 sayılı Resmi Gazete
3	4925	Karayolu Taşıma Kanunu	19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete
4	4971	Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.08.2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazete
5	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete
6	5044	Avrasya Posta Birliği Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
7	5045	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
8	5070	Elektronik İmza Kanunu	23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete
9	5071	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.01.2004 tarih ve 25361 Resmi Gazete
10	5093	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
11	5094	Avrupa Radyokomünikasyon Ofisi Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
12	5136	Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddeleri Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında 20.04.2005 Tarihli ve 5136 sayılı Kanun (TTK. 823-824-881-939-1245 m. Değişiklikleri)	28.04.2004 tarih ve 25446 sayılı Resmi Gazete
13	5163	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Marakeş Tam Yetkili Temsilciler (Pp-02) Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.05.2004 tarih ve 25460 sayılı Resmi Gazete
14	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazete
15	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun	26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazete
16	5189	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete
17	5216	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Kanun	23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete
18	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	31.07.2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete
19	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	21.09.2004 tarih ve 25590 sayılı Resmi Gazete
20	5266	Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında 02.12.2004 Tarihli ve 5266 sayılı Kanun	09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
21	5313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	08.03.2005 tarih ve 25749 sayılı Resmi Gazete
22	5312	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	11.03.2005 tarih ve 25752 sayılı Resmi Gazete
23	5310	491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında 02.03.2005 Tarihli ve 5310 sayılı Kanun	15.03.2005 tarih ve 25756 sayılı Resmi Gazete
24	5326	Kabahatler Kanunu	31.03.2005 ve 25772 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
25	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.04.2005 tarih ve 25798 sayılı Resmi Gazete
26	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.06.2005 tarih ve 25856 sayılı Resmi Gazete
27	5393	Belediye Kanunu	13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete
28	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun	21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete
29	5397	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.07.2005 tarih ve 25884 sayılı Resmi Gazete
30	5408	Uluslararası Demiryolu Taşımacılığına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COFİT)'ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
31	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete
32	5434	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	06.12.2005 tarih ve 26015 sayılı Resmi Gazete
33	5436	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete
34	5453	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	07.02.2006 tarih ve 26073 sayılı Resmi Gazete
35	5457	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.02.2006 tarih ve 26081 sayılı Resmi Gazete
36	5494	3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
37	5495	2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	10.05.2006 tarih ve 26164 sayılı Resmi Gazete
38	5501	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.05.2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete
39	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.07.2006 tarih ve 26226 sayılı Resmi Gazete
40	5594	Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahallî İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	10.03.2007 tarih ve 26458 sayılı Resmi Gazete
41	5605	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasıda Batum Uluslararası Havalimanının Ortak Kullanılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
42	5606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
43	5618	Deniz Emniyeti Komitesinin 82. Oturumunun 29 Kasım 2006 - 8 Aralık 2006 Tarihleri Arasında İstanbul'da Yapılmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası Denizcilik Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
44	5619	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Arasında 2006 Yılı Tam Yetkili Temsilciler Konferansının Organizasyonu, Gerçekleştirilmesi ve Finansmanına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
45	5625	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	26.04.2007 tarih ve 26504 sayılı Resmi Gazete
46	5628	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
47	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	23.05.2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete
48	5728	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete
49	5762	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun	21.05.2008 tarih ve 26882 sayılı Resmi Gazete
50	5766	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	5779	İl Özel İdarelerine ve Belediyelerine Genel Bütçe vergi Gelirlerinden Pay verilmesi Hakkında Kanun	15.07.2008 tarih ve 26937 sayılı Resmi Gazete
52	5790	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete
53	5793	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
54	5794	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
55	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu	10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
56	5812	Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	05.12.2008 tarih ve 27075 sayılı Resmi Gazete
57	5824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.12.2008 tarih ve 27077sayılı Resmi Gazete
58	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
59	5850	Asya Karayolları Ağı Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.04.2009 tarih ve 27196 sayılı Resmi Gazete
60	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
61	5866	Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
62	5877	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
63	5897	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
64	5909	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete
65	5904	Gelir vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	03.07.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
66	5917	Bütçe Kanunlarında Yer alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	10.07.2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete
67	5921	İşsizlik Sigortası Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.08.2009 tarih ve 27323 sayılı Resmi Gazete
68	5964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	24.03.2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete
69	5995	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete
70	6001	Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	13.07.2010 tarih ve 27640 sayılı Resmi Gazete
71	6011	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Antalya Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
72	6012	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
73	6009	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Gelir vergisi Kanununu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	01.08.2010 tarih ve 27659 sayılı Resmi Gazete
74	6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
75	6044	Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
76	6075	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve27771 sayılı Resmi Gazete
77	6078	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve 27771 sayılı Resmi Gazete
78	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.02.2011 tarih ve 27857 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
79	6130	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
80	6131	Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
81	6194	Uluslararası Kuzey-Güney Ulaştırma Koridoru Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
82	6199	Samsun Limanı (Türkiye Cumhuriyeti) ve Kavkaz Limanı (Rusya Federasyonu) Üzerinden Demiryolu Feribotu ile Uluslararası Karma Taşımacılığın Organize Edilmesi Hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
83	6235	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete
84	6403	Emniyetli Konteynerlar Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.01.2013 tarih ve 28545 sayılı Resmi Gazete
85	6461	Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun	01.05.2013 tarih ve 28634 sayılı Resmi Gazete
86	6475	Posta Hizmetleri Kanunu	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
87	6477	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
88	6478	1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
89	6479	1972 Denizde Çatışmanın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
90	6495	Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
91	6438	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Kanun (Marpol Ek6)	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
92	6518	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile ilgili, madde 39 ve 110 otoyolların bakım ve işletmesi ile ilgili) (Madde 60 ve 61; 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 34 ve 35 inci maddelerine ilişkin değişiklikleri içermektedir.)	19.02.2014 tarih ve 28918 sayılı Resmi Gazete
93	6527	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (5651 sayılı Kanun ile ilgili)	01.03.2014 tarih ve 28928 sayılı Resmi Gazete
94	6545	Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Demiryolu sektörüne ilişkin- 62.md)	28.06.2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete
95	6552	İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (Bakanlığımız ile ilgili çeşitli hükümler var)	11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
96	6475	Milli Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişin Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Posta Hizmetleri Kanununda Değişiklik)	03.02.2015 tarih ve 29256 sayılı Resmi Gazete
97	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	15.04.2015 tarih ve 29327 sayılı Resmi Gazete
98	5809	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununda Değişiklik)	15.04.2015 tarih ve 29327 sayılı Resmi Gazete
99	6724	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Sekizinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	28/07/2016 tarih ve 29784 sayılı Resmi Gazete
100	6739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Evrensel Posta Birliği (Upu) Arasında Yirmi Altıncı Dünya Posta Kongresine Yönelik Düzenlemelere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25/08/2016 tarih ve 29812 sayılı Resmi Gazete
101	6639	Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15/04/2015 tarih ve 29327 sayılı Resmi Gazete
102	2920	Türk Sivil Havacılık Kanunu	19 Kasım 1983 Tarih ve 18196 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	2003/5868	Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Millî Gemi Siciline Kayıtlı Kabotaj Hattında Münhasıran Yük ve Yolcu Taşıyan Gemilere, Ticarî Yatlara Hizmet ve Balıkçı Gemilerine verilecek Yakıtın Özel Tüketim vergisinin Sıfıra İndirilmesine İlişkin Karar	16.07.2003 tarih ve 25170 sayılı Resmi Gazete
2	2003/6098	Edirne-İstanbul Otoyolu Km: 57+750 Kmdeki Babaeski C Tipi Otoyol Hizmet Tesisinin Yapımı, Bakımı, İşletilmesi ve Görev Süresi Sonunda Karayolları Genel Müdürlüğü'ne Bedelsiz Devri İşi için OPET Petrolcülük Anonim Şirketinin Görevlendirilmesi Hakkında Karar	13.09.2003 tarih ve 25228 sayılı Resmi Gazete
3	2003/6154	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7220	Zonguldak/Kilimli Alaçaağzı Mevkii Alanının Gemi İnşa Bakım, Onarım ve Söküm Yeri Olarak Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7298	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
6	2004/8255	Karayolları Genel Müdürlüğünce Yapılacak Bölünmüş Yol İnşasında Çalışan Personele Yaptırılacak Fazla Çalışmanın Süresi, Şekli ve Ücret Esasları Hakkında Karar	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
7	2004/8336	Ulaştırma Bakanlığı Taşra Teşkilatına İlişkin 26.11.2004 tarihli ve 2004/8336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	27.01.2005 tarih ve 25709 sayılı Resmi Gazete
8	2005/9043	Karataş ve Tatvan Liman Başkanlıklarının Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	30.06.2005 tarih ve 25861 sayılı Resmi Gazete
9	2005/9464	Ankara Gar ile Esenkent İstasyonları Arasında Yapılacak Yeni Demiryolu Bağlantısı İçin Haritada Gösterilen Güzergâhta Yer Alan Gayrimenkullerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından acele kamulaştırılmasına ilişkin 2005/9464 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
10	2006/10195	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete
11	2006/10318	Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik hizmetlerin evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar.	27.04.2006 tarih ve 26151 sayılı Resmi Gazete
12		Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 716 sayılı İlke Kararı	11.06.2006 tarih ve 26195 sayılı Resmi Gazete
13	2007/11543	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Olarak Üç Adet Başmühendislik Kurulması Hakkında Karar	17.01.2007 tarih ve 26406 sayılı Resmi Gazete
14	2007/11622	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	02.03.2007 tarih ve 26450 sayılı Resmi Gazete
15	2007/12319	2007 Yılı Yatırım Programında 2007E010120 Proje Numarasıyla Yer Alan Ankara-Sivas Demiryolu Projesi Kapsamında Yapılması Planlanan Ankara-Sivas Demiryolu Güzergahına Tesadüf Eden ve Ekli Planda Belirtilen Sahaların, Ulaştırma Bakanlığı (Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü)'nca Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete
16	2007/12401	Bazı Limanların Özelleştirilmesinden Elde Edilecek Gelirlerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Devredilmesine İlişkin Karar	29.07.2007 tarih ve 26597 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
17	2007/12554	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Antalya Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Manavgat Liman Başkanlığının Kurulması Hakkında Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
18	2007/12567	GSM 900 Frekans Bandından Tahsis Edilecek İlave Frekans Kanallarından Her Birinin Yıllık Asgari Değerinin Belirlenmesine İlişkin Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
19	2007/12821	Türkiye Kızılay Derneğinin, kan ihtiyaçlarının karşılanması ve insani yardım faaliyetlerinin sevk ve idaresi ile afetler için gerekli olan haberleşmenin etkin ve kesintisiz sağlanmasını teminen, uydu üzerinden ihtiyaç duyacağı ses, veri ve görüntü dahil tüm telekomünikasyon hizmetlerinin,evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.11.2007 tarih ve 26714 sayılı Resmi Gazete
20	2007/16048	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete
21	2008/14400	2008/14400 KGM Yatırım Programında Yer Alan ve Finansmanı Kısmen veya Tamamen Müteahhit Firmaların Temin Ettiği Dış Kredilerle Sağlanan Projelerin Kalan Finansman İhtiyacının İç Bütçe Kaynaklarından Karşılanmasına Dair Karar	18.12.2008 tarih ve 27084 sayılı Resmi Gazete
22	2008/14488	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazete
23	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
24	2009/15315	Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer vergisi ve Özel Tüketim vergisi Oranlarının Belirlenmesine Dair Karar	22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete
25	2009/15454	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamız Hakkında Karar	30.10.2009 tarih ve 27391 sayılı Resmi Gazete
26	2009/15760	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.01.2010 tarih ve 27477 sayılı Resmi Gazete
27	2010/3	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Trabzon Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Bitlis İli Tatvan İlçesinde Kurulan Liman Başkanlığının İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlanması Hakkında Karar	04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete
28	2010/162	Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü'ne Çekinceyle Katılmamız Hakkında Karar	13.03.2010 tarih ve 27520 sayılı Resmi Gazete
29	2010/238	Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkında Karar	19.03.2010 tarih ve 27526 sayılı Resmi Gazete
30	2010/485	Gemi Bağlama Limanlarının Tabi Bulundukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
31	2010/569	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
32	2010/917	Pakistan'daki Sel Felaketi Nedeniyle Bu Ülkeye Gönderilecek İnsani Yardım Malzemelerinin Nakliyesinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Yapılması ve Oluşacak Masrafların Görev Zararı Olarak Hazine Tarafından Ödenmesi Hakkında Karar	14.10.2010 tarih ve 27729 sayılı Resmi Gazete
33	2011/1245	2011/1245 Tokat-Sivas Devlet yolu Yapımı Nedeniyle Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
34	2011/1247	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
35	2011/1374	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Yer Alan Çanakkale Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 2 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi Gazete
36	2011/1472	Fırat Liman Başkanlığı kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
37	2011/1511	Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi kapsamında İnönü-vezirhan,vezirhan-Köseköy yapım işleri projelerinde sözleşme bedelinin %40'ı kadar iş artışına izin verilmesine İlişkin Karar	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
38	2011/1513	2011/1513 Rize İli Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların KGM Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
39	2011/1514	2011/1514 Diyarbakır Kuzeybatı Çevre Yolu ile Diyarbakır Güneybatı Çevre Yolu Üzerindeki Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
40	2011/1667	Denizcilik Müsteşarlığının Taşra Teşkilatında Yer Alan (10) Adet Gemi Sicil Dairesinin Kaldırılması ve Bunların Yerine (10) Adet Gemi Sicil Müdürlüğü Kurulması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
41	2011/1668	Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Kurulan İzmit Liman Başkanlığının Adının, Kocaeli Liman Başkanlığı Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1802	2011/1802 Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
43	2011/1807	3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
44	2011/1809	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
45	2011/1821	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Yer Alan Kars Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 12 Adet Başmühendislik ile 3 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması ve Adı Geçen Genel Müdürlüğe Ait Dolu ve Boş Kadrolarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46	2011/1880	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
47	2011/2089	2011/2089 Ağrı Şehir Geçişi Kağızman Caddesinde Yer alan Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	20.08.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
48	2011/2342	EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulunun ve Organlarının Teşkili ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Karar	26.10.2011 tarih ve 28096 sayılı Resmi Gazete
49	KHK/655	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	01.11.2011 tarih ve 28102 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
50	KHK/661	Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	2012/ 3595	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın yürürlüğe konulmasına ilişkin Karar	08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete
52	2012/3842	Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar	20.10.2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete
53	2006/10038	Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.02.2013 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
54	2013/4314	Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı ve Lojistik Merkezi projesi kapsamındaki Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Uç İstasyonunun yapımı amacıyla taşınmazların Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılması hakkında Karar	14.03.2013 tarih ve 28587 sayılı Resmi Gazete
55	2013/5099	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
56	2013/4965	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı	25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
57	2014/5884	5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa Ekli Telsiz Ücretleri Tarifesinde Yer Alan Bazı Hizmet Kalemlerinin Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar	16.03.2014 tarih ve 28943 sayılı Resmi Gazete
58	2014/6742	8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar	12.09.2014 tarih ve 29117 sayılı Resmi Gazete
59	2015/7352	IMT Yetkilendirmesinde İhaleye Çıkılacak Olan Frekanslara İlişkin Asgari Değerlerin Belirlenmesine İlişkin Karar	
60	2015/8082	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)' sini Tadil Eden Protokole İlişkin Karar	18/03/2015 tarihli ve 29299 sayılı Resmi Gazete
61	2016/9058	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar	04.08.2016 tarih ve 29791 sayılı Resmi Gazete
62	2016/8909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	02.07.2016 tarih ve 29760 sayılı Resmi Gazete
63	2016/8946	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	01.07.2016 tarih ve 29759 sayılı Resmi Gazete
64	2016/8890	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	24.06.2016 tarih ve 29752 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
65	2016/8891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	24.06.2016 tarih ve 29752 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
66	2016/8892	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	24.06.2016 tarih ve 29752 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
67	2016/8910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Jamaika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	24.06.2016 tarih ve 29752 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
68	2016/8915	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Orta Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	24.06.2016 tarih ve 29752 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
69	2016/8878	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Taşra Teşkilatında Düzenleme Yapılması Hakkında Karar	23.06.2016 tarih ve 29751 sayılı Resmi Gazete
70	2016/8642	Türk-İtalyan Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı Protokolü'nün Onaylanması Hakkında Karar	10.04.2016 tarih ve 29680 sayılı Resmi Gazete
71	2016/8533	Türkiye-Sırbistan Uluslararası Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı Protokolünün Onaylanması Hakkında Karar	07.04.2016 tarih ve 29677 sayılı Resmi Gazete
72	2015/8327	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar Hakkında Karar	10.01.2016 tarih ve 29589 sayılı Resmi Gazete
73	2015/8304	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Komisyonu Tarafından Temsil Edilen Avrupa Birliği Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Komisyonu Arasındaki Türkiye'ye İlişkin "Bölgesel Kalkınma" Bileşeni Altındaki Katılım Öncesi Yardım Aracından Sağlanan Topluluk Yardımına Yönelik Çok Yıllı "Ulaştırma" Operasyon el Programı ile İlgili Finansman Anlaşmasını Değiştiren Finansman Anlaşması ile İlişik Notaların Onaylanması Hakkında Karar	19.12.2015 tarih ve 29567 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
74	2015/8263	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına Ait Döner Sermaye İşletmesinin Sermayesinin 350.000.000 Türk Lirasına Çıkarılması Hakkında Karar	22.11.2015 tarih ve 29540 sayılı Resmi Gazete
75	2016/9254	Ankara-Sivas Hızlı Tren Projesi Kapsamındaki Sivas Gar Sahası Kesiminin Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	05.10.2016 tarih ve 29848 sayılı Resmi Gazete
76	2016/9187	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Haberleşme Genel Müdürlüğü) Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar	03.10. 2016 Tarihli ve 29846 Sayılı Resmî Gazete
77	2016/9058	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar	04.08.2016 tarih ve 29791 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	5380	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
2	5096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Ticari Denizcilik Anlaşması	11.04.2004 tarih ve 25430 sayılı Resmi Gazete
3	5053	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Aralık 1994 tarihinde Denizcilik Anlaşması	25.04.2004 tarih ve 25443 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7145	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanması Hakkında Karar	03.05.2004 tarih ve 25451 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7227	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
6	2004/7247	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı ile Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı Arasında İmzalanan Açık Denizlere Giden Gemilerin Mürettebat Üyelerinin Sertifikalarının Karşılıklı Tanınması Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	13.05.2004 tarih ve 25461 sayılı Resmi Gazete
7	2004/7483	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	03.07.2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete
8		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşması	23.09.2004 imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
9		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	16.12.2004 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
10		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	13.01.2005 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
11	2005/8618	Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi Projesinin Finansmanı Amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teati Edilen Nota ve Eki Müzakere Kaydı ile Nota Teatisi'ne Bağlı Olarak Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası ile İmzalanan Kredi Anlaşması'nın, Yürürlüğe Girmesi ve Söz Konusu Nota, Eki Müzakere Kaydı ve Kredi Anlaşmasına Dair Karar	01.04.2005 tarih ve 25773 sayılı Resmi Gazete
12	2005/8627	Çeken Araçların İmal ve Temini ile Modernizasyonu Projesi Kapsamında DE Anahtar Lokomotifi İmal ve Temininin Finansmanı için Türkiye Cumhuriyeti ile The Toronto-Dominion Bank ve ABD Eximbankı Arasında İmzalanan İhracat Kredisi ile Ticarî Krediye İlişkin Anlaşmaların Onayına Dair Karar	12.04.2005 tarih ve 25784 sayılı Resmi Gazete(Mükerrer)
13	2005/8995	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	22.06.2005 tarih ve 25853 sayılı Resmi Gazete
14	2005/9709	Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COTİF)ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onayı Hakkında Karar	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
15	2006/10930	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	07.10.2006 tarih ve 26312 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
16		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.04.2007 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
17	SERAPIS: 2002/0152	Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Yatırım Bankası Arasında Akdedilen, İzmir Banliyö Treni Projesi Garanti ve Tazminat Anlaşması ile Finans Sözleşmesi	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
18		Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması	25.02.2008 tarihinde imzalanmıştır Onay Süreci devam etmektedir.
19		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.03.2008 tarihinde imzalanmıştır. Onay Süreci devam etmektedir.
20	2008/13248	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımı ile İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolü'nün Onaylanması Hakkında Karar	07.03.2008 tarih ve 26809 sayılı Resmi Gazete
21		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Krallığı Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.08.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
22		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	02.12.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
23	2009/14632	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanan "Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete
24		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Hükümeti arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	20.02.2009 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
25	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	14.04.2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete
26		Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 09.09.1977 Tarihinde Yapılmış Olan Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Eden Anlaşma	20.04.2009'da imzalanmıştır. Onay süreci devam etmektedir.
27	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
28		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	18.02.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
29		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşma	04.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
30		Türkiye Cumhuriyeti ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında Denizcilik Anlaşması	24.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
31		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	28.04.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
32		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	05.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
33		Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	12.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
34		Türkiye Cumhuriyeti ile Endonezya Cumhuriyeti arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	28.06.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
35	2010/496	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan "Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.07.2010 tarih ve 27630 sayılı Resmi Gazete
36		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	12.07.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
37	2010/607	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	03.08.2010 tarih ve 27661 sayılı Resmi Gazete
38	2010/908	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezleri Kurulması Hakkında Mutabakat Muhtırası'nın Onaylanması Hakkında Karar	08.10.2010 tarih ve 27723 sayılı Resmi Gazete
39	2011/6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Karar	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
40		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.01.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
41	2011/1348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında Arama-Kurtarma Anlaşması	16.02.2011 tarih ve 27848 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1399	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	25.02.2011 tarih ve27857 sayılı Resmi Gazete
43		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gana Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Hava Hizmetleri Anlaşması	24.03.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
44	2011/1509	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar	10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazete
45	2011/1443	Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	29.04.2011 tarih ve 27919 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Meksika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	23.06.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
47	2011/1896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
48	2011/1976	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	05.07.2011 tarih ve 27985 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
49		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	26.07.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
50		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	06.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
51		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Peru Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	09.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
52		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	22.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
53		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.10.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
54	2011/2311	Güneydoğu Avrupa'da Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Anlaşması	28.10.2011 tarih ve 28098 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
55	2011/2514	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında Denizcilik Anlaşması onaylanması hakkında Karar	14.12.2011 tarih ve 28142 sayılı Resmi Gazete
56		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	26.03.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
57		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.06. 2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
58		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	11.06.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
59	2013/5065	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Karar	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
60	2013/5328	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	08.10.2013 tarih ve 28789 sayılı Resmi Gazete
61	2013/5289	2013/5289 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar	13.10.2013 tarih ve 28794 sayılı Resmi Gazete
62		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	08.11.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
63		Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	01.04.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
64		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma	30.04.2014 tarihinde imzalanmıştır.Onay Süreci devam etmektedir.
65		Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	23.10.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
66		İkili Kombine Taşımacılık Anlaşması (Türkiye- Azerbaycan)	TBMM'DE ONAY BEKLİYOR
67		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma	06.01.2012 tarihinde imzalanmıştır. 26.02.2015 tarih ve 26279 sayılı Resmi Gazete
68		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması	27.02.2015 Tarihli ve 29280 sayılı Resmi Gazete
69		Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti'nin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu ile İlgili Anlaşma	26.02.2015 Tarihli ve 29279 Sayılı Resmi Gazete
70		Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti'nin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu İle İlgili Anlaşma	11.07.2015 Tarihli ve 29413 Sayılı Resmi Gazete
71	6594	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	20/02/2015 tarih ve 29273 sayılı Resmi Gazete
72	6598	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Arjantin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Ülkeleri Arasında Hava Hizmetlerine İlişkin Hava Ulaştırma Anlaşması	25/02/2015 tarih ve 29278 sayılı Resmi Gazete
73	6607	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması	27/02/2015 tarih ve 29280 sayılı Resmi Gazete
74	6616	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük Ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşması	26/02/2015 tarih ve 29279 sayılı Resmi Gazete
75	6621	Türkiye Cumhuriyeti İle Bulgaristan Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları Arasındaki Uluslararası Demiryolu-Feribot Hattının Organizasyonu İle İlgili Anlaşması	26/02/2015 tarih ve 29279 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
76	6626	14 Ekim 1994 Tarihinde Ankara'da İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	26/02/2015 tarih ve 29279 sayılı Resmi Gazete
77	6688	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
78	6689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
79	6690	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
80	6691	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
81	6692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Jamaika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
82	6693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
83	6694	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Orta Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
84	6695	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete
85	6696	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması	25/03/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	PTT Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.11.2002 tarih ve 24944 sayılı Resmi Gazete
2	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Kuruluş ve Görev Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2003 tarih ve 25064 sayılı Resmi Gazete
3	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
4	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazete
5	Gemi Adamları Yönetmeliğinin 15 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
6	Denizcilik Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 7 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
7	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	23.05.2003 tarih ve 25116 sayılı Resmi Gazete
8	Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Yönetmeliği	30.05.2003 tarih ve 25123 sayılı Resmi Gazete
9	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası-Tadilatı, Bakım ve Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Yönetmeliğe Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Yönetmelik	11.07.2003 tarih ve 25165 sayılı Resmi Gazete
10	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.07.2003 tarih ve 25174 sayılı Resmi Gazete
11	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 5 ve 16 ncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	16.08.2003 tarih ve 25201 sayılı Resmi Gazete
12	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
13	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	08.11.2003 tarih ve 25283 sayılı Resmi Gazete
14	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete
15	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.12.2003 tarih ve 25304 sayılı Resmi Gazete
16	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.12.2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete
17	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü İhale Yönetmeliği ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Mal ve Hizmet Alımları Muayene Yönetmeliği	21.12.2003 tarih ve 25323 sayılı Resmi Gazete
18	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.01.2004 tarih ve 25335 sayılı Resmi Gazete
19	Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	14.01.2004 tarih ve 25346 sayılı Resmi Gazete
20	Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
21	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Satın alma ve İhale Yönetmeliği	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
22	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin 20.Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
23	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinin (TÜVASAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
24	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
25	Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
26	Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
27	Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik, Numaralandırma Yönetmeliği	26.02.2004 tarih ve 25385 sayılı Resmi Gazete
28	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	27.02.2004 tarih ve 25386 sayılı Resmi Gazete
29	Gemi Söküm Yönetmeliği	08.03.2004 tarih ve 25396 sayılı Resmi Gazete
30	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliği	11.03.2004 tarih ve 25399 sayılı Resmi Gazete
31	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (08.07.2005 Tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aynı konulu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır)	15.03.2004 tarih ve 25403 sayılı Resmi Gazete
32	Ulaştırma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği	06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazete
33	Müfettişlerin kıdemi ve müfettişler arasında kıdem sıralamasına ilişkin düzenlemeler öngören "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliği"nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
34	Telsiz Operatör Yeterlikleri Sınav Yönetmeliği	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
35	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliğinin Geçici 2 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
36	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
37	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Bağlı Ortaklıkları Personelinin Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmelik	12.06.2004 tarih ve 25490 sayılı Resmi Gazete
38	Amatör Denizci Yönetmeliği	01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmi Gazete
39	Ticari hava taşımacılığında kullanılan her türlü hava aracına hizmet verecek bakım kuruluşlarının esas ve usullerini düzenleyen Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	09.07.2004 tarih ve 25517 sayılı Resmi Gazete
40	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Bakım Sistemi Yönetmeliği	19.08.2004 tarih ve 25558 sayılı Resmi Gazete
41	Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	26.08.2004 tarih ve 25565 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
42	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliği	03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete
43	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdarî Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik	05.09.2004 tarih ve 25574 sayılı Resmi Gazete
44	PTT Alım Satım Yönetmeliği	07.09.2004 tarih ve 25576 sayılı Resmi Gazete
45	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
46	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
47	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik	23.09.2004 tarih ve 25592 sayılı Resmi Gazete
48	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelik	24.09.2004 tarih ve 25593 sayılı Resmi Gazete
49	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği	24.10.2004 tarih ve 25623 sayılı Resmi Gazete
50	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.11.2004 tarih ve 25645 sayılı Resmi Gazete
51	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.12.2004 tarih ve 25671 sayılı Resmi Gazete
52	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (TÜLOMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	16.12.2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete
53	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği	21.12.2004 tarih ve 25677 sayılı Resmi Gazete
54	Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
55	PTT Reklam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
56	Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	26.12.2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete
57	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
58	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	06.01.2005 tarih ve 25692 sayılı Resmi Gazete
59	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketinin (TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın alma ve İhale Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik	11.01.2005 tarih ve 25697 sayılı Resmi Gazete
60	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Taşınmaz Mallar İhale Yönetmeliği	13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete
61	TUGS Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete
62	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
63	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.02.2005 gün ve 25739 sayılı Resmi Gazete
64	Telekomünikasyon Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	03.03.2005 gün ve 25744 sayılı Resmi Gazete
65	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2005 tarih ve 25760 sayılı Resmi Gazete
66	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	29.03.2005 tarih ve 25770 sayılı Resmi Gazete
67	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Hatlarında Diğer Şahıslara Ait Trenlerin İşletilmesine Dair Yönetmelik	20.04.2005 tarih ve 25791 sayılı Resmi Gazete
68	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.05.2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete
69	Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği	16.06.2005 tarih ve 25847 sayılı Resmi Gazete
70	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2005 tarih ve 25854 sayılı Resmi Gazete
71	Gemi Su Araçlarının İnşa Tadilat Yönetmeliği	08.07.2005 tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazete
72	Gemi İnşa-Tadilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	12.08.2005 tarih ve 25904 sayılı Resmi Gazete
73	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	01.09.2005 tarih ve 25923 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
74	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2005 tarih ve 25931 sayılı Resmi Gazete
75	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Meslekî Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.09.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete
76	Ulaştırma Bakanlığı Disiplin Yönetmeliği	10.10.2005 tarih ve 25962 sayılı Resmi Gazete
77	Gemi Teçhizatı Yönetmeliği	23.10.2005 tarih ve 25975 sayılı Resmi Gazete
78	Denizcilik Uzman ve Yardımcılarının Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.10.2005 tarih ve 25977 sayılı Resmi Gazete
79	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
80	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
81	Ulaştırma Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği	28.10.2005 tarih ve 25980 sayılı Resmi Gazete
82	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelik	31.10.2005 tarih ve 25982
83	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22) de Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.11.2005 tarih ve 25984 sayılı Resmi Gazete
84	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik	10.11.2005 tarih ve 25989 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
85	Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
86	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
87	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.12.2005 tarih ve 26030 sayılı Resmi Gazete
88	Deniz Kazalarının İncelenmesine İlişkin Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete
89	Dökme Yük Gemilerinin Güvenli Bir Şekilde Yüklenmesi ve Boşaltılması Hakkında Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de
90	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	18.01.2006 tarih ve 26053 sayılı Resmi Gazete
91	Denizcilik Eğitimi Denetleme ve Kalite Standartları Esasları Hakkında Yönetmelik	13.02.2006 tarih ve 26079 sayılı Resmi Gazete
92	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	14.02.2006 gün ve 26080 sayılı Resmi Gazete
93	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelik	23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete
94	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	28.02.2006 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
95	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	08.03.2006 tarih ve 26102 sayılı Resmi Gazete
96	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	09.03.2006 tarih ve 26103 sayılı Resmi Gazete
97	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.03.2006 tarih ve 26119 sayılı Resmi Gazete
98	Liman Devleti Denetimi (PSC) Yönetmeliği	26.03.2006 tarih ve 26120 sayılı Resmi Gazete
99	Gem Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	13.04.2006 tarih ve 26138 sayılı Resmi Gazete
100	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	15.04.2006 tarih ve 26140 sayılı Resmi Gazete
101	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete
102	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği	30.04.2006 tarih ve 26154 sayılı Resmi Gazete
103	Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına İlişkin Yönetmelik	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
104	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Tekneler Hakkında Yönetmelik	05.06.2006 tarih ve 26189 sayılı Resmi Gazete
105	Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği	06.06.2006 tarih ve 26190 sayılı Resmi Gazete
106	Dalabilir Deniz Araçları Hakkında Yönetmelik	23.06.2006 tarih ve 26207 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
107	Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili Ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	29.06.2006 tarih ve 26213 sayılı Resmi Gazete
108	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.07.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete
109	Karayolları Genel Müdürlüğü Erişme Kontrollü Karayolu (otoyol) Yapımı Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	07.07.2006 tarih ve 26221 sayılı Resmi Gazete
110	Gemilerden Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
111	Gemilerde Meteorolojik Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
112	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerinin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilâtına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmi Gazete
113	Posta Çekleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.07.2006 tarih ve 26241 sayılı Resmi Gazete
114	SOLAS ve MARPOL Sözleşmelerine Göre Bildirimlere İlişkin Yönetmelik	11.08.2006 tarih ve 26256 sayılı Resmi Gazete
115	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemideki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	14.08.2006 tarih ve 26259 sayılı Resmi Gazete
116	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.08.2006 tarih ve 26261 sayılı Resmi Gazete
117	PTT Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
118	Bakanlığımız ilgili kuruluşu Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünce hazırlanan Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
119	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
120	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.08.2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazete
121	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliği	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
122	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Tesislerinden İstifade Edecek Kamu ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz ve Donanımlarına Yer Tahsisi, Kule Kullandırılması vb. Hizmetlerin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
123	Türk Uluslararası Gemi Sicili Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	17.09.2006 tarih ve 26292 sayılı Resmi Gazete
124	Telsiz Operatör ve Yeterlikleri Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	26.09.2006 tarih ve 26301 sayılı Resmi Gazete
125	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların Satışı ve Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.11.2006 tarih ve 26341 sayılı Resmi Gazete
126	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesi Hakkında Yönetmelik	10.11.2006 tarih ve 26342 sayılı Resmi Gazete
127	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Malî Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik	15.11.2006 tarih ve 26347 sayılı Resmi Gazete
128	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik	28.11.2006 tarih ve 26360 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
129	TCDD Gn. Müd. Bağlı Ortaklıkları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	23.12.2006 tarih ve 26385 sayılı Resmi Gazete
130	Gezi Tekneleri Yönetmeliği	28.12.2006 tarih ve 26390 sayılı Resmi Gazete
131	Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	30.01.2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazete
132	Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
133	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
134	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	01.02.2007 tarih ve 26421 sayılı Resmi Gazete
135	Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete
136	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
137	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
138	Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliği	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
139	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği	24.03.2007 tarih ve 26472 sayılı Resmi Gazete
140	Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
141	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
142	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
143	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
144	Sefer Bölgeleri Yönetmeliği	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete
145	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete
146	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelik	14.04.2007 tarih ve 26493 sayılı Resmi Gazete
147	Gemi Adamı Yetiştirme Kursları Yönetmeliği	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
148	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
149	Bakanlığımız ilgili kuruluşu DHMİ Genel Müdürlüğünce hazırlanan, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	02.05.2007 tarih ve 26510 sayılı Resmi Gazete
150	Telsiz Operatörleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
151	Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği	16.05.2007 tarih ve 26524 sayılı Resmi Gazete
152	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği	01.06.2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete
153	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.06.2007 tarih ve 26546 sayılı Resmi Gazete
154	PTT Acentelikleri Yönetmeliği	16.06.2007 tarih ve 26554 sayılı Resmi Gazete
155	Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	17.07.2007 tarih ve 26585 sayılı Resmi Gazete
156	Zirai Mücadele Amaçlı Uçuşlarda Kullanılan Hava Araçları İçin Temin Edilmesi Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigorta Limitlerinin Yeniden Düzenlenmesini İçeren Yönetmelik	28.07.2007 tarih ve 26596 sayılı Resmi Gazete
157	Kabotajda Çalışan 400 Gros Tondan Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.08.2007 tarih ve 26615 sayılı Resmi Gazete
158	Kıyı ve Liman Yapıları, Demiryolları, Hava Meydanları İnşaatlarına İlişkin Deprem Teknik Yönetmeliği	18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazete
159	Gemi ve Su Araçlarının İnşa İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik	23.08.2007 tarih ve 26622 sayılı Resmi Gazete
160	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği	28.08.2007 tarih ve 26627 sayılı Resmi Gazete
161	DM Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.09.2007 tarih ve 26651 sayılı Resmi Gazete
162	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
163	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
164	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
165	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	24.10.2007 tarih ve 26680 sayılı Resmi Gazete
166	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği	27.10.2007 tarih ve 26683 sayılı Resmi Gazete
167	İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik	01.11.2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete
168	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.11.2007 tarih ve 26716 sayılı Resmi Gazete
169	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
170	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemilerdeki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	12.12.2007 tarih ve 26728 sayılı Resmi Gazete
171	Bandırma Liman Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.12.2007 tarih ve 26741 sayılı Resmi Gazete
172	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliği	30.01.2008 tarih ve 26772 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
173	Profesyonel Su Altı Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete
174	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.02.2008 tarih ve 26789 sayılı Resmi Gazete
175	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik	02.03.2008 tarih ve 26804 sayılı Resmi Gazete
176	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2008 tarih ve 26821 sayılı Resmi Gazete
177	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	05.04.2008 tarih ve 26838 sayılı Resmi Gazete
178	Anten ve Ortak Anten Sistem ve Tesislerinin Kurulmasına ve Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.04.2008 tarih ve 26849 sayılı Resmi Gazete
179	Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.05.2008 tarih ve 26864 sayılı Resmi Gazete
180	Posta ve Telgraf Teşkilatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (G) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	16.05.2008 tarih ve 26878 sayılı Resmi Gazete
181	Ulaşımda Enerji Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	09.06.2008 tarih ve 26901 sayılı Resmi Gazete
182	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Eğitimler,Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.07.2008 tarih ve 26926 sayılı Resmi Gazete
183	Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği	20.07.2008 tarih ve 26942 sayılı Resmi Gazete
184	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2008 tarih ve 26947 sayılı Resmi Gazete
185	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
186	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
187	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	10.08.2008 tarih ve 26963 sayılı Resmi Gazete
188	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesii Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
189	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
190	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesislerinden Yararlanacak Kişi, Kamu Ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz Ve Donanımlarına Yer Tahsisi Ve Kule Kullandırılması Hizmetlerinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.09.2008 tarih ve 27007 sayılı Resmi Gazete
191	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.09.2008 tarih ve 27008 sayılı Resmi Gazete
192	İçsu Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.10.2008 tarih ve 27031 sayılı Resmi Gazete
193	Petrol Tankerlerinin Çift Cidar veya Eşdeğer Tasarım Şartlarının Uygulama Esasları ve Kabotajda Çalışan Petrol Tankeri Operasyonlarının Emniyetli Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik	03.11.2008 tarih ve 27043 sayılı Resmi Gazete
194	PTT Yurtiçi Havale ve Posta Çeki Yönetmeliği	01.12.2008 tarih ve 27071 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
195	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği	23.01.2009 tarih ve 27119 sayılı Resmi Gazete
196	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2009 tarih ve 27131 sayılı Resmi Gazete
197	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.02.2009 tarih ve 27140 sayılı Resmi Gazete
198	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2009 tarih ve 27147 sayılı Resmi Gazete
199	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği	12.03.2009 tarih ve 27167 sayılı Resmi Gazete
200	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
201	PTT Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satım İşlemleri Yönetmeliği	25.04.2009 tarih ve 27210 sayılı Resmi Gazete
202	Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
203	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	25.05.2009 tarih ve 27238 sayılı Resmi Gazete
204	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
205	İşletmecilere Ait Ticari Sırların Korunması ile Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgilerin Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
206	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.06.2009 tarih ve 27253 sayılı Resmi Gazete
207	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete
208	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2009 tarih ve 27267 sayılı Resmi Gazete
209	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete
210	Numaralandırma Yönetmeliği	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
211	Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
212	Kıyı Tesislerinde İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.07.2009 tarih ve 27275 sayılı Resmi Gazete
213	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
214	Spektrum Yönetimi Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
215	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	17.07.2009 tarih ve 27291 sayılı Resmi Gazete
216	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği	18.07.2009 tarih ve 27292 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
217	Telgraf Hizmetleri Yönetmeliği	30.07.2009 tarih ve 27304 sayılı Resmi Gazete
218	Elektronik Haberleşme Sektöründe Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmeciler ile Bu İşletmecilere Getirilecek Yükümlülüklerin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik	01.09.2009 tarih ve 27336 sayılı Resmi Gazete
219	Erişim ve Ara Bağlantı Yönetmeliği	08.09.2009 tarih ve 27343 sayılı Resmi Gazete
220	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.09.2009 tarih ve 27348 sayılı Resmi Gazete
221	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği	14.09.2009 tarih ve 27349 sayılı Resmi Gazete
222	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.09.2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete
223	Özel Teknelerin Donatımı ve Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2009 tarih ve 27364 sayılı Resmi Gazete
224	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman ve Uzman Yardımcılarının Sınav, Atama, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	16.10.2009 tarih ve 27378 sayılı Resmi Gazete
225	Karayolları Genel Müdürlüğü Sicil Amirleri Yönetmeliği	24.10.2009 tarih ve 27386 sayılı Resmi Gazete
226	Uluslararası Emniyet Yönetim Kodunun Türk Bayraklı Gemilere ve İşletmecilerine Uygulanmasına Dair Yönetmelik	27.10.2009 tarih ve 27389 sayılı Resmi Gazete
227	Tarife Yönetmeliği	12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazete
228	Gemilerin Teknik Yönetmeliği	17.11.2009 tarih ve 27409 sayılı Resmi Gazete
229	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.01.2010 tarih ve 27455 sayılı Resmi Gazete
230	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirmeye İlişkin İhale Yönetmeliği	15.01.2010 tarih ve 27463 sayılı Resmi Gazete
231	Hava Trafik Yönetimi Yazılımları Hakkında Yönetmelik	27.01.2010 tarih ve 27475 sayılı Resmi Gazete
232	Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
233	Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına Dair Yönetmelik	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
234	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	24.02.2010 tarih ve 27503 sayılı Resmi Gazete
235	Denizcilere Mahsus Kıyafet Yönetmeliği	28.02.2010 tarih ve 27507 sayılı Resmi Gazete
236	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlar (KET) Yönetmeliği	20.03.2010 tarih ve 27527 sayılı Resmi Gazete
237	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.03.2010 tarih ve 27530 sayılı Resmi Gazete
238	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.04.2010 tarih ve 27540 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
239	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete
240	Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik	14.05.2010 tarih ve 27581 sayılı Resmi Gazete
241	Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.05.2010 tarih ve 27595 sayılı Resmi Gazete
242	Gemi İnşa Yönetmeliği	05.06.2010 tarih ve 27602 sayılı Resmi Gazete
243	Yurtiçinde Üçüncü Şahıslarca Üretilen Yük Vagonu ve Vagon Ana Aksamlarının Teknik Kabulü Hakkında Yönetmelik	01.07.2010 tarih ve 27628 sayılı Resmi Gazete
244	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
245	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
246	Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete
247	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	21.08.2010 tarih ve 27679 sayılı Resmi Gazete
248	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	12.09.2010 tarih ve 27697 sayılı Resmi Gazete
249	Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu ve Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Yönetmeliği	23.10.2010 tarih ve 27738 sayılı Resmi Gazete
250	İç Sularda Çalışan Gemi ve İç Su Araçları Yönetmeliği	31.10.2010 tarih ve 27745 sayılı Resmi Gazete
251	İnternet Alan Adları Yönetmeliği	07.11.2010 tarih ve 27752 sayılı Resmi Gazete
252	Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
253	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik	25.11.2010 tarih ve 27766 sayılı Resmi Gazete
254	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	11.12.2010 tarih ve 27782 sayılı Resmi Gazete
255	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Resmi Gazete
256	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
257	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmaz Kira Yönetmeliği	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
258	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	04.02.2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazete
259	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete
260	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2011 tarih ve 27852 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
261	Hücresel Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.03.2011 tarih ve 27878 sayılı Resmi Gazete
262	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.04.2011 tarih ve 27910 sayılı Resmi Gazete
263	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet limit değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetim Hakkında Yönetmelik	21.04.2011 tarih ve 27912 sayılı Resmi Gazete
264	Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik	27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazete
265	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	28.04.2011 tarih ve 27918 sayılı Resmi Gazete
266	Ulaştırma Bakanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.05.2011 tarih ve 27932 sayılı Resmi Gazete
267	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	02.06.2011 tarih ve 27952 sayılı Resmi Gazete
268	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilat Yönetmeliği	08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete
269	Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.01.2016 tarih ve 29588 sayılı Resmi Gazete
270	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2011 tarih ve 27962 sayılı Resmi Gazete
271	Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmi Gazete
272	Karayolları Genel Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği	05.09.2011 tarih ve 28045 sayılı Resmi Gazete
273	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete
274	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte (Shy-33b) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.10.2011 tarih ve 28071 sayılı Resmi Gazete
275	Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
276	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
277	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazetew
278	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Deniz ve Hava Bandı Telsiz Haberleşme Sistem veya Cihazları ile Seyrüsefer Cihazlarına Kurma ve Kullanım İzni verilmesi, Ruhsatlandırılması ile Tarifelerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik	14.10.2011 tarih ve 28084 sayılı Resmi Gazete
279	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	21.10.2011 tarih ve 28091 sayılı Resmi Gazete
280	Sınai Bilimsel ve Tıbbi (SBT) Cihazları Yönetmeliği	23.10.2011tarih ve 28093 sayılı Resmi Gazete
281	Havayolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik	03.12.2011 tarih ve 28131 sayılı Resmi Gazete
282	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği	21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
283	Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliği	13.01.2012 tarih ve 28172 sayılı Resmi Gazete
284	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete
285	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	05.03.2012 tarih ve 28224 sayılı Resmi Gazete
286	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
287	PTT Şubeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
288	Sivil Havacılık İşletmeleri Yetkili Denetim Kuruluşları Yönetmeliği	05.04.2012 tarih ve 28255 sayılı Resmi Gazete
289	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.04.2012 tarih ve 28262 sayılı Resmi Gazete
290	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya Verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.05.2012 tarih ve 28281 sayılı Resmi Gazete
291	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik	05.06.2012 tarih ve 28314 sayılı Resmi Gazete
292	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.06.2012 tarih ve 28325 sayılı Resmi Gazete
293	Havacılık Uzmanlığı Yönetmeliği	17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazete
294	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik	24.07.2012 tarih ve 28363 sayılı Resmi Gazete
295	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.08.2012 tarih ve 28385 sayılı Resmi Gazete
296	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)	18.08.2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazete
297	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	23.08.2012 tarih ve 28390 sayılı Resmi Gazete
298	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik	11.09.2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazete
299	Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik	12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazete
300	Yer Tabanlı Radyo Seyrüsefer Sistemleri Uçuş Kontrol Yönetmeliği	15.09.2012 tarih ve 28412 sayılı Resmi Gazete
301	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14B)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı Resmi Gazete
302	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	23.10.2012 tarih ve 28450 sayılı Resmi Gazete
303	Limanlar Yönetmeliği	31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete
304	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	06.11.2012 tarih ve 28459 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
305	Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik	08.11.2012 tarih ve 28461 sayılı Resmi Gazete
306	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M)	20.12.2012 tarih ve 28503 sayılı Resmi Gazete
307	Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik	27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete
308	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC)	29.01.2013 tarih ve 28543 sayılı Resmi Gazete
309	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazete
310	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	27.02.2013 tarih ve 28572 sayılı Resmi Gazete
311	Deniz Ticareti İstatistiklerini Derleme ve Düzenleme Yönetmeliği	01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete
312	Ptt Acentelikleri Yönetmeliğinin 5. ve 7. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.03.2013 tarih ve 28575 sayılı Resmi Gazete
313	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (SHY TD-01)	06.03.2013 tarih ve 28579 sayılı Resmi Gazete
314	Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığı, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanlığı ile Denizcilik Uzmanlığı Yönetmeliği	27.03.2013 tarih ve 28600 sayılı Resmi Gazete
315	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu Yönetmeliği	06.05.2013 tarih ve 28639 sayılı Resmi Gazete
316	Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)	14.05.2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazete
317	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
318	Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Şurası Yönetmeliği	04.06.2013 tarih ve 28667 sayılı Resmi Gazete
319	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.06.2013 tarih ve 28669 sayılı Resmi Gazete
320	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.06.2013 tarih ve 28670 sayılı Resmi Gazete
321	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)	11.06.2013 tarih ve 28674 sayılı Resmi Gazete
322	Postada Kullanılan Değerli Kağıtlar Yönetmeliği Fihristinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	18.06.2013 tarih ve 28681 sayılı Resmi Gazete
323	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarih ve 28696 sayılı Resmi Gazete
324	Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmelik (SHY-SEYRÜSEFER)	11.07.2013 tarih ve 28704 sayılı Resmi Gazete
325	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği (SHY-DENİZ)	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
326	Denizcilik Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
327	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2013 tarih ve 28730 sayılı Resmi Gazete
328	Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Yönetmeliği (SHY-HUK)	13.08.2013 tarih ve 28734 sayılı Resmi Gazete
329	Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliği (SHY-21)	20.08.2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete
330	Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkında Yönetmelik	23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmi Gazete
331	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelik	04.10.2013 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete
332	Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.10.2013 tarih ve 28799 sayılı Resmi Gazete
333	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	24.10.2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete
334	TCDD Hukuk Müşavirliği ve Avukatlık Sınav ve Atama Yönetmeliği	25.10.2013 tarih ve 28802 sayılı Resmi Gazete
335	Bakanlıklar ve Başbakanlık Bağlı Kuruluşları Avrupa Birliği Uzmanlığı Yönetmeliği	05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı Resmi Gazete
336	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.01.2014 tarih ve 28885 sayılı Resmi Gazete
337	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
338	Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
339	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
340	Tarife Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
341	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
342	Ücretsiz veya İndirimli Seyahat kartları Yönetmeliği	04.03.2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete
343	Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği	18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
344	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	10.05.2014 tarih ve 28996 sayılı Resmi Gazete
345	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Gayrisıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmi Gazete
346	Posta Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Yönetmelik	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
347	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
348	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
349	Deniz Ticareti İstatistiklerini Düzenlenme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2014 tarih ve 29028 sayılı Resmi Gazete
350	Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	18.06.2014 tarih ve 29034 sayılı Resmi Gazete
351	Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik	12.07.2014 tarih ve 29058 sayılı Resmi Gazete
352	Elektronik Haberleşme Sektöründe Şebeke ve Bilgi Güvenliği Yönetmeliği	13.07.2014 tarih ve 29059 sayılı Resmi Gazete
353	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2014 tarih ve 29071 sayılı Resmi Gazete
354	Telekomünikasyon Kurumu Bütçe Muhasebe ve Uygulama Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2014 tarih ve 29080 sayılı Resmi Gazete
355	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
356	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
357	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazete
358	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.09.2014 tarih ve 29108 sayılı Resmi Gazete
359	Telsiz ve Telekomünikasyon Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.09.2014 tarih ve 29211 sayılı Resmi Gazete
360	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	11/05/2015 tarih ve 29352 sayılı Resmi Gazete
361	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelik	09/10/2015 tarih ve 29497 sayılı Resmi Gazete - 12/02/2015 tarih ve 29265 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
362	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Meslek Personeli Yönetmeliği	10/05/2015 tarih ve 29351 Sayılı Resmi Gazete
363	Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik	17/10/2015 tarih ve 29505 sayılı Resmi Gazete
364	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28/05/2015 tarih ve 29369 sayılı Resmi Gazete
365	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	28/11/2015 tarih ve 29546 sayılı Resmi Gazete
366	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarihli ve 28696 sayılı Resmi Gazete
367	Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği	02.05.2015 tarihli ve 29343 sayılı Resmi Gazete
368	Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği	16.07.2015 tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazete
369	Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği	18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazete
370	Demiryolu Emniyet Yönetmeliği	19.11.2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmi Gazete
371	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.02.2015 tarih ve 29277 sayılı Resmi Gazete
372	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.06.2015 tarih ve 29389 sayılı Resmi Gazete
373	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.02.2014 tarih ve 28921 sayılı Resmi Gazete
374	Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdare Yaptırımlar Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
375	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
376	Hava Yolu Taşıyıcılarının Yükümlülüklerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	7 Kasım 2015 tarih ve 29525 sayılı Resmi Gazete
377	Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim Hizmetlerinde Kalite Yönetim Sistemi ve Standardizasyonu Yönetmeliği	25 Eylül 2014 tarih ve 29130 sayılı Resmi Gazete
378	Tehlikeli Maddelerin Demiryolu İle Taşınması Hakkında Yönetmelik	16.07.2015 tarih ve 29418 sayılı Resmi Gazete
379	Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	03.03.2015 tarih ve 29284 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
380	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik	02.04.2015 tarihli 29314 sayılı Resmi Gazete
381	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik	28.06.2015 tarih ve 29400 sayılı Resmi Gazete
382	Gemi ve Su Araçlarının İnşa, Tadilat ve Bakım-Onarım Yönetmeliği	07.11.2015 tarih ve 29525 sayılı Resmi Gazete
383	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2015 tarih ve 29454 sayılı Resmi Gazete
384	Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği	02.05.2015 Tarihli ve 29343 sayılı Resmi Gazetede
385	Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği	16.07.2015 Tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazetede
386	Demiryolu Kazalarını ve Olaylarını Araştırma ve İnceleme Yönetmeliği	16.07.2015 Tarihli ve 29418 sayılı Resmi Gazete
387	Demiryolu Araçları ve Ana Aksamları Tip Onay Yönetmeliği	18.11.2015 Tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazete
388	Demiryolu Emniyet Yönetmeliği	19.11.2015 Tarihli ve 29537 sayılı Resmi Gazete
389	Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Uygun Görüş Alınması, Görevlilerin Sorumlulukla BKK Yönetmeliği	06.02.2015 tarih ve 29259 sayılı Resmi Gazete
390	Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik BKK Yönetmeliği	02.02.2015 tarih ve 29255 sayılı Resmi Gazete
391	Bakanlıklar Arası Harita İşlerini Koordinasyon Ve Planlama Kurulu Yönetmeliği BKK Yönetmeliği	20.03.2015 tarih ve 29301 sayılı Resmi Gazete
392	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim Ve Yetkilendirme Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	22.01.2016 tarih ve 29601 sayılı Resmi Gazete
393	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü)	09.02.2015 tarih ve 29262 sayılı Resmi Gazete
394	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün Parasal Yetkileri İle 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (G) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal Ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında İhale Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	13.02.2016 tarih ve 29623 sayılı Resmi Gazete
395	Elektronik Haberleşme Altyapısı Ve Bilgi Sistemine İlişkin Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)	13.07.2016 tarih ve 29769 sayılı Resmi Gazete
396	Evrensel Posta Hizmetleri Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	29.02.2016 tarih ve 29639 sayılı Resmi Gazete
397	Karayolu Yapımı Amaçlı Kamulaştırmalarda Hazine Taşınmazlarının Trampası Hakkında Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	30.01.2016 tarih ve 29609 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
398	Tehlikeli Madde Taşıyan Araç Ve Üst Yapıların Teknik Muayeneleri Hakkında Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	21.04.2016 tarih ve 29691 sayılı Resmi Gazete
399	Tünel İşletme Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM)	04.08.2015 tarih ve 29435 sayılı Resmi Gazete
400	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketinin 4734 Sayılı Kanunun 3 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (g) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları Hakkında Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş. (TÜDEMSAŞ))	04.05.2016 tarih ve 29702 sayılı Resmi Gazete
401	Uçuş Harekât Uzmanı Lisans Yönetmeliği (Shy–Uhu) Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM))	16.03.2016 tarih ve 29655 sayılı Resmi Gazete
402	Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	06.03.2015 tarih ve 29287 sayılı Resmi Gazete
403	Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	21.05.2016 tarih ve 29718 sayılı Resmi Gazete
404	Yerli Ve Yabancı Hava Aracına Yapılan Emniyet Değerlendirmeleri Yönetmeliği (Shy-Ramp) Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM)	23.12.2015 tarih ve 29571 sayılı Resmi Gazete
405	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Avans Verme İşlemleri Hakkında Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş. (TÜDEMSAŞ)	02.03.2015 tarih ve 29283 sayılı Resmi Gazete
406	Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği (Shy – 6c) Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM))	09.01.2016 tarih ve 29588 sayılı Resmi Gazete
407	Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	27.02.2015 tarih ve 29280 sayılı Resmi Gazete
408	Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	03.08.2016 tarih ve 29790 sayılı Resmi Gazete
409	Demiryolu Yolcu Taşımacılığında Kamu Hizmeti Yükümlülüğü Yönetmeliği BKK Yönetmeliği Tertip: 5	20.08.2016 tarih ve 29807 sayılı Resmi Gazete
410	Demiryolu İşletmeciliği Yetkilendirme Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	19.08.2016 tarih ve 29806 sayılı Resmi Gazete
411	Deniz Ve İçsular Tarama Yönetmeliği Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	09.08.2016 tarih ve 29796 sayılı Resmi Gazete
412	Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (Shy-22) Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM)	23.08.2016 tarih ve 29810 sayılı Resmi Gazete
413	E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Kurum ve Kuruluş Yönetmeliği (Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı)	03.09.2016 tarih ve 29820 sayılı Resmi Gazete
414	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına Ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2016 Tarih ve 29826 Resmi Gazete
415	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	8 Eylül 2016 Tarihli ve 29825 Sayılı Resmî Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
416	Gemi adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	7 Eylül 2016 Tarihli ve 29824 Sayılı Resmî Gazete
417	Deniz Kazalarını ve Olaylarını Araştırma ve İnceleme Yönetmeliği	10 Temmuz 2014 Tarihli ve 29056 Sayılı Resmî Gazete
418	Demiryolu Kazalarını ve Olaylarını Araştırma ve İnceleme Yönetmeliği	16 Temmuz 2015 Tarihli ve 29418 Sayılı Resmî Gazete
419	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.04.2016 tarih ve 29686 sayılı Resmi Gazete
420	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.05.2016 tarih ve 29702 sayılı Resmi Gazete
421	Sivil Hava - Araç Kazaları Soruşturma Yönetmeliği	10 Ekim 1985 Tarih ve 18924 sayılı Resmi Gazete
422	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (SHY TD-01)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2016 tarih ve 29669 sayılı Resmi Gazete

KISALTMALAR

Karayolu Sektörü

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADR: Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

AFAD: *Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı*

AUS: Akıllı Ulaşım Sistemleri

BL. HD.: Bölge Hududu

BSK: Bitümlü Sıcak Karışım

BSY: Büyük Sanat Yapıları

BY: Bölünmüş Yol

COTIF: Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DOKAP: Doğu Karadeniz Projesi

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

IATA: Uluslar Arası Havayolu Taşımacılık Birliği

ICAO: Uluslar Arası Sivil Havacılık Örgütü

ICAO-TI: Havayolu İle Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IMDG KOD *(International Maritime Dangerous Goods Code):* Denizyolu ile Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod

IMO *(International Maritime Organization):* Uluslar Arası Denizcilik Örgütü

INTERMODAL TAŞIMACILIK: Taşıma Şekilleri Değiştirilirken Yük Üzerinde Herhangi Bir İşlem Yapmadan Birden Fazla Noktaya Yükün Birden Fazla Taşıma Modeliyle Taşınması Yöntemidir.

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KUKK : *Kara Ulaştırması Karma Komisyonu*

MSC *(Maritime Safety Committee):* Deniz Güvenliği Komitesi

NATM *(New Austrian Tunelling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

OGS: Otomatik Geçiş Sistemleri

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetler Arası Örgütü

RFID: Radyo Frekansı ile Tanımlama

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu İle Uluslar Arası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

SK: Sathi Kaplama

SOLAS *(Safety of Life At Sea):* Denizde Can Emniyeti

SRC5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi

ST: *Sayısal Takograf*

STAUM: Sayısal Takograf Araştırma Ve Uygulama Merkezi

TAMP: *Türkiye Afet Müdahale Planı*

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEM *(Trans European Motorway):* Avrupa Transit Karayolu

TİKA: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TY: Tek Yol

UBAK: *Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı*

YİD: Yap-İşlet-Devret

YKDİ: Yol Kenarı Denetim İstasyonu

Demiryolu Sektörü

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABİGEM: Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri

AEK: Avrupa Ekonomik Komisyonu

ATS: Otomatik Frenleme Sistemi

AYB: Avrupa Yatırım Bankası

AYGM: Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Balast: Demiryolu Taş Taşıma Vagonu

BC1: Demiryolu Boğaz Geçişi Sözleşmesi

BDZ: Bulgaristan Demiryolları Projesi

BM: Birleşmiş Milletler

BTK: Bakü-Tiflis-Kars

CER *(Community of European Railway and Infrastructure Companies):* Avrupa Demiryolları ve Altyapı Şirketleri Topluluğu

COTIF Sözleşmesi *(The Convention concerning International Carriage by Rail):* Uluslararası taşımacılığın demiryolu ile yapılmasına dair sözleşme

CR2: Marmaray Projesi Araç Temini Sözleşmesi

CR3: Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektro-Mekanik Sistemler Sözleşmesi

DATEM: Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi

DDGM: Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

DE Anahat Lokomotifi: Dizel Elektrikli Anahat Lokomotifi

DE: Dizel Elektrikli

DEBO *(Designated Body):* Yetkilendirilmiş Kuruluş

DMU *(Diesel Multiple Unit):* Dizel Tren Seti

E&M: Elektro-Mekanik

ECM *(Entity in charge of maintenance):* OTIF Örgütünün Bakımdan Sorumlu Kuruluşu

EKSONSER: Distribitör Firma Adı

EMU *(Electric Multiple Unit):* Elektrikli Tren Seti

EN *(European Norms):* Avrupa Normları

ENR: Mısır Demiryolları Projesi

ERA *(European Railway Agency):* Avrupa Demiryolu Ajansı

ESO: Eskişehir Sanayi Odası

EUROTEM: HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı ile Kurulan Raylı Taşıtlar Şirketi

EYS: Emniyet Yönetim Sistemi

Falns: Cevher Taşıma Vagonu

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

Gbs: Kapalı Yük Vagonu

GE: General Electric

GM: General Motor

Habillnss: Bojili, kayar duvarlı kapalı vagon

Habis: Kayar yan duvarlı kapalı yük vagonu

HRS: Hafif Raylı Sistem

Hs: Personel mobil konaklama vagonu

IPA *(Instrument for Pre-accession Assistance):* Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IRR: Irak Demiryolları Projesi

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi

İZBAN: İzmir Banliyö Sistemi

KARDEMİR: Karabük Demir Çelik Fabrikaları

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

Ks: İki dingilli açık yük vagonu

Loko: Lokomotif

M + K: Modernizasyon Vagonları

M1: Batıkent-Kızılay Metro Hattı

M4: Tandoğan-Keçiören Metro Hattı

MARGAN: Raylı Taşıt Firması (İspanyol)

MERTCe: Ortadoğu Eğitim Merkezi

MKEK: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu

NATM *(New Austrian Tunneling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

NOBO *(Notified Body):* Onaylanmış Kuruluş

ORR (Office of Rail Regulation): İngiltere Demiryolu Düzenleyici Kuruluşu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

OTIF *(Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail):* Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetlerarası Örgüt

ÖBB: Avusturya Demiryolları

RAME: Orta Doğu Bölgesel Kurulu

Rgns: Bojili Konteyner taşıma vagonu

RIC: Uluslararası Vagon Kuralları

SANGEM: Sanayi Geliştirme Merkezi

Sggmrss 90': 90'lık konteyner taşıma vagonu

Sgns 45': 45'lik Bojili Platform Vagonu

Sgns 60': 60'lık Bojili Platform Vagonu

Sgss: Konteyner taşıma vagonu

SİTAŞ: Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ss: Bojili Açık Yük Vagonu

Talns: Kapalı Tip Cevher Vagonu

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

Demiryolu Sektörü

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

TFT *(Thin-film Transistor):* İnce Film Transistör

TSI *(Technical Specification for Interoperability):* Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları

TÜBİTAK BİLGEM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi

TÜBİTAK MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

TÜDEMSAŞ: Türkiye Demiryolu Makineleri Sanayii A.Ş.

TÜLOMSAŞ: Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

TÜVASAŞ: Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.

TVS 2000: Vagon Seri İsmi

Uas: Travers Taşıma Vagonu

UDSP: Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi

UIC *(International Union of Railways):* Uluslararası Demiryolları Birliği

UITP: Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği

URAYSİM: Ulusal Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi

VADEMSAŞ: Voastalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YİD: Yap-İşlet-Devret

Zacens: 78 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zacns: 87 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zans: Petrol Taşıma Vagonu

TERİM DİZİNİ

60 kg/m'lik ray: Bir metresinin ağırlığı 60 kg olan ray.

Anklaşman: Sinyalizasyon sistemi karar merkezi

B70 Beton Travers: 60'lık raylar için kullanılan beton travers.

Banliyo: Hafif raylı sistem.

Blok Tren: Yükün yüklendiği istasyondan boşaltılacağı istasyona kadar, lokomotif ve vagonların değiştirilmediği taşımacılık sistemi.

Boji: Vagonun hareket etmesini sağlayan tekerlek takımı.

CTC: Merkezi tren trafik kontrolü.

Dara: Vagonun yüksüz ağırlığı.

Elleçleme: Limanlardaki yükleme ve boşaltma işlemi.

Hamton-Km: Bir kilometrede taşınan hamton yük miktarı.

İltisak Hattı: Fabrika, liman ve OSB'lere bağlanan demiryolu.

Jeneratör Vagonu: Dizi için elektrik üreten vagon.

Komponent: Bir bütünü oluşturan parçalar.

Konstrüksiyon: Kaynakla birleştirilmiş çelik yapı.

Manevra Lokomotifi: Ambar, gar ve iltisak hatlarında vagonların bir yoldan başka bir yola alınması ve değişik yollarda bulunan vagonların bir araya toplanması için kullanılan lokomotif.

Metro: Yeraltında çalışan hafif raylı taşıtlar.

Platform Vagon: Kasa yüksekliği düşük olan havaleli (yüksek boyutlu) eşya taşımaya yarayan vagon.

Prototip: İlk örnek.

Sarnıçlı Vagon: Sıvı ve akıcı yüklerin taşınmasına yarayan silindirik görünümlü vagon.

Ton-Km: Bir kilometrede taşınan ton cinsinden yük miktarı.

Varyant: İki nokta arasındaki mevcut demiryolunun daha kısa ve daha geniş ku-rp yarıçapıyla yeniden bağlanması.

Viyadük: Açıklığı ve yüksekliği çok büyük olan köprüler.

Yolcu-Km: Bir kilometrede taşınan yolcu miktarı.

Havacılık ve Uzay Teknolojileri Sektörü

ACC *(Area Control Center):* Saha Kontrol Merkezi

ACEC *(American Council of Engineering Companies):* Amerikan Mühendislik Konseyi

ACI *(Airports Council International):* Uluslararası Havalimanları Konseyi

AFTN *(Aeronautical Fixed Telecommunication Network):* Havacılık Sabit Haberleşme Şebekesi

AMC *(Aero Medical Center):* Havacılık Tıp Merkezi

APP *(Approach Control):* Yaklaşma Kontrol Merkezi

APRSAF *(Asia- Pasific Regional Space Agency Forum):* Asya-Pasifik Ülkeleri Uzay Ajansları Bölgesel Forumu

ATM *(Air Traffic Management):* Hava Trafik Yönetimi

CAT *(Category):* Kategori

CNS / ATM: *(Communication Navigation Surveillance and Air Traffic Management):* Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi.

COPUOS *(United Nations Committee on the Peaceful Uses of Outer Space):* BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi

D-8 *(Developing Eight):* Gelişmekte olan 8 ülke (Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya)

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi

EASA *(European Aviation Safety Agency):* Avrupa Havacılık Güvenliği Kurumu

ECAC *(European Civil Aviation Conference):* Avrupa Sivil Havacılık Konferansı Teşkilatı

EDS *(Explosive Detection System):* Patlayıcı Tespit Sistemleri

ENAC *(L'Ente Nazionale per l'Aviazione Civile):* İtalyan Sivil Havacılık Otoritesi

ETD *(Explosive Trace Detection):* Patlayıcı Tarama Cihazı

EUROCONTROL *(European Organisation for the Safety of Air Navigation):* Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Organizasyonu

FAA *(Federal Aviation Administration):* Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi

FUA *(Flexible Use Of Airspace):* Hava Sahasının Esnek Kullanımı

IAC *(International Astronautical Congress):* Uluslararası Uzay Teknolojileri Kongresi

IATA *(International Air Transport Association):* Uluslararası Havayolu Taşımacıları Birliği

ICAO *(International Civil Aviation Organization):* Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı

ICAO Doc.: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Yayını

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

JAA-TO*(Joint Aviation Authorities – Training Organization):*Ortak Havacılık Otoriteleri Eğitim Organizasyonu

JAR - FCL *(Joint Aviation Requirements Flight Crew License):* Müşterek Havacılık Gereksinimleri Uçuş Mürettebatı Lisansı

KEI: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KÖİ: Kamu - Özel Sektör İşbirliği

MSHGK : Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu

OVERFLIGHT: Üst Geçiş

PAT: Pist, Apron, Taksiyolu

PCC *(Provisional Council Coordinating Committee):* Eurocontrol Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi

RSOO *(Regional Safety Oversight Organisation):* Bölgesel Emniyet Gözetim Organizasyonu

SAFA *(Safety Assessment of Foreign Aircraft):* Yabancı Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SANA *(Safety Assessment of National Aircraft):* Yerli Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SESAR *(Single European Sky ATM Research):* Tek Avrupa Hava Sahası Hava Trafik Yönetimi Araştırmaları

SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SHY-14: Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği

SHY-M: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi

SMART: Türkiye'deki ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu

T-MAG: Türkiye-Ortadoğu Havacılık Grubu

TRACECA: Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UNOOSA *(United Nations Office for Outer Space Affairs):* Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi

VFR *(Visual Flight Rules):* Görerek uçuş kuralları

YİD: Yap – İşlet – Devret

Denizcilik Sektörü

KISALTMALAR

AAKKM: Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi

AIS *(Automatic Identification System):* Otomatik Tanımlama Sistemi

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

COMSAR *(Communication and Search And Rescue):* Haberleşme, Arama ve Kurtarma

ÇED: Çevresel Etki Değerlendirmesi

dGPS *(Differential Global Positioning System):* Diferansiyel Küresel Konumlama Sistemi

DSC *(Digital Select Calling):* Sayısal Seçmeli Arama

DTGM: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

DWT *(Dead Weight Tone):* Bir geminin taşıyabileceği en çok ağırlık olup, ham yükün, yakıtın, suyun, kumanyanın, yolcu ve gemi adamlarının kendilerinin ve eşyalarının ağırlıklarının toplamı.

EMPA *(European Maritime Pilots Association):* Avrupa Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

EMSA *(European Maritime Safety Agency):* Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı

Fi- Fi (Fire Fighting): Yangın Söndürme

GMDSS *(Global Maritime Distress and Safety System):* Küresel Denizcilik Tehlike ve Emniyet Sistemi

GTH: Gemi Trafik Hizmetleri

GTHM: Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

GTKH: Gemi Trafik ve Kılavuzluk Hizmetleri

GTS: Gemi Trafik Sistemleri

HF *(High Frequency):* Yüksek Frekans

IALA *(International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities):* Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği

IMO *(International Maritime Organisation):* Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMPA *(International Maritime Pilots Association):* Uluslararası Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

IMRF *(International Maritime Rescue Federation):* Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği

ISL *(Institute of Shipping Economics and Logistics):* Nakliye ve Lojistik Ekonomisi Enstitüsü

ISM *(International Safety Management):* Güvenli Yönetim Sistemi

ISPS *(International Ship and Port Security):* Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenliği

ISU *(International Salvage Union):* Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü

KABOTAJ: Karasularında sadece o ulusun bayrağını taşıyan deniz araçlarının taşımacılık yapma hakkı, ulusal karasular denizciliği.

KEGM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

KRUVAZİYER GEMİ: Bir veya daha fazla limanda tarifeli geçici turistik ziyaret yapmak amacıyla, bir grup programına katılan yolcuları taşıyan ve sefer boyunca normal olarak, diğer herhangi bir yolcu almayan veya indirmeyen, herhangi bir yükü yüklemeyen veya tahliye etmeyen, uluslararası sefer yapan gemi.

LDT *(Light Displacement Tonnage):* İçerisinde yük bulunmayan geminin o andaki ağırlığı

LRIT *(Long Range Identification and Tracking):* Uzak Mesafe Gemi

MF *(Medium Frequency):* Orta Frekans

OECD *(Organization for Economic Co-operation and Devolopment):* Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

ÖTV: Özel Tüketim Vergisi

P&I *(Protection and Imdenity):* Koruma ve Tazmin Sigortası

PARİS MoU *(Paris Memorandum of Understanding on Port State Control):* Paris Liman Devleti Denetimi Mutabakat Zaptı

PH: Performans Hedefi

RHIB *(Rigged Hull Inflatable Boat):* Sabit Karinalı Şişme Bot

Ro-Ro *(Roll-on/ Roll-off):* Tekerlekli Araç Taşıma Gemisi

SA: Stratejik Amaç

SAR *(Search and Rescue):* Arama ve Kurtarma

SH: Stratejik Hedef

SOLAS 1974 *(International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended (SOLAS 1974)):* 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOTAS: Seyir Yardımcıları için Otomatik Tanımlama Sistemi

STCW 1978 *(International Convention on Standarts of Trainning Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978,as amended (STCW 1978)):* Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme

TBGTH: Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

TEU *(Twenty-Feet Equivalent Unit):* 20'lik Konteyner Birimi

TGİ: Trafik Gözetleme İstasyonu

TRMCC *(Turkish Mission Control Centre):* Türk Görev Kontrol Merkezi

TÜBİTAK-MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

UDHB: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

VHF *(Very High Frequency):* Çok Yüksek Frekans

VTS *(Vessel Traffic Services):* Gemi Trafik Yönetim Sistemi

YEB: Yola Elverişlilik Belgesi

YİD: Yap-İşlet-Devret

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

Denizcilik Sektörü

TERİMLER:

AIS ATON: VHF Radyo menzilinde bulunan istenilen özellikteki deniz fenerlerini, gemilere bir elektronik harita üzerinde vektör olarak gösteren sistemdir.

ALAMET: Tali seyrüsefer yolları üzerinde bulunan seyre engel teşkil eden karasal noktaların işaretlenmesinde kullanılan seyir yardımcısıdır. Görsel seyirde kullanılır, ışıksızdırlar.

BARİYER: Su yüzeyindeki petrolün yayılımını engelleyen ekipman.

BOFOR: Rüzgâr Skalası

ELLEÇLEME: Yükün yüklenmesi, istif edilmesi, boşaltılması işlemleri.

e-Navigation: Rıhtımdan rıhtıma seyir ve ilgili hizmetlerin denizde emniyet, güvenlik ve deniz çevresinin korunması amacına yönelik olarak geliştirilmesi için, denizcilikle ilgili bilgilerin gemi ve sahilde elektronik anlamda uyumlu bir şekilde toplanması, entegre edilmesi, paylaşımı, sunulması ve analizidir.

FENER: Gemilere yer/yön belirleme ve işaretleme amaçlı deniz sinyali.

Fi-Fi 1: Yangın söndürme 1 klası (2400 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 2: Yangın söndürme 2 klası (7200 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 3: Yangın söndürme 3 klası (9600 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

HADDE: Madenleri tel durumuna getirmek için kullanılan ve türlü çapta delikleri olan çelik araç.

HADDELEME: Metalleri, haddelerden geçirip, sıcak ya da soğuk bozunuma uğratarak istenilen biçime sokma işlemi.

NAVTEKS: Denize yönelik yazılı seyir uyarıları.

RACON: Radyo (Telsiz) parıldağı

RADYOFAR: 305 – 435 kHz frekanslarda çalışan Yön Bulucu (Direction Finding) cihazlara yön bulma için radyo dalgaları gönderen istasyondur.

SİS Düdükleri: Sisli günlerde, deniz fenerlerinden faydalanılamadığından deniz

ŞAMANDIRA: Üzerlerinde ışıldak bulunan veya bulunmayan deniz tabanına sabitlenmiş denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi belirtmeye veya teknelerin bağlanmasına yarayan yüzer cisim.tehlikeleri veya kara parçaları, kayalık, sığlık bölgelerin bulunduğu yerde denizcileri uyarmak için kullanılan düdük.

Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık

AB: Avrupa Birliği

ADR: BM/AEK -Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

BM/AEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu

CCC Alt Komitesi: Konteynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi

COTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme

CSC: Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme

CSS Code: Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DKK: Denizcilik Koordinasyon Komisyonu

G2G: Hükümetten Hükümete

IAEA: Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu

IATA: Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği

IBC Code: Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu

ICAO-TI: Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IGC Code: Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

IMDG Code: Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu

IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMSBC Code: Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu

INF Code: Radyoaktif Nükleer Yakıt, Yüksek Seviye Radyoaktif Atık ve Plütonyumun Gemilerde Varillerle Güvenli Taşınmasına İlişkin Kod

IPA: Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı

İSEDAK: İslam İşbirliği Teşkilatı-Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MARPOL: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Sözleşme

MOU: Mutabakat Zaptı

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütü

PPR Alt Komitesi: Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesi

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

Ro-La: Rollande Landstrasse

Ro-Ro: Roll-on Roll-off

SOLAS: Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOPT: Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı

SRC 5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Mesleki Yeterlilik Belgesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi

TMGD: Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı

TMKT: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Komitesi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

UN No: Birleşmiş Milletler Numarası

Haberleşme Sektörü

3N: Üçüncü Nesil

AB: Avrupa Birliği

ADSL *(Asymmetric Digital Subscriber Line):* Asimetrik Sayısal Abone Hattı

AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

AKN: Adil Kullanım Noktası

APG: Acele Posta Gönderisi

APS: Acele Posta Servisi

APT: Gelişmiş Siber Casusluk Tehditi

Ar-Ge: Araştırma – Geliştirme

ARPU *(Average Revenue per User):* Abone Başına Gelir

ATS: Araç Takip Sistemi

AVPİD: İstanbul Avrupa Yakası Posta İşleme ve Dağıtım Başmüdürlüğü

AYÇH: Acil Yardım Çağrı Hizmeti Birliği

AYDES: Afet Yönetim ve Karar Destek Sistemi

BEREC: Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu

BT: Bilgi Teknolojileri

BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

CA *(The Council Of Administration):* İdari Konsey

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

CDR *(Critical Design Review):* Kritik Tasarım Gözden Geçirme

CDS: Gümrük Beyan Sistemi

CEPT: Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı

CİS: Cihet İyileştirme Sistemi Projesi

CMK: Ceza Muhakemesi Kanunu

CRM *(Customer Relationship Management):* Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi

DDoS *(Distributed Denial of Service):* Dağınık Hizmet Dışı Bırakma Saldırısı

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmeleri

DMR *(Digital Mobile Radio):* Sayısal Mobil Telsiz

DSL *(Digital Subscriber Line):* Sayısal Abone Hattı

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

EBYS: Elektronik Belge Yönetimi Sistemi

ECO: Avrupa Haberleşme Ofisi

EHAB: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgileri

EHABS: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi

EHK: Elektronik Haberleşme Kanunu

EMC *(Electromagnetic Compatibility):* Elektromanyetik Uyumluluk

EMG: Elektromanyetik Girişim

EPG: Etkin Piyasa Gücü

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı

ESİS: Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi

ETSI: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

EUROMED *(Euro-Mediterranean Partnership):* Akdeniz Posta Birliği

FATİH: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

FIRST *(Forum of Incident Response and Security Teams):* Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu

FTTH/B *(Fiber to the Home/Building):* Eve/Binaya Kadar Fiber

GİB: Gelir İdaresi Başkanlığı

GİH: Güvenli İnternet Hizmeti

GNSS *(Global Navigation Satellite Systems):* Küresel Navigasyon Uydu Sistemleri

GPS *(Global Positioning System):* Global Yer Belirleme Sistemi

GSM *(Global System For Mobile Communication):* Mobil İletişim İçin Küresel Sistem

HF: Yüksek Frekans

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

ICNIRP *(International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection):* Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu

IMEI *(International Mobile Equipment Identity):* Uluslararası Mobil Cihaz Kimliği

IMT: Uluslararası Mobil Telekomünikasyon

INHOPE *(International Association of Internet Hotlines):* Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliği

IP *(Internet Protocol):* İnternet Protokolü

IPA: Katılı Öncesi Mali Yardım Aracı

IPA-1: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 1. Bileşeni

IPS: Uluslararası Posta Sistemi

Haberleşme Sektörü

IRG: Bağımsız Düzenleyiciler Grubu

ISO *(International Organization for Standardization):* Uluslararası Standartlar Teşkilatı

ITU *(International Telecommunication Union):* Dünya Telekomünikasyon

IVR *(Interactive Voice Response):* Otomatik Arama Sesli Yanıt Sistemi

İEN: İnternet Erişim Noktaları

İPÇ: İnteraktif Posta Çeki Hizmeti

İSS: İnternet Servis sağlayıcı

Ka BANT: 20-30 Ghz Frekans Aralığı

KAMAS: Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi

KEFEK: TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KEPHS: Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KİEM: Kamu İnternet Erişim Merkezi

KİK: Kamu İktisadi Kuruluşu

KKTG: Kapıdan Kapıya Teslim Gönderisi

Ku BANT: 10-17 Ghz Frekans Aralığı

LAK: Laboratuvarlar arası Karşılaştırma Deneyleri

LİDAR *(Laser Imaging Detection and Ranging):* 3 boyutlu nokta bulutu

LRIT *(Long Range Identification And Tracking):* Uzun Mesafeli Gemi Tanımlama ve Takip Sistemi

LTE *(Long Term Evolution):* Uzun Dönem Dönüşüm

LVD *(Low Voltage Directive):* Alçak Gerilim

M2M *(Machine To Machine):* Makineden Makineye İletişim

MEB: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

MDIA: Mevcut Durum İhtiyaç Analizi

MFİB: Merkezi Finans ve İhale Birimi

MHZ : Megahertz

MNT: Mobil Numara Taşınabilirliği

MOBDF: Mobil Yön Kestirme ve Monitör İstasyonu

MoU *(Minutes of Usage):* Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı

MPLS *(Multiprotocol Label Switching):* Çoklu Protokol Etiket Anahtarlama

NVİ: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

OAD *(On the Air Download):* Receiver Güncelleme Datası

OCSP: Çevrimiçi Sertifika Durumu Protokolü

OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

OGS: Otomatik Geçiş Sistemi

OKAS: Otomatik Kargo Ayrım Sistemi

OKTH: Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti

OMAS: Otomatik Mektup Ayrım Sistemi

OTT *(Over the Top Technology):* Çoklu Ekran

ÖTGG: Ön Tasarım Gözden Geçirme

PAL: Pacific Air Limited

PGD: Piyasa Gözetimi ve Denetimi

PİM: Posta İşleme Merkezi

POC: Posta İşletme Konseyi

POSTEUROP: Avrupa Kamu İşletmecileri Birliği

PTT: Posta Telgraf Telefon İşletmesi

RF *(Radio Frequency):* Radyo Frekansı

RFI: Bilgi İster Dökümanı

RFP: Teknik İster Dokümanı

RFID: Radyo Frekanslı Tanımlama

RK: Rekabet Kurumu

RKDT: Referans Kiralık Devre Teklifi

ROYTEPT: Referans Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Teklifi

RTÜK: Radyo Televizyon Üst Kurulu

SAR *(Specific Absorption Rate):* Özgül Soğurma Oranı

SAYE: Sanal Ayrıştırılmış Yerel Erişim

SHÇEK: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

SİL: Sertifika İptal Listesi

SİP: SOME İletişim Platformu

SMS *(Short Message Service):* Kısa Mesaj Hizmeti

SSM: Savunma Sanayi Müsteşarlığı

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekipleri

STB *(Set-top Box):* Digital TV Kutusu

Haberleşme Sektörü

STH: Sabit Telefon Hizmeti

STK: Sivil Toplum Kuruluşu

TAMP: Türkiye Afet Müdahale Planı

TBR *(Technical Basis for Regulation):* Teknik Düzenleme Esasları

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEMSAN: Türkiye Elektromekanik Sanayi A.Ş.

TES *(Telephony Earth Station):* Telefon Yer İstasyonu

TEYDEB: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

TF – CSIRT/TI *(Task Force / Computer Security Incident Response Teams / Trusted Introducer):* Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü / Güvenilir Paydaşlar

THK: Toptan Hat Kiralama

TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı

TİKA: Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı

TRABİS: ".tr" ağ bilgi sistemi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

TTTE: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanı

TURPEX *(Turkish Parcel Expres):* Türk Paket Ekspres

TUSAŞ: Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.

TÜBİSAD: Bilişim Sanayicileri Derneği

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜFE: Tüketici Fiyat Endeksi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu

UAVT: Ulusal Adres Veritabanı

UÇHS: Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı

UHF *(Ultra High Frequency):* Oldukça Yüksek Frekans

UKİM: Uluslararası Kargo İşleme Merkezi

ULAKBİM: Ulusal Akademik Ağ Ve Bilgi Merkezi

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UMTH: Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri

UN: WomenBM Kadın

UNDP: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

UPT: Ucuz Para Transferi

UPU *(Universal Postal Union):* Dünya Posta Birliği

USET: Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi

USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

UUP: Ulusal Ulaştırma Portalı

UYAP: Ulusal Yargı Ağı Projesi

VAE: Veri Akış Erişimi

VDSL *(Very High Speed Digital Subscriber Line):* Yüksek Hızlı Sayısal Abone Hattı

VPN *(Virtual Private Network):* Sanal Özel Ağ

VSAT *(Very Small Aperture Terminal):* Çok Küçük Huzmeli Terminaller

VUK: Vergi Usul Kanunu

WRC-15: Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2015

YAPA: Yerel Ağın Paylaşıma Açılması

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu